TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

44'üncü Birleşim
11 Ocak 2022 Salı

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

	Sayfa
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	**221**
II.- GELEN KÂĞITLAR	**225**
III.- YOKLAMALAR	**278, 279, 296, 297**
IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	**248**
A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI	*248:252*
1.- Iğdır Milletvekili Habip Eksik'in, Iğdır'ın sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması	248:249
2.- İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu'nun, tarımsal destekleme ödemelerine ilişkin gündem dışı konuşması	249:251
3.- Şanlıurfa Milletvekili Ahmet Akay'ın, Şanlıurfa Akçakale'de Barış Pınarı Harekâtı bölgesinde meydana gelen patlamada 3 askerin şehit olmasına ilişkin gündem dışı konuşması	251:252

Sayfa

V.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR **252, 291**

1.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Şanlıurfa Milletvekili Ahmet Akay'ın yaptığı gündem dışı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması 252:253

2.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması 253:255

3.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması 255:256

4.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması 256

5.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, İstanbul Milletvekili Akif Çağatay Kılıç'ın CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 291

6.- İstanbul Milletvekili Akif Çağatay Kılıç'ın, Ankara Milletvekili Levent Gök'ün sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 291:292

7.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, İstanbul Milletvekili Akif Çağatay Kılıç'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 292:293

VI.- AÇIKLAMALAR **257, 297, 302, 345**

1.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Afşin-Elbistan Termik Santralinin zehir saçtığına ilişkin açıklaması 257

2.- İzmir Milletvekili Fehmi Alpay Özalan'ın, Konyaspor ve Millî Takım oyuncusu Ahmet Çalık'ın vefatına ilişkin açıklaması 257

3.- Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz'un, Şanlıurfa Akçakale'de şehit olan Ertuğrul Ulupınar, Murat Alyakut ve Enes Koç'u rahmetle ve minnetle andığına ve Mersin'de eski nişanlısı tarafından canice katledilen Raziye Oskay'a ilişkin açıklaması 257:258

4.- Yozgat Milletvekili Ali Keven'in, şeker pancarı üreticisinin sorunlarına ilişkin açıklaması 258

5.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın, Bursa Orhaneli'de hayatını kaybeden itfaiye görevlilerine Allah'tan rahmet dilediğine ve Bursa Gürsü Yenidoğan Spor Kulübünün taleplerine ilişkin açıklaması 258

6.- Bartın Milletvekili Aysu Bankoğlu'nun, kaldığı cemaat yurdunda intihar eden Enes Kara'ya ve cemaat yurtlarındaki taciz, tecavüz ve cinayet vakalarına ilişkin açıklaması 258:259

Sayfa

7.- İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm'ün, Aysel Tuğluk ve tüm hasta mahpusların serbest bırakılması gerektiğine ilişkin açıklaması 259

8.- Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca'nın, Denizli'nin Babadağ ilçesindeki dokumacıların yılbaşındaki elektrik zammı nedeniyle yaşadığı mağduriyete ilişkin açıklaması 259

9.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, Kütahya'nın yol sorununa ilişkin açıklaması 259

10.- Kocaeli Milletvekili Sami Çakır'ın, 10 Ocak Çalışan Gazeteciler Günü'ne ilişkin açıklaması 260

11.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, servisçi esnafının yaşadığı mağduriyete ilişkin açıklaması 260

12.- Uşak Milletvekili Özkan Yalım'ın, 10 Ocak Çalışan Gazeteciler Günü'ne ve servisçi esnafının yaşadığı mağduriyete ilişkin açıklaması 260

13.- Tokat Milletvekili Yücel Bulut'un, CHP'li belediyelerdeki personel kıyımına ilişkin açıklaması 261

14.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, Şanlıurfa Akçakale'de şehit olan Ertuğrul Ulupınar, Murat Alyakut ve Enes Koç'a Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması 261

15.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, tarımsal öğretimin 176'ncı yıl dönümüne ve tarımda yaşanan sorunlara ilişkin açıklaması 261

16.- Kayseri Milletvekili Çetin Arık'ın, kamu dışı aile sağlığı çalışanlarının yaşadığı mağduriyete ilişkin açıklaması 262

17.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Aydın'ın Germencik ilçesinin Dağyeni köyündeki çevre katliamına ilişkin açıklaması 262

18.- Sivas Milletvekili Semiha Ekinci'nin, HDP Diyarbakır Milletvekili ile bir teröristin fotoğraflarına ilişkin açıklaması 262

19.- Mersin Milletvekili Baki Şimşek'in, Mersin Gülnarlı şehit Ertuğrul Ulupınar'a ilişkin açıklaması 262:263

20.- Karabük Milletvekili Hüseyin Avni Aksoy'un, engelli vatandaşların yararlanabileceği araçlar için ÖTV muafiyet indirim tutarının güncellenmesi gerektiğine ilişkin açıklaması 263

21.- Giresun Milletvekili Necati Tığlı'nın, Giresun'un Tirebolu ve Güce ilçelerine bağlı köylerde yaşanan elektrik kesintilerine ilişkin açıklaması 263

22.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, 25'inci ve 27'nci Dönem Milletvekili Leyla Güven'in Elâzığ Cezaevinde gardiyan tarafından tehdit edildiğine, iktidar çevresinde içeriden edindiği gizli bilgileri kullanarak haksız kazanç sağlamış olanların açıklanması gerektiğine ve mültecilere yönelik ırkçılığa ilişkin açıklaması 263:265

23.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Şanlıurfa Akçakale'de şehit olan Ertuğrul Ulupınar, Murat Alyakut ve Enes Koç'a Allah'tan rahmet dilediğine, Konyaspor ve Millî Takım oyuncusu Ahmet Çalık'ın vefatına, 15 Temmuz

Sayfa

darbe girişimi ve FETÖ'yle ilgili cevaplanmayan sorulara, devletimizin ahlak, liyakat ve adaletten süratle mahrum olduğuna, Elâzığ Fırat Üniversitesi Tıp Fakültesi 2'nci sınıf öğrencisi Enes Kara'nın intiharına ve cemaat yurtlarında yaşananların kabul edilemez olduğuna ilişkin açıklaması 265:267

24.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Konyaspor ve Millî Takım oyuncusu Ahmet Çalık'ın vefatına, Şanlıurfa Akçakale'de şehit olan Ertuğrul Ulupınar, Murat Alyakut ve Enes Koç'a Allah'tan rahmet dilediğine, Konya-Karaman hızlı tren hattına, ihracat rakamlarına, yerli ve millî aşı Turkovac'ın acil kullanım onayı aldığına, Ankara Uzay ve Havacılık İhtisas Organize Sanayi Bölgesi'nde inşa edilen 16 tesise, TOGG'un CES'te 2022'de dünya marka lansmanını gerçekleştirdiğine, millî gözlem uydusu İMECE'ye, HAVELSAN'ın geliştirdiği komuta kontrol sisteminin Seydi Ali Reis denizaltısına kurulmak üzere Gölcük Tersanesi Komutanlığına teslim edildiğine ve Türkiye'nin ilk cep uydusuna ilişkin açıklaması 267:268

25.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, Şanlıurfa Akçakale'de şehit olan Ertuğrul Ulupınar, Murat Alyakut ve Enes Koç'a ve Konyaspor ve Millî Takım oyuncusu Ahmet Çalık'a Cenab-ı Allah'tan rahmet dilediğine, 10 Ocak Çalışan Gazeteciler Günü'ne, Irak Meclisi içerisinde Türkmen Grubunun Başkanlığına seçilen Kerkük Milletvekili Erşat Salihi'yi tebrik ettiğine, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı Derya Yanık'ın doğal gaz desteğiyle ilgili açıklamalarına, sözleşmeli öğretmen ile kadrolu öğretmen ayrımının ortadan kaldırılması gerektiğine ve Mekke'nin fethinin yıl dönümünü kutladığına ilişkin açıklaması 268:270

26.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Şanlıurfa Akçakale'de şehit olan Ertuğrul Ulupınar, Murat Alyakut ve Enes Koç'a ve Konyaspor'un 28 yaşındaki futbolcusu Ahmet Çalık'a Allah'tan rahmet dilediğine, 10 Ocak Çalışan Gazeteciler Günü'ne, Organize Sanayi Bölgeleri Mesleki Eğitim Merkezleri Projesi ve Uluslararası Mesleki ve Teknik Anadolu Liseleri Projesi'ne ilişkin açıklaması 270:271

27.- Kocaeli Milletvekili Saffet Sancaklı'nın, Konyaspor ve Millî Takım oyuncusu Ahmet Çalık'a Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması 272

28.- Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz'in, Emniyet Genel Müdürlüğü Narkotik Suçlarla Mücadele Daire Başkanlığı tarafından hazırlanan rapora ilişkin açıklaması 297

29.- Konya Milletvekili Fahrettin Yokuş'un, Konyaspor ve Millî Takım oyuncusu Ahmet Çalık'ın vefatına ilişkin açıklaması 298

30.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, Sağlıkçılar Günü'ne ve Türk Tabipleri Birliği yönetimini kınadıklarına ilişkin açıklaması 298

31.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, Afyonkarahisar ili Şuhut ilçesi Hallaç köyünde bulunan atık su arıtma tesisinin çalıştırılması gerektiğine ilişkin açıklaması 298

Sayfa

32.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, çiftçilere arpa satışının yüzde 1 KDV'yle yapılması gerektiğine ilişkin açıklaması 298:299

33.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, Şanlıurfa Akçakale'de şehit olan askerlere ve kendilerini sevdiklerini söyleyen erkekler tarafından katledilen Raziye Oskay ve Avukat Dilara Yıldız'a Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması 299

34.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'in, Soma'da acılı madenci yakınlarına tekme atan Yusuf Yerkel'in ödüllendirilerek Frankfurt'a ataşe yapılmasını protesto ettiklerine ve Eskişehir'in Sevinç köyünde kömür ocağı açılmasına izin vermeyeceklerine ilişkin açıklaması 299

35.- Şanlıurfa Milletvekili Zemzem Gülender Açanal'ın, Şanlıurfa Akçakale'de şehit olan Enes Koç, Murat Alyakut ve Ertuğrul Ulupınar'ı rahmetle andığına ve Şanlıurfa'ya eğitim alanında yapılan yatırımlara ilişkin açıklaması 299:300

36.- Balıkesir Milletvekili Yavuz Subaşı'nın, Türkiye'nin dost ve kardeş Kazakistan'la dayanışma içerisinde olduğuna ilişkin açıklaması 300

37.- İstanbul Milletvekili Zeynel Özen'in, eğitimin dinselleştirilmesine ilişkin açıklaması 302

38.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, 11 Ocak Sağlıkçılar Günü'ne ve sağlık personelinin kadro sorununa ilişkin açıklaması 302:303

39.- Kayseri Milletvekili Dursun Ataş'ın, araç muayene ücretlerine ilişkin açıklaması 303

40.- İstanbul Milletvekili Hayati Arkaz'ın, 8 Ocak 2022 Cumartesi günü Şanlıurfa'nın Akçakale sınırında Barış Pınarı Harekâtı bölgesinde şehit olan askerlere Allah'tan rahmet, yaralı askerlere şifalar dilediğine ilişkin açıklaması 303

41.- Şanlıurfa Milletvekili Ayşe Sürücü'nün, Şanlıurfa'nın Karaköprü ilçesinde kadın doğum ve çocuk hastanesine ayrılan sağlık alanının Cumhurbaşkanı kararnamesiyle iptal edilip imara açılmak istendiğine ilişkin açıklaması 345

VII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI **272, 300**

A) TEZKERELER *272*

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, İspanya Senatosu-Temsilciler Meclisi AB Komisyonu Başkanı Susana Sumelzo ve beraberindeki parlamento heyetinin ülkemizi ziyaret etmesinin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlık Divanının 16/12/2021 tarihli ve 67 sayılı Kararı'yla uygun bulunduğuna ilişkin tezkeresi (3/1834) 272

B) ÖNERGELER *272, 300:302*

1.- Başkanlığın, İYİ Parti Grup Başkanlığının İç Tüzük'ün 21'inci maddesi uyarınca Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın Plan ve Bütçe Komisyonu üyeliğinden geri çekildiğine ilişkin önerge (4/154) yazısı 272

Sayfa

2.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, (2/1251) esas numaralı Çiftçilerin Kamu Bankaları, Özel Bankalar ve Tarım Kredi Kooperatiflerine Olan Kredi Borçlarının Faizlerinin Silinmesi ve Borçlarının Yeniden Yapılandırılması Hakkında Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/153) 300:302

VIII.- ÖNERİLER **273, 279, 293, 297**

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ *273:279, 279:290, 293:296*, 297

1.- İYİ Parti Grubunun, Adana Milletvekili Mehmet Metanet Çulhaoğlu ve arkadaşları tarafından, ilaç ve tıbbi cihaz sektöründe faaliyet gösteren yerli üreticilerimizin iç pazarda hacim yakalaması, yeni teknolojileri getiremeyen global yatırımcılarımızın, devlet hastanelerinden alacaklarını tahsil edemeyen binlerce yerel firmanın, çalışanların ve hastalarımızın sorunlarına gereken önlemlerin alınması amacıyla 3/12/2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 11 Ocak 2022 Salı günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi 273:277, 279

2.- HDP Grubunun, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu ve arkadaşları tarafından, Kriminal Polis Laboratuvarı ve Adli Tıp Kurumunun cezasızlığa yol açan raporların araştırılması amacıyla 11/1/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 11 Ocak 2022 Salı günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi 279:284

3.- CHP Grubunun, Grup Başkan Vekilleri İstanbul Milletvekili Engin Altay, Manisa Milletvekili Özgür Özel ile Sakarya Milletvekili Engin Özkoç tarafından, Türkiye ve Katar arasındaki ekonomik ilişkilerin, Türkiye'nin ulusal, uluslararası, ekonomik ve siyasi çıkarlarına ne tür zararlar verdiği ve gelecekte ne tür maliyetler çıkaracağının araştırılması amacıyla 11/1/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 11 Ocak 2022 Salı günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi 284:290, 293

4.- AK PARTİ Grubunun, Genel Kurulun gündemindeki sıralama ile çalışma gün ve saatlerinin yeniden düzenlenmesi ve 301 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak bölümler hâlinde görüşülmesine ilişkin önerisi 293:296, 297

IX.- SEÇİMLER **302**

A) KOMİSYONLARDA AÇIK BULUNAN ÜYELİKLERE SEÇİM *302*

1.- Plan ve Bütçe Komisyonunda açık bulunan üyeliğe seçim 302

Sayfa

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER **304, 346**

A) KANUN TEKLİFLERİ *304:345, 346*

1.- Giresun Milletvekili Cemal Öztürk ve 77 Milletvekilinin Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4058) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 301) 304:345, 346

XI.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI **347**

1.- Şırnak Milletvekili Hasan Özgüneş'in, Şırnak ilindeki okulların ısınma sorununa,

- Muğla Milletvekili Suat Özcan'ın, anadolu öğretmen liselerinin yeniden açılıp öğretmen yetiştirme görevinin Bakanlığa verilmesine,

Meslek dersi öğretmenlerinin özlük haklarının iyileştirilmesi talebine,

Okullarda yürütülen projelerin denetlenmesi ve vakıflarla imzalanan protokollerin iptal edilmesi önerisine,

Ülkemizde uygulanan sınav sisteminin yeniden düzenlenmesine yönelik çalışmalara,

İlişkin soruları ve Millî Eğitim Bakanı Mahmut Özer'in cevabı (7/55495), (7/55500), (7/55501), (7/55506), (7/55510) 347:353

2.- Muğla Milletvekili Suat Özcan'ın, yoksul aile çocuklarının eğitime erişiminin sağlanması ve okuldan ayrılan öğrencilerin okula döndürülmesine yönelik bakanlık çalışmalarına,

Okulların daha güvenlikli ve özel gereksinimli çocuklar için destekleyici hale getirilmesine yönelik çalışmalara,

Okullarda çocukların güvenliğine,

Okul aile birliklerinin karar alma süreçlerine aktif katılımlarının sağlanmasına,

Okul öncesi öğretmenlerinin atamalarına,

İlişkin soruları ve Millî Eğitim Bakanı Mahmut Özer'in cevabı (7/55511), (7/55513), (7/55514), (7/55516), (7/55526)

3.- Muğla Milletvekili Suat Özcan'ın, okullarda çalışan yardımcı personel sayısının artırılması ve özlük haklarının iyileştirilmesine,

- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir kişinin hakkında takipsizlik kararı verilmesine rağmen ihraç edildiği iddiasına,

Sendika üyesi olduğu gerekçesiyle ihraç edildiğini iddia eden bir kişiye, 354:366

KHK'yle kamu görevinden ihraç edilen bir kişinin özel eğitim kurumlarında çalışma talebine,

- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, halk eğitim merkezlerinde görev yapan usta öğreticilere kadro verilmesi ve özlük haklarının iyileştirilmesi talebine,

Sayfa

- Nevşehir Milletvekili Faruk Sarıaslan'ın, Nevşehir'in Avanos ilçesine bağlı Ayhanlar köyünde yer alan Ayhanlar İlkokulunun bakım ve onarımına,

İlişkin soruları ve Millî Eğitim Bakanı Mahmut Özer'in cevabı (7/55525), (7/55623), (7/55624), (7/55625), (7/55627), (7/55630) 367:377

4.- Ankara Milletvekili Şenol Sunat'ın, öğretmenlere yönelik düzenlenen bir konferanstaki konuşmacıya,

- İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm'ün, Kadıköy Anadolu Lisesi yönetimiyle ilgili iddialara,

- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, KHK ile kamu görevinden ihraç edilen bir kişiye,

- Hatay Milletvekili Suzan Şahin'in, özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerine,

İlişkin soruları ve Millî Eğitim Bakanı Mahmut Özer'in cevabı (7/55621), (7/55622), (7/55626), (7/55631) 378:386

5.- İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir'in, otizmli çocukların eğitimine yönelik yapılan çalışmalara,

- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir öğretmenin hakkında takipsizlik kararı verilmesine rağmen ihraç edildiği iddiasına,

Bir öğretmenin hakkında kesinleşmiş bir ceza olmamasına rağmen çalışma izninin iptal edildiği iddiasına,

KHK'yle ihraç edilen bir kişinin direksiyon usta öğreticiliğine yaptığı başvurunun reddedildiği iddiasına,

- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, 2002-2022 yılları arasında AB programları kapsamında İstanbul iline yapılan yatırımlara,

- Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, Bakanlık tarafından akredite edilen medya kuruluşları ve basın mensuplarına,

İlişkin soruları ve Millî Eğitim Bakanı Mahmut Özer'in cevabı (7/55629), (7/55770), (7/55771), (7/55772), (7/55775), (7/55938) 387:397

6.- Mardin Milletvekili Ebrü Günay'ın, Mardin'deki bir lise müdürünün öğretmenlere mobbing uyguladığı iddiasına,

- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Mardin'deki Elif Ana Mehmet Konuş İlkokulunun ısınma sorununa,

- İstanbul Milletvekili Ali Şeker'in, özel okullarda çalışan öğretmenlerin çeşitli sorunlarına ve maaşlarının iyileştirilmesi talebine,

- Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel'in, Diyarbakır'da bulunan Silvan Atatürk İlkokulu ile Silvan Anaokulunda yaşanan ısınma problemine,

İlişkin soruları ve Millî Eğitim Bakanı Mahmut Özer'in cevabı (7/55769), (7/55927), (7/55937), (7/56063) 398:406

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 14.00'te açılarak dokuz oturum yaptı.

Adana Milletvekili Mehmet Şükrü Erdinç,

Adana Milletvekili Mehmet Metanet Çulhaoğlu,

Adana Milletvekili Orhan Sümer;

Adana'nın düşman işgalinden kurtuluşunun 100'üncü yıl dönümüne,

İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Haydar Akar;

Pozitif vaka sayılarındaki artış sebebiyle Genel Kurul salonunda maskesiz kimsenin kalmamasını rica ettiğine,

Divan olarak Adana'nın düşman işgalinden kurtuluşunun 100'üncü yılını kutladıklarına ve salonda bulunan Adana milletvekillerine arzu ederlerse sisteme girmeleri şartıyla yerlerinden birer dakika söz vereceğine,

İlişkin birer açıklamada bulundu.

Düzce Milletvekili Ümit Yılmaz, okul servisi esnafının sorunlarına,

Muğla Milletvekili Burak Erbay, Tarım ve Orman Bakanlığının yangınlara karşı gerekli tedbirleri almadığına,

İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi, halk eğitim merkezlerinde çalışan kadrosuz usta öğreticilerin özlük haklarına,

Balıkesir Milletvekili Fikret Şahin, şehir hastaneleri sözleşmelerine,

Osmaniye Milletvekili İsmail Kaya, Çukurova bölgesindeki tüm hemşehrilerinin kurtuluş yıl dönümlerini tebrik ettiğine,

Iğdır Milletvekili Yaşar Karadağ,

Ankara Milletvekili Nevin Taşlıçay,

Şair Arif Nihat Asya'nın vefat yıl dönümüne;

Şanlıurfa Milletvekili İbrahim Özyavuz, toprak tarım reformundan yıllık taksitli ödemelerle arazi alan vatandaşların borçlarının faizleri silinerek yeniden yapılandırılması gerektiğine,

Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz, Arif Nihat Asya ve şehit Polis Fethi Sekin'i rahmetle ve minnetle andığına ve astsubay ve emekli astsubayların beklentilerine,

Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer, kiralarda meydana gelen artışlara,

Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere, iktidarın kalıcı yaz saati uygulamasıyla yandaş elektrik şirketleri kazansın diye milyonları mağdur etmeye hakkının olmadığına,

Osmaniye Milletvekili Mücahit Durmuşoğlu, CHP Grup Başkan Vekili Özgür Özel'in Diyanet İşleri Başkanlığının 4-6 yaş grubuna yönelik Kur'an kurslarını eleştirmesini şiddetle kınadığına,

Kırşehir Milletvekili Metin İlhan, Kırşehir ve ilçelerinde yüz yüze eğitimde yaşanan sorunlara,

Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın, Polis Memuru Fethi Sekin ile Mübaşir Musa Can'ı şehadetlerinin 5'inci yıl dönümünde saygıyla yâd ettiğine,

İstanbul Milletvekili Ali Şeker, asistan hekimlerin ekonomik sorunlarına,

Kırklareli Milletvekili Türabi Kayan, Kırklareli Demirköy ilçesinin Sivriler köyünde yaşanan enerji sorununa,

İzmir Milletvekili Yaşar Kırkpınar, Fethi Sekin'i şehadetinin 5'inci yılında rahmet, minnet ve şükranla yâd ettiğine ve Özgür Özel'in Diyanete yaptığı çirkin saldırıyı şiddetle kınadığına,

Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan, en düşük emekli maaşının asgari ücret seviyesine yükseltilmesini talep ettiklerine,

Kocaeli Milletvekili Sami Çakır, Avrupa'daki İslamofobiye,

Aydın Milletvekili Hüseyin Yıldız, Aydın'ın 17 ilçe ziraat odası başkanının Mecliste PCR testleriyle ilgili yaşadıkları mağduriyete,

Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin,

Adana Milletvekili İsmail Koncuk,

Adana'nın düşman işgalinden kurtuluşunun 100'üncü yıl dönümüne;

İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç, IŞİD ve El Kaide'nin finansmanı konusunda iktidarın üzerine düşenleri yapmadığına, KESK'in kamu çalışanlarının yoksulluğuna dair hazırladığı rapora, 2002 ve 2022 yılı karşılaştırmalı ekonomik verilerine ve Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati'nin izleyeceğini söylediği heterodoks ekonomi politikalarının yoksulluğu artıracağına,

Sakarya Milletvekili Engin Özkoç, Adana'nın düşman işgalinden kurtuluşunun 100'üncü yıl dönümüne, Fethi Sekin ve Musa Can'ı rahmetle andığına, Genel Kurul gündeminde yer alan 298 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesinin Anayasa'ya aykırı olduğuna ve bu maddeye CHP olarak sonuna kadar direneceklerine,

Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, Genel Kurul gündeminde yer alan 298 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne; emekli maaşlarına yapılacak zam, bireysel emeklilik, kademeli doğal gaz faturalandırmasıyla ilgili düzenlemeleri ihtiva eden kanun tekliflerini dün akşam Meclis Başkanlığına sunduklarına; CHP Grubunun milletin inançlarına "Orta Çağ zihniyeti" diyen zavallı düşünceyi protesto etmesi gerektiğine, Adana'nın düşman işgalinden kurtuluşunun 100'üncü yıl dönümüne ve şair Arif Nihat Asya'nın vefat yıl dönümüne;

Samsun Milletvekili Erhan Usta, Adana'nın düşman işgalinden kurtuluşunun 100'üncü yıl dönümüne, şair Arif Nihat Asya'nın vefat yıl dönümüne, Genel Kurul gündeminde yer alan 298 sıra sayılı Kanun Teklifi'nde yer alan limanların işletme hakkı devirlerinin uzatılmasına ilişkin hükme, Atatürk Havalimanı'nın ihale sürecine ve 298 sıra sayılı Kanun Teklifi'nde yer alan sözleşme devir hakkı sebebiyle stratejik limanlarımızın yabancıların eline geçeceğine,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Türkiye'nin Covid salgınıyla mücadelede dünyaya örnek olduğuna, Turkovac aşısına, sağlık çalışanlarının özlük haklarının iyileştirilmesi gerektiğine, Adana'nın düşman işgalinden kurtuluşunun 100'üncü yıl dönümüne, Zeytin Dalı Operasyonu'na, şehit Polis Memuru Fethi Sekin'i ölüm yıl dönümüne ve şair Arif Nihat Asya'nın vefat yıl dönümüne,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Sakarya Milletvekili Engin Özkoç, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yaptığı açıklaması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine,

Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine,

Sataşması nedeniyle birer konuşma yaptılar.

İYİ Parti Grubunun, 5/1/2022 tarihinde Konya Milletvekili Fahrettin Yokuş ve arkadaşları tarafından, dar ve sabit gelirli vatandaşlarımızın yapılan zamlardan ne kadar etkilendiğini, ekonomik kayıpları ve yaşanacak mağduriyetlerini araştırmak amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

HDP Grubunun, 5/1/2022 tarihinde Grup Başkan Vekili Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, kur garantili mevduat sisteminin getireceği borç yükünün araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin (16089 sıra no.lu) diğer önergelerin önüne alınarak,

CHP Grubunun, 3/1/2022 tarihinde Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Engin Altay, Grup Başkan Vekili Manisa Milletvekili Özgür Özel ile Grup Başkan Vekili Sakarya Milletvekili Engin Özkoç tarafından, 2016 yılından bu yana yapılan sözlü sınavların araştırılması, varsa şaibelerin tespit edilmesi, yapılan yanlış uygulamaların düzeltilmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin (3051 sıra no.lu) diğer önergelerin önüne alınarak,

Görüşmelerinin, Genel Kurulun 5 Ocak 2022 Çarşamba günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerileri yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

Kastamonu Milletvekili Hasan Baltacı, Kastamonu'nun Seydiler ilçesinde AKP İlçe Başkanının oğlunun şikâyeti üzerine İlçe Tarım Müdürünün görevden alındığına,

Sivas Milletvekili Semiha Ekinci, Fethi Sekin'i şehadetinin 5'inci yılında rahmetle andığına ve Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu Sivas İl Koordinatörlüğünün hayata geçirdiği projelere,

Gaziantep Milletvekili Bayram Yılmazkaya, enflasyon ve vergilerdeki artışa,

Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan, Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir'in HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir, Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Antalya Milletvekili Aydın Özer, Tarım ve Orman Bakanlığının tarım girdilerindeki desteklemeleri artırması gerektiğine,

Giresun Milletvekili Necati Tığlı, Giresun'un Alucra ve Çamoluk ilçelerinin ulaşım sorununa,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının:

1'inci sırasında yer alan ve İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, Zonguldak Milletvekili Ahmet Çolakoğlu ve 40 Milletvekilinin Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4018) ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 298) görüşmeleri tamamlanarak yapılan açık oylamasından sonra kabul edildi.

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, Selçuk Kozağaçlı ve Barkın Timtik'in yargılandığı davaya,

Sakarya Milletvekili Engin Özkoç, Samsun Milletvekili Fuat Köktaş'ın 298 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin ikinci bölümü üzerinde şahsı adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Samsun Milletvekili Fuat Köktaş, Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Samsun Milletvekili Erhan Usta, Samsun Milletvekili Fuat Köktaş'ın 298 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin ikinci bölümü üzerinde şahsı adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin, İhale Kanunu ile Rekabet Kanunu'na uymayan ve Anayasa'ya aykırı olan 298 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin geri çekilmesi gerektiğine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Danışma Kurulunun, Genel Kurulun 6 Ocak 2022 Perşembe günü toplanmaması önerisinin Genel Kurulun onayına sunulmasına ilişkin önerisi kabul edildi.

Alınan karar gereğince, 11 Ocak 2022 Salı günü saat 15.00'te toplanmak üzere 00.11'de birleşime son verildi.

Haydar AKAR
Başkan Vekili

Mustafa AÇIKGÖZ
Nevşehir
Kâtip Üye

Rümeysa KADAK
İstanbul
Kâtip Üye

Şeyhmus DİNÇEL
Mardin
Kâtip Üye

II.- GELEN KÂĞITLAR

No: 69

6 Ocak 2022 Perşembe

Milletvekili Teklifleri

1.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un; Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4059) (Plan ve Bütçe Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.01.2022)

2.- Gaziantep Milletvekili Bayram Yılmazkaya'nın; Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/4060) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.01.2022)

3.- Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan ve 3 Milletvekilinin; Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Ürettikleri Mal ve Hizmet Tarifeleri ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/4061) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler; Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.01.2022)

Cumhurbaşkanlığı Tezkereleri

(Milletlerarası Andlaşma)

1.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Gine Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasına Dair Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (Başkanlığa geliş tarihi: 06.01.2022) (Gelen evrak numarası: 941427)

2.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kırgız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında 14 Ekim 1994 Tarihinde İmzalanan Hava Hizmetleri Anlaşmasını Tadil Eden Protokolün Notalarla Birlikte Onaylanmasına Dair Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (Başkanlığa geliş tarihi: 06.01.2022) (Gelen evrak numarası: 941438)

Yazılı Soru Önergesi

1.- Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, akredite edilen medya kuruluşları ve basın mensuplarına ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı'ndan yazılı soru önergesi (7/55820) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.12.2021)

No: 70

7 Ocak 2022 Cuma

Milletvekili Teklifleri

1.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in; Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Ürettikleri Mal ve Hizmet Tarifeleri ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4062) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.01.2022)

2.- Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in; 3065 Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4063) (Plan ve Bütçe Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.01.2022)

3.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın; 3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4064) (Plan ve Bütçe Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.01.2022)

4.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın; Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/4065) (Milli Savunma ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.01.2022)

5.- İstanbul Milletvekili Oya Ersoy'un; Umumi Hıfzıssıhha Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/4066) (Plan ve Bütçe ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.01.2022)

Cumhurbaşkanlığı Tezkereleri

(Yasama Dokunulmazlığı)

1.- Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/1824) (Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.01.2022)

2.- Ağrı Milletvekili Berdan Öztürk'ün Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/1825) (Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.01.2022)

3.- Van Milletvekili Murat Sarısaç'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/1826) (Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.01.2022)

4.- Diyarbakır Milletvekili Remziye Tosun'un Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/1827) (Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.01.2022)

5.- Van Milletvekili Murat Sarısaç'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/1828) (Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.01.2022)

6.- İstanbul Milletvekili Ahmet Şık'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/1829) (Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.01.2022)

7.- Diyarbakır Milletvekili Dersim Dağ'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/1830) (Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.01.2022)

8.- Diyarbakır Milletvekili Salihe Aydeniz'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/1831) (Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.01.2022)

9.- Şanlıurfa Milletvekili Ayşe Sürücü'nün Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/1832) (Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.01.2022)

10.- Mardin Milletvekili Ebrü Günay'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/1833) (Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.01.2022)

Süresi İçinde Cevaplandırılmayan Yazılı Soru Önergeleri

Cumhurbaşkanı Yardımcılığı (Fuat Oktay)

1.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Milli Güvenlik Kurulu'nun 25 Kasım 2021 tarihli toplantısından sonra yayımladığı bildiriye ilişkin yazılı soru önergesi (7/55299)

2.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, yasadışı faaliyetlerde bulunan bir iş adamının yurt dışına çıkışıyla ilgili iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/55300)

3.- İstanbul Milletvekili Oya Ersoy'un, 30 Kasım 2021 tarihinde İstanbul'un Kadıköy ilçesinde yaşamını yitiren bir kişi ile ilgili çeşitli iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/55301)

4.- Mersin Milletvekili Zeki Hakan Sıdalı'nın, Türkiye Diyanet Vakfı tarafından İdlib'de yürütülen briket evler projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/55303)

5.- Sinop Milletvekili Barış Karadeniz'in, 2019 Mart ile 2021 Kasım arasında belediyelerin yatırım nitelikli projelerinin desteklenmesi için yaptıkları başvurulara ilişkin yazılı soru önergesi (7/55304)

6.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, Savunma Sanayi Başkanlığınca yapılan yangın söndürme uçağı alım ihalesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/55305)

Adalet Bakanlığı

7.- İstanbul Milletvekili Gürsel Tekin'in, bazı iş adamlarının tehdit ve şantaja uğradığı iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/55306)

8.- İstanbul Milletvekili Oya Ersoy'un, 30 Kasım 2021 tarihinde İstanbul'un Kadıköy ilçesinde yaşamını yitiren bir kişi ile ilgili çeşitli iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/55307)

9.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Tekirdağ 1 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda görevli doktor olmadığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/55308)

10.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Tekirdağ 2 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun sağlık durumuna ve nakil talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/55309)

11.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Sincan 2 Nolu F Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun diş tedavisinin yapılmadığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/55310)

12.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir mahkumun af ve ceza indirimi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/55311)

13.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Bolvadin Cezaevinde bulunan bir mahkumun denetimli serbestlik hükümlerinden yararlanma talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/55312)

14.- Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca'nın, Bingöl'deki bir kız öğrenci yurdunda yaşandığı iddia edilen güvenlik sorunlarına ve uygulanan yaptırımlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/55313)

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı

15.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, çocukların haklarının iyileştirilmesine yönelik yapılan çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/55315)

16.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, kadına yönelik şiddet ile mücadele ile ilgili kurumlar arasında ortak veri tabanı oluşturulması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/55316)

17.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Erken Yaşta Zorla Evliliklerle Mücadele Strateji ve Eylem Planı kapsamındaki çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/55318)

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı

18.- Mersin Milletvekili Behiç Çelik'in, motosikletli kuryelere yönelik alınacak iş güvenliği tedbirlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/55319)

19.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, geriye dönük borçlanma hakkından yararlanamayan esnaf ve sanatkarlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/55320)

20.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, çırakların sigorta başlangıç prim tarihine ilişkin yazılı soru önergesi (7/55321)

21.- Adana Milletvekili Burhanettin Bulut'un, medikal şirketlerin hakedişlerinin ödenmediği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/55322)

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı

22.- İzmir Milletvekili Tacettin Bayır'ın, Bakanlık bünyesinde istihdam edilen mühendis, mimar ve şehir plancıları ile bunların özlük haklarının iyileştirilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/55323)

23.- Mersin Milletvekili Behiç Çelik'in, millet bahçelerinin ziyaretçi sayısına dair verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/55324)

24.- Sinop Milletvekili Barış Karadeniz'in, Sinop'un Merkez ilçesine bağlı Karapınar Köyünün kanalizasyon sorununa ilişkin yazılı soru önergesi (7/55325)

25.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, bilinçsiz sulama ve kuraklığın özel koruma bölgelerinde sebep olduğu kuş ölümlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/55326)

26.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, ülkemizin yeşil hidrojen üretim potansiyeline ilişkin yazılı soru önergesi (7/55327)

Dışişleri Bakanlığı

27.- İstanbul Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi'nin, Türkiye Ulusal Ajansına borcu olan şirketlere ve Ajansla ilgili bazı verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/55329)

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı

28.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, 2018-2021 yılları arasında teşvik verilen kömürlü termik santrallere ilişkin yazılı soru önergesi (7/55330)

29.- İzmir Milletvekili Ednan Arslan'ın, 2019-2020 yılları arasında Şanlıurfa'daki toplam elektrik abonesi sayısına ve elektrik tüketim miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/55331)

30.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, 2015-2021 yılları arasında yıllar bazında vergi gelirlerinden fosil yakıt ve yenilenebilir enerji teşviklerine ayrılan paya ilişkin yazılı soru önergesi (7/55332)

Gençlik ve Spor Bakanlığı

31.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşların bünyesinde bulunan makam araçlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/55333)

32.- Sinop Milletvekili Barış Karadeniz'in, 2021 yılında Kastamonu ve Sinop'ta meydana gelen sel felaketinden zarar gören üniversite öğrencilerin desteklenmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/55334)

33.- Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca'nın, Bingöl'deki bir kız öğrenci yurdunda yaşandığı iddia edilen güvenlik sorunlarına ve uygulanan yaptırımlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/55335)

34.- Sinop Milletvekili Barış Karadeniz'in, KYK borçlarının silinmesi ve geri ödeme şartlarının iyileştirilmesi önerisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/55336)

Hazine ve Maliye Bakanlığı

35.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, Merkez Bankası'nın 1 Aralık 2021 tarihinde piyasalara yaptığı doğrudan müdahaleye ilişkin yazılı soru önergesi (7/55337)

36.- Manisa Milletvekili Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu'nun, 7256 ve 7326 sayılı Kanun kapsamında yapılandırılan borçlara ve tahsil edilen tutara ilişkin yazılı soru önergesi (7/55338)

37.- Hatay Milletvekili İsmet Tokdemir'in, Hatay ili için merkezi bütçeden ayrılan pay oranına ve gerçekleştirilen yatırım projelerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/55339)

İçişleri Bakanlığı

38.- Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın, bir gazetecinin ileri sürdüğü çeşitli iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/55340)

39.- Şırnak Milletvekili Nuran İmir'in, DEDAŞ'ın uygulamalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/55341)

40.- Mardin Milletvekili Pero Dundar'ın, Mardin Valiliği tarafından bir tiyatro oyununun sahnelenmesinin yasaklanmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/55342)

41.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, KHK ile ihraç edilen bir çiftin çalışma izni taleplerinin onaylanmamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/55343)

42.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, polis meslek yüksekokullarından mezun olan ve mülakatta elenen kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/55344)

43.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir kişinin geçirdiği bir kaza ile ilgili bazı iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/55345)

44.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, Türkiye'de son 5 yıldaki kayıp çocuk sayıları ile çocuk kaçırma olaylarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/55346)

45.- Mersin Milletvekili Zeki Hakan Sıdalı'nın, Türkiye Kızılay Derneği tarafından İdlib'de yürütülen briket evler projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/55347)

46.- Mersin Milletvekili Zeki Hakan Sıdalı'nın, Hatay Valiliği tarafından İdlib'de yürütülen briket evler projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/55348)

47.- Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca'nın, Bingöl'deki bir kız öğrenci yurdunda yaşandığı iddia edilen güvenlik sorunlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/55349)

48.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, iklim krizinin sebep olacağı göç sebebiyle alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/55350)

49.- Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan'ın, Kocaeli Körfez Belediyesi tarafından bazı firmalara sahte iş bitirme evrakı verildiği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/55351)

50.- Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan'ın, AFAD bünyesinde yapılan görevde yükselme ve unvan değişikliği sözlü sınavına ilişkin yazılı soru önergesi (7/55352)

51.- Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan'ın, son 10 yılda Türk vatandaşlığı kazanan kişiler ve kazanma yollarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/55353)

52.- Antalya Milletvekili Çetin Osman Budak'ın, Antalya'da bir öğrencinin öldürüldüğü özel öğrenci yurdu ile ilgili iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/55354)

53.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli Körfez Belediyesi tarafından bazı firmalara sahte iş bitirme evrakı verildiği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/55355)

Kültür ve Turizm Bakanlığı

54.- İstanbul Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi'nin, DÖSİMM kapsamında çalışan düz memurların sanatçı kadrosuna geçirilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/55356)

55.- İstanbul Milletvekili Yunus Emre'nin, turizmin geliştirilmesine yönelik çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/55357)

Sağlık Bakanlığı

56.- İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm'ün, distoni ve wilson hastalığı bulunan bir kişinin ilaçlarını temin edememesine ve bazı ilaçlara erişimde yaşanan sorunlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/55362)

57.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, organ bağışının teşvik edilmesi ve yaygınlaştırılması yönündeki çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/55363)

58.- Hatay Milletvekili Suzan Şahin'in, Hatay'da 2012-2020 yılları arasında kanser teşhisi konulan kişi sayısı ve bazı ilçelerde KETEM açılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/55364)

59.- İstanbul Milletvekili Özgür Karabat'ın, tıbbi malzeme, medikal cihaz ve ilaç teminine ilişkin yazılı soru önergesi (7/55365)

60.- İstanbul Milletvekili Özgür Karabat'ın, laparoskopik cerrahi işlemlerinde kullanılan malzemelerin temininde sıkıntı yaşandığı iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/55366)

61.- Sinop Milletvekili Barış Karadeniz'in, Sinop'un Dikmen ilçesindeki diş doktoru ihtiyacına ve doktorların çalışma koşullarının iyileştirilmesi önerisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/55367)

62.- Sinop Milletvekili Barış Karadeniz'in, Sinop'un Durağan ilçesindeki cerrah eksikliğine ve doktorların çalışma koşullarının iyileştirilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/55368)

63.- Sinop Milletvekili Barış Karadeniz'in, Sinop'un Boyabat ilçesindeki doktor eksikliğine ve doktorların çalışma koşullarının iyileştirilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/55369)

64.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, termik santrallerin sebep olduğu solunum yolu hastalıklarının tedavisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/55370)

65.- Afyonkarahisar Milletvekili Gültekin Uysal'ın, istifa eden hekim sayısına ve hekimlerin çalışma koşullarının iyileştirilmesine yönelik yürütülen çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/55371)

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

66.- Ankara Milletvekili Servet Ünsal'ın, Bakanlığa hibe edilen cihazlarla ilgili bazı iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/55372)

67.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, ülkemizin sınırda karbon vergisi uygulamasında yüksek riskli grupta yer almasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/55373)

68.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, sanayi sektöründe istihdamın arttırılması çalışmalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/55374)

69.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, KOSGEB desteklerinden faydalanamayan esnaflar ile ilgili yeni düzenleme yapılması önerisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/55375)

70.- İstanbul Milletvekili Yunus Emre'nin, ar-ge ve yüksek teknolojiye sahip ürün geliştirilmesi için yapılan çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/55376)

Tarım ve Orman Bakanlığı

71.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, son 5 yılda GAP illerinde ve Batman ilindeki çiftçilerin kullandığı kredilere ve borçlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/55377)

72.- Sinop Milletvekili Barış Karadeniz'in, 11 Ağustos 2021 tarihinde Sinop'ta yaşanan sel felaketinden zarar gören çiftçilerin zararlarının giderilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/55378)

73.- Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan'ın, Yırtmaçdere Barajı Projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/55379)

74.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, Tuz Gölünde flamingo yavrularının ölümüyle ilgili kurulan Konya Valiliği koordinasyonundaki komisyona ilişkin yazılı soru önergesi (7/55380)

75.- Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen'in, Dahilde İşleme Rejimi kapsamında Suriye'den ithal edilen zeytinyağına dair çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/55381)

76.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Aydın'ın Efeler ilçesinde bulunan bazı arazilerin tarım dışı kullanıma açılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/55382)

77.- Muş Milletvekili Şevin Coşkun'un, tahrip olan ormanlık alanların yapılaşmaya açıldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/55383)

78.- Adana Milletvekili Kemal Peköz'ün, tahrip olan ormanlık alanların yapılaşmaya açıldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/55384)

79.- Diyarbakır Milletvekili Dersim Dağ'ın, tahrip olan ormanlık alanların yapılaşmaya açıldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/55385)

80.- İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, tahrip olan ormanlık alanların yapılaşmaya açıldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/55386)

81.- Ağrı Milletvekili Abdullah Koç'un, tahrip olan ormanlık alanların yapılaşmaya açıldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/55387)

82.- İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, tahrip olan ormanlık alanların yapılaşmaya açıldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/55388)

83.- Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel'in, tahrip olan ormanlık alanların yapılaşmaya açıldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/55389)

84.- Hakkari Milletvekili Sait Dede'nin, tahrip olan ormanlık alanların yapılaşmaya açıldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/55390)

85.- Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın, tahrip olan ormanlık alanların yapılaşmaya açıldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/55391)

86.- Bingöl Milletvekili Erdal Aydemir'in, tahrip olan ormanlık alanların yapılaşmaya açıldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/55392)

87.- Tunceli Milletvekili Alican Önlü'nün, tahrip olan ormanlık alanların yapılaşmaya açıldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/55393)

88.- Iğdır Milletvekili Habip Eksik'in, tahrip olan ormanlık alanların yapılaşmaya açıldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/55394)

89.- Şırnak Milletvekili Nuran İmir'in, tahrip olan ormanlık alanların yapılaşmaya açıldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/55395)

90.- Ağrı Milletvekili Dirayet Dilan Taşdemir'in, tahrip olan ormanlık alanların yapılaşmaya açıldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/55396)

91.- Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, tahrip olan ormanlık alanların yapılaşmaya açıldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/55397)

92.- Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, tahrip olan ormanlık alanların yapılaşmaya açıldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/55398)

93.- Diyarbakır Milletvekili Remziye Tosun'un, tahrip olan ormanlık alanların yapılaşmaya açıldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/55399)

94.- Van Milletvekili Murat Sarısaç'ın, tahrip olan ormanlık alanların yapılaşmaya açıldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/55400)

95.- Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, tahrip olan ormanlık alanların yapılaşmaya açıldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/55401)

96.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, tahrip olan ormanlık alanların yapılaşmaya açıldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/55402)

97.- Şırnak Milletvekili Hasan Özgüneş'in, tahrip olan ormanlık alanların yapılaşmaya açıldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/55403)

98.- İzmir Milletvekili Murat Çepni'nin, tahrip olan ormanlık alanların yapılaşmaya açıldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/55404)

99.- Batman Milletvekili Feleknas Uca'nın, tahrip olan ormanlık alanların yapılaşmaya açıldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/55405)

100.- İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekgözegü'nün, tahrip olan ormanlık alanların yapılaşmaya açıldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/55406)

101.- Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran'ın, tahrip olan ormanlık alanların yapılaşmaya açıldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/55407)

102.- Şanlıurfa Milletvekili Ayşe Sürücü'nün, tahrip olan ormanlık alanların yapılaşmaya açıldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/55408)

103.- Adana Milletvekili Tulay Hatımoğulları Oruç'un, tahrip olan ormanlık alanların yapılaşmaya açıldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/55409)

104.- İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm'ün, tahrip olan ormanlık alanların yapılaşmaya açıldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/55410)

105.- Şanlıurfa Milletvekili Nusrettin Maçin'in, tahrip olan ormanlık alanların yapılaşmaya açıldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/55411)

106.- Mersin Milletvekili Rıdvan Turan'ın, tahrip olan ormanlık alanların yapılaşmaya açıldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/55412)

107.- Gaziantep Milletvekili Mahmut Toğrul'un, tahrip olan ormanlık alanların yapılaşmaya açıldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/55413)

108.- Batman Milletvekili Mehmet Ruştu Tiryaki'nin, tahrip olan ormanlık alanların yapılaşmaya açıldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/55414)

109.- İstanbul Milletvekili Oya Ersoy'un, tahrip olan ormanlık alanların yapılaşmaya açıldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/55415)

Ticaret Bakanlığı

110.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, esnaf ve sanatkarlara mesleki kredi ve iş yeri açma kredisi verilmesi önerisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/55416)

111.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, KOSGEB desteklerinden faydalanamayan esnaflar ile ilgili yeni düzenleme yapılması önerisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/55417)

112.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, esnaf ve sanatkarlara Kredi Garanti Fonundan kullandırılan kredilerle ilgili düzenleme yapılması önerisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/55418)

113.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, geriye dönük borçlanma hakkından yararlanamayan esnaf ve sanatkarlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/55419)

114.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, prim borcu olan esnaf ve sanatkar sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/55420)

115.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, 7236 sayılı Kanun kapsamında yapılandırma hakkından yararlanan esnaf ve sanatkarlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/55421)

116.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, otomobil stokçuluğunun önlenmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/55422)

117.- Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen'in, Dahilde İşleme Rejimi kapsamında Suriye'den ithal edilen zeytinyağına dair çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/55423)

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı

118.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Karasu Limanı'na bağlantılı yapılan demiryolu inşaatının akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/55424)

119.- Antalya Milletvekili Hasan Subaşı'nın, TÜRKSAT'ın uydu frekans kiralama ücretlerinde yapılan artışlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/55425)

120.- Uşak Milletvekili Özkan Yalım'ın, GAP Havalimanına ilişkin yazılı soru önergesi (7/55426)

121.- Sinop Milletvekili Barış Karadeniz'in, Sinop'un Ayancık ve Türkeli ilçelerinde yaşanan selde zarar gören yolların onarılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/55427)

122.- Sinop Milletvekili Barış Karadeniz'in, yapımı devam eden Sinop Türkeli-Ayancık yolu üzerindeki Boyabat yol ayrımının akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/55428)

123.- Sinop Milletvekili Barış Karadeniz'in, yapımı devam eden Sinop Dikmen-Durağan yolunun akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/55429)

124.- Sinop Milletvekili Barış Karadeniz'in, yapımı devam eden Sinop Türkeli-Ayancık ve Taşköprü-Boyabat yollarının akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/55430)

125.- Sinop Milletvekili Barış Karadeniz'in, yapımı devam eden Sinop Boyabat çevreyolunun akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/55431)

Genel Görüşme Önergesi

1.- HDP Grubu adına Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç ve Grup Başkanvekili Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, kur garantili mevduat sisteminin olası etkileri konusunda bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/56) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.01.2022)

Meclis Araştırması Önergeleri

1.- İstanbul Milletvekili İbrahim Özden Kaboğlu ve 19 Milletvekilinin, Kanal İstanbul Projesi'nin Paris Anlaşması kapsamında ortaya çıkan uluslararası yükümlülükler çerçevesinde incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/5300) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.12.2021)

2.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu ve 20 Milletvekilinin, Kriminal Polis Laboratuvarlarının davalarda ortaya koydukları raporların incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/5301) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.12.2021)

3.- İstanbul Milletvekili Oya Ersoy ve 19 Milletvekilinin, kamu personeli atamaları için yapılan sözlü mülakatların ortaya çıkardığı sorunların araştırılarak bu sorunların çözümü için alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/5302) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.12.2021)

4.- Ağrı Milletvekili Abdullah Koç ve 19 Milletvekilinin, ölümle sonuçlanan kazaların tespit edilerek incelenmesi ve alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/5303) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.12.2021)

5.- İYİ Parti Grubu adına Grup Başkanvekili Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, yoksulluğa sebep olan siyasi ve ekonomik faktörlerin tespit edilerek alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/5304) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.12.2021)

6.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu ve 20 Milletvekilinin, Batman'da yaşanan sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/5305) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.01.2022)

7.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu ve 20 Milletvekilinin, Kütahya'da yaşanan sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/5306) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.01.2022)

8.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu ve 19 Milletvekilinin, Bilecik'te yaşanan sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/5307) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.01.2022)

9.- CHP Grubu adına Grup Başkanvekili Sakarya Milletvekili Engin Özkoç, Grup Başkanvekili Manisa Milletvekili Özgür Özel ve Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, kamu kurumlarında işe alımlarda uygulanan mülakatlara ilişkin iddiaların araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/5308) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.01.2022)

10.- Batman Milletvekili Necdet İpekyüz ve 19 Milletvekilinin, ekonomide ortaya çıkan olumsuz durumun nedenlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/5309) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.01.2022)

11.- Van Milletvekili Murat Sarısaç ve 20 Milletvekilinin, uyuşturucu madde kullanımının artmasının sebeplerinin ve sorumlularının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/5310) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.01.2022)

12.- Antalya Milletvekili Kemal Bülbül ve 20 Milletvekilinin, kamu personeli atamaları için yapılan sözlü mülakatların ortaya çıkardığı sorunların araştırılarak bu sorunların çözümü için alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/5311) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.01.2022)

13.- Konya Milletvekili Fahrettin Yokuş ve 20 Milletvekilinin, yapılan zamlar karşısında dar ve sabit gelirli vatandaşların karşılaştığı sorunların tespit edilerek alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/5312) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.01.2022)

14.- Konya Milletvekili Esin Kara ve 20 Milletvekilinin, Kars'ın sorunlarının araştırılarak çözüm önerileri geliştirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/5313) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.01.2022)

15.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan ve 20 Milletvekilinin, kadın istihdamı ve çalışma hayatında karşılaşılan sorunların tespit edilerek alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/5314) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.01.2022)

16.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan ve 20 Milletvekilinin, mesleki eğitimde yaşanan sorunların tespit edilerek mesleki eğitim ve istihdam planlaması yapılmasını sağlamak amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/5315) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.01.2022)

17.- Gaziantep Milletvekili Ali Muhittin Taşdoğan ve 19 Milletvekilinin, başta Kurtuluş Savaşı şehitleri olmak üzere ülkemizde yerleri tespit edilemeyen şehitlerin mezarlarının tespit edilerek şehitlik anıtlarının yapılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/5316) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.01.2022)

18.- İstanbul Milletvekili Arzu Erdem ve 20 Milletvekilinin, güneş enerjisinden daha etkin faydalanılabilmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/5317) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.01.2022)

19.- Konya Milletvekili Esin Kara ve 20 Milletvekilinin, gündüz yayınlanan programların sebep olduğu olumsuzlukların tespit edilerek alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/5318) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.01.2022)

20.- Konya Milletvekili Esin Kara ve 20 Milletvekilinin, Yeşilçam oyuncularının sorunlarının tespit edilerek alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/5319) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.01.2022)

21.- Konya Milletvekili Esin Kara ve 20 Milletvekilinin, Ardahan'da yapılan Damal Bebeğin üretiminin desteklenmesi ve satışının yurt çapında sağlanabilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/5320) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.01.2022)

22.- Konya Milletvekili Esin Kara ve 20 Milletvekilinin, piyasada satılan patlayıcı ve yanıcı piroteknik maddelerin olumsuz etkilerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/5321) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.01.2022)

23.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 22 Milletvekilinin, Cengiz Holding'e ait maden ocağı şantiye sahasında kaçak villa inşa edildiği iddiasının araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/5322) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.01.2022)

24.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 22 Milletvekilinin, basın mensuplarının yaşadığı sorunların araştırılarak basın ve ifade özgürlüğünün önündeki engellerin kaldırılması için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/5323) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.01.2022)

25.- Ankara Milletvekili Yıldırım Kaya ve 21 Milletvekilinin, Millî Eğitim Bakanlığındaki kadrolaşma ve liyakatsiz atama iddialarının araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/5324) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.01.2022)

26.- İstanbul Milletvekili Turan Aydoğan ve 19 Milletvekilinin, TÜİK verilerinin güvenilirliğine dair iddiaların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/5325) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.01.2022)

27.- İstanbul Milletvekili Yüksel Mansur Kılınç ve 25 Milletvekilinin, son yıllarda medya alanında yaşanan değişim ve dönüşümlerin sonuçlarının araştırılarak ortaya çıkan sorunlara karşı çözüm önerileri geliştirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/5326) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.01.2022)

28.- İstanbul Milletvekili Turan Aydoğan ve 20 Milletvekilinin, cezaevi personelinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/5327) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.01.2022)

29.- İstanbul Milletvekili Turan Aydoğan ve 20 Milletvekilinin, yabancıların Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlığı almasına ilişkin koşulların araştırılarak yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/5328) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.01.2022)

30.- İstanbul Milletvekili Turan Aydoğan ve 19 Milletvekilinin, OHAL İşlemleri İnceleme Komisyonunun kararlarına dair iddiaların araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/5329) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.01.2022)

31.- İstanbul Milletvekili Turan Aydoğan ve 19 Milletvekilinin, konut krizine yol açan nedenlerin araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/5330) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.01.2022)

32.- İstanbul Milletvekili Turan Aydoğan ve 19 Milletvekilinin, Milli Piyango İdaresi hakkındaki iddiaların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/5331) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.01.2022)

33.- İzmir Milletvekili Murat Çepni ve 19 Milletvekilinin, motosikletli kuryelerin başta can güvenliği olmak üzere sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/5332) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.01.2022)

34.- İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoğlu ve 20 Milletvekilinin, elektronik ticaret platformlarındaki yüksek komisyon oranlarının küçük esnaf üzerindeki etkilerinin araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/5333) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.01.2022)

No: 71

10 Ocak 2022 Pazartesi

Milletvekili Teklifleri

1.- Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Engin Altay, Manisa Milletvekili Özgür Özel ve Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un; Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/4067) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.01.2022)

2.- Ağrı Milletvekili Abdullah Koç'un; Olağanüstü Hal Kanun Hükmünde Kararnameleri ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Kamu Görevinden Çıkarılan Kamu Görevlileri ve İşçilerinin Görevlerine İade Edilmelerine İlişkin Kanun Teklifi (2/4068) (Plan ve Bütçe ile İçişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.01.2022)

3.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin; Giresun İline Bağlı Batlama Adıyla Yeni Bir İlçe Kurulması Hakkında Kanun Teklifi (2/4069) (Plan ve Bütçe ile İçişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.01.2022)

4.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin; Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/4070) (Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.01.2022)

Yazılı Soru Önergeleri

1.- Ankara Milletvekili Yıldırım Kaya'nın, Diyanet İşleri Başkanlığının din görevlilerine yönelik kitap okuma projesine ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/56101) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.12.2021)

2.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, TRT'de yayımlanan bir dizide yer alan repliğe ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/56102) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.12.2021)

3.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Merkez Bankası rezervlerine ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/56103) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.12.2021)

4.- İstanbul Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi'nin, Dolmabahçe Sarayında düzenlenen bir vakfa ait ödül törenine ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/56104) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.12.2021)

5.- Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, İzmir'in Güzelbahçe ilçesinde ikamet eden Suriye uyruklu üç kişinin yaşamını yitirdiği olayla ilgili iddialara ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/56105) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.12.2021)

6.- İzmir Milletvekili Özcan Purçu'nun, ROMACTED Programına ve bu program kapsamında arabulucu olarak katılım sağlayan STK'lara ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/56106) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2021)

7.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, veterinerlik hizmetlerinin tek elden yürütülmesi amacıyla veteriner işleri genel müdürlüğü kurulması önerisine ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/56107) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2021)

8.- Adana Milletvekili Burhanettin Bulut'un, son 3 yılda kapanan yerel gazetelere ve kağıt fiyatlarında meydana gelen artışa ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/56108) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2021)

9.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, 2020-2021 yıllarında Bağ-Kur primini ödeyemeyen çiftçilere ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/56109) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2021)

10.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Silivri 8 Nolu Kapalı Cezaevinde bulunan bir hükümlünün sağlık ve eğitim haklarına erişemediği iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56110) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.12.2021)

11.- Zonguldak Milletvekili Ünal Demirtaş'ın, aynı olaylarda farklı hukuki kararların verildiği iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56111) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.12.2021)

12.- Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, 2018 yılında Muş'un Varto ilçesinde hayatını kaybeden bir kişiye dair yürütülen soruşturma sürecine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56112) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.12.2021)

13.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Denizli T Tipi Cezaevinde bulunan bir mahkumun hak ihlali iddialarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56113) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.12.2021)

14.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kandıra Cezaevinde bulunan bir mahkumun ölümünün soruşturulmasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56114) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.12.2021)

15.- İzmir Milletvekili Murat Çepni'nin, İzmir Kırıklar 2 Nolu F Tipi Yüksek Güvenlikli Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56115) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.12.2021)

16.- İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm'ün, cezaevlerindeki idare ve gözlem kurullarının kararlarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56116) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.12.2021)

17.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, çeşitli cezaevlerinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56117) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.12.2021)

18.- Şırnak Milletvekili Hasan Özgüneş'in, çeşitli cezaevlerinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56118) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.12.2021)

19.- Iğdır Milletvekili Habip Eksik'in, Tekirdağ 2 Nolu F Tipi Yüksek Güvenlikli Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkumun hayatını kaybetmesine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56119) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.12.2021)

20.- Iğdır Milletvekili Habip Eksik'in, Iğdır S Tipi Kapalı ve Açık Ceza İnfaz Kurumuna dair bazı iddialara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56120) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.12.2021)

21.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Diyarbakır 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevi kantinindeki fiyatların yüksek olduğu iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56121) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2021)

22.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Iğdır S Tipi Cezaevinde bulunan bir mahkumun sağlık durumuna ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56122) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2021)

23.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Edirne F Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun sağlık durumuna ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56123) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2021)

24.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Erzincan T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir kişinin denetimli serbestlik hükümlerinden yararlanma talebinin reddedildiği iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56124) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2021)

25.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, vergi kaçakçılığı suçunun zincirleme suç kapsamında değerlendirilmesi talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56125) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2021)

26.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, af yasası düzenlemesi olup olmadığına ve cezaevlerinde kalanların görüntülü konuşma hakları için öngörülen ücrete ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56126) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2021)

27.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Silivri 6 Nolu L Tipi Kapalı Cezaevi ile ilgili bazı iddialara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56127) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2021)

28.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Silivri 5 Nolu Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda ısınma ve sıcak su sorunu olduğu iddialarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56128) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.12.2021)

29.- Muş Milletvekili Şevin Coşkun'un, çeşitli cezaevlerinde bulunan bazı hasta mahkumlara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56129) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.12.2021)

30.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli Kandıra 2 Nolu F Tipi Ceza İnfaz Kurumunda tutuklu bulunan ağır hasta bir kişinin tedavisi için tahliye talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56130) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.12.2021)

31.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Bursa H Tipi Ceza İnfaz Kurumunda hükümlü olan kronik hasta bir kişinin infazının ertelenmesi talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56131) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.12.2021)

32.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, kadınların ekonomik, sosyal ve kültürel hayata aktif katılımını teşvik etmek amacıyla yürütülen çalışmalara ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56132) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2021)

33.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, şehit yakını, gazi ve gazi yakınları ile sivil terör mağdurlarının kamu kurum ve kuruluşlarında istihdam edilmelerine ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56133) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2021)

34.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, bağımlılık yapıcı maddelerle mücadeleye ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56134) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2021)

35.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, erken dönem çocuk bakım ve eğitimine yönelik hizmetlere ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56135) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2021)

36.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, şehit gazi bilgi sisteminin tüm hizmetleri kapsayacak hale getirilmesi önerisine ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56136) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2021)

37.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, gazi ve şehit yakınları tarafından kullanılan ücretsiz seyahat kartlarına ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56137) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2021)

38.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, yurt dışında yaşayan vatandaşlara yönelik yürütülen çalışmalara ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56138) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2021)

39.- Adana Milletvekili Burhanettin Bulut'un, GSS prim borçlarına ve sağlık hizmetlerinden yararlanamayan kişilere ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56139) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2021)

40.- İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil Sütlü'nün, iş gücüne katılımda toplumsal cinsiyet eşitsizliği ile mücadeleye ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56140) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2021)

41.- İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir'in, 2002 yılından bu yana hamilelik, doğum ve emzirme gibi nedenlerle iş akdi feshedilen çalışan sayısına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56141) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2021)

42.- İzmir Milletvekili Kani Beko'nun, genel sağlık sigortası borçlarına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56142) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2021)

43.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, veteriner hekim atamalarına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56143) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2021)

44.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, nitelikli yabancı istihdamına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56144) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2021)

45.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, iş sağlığı ve güvenliği alanında bilgi ve bilinç düzeyinin artırılması için yapılan çalışmalara ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56145) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2021)

46.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, iş sağlığı ve güvenliği alanında yeni insan kaynağı temini ve eğitim ihtiyacının sağlanması adına yapılan çalışmalara ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56146) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2021)

47.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, iş sağlığı ve güvenliği alanında yapılacak yeni düzenlemelere ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56147) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2021)

48.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, iş müfettişlerinin eğitimine yönelik düzenlenen faaliyetlere ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56148) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2021)

49.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, 2020-2021 yıllarında Bağ-Kur primini ödeyemeyen çiftçilere ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56149) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2021)

50.- İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil Sütlü'nün, iş gücüne katılımda toplumsal cinsiyet eşitsizliği ile mücadeleye ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56150) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2021)

51.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, SGK'nın bir eczane ile sözleşme imzalamadığı iddiasına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56151) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.12.2021)

52.- Antalya Milletvekili Rafet Zeybek'in, Manavgat'ın Beşkonak bölgesinde bulunan bir sahada mermer ocağı açılmasına izin verildiği iddiasına ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56152) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2021)

53.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, plastik atıklarla mücadeleye yönelik çalışmalara ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56153) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2021)

54.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Bozova Belediyesinin 7 Nisan 2021 tarihine kadar birikmiş vergi borcuna ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56154) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2021)

55.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Bozova Belediyesinin 8 Haziran 2021 tarihine kadar SGK'ya olan prim borcuna ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56155) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2021)

56.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Bozova Belediyesi'ne ait ayakkabı fabrikasının işyeri olarak kiraya verilip verilmeyeceğine ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56156) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2021)

57.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Bozova Kaymakamlığının envanterine kayıtlı Göbekli Tepe isimli teknenin Belediyeye devredilip devredilmediğine ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56157) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2021)

58.- Adana Milletvekili Mehmet Şükrü Erdinç'in, Sayıştay'ın 2020 yılı denetim raporunda yer alan Adana Büyükşehir Belediyesiyle ilgili bazı tespitlere ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56158) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.12.2021)

59.- Ankara Milletvekili Şenol Sunat'ın, Erasmus+ programı kapsamında yapılan hibe ödemelerine ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56159) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.12.2021)

60.- Mersin Milletvekili Cengiz Gökçel'in, Yunanistan'ın Taşoz Adasında petrol arama faaliyetlerinde bulunmasına ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56160) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2021)

61.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Sarp Sınır Kapısındaki yoğunluğun yarattığı çeşitli sorunlara ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56161) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2021)

62.- Diyarbakır Milletvekili Hişyar Özsoy'un, Diyarbakır'ın Silvan ilçesinde yaşayan hasta bir çocuğun elektrik kesintileri sebebiyle yaşamını yitirmesine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56162) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.12.2021)

63.- İzmir Milletvekili Ednan Arslan'ın, Bakanlık ile İTÜ arasında yaz saati uygulaması ile ilgili imzalanan protokole dayanılarak hazırlanan rapora ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56163) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.12.2021)

64.- Diyarbakır Milletvekili Remziye Tosun'un, DEDAŞ tarafından yapılan elektrik kesintilerine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56164) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.12.2021)

65.- Diyarbakır Milletvekili Remziye Tosun'un, DEDAŞ tarafından yapılan elektrik kesintilerine ve bazı iddialara ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56165) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.12.2021)

66.- Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan'ın, Akkuyu Nükleer Enerji Santrali inşaatında çalışan işçilerin gerekçesiz işten çıkarıldığı iddiasına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56166) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.12.2021)

67.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, BOTAŞ tarafından kullanılan ERP sisteminin geliştirilmesine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56167) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2021)

68.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, BOTAŞ'a bağlı iştiraklere ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56168) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2021)

69.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, BOTAŞ'ta yapılan ödüllendirme uygulamasına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56169) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2021)

70.- Şanlıurfa Milletvekili Ayşe Sürücü'nün, Şanlıurfa'nın Haliliye ilçesine bağlı Sırrın Mahallesine doğalgaz hattı çekilmesi talebine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56170) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2021)

71.- Adana Milletvekili Tulay Hatımoğulları Oruç'un, Hatay'ın bazı ilçelerinde yaşanan elektrik kesintilerine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56171) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2021)

72.- Antalya Milletvekili Hasan Subaşı'nın, bir derneğe ait yurdun denetimine ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56172) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.12.2021)

73.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın, KYK burs ve kredileri için istenen taahhütname onayı için ek süre tanınması talebine ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56173) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2021)

74.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Merkez Bankasının rezervlerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56174) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.12.2021)

75.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Türkiye'nin ekonomi yönetimine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56175) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.12.2021)

76.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 20 Aralık 2021 tarihi itibarıyla Türkiye'nin dış borçlanmasına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56176) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.12.2021)

77.- Aksaray Milletvekili Ayhan Erel'in, pazarcı esnafının işgaliye harcından muaf tutulması talebine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56177) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.12.2021)

78.- İzmir Milletvekili Atila Sertel'in, sigorta acentelerinin komisyon oranlarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56178) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2021)

79.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, İran uyruklu 9 kişinin sınır dışı edilmesine dair bazı iddialara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56179) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.12.2021)

80.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Mersin'in Anamur ilçesi Göktaş Mahallesinde bulunan belediyeye ait arsanın satış ihalesine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56180) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.12.2021)

81.- İstanbul Milletvekili Mustafa Yeneroğlu'nun, İzmir'in Güzelbahçe ilçesinde ikamet eden Suriye uyruklu üç kişinin yaşamını yitirdiği olayla ilgili iddialara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56181) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.12.2021)

82.- Tunceli Milletvekili Alican Önlü'nün, ülke geneli ve Tunceli'de yaşanan göçlere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56182) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.12.2021)

83.- Iğdır Milletvekili Habip Eksik'in, Iğdır Hayvan Borsasının kiraya verilmesine dair bazı iddialara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56183) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.12.2021)

84.- Iğdır Milletvekili Habip Eksik'in, Tekirdağ 2 Nolu F Tipi Yüksek Güvenlikli Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkumun hayatını kaybetmesine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56184) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.12.2021)

85.- Diyarbakır Milletvekili Dersim Dağ'ın, zırhlı araçların neden olduğu kazalara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56185) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.12.2021)

86.- Diyarbakır Milletvekili Remziye Tosun'un, Diyarbakır Kayapınar Belediyesi tarafından seyyar satıcıların malzemelerine el konduğu iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56186) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.12.2021)

87.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Siirt Belediyesi tarafından gerçekleştirilen otogar yapımı ihalesine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56187) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.12.2021)

88.- Ankara Milletvekili İbrahim Halil Oral'ın, Bitlis'te 2002-2021 yılları arasında AFAD tarafından inşa edilen afet konutlarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56188) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.12.2021)

89.- İzmir Milletvekili Ahmet Tuncay Özkan'ın, ülkemize gelen sığınmacılarla ilgili çeşitli verilere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56189) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2021)

90.- İzmir Milletvekili Özcan Purçu'nun, ROMACTED Programına ve bu program kapsamında arabulucu olarak katılım sağlayan STK'lara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56190) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2021)

91.- İzmir Milletvekili Atila Sertel'in, Ege Üniversitesi Atatürk Kültür Merkezinin İzmir Emniyet Müdürlüğüne devredileceği iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56191) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2021)

92.- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, Ordu'da halk otobüsü statüsünde çalışan şoför esnafının desteklenmesine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56192) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2021)

93.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Diyarbakır'ın Sur ilçesinde görev yapan bir okul müdürünün görevinden ihraç edilmesi ile ilgili iddialara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56193) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2021)

94.- İstanbul Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi'nin, Bakanlığa bağlı sanat kurumlarında sözleşmeli olarak çalışan personel ile yapılan sözleşmeye dair çeşitli iddialara ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56194) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.12.2021)

95.- İstanbul Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi'nin, İstanbul Devlet Opera ve Balesi Müdürlüğünde ihmaller nedeniyle Covid-19 vakalarının arttığı iddiasına ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56195) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2021)

96.- Mersin Milletvekili Rıdvan Turan'ın, Sayıştay'ın Denetim Raporunda Siirt Üniversitesi'ne dair yaptığı bazı tespitlere ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56196) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.12.2021)

97.- Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, Bakanlık tarafından yapılan öğretmenlik mülakatlarına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56197) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.12.2021)

98.- Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, Marmara Üniversitesinin doçentlik kadro atamalarında istenen dil şartına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56198) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.12.2021)

99.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, Ege Üniversitesi Atatürk Kültür Merkezinin İzmir Emniyet Müdürlüğüne devredileceği iddiasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56199) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2021)

100.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, İzmir'in Buca ilçesindeki bir okulda yaşanan bir olaya ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56200) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2021)

101.-Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, öğrenci taşıma hizmeti veren esnafın desteklenmesine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56201) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2021)

102.-Balıkesir Milletvekili İsmail Ok'un, sözlü mülakatlarda elenen öğretmenlere ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56202) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.12.2021)

103.-Mardin Milletvekili Tuma Çelik'in, Mardin'deki bir hastanede darp edilen bir hekime ve son 3 yılda istifa eden sağlık çalışanlarına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56203) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.12.2021)

104.-İstanbul Milletvekili Oya Ersoy'un, ilaç tedarikinde yaşanan sorunlara ve tedavisi yarım kalan hastaların durumuna ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56204) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.12.2021)

105.-Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, omicron varyantının yayılmasına karşı alınan önlemlere ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56205) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.12.2021)

106.-Antalya Milletvekili Feridun Bahşi'nin, Antalya Kepez Devlet Hastanesi ameliyathanesindeki sterilizasyon eksikliği iddiasına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56206) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.12.2021)

107.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin'e onkoloji hastanesi kurulması talebine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56207) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2021)

108.- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, Erişkinler için Engellilik Değerlendirmesi Hakkında Yönetmelik'te yapılan bir değişikliğe ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56208) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2021)

109.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Suruç Devlet Hastanesinde görev yapan doktorların branş dağılımlarına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56209) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2021)

110.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Suruç Devlet Hastanesinde görev yapan personele döner sermaye ödemesi yapılıp yapılmadığına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56210) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2021)

111.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Turkovac aşısına dair çeşitli verilere ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56211) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2021)

112.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, 1 Ocak 2019-27 Aralık 2021 tarihleri arasında sahte alkol nedeniyle zehirlenen ve hayatını kaybeden kişi sayısına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56212) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2021)

113.- Şanlıurfa Milletvekili Ayşe Sürücü'nün, kanser tedavisinde kullanılan ilaçların teminine ve SGK tarafından karşılanması talebine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56213) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2021)

114.- Adana Milletvekili Tulay Hatımoğulları Oruç'un, Turkovac aşısına dair çeşitli verilere ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56214) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2021)

115.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, KHK ile ihraç edilmiş bir hekime çalışma izni verilmediği iddiasına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56215) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2021)

116.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, adli tıp uzmanlarının hastanelerde görev yapması önerisine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56216) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2021)

117.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, tıbbi genetik uzmanı ihtiyacına ve KHK ile ihraç edilmiş bir hekime çalışma izni verilmediği iddiasına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56217) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2021)

118.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, sağlık kurumlarında üçlü vardiya sistemine geçilmesine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56218) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.12.2021)

119.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'ndeki bazı hastanelerde anjiyo işleminin uygulanmadığı iddiasına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56219) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.12.2021)

120.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, hemşirelerin özlük ve mali hakları ile çalışma koşullarının iyileştirilmesine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56220) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.12.2021)

121.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde'de faaliyet gösteren, faaliyetini sonlandıran ve kredi kullanan KOBİ sayısına ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56221) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2021)

122.- Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumunda çalışan kısmi zamanlı uzmanlara mevzuata aykırı bir biçimde kadro verildiği iddiasına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56222) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.12.2021)

123.- Mersin Milletvekili Behiç Çelik'in, Mersin'in Tarsus ilçesinde yaşanan su ve elektrik sorununun çözümüne ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56223) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.12.2021)

124.- Aksaray Milletvekili Ayhan Erel'in, pancar üreticilerinin sorunlarına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56224) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.12.2021)

125.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, veterinerlik hizmetlerinin tek elden yürütülmesi amacıyla veteriner işleri genel müdürlüğü kurulması önerisine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56225) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2021)

126.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 2018-2021 yılları arasında kesilen dişi hayvan sayısı ile buzağı ölümlerine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56226) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2021)

127.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa'daki Bozova Merkez Sulama Birliği'nin yeniden faaliyete geçirilmesine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56227) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2021)

128.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, 2020-2021 yıllarında Bağ-Kur primini ödeyemeyen çiftçilere ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56228) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2021)

129.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, ithalatında belirli kurumların belge düzenlemesi gereken muhtelif eşya listesine ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56229) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2021)

130.- Ankara Milletvekili İbrahim Halil Oral'ın, Esenboğa Havalimanına yapılması planlanan metro hattının akıbetine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56230) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.12.2021)

131.- Ankara Milletvekili İbrahim Halil Oral'ın, Elazığ'daki tarihi Maden Köprüsünün restorasyon çalışmalarına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56231) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.12.2021)

132.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa Güney Anadolu Havalimanından son 5 yılda yapılan uçuşlara ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56232) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2021)

133.- İzmir Milletvekili Atila Sertel'in, Denizli Garının yollarının yenilenmesi işine yönelik ihaleye ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56233) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2021)

134.- İzmir Milletvekili Atila Sertel'in, TCDD 3. Bölge Müdürlüğü tarafından yapılacak Denizli Garı yollarının yenilenmesi işine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56234) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.12.2021)

No: 72

11 Ocak 2022 Salı

Milletvekili Teklifleri

1.- Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan'ın; 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/4071) (Plan ve Bütçe Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.01.2022)

2.- Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan'ın; Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/4072) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.01.2022)

3.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin; Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/4073) (Sağlık, Aile, Çalışma ve sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.01.2022)

4.- Uşak Milletvekili Özkan Yalım'ın; Özel Tüketim Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/4074) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.01.2022)

5.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun; Barut ve Patlayıcı Maddelerle Silah ve Teferruatı ve Av Malzemesinin İnhisardan Çıkarılması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/4075) (İçişleri Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.01.2022)

6.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın; 5894 Sayılı Türkiye Futbol Federasyonu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/4076) (Adalet ile Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.01.2022)

7.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun; Ceza Evleriyle Mahkeme Binaları İnşası Karşılığı Olarak Alınacak Harçlar ve Mahkumlara Ödettirilecek Yiyecek Bedelleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4077) (İnsan Haklarını İnceleme; Plan ve Bütçe ile Adalet Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.01.2022)

8.- Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran'ın; Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/4078) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.01.2022)

9.- Zafer Partisi Genel Başkanı İstanbul Milletvekili Ümit Özdağ'ın; 5901 Sayılı Türk Vatandaşlığı Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/4079) (Anayasa ile İçişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.01.2022)

10.- Tekirdağ Milletvekili Candan Yüceer'in; Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/4080) (Plan ve Bütçe Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.01.2022)

11.- Bilecik Milletvekili Yaşar Tüzün'ün; Belediye Alacaklarının Taksitlendirilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/4081) (İçişleri ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.01.2022)

12.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'in; 4749 Sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4082) (İçişleri ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.01.2022)

13.- Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan'ın; 6001 Sayılı Karayolları Genel Müdürlüğünün Hizmetleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/4083) (Plan ve Bütçe ile Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.01.2022)

14.- Giresun Milletvekili Necati Tığlı'nın; Giresun İlinde Batlama Adıyla Yeni Bir İlçe Kurulmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/4084) (Plan ve Bütçe ile İçişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.01.2022)

15.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın; Veysel Karani Beldesi'nin İlçe Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4085) (Plan ve Bütçe ile İçişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.01.2022)

16.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın; Atabağı Beldesi'nin İlçe Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4086) (Plan ve Bütçe ile İçişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.01.2022)

17.- Muğla Milletvekili Burak Erbay'ın; Terörle Mücadele Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/4087) (İçişleri; Milli Savunma ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.01.2022)

Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi

(Milletlerarası Andlaşma)

1.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Katar Devleti Hükümeti Arasında Büyük Çaplı Organizasyonların Yerine Getirilmesinde İşbirliği Konulu Niyet Mektubunun Uygulanmasına İlişkin Protokole Dair Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (Başkanlığa geliş tarihi: 11.01.2022) (Gelen evrak numarası: 946324)

Rapor

1.- Giresun Milletvekili Cemal Öztürk ve 77 Milletvekilinin Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4058) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 301) (Dağıtma tarihi: 11.01.2021) (GÜNDEME)

Yazılı Soru Önergeleri

1.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Dış İlişkiler ve Protokol Başkanlığı bünyesinde Küresel Araştırma Merkezi adlı bir birimin kurulup kurulmadığına ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56095) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.12.2021)

2.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, sağlık sorunları bulunan bazı personele ve görev yaptıkları yerlere ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56096) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.12.2021)

3.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, TBMM Yerleşkesi içinde sigara içilmesi için ayrılan alanlara ve yapılan denetimlere ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı'ndan yazılı soru önergesi (7/56097) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.12.2021)

11 Ocak 2022 Salı

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.00

BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ

KÂTİP ÜYELER: Şeyhmus DİNÇEL (Mardin), Enez KAPLAN (Tekirdağ)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 44'üncü Birleşimini açıyorum.(x)

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, Iğdır'ın sorunları hakkında söz isteyen Iğdır Milletvekili Habip Eksik'e aittir.

Buyurun Sayın Eksik.

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI

1.- Iğdır Milletvekili Habip Eksik'in, Iğdır'ın sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

HABİP EKSİK (Iğdır) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Iğdır ilinin birçok sorunu var ama en önemli sorunları yatırımsızlık, işsizlik ve hukuksuzluklarla baş başa bırakılma sorunlarıdır. Son dönemlerde bu iktidarın Iğdır'a yaptığı tek yatırım cezaevi. Bir kapalı cezaevi yapıldı, Iğdır S Tipi Kapalı Cezaevi. Bu S Tipi Kapalı Cezaevinde maalesef hemen hemen her gün bir skandalla karşı karşıya kalıyoruz, tutsaklar hukuksuzluklarla, zorbalıklarla, işkencelerle karşı karşıya kalıyorlar ve bize ulaşan aileler büyük bir çaresizlik içindeler, gerçekten büyük bir endişe içindeler çünkü yapılanları duydukça insanların tüyleri diken diken oluyor.

Ben bugün konuşmamı, özellikle bu Iğdır S Tipi Cezaevinde sorun yaşayan tutsaklarla ilgili birkaç konuya değinerek yapacağım. Bakın, Iğdır'da Abdullah Ateş, 70 yaşında ve tek başına tutuluyor cezaevinde ve aynı zamanda sağlık hizmetine ulaşmakta ciddi sorun yaşıyor. Necdet Ayna ağırlaştırılmış müebbet ceza yememesine rağmen ve aynı zamanda, disiplin cezası yememesine rağmen Ceza İnfaz Kanunu'na aykırı bir şekilde tek kişilik odada tutulmaya devam ediliyor. Bütün uyarılarımıza rağmen, bu konuyla ilgili yaptığımız bütün görüşmelere rağmen maalesef bu konuda hiçbir adım atılmıyor ve tek kişilik odada tutulmaya devam ediliyor. Yine, aynı durumda olan Serkan Güneş var, Mazhar Metin var, Faysal Çiçek var, Fırat Gerekli var… Bunların hepsi hukuksuz bir şekilde, tek kişilik odalarda tecritte tutuluyorlar ama en ağırı, en sıkıntılısı 24 Aralık 2021'de Hogır Batu'nun yaşadığı sıkıntı. Çünkü, Hogır Batu cezaevine getirildikten sonra, Diyarbakır'dan Iğdır S Tipi Kapalı Cezaevine getirildikten sonra çıplak aramaya maruz bırakılmak isteniyor, itiraz ediyor ama bunun üzerine de işkenceyle karşılaşıyor, kendisine işkence yapılıyor. Elleri ve ayakları bağlanarak zorla çıplak arama yapılıyor kendisine, Hogır Batu'ya.

(x) 7/4/2020 tarihli 78'inci Birleşimden itibaren, coronavirüs salgını sebebiyle Genel Kurul Salonu'ndaki Başkanlık Divanı üyeleri, milletvekilleri ve görevli personel maske takarak çalışmalara katılmaktadır.

Bakın, burada, bu Mecliste, Türkiye Büyük Millet Meclisinde çıplak arama dile getirildiğinde iktidarın Grup Başkan Vekili "Kesinlikle böyle bir şey yok." dedi ama kameralar karşısında Hogır Batu'ya, Ruken Yıldız'a çıplak arama dayatıldığını biz hem aileleri vasıtasıyla hem avukatları aracılığıyla öğrenmiş bulunmaktayız. Hogır Batu'ya sadece çıplak arama dayatılmadı, bunu reddeden Hogır Batu'ya işkence yapıldı, başı kırıldı, yerlerde sürüklendi ve aynı zamanda süngerli odaya konulup psikolojik, fiziksel işkence yapıldı. Hogır Batu ailesine ulaştı ve kendisine işkence yapıldığını, büyük bir zorbalığa, hukuksuzluğa, zulme maruz kaldığını iletti ama bizim görüşmelerimize rağmen, Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğüyle, cezaevi yönetimiyle görüşmemize rağmen maalesef bir geri adım atılmadığını öğrenmiş bulunmaktayız.

Bakın, Türkiye cezaevlerinde tecrit, İmralı Cezaevinde Sayın Abdullah Öcalan şahsında başlatıldı ve bugün tüm cezaevlerine uygulanmaktadır ve büyük bir zulme, zorbalığa, hukuksuzluğa âdeta dönüşmüş durumdadır. Bakın, bu insanların canı ve sağlığı tamamıyla devlete emanettir. Adalet Bakanlığı bu konuda adım atmalıdır. İşkence seslerinin geldiği ve hukuksuzlukların yapıldığı, çıplak aramaların dayatıldığı bu durumlarla ilgili Adalet Bakanlığı derhâl devreye girip soruşturma açmalıdır ama tüm uyarılarımıza rağmen, verdiğimiz soru önergelerine rağmen Adalet Bakanlığı resmen kulağını tıkamış, bu hukuksuzlukların yaşanmasına âdeta izin vermektedir. Bugün bu zorbalıklara, bu hukuksuzluklara sebep olan yöneticiler yarın yargılanacaktır, Adalet Bakanlığı da bu konuda hesap verecektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Eksik.

HABİP EKSİK (Devamla) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Tecrit bir imha yöntemidir. Tecridi bugün cezaevlerinde uygulayanlar, emin olun, suç işlemektedirler çünkü tecrit insanlık dışı bir uygulamadır ve işkencedir. Bakın, Hogır Batu şunu söylüyor, diyor ki: "Bir tane ceza infaz memuru her gün gelip bana diyor ki 'Sen daha hâlâ yaşıyor musun? Niye intihar etmedin?'" Niye yaşamına son vermedi diye kendisine telkinlerde bulunuyormuş ve Cezaevi Müdürü "Burası bir çöldür." diyor. Iğdır S Tip Cezaevi Müdürü "Burası bir çöldür ve kimsenin buradan haberi olmaz." diyor, tehditler savuruyor.

Bugün ben şunu özellikle vurgulamak istiyorum: Cezaevlerindeki insanlar âdeta yaşamlarıyla imtihan ettiriliyorlar, sağlıklarıyla imtihan ettiriliyorlar. O açıdan, bu hukuksuzluklara, bu zorbalıklara son verilmelidir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündem dışı ikinci söz, tarımsal destekleme ödemeleriyle ilgili söz isteyen İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu'na aittir.

Buyurun Sayın Bekaroğlu. (CHP sıralarından alkışlar)

2.- İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu'nun, tarımsal destekleme ödemelerine ilişkin gündem dışı konuşması

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Dün, 10 Ocak, değerli arkadaşlarım, Türkiye'de zirai eğitimin başlamasının 176'ncı yıl dönümüydü. Bu vesileyle, ziraat mühendislerine müjde vermek istiyorum. Yakında iktidara gelecek olan Millet İttifakı çok sayıda ziraat mühendisi ve veteriner istihdam edecek köy grupları oluşturup; bunu bir müjde olarak burada vereyim.

Değerli arkadaşlarım, tarım desteklemeleri, yeterli ve güvenli gıda sorunu bugün dünyayı kasıp kavuran bir sorun; bu, pandemide daha da ortaya çıktı. Bütün ülkeler tarımı desteklemektedirler; Türkiye de Adalet ve Kalkınma Partisi hükûmetleri zamanında, 2006 yılında çıkarılan 5488 sayılı Kanun'la tarımı destekleme kararı almış ve bu desteğin bütçeden yapılacağı, gayrisafi yurt içi hasılanın yüzde 1'inden az olmayacağı karara bağlanmış. Ne var ki Adalet ve Kalkınma Partisi hükûmetleri o günden bugüne, herhangi bir senede bu yüzde 1 kadar desteği vermemişlerdir değerli arkadaşlarım. Örneğin, 2021 yılında gayrisafi yurt içi hasılanın yüzde 1'i 66,5 milyar TL olmasına rağmen ancak 22 milyar verilmiştir, bu sene için de aşağı yukarı böyledir. Bütün senelere baktığınız zaman 276,5 milyar TL, o zamanın dolarıyla hesaplanırsa aşağı yukarı 70 milyar dolar çiftçiden kaçırılmıştır, çiftçinin hakkı gasbedilmiştir. Bugün yaşamış olduğumuz gıda sıkıntısı dediğimiz sıkıntının temelinde bu var arkadaşlar yani marketlerde, şurada burada birtakım şey kovalıyorsunuz, soğan üreticilerine "terörist" filan diyorsunuz ama tarıma vermediğiniz destekler var.

Şimdi ben bunu çay örneğiyle size anlatacağım değerli arkadaşlarım. Çay ürününe kilo başına yılda 13 kuruş destek verilmektedir ve 2016 yılından bu yana hiç değişmemiştir bu değerli arkadaşlarım. Başka çok daha garip, garabet bir durum var. Çayın dönümüne 8 TL gübre desteği yapılmaktadır. Doğu Karadeniz Bölgesi'nde başta Rize olmak üzere çay için ortalama -işte 5 dönüm, hadi en fazla 10 dönüm deyin; 80 TL eder- dönüm başına 80 TL destek veriliyor; tabii, Rizelilerin büyük çoğunluğu evrakçılık yapmamak için bu parayı almıyor. Değerli arkadaşlarım, geçen sene gübrenin tonu 2 bin-2.500 lirayken bu sene 10 bin-12 bin liraya çıkmıştır. Bu 80 TL komiktir, komiğin ötesinde alay etmektir insanlarla. Rizeliler ve Doğu Karadenizliler hiçbir dönem bu kadar büyük hakarete uğramadılar Adalet ve Kalkınma Partisi Hükûmetinden uğradıkları kadar. Değerli arkadaşlarım, bu sebepten dolayı, bu sene çiftçi Türkiye genelinde buğdaydan arpasına her konuda gübresiz ekim yapıyor; bakın, gıda sıkıntısını esas gelecek yıllarda göreceksiniz. Gübresiz ekim yaptılar insanlar; biliyorsunuz bunları, çok iyi biliyorsunuz. Bu konuda herhangi bir tedbir de almadınız. Kasım ayında açıklanan tarım destekleri de çok komik bir yerde kalmıştır. Kanun "yüzde 1" demesine rağmen bugüne kadar hiçbir zaman yüzde 0,5'e ulaşamadınız, gelecek sene bu oran yüzde 0,3'lerde kalacaktır.

Değerli arkadaşlarım, biz çayla ilgili bir kanun teklifi verdik, Çay Kanunu Teklifi. O teklifte "Çaya verilecek desteğin çay taban fiyatının yüzde 10'undan az olmaması gerekir." dedik. Geçen sene 387 kuruştu, dolayısıyla çaya kilo başına 39 kuruş destek verilmesi gerekiyordu. Bu sene eğer ilkbaharda seçim olur da Millet İttifakı iktidara gelirse -ben size söyleyeyim, hesapları yaptık- kilo başına en az 7 TL çay taban fiyatı vereceğiz ve bu fiyatın altında hiç kimse alamayacak, kanunla bu böyle olacak. 70 kuruş da çay desteği oluyor, gübre desteği de dekar başına ya da dönüm başına 300 TL olacak. Böyle olmayınca Doğu Karadenizli insanların çayla yaşamaları mümkün değil.

Değerli arkadaşlarım, çayın hikâyesi ile diğer tarım ürünlerinin hikâyesi arasında çok büyük bir fark yok; aynı hikâyeler, aynı sıkıntılar, aynı sorunlar yaşanmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MEHMET BEKAROĞLU (Devamla) – Bakın, kendi seçim bölgelerinizde çiftçiyle görüşün, büyük çoğunluğu gübresiz ekti. Doğu Karadeniz'de çayı yarıcılar toplar. Bu sene yarı çayı bırakıyorlar. Niye bırakıyorsunuz diye soruyoruz "Çünkü 10 bin lira, 12 bin lira gübre atıp çay toplarsak bize hiçbir şey kalmaz." diyorlar değerli arkadaşlarım.

Dolayısıyla, önümüzdeki günlerde fiyatları artıran teröristler falan aramayın. Bu terör ise bu terörü yaratan sizsiniz. Niye? Çünkü tarıma yeteri kadar destek vermediniz. Değerli arkadaşlarım, tarıma yeteri kadar destek vermemek, ekonomiye yeteri kadar destek vermemek insanlara yeteri kadar destek

vermemek anlamına geliyor. Bu şekilde Türkiye'nin önümüzdeki yıllarda kırsal kesimde çiftçi kalması mümkün değil, insanlar büyük şehirlere daha fazla göç edecektir. Bunun tedbirini almak lazım ama sizin yapacağınız bir şey yok.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET BEKAROĞLU (Devamla) – Bir an evvel seçim yapın, Millet İttifakı bu işleri halleder diye düşünüyorum. Değil mi sayın ortaklarımız?

Saygılar. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündem dışı üçüncü söz, Şanlıurfa Akçakale'de Barış Pınarı Harekâtı bölgesinde meydana gelen patlamada 3 askerin şehit olması hakkında söz isteyen Şanlıurfa Milletvekili Ahmet Akay'a ait.

Buyurun Sayın Akay. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

3.- Şanlıurfa Milletvekili Ahmet Akay'ın, Şanlıurfa Akçakale'de Barış Pınarı Harekâtı bölgesinde meydana gelen patlamada 3 askerin şehit olmasına ilişkin gündem dışı konuşması

AHMET AKAY (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; sizleri ve aziz milletimi hürmetle selamlıyorum.

Geçtiğimiz hafta sonu Barış Pınarı Harekâtı bölgesinde görevli askerlerimizi taşıyan aracın geçişi sırasında bölücü, alçak terör örgütü tarafından daha önce yola döşenen EYP'nin infilak ettirilmesi sonucu 3 askerimiz, Murat Alyakut, Ertuğrul Ulupınar ve Enes Koç şehit olmuş, 1 askerimiz de yaralanmıştır. Bu menfur saldırıda şehit olan askerlerimize Allah'tan rahmet, ailelerine, aziz milletimize başsağlığı diliyorum, yaralı askerimize de acil şifalar diliyorum. Rabb'im bu saldırıyı yapanları ve iş birlikçi emperyalistleri "Kahhar" ismi hürmetine kahretsin diyorum. Şunu belirtmek isterim ki Mehmetçik'in karşısına çıkamayan, cesaret edemeyen alçaklar bu kahpe yollara başvurmaktadır. Bu haber tüm Türkiye'de olduğu gibi askerimize yârenlik eden Barış Pınarı Harekâtı'nın merkezi Akçakale'ye de kor ateşi düşürmüştür. Elim haberin duyulmasından sonra Akçakale'de yapılacak düğünlerin tamamı iptal edilmiştir. Arapça ve Kürtçe ağıtlar yakılmıştır. Ağıtlarımızın dili farklı olsa da amacı aynıdır, birlik ve beraberliğimizi kimse bozamayacaktır. Hassasiyetleri için buradan, milletin Meclisinden tüm hemşehrilerime teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, Suriye iç savaşından en çok etkilenen ülke maalesef Türkiye'dir. Diğer sosyal olumsuzlukları bir tarafa bırakırsak ulusal güvenliğimizi tehdit eden en önemli unsur, oluşturulmak istenen terör koridorudur. Bu koridoru hiç kimse Kürtleri ve Müslümanları sevdiğinden oluşturmamıştır, Müslümanları birbirine kırdırmak ve Türkiye'nin yükselişini durdurmak için oluşturulmuştur. Bu koridor için boşuna Suriye'nin kuzeyi, Türkiye'nin güneyi seçilmemiştir. Türkiye'yi güney sınırından ablukaya almak, Orta Doğu'yla bağlantısını kesmek ve oradan ülkemize saldırmak için tasarlanmış bir terör koridorudur. Bu, Türkiye'nin yükselişini durdurmak için dış emperyalist güçlerin ve onun yerli iş birlikçilerinin yapmak istedikleri ama asla yapamayacakları hayal ürünü bir düşüncedir.

Değerli milletvekilleri, verilen binlerce silah, parasal ve siyasi desteklerden anlaşılan odur ki koridorun birileri için çok önemi vardı. İşte, Türkiye'nin bekasına kasteden bu terör koridoruna askerî müdahalelerle "Dur!" denilmiştir. Barış Pınarı Harekâtı bölgesinde ilçelerimiz Akçakale, Suruç ve Ceylânpınar başta olmak üzere Şanlıurfalı hemşehrilerim, yüz yıl önce olduğu gibi birlik ve beraberlik içinde, ordusunun olağanüstü bir şekilde yanında durmuştur. Harekâtın merkezi Akçakale ilçemizde vatandaşlarımız, askerlerimiz için kurbanlar kesmiş, kazanlarda yemek pişirmiş, askerimize ikram etmiş ve askerimiz için dua etmişlerdir. Akçakalelilerin geçmişten gelen vatan sevgisi burada da tezahür etmiştir.

Değerli milletvekilleri, bilindiği üzere, CHP geçtiğimiz yıllarda "evet" dediği Irak ve Suriye tezkeresine bu yıl yoldaşı HDP'yle birlikte "hayır" demiştir. Daha sonra, tezkereye "evet" diyen ittifak ortağı İYİ Partiyi de cumhuriyete ihanet etmekle suçlamıştır. Burada özellikle Cumhuriyet Halk Partisinin tabanına seslenmek istiyorum: Lütfen CHP yönetimindeki eksen kaymasını görünüz. Ayrıca, kendisini milliyetçi olarak tanımlayan partiye de bir çift sözüm var: Size tavsiyem, duygularınızı bir daha test etmenizdir. Türkiye'nin bekası milletvekili olmamızdan da daha önemlidir. "Ya millet, ya zillet!" deme zamanı çoktan geldi ve geçmektedir.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Yok ya!

AHMET AKAY (Devamla) – Ülkemizin bütünlüğüne kastedenlerle daha ne kadar beraber yol yürüyeceksiniz?

Kendini Atatürk partisi olarak gören partiyi de Atatürk'e ve Türkiye'ye sahip çıkmaya davet ediyorum. 3-5 oy için kendi değerlerimizi lütfen yok etmeyelim.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Emredersin!

ERKAN AYDIN (Bursa) – Yok ettiniz, yok ettiniz; bütün değerleri yok ettiniz! Değer bırakmadınız, değer!

AHMET AKAY (Devamla) – CHP yönetimi ve yoldaşları terörle mücadeleye destek olmasa bile, Allah'ın izni ve milletimizin desteğiyle, Cumhur İttifakı olarak, ülkemizin birliğine ve bütünlüğüne kasteden bütün terör örgütlerini temizleyeceğiz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, Mehmetçik'in bulunduğu bölgelerde huzur ve güven ortamı mevcuttur. Türk Silahlı Kuvvetleri ülkemizin toprak bütünlüğüne kastedenlerle mücadelesini her yerde olduğu gibi Suriye'de de devam ettirmektedir. Şunu herkes iyi bilmelidir ki Türkiye'nin yükselişi, bütün oluşumlara, siyonist ve emperyalist güçlerin ve onların yerli iş birlikçilerinin tüm çabalarına rağmen Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde devam edecektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

AHMET AKAY (Devamla) – Bu oyunlar ve bu oyunlara alet olan emperyalist uşakların hevesleri kursaklarında kalacaktır.

Rabb'imden vatanımıza emanet ettiğimiz bütün şehitlerimize rahmet diliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan…

BAŞKAN – Sayın Altay…

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın hatip konuşmasında, tezkerelerle ilgili oylamamızdan bahisle, bizim teröre destek verdiğimizi ima eden açıklamalar yaptı; sataşmadan söz talep ediyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Altay. (CHP sıralarından alkışlar)

V.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Şanlıurfa Milletvekili Ahmet Akay'ın yaptığı gündem dışı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Çok teşekkür ederim.

Sayın Başkanım, sizi ve yüce Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Akçakale'deki şehitlerimiz ve tüm şehitlerimiz için Allah'ımdan rahmet diliyorum.

Sayın vekilin yaptığı duygusal konuşmayı anlayışla karşılamaya çalışıyorum ancak hep söylüyorum, Türkiye Büyük Millet Meclisi taziye çadırı değil. Elbette vatan savunması söz konusu olduğu zaman 84 milyon şehit olmaya varız. Ama böyle, terör üzerinden muhalefete çamur atarak, iftira atarak Türkiye'nin içine düşürülen ekonomik hâli örtülemeyi amaçlıyorsanız bundan size ekmek çıkmaz. Biz, daha önce de tezkerelere "hayır" dedik Sayın Vekil. Sanıyorum 2016 ve 2017'de de bizim "hayır" dediğimiz tezkereler vardır. O tezkerelerin mahiyetine bakarsanız da niye "hayır" dediğimizi görürsünüz. Ancak Suriye'yle ilgili şu kadar söylemem lazım ki: Siz bir haftaya Emevi Camisi'nde namaz kılacakken Süleyman Şah Türbesi'ndeki o koca şanlı bayrağı ters yüz edip kaçırmak zorunda kaldınız yanlış politikalarınızdan dolayı. (CHP sıralarından alkışlar)

İkincisi, hani biz, güvenli bölge, koridor… Arkadaşlar, Suriye'de Türkiye yok; Fırat'ın batısında IŞİD var, Rusya var, merkezî yönetim var; doğusunda YPG, PKK ve Amerika var. Siz neredesiniz? Yalandan gelip buraya, tezkere mezkere isteyip de ne yaptığınızı zannediyorsunuz? Gözlem noktalarımız nerede; gözlem noktalarımız niye kuruldu, niye geri çekildi? Süleyman Şah Türbesi'nden, kendi vatan toprağımızdan askerimizi, bayrağımızı kaçırdıktan sonra bize burada laf etmeye hakkınız yok.

Bir diğer konu şudur: Bin kere söyledim, PKK hain, alçak bir terör örgütüdür.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ENGİN ALTAY (Devamla) – Başkanım, çok özel, bir tolerans tanıyın.

Devletin bununla katı, kesin, amansız bir mücadele yapması konusunda Cumhuriyet Halk Partisinin Hükûmete her zaman katkısı vardır.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Altay...

ENGİN ALTAY (Devamla) – Bunu talep ediyoruz ve bekliyoruz. Sadece şehit yakınlarına taziye dilemekle terörle mücadele yapılmıyor.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Altay…

ENGİN ALTAY (Devamla) – Bitiriyorum Başkanım.

Ama Türkiye için tehdit sadece PKK değildir arkadaşlar, FETÖ'nün hâlen kalıntıları var. Sizin arkadaşınız Şamil Tayyar "FETÖ borsası kuruldu." diye iddia attı ortaya, hiç merak edip sormaz mısınız? IŞİD… Bir dönem IŞİD'i "öfkeli çocuklar" diye tanımladınız, Apaydın Kampı'nda onları eğittiniz, donattınız, beslediniz ve o eğitip donattığınız, beslediğiniz insanlar askerimizi diri diri yaktı, siz neredeydiniz o zaman? (CHP sıralarından alkışlar)

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan…

BAŞKAN – Sayın Özkan…

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sataştı efendim, "Neredeydiniz?" dedi. Neredeyiz? Buradayız.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AHMET AKAY (Şanlıurfa) – Yani ben sadece tezkereye "hayır" dediğinizi söyledim Sayın Başkan, başka bir şey demedim.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ya, size dedim. Böyle bir tezkereye gene "hayır" deriz, bir şey demedim ben size zaten.

2.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tabii, AK PARTİ'nin gerek FETÖ'yle mücadelede gerek PKK ile Türkiye düşmanlarıyla mücadelede ortaya koyduğu başarıyı zaten, terör örgütlerinin yaşadığı korkudan ve onların uzantılarının yaşamış olduğu korku ve dehşetten herkes biliyor, orada bir tartışma yok. Terörle mücadelede ülkemizin içinde ve dışında mücadele etmek için,

terör örgütlerini kaynağında boğmak için ve köklerini kazımak için tezkereye gerek yok mu? Var. Eğer terör örgütü yurt dışından besleniyorsa "Terör örgütüyle mücadele edeceğiz." diyorsanız… Kendiniz de dediniz ya, Kandil'i bombalayacakmışsınız. Yahu, siz Kandil'i tezkeresiz mi bombalayacaksınız? İşte, biz bombalıyoruz. İHA'yı üreten biz, SİHA'yı üreten biz. Biz bunları söylediğimiz zaman, arkasından gelip onlar da cevap verecekler, diyecekler ki: "Yahu, biz de FETÖ ile PKK'yla mücadele ediyoruz." Yahu, o akşam önünüzden tanklar çekilirken belediye başkanınızın evine gidip, terlikleri giyip kahve yudumlayan siz değil misiniz? Ha, demek oluyor ki bir yerlerde bir anlaşma yapılmış.

Şimdi, ben biraz önce söyledim, bakın, gelen hatibin cevap vereceği sözleri de sizlere söyleyeyim: "15 Temmuz akşamı biz Meclisteydik." diyecekler. Zaten ben de onu söylüyorum. Yahu, Genel Başkanınız sizi niye yalnız bıraktı? Siz buraya geldiğinizde neden önünüzden tanklar gitti de siz öylesi, 15 Temmuz akşamı milletimizi ve Cumhuriyet Halk Partisi milletvekillerini niye yalnız bıraktınız?

AHMET KAYA (Trabzon) – Darbeyi enişteden mi öğrendiniz? Enişteden mi öğrendiniz darbeyi?

CAHİT ÖZKAN (Devamla) – Niçin akabinde "Yahu, bu bir tiyatro sahnesidir." diye o akşamın dehşetini, 251 vatandaşımızın şehadetini o şekilde küçümsediniz?

ERKAN AYDIN (Bursa) – Sayenizde.

CAHİT ÖZKAN (Devamla) – Ha, demek oluyor ki Afrin mayın tarlasıdır, oraya giren…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Özkan.

CAHİT ÖZKAN (Devamla) – Adalet…

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

AHMET KAYA (Trabzon) – Enişteyi bir arayın da şu ekonomik kriz konusunda da bilgi versin size.

CAHİT ÖZKAN (Devamla) – 15 Temmuz akşamı 251 vatandaşımızı şehit edenleri biz KHK'lerle attığımız zaman birileri de sorumlu genel başkan yardımcılarını topladı "Siyasetteki varlık sebebimiz, KHK'lileri geri döndüreceğiz." diyor. Yahu "Kırk yılda bu devletin içerisine yuvalanmış bütün FETÖ'cülere yeniden yol vereceğiz." demek değil mi bu? (HDP sıralarından gürültüler)

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Sadece FETÖ'cüleri mi KHK'yle yolladınız? Muhalefet eden herkesi ihraç ettiniz ya!

CAHİT ÖZKAN (Devamla) – Ha, cevap verecekler birazdan, onu da söyleyeyim. Cevapları ne biliyor musunuz?

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Yargısız infazlar var! Utanın, utanın!

CAHİT ÖZKAN (Devamla) – Diyecekler ki: "Yahu, biz beraat edenleri kastediyoruz, biz suç işlemeyenleri kastediyoruz." Yahu, zaten bu FETÖ'cülerin hiçbirisinden suçları yoktu, hiçbirisinin cezaları yoktu, mahkûmiyet kararları da yoktu.

HABİP EKSİK (Iğdır) – Yuh size ya! Yuh!

CAHİT ÖZKAN (Devamla) – Damla damla sızdılar mı, sonra da devleti tehdit ettiler mi? İşte, bugün, FETÖ'nün de PKK'nın da korkulu rüyası biziz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CAHİT ÖZKAN (Devamla) – Bunların da kökünü tezkereye "hayır" diyenler değil, biz kazırız.

Teşekkür ederim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, HDP sıralarından gürültüler)

HABİP EKSİK (Iğdır) – Tasfiye edeceksin, sonra teröristlikle itham edeceksin. Hadi oradan!

BAŞKAN – Sayın Altay…

ENGİN ALTAY (İstanbul) – İyi başladık.

Sayın hatip 15 Temmuz şehitlerini, 251 vatandaşın… (Gürültüler)

BAŞKAN – Sayın Altay, bir saniye efendim, bir saniye…

ENGİN ALTAY (İstanbul) – "251 şehidin, 15 Temmuz şehidimizin şehadetini küçümsediniz." diyerek sataşma ötesi bir hakarette bulundu. Söz talep ediyorum efendim.

BAŞKAN – Yerinizden…

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Efendim, sataşma Sayın Başkanım. Takdir…

BAŞKAN – Buyurun efendim. (CHP sıralarından alkışlar)

Lütfen, ilave süre istemeyelim sataşmadan efendim.

3.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Cahit Bey, Sayın Genel Başkan 15 Temmuz gecesi İstanbul'daydı, buraya gelemezdi yani uçak da yoktu biliyorsun, yollar da tıkalıydı ama sizin Genel Başkanınız uçakla havada tur atıyordu, niye inmemiş Ankara'ya, o gece niye inmemiş Ankara'ya? (CHP sıralarından alkışlar)

AYHAN BARUT (Adana) - Diğeri de tüneldeydi.

ERKAN AYDIN (Bursa) – Ilgaz Tüneli'ndeydi Başbakan da.

ENGİN ALTAY (Devamla) – O gece Genel Başkanımızın bizi yalnız bıraktığını söyleyeceğine, sen, dönemin Cumhurbaşkanının, Başbakanın nerelerde saklandığına bir baksan iyi edersin, bir.

AYHAN BARUT (Adana) – Birisi de tüneldeydi, birisi de tüneldeydi.

ERKAN AYDIN (Bursa) – İçişleri Bakanını da söyleyin.

ENGİN ALTAY (Devamla) – İki: 251 şehidimizi istismar etmeyin. En azından, bu milletin dişinden tırnağından, nafakasından kesip yaptığı yardımları bir kere önce hak sahiplerine dağıtın. Nerede bu para, nerede?

ERKAN AYDIN (Bursa) – Çöktüler!

ENGİN ALTAY (Devamla) – 350 milyon Türk lirası, 15 Temmuz şehitleri için toplanmış 350 milyon Türk lirası para nerede kardeşim? Ben, sen cebine attın demem. Niye ödemiyorsunuz? Sorumu tashih ediyorum, neden hak sahiplerine ödenmiyor, 15 Temmuz şehit yakınlarına ve gazilerine bu para neden ödenmiyor?

Efendim, ya, özrü kabahatinden büyük, beyefendi diyor ki: "Biz onlara her ay bin lira veriyoruz." Ayıp ya! Ayıp! Allah'tan korkun, kuldan utanın!

AHMET KAYA (Trabzon) – Ayıp!

ENGİN ALTAY (Devamla) – Vatandaş 15 Temmuz şehitlerinin ailelerinin yaralarını saralım diye, IBAN atmışsınız, devlete para vermiş, parayı iç etmişsiniz.

ERKAN AYDIN (Bursa) – Yemişler parayı!

ENGİN ALTAY (Devamla) – Para nerede Cahit Bey, para nerede? 15 Temmuz şehitleri için biz burada direnirken sokakta darbeye karşı direnen ve şehit olan kardeşlerimizin aileleri için toplanan para nerede? Niye ödemiyorsunuz? (CHP sıralarından alkışlar)

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – "Nerede?" diyor, "Nerede?" diyor efendim. "Nerede?" diye soru sordu.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Nerede?

Sataşma değil, yerinden.

BAŞKAN – Sayın Özkan…

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan, bütün konuşmasında grubumuzu hedef alarak şahsımıza sorular sormuştur, sataşmıştır.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Aldım, evet, sataştım efendim.

Parayı iç ettiler.

ERKAN AYDIN (Bursa) – Para nerede, para nerede?

AHMET KAYA (Trabzon) – Hamaset istemiyoruz, cevap istiyoruz ama. Para nerede? Niye ödemediniz? Bunun cevabını istiyoruz.

BAŞKAN – Buyurun.

4.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan…

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Para nerede, onu söyle.

CAHİT ÖZKAN (Devamla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; biraz önce yapmış olduğum konuşmada Sayın Engin Altay'ın çıkıp kürsüden yapacağı konuşmayı da zaten sizlerle paylaşmıştım çünkü biliyoruz. Çünkü 15 Temmuzda havalimanında darbeciler bir siyasiyi yakaladığı zaman ne yapar? Hemen derdest eder. Yahu tanklar niçin çekildi? Niçin, efendim… O gece Özgür Özel buradaydı, hakkını teslim ediyoruz; yahu Özgür Özel'i niçin Genel Başkanları sattı?

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Çok ayıp! Ayıp ediyorsun, edepli konuş, edepli! Edepli konuş!

CAHİT ÖZKAN (Devamla) – Niçin Sayın Kılıçdaroğlu'nun önünden tanklar giderken Kılıçdaroğlu Genel Kurula gelip de… Genel Kurulda mücadelesine, millî iradesine sahip çıkarken, millî iradeyi çalmak isteyenler, ceplerine indirmek isteyenler, milletin emanetini emperyalistlere peşkeş çekmek isteyen FETÖ terör örgütü acaba Bay Kemal'in önünden tankı niye aldı?

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – FETÖ'yü en çok savunan sendin! Cahit Bey, en çok sen savunuyordun!

CAHİT ÖZKAN (Devamla) – Acaba, Bay Kemal Sayın Kılıçdaroğlu "tiyatro" derken Özgür Özel'in ve o akşam buraya gelen Cumhuriyet Halk Partililerin davranışına mı "tiyatro" diyor? Acaba tiyatrocu Özgür Özel'in kendisi miydi? Ya Özgür Özel burada tiyatro oynadı ya da o akşam millete ihanet eden terör örgütleri ile Kılıçdaroğlu'nun yapmış olduğu oradaki müsamere milletimize ihanetti; bunun açıklamasını istiyoruz. Biraz sonra bu kürsüye geldiğinizde hani… Biraz ben konuşuyorum, Cumhuriyet Halk Partili muhatabım, diğer taraftan ortaklarından da sürekli sataşma geliyor. Onlarla hangi ittifakı yaptınız, hangi kapalı kapılar arkasında anayasa çalışması yaptınız?

ERKAN AYDIN (Bursa) – Parayı ne yaptın, parayı, onu söyle! Parayı ne yaptın?

CAHİT ÖZKAN (Devamla) – Mademki o kadar güzel anayasa yaptınız, çıkın, söyleyin, "Biz CHP olarak HDP'yle anayasa çalışması yaptık. Ne kadar farklılık varsa anayasa zemininde buluştuk." deyin.

Teşekkür ediyorum.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Biz sizinle yaptık, sizinle! Biz sizinle yaptık, sizinle! CHP de vardı, siz de vardınız!

BAŞKAN – Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 15.33

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.51

BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ

KÂTİP ÜYELER: Şeyhmus DİNÇEL (Mardin), Enez KAPLAN (Tekirdağ)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 44'üncü Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Sayın milletvekilleri, şimdi, sisteme giren sayın milletvekillerine yerlerinden birer dakika süreyle söz vereceğim.

Sayın Çelebi...

VI.- AÇIKLAMALAR

1.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Afşin-Elbistan Termik Santralinin zehir saçtığına ilişkin açıklaması

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Otuz iki yıl olan işletme ömrünü tamamlamış Afşin-Elbistan Termik Santrali zehir saçıyor. İki santral tam kapasite çalışınca yılda 38 milyon ton en kalitesiz kömür kullanılıyor, 15 milyon ton kül, cüruf, kimyasal atık çıkıyor; filtreler eksik, hava solunamayacak durumda, kanser vakaları fazla, erken ölüm sayısı 30 bin; verim düşük, toprak 6 derece ısınmış durumda, meşhur Alişar üzüm bağları yok oldu, hayvanlar doğum yapamıyor, su krizi var ama su israfı büyük. Kömür çıkarmak için 100 milyon ton su kullanılıyor, türbin soğutulması için 100 milyon ton su Ceyhan Nehri'nden çekiliyor. Memleket Partisi olarak külünü vatandaş, parasını yandaşlar yemesin diyoruz, artık yenilenebilir enerji kaynaklarına yönelmeliyiz diyoruz.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyoruz.

BAŞKAN – Sayın Özalan...

2.- İzmir Milletvekili Fehmi Alpay Özalan'ın, Konyaspor ve Millî Takım oyuncusu Ahmet Çalık'ın vefatına ilişkin açıklaması

FEHMİ ALPAY ÖZALAN (İzmir) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Bugün derin bir üzüntüyle öğrenmiş olduğum Konyaspor'umuzun ve Millî Takım'ımızın başarılı oyuncusu Ahmet Çalık kardeşimiz elim bir trafik kazası sonucu hayatını kaybetti. Kendisine Allah'tan rahmet, kederli ailesi başta olmak üzere, Konyaspor'a ve tüm spor camiasına başsağlığı diliyorum; mekânı cennet, ruhu şad olsun.

BAŞKAN – Sayın Kılavuz...

3.- Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz'un, Şanlıurfa Akçakale'de şehit olan Ertuğrul Ulupınar, Murat Alyakut ve Enes Koç'u rahmetle ve minnetle andığına ve Mersin'de eski nişanlısı tarafından canice katledilen Raziye Oskay'a ilişkin açıklaması

OLCAY KILAVUZ (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Şanlıurfa Akçakale hudut hattında PKK'lı kahpe teröristlerce döşenen el yapımı patlayıcının infilak ettirilmesi sonucu şehit olan MHP Gülnar eski İlçe Başkanımız Nebi Ulupınar'ın oğlu, kardeşim Ertuğrul Ulupınar'ı ve şehitlerimiz Murat Alyakut'u, Enes Koç'u rahmetle ve minnetle anıyorum.

Teröriste "terörist" diyemeyenleri, teröristlerle yol yürüyenleri ve PKK'lı teröristlerle sarmaş dolaş kanlı silahlar arkasında fotoğraf çektirenleri şiddetle ve nefretle lanetliyorum. Kravatlı da olsa, eli silahlı da olsa, şehirde de olsa, dağda da olsa terörist teröristtir.

Mersin'imizin Toroslar ilçesinde, eski nişanlısı tarafından canice katledilen Raziye Oskay kardeşimi rahmetle anıyor, ailesinin acısını yürekten paylaşıyorum. Bu insanlıktan nasibini almamış caninin en ağır şekilde ceza almasını bekliyorum.

BAŞKAN – Sayın Keven…

4.- Yozgat Milletvekili Ali Keven'in, şeker pancarı üreticisinin sorunlarına ilişkin açıklaması

ALİ KEVEN (Yozgat) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

Tüm çiftçiler gibi, şeker pancarı üreticimiz de artan maliyetler karşısında elini kolunu kıpırdatamaz hâle geldi. Bakın, böyle giderse, şeker pancarı çiftçisi 2022 dönemi için tarlasına gidemeyecek. Bu insanlar, 5-6 yerden maaş almıyorlar. Şeker pancarının 2021 fiyatı, 1 ton için 420 lira olarak açıklanmıştı; şu an bu fiyatın bir an önce güncellenmesi lazım, en az 700 liraya yükseltilmesi lazım çünkü pancarın küspesi bile 600 lira oldu. Geçen yılın pancarını ekerken aldığı gübre fiyatı 5 katına ulaştı yani 15 bin lira oldu. Daha yeni, eylül ayında sökerken aldığı mazot 2'ye katlandı. Tarım Bakanı, şeker pancarı üreticisine bakmayacaksa kime bakacak? Çiftçimiz bu zulmü hak etmiyor, biraz elinizi vicdanınıza koyun.

Saygılarımla.

BAŞKAN – Sayın Aydın…

5.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın, Bursa Orhaneli'de hayatını kaybeden itfaiye görevlilerine Allah'tan rahmet dilediğine ve Bursa Gürsü Yenidoğan Spor Kulübünün taleplerine ilişkin açıklaması

ERKAN AYDIN (Bursa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Dün, Bursa Orhaneli'de, bir kazaya yetişmek üzere giden 4 itfaiye görevlisi, maalesef, bir kaza yaparak hayatlarını kaybetti. Onlara Allah'tan rahmet, yakınlarına başsağlığı diliyorum.

Hafta sonu, Bursa Gürsü Yenidoğan Spor Kulübünü ziyaret ettim ve ziyarette, gerçekten çok güzel işler yapan spor kulübü başkanı ve yöneticileriyle görüş alışverişinde bulundum. 2014 yılından beri, 250'ye yakın lisanslı çocuğu, o gençleri kötü alışkanlıklarından kurtarıp burada spora yönlendirerek gerçekten o bölgede büyük bir başarıya imza atmışlar ve Büyükşehir Belediyesi ve Gürsu Belediyesinden de sahalarıyla ilgili yardım talepleri olmuş. Bir kısmını yapmışlar ancak geri kalan eksiklerini, her türlü gitmelerine rağmen, bir türlü yapmamışlar. Ben de buradan sesleniyorum: Eğer Gürsu Belediyesi bu konuyu çözmezse biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak, milletvekilleri olarak bu konuyu çözeceğiz diyorum ve buradan çağrı yaparak bunların girişimine destek olun diyorum.

BAŞKAN – Sayın Bankoğlu…

6.- Bartın Milletvekili Aysu Bankoğlu'nun, kaldığı cemaat yurdunda intihar eden Enes Kara'ya ve cemaat yurtlarındaki taciz, tecavüz ve cinayet vakalarına ilişkin açıklaması

AYSU BANKOĞLU (Bartın) – Dün, 21 yaşında bir tıp öğrencisi Enes, kaldığı cemaat yurdunda baskılara, yaşadığı gelecek kaygısına dayanamayarak ne yazık ki intihar etti. Sevenlerine başsağlığı ve ailesine sabırlar diliyorum.

Ülkemizde Enes gibi birçok genç, yurtların kapasite eksikliği, parasızlık gibi çeşitli sebepler yüzünden cemaat yurtlarına mecbur bırakılıyor. Bu yurtlarda taciz, tecavüz ve hatta cinayet vakaları olurken Hükûmetinse hiçbir öz eleştirisi ve çözümü yok. Gençlerin sorunlarına kulak tıkayan saray

zorbalıktan medet umuyor. Sarayın gençlere vadettiği bir gelecek yok ama özgürlük isteyen, onlar gibi düşünüp biat etmeyen gençlere verecek cezasıysa hep var. Acaba din kisvesi altında ne yaptıkları meçhul bu cemaat yurtları denetleniyor mu, soruşturuluyor mu? Yoksa bir kereden çok şey olduğunu hâlâ görmüyor musunuz?

Teşekkürler.

BAŞKAN – Sayın Gülüm...

7.- İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm'ün, Aysel Tuğluk ve tüm hasta mahpusların serbest bırakılması gerektiğine ilişkin açıklaması

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Aysel Tuğluk, bu sıralarda milletvekilliği yapmış arkadaşımız, yoldaşımız; hukuk ve yasalar, insanlık onuru çiğnenerek hapishanede tutulmaya devam ediliyor. Kocaeli Tıp Fakültesi çok kapsamlı bir muayenenin ardından "Cezaevinde kalamaz." raporu vermesine rağmen Aysel serbest bırakılmıyor. Aysel Tuğluk'un sağlığı her geçen gün geri dönülemez biçimde kötüye gidiyor. Binlerce kadının ortak talebi, Aysel Tuğluk'un bir an evvel serbest kalarak sağlığına kavuşması. Kadınlar Aysel Tuğluk için başlattıkları imza kampanyasıyla "Aysel Tuğluk için özgürlük isteyen binlerce kadından birisi de benim." diyerek Aysel Tuğluk'un serbest kalması için çağrı videoları paylaştı. Biz de buradan bir kez daha sesleniyoruz: Düşman infaz hukukundan vazgeçilerek Aysel Tuğluk ve tüm hasta mahpuslar yasaların ve insan haklarının gereği olarak derhâl serbest bırakılmalıdır.

BAŞKAN – Sayın Biçer Karaca…

8.- Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca'nın, Denizli'nin Babadağ ilçesindeki dokumacıların yılbaşındaki elektrik zammı nedeniyle yaşadığı mağduriyete ilişkin açıklaması

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Seçim bölgem Denizli'nin Babadağ ilçesinde ilçe merkezi Bekirler, Mollaahmet ve Kelleci Mahallelerinde yaşayan hemşehrilerimin yüzde 90'ı dokumacılıkla geçimini sağlamaktadır. 3.500'den fazla dokuma tezgâhıyla aile işletmesi olarak çalışan hemşehrilerime iktidarın yılbaşı hediyesi olarak sunduğu yüzde 127'lik elektrik zammı nedeniyle 1 Ocaktan bu yana tezgâhlarını kapatmışlardır. Kelleci Mahallemizde 2 binden fazla tezgâh, Mollaahmet'te 500'ün üzerinde tezgâh, Bekirler'de 500'ün üzerindeki tezgâh şu an sessiz ve gelecekten bihaber ve çok sıkıntılı bir şekilde susmaktadır. Dokumacılık yaparak ekmeğini kazanan hemşehrilerimiz çocuğunu buradan büyütüyor, karnını buradan doyuruyor; otuz gün çalışsa yirmi gününde elektrik faturasını ödemek zorunda. Bu nedenle bu zamları derhâl geri çekmelisiniz, geri çekmezseniz dokumacı esnafının sonu olacak ve dokumacı esnafı bu yılbaşı hediyesinin gereğini sandıkta sizlere verecek.

BAŞKAN – Sayın Kasap…

9.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, Kütahya'nın yol sorununa ilişkin açıklaması

ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Seçim bölgem Kütahya'nın; Tavşanlı-Domaniç-Bursa yolu, Hisarcık-Gediz yolu, Simav-Sındırgı yolu on yıllardır yapılamadı, insanlarımız mağdur. Şeyhler-Karbasan yolu yine çamur deryası, bir kış daha geçecek. Kestel, Köpenez, Şaphane, Eyidemir, Allıören yolları da çamur deryası, sık sık heyelan oluyor. Şiddetli yağışta birçok köy yolu kapanıyor, köylüler mahsur kalıyor. Ulaştırma Bakanlığını, İl Özel İdaresini tekrar uyarıyoruz; eğer bu sene siz yapmazsanız, seçimden sonra ilk fırsatta bu yolları biz yapacağız.

Teşekkürler Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Çakır…

10.- Kocaeli Milletvekili Sami Çakır'ın, 10 Ocak Çalışan Gazeteciler Günü'ne ilişkin açıklaması

SAMİ ÇAKIR (Kocaeli) – Sayın Başkan, 10 Ocak "Çalışan Gazeteciler Günü" olarak kutlanmaktadır.

Gazeteciliği tarif ederken toplumun gören gözü, işiten kulağı, söz söyleyen dili olarak genel bir kabulden bahsederiz; öyle olmasından yarınlar adına da mutluluk duyarız.

Doğru bilgiyi, haberi en kısa zamanda ve kaynağından çıktığı gibi topluma aktarabilme sanatı olarak da gördüğümüz ve kabul ettiğimiz gazetecilik mesleği için "zor zanaat" ifadesini kullanmak çok da yanlış olmayacaktır ve hakkını verdikçe milletin kalbinde makes bulacak, aynı zamanda ilgi ve alakaya mazhar olmaya devam edecek bir meslektir.

Günümüz dünyasının en fazla ihtiyaç duyduğu ilkeli, doğru ve tarafsız bilgi akışının kaynağı olmayı başarabilmesi bir beklentidir. Böyle bir meslek anlayışı takdire şayan, aynı zamanda toplumun haber alma hakkının da gerçekleşmesi demektir.

Bu vesileyle tüm çalışan gazetecilerimizin gününü kutluyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Tutdere…

11.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, servisçi esnafının yaşadığı mağduriyete ilişkin açıklaması

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Sayın Başkan, Türkiye genelinde öğrenci taşıma işi yapan yüz binlerce servisçi esnafı zamlar nedeniyle büyük mağduriyet yaşamaktadır. Pandemi nedeniyle uzun süre kontak kapatan, çalışamayan, evine ekmek götüremeyen esnafımız, bu kez akaryakıt zamları nedeniyle çalışamaz duruma gelmiştir.

Değerli milletvekilleri, taşıma ihalelerinin yapıldığı 2021 yılı Ağustos ayında esnafımız akaryakıtın litresini 7,36 TL'den alırken bugün 13,89 TL'den almak zorunda kalmıştır. Fiyatların yükselmesinden kim sorumlu? İktidar. Esnafın bu zamlarda kusuru var mı? Yok. O zaman diyoruz ki esnafın hakkını ödeyin.

Buradan Millî Eğitim Bakanlığına ve iktidara esnaflar adına açıkça çağrı yapıyorum ve iktidarı uyarıyorum: Büyük fedakârlıklarla hizmet veren, servis işi yapan esnafımızın fark ödemelerini bir an evvel yapın, esnafı iş bırakmak zorunda bırakmayın.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Yalım…

12.- Uşak Milletvekili Özkan Yalım'ın, 10 Ocak Çalışan Gazeteciler Günü'ne ve servisçi esnafının yaşadığı mağduriyete ilişkin açıklaması

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Tüm gazeteci arkadaşlarımızın 10 Ocak Çalışan Gazeteciler Günü'nü kutluyorum.

Sayın Başkan, Sayın Millî Eğitim Bakanına sesleniyorum: Ülkemizde 1 milyon 100 bin civarında taşımalı sistemle eğitim alan öğrencilerimiz var ve bu öğrencilerimizi taşıyan, okul servisi yapan binlerce firma ve vatandaşlarımız var. 2021 ve 2022 sezonu için Bakanlıkla yapılan sözleşmede motorin artışları öngörülmemiştir ancak son bir ayda motorin yüzde 50 arttığından servisçilerimiz zararına çalışmaktadırlar ve bu durum kontak kapatma seviyesine gelmiştir. Sayın Bakana özellikle sesleniyorum: Sayın Bakan, acilen bu sorunu çözmek ve mazot artışlarını öngören yeni bir sözleşme yapmak için sizleri ve Bakanlığı göreve davet ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Bulut…

13.- Tokat Milletvekili Yücel Bulut'un, CHP'li belediyelerdeki personel kıyımına ilişkin açıklaması

YÜCEL BULUT (Tokat) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Maalesef ki CHP'li belediyelerdeki personel kıyımı olanca hızıyla devam etmektedir. Son olarak İstanbul'da binlerce Tokatlı hemşehrimizi temsil eden Tokat Dernekler Federasyonunun Kıymetli Genel Başkanı Rasim Yağar ve arkadaşları, hiçbir gerekçe gösterilmeksizin ve ideolojik saiklerle on dokuz yıldır çalışmakta oldukları İstanbul Büyükşehir Belediyesindeki işlerinden çıkarılmışlardır. Pandemi koşullarında evlerine ekmek götürmek ve işlerini namusuyla yapmak dışında bir amaç ve hedefleri olmayan bu insanların bu şekilde vicdansızca işten çıkarılmalarını kınıyor, sorumluların bu keyfî uygulamalarının hesabını mutlaka vereceklerine inanıyorum.

Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Taşkın…

14.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, Şanlıurfa Akçakale'de şehit olan Ertuğrul Ulupınar, Murat Alyakut ve Enes Koç'a Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Geçtiğimiz cumartesi günü Şanlıurfa'nın Akçakale ilçesinden gelen acı haber hepimizi üzüntüye boğdu. Hain teröristlerin kalleşçe döşedikleri el yapımı patlayıcının patlaması sonucu şehit olan Piyade Teğmen Murat Alyakut'u Kahramanmaraş'ta, Piyade Onbaşı Enes Koç'u İstanbul'da ve hemşehrim Piyade Sözleşmeli Er Ertuğrul Ulupınar'ı Mersin Gülnar'da Hakk'a uğurladık. Aziz şehitlerimize Allah'tan rahmet, kederli ailelerine, Türk Silahlı Kuvvetlerimize ve aziz milletimize başsağlığı ve sabırlar diliyorum.

Terör ve bölücülükle Türk milletinin önünü kesmeye çalışan hainler, bu topraklardan köklerinin kazınmak üzere olduğunu açıkça görmenin telaşı içerisindedirler.

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın güçlü liderliğinde kahraman ordumuzun ve kahraman güvenlik güçlerimizin yürüttüğü terörle ve onların iş birlikçileriyle mücadelemiz son terörist etkisiz hâle gelinceye kadar devam edecektir diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Barut…

15.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, tarımsal öğretimin 176'ncı yıl dönümüne ve tarımda yaşanan sorunlara ilişkin açıklaması

AYHAN BARUT (Adana) – Sayın Başkan, 10 Ocakta tarımsal öğretimin 176'ncı yıl dönümünü içimiz buruk bir şekilde kutladık. Tüm dünyada salgın dönemi gösterdi ki güvenli gıda olmazsa sağlıklı bir yaşam mümkün değil. Ancak ne hikmetse tarımda sorunlar ziraat mühendisinden çiftçisine, tarım sektöründe faaliyet gösteren esnafından sanayicisine herkes için daha da derinleşti. Ziraat fakültelerinden mezun olan gençlerimiz yanlış planlama ve politikalar nedeniyle kamuya atanamıyor, ülkemizin yarınları -tarımımızın geleceği için- genç kardeşlerimiz işsizlik batağında boğuluyor, bilimsel nitelikli ve kaliteli tarımsal eğitime gereken kaynak aktarılmıyor. Akademi camiamız, âdeta kaderine terk edilen tarımsal kuruluşlarımız giderek etkisizleştiriliyor. Ziraat fakültesini bitiren mühendislerimiz sınav zorunluluğu gibi akıl almaz bir dayatmayla karşılaşıyor. Tarım topraklarımız ranta açılırken ne yazık ki üretimden kopartılıp kaybediliyor.

Bu duygularla, tarımda yaşanan sorunlara çare bulunmasını istiyoruz.

BAŞKAN – Sayın Arık…

16.- Kayseri Milletvekili Çetin Arık'ın, kamu dışı aile sağlığı çalışanlarının yaşadığı mağduriyete ilişkin açıklaması

ÇETİN ARIK (Kayseri) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Kamu dışı aile hekimi ve aile sağlığı çalışanı, hemşire, ebe, sağlık memuru ve acil tıp teknisyenleri "Korona öldürmedi ancak bu kadrosuzluk, bu adaletsizlik, bu ayrımcılık bizi öldürecek. Yeter artık, kadro istiyoruz." diye feryat ediyorlar. Kamu dışı çalışan bu aile sağlığı çalışanlarımızın yer değişiklik hakkı yok; askere gitse, hastalansa ücretsiz izin hakkı yok; emeklilik ve tazminat hakları da yok yani tam bir köle gibi çalıştırılıyorlar. Bu kadar vicdansızlık, bu kadar adaletsizlik olmaz. Artık bu kardeşlerimizin yaşadığı mağduriyetleri görün, özlük haklarını düzeltin, kadrolarını verin.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Bülbül…

17.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Aydın'ın Germencik ilçesinin Dağyeni köyündeki çevre katliamına ilişkin açıklaması

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Büyük Menderes Ovası, Nazilli, Söke Ovası'yla; inciri, kestanesi, zeytini, çileği, pamuğuyla Aydın bir tarım kenti. Evliya Çelebi'nin "Dağlarından yağ, ovalarından bal akar." dediği güzel Aydın'ımızın, efeler diyarı Aydın'ımızın, bugün, AKP iktidarının doğaya, çevreye ve tarıma düşman politikaları nedeniyle, denetlenmeyen JES ve maden işletmeleriyle havası, suyu ve toprağı kirletiliyor. Şimdi ise sıra -Bergama'da, Kaz Dağları'nda toprağı bitirdiğiniz gibi- siyanürle altın aramasına mı geldi? MTA'nın "maden tespit çalışması" adı altında, Germencik ilçemizin Dağyeni köyünde su kaynaklarının, kaliteli incir ve zeytin bahçelerinin yanında çevre katliamı mı yapacaksınız? Dağyeni köyünün kadınları, gençleri, erkekleri siyanürle altına, ranta "hayır" diyorlar, "Hemen çalışmayı durdurun." diyorlar, "İncirimizi, zeytinimizi, toprağımızı, suyumuzu koruyacağız." diyorlar. Çekin artık güzel Aydın'dan kirli ellerinizi. Neden çevreye, doğaya, toprağa, insana bu kadar düşmansınız?

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Ekinci…

18.- Sivas Milletvekili Semiha Ekinci'nin, HDP Diyarbakır Milletvekili ile bir teröristin fotoğraflarına ilişkin açıklaması

SEMİHA EKİNCİ (Sivas) – Teşekkür ediyorum Kıymetli Başkan.

Gazeteci Ceyhun Bozkurt'un bu hafta sonu yayınladığı fotoğrafta, 2017 yılında kahramanlarımız tarafından etkisiz hâle getirilen terörist ile HDP Diyarbakır Vekilinin samimi görüntüleri ortaya çıktı. Biz, HDP'nin PKK'ya neden "terör örgütü" diyemediğini biliyorduk fakat bu fotoğraf gönülden ne kadar bağlı olduklarını da bir kez daha göstermiş oldu. Diyarbakır Annelerine destek olamayanlar bu konuda suspus oldular. Bedirhan bebek ve diğer şehitlerimizin kanı ellerinde olanların bu yüce Mecliste yeri olmamalı. Sizler PKK'ya "terör örgütü" diyemediğiniz sürece biz "HDP eşittir PKK." demeye devam edeceğiz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Şimşek…

19.- Mersin Milletvekili Baki Şimşek'in, Mersin Gülnarlı şehit Ertuğrul Ulupınar'a ilişkin açıklaması

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Alçak terör örgütü PKK tarafından şehit edilen Mersin Gülnarlı kahramanımız, yiğidimiz Ertuğrul Ulupınar'ı binlerce hemşehrimizin katıldığı bir törenle "Şehitler ölmez, vatan bölünmez." diyerek

defnettik. Şehidimizin babası cenaze töreni sırasında "2 yiğidim daha var, 2 çınarım daha var, bunlar da vatana feda olsun, onlar da yetmezse ben de kendimi vatana feda etmeye hazırım." dedi ve binlerce Gülnarlı hemşehrim gözyaşlarına boğuldu. Ben buradan herkesi daha sorumlu davranmaya, herkesin kimlerle beraber olduğunu, nasıl hareket ettiğini bir kez daha düşünmeye ve Türk milletinden tarafa, şehitlerimizden tarafa tavır koymaya davet ediyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Aksoy…

20.- Karabük Milletvekili Hüseyin Avni Aksoy'un, engelli vatandaşların yararlanabileceği araçlar için ÖTV muafiyet indirim tutarının güncellenmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

HÜSEYİN AVNİ AKSOY (Karabük) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Engelli vatandaşlarımızın yararlanabileceği araçlar için ÖTV muafiyet indirim tutarı 330.800 TL iken her ne kadar enflasyon oranına bakılarak 450.500 TL'ye yükseltilmişse de enflasyon oranı daha yüksektir. Belirlenen ÖTV indirimiyle yüzde 90 ve üzeri engeli bulunan vatandaşlarımızın tekerlekli sandalyesini bile rahatlıkla koyabileceği bir araç alabilmesi bu kriz ortamında mümkün değildir. Engelli olup da gerçekten bu indirime ihtiyacı olan vatandaşlarımızın hakkı gasbedilerek mağdur edilmektedirler. Trafik denetimlerini artırınız, engelliye bir engel de siz olmayınız. Belirlenen bu limit, ekonomik kriz karşısında şimdiden yok olmuştur. Bu tutar yeniden belirlenerek fiyat güncellemesi yapılmalıdır.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Tığlı…

21.- Giresun Milletvekili Necati Tığlı'nın, Giresun'un Tirebolu ve Güce ilçelerine bağlı köylerde yaşanan elektrik kesintilerine ilişkin açıklaması

NECATİ TIĞLI (Giresun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Seçim bölgem Giresun'da, Tirebolu ve Güce ilçelerine bağlı köylerde elektrik kesintileri hızla artmıştır. 1980'li, 1990'lı yıllarda 30-40 hanelik köylere çekilen elektrik hatları, yapılan trafolar köylerdeki artan hanelere bakıldığında yetersiz kalmaktadır. Elektrik hatları ve trafoların gücü evlerin çektiği akımı karşılayamıyor, köylerin ihtiyacını karşılayamıyor, kayıp kaçak bedelleri her geçen gün artıyor. Konuyla ilgili, Bakana defalarca önerge verdim. Aldığım tek cevap, Bakanlığın şirketlerden soruma cevap vermelerini bekledikleri yönündeydi. Yani ben, Bakanlığa soru soruyorum, Bakanlık da benim sorularımı cevaplasınlar diye dağıtım şirketlerine gönderdiğini söylüyor. Böyle Bakanlık olmaz, böyle hizmet olmaz, böyle adalet olmaz. Giresun ilçelerinin köylerinin elektrik sorunlarını çözmek Bakanlığın görevidir. O zaman ben de Bakanlığı göreve davet ediyorum ve yaşanan sorunların çözülmesini hemşehrilerim adına talep ediyorum.

Teşekkür ederim Başkanım.

BAŞKAN – Şimdi Sayın Grup Başkan Vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım.

Halkların Demokratik Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Hakkı Saruhan Oluç.

Buyurunuz Sayın Oluç.

22.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, 25'inci ve 27'nci Dönem Milletvekili Leyla Güven'in Elâzığ Cezaevinde gardiyan tarafından tehdit edildiğine, iktidar çevresinde içeriden edindiği gizli bilgileri kullanarak haksız kazanç sağlamış olanların açıklanması gerektiğine ve mültecilere yönelik ırkçılığa ilişkin açıklaması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın vekiller, Leyla Güven -25'inci ve 27'nci Dönem Milletvekilimiz- Elâzığ Cezaevinde, haksız ve hukuksuz bir cezayla karşı karşıya kaldı. Bugün yaşadığı bir olay var, burada gündeme getirip bir çağrı yapmak istiyorum.

Corona aşısı için götürüyorlar, aşı için sıra beklerken eli cebinde bekliyor ve bir gardiyan gelip "Elini cebinden çıkar." diyor, o da "Niye çıkartıyorum elimi cebimden?" diyor, gardiyan "Çıkar elini cebinden." diyor, bir münakaşa başlıyor. Ve sonunda gardiyan: "İstersen Cumhurbaşkanı ol, benim karşımda elin cebinde duramazsın." gibi laflar da ediyor. Sonra araya başkaları giriyor filan, mesele yatışıyor. Fakat bu gardiyan oradan çekilirken "Bundan sonra göreceksin sen." diyor yani açıkça tehdit ediyor. Şimdi, buradan, bunu cezaevi yönetimine, Ceza ve Tevkifevleri yönetimine ve Meclisin cezaevi komisyonuna çağrı yapıyorum: Bu gardiyan açıkça tehdit ederek Leyla Güven'in hayatına yönelik bir kastı olduğunu ifade etmiştir; güvenliğini sağlamak gerekiyor ve haddini aşmış olan bu gardiyan hakkında gereken işlemin yapılması gerekiyor. Dolayısıyla bu üç yere çağrıyı tekrarlıyorum.

Şimdi, sayın vekiller, FED var, biliyorsunuz Amerikan Merkez Bankası; hani sizin kıpır kıpır Bakanınızın 5 ailenin bankası sandığı Amerikan Merkez Bankasından bahsediyorum. Onun Başkan Yardımcısı Richard Clarida görev süresi 31 Ocağa kadar devam edecek olmasına rağmen beklemeyip 14 Ocakta istifa edeceğini bugün duyurmuş.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Nedeni şu: Şubat 2020'deki ticari işlemleri nedeniyle bir inceleme başlatılmış olması. Finansal piyasalarda yaptığı bireysel hamleleri eksik beyan ettiği ortaya çıkınca istifa etmek zorunda kalıyor.

Bakın, bu FED Başkan Yardımcısı örneğini niye veriyorum? Çünkü Türkiye'de kamuda çalışan yetkililerin finansal hareketlerini açıklama zorunluluğu yok biliyorsunuz. Defalarca sorduk ve sormaya devam ediyoruz, dedik ki: Hazine ve Maliye Bakanlığı, BDDK, SPK ve kamu bankaları yönetimleri ile her şeyin başındaki saray yöneticileri son üç ayda hangi döviz işlemlerini yaptılar veya yaptılar mı? Birikimlerini hangi para biriminde tutuyorlar? İçeriden aldıkları gizli bilgilerle işlem yaptılar mı? Bu soruların, muhatapları tarafından cevaplanması gerekiyor ama bugüne kadar herhangi bir cevap gelmedi, kamusal bir zorunluluktur bunun cevabının verilmesi ama gelmedi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Hatırlatıyorum: Hazine ve Maliye Bakanının kardeşi, bu kıpır kıpır Bakanın kardeşi Merkez Bankasının faiz indiriminden bir gün önce "1 puan faiz indirimi olacak." diye basına açıklamada bulundu ve İngilizcesiyle "insider trading" dedikleri yani içeriden gizli bilgi alarak finansal hareketler yapma konusundaki en bariz, açık örnektir Hazine ve Maliye Bakanının kardeşinin ettiği bu laf. Yani 128 milyar dolarla ilgili sorulan sorulara cevap yok, 20 Aralık 2021 gecesi ve sonrası satışlarla ilgili sorulara cevap yok, "100 bin dolar üstü alım ve satımları kimler yapmıştır?" sorularının cevabı yok, hiçbir soruya cevap verilmiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Başkan.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – "İktidar çevresinde 'insider trading' yapmış olan yani içeriden edindiği gizli bilgileri kullanarak haksız kazanç sağlamış olanlar var mıdır, yok mudur?" sorularına cevap yok. Bu soruları sormaya devam edeceğiz ve bu soruların cevabını alma konusunda da her türlü mücadeleyi sürdüreceğiz. Kamuya açıklamak zorundasınız çünkü belli ki orada çok kirli ama çok kirli işler dönüyor ve Türkiye Merkez Bankasının ve kamu bankalarının kaynakları birilerine, iktidar yandaşı şirketlere ve kişilere, bankalara peşkeş çekiliyor çok açık bir şekilde, bunu vurgulamak istiyorum.

Şimdi, geçtiğimiz günlerde, Esenyurt'ta, 1'i mülteci 2 kişi arasında çıkan tartışma sonrasında, saldırıya uğrayan Filistinli mültecinin sığındığı Suriyelilere ait iş yeri 30-40 kişilik bir ırkçı grup tarafından basıldı ve olaylar büyüdü, şiddet kullanıldı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım efendim.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) - Bu saldırı mültecilere dönük ilk saldırı değildi, tabii biliyoruz. Yine, hatırlarsanız, ağustos ayında da Ankara'da mültecilere yönelik bir saldırı yapılmıştı. Yine, hatırlatmak istiyorum: İzmir'in Güzelbahçe ilçesinde işçilik yapan 3 Suriyeli mülteci 16 Kasım 2021 tarihinde yakılarak katledilmişti. Yani bu saldırıların hiçbiri yeni değil, münferit de değil ve bu son saldırı da aslında siyasi iklimin yarattığı ayrımcılık ve nefret dili sonucunda meydana gelmiştir. Onun için bir kez daha hatırlatalım: Türkiye'de en güvencesiz işlerde başta Suriyeli mülteciler olmak üzere mülteciler çalışmaktadır, mülteciler bu ülkede ucuz iş gücü hâline gelmiş durumdadır. Açık bir biçimde mültecilere yönelik ırkçılığın yaşandığı bir ortam vardır ve bunlar yetmiyor, mültecilerin yaşamları güvence altına alınamıyor ve sürekli şiddetin hedefi hâline geliyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) - O nedenle Meclis içindeki ve Meclis dışındaki siyasi partilere ve elbette ki halkımıza çağrı yapıyoruz, muhalefete de sesleniyoruz: Mutlaka ama mutlaka ayrımcı bir dilden, nefret söyleminden, mültecileri hedef hâline getirecek her türlü eylem ve ifadeden kaçınmak gerekiyor. Halkımız aslında şunu biliyor: Mülteciler suçlu değil, mültecilerin buraya gelme nedeni kendi tutumları değil; esas itibarıyla, bu iktidarın yanlış dış politikası nedeniyle mülteciler Türkiye'ye gelmek durumunda kaldılar. Dolayısıyla sorunların -açlığın, sefaletin, yoksulluğun- nedeni mülteciler değil. O nedenle mültecilere kardeşçe yaklaşmak, saldırganlığa, ırkçılığa hiçbir prim vermemek bütün herkesin boynunun borcudur, bunu bir kez daha vurgulamak istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Engin Altay.

Buyurunuz Sayın Altay.

23.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Şanlıurfa Akçakale'de şehit olan Ertuğrul Ulupınar, Murat Alyakut ve Enes Koç'a Allah'tan rahmet dilediğine, Konyaspor ve Millî Takım oyuncusu Ahmet Çalık'ın vefatına, 15 Temmuz darbe girişimi ve FETÖ'yle ilgili cevaplanmayan sorulara, devletimizin ahlak, liyakat ve adaletten süratle mahrum olduğuna, Elâzığ Fırat Üniversitesi Tıp Fakültesi 2'nci sınıf öğrencisi Enes Kara'nın intiharına ve cemaat yurtlarında yaşananların kabul edilemez olduğuna ilişkin açıklaması

ENGİN ALTAY (İstanbul) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım. Zatıalinizi ve yüce Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, tasada ve kıvançta bir olmak aziz milletimizin kadim geleneklerindendir. İsteriz ki burada sevinçleri paylaşalım; sevinçleri, mutlulukları, başarıları gündeme getirelim. Maalesef, pek rastlayamadığımız için bunu yapamıyoruz.

Öncelikle, peşinen, Akçakale'de hain bir saldırıyla şehadete ulaşan Teğmen Murat Alyakut'a, Er Ertuğrul Ulupınar'a ve Er Enes Koç'a Allah'ımdan rahmet diliyorum; son olsun diyorum. Türkiye Büyük Millet Meclisinin bu konularda sadece taziyeyle yetinmemesini, Hükûmetin Meclisten istediği bir şey varsa terörle mücadele konusunda bütün bu noktalarda -samimilerse tabii ki- katkı sunacağımızı tekrar beyan ediyorum.

Gene bugün acı bir haber aldık; A Millî Futbol Takımı'mızın ve Konyaspor'un kıymetli futbolcusu Ahmet Çalık'ı elim bir trafik kazasında kaybettik. Futbol camiamızın, Konya'mızın, Konyaspor'umuzun, ailesinin, sevenlerinin, milletimizin başı sağ olsun.

Sayın Başkan, bu oturumdan önce bir tartışma var idi, siz ara verince yarım kaldı ama ben bir iki soruyu sormak istiyorum. Mesela, AK Parti MKYK üyesi Sayın Şamil Tayyar'ın ortaya attığı, FETÖ borsasından kimler ne kadar para aldı, verdi; Meclis bunu bilmeli diye düşünüyorum. Mesela, 15 Temmuz darbesinden sonra Meclisimizde kurulan Darbe Araştırma Komisyon Raporu'nun akıbetini sayın milletvekillerimizin bilmesi gerekir diye düşünüyorum. Mesela, 251 şehit yakını için toplanan paranın neden ödenmediğinin cevabını -önceki oturumda sordum- hâlâ alamadık, milletvekillerinin ve milletimizin bunu bilmeye hakkı var diye düşünüyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurunuz efendim.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Mesela, darbeden sonra yakalandığı hâlde kaçırılan Adil Öksüz'ün neden kaçmasına göz yumulduğunu milletvekillerimizin bilmeye hakkı olduğunu düşünüyorum. Mesela, Ergenekon, Balyoz davalarının mimarı Savcı –"sözde savcı" diyeyim ben- Zekeriya Öz'ün nasıl kaçtığını, kimlerin buna göz yumduğunu milletvekillerimizin bilmesi gerektiğini düşünüyorum. Mesela, Hükûmetimizin Amerika'da, Başkan da değişmişken Fetullah Gülen'in Amerika'dan iadesi konusunda neden ciddi, yüksek refleksli, yüksek duyarlılığı olan bir girişimde bulunmadığını milletvekillerimizin bilmeye hakkı var diye düşünüyorum.

Sayın Başkan, devleti soymak bir tek Türkiye'de ticari sır sayılıyor. 20 Aralık gecesi döviz manipülasyonu esnasında -ben artık ona "kur borsası" diyorum- kur borsası marifetiyle kimlerin bir gecede milyarlarca TL'ye varan haksız kazanç elde ettiği konusunda bir araştırma yapma gayretimizi, girişimimizi Meclisimizin reddetmesini anlamıyorum, anlam da veremiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Başkan.

ENGİN ALTAY (İstanbul) - Yani devleti soymanın ticari sır sayıldığı dünyada başka bir ülke varsa bunu da merak ediyorum; bilen bir sayın milletvekilimiz varsa, bana söylerse memnun olurum.

Sayın Başkan, devleti devlet yapan 3 unsur vardır. Maalesef, yüce devletimizin, büyük devletimizin bu 3 unsurdan da her geçen gün süratle mahrum olduğunu üzülerek tespit ediyoruz, görüyoruz. Devleti devlet yapan bu 3 unsur şudur: Birincisi ahlaktır, ikincisi liyakattir, üçüncüsü adalettir. Ama maalesef, bir gecede dolarını 18 TL'den satıp sabah 11 TL'den alan, bunun haberini önceden alan ve bu şekilde haksız kazanç sağlayanlara göz yumulması ahlakla bağdaşmaz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Altay.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan, Somalı maden işçisine tekme atan insanın Türkiye Cumhuriyeti'nin ataşesi yapılması liyakatle bağdaşmaz. Ve Kamu Personeli Seçme Sınavı'nda en yüksek puanı aldığı hâlde mülakatta elenmek adaletle ilişkilendirilemez. Bunlar Türkiye'nin ayıbıdır; hükûmetlerin ayıbı olabilir, devletin ayıbı olmaz, olmamalıdır. Devletin daha çok kirletilmesine burada parti ayrımı yapmaksızın bütün saygıdeğer, kıymetli milletvekillerimizin bir parça kafa kaldırması gerekir, böyle düşünüyorum.

Gene üzücü bir haber: Elâzığ Fırat Üniversitesi Tıp Fakültesi 2'nci sınıf öğrencisi Enes Kara intihar etti; ilk değil, inşallah son olur. Bir tıp öğrencisi istemediği, huzursuz olduğu bir yurtta kalmak zorunda olduğu için intihar etti.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım Sayın Başkan.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Peşinen kimseyi suçlamak istemem ama Türkiye'de özel yurtlar ve cemaat yurtlarında yaşananlar artık kabul edilebilir sınırları zorlayan bir hâl aldı; yangınını gördük, tacizini gördük, tecavüzünü gördük, intiharları gördük, cinayeti gördük; görmediğimiz bir şey kalmadı. Devlet devletse -ki öyle olmalı ve hep öyle kalacak- bunlara göz yumamaz Sayın Başkan, sayın milletvekilleri. Çocuk, yurtta istem dışı kalıyor -ailesinin zoruyla da olabilir, ekonomik imkânsızlıktan da olabilir- ve bu yurtta, tıp öğrencisine yurdun ayrıca bir müfredatı zorla tatbik ettirilmeye çalışılıyor. Böyle şey olabilir mi? Bu kabul edilebilir mi?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Altay.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Devletin, Millî Eğitim Bakanlığının, Gençlik ve Spor Bakanlığının, şahsım hükûmetinin bunları seyretmesi belki olur ama Türkiye Büyük Millet Meclisinin bu trajedilere -gün geçmiyor ki bir trajik vakayla karşı karşıya kalmayalım- sessiz kalması hiç kabul edilemez Sayın Başkan. Durumu Genel Kurulun, zatıaliniz takdirlerine sunuyorum.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Cahit Özkan.

Buyurunuz Sayın Özkan.

24.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Konyaspor ve Millî Takım oyuncusu Ahmet Çalık'ın vefatına, Şanlıurfa Akçakale'de şehit olan Ertuğrul Ulupınar, Murat Alyakut ve Enes Koç'a Allah'tan rahmet dilediğine, Konya-Karaman hızlı tren hattına, ihracat rakamlarına, yerli ve millî aşı Turkovac'ın acil kullanım onayı aldığına, Ankara Uzay ve Havacılık İhtisas Organize Sanayi Bölgesi'nde inşa edilen 16 tesise, TOGG'un CES'te 2022'de dünya marka lansmanını gerçekleştirdiğine, millî gözlem uydusu İMECE'ye, HAVELSAN'ın geliştirdiği komuta kontrol sisteminin Seydi Ali Reis denizaltısına kurulmak üzere Gölcük Tersanesi Komutanlığına teslim edildiğine ve Türkiye'nin ilk cep uydusuna ilişkin açıklaması

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın milletvekilleri, evet, hayırlı, başarılı, uzlaşma dolu bir hafta dileyerek hafta içerisinde çıkacak olan kanunumuzun ve görüşeceğimiz denetim faaliyetlerinin ülkemize ve milletimize hayırlar getirmesini temenni ediyorum.

Bugün elim bir kaza yaşandı. Süper Lig ekibi Konyaspor'da forma giyen 27 yaşındaki millî futbolcumuz Ahmet Çalık, sabah saatlerinde nikâh işlemleri için Ankara'ya doğru gittiği sırada maalesef elim bir trafik kazasında hayatını kaybetti. Ahmet Çalık kardeşimize Allah'tan rahmet niyaz ediyoruz; ailesine, yakınlarına, Konyalı hemşehrilerimize, spor camiasına başsağlığı dileklerimizi iletiyoruz.

Akçakale-Şanlıurfa hudut hattında 8 Ocak 2022 tarihinde teröristlerce döşenen el yapımı patlayıcının patlaması sonucu hayatını kaybeden Piyade Teğmen Murat Alyakut, Piyade Sözleşmeli Er Ertuğrul Ulupınar ve Piyade Onbaşı Enes Koç şehit olmuştur; mekânları cennet, ruhları şad olsun; Rabb'im cennetinde cemaliyle şereflendirsin, yakınlarına sabrıcemil ihsan eylesin.

Kıymetli Başkan, sayın milletvekilleri; hamdolsun böylesine başarılı bir haftadan geçiyoruz ki son bir haftada milletimizi, ülkemizi, gençlerimizi heyecanlandıran; aydınlık geleceğimizi inşa eden, sadece son bir haftalık süre zarfında gerçekleşen başarılı çalışmaları sizlerle paylaşmak istiyorum: Son bir haftada -hani yirmi yıllık hikâyeyi değil, son bir haftayı paylaşıyorum- Konya ile Karaman arasını kırk dakikaya düşürecek olan hızlı tren hattı hamdolsun açıldı.

YÜKSEL ÖZKAN (Bursa) – Bursa 2016'da açılacaktı, Bursa ne oldu?

CAHİT ÖZKAN (Denizli) - Açılan hatla kazalar azalacak; zaman, enerji, emisyon ve bakım masrafları açısından yıllık 63 milyon lira tasarruf sağlanacak; karbon salınımı 25.340 ton azalmış olacak.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Özkan.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Yine, ihracat rakamları açıklandı. Ekonomide başarılı, destansı çalışmaların gerçekleştiği bir yılı geride bıraktık. Bir yıl önceye göre yüzde 33 oranında artışla ihracatı yaklaşık 225 milyar dolar olarak gerçekleştirdik. Bu, 2 milyon istihdam, üretim ve topluma yayılan refah anlamına geliyor. Dış ticaret açığı yüzde 8 azalışla tarihî bir azalış istikametine girdi ve yine 2021'de ihracata katılan yeni firma sayısı 32 bini aştı, 43.264 firma yeni pazarlara ihracat gerçekleştirdi, 81 ilin tamamı yurt dışına ihracat yaptı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Başkan.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Yine, başarılı bir çalışmanın ardından yerli ve millî aşımız Turkovac acil kullanım onayı aldı.

Yine, Ankara Uzay ve Havacılık İhtisas Organize Sanayi Bölgesi'nde inşa edilen 16 tesis ile organize sanayi bölgesi yönetimi binası açıldı ve kurulan tesislerde 15 bin kişinin istihdamı gerçekleştirilecek.

Yerli ve millî aracımız TOGG'un dünyanın en büyük tüketici elektroniği fuarı CES 2022'de dünya marka lansmanı gerçekleştirildi.

Türkiye'nin sıfırdan tasarlayıp ürettiği ilk metre altı çözünürlükteki millî gözlem uydusu İMECE'nin yıl sonunda uzaya gönderilmek üzere hazırlıkları başlatıldı.

HAVELSAN, Reis sınıfı denizaltıları için geliştirilen ve denizaltının beyni olan komuta kontrol sisteminin 5'inci denizaltı Seydi Ali Reis'e kurulması için Gölcük Tersane Komutanlığına gönderdi

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Başkan.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesinde kurulan Grizu-263 Uzay Takımı, 5 metrelik cep uydusu geliştirdi. Türkiye'nin geliştirilen bu ilk cep uydusu, 13 Ocak 2022'de SpaceX'in Falcon 9 roketiyle uzaya gönderilecek.

İşte, sadece son bir haftada gerçekleştirilmiş olan böylesi tarihî nitelikteki başarıların ülkemize, milletimize hayırlar getirmesini temenni ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ Parti Grup Başkan Vekili Sayın Dursun Müsavat Dervişoğlu.

Buyurunuz Sayın Dervişoğlu.

25.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, Şanlıurfa Akçakale'de şehit olan Ertuğrul Ulupınar, Murat Alyakut ve Enes Koç'a ve Konyaspor ve Millî Takım oyuncusu Ahmet Çalık'a Cenab-ı Allah'tan rahmet dilediğine, 10 Ocak Çalışan Gazeteciler Günü'ne, Irak Meclisi içerisinde Türkmen Grubunun Başkanlığına seçilen Kerkük Milletvekili Erşat Salihi'yi tebrik ettiğine, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı Derya Yanık'ın doğal gaz desteğiyle ilgili açıklamalarına, sözleşmeli öğretmen ile kadrolu öğretmen ayrımının ortadan kaldırılması gerektiğine ve Mekke'nin fethinin yıl dönümünü kutladığına ilişkin açıklaması

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum, başarılı bir çalışma haftası diliyorum.

Geçtiğimiz hafta sonu, Akçakale hudut hattında askerî aracın geçişi sırasında hain PKK'lı teröristlerce el yapımı patlayıcının infilak ettirilmesi sonucu 3 askerimiz şehit oldu, 1 askerimiz de yaralandı. Bu alçak saldırıda şehit olan Teğmenimiz Murat Alyakut ile Piyade Erlerimiz Enes Koç ve Ertuğrul Ulupınar'a Cenab-ı Allah'tan rahmet, kederli ailelerine ve milletimize başsağlığı diliyorum; ruhları şad, mekânları cennet, kabirleri nur olsun.

Yine, bugün yaşanan elim bir trafik kazasında hayatını kaybeden Millî Takım'ımızın ve Konyaspor'un başarılı futbolcusu Ahmet Çalık'a Cenab-ı Allah'tan rahmet, sevenlerine ve ailesine başsağlığı dileklerimi iletiyorum.

Dün, 10 Ocak Çalışan Gazeteciler Günü'ydü. İlkeli ve tarafsız habercilik anlayışını benimsemiş, mesleğinin ve kaleminin namusuyla doğrunun peşinde koşan ve büyük bir özveriyle çalışan tüm medya mensuplarının Çalışan Gazeteciler Günü'nü kutluyorum.

Irak'ta üç ay önce düzenlenen genel seçim sonrası Irak Meclisi oluşturuldu, geçtiğimiz pazar günü de ilk kez toplandı. Türkmenler bu mecliste 7 milletvekiliyle temsil ediliyorlar. Kerkük Milletvekili Erşat Salihi ise Irak Meclisi içerisinde Türkmen Grubunun Başkanlığına seçildi. Sayın Salihi'yi yürekten tebrik eder, tüm Türkmen vekillerimize de başarılı çalışmalar dilerim.

Sayın milletvekilleri, geçtiğimiz günlerde Sayın Erdoğan'ın müjdesini verdiği doğal gaz yardımlarıyla ilgili konuşan Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı Derya Yanık doğal gaz desteğiyle ilgili açıklamalarda bulundu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Sayın Bakan vatandaşlara ödemelerin mart ayı gibi gerçekleştirilmesi için çalıştıklarını ifade etti.

Sayın Bakan, kış geçtikten sonra yapacağınız doğal gaz desteğinden vatandaş ne tür bir fayda temin edecek, doğrusunu isterseniz kestirebilmiş değiliz. Daha geçen hafta, yeni yılın ilk dakikalarında doğal gaza konutta yüzde 25, sanayide yüzde 50 zam geldi. Hava çok soğuk, vatandaş ısınamıyor, vatandaşın eli ısınmak için gaz açmaya da gitmiyor. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının paylaştığı verilere göre Türkiye genelinde doğal gazı kesilen abone sayısı 2021 yılının ilk sekiz ayında 914.779, icralık olan abone sayısı ise 48.756'dır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Dervişoğlu.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Görüldüğü gibi 1 milyona yakın abone yani aileleriyle birlikte yaklaşık 4 milyon vatandaşımız kışın ısınamıyorken siz baharda destek verileceğini açıklıyorsunuz.

Hükûmeti ciddiyete davet ediyor, milletimizin derdiyle dertlenmeye çağırıyorum. Yaratılan mağduriyetler bir an evvel giderilmeli ve destekler gecikmeksizin verilmelidir.

2022 yılıyla birlikte ücretli öğretmenlerin de zam oranı belli olmuştur. Yapılan yüzde 30,5 zamla birlikte, haftada otuz saat derse giren bir ücretli öğretmen ayda 3.360 lira ücret alacak yani bir ücretli öğretmenin alacağı aylık, asgari ücretin çok altında kalmıştır. Oysa geçtiğimiz ay 20'nci Millî Eğitim Şûrası'nda konuşan Sayın Erdoğan sözleşmeli öğretmen ile kadrolu öğretmen ayrımının ortadan kaldırılacağını açıklamıştı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Cumhurbaşkanını ve Hükûmeti verdiği sözde durmaya davet ediyorum. Bu yönde herhangi bir adım atılmamıştır. Aynı kalifiyede, aynı işi yapan öğretmenler arasında bu kadar ücret farkının oluşması hak ve hakikatle bağdaşabilen bir durum değildir. Ücretli öğretmenlik kaldırılmalı, öğretmenler kadrolu öğretmen çatısı altında toplanmalıdır.

Ayrıca, bugün Mekke'nin fethinin yıl dönümü. Fethi kutluyor, İslam âlemine hayırlar getirmesini Cenab-ı Allah'tan niyaz ediyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Erkan Akçay.

Buyurunuz Sayın Akçay.

26.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Şanlıurfa Akçakale'de şehit olan Ertuğrul Ulupınar, Murat Alyakut ve Enes Koç'a ve Konyaspor'un 28 yaşındaki futbolcusu Ahmet Çalık'a Allah'tan rahmet dilediğine, 10 Ocak Çalışan Gazeteciler Günü'ne, Organize Sanayi Bölgeleri Mesleki Eğitim Merkezleri Projesi ve Uluslararası Mesleki ve Teknik Anadolu Liseleri Projesi'ne ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

8 Ocakta Şanlıurfa'nın Akçakale hudut hattında terör örgütü PKK-YPG tarafından alçakça tuzaklanan el yapımı patlayıcının patlaması sonucunda 3 askerimiz Murat Alyakut, Ertuğrul Ulupınar ve Enes Koç şehit olmuştur ve 1 askerimiz de yaralanmıştır. Bu hain saldırıda hayatını kaybeden şehitlerimize Allah'tan rahmet, ailelerine ve aziz milletimize başsağlığı diliyoruz. Türkiye, terörün kökü kazınana kadar mücadelesine kararlılıkla devam edecektir.

Sayın Başkan, Konyaspor'un 28 yaşındaki futbolcusu Ahmet Çalık Ankara'da geçirdiği trafik kazasında hayatını kaybetmiştir. Merhum Ahmet Çalık'a Allah'tan rahmet; ailesine, yakınlarına ve Konyaspor camiasına başsağlığı dileklerimizi iletiyoruz.

3 Mayıs Dünya Basın Özgürlüğü Günü, 24 Temmuz Sansürün Kaldırılması ve Basın Bayramı ve 10 Ocak Çalışan Gazeteciler Günü basının önemi ve basın mensuplarının sorunlarının dile getirilmesi bakımından önemli 3 günü teşkil etmektedir. Her insanın bilgiye ulaşma, doğruları öğrenme ve fikirlerini ifade edebilme özgürlüğü en temel haklarıdır. Bu bakımdan, basın, demokratik hayatımızın vazgeçilmez unsurlarından biridir. Basın mensuplarının görevlerini özgürce yapmaları basın özgürlüğünün ilk şartıdır ancak basın mensupları görevlerini meslek ahlak ve ilkelerine bağlı kalarak, toplumun değerlerini dikkate alarak doğru, ilkeli, tarafsız ve sorumlu gazetecilik anlayışı içerisinde gerçekleştirmelidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Basının algı yönetimi ve propaganda aracı olarak kullanılması kabul edilemez. Basın mensuplarımızın ve gazetecilerimizin sorunlarının farkındayız. Basın mensuplarının çalışma koşullarında düzenlemeler yapılmalı, sorunlarının çözümü konusunda adımlar atılmalıdır. Bu vesileyle, kaleminin onuruyla görev yapan basın mensuplarının 10 Ocak Çalışan Gazeteciler Günü'nü kutluyor, görevi başında hayatını kaybeden basın çalışanlarını rahmetle anıyoruz.

Sayın Başkan, daha önceki konuşmalarımızda mesleki eğitimin teşvik edilmesi, özendirilmesi ve yaygınlaştırılması konusunda bazı açıklamalar yapmıştık.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Mesleki eğitim konusundaki gelişmeleri dikkatle takip ediyor, atılan adımları gurur ve umut verici buluyoruz. Bu hususta, dün, Cumhurbaşkanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın ve Millî Eğitim Bakanı Sayın Mahmut Özer'in Beştepe Millet Kongre ve Kültür Merkezi'nde düzenlenen Organize Sanayi Bölgeleri Mesleki Eğitim Merkezleri Açılış Programı'nda yaptıkları açıklamalar oldukça önemlidir. Millî Eğitim Bakanlığı ile Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının iş birliğinde gerçekleştirilen Organize Sanayi Bölgeleri Mesleki Eğitim Merkezleri Projesi, mesleki eğitimin teşvik edilmesi, özendirilmesi ve yaygınlaşması bakımından önemli bir projedir. Proje kapsamında, son iki ayda 251 organize sanayi bölgesinde ve 4 sanayi sitesinde mesleki eğitim merkezi kurulmuştur; daha önce bu sayı 87 sanayi bölgesiydi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Bu projeyle, mesleki eğitimde iş yeri ve okul temelli eğitim perçinlenecek, ikili eğitim modeli daha işler hâle getirilecektir; sanayi işletmeleri, KOBİ'ler ve esnafımızın yeterli kalifiye ve ara eleman, çırak, kalfa ve usta ihtiyacı giderilecektir. Türkiye, bu proje ve mesleki eğitim konusunda atılan diğer adımlar sayesinde yakın gelecekte mesleksiz ve genç işsizler ordusu olmak riskinden kurtulacaktır. Hatırlanacağı üzere, 21 Aralık 2021'de Türkiye Büyük Millet Meclisinde 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu'nda yapılan bazı değişikliklerle, mesleki eğitim gören öğrenciler için önemli adımlar atılmıştı. Söz konusu değişikliklerle, mesleki eğitim merkezlerindeki çırak öğrencilere asgari ücretin yüzde 30'u kadar, 1.276 lira ücret ödenmesi sağlanmış, kalfalık yeterliliğini kazanan 12'nci sınıf öğrencilerine asgari ücretin yarısı kadar ödeme yapılması kararlaştırılmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım efendim.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – İşletmeler tarafından üstlenilecek bu ücretlerin tamamı devlet katkısı olarak karşılanacak; öğrencilerin, iş kazalarına ve meslek hastalıklarına karşı sigortası yapılacaktır.

Mesleki eğitime yapılan yatırımların olumlu çıktıları istatistiklere de yansımıştır. OECD raporlarına göre, ortaöğretimden yeni mezun olanlar içerisinde mesleki eğitim mezunlarının oranı yüzde 43'e yükselmiştir. Ayrıca, mesleki eğitim merkezlerinden mezun olan öğrencilerin kendi alanlarında istihdam oranı yüzde 88'dir.

Diğer yandan, mesleki ve teknik eğitim alanındaki tecrübeleri uluslararası alana taşımak amacıyla hayata geçirilecek olan Uluslararası Mesleki ve Teknik Anadolu Liseleri Projesi'ni oldukça önemli bulduğumuzu da belirtmek isterim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Tamamlayacağım Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Bu vesileyle, mesleki eğitim konusundaki çalışmaları dolayısıyla başta Sayın Cumhurbaşkanı olmak üzere Millî Eğitim Bakanımızı, Sanayi ve Teknoloji Bakanımızı ve tüm müteşebbisleri tebrik ediyor, teşekkürlerimi iletiyorum.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN - Sayın Sancaklı…

27.- Kocaeli Milletvekili Saffet Sancaklı'nın, Konyaspor ve Millî Takım oyuncusu Ahmet Çalık'a Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması

SAFFET SANCAKLI (Kocaeli) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Millî Takım'ımızda da forma giyen, şu anda Konyaspor futbolcusu olan Ahmet Çalık kardeşimizin trafik kazası sonucu vefat ettiğini büyük bir üzüntüyle öğrenmiş bulunuyoruz hep beraber. Kardeşimize Allah'tan rahmet diliyorum. Ailesine, Konyaspor'a, Türk futboluna ve Türk spor camiasına da başsağlığı diliyorum. Allah mekânını cennet etsin kardeşim.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Gündeme geçiyoruz.

Başkanlığının Genel Kurula sunuşları vardır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının bir tezkeresi vardır, okutup bilgilerinize sunacağım.

VII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) TEZKERELER

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, İspanya Senatosu-Temsilciler Meclisi AB Komisyonu Başkanı Susana Sumelzo ve beraberindeki parlamento heyetinin ülkemizi ziyaret etmesinin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlık Divanının 16/12/2021 tarihli ve 67 sayılı Kararı'yla uygun bulunduğuna ilişkin tezkeresi (3/1834)

10/1/2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

İspanya Senatosu-Temsilciler Meclisi AB Komisyonu Başkanı Sayın Susana Sumelzo ve beraberindeki parlamento heyetinin ülkemizi ziyaret etmesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlık Divanının 16/12/2021 tarih ve 67 sayılı Kararı'yla uygun bulunmuştur.

Söz konusu heyetin ülkemizi ziyareti, Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dış İlişkilerinin Düzenlenmesi Hakkında 3620 sayılı Kanun'un 7'nci maddesi gereğince Genel Kurulun bilgilerine sunulur.

Mustafa Şentop
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanı

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

B) ÖNERGELER

1.- Başkanlığın, İYİ Parti Grup Başkanlığının İç Tüzük'ün 21'inci maddesi uyarınca Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın Plan ve Bütçe Komisyonu üyeliğinden geri çekildiğine ilişkin önerge (4/154) yazısı

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, İYİ Parti Grup Başkanlığının, İç Tüzük'ün 21'inci maddesi uyarınca Samsun Milletvekili Sayın Erhan Usta'nın Plan ve Bütçe Komisyonu üyeliğinden geri çekildiğine ilişkin yazısı 6 Ocak 2022 tarihinde Başkanlığımıza ulaşmıştır.

Bilgilerinize sunulur.

İYİ Parti Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VIII.- ÖNERİLER

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

1.- İYİ Parti Grubunun, Adana Milletvekili Mehmet Metanet Çulhaoğlu ve arkadaşları tarafından, ilaç ve tıbbi cihaz sektöründe faaliyet gösteren yerli üreticilerimizin iç pazarda hacim yakalaması, yeni teknolojileri getiremeyen global yatırımcılarımızın, devlet hastanelerinden alacaklarını tahsil edemeyen binlerce yerel firmanın, çalışanların ve hastalarımızın sorunlarına gereken önlemlerin alınması amacıyla 3/12/2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 11 Ocak 2022 Salı günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

11/1/2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 11/1/2022 Salı günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Dursun Müsavat Dervişoğlu
İzmir
Grup Başkan Vekili

Öneri:

Adana Milletvekili Mehmet Metanet Çulhaoğlu ve 20 milletvekili tarafından, ilaç ve tıbbi cihaz sektöründe faaliyet gösteren yerli üreticilerimizin iç pazarda hacim yakalaması, yeni teknolojileri getiremeyen global yatırımcılarımızın, devlet hastanelerinden alacaklarını tahsil edemeyen binlerce yerel firmanın, çalışanların ve hastalarımızın sorunlarına gereken önlemlerin alınması amacıyla 3/12/2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 11/1/2022 Salı günkü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere İYİ Parti Grubu adına Adana Milletvekili Sayın Mehmet Metanet Çulhaoğlu.

Buyurunuz Sayın Çulhaoğlu. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA MEHMET METANET ÇULHAOĞLU (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ilaç ve tıbbi cihaz sektöründe faaliyet gösteren yerli üreticilerimizin hak edişlerini zamanında alamamaları bazı branşlarda hastalarımızın ameliyat olamamalarına sebep olmaktadır. Sorunların ivedilikle çözülmesi için İYİ Parti Grubumuzun vermiş olduğu Meclis araştırması açılması önergemizle ilgili söz aldım. Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu kürsüden daha önce yaptığımız konuşmalar sonrası iktidar sesimizi duymuş olacak ki tıbbi cihaz sektöründe faaliyet gösteren yerli üreticilerimizin ve ithalatçılarımızın hastanelerden alacakları kısmen de olsa ödenmeye başlanmış. Başlanmış ama sorunlara çözüm bulmaktan uzak bir anlayışla firmalar yine mağdur edilmişler.

Sayın milletvekilleri, medikal firmaların kamu hastanelerinden 11 milyar liranın üzerinde alacakları var. İki yıldır alacaklarını alamayan firma ve dernek yetkilileri geçen aylarda Sağlık Bakanını ziyaret etmişler. Sağlık Bakanı da bu paraların 3 milyar lirasının tüm paydaşlara ödeneceğini söylemesine rağmen, bu, söylenilen gibi gerçekleşmemiş; 3 milyar liranın 1 milyar lirası paydaşlara, 1 milyar lirası Devlet Malzeme Ofisine malzeme verenlere dağıtılmış, 920 milyon Türk lirasının ortopedi ve beyin

cerrahisi malzemeleri üreten yerli firmalara gönderildiğini söylemişler fakat 920 milyon liranın 600 milyon lirası yabancı uluslararası global firmalara ödenmiştir. Bu ödemeler de alacak sırasına göre hakkı olana, sırası gelene değil, global yandaş firmalara yapılmıştır. Hâliyle bu firmalar kamu hastanelerinden 2021 yılının 6'ncı ayına kadar olan alacaklarını ancak alabilmişler, yedi aylık alacakları yine içeride kalmıştır. Üniversite hastanelerinden de nisan ayına kadar olan kısmını alabilmişler, dokuz aylık alacaklarını yine alamamışlardır.

Bu iktidarın her işinde bir eksik veya bir yanlış oluyor mutlaka. AK PARTİ iktidarı olarak "Herkesi kur karşısında koruyacağız." diyorsunuz ya, o zaman tıbbi malzeme üreticisi ve ithalatçısı yerli firmalarımızı da koruyun, işte size fırsat. Fazla verin demiyoruz, haklarını koruyun ve hak ettiklerini verin diyoruz. 2020 yılında 7,20 Türk lirasından 100 bin dolarlık mal veren ve 720 bin lira olan alacağını 2022 yılında hâlâ tahsil edemediyse 2022 yılında 100 bin dolar alabilmesi için kendisine 1 milyar 375 bin lira ödenmesi gerekmez mi? Aradaki 655 bin lira zararı kim karşılayacak? Ayrıca, sadece dolar kuru farkı da değil, navlun ücretlerinin 7-8 kat artmasıyla birlikte tedarik sağlama konusunda sıkıntılar yaşamaya başladıkları da bilinmektedir. Birçok tıbbi cihaz firması ihaleden geri çekilme kararı almış ve çok ciddi ceza ve yaptırımlarla karşı karşıya kalmıştır.

Bakın, değerli arkadaşlarım, ortopedi ve beyin cerrahi kliniklerinde omurga cerrahisi alanında temin edilemeyen tıbbi malzemeler nedeniyle büyük ve nitelikli ameliyatların yapılamaması gerçekten çok vahim bir durumdur. Hekimlerimiz ancak çok acil vakaları "Hayati önemi haizdir." ibaresiyle sorumluluğu üzerlerine alarak ameliyat yapabilmektedir.

Diğer taraftan, firma yetkilileri bizleri arıyor ve "Biz de bu devlete vergi veriyoruz, biz de işçi çalıştırıyor, sigortasını yatırıyoruz, biz de bu ülkenin ekonomisine katma değer katıyoruz. Neden bize bu zulüm reva görülüyor? İçimizde iflas edip intihar edenler bile oldu." diyorlar. Ayrıca, ek malzeme gereken hastaların ameliyatında da büyük sıkıntılar yaşanmaktadır. Özellikle ortez, protez, kalp pili, balon gibi dışarıdan alınan her türlü malzemenin temininde sorunlar yaşandığı tarafımıza bildirilmektedir. AK PARTİ iktidarı hem hastalarımızın hem de firmaların daha fazla mağdur edilmemesi için ilgili meslek örgütleri ve derneklerle iş birliği yaparak giderek büyüyen tıbbi cihaz ve ilaç temini sorununa çözüm bulmak zorundadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MEHMET METANET ÇULHAOĞLU (Devamla) – Bütün gerçekliğiyle ortaya koyduğumuz sorunların giderilebilmesi ve sektör ile hastalarımızın daha fazla mağdur edilmemeleri için bu önergemize desteklerinizi bekliyoruz.

Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Hakkâri Milletvekili Sayın Sait Dede.

Buyurunuz Sayın Dede. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA SAİT DEDE (Hakkâri) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; tek adam rejimi Türkiye'yi tarihinin en büyük ekonomik ve siyasal krizinin içine sokmuştur. Yurttaşlar artık temel ihtiyaçlarını karşılayamaz duruma gelmiştir. Yaşam hakkı çerçevesindeki sağlık hakkına erişimde yurttaşların mağduriyet yaşadığı çok açıktır. Ekonomik krizin derinleştiği günümüzde sağlığa erişim giderek zorlaşıyor, hatta imkânsızlaşıyor.

Son aylardaki döviz kurlarındaki artışla birlikte, pek çok hastalığın tedavisinde kullanılan yaşamsal önemdeki bazı ilaç ve tıbbi malzemelerin temininde güçlükler yaşandığına ilişkin çok sayıda şikâyet gerek hastalar gerek sağlık emekçileri ve gerekse Türk Tabipleri Birliği tarafından dile getirilmektedir. Bu sorun hayati önemde olup acil çözülmesi gereken bir durumdur. Türkiye'de hastanelere tıbbi cihaz ve malzeme tedarikinde yaşanan kriz sebebiyle hastalar tedavi edilmeden taburcu edilmektedirler.

Sayın Başkan, bir ilaç politikasının ve ilaç ham madde endüstrisinin olmaması nedeniyle, hayati öneme sahip birçok ilaç yurt dışından getirilmektedir. Yurt dışından ithal edilerek Türkiye'ye gelen ilaçlar için, Şubat 2021 tarihinde güncellenen Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumunun internet sitesinden yapılan duyuruya göre 1 avronun değeri 3,81 liradan 4,57 liraya çıkarılarak sabitlenmiş durumdadır. Son aylarda avronun 15 TL'nin üzerinde seyretmesi ilaç ve tıbbi malzeme temininde yaşanmakta olan krizin nedenlerinden en büyüğüdür. Türkiye'de uygulanan ilaç fiyatlandırma politikaları, döviz kurlarındaki yükselme ve sabit kur uygulamaları nedeniyle ilaç firmaları zarar ettikleri gerekçesiyle ilaçları serbest eczane ve sağlık kuruluşlarına arz etmeme eğilimi göstermektedirler. Bu nedenle, en temel ağrı kesicilerden kanser tedavisinde kullanılan kemoterapi ilaçlarına kadar ilaçların temininde zorluklar yaşandığı açıkça görülmektedir. Benzer sıkıntı birçok kronik hastalığın tedavisinde kullanılan ithal ilaçlarda da söz konusudur. Medikal firmalar bazı tıbbi malzemeleri hastanelere vermemektedirler. Türk Tabipleri Birliğinin konuyla ilgili çalışmasında, medikal firmaların, 2017 yılından itibaren Sağlık Uygulama Tebliği fiyatlarının artması sonucu döviz kurunun sabitlenmesi nedeniyle artık tıbbi malzemelerin çok büyük bir kısmını yurt dışından ithal ettiğini tespit etmiş ve çok çarpıcı sonuçlara ulaşmıştır.

Yine Tabipler Birliği, ilgili firmaların devletten alacaklarını en erken on sekiz ay veya üniversitelerden alacaklarını ise iki yıl sonra aldıklarını, bu sebeple malzeme vermediklerini tespit etmişti ve ne yazık ki sorun yaşamsal önemde olup giderek derinleşmektedir.

"Konya-Karaman arası kaç para?" diyen Cumhurbaşkanına sormak istiyoruz: Hâlen stoklarda bulunan ithal ilaçların da tükenmesinden sonra bazı kemoterapi ilaçları gibi alternatifi olmayan kritik ilaçların bulunamayacağı gerçeği karşısında ne yapmayı düşünüyorsunuz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SAİT DEDE (Devamla) – Tamamlıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

SAİT DEDE (Devamla) – Tek ölçünüz para olduğuna göre bir insan yaşamının değeri sizce ne kadardır? Bizler sağlıklı olmayı hem yaşamsal hem de toplumsal bir hak olarak kabul ediyoruz. Sağlık hizmetlerinin kamusal olarak parasız, cinsiyetçi olmayan, halk sağlığının evrensel ilkelerine dayanan ve herkesin gereksiniminin karşılanması temelinde eşitlikçi, ulaşılabilir olmasını ve ana dilde sunulmasını hedefliyoruz, hedeflerimizi gerçekleştirmek için mücadele etmeye devam edeceğiz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Bursa Milletvekili Sayın Yüksel Özkan.

Buyurunuz Sayın Özkan. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA YÜKSEL ÖZKAN (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Parti Grubunun önerisi doğrultusunda grubumuz adına söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bu kürsüden, 20 Aralıkta, bu konuda gerçekten bu sıkıntının ne boyutta olduğunu yüksek sesle haykırdık ama ne yazık ki AK PARTİ Grubu ve Milliyetçi Hareket Partisi Grubundan bu konuda hiçbir ses çıkmadı.

Arkadaşlar, bakın, ben gazete haberleriyle konuşmayacağım. Bugün gelmeden önce, Türk Tabipleri Birliği, (TOTBİD) Türk Ortopedi ve Travmatoloji Birliği Derneği, Türk Nöroşirürji Derneği yetkilileriyle bizzat en az bir saat konuştum. Gerçekten büyük bir sıkıntı var. Bırakın elektif vakaları yani acil olmayan hastaları, acil hastalarda bile ortopedi, travmatoloji ve beyin cerrahisinde çok büyük bir sıkıntı var arkadaşlar. Bu sıkıntı çözülmedi. 20 Aralıktan önce tedarikçi firmaların yetkilileriyle

bizzat görüştüm, kendilerini ziyaret ettim ve bu sıkıntının çözüleceği konusunda Sayın Sağlık Bakanının söz verdiğini söylediler. 8 Aralıkta yaptıkları toplantıda Sayın Sağlık Bakanının "Bize SUT fiyatı üzerinden malzeme vermeye devam edin, bu sorunu çözeceğim." şeklinde bir sözü olmuş. Ancak bundan sonra çok ciddi bir adım atılmamış. Bir önceki hatip geçici bir ödeme yapıldığını, bu geçici ödemenin çoğunun global firmalara gittiğini beyan etti.

Bugün konuştuğum yetkililerden aldığım bilgileri sizlerle paylaşmak istiyorum. Öncesinde şunu hatırlatmak isterim sevgili arkadaşlar: SUT fiyatları yani Sağlık Uygulama Tebliği fiyatları 2010 yılından beri güncellenmedi, dolar 1,5 TL'ye sabitlendi. 2021 yılında SUT'ta yüzde 10 oranında bir iyileştirme yapıldı. Bugünkü döviz kurlarını hepiniz biliyorsunuz, bu durumda acaba bu firmalar bu malzemeleri hastanelere nasıl verecekler? On sekiz ay alacaklarını alamamış, otuz altı ay üniversitelerden alacaklarını alamamışlar; aldılarsa bile yüzde 70'ini geçmiş dönem o fiyatlar üzerinden aldılar. "Battık, bittik." diyorlar sevgili arkadaşlar ve gelinen noktada, SUT fiyatları çarpı 2 üzerinden şu an tedarikçi firmalar hastanelere malzeme verme sözünü verdiler. Ancak sorun yine çözülmedi, niye biliyor musunuz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Özkan.

YÜKSEL ÖZKAN (Devamla) – Teşekkür ederim, tamamlıyorum.

Sağlık Bakanlığı yetkilileri sağlık müdürlüklerini arayarak böyle bir talimatta bulundular fakat yöneticiler yazılı bir talimat gelmediği için malzeme almakta çekiniyorlar ve şöyle bir yola başvurdular -bunu da sahadan öğreniyoruz, arkadaşlardan- döner sermayeden tıbbi malzeme alınmaya başlandı. Arkadaşlar, döner sermaye, çalışanlar için oluşturulan bir bütçe. Bunun sıkıntısını yine çalışanların sırtına yüklemeyin.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; en son, sizlerle -bu sektörün dünyadaki ölçeği nedir, bu sektör neye hükmediyor- bir iki bilgiyi paylaşmak istiyorum. 2017 bilgilerine ulaştım, Dünya Sağlık Örgütünün verilerine göre, ilaç ve tıbbi malzemede dünyada 7,8 trilyon dolar harcama yapılmış.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YÜKSEL ÖZKAN (Devamla) – Bitiriyorum Sayın Başkan, lütfen…

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

YÜKSEL ÖZKAN (Devamla) – Avrupa'da ise tıbbi cihaz ve malzeme firması toplam 27 bin, çalışanı 675 bin ve piyasa payı da 115 milyar avro. Yani yaklaşık verilere göre kişi başı 213 avro harcama yapılmış Avrupa Birliği ülkelerinden.

Sevgili arkadaşlar, Avrupa FDA benzeri bir yapılanmaya gidiyor (MDR) "Medical Devices Regulation" diye. Yani bir yönetmelik yayınladı ve artık bu zorunluluk hâline geliyor. Türkiye'de üretim yapan firmaların bu sürece dâhil olmaları lazım, bu sürece dâhil olmaları için ciddi araştırmalar yapmaları lazım. Sadece ortopedi alanı için söylüyorum, milyon dolarları buluyor, bu da fiyatlara yansıyacaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YÜKSEL ÖZKAN (Devamla) – Dolayısıyla, Sağlık Bakanlığı bu konuda sağlıklı politikalar üretmezse yerli üretici bitecek ve rekabet gücünü de kaybedecek.

Hepinizi sevgiyle saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Niğde Milletvekilli Sayın Selim Gültekin.

Buyurunuz Sayın Gültekin. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA SELİM GÜLTEKİN (Niğde) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Partinin ilaç ve tıbbi cihaz sektörü üzerine vermiş olduğu grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu ve ekranları başında bizleri izleyen aziz milletimizi ve Niğdeli hemşehrilerimizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, cumartesi günü Şanlıurfa'nın Akçakale ilçesinde hain terör örgütü PKK tarafından döşenen EYP'nin patlaması sonucu şehit edilen kahraman askerlerimize ve bu aziz vatan için şehadete yürüyen tüm şehitlerimize ve yine, Bursa'da yangına müdahaleye giderken kaza sonucu hayatını kaybeden 4 itfaiye personelimize Allah'tan rahmet diliyorum.

Ayrıca bugün Niğde-Ankara Otoyolu'nda geçirdiği kaza sonucu hayatını kaybeden Konyasporlu Millî Futbolcu Ahmet Çalık'a da Allah'tan rahmet diliyorum. Konya'mızın ve Türk futbolumuzun başı sağ olsun.

Cumhurbaşkanlığı On Birinci Kalkınma Planı'yla ülkemizde ilaç ve tıbbi cihaz sektörü için en öncelikli hedefimiz, küresel pazardaki rekabet gücümüzü artırmak ve değer zincirinde de ülkemizi daha üst konumlara taşımaktır. "İnsanı yaşat ki devlet yaşasın." anlayışıyla AK PARTİ olarak Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde gerçekleştirdiğimiz Sağlıkta Dönüşüm Reformu ve son dönemde ortaya koyduğumuz Millî Teknoloji Hamlesi'yle "Türkiye olarak, dünya üzerinde gelişen teknolojide biz de artık varız." diyoruz. Türkiye'nin küresel bir ilaç AR-GE ve üretim merkezi olması, ilaç ve tıbbi cihaz alanında rekabetçi bir konuma ulaşması elbette ki önem arz etmektedir.

Ortaya konulan irade ve gayretle 2020 yılında ilaç ve eczacılık sektörü ihracatımız bir önceki yıla göre yüzde 27,3 oranında artarak 1,84 milyar dolara ulaşmış ve tarihî rekoru kırmıştır. Böylece ilaç ihracatımızın Türkiye ihracatı içindeki payı 2020 yılında tarihinde ilk defa yüzde 1'in üzerine çıkmıştır. Gururla ifade etmek istiyorum ki bugün ülkemizde tükettiğimiz her 100 kutu ilacın 88'ini kendi ilaç sanayimizde üretiyor duruma gelerek büyük bir başarıya da imza atmış olduk. Yine 2020 yılında tıbbi cihaz ithalatımız yaklaşık 2,5 milyar dolar iken ihracatımız ise 1,2 milyar doların üzerine çıkmıştır. Yerli üretimin etkisiyle tıbbi cihazda ihracatın ithalatı karşılama oranı son beş yılda yüzde 30'dan fazla artış göstererek yüzde 50'ye ulaşmıştır.

22 Aralıkta seri üretime başlayan ülkemizin ilk, dünyanın 9'uncu coronavirüs aşısı Turkovac, Türk bilim insanlarımızca geliştirilerek insanlığın hizmetine sunulmuş ve millet olarak da bu gururu ve sevinci hep birlikte yaşamaktayız. Bu vesileyle de Erciyes Üniversitemize, Profesör Doktor Aykut Özdarendeli ve çalışma ekibine şükranlarımızı sunuyorum. Tabii ki, bu gururu yaşamayan "Aşı değil, solüsyon." diyecek kadar alçalan, bilimsellikten uzak bir Tabipler Birliği de ne yazık ki var. Oysaki Turkovac'a acil kullanım onayını veren insan odaklı, bilimselliği esas alan, uluslararası alanda öncü, referans bir kurum olan Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumumuzla…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Gültekin.

SELİM GÜLTEKİN (Devamla) – …Türkiye olarak millîleşmeyi amaç edinerek ilaçta, aşıda, tıbbi cihazda, biyoteknoloji ve medikal teknoloji alanında kendi kendine yetecek bir ülke hâline gelme yolunda emin adımlarla ilerlemekte olduğumuzu da görmekteyiz.

Son olarak da İYİ Partinin vermiş olduğu grup önerisine "hayır" oyu vereceğimizi ifade ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan, İYİ Parti grup önerisinin oylamasından önce yoklama talebimiz vardır efendim.

BAŞKAN – Sayın Altay, yoklama talebiniz var.

Sayın Altay, Sayın Keven, Sayın Köksal, Sayın Aydın, Sayın Antmen, Sayın Kaya, Sayın Bingöl, Sayın Köse, Sayın Şeker, Sayın Çakırözer, Sayın Ünsal, Sayın Barut, Sayın Tuncer, Sayın Emecan, Sayın Özkan, Sayın Gök, Sayın Hakverdi, Sayın Aygun, Sayın Zeybek, Sayın Gaytancıoğlu.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum ve yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı yoktur.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.07

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 17.19

BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ

KÂTİP ÜYELER: Şeyhmus DİNÇEL (Mardin), Enez KAPLAN (Tekirdağ)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 44'üncü Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

III.– YOKLAMA

BAŞKAN - İYİ Parti grup önerisinin oylamasından önce istem üzerine yapılan yoklamada toplantı yeter sayısı bulanamamıştı.

Şimdi yoklama işlemini tekrarlayacağım.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum.

Yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklamaya başlandı)

BAŞKAN – Pusula veren sayın milletvekillerimiz lütfen Genel Kurulda kalalım.

(Elektronik cihazla yoklamaya devam edildi)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

VIII.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

1.- İYİ Parti Grubunun, Adana Milletvekili Mehmet Metanet Çulhaoğlu ve arkadaşları tarafından, ilaç ve tıbbi cihaz sektöründe faaliyet gösteren yerli üreticilerimizin iç pazarda hacim yakalaması, yeni teknolojileri getiremeyen global yatırımcılarımızın, devlet hastanelerinden alacaklarını tahsil edemeyen binlerce yerel firmanın, çalışanların ve hastalarımızın sorunlarına gereken önlemlerin alınması amacıyla 3/12/2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 11 Ocak 2022 Salı günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – İYİ Parti grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmemiştir.

Halkların Demokratik Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

2.- HDP Grubunun, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu ve arkadaşları tarafından, Kriminal Polis Laboratuvarı ve Adli Tıp Kurumunun cezasızlığa yol açan raporların araştırılması amacıyla 11/1/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 11 Ocak 2022 Salı günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

11/1/2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 11/1/2022 Salı günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Hakkı Saruhan Oluç

İstanbul

Grup Başkan Vekili

Öneri:

11 Ocak 2022 tarihinde, Kocaeli Milletvekili Sayın Ömer Faruk Gergerlioğlu ve arkadaşları tarafından verilen (16205) grup numaralı, Kriminal Polis Laboratuvarı ve Adli Tıp Kurumunun cezasızlığa yol açan raporların araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 11/1/2022 Salı günkü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Kocaeli Milletvekili Sayın Ömer Faruk Gergerlioğlu.

Buyurunuz Sayın Gergerlioğlu. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün size Türkiye'deki cezasızlık politikasıyla ilgili çok önemli belgeler, bilgiler sunmaya çalışacağım.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Bağırma, bağırma!

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Bir buçuk sene oldu, Ali el Hemdan cinayeti işlendi Adana'da. Bu cinayetin üstü örtülmeye çalışıldı ancak insan hakları kuruluşları ve Adana Barosu bu meselenin üzerine gitti ve çok önemli başarılar elde edildi; katil cezayı aldı ama eksik kalan çok önemli hususlar oldu. Ali el Hemdan… ABD'de olsa "ırkçı" "nefret" cinayeti denirdi ama Türkiye'de kimse sesini çıkarmak istemedi, örtbas etmek istendi. Şunu net bir şekilde söylüyorum ki Ali el Hemdan Türkiye'nin George Floyd'udur. Bu cinayet örtbas edilmeye çalışıldı, aslında olay şuydu: 17 yaşında Suriyeli bir genç… Polis onunla çok kısa bir mesafede, karşılıklı konuşuyorlar -görüntüleri izledim- polis silahını doğrultuyor, mermiyi namluya veriyor ve göğsüne ateş ediyor; çocuk yere düşüyor ve hayatını kaybediyor. Bunun üzerine Adana Valiliği ve Emniyeti hemen uyduruk açıklamalar yapıyorlar. Polis diyor ki: "Ben silahı sıkarken sendeledim, yere düştüm; silah ateş aldı." Adana Valiliği diyor ki: "Uyarı ateşi sonucu kazaen yaralandı." ve bunlardan sonra savcı kasten öldürmeden ceza istiyor. Tüm bu olaylar olurken polisin kriminal laboratuvar raporu çıkıyor. Polis, kriminal laboratuvar raporunda "seken mermi" diyor, çok yanlış bir ifade. Bütün bu baskılar sonucu İçişleri Bakanlığından Mülkiye Müfettişi İmran Kürşat Ağca gelip bir açıklama yapıyor -açıklamasını dikkatle dinleyin lütfen, çok önemli beyanları var- diyor ki: Adana İl Emniyet Müdürü Zafer Aktaş'ın apar topar Adana Valisi Mahmut Demirtaş ile görüştüğü, sığınmacı genci vuran polisi koruma kararı aldıkları, bu kapsamda Adana Emniyet Müdürlüğü Kriminal Polis Laboratuvarı Şube Müdürlüğünün raporunun sahte olduğu ortaya çıkıyor değerli arkadaşlar. Müfettiş diyor ki: Vali ile Emniyet Müdürü bir araya gelip polisi korumaya çalışmışlar ve savcılık makamı tarafından vurulma anının görüntüleri ile kriminal laboratuvar raporu karşılaştırıldığında olayın örtbas edilmek istendiğini söylüyor. Müfettiş diyor ki: "Olay buraya kadar benim dahlimdedir, bundan sonra Adana Cumhuriyet Başsavcısı görevini yapmalıdır." Ama Adana Cumhuriyet Başsavcısı herhangi bir işlemde bulunmuyor. Adana Barosu suç duyurusunda bulunuyor ve ne cevap veriliyor biliyor musunuz? "İşleme alınamaz." cevabı veriliyor. Baronun raporları burada, bakın, Adana Barosu konunun üstüne gidiyor, savcı "İşleme alınamaz." diyor. Başvuranlar apaçık ortada, mülkiye başmüfettişinin raporu ortada ama maalesef ki olay böyle örtbas edilmeye çalışılıyor ve Adana Emniyet Müdürü bu örtbasa rağmen İstanbul'a terfi ediyor, İstanbul Emniyet Müdürü oluyor; Adana Valisi Mardin'e kayyum olarak atanıyor. Ve Vali hakkında "İşlem yapılamaz." kararı alıyor cumhuriyet başsavcısı. Peki, idari olarak İçişleri Bakanlığı ne yapıyor? Hiçbir şey yapmıyor. Süleyman Soylu, Valiyi de koruyor, Emniyet Müdürünü de polisin yanındaki şahısları da kriminal polis ekibini de koruyor. Müthiş bir cezasızlık politikası var burada. Peki, biz bu cezasızlık politikasını daha yeni mi görüyoruz? Birçok olayda bunu gördük. Bütün bunları gündeme getirmek

için illa Sedat Peker gibi birilerinin mi gündeme getirmesi gerekiyor arkadaşlar? Çok açık, olağan dışı bir olay var burada. Müfettiş raporuna rağmen örtbas edilmek istenen bir olay var ama polisine "Kır bacağını!" diyen bir İçişleri Bakanının olduğu yerde mesele örtbas ediliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Gergerlioğlu.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – İşte cezasızlık politikası her yerde. Kandıra Cezaevinde hasta mahpus Aysel Tuğluk Vekilimizin raporlarını inceledim, Kocaeli Adli Tıp infaz erteleme verilmesi gerektiğini söylediği hâlde İstanbul ATK "Hayır." diyor. Bir hekim ve insan hakları savunucusu olarak insanı isyan ettiren bir sonuç.

Başka daha çok vaka var. Hasta mahpuslar Nesrin Gençosman, Halime Gülsu, Muzaffer Özcengiz'in ölümlerindeki örtbas etmeler yine, Kemal Kurkut, Medeni Yıldırım, Tahir Elçi. Hrant Dink, Ali İsmail Korkmaz, Berkin Elvan cinayetlerindeki cezasızlık politikaları. Bu cinayetlerin çoğundaki katiller ellerini kollarını sallayarak dolaşıyorlar ve Adli Tıp raporlarının, Kriminal Polis Laboratuvarlarının raporlarının 81 ilde incelenmesi gerekiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Apaçık devlet raporları sahte raporlar üretmiş durumda.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Ali Şeker.

Buyurun Sayın Şeker. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ALİ ŞEKER (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Adli Tıp Kurumu, tıp bilimiyle ilgili bilgileri adaletin hakça oluşabilmesi için hukukçuların anlayacağı bir dilde onlara sunması, bunu sunarken de tarafsız olması, bağımsızlığını koruması ve adaletin hızla tecelli etmesi için de bir an önce bu bilgileri hiçbir şekilde güvenilirliğinden taviz vermeden hukukun önüne koyması demektir. Burada tarafsız olması, bağımsız olması gereken Adli Tıp Kurumu bu şekilde davranmadığında bugünkü yaşadığımız sorunlarla karşılaşıyoruz.

Bir üniversite diyor ki: "Aysel Tuğluk kendi başına hapishanede hayatını sürdüremez." Öbür taraftan Adli Tıp Kurumu diyor ki: "Böyle bir şey yok." Biliyorsunuz, üniversiteler bilimin yuvalarıdır ve nispeten ve nispeten diğer kurumlara göre özerk unsurları hâlâ barındırabilen kurumlardır. Adli Tıp Kurumu, kurulduğu dönemde özerk bir yapı olarak hükûmetlerin karşısında, hukukun karşısında bilimi savunan, dimdik duran kurumlar olarak yerleşmiş kurumlardandı ama her geçen yıl kurumların tarafsızlığını bir bir yitirdiği gibi Adli Tıp Kurumu da tarafsızlığını yitirdi ve maalesef adaletin tecellisine engel bir konuma doğru hızla sürükleniyor. Kurumu bu durumdan çıkarmak Adli Tıpta çalışan kurum görevlilerinin de hepimizin de sorumluluğu.

2020 yılında en az 57 hasta mahkûm ve cezaevinde kalan tutuklu hayatını kaybetti. Burada, bu hayatını kaybedenler "Cezaevinde kalabilir." dendiği için orada öldüler. Hâlbuki, bu noktaya gelmiş olan tutukluların daha öncesinde sağlık hakkını kazanmaları gerekiyordu. Burada, Adli Tıp Kurumu şeffaf bir şekilde görevini yapabilmeli ve TÜİK gibi -görüyorsunuz-Millî Eğitimin kapısına kilit vurması gibi, bütün kurumlar bir bir bağımsızlığını yitiriyor. Adli Tıp Kurumu da beyaz önlüklü bir kurum olarak en hızlı kirlenen kurumlardan biri oldu. Devlet intikam duygularıyla yönetilemez, devletin dini adalettir ve herkese adaletli davranmak durumundadır.

Bir başka sorun, maalesef, Elâzığ Tıp Fakültesi öğrencisi 20 yaşındaki Enes Kara cemaat yurdunda yaşadığı sıkıntılardan ve bunalımdan kurtulamayarak hayatını kaybetti, intihar etti. Bizim bu intiharların önüne geçmemiz gerekiyor. "Barınamıyoruz." diyen öğrencileri bir bir gözaltına alanların, barınamayan ve cemaat yurtlarında barınmak zorunda kalan, orada katledilen, orada tecavüze uğrayan, orada cinayete maruz kalan…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ALİ ŞEKER (Devamla) – …intihara sürüklenen bu çocukların bu ortamını ortadan kaldırması gerekiyor. Kaçak bir yurtta cinayet işleniyor, baskı görülen bir yurtta çocuklar intihar ediyor ve devlet olarak bu konunun muhatapları bu konuda hiçbir açıklama yapmıyorlar, üzerine düşeni yerine getirmiyorlar. Bunların, bu katillerin mutlaka ve mutlaka hesabının sorulması gerekiyor. O barınma koşullarını sağlayamayanlar da bu suça ortak. Evlatlarının katillerinin bıçağını yalayan babalar, daha önce Antalya'da katledilen çocuğun babası "Biz razıyız bu cemaatlerden." demişti; bugün intihar nedeniyle hayatını kaybeden Enes Kara'nın babası da yine aynı minvalde bir açıklama yaptı. Bu evlatlarının katillerinin bıçağını yalayan babaların elinden de kurtarmak gerekiyor bu çocukları. Devlet olarak onlara barınabileceği imkânları sunmak hepimizin görevi, hepimizin sorumluluğu. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına Mersin Milletvekili Sayın Behiç Çelik.

Buyurunuz Sayın Çelik. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA BEHİÇ ÇELİK (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; HDP'nin grup önerisi üzerinde konuşma yapmak için söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, 2559 sayılı Polis Vazife ve Salâhiyet Kanunu'nda da ifade edildiği gibi, polis, asayişi, kamu, şahıs, tasarruf emniyetini ve konut dokunulmazlığını korur. Halkın ırz, can ve malını muhafaza ve kamunun istirahatini temin eder. Yardım isteyenlere yardıma muhtaç olan çocuk, alil ve acizlere yardım eder. Kanun ve nizamnamelerin kendisine verdiği vazifeleri yapar. Kanun böyle diyor. Polisin adli görevi ise ayrı bir konudur. Polis kendisine mevzuatla tevdi edilen yetki ve görevlerinin dışında başkaca yetki ihdas ederek sınırların dışına çıkamaz. Fakat polisin eğer anayasal düzene, temel hak ve özgürlüklere, hukuk devletinin emredici hükümlerine aykırı bir yetki kullanımı söz konusu olursa biliniz ki işte, polis sıralı amirleri ile iktidarın makamları tarafından kötü kullanılıyor demektir.

Değerli arkadaşlar, kariyer ve liyakatin terk edildiği, hukuk devleti ilkelerinin çiğnendiği, temel hak ve özgürlüklerin göz ardı edildiği, büyük hırsızlıkların, soygun ve talanın yaşandığı bugünlerde polisin elinin kolunun bağlanması kabul edilemez. Polis, kaynak itibarıyla sahibinin sesi hâline getirilmek istenmektedir. Halbuki polis, kamu düzeninin ve güvenliğinin ve tasarrufa ilişkin emniyetin, halkın can, mal ve ırzının teminatıdır. Bugün polisin böyle olduğuna inanıyor muyuz? Sınırları delik deşik olmuş, uyuşturucu batağına saplanmış, genel ahlakın dibe vurduğu bir ülkenin polisinin sıkıntılarını hepimiz biliyoruz ama polisin -devletin polisi olacakken- iktidarın tasallutuyla AKP'nin polisi hâline getirilmesi teşkilatta büyük rahatsızlıklara yol açmaktadır.

Değerli arkadaşlar, polisin silah kullanmayla ilgili yetkileri aynı yasanın 16'ncı maddesinde fıkralar hâlinde belirtilmiştir. Polisin yetki ve görevlerini kendi uhdesinde tutarak adım attırmayan AKP iktidarı idari, adli her alanda adaletin tecellisinde en büyük engeldir.

Değerli arkadaşlar, devletin kurumlarını yıpratmamak gerekir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurunuz efendim.

BEHİÇ ÇELİK (Devamla) – Polis, Jandarma, yargı, maliye, hariciye, mülkiye gibi temel devlet yapılarını AKP lehine dönüştürmek bizatihi en büyük zararı iktidara ve sonra aziz milletimize fatura eder. Burada bir güven bunalımının olduğu da açıktır, bunu telafi etmek zorunludur. "Herkesin vicdanı kendi polisidir. Ancak polis, vicdanı olmayanların karşısındadır." diyor Atatürk. O hâlde vicdanı hâkim kılmak gerekir. Bu vesileyle biz, İYİ Parti olarak, polisimizi kirletenlerin karşısındayız hem içte hem dışta.

Saygılarımla. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Tekirdağ Milletvekili Sayın Mustafa Yel.

Buyurunuz Sayın Yel. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA MUSTAFA YEL (Tekirdağ) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, Kriminal Polis Laboratuvarı ile Adli Tıp Kurumunun verdiği raporlarla ilgili HDP Grubunun vermiş olduğu Meclis araştırması önergesi üzerine AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

27/4/2020 tarihinde Adana'da Ali el Hemdan isimli sığınmacının bir polis memuru tarafından vurularak vefat etmesi olayıyla ilgili olarak; Ali el Hemdan'ın vurulması olayının idari yönden incelenmesi için görevlendirilen mülkiye başmüfettişi tarafından, söz konusu Polis Memuru Fatih Karaca'yı devlet memurluğundan çıkarma teklifinin yer aldığı disiplin raporu düzenlenmiştir. Devlet memurluğundan çıkarma talepli bahse konu disiplin raporu, Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından Bakanlık Yüksek Disiplin Kuruluna sevk edilmiştir. Bahsedilen olayla ilgili olarak, dönemin Vali ve Emniyet Müdürünün bahse konu polis memurunu koruduğu şeklindeki iddiaları soruşturmak üzere görevlendirilen başka bir mülkiye başmüfettişi tarafından mahallinde yapılan çalışma sonucunda 1/2/2021 tarihli bir ön inceleme ve bir tevdi raporu düzenlenmiştir. Ön inceleme raporunda dönemin Valisi ve dönemin İl Emniyet Müdürü tarafından, olayı gerçekleştiren Polis Memuru Fatih Karaca'nın korunup kollandığına dair bir bilgi, bulgu ve emareye rastlanılmadığı, memurun olayın olduğu gün görevden uzaklaştırıldığı, savcılığa gecikmesizin haber verildiği ve tüm çalışmaların savcılık talimatları doğrultusunda yürütüldüğü, iş ve işlemlerde bir gecikme olmadığı, delil karartma ya da yok etme çabasının olmadığı, Vali ya da Emniyet Müdürünün nüfuzlarını kullanıp Kriminal Laboratuvar görevlilerini etkilediklerine ya da etkilemeye çalıştıklarına dair bir bilgi, bulgu ve delile ulaşılamadığı, söz konusu görevlilerin görevlerini zamanında ve eksiksiz yaptıklarının anlaşıldığının belirtildiği; tevdi raporunda ise söz konusu olay ve sonrasında Emniyet Genel Müdürlüğü Adana Kriminal Polis Laboratuvarı uzmanlarının düzenledikleri uzman raporları ile olay anının görüntülerinin yer aldığı DVD içindeki görüntülerle ilgili olarak bu işlemin adli görev niteliğinde olması sebebiyle gereğinin takdir ve ifasının savcılığa ait olduğu değerlendirildiğinden bahse konu raporun Adana Cumhuriyet Başsavcılığına gönderildiği anlaşılmıştır.

Kriminal laboratuvarların çalışma usulüyle ilgili olarak ise Emniyet Genel Müdürlüğü Kriminal Daire Başkanlığına bağlı 10 Bölge Kriminal Polis Laboratuvar Müdürlüğü bulunmakta olup bunların çalışma usul ve esasları Emniyet Genel Müdürlüğü Bölge Kriminal Polis Laboratuvarı Müdürlükleri Kuruluş, Görev ve Çalışma Yönetmeliği'nde düzenlenmiştir. Yönetmeliğe göre, laboratuvarlar, görev alanlarıyla ilgili adli ve idari soruşturmalara ilişkin inceleme taleplerini güvenilirlik, tarafsızlık, bilimsellik, hesap verilebilirlik ilkeleri çerçevesinde yürütmek, gerekli inceleme ve analizler yaparak uzmanlık raporu düzenlemek ve talep eden mercilere göndermekle mükelleftir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MUSTAFA YEL (Devamla) – Adli olayla ilgili olarak talep edilen inceleme sonucunda düzenlenen uzmanlık raporu, İçişleri Bakanlığınca Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmiş, bir nevi bilirkişilik görevi ifa edilmiştir. Adli olay kapsamında yürütülen bilirkişilik işleminde herhangi bir hata, kusur ya da görevi kötüye kullanma durumu olup olmadığını değerlendirmek ve gereğini takdir ve ifa etmek cumhuriyet savcılığının görev ve yetkisindedir.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Raporlar burada, mülkiye başmüfettişinin raporları burada. Mülkiye başmüfettişinin raporlarını görmezden geliyorsunuz. Adana Barosunun raporu burada. El insaf ya, nasıl böyle bir şey yapabiliyorsunuz?

MUSTAFA YEL (Devamla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu vesileyle, terörle mücadele ederken şehit düşen tüm askerlerimize, polislerimize, korucularımıza, kamu görevlilerimize Allah'tan rahmet, gazilerimize de sağlıklı uzun ömürler diliyor, yüce heyetinizi tekrardan saygıyla selamlıyorum.

Sağ olun, var olun diyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Mülkiye başmüfettişinin raporu var ya! Ya, nasıl bir pişkinlik bu? Nasıl bir pişkinlik? El insaf ya! El insaf! Nasıl bir pişkinlik?

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Otur, boşuna bağırma, boşuna bağırma!

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmemiştir.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Okutuyorum:

3.- CHP Grubunun, Grup Başkan Vekilleri İstanbul Milletvekili Engin Altay, Manisa Milletvekili Özgür Özel ile Sakarya Milletvekili Engin Özkoç tarafından, Türkiye ve Katar arasındaki ekonomik ilişkilerin, Türkiye'nin ulusal, uluslararası, ekonomik ve siyasi çıkarlarına ne tür zararlar verdiği ve gelecekte ne tür mali-yetler çıkaracağının araştırılması amacıyla 11/1/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına ve-rilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 11 Ocak 2022 Salı günkü birle-şiminde yapılmasına ilişkin önerisi

11/1/2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 11/01/2022 Salı günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Engin Altay
İstanbul
Grup Başkan Vekili

Öneri:

İstanbul Milletvekili Grup Başkan Vekili Engin Altay, Manisa Milletvekili Grup Başkan Vekili Özgür Özel ile Sakarya Milletvekili Grup Başkan Vekili Engin Özkoç tarafından, Türkiye ve Katar arasındaki ekonomik ilişkilerin, Türkiye'nin ulusal, uluslararası, ekonomik ve siyasi çıkarlarına ne tür zararlar verdiği ve gelecekte ne tür maliyetler çıkaracağının araştırılması amacıyla 11/01/2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis Araştırma Önergesi'nin (3076 sıra no.lu), diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 11/01/2022 Salı günlü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Ankara Milletvekili Sayın Levent Gök…

Buyurunuz Sayın Gök. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi sevgiyle saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, iktidar Katar'ı çok seviyor. Katar'la bir karşılıksız sevgi yaşıyoruz. Biz Katar'ı çok seviyoruz ama Katar'ın da bizi sevdiğini zannediyoruz. Bir imkânsız aşk var aramızda Katar'la.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Katar aşkı!

LEVENT GÖK (Devamla) – Değerli milletvekilleri, 2002-2020 yılları arasında tüm yabancı yatırımlar arasında Katar'ın doğrudan yatırımları Türkiye'ye 2 milyar 900 milyon dolar yani tüm yatırımların 1,7'si. Aradan yirmi yıl geçiyor, bir bakıyorsunuz tüm yabancı yatırımlarda toplam sermaye stokunun Katar on sekiz yıl önce 1,7'sini oluştururken aldığı değerlerle yüzde 15'ine ulaşmış durumda yani 33 milyar dolara ulaşıyor. Katar'a 1 vermişiz Katar bizden 15 almış, Katar'a elimizi vermişiz Katar bizim kolumuzu almış. Neler vermemişiz ki Katar'a? Her şeyi vermişiz: Borsa İstanbul'un yüzde 10'unu, Antalya Havalimanı'nın daha geçtiğimiz hafta kırk dokuz yıllığına uzattığımız haklarını, Memorial Hastanesinin yüzde 20'sini; Alternatif Bankı vermişiz, Finansbankı vermişiz, Digiturk'ü vermişiz, Banviti vermişiz, 15 suit odalı Munamar Otelini vermişiz.

HÜDA KAYA (İstanbul) – Fenerbahçe de gidiyor.

LEVENT GÖK (Devamla) – Katar Emirinin annesi gelmiş İstanbul'dan tam 44 dönüm arazi almış Kanal İstanbul güzergâhı üzerinden. Vermediğimiz bir şey kalmamış; Katarlılar memnun, bizdeki iktidar, sermaye, iş insanları ve bürokratların bir kısmı memnun. Katar'dan para alıyoruz, ekonomiyi düzelttiğimizi zannediyoruz ama değerli milletvekilleri, Tank Palet Fabrikasını vermeden önce birden Katar Emiri bize bir uçak bağışlamış, hibe etmiş. "Ben Türkiye'den para almam, Türkiye'ye hibe ederim." diyor. Tam iki ay sonra bir bakıyoruz, Tank Palet Fabrikasını veriyoruz Katar'a yani Katar boşuna vermiyor ve bedava da vermiyor.

Değerli milletvekilleri, şeffaflık olmadan hiçbir ülke ilişkilerini götüremez. Bakın, değerli ekonomistlerimiz Deutsche Welle gazetesine verdikleri röportajda şunları söylüyorlar: "Türk Hükûmeti ile Katar Hükûmeti arasındaki ilişkilerin hiçbir şeffaflığı yoktur. İlişkiler ikili yürümektedir ve bunların doğru düzgün kaydı da yoktur. O yüzden, Arap sermayesi olduğunda kurumlar bir kenara itiliyor ve bire bir ilişkiler üzerinden alımlar, satımlar yapılıyor. Bu doğru değil." diyorlar ve "Böyle bir şeffaflık olmaz, dikkatli olun, Katar sermayesine dikkat edin." diye uyarıyorlar Türkiye'yi.

Değerli arkadaşlarım, Ethem Sancak diyor ki: "Tank Paleti almadan önce Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ı aradım, siz büyük ferasetinizle Arapların büyük bir bölümünü onurlu hâle getirdiniz. Katar'la neredeyse tek millet, iki devlet gibiyiz. Allah da gani gani para vermiş Katarlılara, Emir de sizi kırmaz; bir telefon ederseniz Tank Paleti ben alayım." Ethem Sancak "Sağ olsun, Cumhurbaşkanı Sayın Katar Emirini aradı, o da kırmadı, BMC'nin yüzde 50 eksi 1'ini Katar ordusuna sattım." diyerek teşekkür ediyor Cumhurbaşkanına. Değerli milletvekilleri, ne diyor Ethem Sancak? "Tek millet, iki devlet." Öyle mi? Bakın, tek millet, iki devletin diğer milleti ne yapıyor? Türkiye oluk oluk değerlerini oraya verirken Katar geçtiğimiz günlerde Güney Kıbrıs'la anlaşma yaparak doğal gaz arama faaliyetlerinde Güney Kıbrıs'ın yanında yer alıyor yani tek millet olacaktık ya, tek millet olamıyoruz. Katar, Güney Kıbrıs'la beraber iş tutuyor şu anda ve Kuzey Kıbrıs'a elçilik sözü veriyorlar, Güney Kıbrıs'ta açılıyor, Kuzey Kıbrıs'ta açılmıyor ve Katar yetkilileri Makarios Nişanı alıyor değerli arkadaşlarım. Şimdi, tek millet, iki devlet anlayışa bakın, Katar'ın yaptığına bakın.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Başkan.

LEVENT GÖK (Devamla) – Değerli milletvekilleri, tabii iş böyleyken Katar Dışişleri Bakanı Al Sani ne diyor: "Türkiye ekonomisini yakından izliyoruz. Türkiye ekonomisinin yaşadığı zorluklardan çıkacak fırsatlara bakıyoruz." Katar Dışişleri Bakanı daha ne desin? "Atmaca gibi bir yerde bekliyoruz, Türkiye zora düştükçe elinden değerleri almak için biz çabamızı göstereceğiz." diyor. Peki, Katar boşuna mı yapıyor bunları? Asla. Katar işini bilen bir ülke. Bakın, Katar geçtiğimiz yıllarda dünyanın en önde ülkelerinin girdiği Dünya Kupası'nın organizasyonunu aldı, Dünya Kupası'nda 2022 organizasyonu Katar'da yapılacak. Peki, arkasından ne çıktı? Rüşvet çıktı. Dünyanın en ünlü futbolcularından Platini'nin de adının karıştığı, Fransa Cumhurbaşkanının adının karıştığı bir rüşvet çıktı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

LEVENT GÖK (Devamla) – Değerli milletvekilleri, eğer Katar 1 verip 15 alıyorsa biliniz ki bu 15'in Türkiye'de paylaşıldığı siyasetçiler, bürokratlar ve iş adamları vardır. İşte, bu araştırmanın konusu da dünya kupasını rüşvet vererek alan Katar'ın Türkiye'deki dağıttığı paraların soruşturulmasıdır. Türkiye'de neler olmuştur? Eğer 1 alıp 15 veriyorsanız, bu 15'in hangi kısmı hangi siyasetçiye gitmiştir, hangi bürokrata gitmiştir, hangi iş adamına gitmiştir? (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) Türkiye'deki tüyü bitmemiş yetimin hakkı Katarlılara nasıl peşkeş çekilmiştir? Gelin, bunu araştıralım. Yurtsever olmak, aydın olmak, demokrat olmak bunu gerektirir. Biz Türkiye'nin haklarını savunuyoruz ve Katarlılara bedavadan verecek bir tek değerimizin de olmadığının altını çiziyoruz.

Hepinize saygılar sunarım. (CHP sıralarından alkışlar)

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Bravo!

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına Erzurum Milletvekili Sayın Muhammet Naci Cinisli.

Buyurunuz Sayın Cinisli. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; aziz milletimizi ve sizleri saygıyla selamlarım.

İYİ Parti olarak biz yabancı sermayeye, başka ülkelerle ekonomik ve çok taraflı ilişkiler kurulmasına karşı değiliz. Olması gereken yabancı sermayenin kurallar çerçevesinde ülkemize yatırım yapmasını sağlamaktır ancak dozu kaçan, devlet ciddiyetinden uzak, ülkemizdeki rekabet ortamını zedeleyici, Türk insanının hür teşebbüsüne darbe vuran laubali ilişkilere kesinlikle karşıyız.

AK PARTİ hükûmetlerince Katar'la 2015'ten bu yana siyasi, askerî, ekonomik ve kültürel alanlarda 84 anlaşmaya imza atıldı. Bu anlaşmalar ve alınan kararların işaret ettiği tek bir husus var, o da AK PARTİ iktidarlarınca Katar'ın menfaatlerinin ülkemizden daha çok kayrıldığı. Ülkemizin tank hastanesi olarak bilinen stratejik önemdeki Sakarya Tank Palet Fabrikamızın işletmeci statüsünün devletimizin güvencesinden koparılıp her türlü finansal riske açık Katar ortaklı özel bir şirkete devredilmesi örnek olarak verilebilir veya daha geçen hafta şiddetli muhalefetimize rağmen kanunlaştırılan bir maddeyle, kendi öz varlıklarımız olan limanlarımızın bazı imtiyazlı ak elitist gruplar ve Katar devleti tarafından çok uzun süre daha kullanılmasına ihalesiz imkân sağlanması gibi. Üstelik, limanlarımızı kullanmak isteyen, AK PARTİ iktidarıyla gizli ilişkilere sahip bu ülkenin, Güney Kıbrıs Rum Yönetimi'yle birlikte, kesin itirazımıza rağmen, adanın güneyinde doğal gaz aradığı bilinmez bir durum değil.

Katar'a "hayır" diyememenin sebebi nedir bilmek istiyoruz. Katar ile ülkemiz arasındaki ilişkiler kurumsal diplomasi temelinde yürütülmüyor. Şahıslar arası yürütülen gizli ve özel ilişkilerin ülkemize maliyetleri artık hesap edilemez duruma geldi.

Diğer yandan, Dünya Kupası gibi büyük çaplı organizasyonlarda komiteler tarafından ev sahibi ülke belirlenirken aranan şartlar arasında "güvenlik" başlığı da muhakkak bulunuyordur. Katar devleti bu organizasyonu alırken güvenliği sağlamak için FIFA'ya fedakâr Emniyet teşkilatımızı mı önerdi de güvenlik güçlerimizi Katar'a gönderiyoruz? Hediye uçak meselesinin detaylarını bu kürsüde konuşmayı ise zül addederim.

Sayın milletvekilleri, bugün bir torba kanun teklifiyle, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası nezdindeki yabancı ülke merkez bankalarına ait paraların haczedilmemesi Genel Kurulumuzda görüşülecek. Son derece onur kırıcı, ülkemizin ve Merkez Bankamızın itibarını zedeleyecek sorunlu bir teklif olarak değerlendiriyorum. Bu talebi ileten ülkeler arasında Katar da var mıdır? Böylesine hadsiz ve düzeysiz bir talebe muhatap olmaktan ve bunu Türkiye Büyük Millet Meclisi gündemine getirmekten AK PARTİ'li siyasetçiler utanç duyuyor mu; bunu da merak ediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Devamla) – Teşekkür ederim.

Çok büyük ve lüks bir ak sitenin süs havuzu olarak değerlendirdiğim "kalan İstanbul projesi" faciasında Katar'ın payı ne kadardır; bunu da bilmek istiyoruz.

Anlaşılıyor ki Katar'la son derece karmaşık ve devlet ciddiyetinden uzak girişimlere kapılınmıştır. AK PARTİ ve Katar arasında yürütülen ilişkiler şeffaflıkla kamuoyuyla paylaşılmalı. "Katar sermayesi" olarak adlandırılan anonim paranın detayları bilinmeli. AK PARTİ inandırıcılığını yitirmiştir, güvenmiyoruz.

Bu ilişkilerin ülkemizin menfaatlerine nasıl etki ettiğinin araştırılması gerektiğini ifade eder, Genel Kurulumuzu saygıyla selamlarım. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Muş Milletvekili Sayın Gülüstan Kılıç Koçyiğit.

Buyurunuz Sayın Kılıç Koçyiğit. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan ve ekranları başında bizi izleyen değerli halklarımız; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, araştırma önergesi, tabii, AKP Hükûmeti ve Tayyip Erdoğan'ın Katar'a sağladığı özel ayrıcalıkların araştırılması ve bunların ülkemize verdiği zararların ortaya çıkarılmasına dönük ama oraya gelmeden önce aslında bir şeyleri konuşmaya ihtiyacımız var. Örneğin, sorun yaşadığımız, sadece Katar'la olan dış politika mıdır, sadece Katar Hükûmeti ve oranın sermayesiyle Tayyip Erdoğan ve AKP Hükûmetinin geliştirdiği yakın ve kişisel ilişkiler midir, dış politikanın kurumsallıktan çıkması ve neredeyse bir parti devletine dönüştürülmeye çalışılan yerde, partiye ve partinin çıkarlarına endekslenmesi midir; bütün bunları konuşmamız gerekiyor. Ne yazık ki özet olarak şunu söyleyebiliriz: Aslında, Türkiye Cumhuriyeti devletinin genel anlamda bir kurumsal devlet dış politikası yoktur, AKP Hükûmetine endekslenmiş, Tayyip Erdoğan'ın çıkarlarına endekslenmiş, konjonktüre endekslenmiş, rüzgârın estiği yöne göre endekslenmiş bir dış politikası vardır. Fakat Katar meselesinde özel bir şeye dikkat çekmek gerekiyor. Nereden geliyor bu Katar sevdası?

Bakın, değerli arkadaşlar, 2011 yılında, Suriye savaşı başladığında AKP Hükûmeti gibi Katar Hükûmeti de Katar devleti de Katar'ın yapısı da aslında Selefi cihatçı örgütleri, IŞİD'i, El Nusra'yı, El Kaide'yi destekliyordu. Yani bu anlamıyla aslında, Katar ile AKP Hükûmeti arasında bir ideolojik yakınlığın, bir ideolojik örtüşmenin, bir ideolojik bakışın olduğunu ifade etmemiz gerekir.

Şimdi, asıl soru şu: Bir demokratik devlette, bir demokratik hukuk devletinde ülkeler arasında karşılıklı çıkara dayanan, ülkeler arasında mütekabiliyete dayanan ilişkiler gelip kişilerin çıkarlarına dayanır mı ya da kişilerin çıkarlarına, partilerin çıkarlarına endekslenir mi? Tabii, normal koşullarda bu soruya hızlı bir şekilde "Hayır." yanıtı oluşturuyoruz. Ama eğer ülke, ülke olmaktan çıkarılmış ve şahsın devletine dönüşmüşse işte, orada artık bir dış politikadan, kurumsallaşmış bir devlet aklından bahsedemeyiz; orada sıkıştıkça soluğu Katar'da, sıkıştıkça soluğu, işte, başka ülkelerde alan bir yönetim aklının hâkim olduğunu ifade edebiliriz. Örneğin bunlardan birincisi, biri diyelim, örnek verelim; Birleşik Arap Emirliklerine ne diyordunuz? "15 Temmuz darbe girişiminin arkasındaki finansör ülke." diyordunuz. "Maazallah, ülkemizi yıkacaklardı." diye feryat figan bağırıyordunuz. Sonra ne oldu? Sonra 10 milyar dolarlık bir swap anlaşması için önlerine kırmızı halılar serdiniz, VIP'te karşıladınız, en üst düzeyde görüşme yaptınız. Ne oldu? Yani, hain darbe girişimini destekleyen ülke, sırf 10 milyar dolarlık swap anlaşması yapacak diye birden bire aklandı sizin tarafınızdan.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Koçyiğit.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) – Bu anlamıyla, genel anlamıyla dış politikada bir tutarsızlığınızın olduğunu ifade etmemiz gerekiyor.

Avrupa'ya karşı göçmen kartını kullanıyorsunuz ve diyorsunuz ki: "Ey AB, benim faşist uygulamalarıma, benim antidemokratik uygulamalarıma, benim hukuku ayaklar altına alan uygulamalarıma sessiz kal, ben de göçmenleri burada tutayım bir tampon ülke olarak. Onlar linç girişimine mi maruz kalıyor, çöpten ekmek mi topluyor, entegre mi olamıyor, yoksulluktan mı ölüyor; ona da hiç karışma."

Peki, Arap coğrafyasına ne diyorsunuz? "Ey Katarlılar, ey Suudiler, ey şeyhler, ey petrol zenginleri, gelin, bakın, bizim bakir Karadeniz kıyılarımız var, el değmemiş ormanlarımız var, milyon hektara varan madenlerimiz var ve diğer millî ve yerli kaynaklarımız var." Onlara da onu peşkeş çekiyorsunuz.

Sınır komşularımıza ne diyorsunuz? Kürt anasını görmesin diye iç savaşı körüklüyorsunuz ve yangına benzinle gidiyorsunuz. İşte, AKP'nin dış politika özeti!

Saygılar sunarım. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Akif Çağatay Kılıç.

Buyurunuz Sayın Kılıç. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisinin vermiş olduğu grup önerisi üzerine AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum. Hepinizi sevgiyle saygıyla selamlıyorum.

Sözlerimin hemen başında, bugün ahirete irtihal eden 27 yaşındaki millî futbolcumuz ve Konyaspor futbolcusu Ahmet Çalık kardeşimizi tekrar rahmetle anıyorum, mekânı cennet olsun inşallah.

Değerli arkadaşlar, tabii, Türkiye ve Katar arasındaki siyasi, ekonomik, askerî ve ticari ilişkiler egemen iki devletin müşterek yararını gözeten stratejik bir iş birliği olarak değerlendirilmeli. Fakat her nedense Katar'la ilgili konular gündeme geldiğinde veyahut da farklı uluslararası konular gündeme geldiğinde maalesef muhalefet partilerimizin ilginç yaklaşımları oluyor. Burada dile getirilen birtakım sözlere kısa süre içerisinde cevap vermeye çalışacağım.

Şimdi, tabii, Sayın Gök, Türkiye'de yapılan uluslararası birtakım yatırımlardan bahsetti ve buna referans olarak da bir Alman televizyon veyahut da haber sitesini, Deutsche Welle'yi referans gösterdi.

Fakat Sayın Gök, Alman referansı verdiğiniz için hatırlatmak isterim ki Deutsche Welle'nin ev sahibi olduğu Almanya, Volkswagen'ın da ev sahibidir, Katar Yatırım Fonu Volkswagen'ın geçen sene yüzde 18'ini satın aldı; bu da dünya anlamında yapılan uluslararası bir yatırımdır.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Bravo, işte bu! Kapak oldu! Hadi bakalım.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Sen Katarlı mısın? Katarlılar fonu aldı diye sevindiğine göre herhâlde sen de Katarlısın!

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Kapak oldu, kapak! Hadi bakalım.

CAVİT ARI (Antalya) – Katarlıların satın aldıkları fabrikalara sevinen bir Grup Başkan Vekili… Helal olsun sana!

AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (Devamla) – Yine, aynı şekilde, baktığınız zaman, burada, tabii, çeşitli farklı yatırımların yatırım yapılmış olarak ortaya konmasıyla beraber aynı zamanda belli yerlere farklı şekilde verildiği iddia edildi. Şunu unutmamak lazım: Ana muhalefet partisinin Sosyalist Enternasyonalde kardeş partisi olan Almanya Sosyal Demokrat Partisinin de Türkiye'ye yönelik olarak sanayi yatırımları ve aynı zamanda, bu noktada yapılacak olan savunma sanayisi yatırımlarıyla ilgili ortaya koymuş olduğu tutum ortadadır. Ümit ederim ki burada kürsüye gelerek Türkiye'ye yatırım yapan, Türkiye'nin yatırım ilişkilerini geliştirdiği farklı ülkelerle ilgili ortaya koyduğunuz düşüncelerinizi Türkiye'de yatırıma karşı duran kardeş siyasi partinizin yönetimine de dile getirirsiniz ve onlar Türkiye'ye karşı olan bu olumsuz tutumlarını gözden geçirirler.

Tabii, Dünya Kupası'yla alakalı da belli konular dile getirildi. Burada uluslararası anlaşmalar çerçevesinde Türkiye Büyük Millet Meclisinden geçirdiğimiz ve Türkiye Büyük Millet Meclisinin tüm milletvekillerinin bilgisi dâhilinde cereyan eden uluslararası anlaşmalar nasıl kapalı kapılar ardında görüşülmüş oluyor veyahut da ilişkiler nasıl kapalı kapılar ardında cereyan ediyor, onu da bir açıklamak gerekir tabii. Anlaşmalardan söz edildi, Katar'la 80 küsur anlaşmanın yapıldığını dile getirdiniz. Kendi sözlerinizle kendinizle çelişiyorsunuz. 80 küsur tane anlaşmayı yaptıysanız gizli kapaklı kapılar ardında, nerede yapılmıştır bu görüşmeler?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Kılıç.

AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Tamamlıyorum.

Dolayısıyla bu anlamda ortaya koymuş olduğunuz düşünceler de kendi kendisiyle çelişki içerisindedir. Ve şunu dile getirmek isterim ki: Bakın, Türkiye Cumhuriyeti devleti terörle mücadele etmektedir. Teröre karşı hiçbir şekilde müsamahasız, en üst şekilde mücadele etmektedir. Türkiye'nin terörle mücadelesinde ve teröre karşı verdiği şehitlerinde sesi çıkmayanlar, uluslararası terör örgütlerine karşı hiçbir şekilde geri durmaksızın bu aziz milletin evlatları mücadele ederken gelip milletin kürsüsünden bununla alakalı tek kelimeyi ortaya koyamazken bizden hesap sorma hakkına sahip değildirler, bunu reddediyorum çünkü Türkiye Cumhuriyeti uluslararası anlamda terör örgütü olarak nitelendirilmiş bütün terör örgütlerine karşı mücadele etmektedir.

Bu anlamda, hepinizi sevgiyle saygıyla tekrar selamlıyorum. Ülkemizin ilişkileri ve anlaşmaları şeffaftır, diplomasi geleneğine uygundur.

Bu anlamda, hepinize saygılar sunuyorum, hayırlı günler diliyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Altay…

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Bakanın konuşmasına bir açıklık getirmesi gerekir. Yani uluslararası, neyse…

"Bu kürsüde terör örgütlerini eleştiremeyenler bize bir şey diyemez." derken kimi kastettiniz?

AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (İstanbul) – Eleştiremeyenleri kastettim.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Hayır, bizim hatibimizin peşine siz konuştunuz, hatibimize cevap gibi oldu.

AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (İstanbul) – Hayır, sizin hatibinizin peşine konuşmadım.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Bu, Sayın Gök'ün terör örgütlerine laf edemediği manasını taşır, Sayın Gök'ün bu konuda kürsüden cevap vermesi gerekir efendim.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Efendim, böyle bir usul…

BAŞKAN – Sayın Kılıç…

AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (İstanbul) – Sayın Altay, benim söylediklerimde Sayın Gök'ün cevap vermesi gereken…

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Arkadaş, Sayın Bakan…

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Efendim, sataşma söz konusu değil.

AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (İstanbul) – Bir sataşma yok efendim.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ya, o zaman çıksın… Herkesi töhmet altında bırakıyor. Terör örgütlerine laf edemeyen kim?

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Zaten cevaben çıktı, cevabını verdi.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Terör örgütüne laf edemeyen kim, çıksın söylesin. Söyle oradan. Yoksa Sayın Gök'e söz talep ediyorum.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Buradan sataşma çıkarsa teselsül olur efendim. Teselsül batıldır, böyle bir usul olmaz.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Olur olur.

AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (İstanbul) – Kim üstüne alınıyorsa…

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Ya, gerek yok efendim.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan, efendim, tekrar arz edeyim. Meclis kürsüsünde bir hatip kendisinden önce konuşan hatibe cevap verirken isim vermese bile "bu kürsüde terör örgütlerine laf edemeyenler" diye bir ifade kullanırsa buradan algılanan Sayın Gök'tür.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – E, kabul etmiş olur.

BAŞKAN – Sayın Gök, buyurunuz efendim. (CHP sıralarından alkışlar)

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – O zaman İYİ Parti de mi bundan gocunacak? İYİ Parti de mi şey yapacak canım?

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ben karışmam. Levent Bey'e cevap verdiniz çünkü siz.

AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (İstanbul) – Ben Sayın Gök'ün hiç böyle anladığını zannetmiyorum.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Ben alınmam, ben alınmam. Ben o konuda çok açık ve netim. Oradan beri laf yetiştirmeye çalışma Sayın Cahit Bey!

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ben de alınmadım canım, itham ediyorlar zaten.

Terör örgütleriyle düşüp kalkan sizsiniz, biz değiliz.

V.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

5.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, İstanbul Milletvekili Akif Çağatay Kılıç'ın CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tabii, irticalen konuşmalarda kimi konuşmacılar maksadını aşan konuşmalar da yapabilir, ben Sayın Kılıç'ın konuşmasının böyle olduğunu düşünürüm. Ben bu Meclisi yönetirken de bu kürsüden de bütün terör örgütleriyle ilgili düşüncelerimi defalarca ifade etmiş bir kardeşinizim. O nedenle, Sayın Kılıç'ın söylediği bu sözler havada kalır. Bu kürsüden söylüyorum ki yüce Parlamentonun önünde PKK'yı, IŞİD'i, DHKP-C'yi, FETÖ'yü ve masum insanları öldüren bütün terör örgütlerini lanetliyorum.

Şimdi, Sayın Kılıç'ın benim verdiğim bir soruya esas cevap vermesini ben beklerdim. Sayın Kılıç, terör örgütleri konusunda bir tereddüt yok ama Katar'ı "tek millet, iki devlet" gibi gören bir anlayışla benimsediğiniz ve sevdiğinize göre, Katar'ın Güney Kıbrıs'la yaptığı anlaşma konusunda sizin burada bir çift laf söylemeniz gerekirdi bence, değil mi? Yani Güney Kıbrıs'la ilgili anlaşmayı Katar nasıl yapabildi? Kuzey Kıbrıs'a elçilik sözü verilip de Güney Kıbrıs'a elçiliğin niçin açıldığını, Kuzey Kıbrıs'ı Katar'ın niye tanımadığını ve elçilik açmadığını açıklamanız gerekirdi. Bakın, milliyetçi olmak bunları sorgulamaktan geçer değerli arkadaşlarım.

Ben bir Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olarak Katar'ın -iktidarın çok sevdiği anlaşılıyor ki- Sayın Kılıç'ın da itibar ettiği Katarlıların Güney Kıbrıs'taki anlaşmayla doğal gaz aramalarından rahatsızlık duyduğumu ifade ediyorum, bunu belirtiyorum. Kuzey Kıbrıs'a niçin elçilik açılmadığını soruyorum?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

LEVENT GÖK (Devamla) - Kuzey Kıbrıs'ta pek çok yurttaşımızın, soydaşımızın katledilmesine neden olan Makarios'un Katarlılar tarafından bir şeref nişanı olarak niçin kabul edildiğinin de açıklanmasını istiyorum. Tablo bu. Olayları fazla büyütmeyin, sorular bunlar, sorular açık ve net. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyoruz Sayın Başkan.

Sayın Kılıç…

AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (İstanbul) - Sayın Başkanım, Sayın Gök ismimi vererek oradan birtakım sataşmalarda bulunmuştur.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Soru sordu, soru sordu.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Her isim veren…

BAŞKAN - Buyurunuz Sayın Kılıç. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

6.- İstanbul Milletvekili Akif Çağatay Kılıç'ın, Ankara Milletvekili Levent Gök'ün sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Tabii, Engin Bey tecrübeli bir Grup Başkan Vekili ancak bugün herhâlde görüşmeleri takip etmedi.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – İsmimi verdi efendim, iki dakika da ben rica edeceğim.

AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (Devamla) – Sayın Altay, benden önce bu kürsüde hangi partinin temsilcisi konuştu?

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Levent Bey konuştu.

AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (Devamla) – Benden önce hangi…

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Önerge sahibi Levent Bey konuştu.

AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (Devamla) – Siz dediniz ki: "Sizden önce kürsüde söz alan kişiyi algılar." Benim söylediklerim net. Terör örgütlerine "terör örgütü" diyemeyen, uluslararası herhangi bir şekilde kabul edilmiş olan bir terör örgütüne "terör örgütü" diyemeyenlerin bize hesap sorma hakkı yoktur; bundan kim üstüne ne alınıyorsa alınsın.

Sayın Başkan, teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Haydi bakalım!

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan…

BAŞKAN – Sayın Altay…

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Bakan sırf "İsmim geçti." dedi, kürsüye yürüdü, söz talep ediyorum.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Efendim, böyle sataşma olur mu?

BAŞKAN – Ama bir selamlamaydı size efendim, size bir sataşma yoktu.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Selamlama değil efendim.

BAŞKAN – Sataşma yoktu efendim size.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Var, sataşma olmaz mı efendim, çok açık sataşma var.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Terörle iltisaklı hâle gelir efendim, Cumhuriyet Halk Partisi terörle iltisaklı hâle gelir böyle.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – "Tecrübeli bir Grup Başkan Vekili..."

BAŞKAN – Tecrübelisiniz efendim, tecrübelisiniz siz.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Hayır, hayır. Tecrübesizlik yaptığımı ima etti efendim, etmediyse bile…

AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (İstanbul) – Ben tecrübenize işaret ettim, öyle bir şey söylemedim.

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Altay. (CHP sıralarından alkışlar)

7.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, İstanbul Milletvekili Akif Çağatay Kılıç'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Şimdi, ben, Sayın Levent Gök'e çok teşekkür ederim; Katar gerçeğini hem yüce Meclise hem aziz milletimize çok derli toplu bir şekilde ortaya koydu. Bunun savunması, "Efendim, terör örgütlerine…" Evet, bizi kastetmediğini şimdi beyan etti Sayın Bakan; bizi kastetse hem bozulurdum hem farklı bir refleksim olurdu. Cumhuriyet Halk Partisi kadar terör örgütleriyle mesafeli, tavrı net bir parti, biz…

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – İç içe, iç içe.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – PYD terör örgütü mü? YPG terör örgütü mü?

ENGİN ALTAY (Devamla) – Ha, söyleyeyim, fotoğrafları getireyim.

Biz, işine geldi mi hendek kazdırıp kaymakamları, valileri PKK'lıların başına şantiye şefi olarak dikmedik. (CHP sıralarından alkışlar) Biz Oslo'da, Kandil'de, Habur'da, bilmem nerede işimize gelince… Biz o zaman da "Devlet, terör örgütleriyle pazarlık yapmaz." dedik, yaptınız. (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Neyse, geçelim o işi, o işi geçelim.

Meclis TV'yi sonradan açanlar için tekrar altını çiziyorum: Cumhuriyet Halk Partisi, Türkiye'nin başına bela olan, aziz milletimizin bağımsızlığına tasallut eden PKK dâhil, FETÖ dâhil, IŞİD dâhil bütün terör örgütlerine karşı net bir duruşa sahiptir; konjonktürel değildir, konjonktürel davranmıyoruz.

Ben, Katar gerçeklerini bu kadar mükemmel bir şekilde ortaya koyan ve ortaya koyduğu hiçbir teze karşı tez üretilemediği için Sayın Levent Gök'e grubum adına çok teşekkür ediyorum efendim.

Sağ olun. (CHP sıralarından alkışlar)

VIII.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

3.- CHP Grubunun, Grup Başkan Vekilleri İstanbul Milletvekili Engin Altay, Manisa Milletvekili Özgür Özel ile Sakarya Milletvekili Engin Özkoç tarafından, Türkiye ve Katar arasındaki ekonomik ilişkilerin, Türkiye'nin ulusal, uluslararası, ekonomik ve siyasi çıkarlarına ne tür zararlar verdiği ve gelecekte ne tür maliyetler çıkaracağının araştırılması amacıyla 11/1/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 11 Ocak 2022 Salı günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmemiştir.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Arkadaşlar arada bir kalksınlar, otursunlar! (CHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

4.- AK PARTİ Grubunun, Genel Kurulun gündemindeki sıralama ile çalışma gün ve saatlerinin yeniden düzenlenmesi ve 301 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak bölümler hâlinde görüşülmesine ilişkin önerisi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 11/1/2022 Salı günü (bugün) toplanamadığından, İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince grubumuzun aşağıdaki önerisinin Genel Kurulun onayına sunulmasını arz ederim.

Cahit Özkan

Denizli

AK PARTİ Grubu Başkan Vekili

Öneri:

Bastırılarak dağıtılan 301 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin kırk sekiz saat geçmeden gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının 1'inci sırasına, yine bu kısımda bulunan 291 ve 190 sıra sayılı Kanun Tekliflerinin ise yine bu kısmın sırasıyla 2'nci ve 3'üncü sıralarına alınması ve bu kısımda bulunan diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesi,

Genel Kurulun;

13 Ocak 2022 Perşembe günkü birleşiminde 300 sıra sayılı Meclis Araştırması Komisyonu Raporu'nun görüşmelerinin yapılması,

11 Ocak 2022 Salı günkü (bugün) birleşiminde 301 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin birinci bölümünde yer alan maddelerin oylamalarının tamamlanmasına kadar,

12 Ocak 2022 Çarşamba günkü birleşiminde 301 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

12 Ocak 2022 Çarşamba günkü birleşiminde 301 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanamaması hâlinde 13 Ocak 2022 Perşembe günkü birleşiminde 301 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

12 Ocak 2022 Çarşamba günkü birleşiminde 301 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanması hâlinde ise 13 Ocak 2022 Perşembe günkü birleşiminde 300 sıra sayılı Meclis Araştırması Komisyonu Raporu'nun görüşmelerinin tamamlanmasına kadar çalışmalarını sürdürmesi,

301 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi ve bölümlerinin ekteki cetveldeki şekliyle olması,

Önerilmiştir.

301 sıra sayılı Giresun Milletvekili Cemal Öztürk ve 78 milletvekilinin Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4058)

Bölümler	Bölüm Maddeleri	Bölümdeki Madde Sayısı
1. Bölüm	1 ila 9'uncu maddeler	9
2. Bölüm	10 ila 18'inci maddeler	9
TOPLAM MADDE SAYISI		18

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Hakkı Saruhan Oluç.

Buyurun Sayın Oluç. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın vekiller; bugün burada ve yarın yine ekonomiyle ilgili, işçileri, emekçileri ilgilendiren, emeklileri ilgilendiren bir kanun teklifini görüşeceğiz.

Şimdi, Cumhur İttifakı'nda Türkiye'nin büyük bir ekonomik ve sosyal kriz yaşadığını defalarca söyledik, kabul etmediler ama ne kadar kabul etmezlerse etmesinler aslında sokaklarda, fabrikalarda, tarlalarda, atölyelerde, her yerde ekonomik ve sosyal krizin insanların canını yakmaya devam ettiği çok aşikâr, belli. Bugün ve yarın konuşacağımız mesele de zaten emeklilerle ilgili ağırlıklı olarak. Emeklilerin, gerçekten, maaşlarının 2.500 liraya çıkarılması gibi yani vicdansızlıkla dolu bir kanun teklifiyle karşı karşıyayız.

Bakın, Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanının "Faiz sebeptir, enflasyon neticedir." safsatası ve takıntısı yüzünden Türkiye'de yaşayan bütün halk büyük bir sıkıntı çekti ve çekmeye devam ediyor. 2021 yılının Kasım ayında yüzde 16'ydı faiz oranı, aynı ayda enflasyon yüzde 21'di. Aradan bir ay geçti, faiz oranı 2 puan düşürüldü, yüzde 14 yapıldı; enflasyon fırladı, yüzde 36 oldu, son on dokuz yılın en yüksek enflasyon oranına erişildi. Yani başekonomistin teorisi bir ay bile dayanamadı, çöktü. Arkasından "kur korumalı faiz" diye başka bir safsatayla karşı karşıya kaldık, tam bir algı operasyonu. En sonunda, Hazine ve Maliye Bakan Yardımcısı "Ya, dua edin de tutsun." dedi. Bu noktaya gelindi, bu da çöktü ve çökmeye mahkûm olan bir şey. Şimdi, bugün bunu konuşacağız. Biz bu getirildiği zaman dedik ki: "Hazinenin böyle bir harcama yapma yetkisi yok, yasası yok. Nasıl yapıyorsunuz bunu?" Bize, burada, Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili dedi ki: "Bilmeden konuşmayın ya, var yasası bunun." Sonra ne oldu? İşte, yasasının olmadığı ortaya çıktı, bugün getirdiniz kanun teklifiyle. "Olmayan yasaya dayanarak harcama yapıyorsunuz, insanları kandırıyorsunuz." dedik. Bugün getirdiniz, şimdi bu yasayı çıkarmaya çalışıyorsunuz.

Bakın, yaptığınız o uygulamayla da aslında reel ekonomide hiçbir rahatlama olmadı, biliyorsunuz, değil mi? Döviz düşünce reel hayatta tek bir indirim gerçekleşmedi. Ya, 20 Aralıkta 1 dolar 17 liraydı,

benzinin litresi 12,28'di; 11 Ocakta dolar 13,77 oldu, benzinin litresi 13,63'e çıktı yani bir indirim de gerçekleşmedi. Şimdi, Türkiye, bu iktidarla birlikte, yeniden, döviz, enflasyon ve faiz sarmalına girdi ve çoklu krizi yaşıyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Başkan.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Toparlıyorum Sayın Başkan.

Şimdi, bakın, Sefalet Endeksi'nde en kötülerden başlıyor sıralama, biliyorsunuz; 156 ülke arasında 21'inci oldu Türkiye. Sefalet Endeksi'nde yüzde 47'yi geçti, Adalet ve Kalkınma Partisinin iktidara geldiği 2002 yılındaki seviye yüzde 40'tı yani siz, yalan TÜİK rakamlarına rağmen 2002'nin üstüne çıktınız.

Bakın, bir noktaya dikkat çekmek istiyoruz. 2022 yılı bütçesini konuştuk burada. ÖTV geliri olarak öngörülen miktar 220 milyar Türk lirasıdır. Peki, 5'li çetenin yani iktidarın yandaşı olan firmaların, holdinglerin vergi istisnası ve muafiyeti ne kadardır? 335 milyar Türk lirası. Biz diyoruz ki: "Gelin, ÖTV'yi kaldıralım, 220 milyar Türk lirası ÖTV'yi kaldıralım, 5'li çeteye 335 milyar lira sağlanmasın."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – ÖTV kaldırıldığı zaman bu ülkedeki 84 milyon insan bundan faydalanacak ve yararına bir iş olacak ama siz 220 milyar Türk liralık ÖTV'yi kaldırmak yerine 5'li çeteye ve onlarla birlikte hareket eden holdinglere 335 milyar Türk lirası vergi istisnası ve muafiyeti sağlama konusunda kararlısınız.

Bir kez daha söylüyoruz, bütün partilere çağrı yapıyoruz: 5'li çete mi, yoksa 84 milyon insanın rahatlaması mı? Bunun cevabının verilmesi gerekiyor. Bunun cevabını vermeyen iktidar, işte, emeklilerin maaşını 2.500 liraya çıkarıyor asgari ücret 4.250 lira olmuşken. Ve biz diyoruz ki: "Emeklilerin en düşük maaşı asgari ücret düzeyine yükseltilmelidir." Bunu da kabul etmiyor bu iktidar. Bunu tartışmaya devam edeceğiz.

Teşekkür ederim. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Engin Altay.

Buyurunuz Sayın Altay. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ENGİN ALTAY (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan. Sizi ve yüce Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum efendim.

Şimdi, AK PARTİ grup önerisiyle 301 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin gündemin 1'inci sırasına alınması ve temel kanun olarak görüşülmesi öneriliyor. Önce, bu kanun teklifinin içinde olumlu, bizim de kabul oyu vereceğimiz maddeler var, bizim kabul edemeyeceğimiz maddeler de var; hatiplerimiz bunları ayrıntılı olarak kanun görüşmeleri sırasında ortaya koyacaklar. Ben bir şeyi merak ediyorum; bu kanun teklifinin 1'inci maddesinden muradınız nedir? Ne yapmak istiyorsunuz? Plan ve Bütçe Komisyonunda, hem İYİ Parti hem CHP hem HDP müteaddit defalar bunu sordu; Allah için bir AK PARTİ sözcüsü de temsilcisi de çıkıp "Biz bu 1'inci maddeyi şu, şu, şu sebepten getiriyoruz, buna ihtiyaç var." da demedi. Eğer çok gizli, çok özel bir şeyse bunun başka yolları da var, bütün bunlar yapılabilir ama bu 1'inci madde, Parlamentonun ve ülkenin onurunu zedeleyecek bir maddedir bize göre.

Şimdi, arkadaş, burası bir sömürge ülke değil, başka ülke istedi diye kanun çıkmaz.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Avrupa ülkelerinde de var.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Avrupa Birliği müktesebatıyla ilgili değil.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Amerika'da da var.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Biz istiyorsak, biz ihtiyaç görürsek olur. Bu Mecliste Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Başkanlığı yapmış bir beyefendi var, bir milletvekilimiz var. Sanıyorum, kendisi bu konuda bir değerlendirme yapacaktır.

Efendim, başka ülkelerde başka örnekler var; olabilir. Benim derdim şu: Plan ve Bütçe Komisyonunda bunu somut bir şekilde, şeffaf bir şekilde ortaya koymamanız. Biraz önce Sayın Levent Gök'ün Katar ilişkilerinde anlattığı; devletler arası ilişkiyi kişiler arası, şahıslar arası ilişki gibi yürüttüğünüz için de bizde endişeye yol açıyor; bu bir.

İkincisi, değerli arkadaşlar, 12'nci madde için 21 Aralık itibarıyla siz bir işlem başlattınız; bu işlem gayriyasal, gayrikanuni, illegal. 21 Aralıktan beri yaptığınız bir gayrimeşruluğu, gayrikanuniliği şimdi kanuni hâle getireceksiniz. Getirirken de ayrıca, bu 12'nci madde kapsamında Maliye Bakanına bu yetkiyi bir kanun içinde veremezsiniz, Maliye Bakanına bu yetkiyi Meclise bir ek bütçe göndererek yapabilirsiniz. Yani kanun yapılan yerde kanunları çiğnemekten ne kadar zevk alıyorsunuz, ben anlamıyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Başkan.

ENGİN ALTAY (Devamla) - Şu Meclise, şu Meclisi kuranlara, bu cumhuriyeti kuranlara, onların aziz hatıralarına biraz saygı rica ediyoruz ya, biraz saygı rica ediyoruz! Saray her istediğini yapacak, Meclis arkasından işlem tamamlayacak. Bu kafayı değiştirin! Bu kafa, en çok Türkiye Büyük Millet Meclisinin manevi şahsiyetine hakarettir. (CHP sıralarından alkışlar) Ama sizin kafa aynı, İçişleri Bakanı da muhtarlara diyor: "Siz yıkın, hukuk arkadan gelir." Olmaz arkadaşlar!

Şu kanun teklifinde bizim de alkışladığımız, kabul oyu vereceğimiz maddeler var. Bunu bir kere de doğru dürüst, şuradan el birliğiyle, gönül rızasıyla "Bugün güzel bir iş yaptı bu Meclis." deyip çıkarın bizi ya! Getirdiğiniz her torbada bir musibet, bir gayrimeşruluk, bir gayrinizamilik olmak zorunda mı kardeşim ya; ayıptır, günahtır ya! (CHP sıralarından alkışlar) Yazık, Meclisin itibarıyla, Türkiye Cumhuriyeti'nin şan ve şerefiyle böyle oynanmaz! "Efendim, bir ülke istedi." İstediyse istedi, bunu kabul etmemiz mümkün değil değerli arkadaşlar.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan, AK PARTİ grup önerisinin oylanmasından önce grubumuzun yoklama talebi vardır efendim.

BAŞKAN – Bir yoklama talebi var.

Sayın Altay, Sayın Bingöl, Sayın Köksal, Sayın Bülbül, Sayın Antmen, Sayın Arı, Sayın Gaytancıoğlu, Sayın Aygun, Sayın Şeker, Sayın Çakırözer, Sayın Kaya, Sayın Tuncer, Sayın Emecan, Sayın Özkan, Sayın Şahin, Sayın Öztunç, Sayın Aydın, Sayın Sarıaslan, Sayın Kasap, Sayın Gök.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum ve yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı yoktur.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 18.27

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 18.38

BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ

KÂTİP ÜYELER: Şeyhmus DİNÇEL (Mardin), Enez KAPLAN (Tekirdağ)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 44'üncü Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi grup önerisinin oylamasından önce, istem üzerine yapılan yoklamada toplantı yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi yoklama işlemini tekrarlayacağım.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum.

Pusula sunan sayın milletvekilleri Genel Kurulu lütfen terk etmesinler.

Yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

VIII.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

4.- AK PARTİ Grubunun, Genel Kurulun gündemindeki sıralama ile çalışma gün ve saatelerinin yeniden düzenlenmesi ve 301 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak bölümler hâlinde görüşülmesine ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubunun önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

İç Tüzük 60'a göre söz taleplerini yerine getireceğim.

Sayın Filiz…

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

28.- Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz'in, Emniyet Genel Müdürlüğü Narkotik Suçlarla Mücadele Daire Başkanlığı tarafından hazırlanan rapora ilişkin açıklaması

İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Emniyet Genel Müdürlüğü Narkotik Suçlarla Mücadele Daire Başkanlığı tarafından hazırlanan rapora göre, madde bağımlıları içinde ortaokul ve dengi okul mezunu yüzde 40; ilkokul mezunu yüzde 32; lise mezunu yüzde 22; üniversite, yüksekokul mezunu yüzde 3; okuma yazması olmayan yüzde 2; okuryazar yüzde 1 oranındadır. Yani genç nüfusta uyuşturucu, sigara ve alkol gibi madde bağımlılığı hızla yaygınlaşmaktadır. Aileler yakınlarının tedavileri için AMATEM'e başvurmalarına rağmen yoğunluk nedeniyle bu merkezlerde yer bulunamıyor. Madde bağımlılığıyla mücadele için Aile ve Sosyal Hizmetler, Millî Eğitim, Gençlik ve Spor, Sağlık ve İçişleri Bakanlıkları, yerel yönetimler ve sivil toplum kuruluşlarıyla birlikte hazırlanacak ulusal bazda madde bağımlılığıyla mücadele eylem planının ivedilikle hazırlanıp hayata geçirilmesi gerekmektedir diyor, Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Yokuş…

29.- Konya Milletvekili Fahrettin Yokuş'un, Konyaspor ve Millî Takım oyuncusu Ahmet Çalık'ın vefatına ilişkin açıklaması

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bu sabah Ankara-Niğde kara yolunda meydana gelen elim bir trafik kazası sonucu Konyaspor'umuzun millî futbolcusu Ahmet Çalık Bey, Hakk'ın rahmetine kavuşmuştur. Merhuma Allah'tan rahmet diliyor; başta Konyaspor camiası olmak üzere spor camiamızın, ailesinin ve büyük Türk milletinin başı sağ olsun diyorum.

BAŞKAN – Sayın Aycan…

30.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, Sağlıkçılar Günü'ne ve Türk Tabipleri Birliği yönetimini kınadıklarına ilişkin açıklaması

SEFER AYCAN (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, bugün Sağlıkçılar Günü, tüm sağlık personelini kutluyoruz. Coronavirüs salgınıyla sağlıkçıların yükü bir kat daha artmıştır, özverili çalışmalarını takdir ediyoruz ama sadece takdir etmek yetmez; sağlık personelinin çalışma şartlarını iyileştirmeliyiz, yükünü azaltmalıyız, özlük haklarında, ücretlerinde gerekli iyileştirmeleri yapmalıyız. Tüm sağlık personelinin ek ödemesinin sabitlenmesini, maaşla birlikte herkese verilmesini ve emekliliğe yansıtılmasını ve 3600 ek gösterge hakkının da verilmesini bekliyoruz.

Sağlıkçılar Günü'nde sadece Türk Tabipleri Birliği yönetimini tebrik etmiyor, üstelik kınıyoruz. Türk Tabipleri Birliği yönetimi, Türk tabiplerinin temsilcisi olamaz, açıklamalarının sadece kendilerini bağladığını belirtmek isterim. Bu yönetim, bilimsellikten uzak, tamamen kasıtlı açıklamalara bir yenisini daha eklemiştir. Her zaman Türkiye'nin düşmanlarıyla birlikte hareket eden, Türkiye'nin karşısında tutum gösteren bir örgüt hâline gelmiş olan Türk Tabipleri Birliği yönetimi, Türk tabiplerinin temsilcisi olamaz.

BAŞKAN – Sayın Köksal…

31.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, Afyonkarahisar ili Şuhut ilçesi Hallaç köyünde bulunan atık su arıtma tesisinin çalıştırılması gerektiğine ilişkin açıklaması

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Seçim bölgem Afyonkarahisar ili Şuhut ilçesi Hallaç köyünde bulunan atık su arıtma tesisi, yüksek elektrik maliyeti gerekçesiyle çalıştırılmıyor. Atlıhisar, Güneytepe, Kayabelen ve Balçıkhisar köyleri, bu tesis çalışmadığı için kirlilik ve pis kokudan dolayı büyük mağduriyet yaşıyorlar. Vergisini ve atık su bedelini ödeyen ancak atık su arıtma tesisi çalışmadığı için aynı zamanda hastalık riskiyle de karşı karşıya kalan köylüler, bir an önce tesisin çalıştırılmasını istiyorlar. Yandaşlarına çifter çifter maaş bağlayanlar, 5'li çetenin garanti ödemesine para basanlar; lütfen, bu tesisi çalıştırın, hiçbir şey insan sağlığından daha önemli değildir.

BAŞKAN – Sayın Aygun…

32.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, çiftçilere arpa satışının yüzde 1 KDV'yle yapılması gerektiğine ilişkin açıklaması

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

"Toprak Mahsulleri Ofisi, çiftçinin kara gün dostudur." diye yazıyordu depolarda, silolarda ama bakıyoruz ki acaba öyle mi? Yurt dışından getirmiş olduğu, ithal etmiş olduğu buğdayı, arpayı sanayiciye yüzde 1 KDV'yle verirken, asıl hayvancılıkta üretici olan çiftçilerimize ise yüzde 8 KDV'yle arpa satışı yapıyor. Bu adaletsizliğe "Dur!" demek acaba ne zaman gerçekleşmiş olacak diye soruyorum AKP yetkililerine. Sözde, demişlerdi ki: "Çiftçilerimize de yüzde 1 KDV uygulayacağız." ama gerçekleşen bir şey yok. AK PARTİ sadece söylüyor ama hiçbir şey gerçekleşmiyor, çiftçimizin arpada karşılaştığı

tablo da aynı; hâlâ yüzde 1 KDV yerine yüzde 8 KDV'yle gerçek üreticilere arpa satışı var, bu ayıp bize yeter diyorum. Biz sanayicinin yanında mıyız yoksa gerçek üretici olan çiftçinin yanında mıyız? Bir an evvel bunu görün diye bekliyoruz. İnşallah, yüzde 1 KDV'yi bir an evvel uygularsınız diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Antmen…

33.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, Şanlıurfa Akçakale'de şehit olan askerlere ve kendilerini sevdiklerini söyleyen erkekler tarafından katledilen Raziye Oskay ve Avukat Dilara Yıldız'a Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Urfa Akçakale'de şehit düşen başta Gülnarlı hemşehrim Ertuğrul Ulupınar olmak üzere 3 askerimize Allah'tan rahmet, kederli yakınlarına başsağlığı diliyorum.

Bu arada, ülkemizde, bir günde 2 kadın daha sözde kendilerini sevdiklerini söyleyen erkekler tarafından katledildi. Seçim bölgem Mersin'de kız kardeşimiz Raziye Oskay ve İstanbul'da meslektaşım Avukat Dilara Yıldız, İstanbul Sözleşmesi'nden çıkanların sorumluluğunda olmak üzere, erkek despotizmine kendi eylem ve söylemleriyle destek olanlar yüzünden katledildiler. İstanbul Sözleşmesi hayat kurtarır diyorum; İçişleri Bakanını görevini doğru düzgün yapmaya davet ediyorum. Ölen kardeşlerimize Allah'tan rahmet, kederli ailelerine başsağlığı diliyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Çakırözer…

34.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'in, Soma'da acılı madenci yakınlarına tekme atan Yusuf Yerkel'in ödüllendirilerek Frankfurt'a ataşe yapılmasını protesto ettiklerine ve Eskişehir'in Sevinç köyünde kömür ocağı açılmasına izin vermeyeceklerine ilişkin açıklaması

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

301 madencimizin katledildiği Soma'da acılı madenci yakınlarına tekme atan Yusuf Yerkel'in ödüllendirilerek Frankfurt'a ataşe yapılması milletimizin vicdanını sızlatmıştır, atamayı protesto ediyorum. Bu tekmeciye vergilerimizden yapılacak binlerce euroluk ödemeleri helal etmiyoruz. Vicdanları kanatan bu atama derhâl geri alınmalıdır. Bu tekmeci ve diğer rüşvetçi ve partizan büyükelçileriniz, bugün olmasa bile millet iktidarında işgal ettikleri koltuklardan derhâl geri çekilecektir.

Değerli milletvekilleri, tüm dünya çevreyi korumak için kömürden vazgeçiyor ama bu iktidar, Eskişehir'in Sevinç köyünde, Anadolu'nun buğday deposu Alpu ovamızda havayı, suyu, toprağı zehirleme inadından vazgeçmiyor. Tarım ve hayvancılık merkezi olan bu bölgeye kömür ocağı açma projesi yeniden gündemde. Görüyoruz ki Paris Anlaşması'nı imzalamakla, Bakanlığın ismine "iklim" eklemekle çevre korunmuyor. Köylüsüyle, kentlisiyle 900 bin Eskişehirli nasıl Alpu ovamızda zehir santrali yapılmasına izin vermediysek şimdi de Sevinç köyünün, Eskişehir'imizin kömür solumasına, zehir solumasına da izin vermeyeceğiz; bereketli topraklarımızı, temiz havamızı, berrak suyumuzu hayatımızın sonuna kadar koruyacağız.

BAŞKAN – Sayın Açanal…

35.- Şanlıurfa Milletvekili Zemzem Gülender Açanal'ın, Şanlıurfa Akçakale'de şehit olan Enes Koç, Murat Alyakut ve Ertuğrul Ulupınar'ı rahmetle andığına ve Şanlıurfa'ya eğitim alanında yapılan yatırımlara ilişkin açıklaması

ZEMZEM GÜLENDER AÇANAL (Şanlıurfa) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Sözlerime başlamadan önce Akçakale Hudut Kapısı'nda PKK'nın hain saldırısı sonucu şehit olan Enes Koç, Murat Alyakut ve Ertuğrul Ulupınar şehitlerimizi rahmetle anıyor, kederli ailelerine ve aziz milletimize başsağlığı diliyorum.

Değerli milletvekilleri, hizmette sınır tanımayan AK PARTİ kadroları, 2022 yılında da aynı disiplinle çalışmaya devam etmektedir. Seçim bölgem Şanlıurfa'yı ziyaret eden Millî Eğitim Bakanımız, 2022 yılı için de mevcut yatırımlara ilave olarak 14 ilkokul, 19 ortaokul, 1 lise ve 39 anaokulu yapılması müjdesini vermiştir. Bu vesileyle, başta Genel Başkanımız Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'a ve Millî Eğitim Bakanımız Sayın Mahmut Özer'e Urfa'm adına teşekkür ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Subaşı…

36.- Balıkesir Milletvekili Yavuz Subaşı'nın, Türkiye'nin dost ve kardeş Kazakistan'la dayanışma içerisinde olduğuna ilişkin açıklaması

YAVUZ SUBAŞI (Balıkesir) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

2 Ocak 2022 tarihinde dost ve kardeş Kazakistan'da üzücü olaylar başladı. Kazakistan, gerek Türkiye için gerekse Türk Devletleri Teşkilatı için önemli bir ülkedir. Kazakistan'ın istikrarı, huzuru Türk dünyası için çok önemlidir. Kazakistan'da yaşanan gelişmeleri üzüntü içerisinde takip ediyoruz. Bu vesileyle, kardeş kavgasında hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet, yaralılara acil şifalar diliyorum.

Türkiye, dost ve kardeş Kazakistan'la dayanışma içerisindedir. Kazakistan'da yaşanmakta olan gerginlik ve kaosun en kısa zamanda sona ermesini diliyorum. Kazakistan halkının dış müdahaleye imkân vermeden karşılıklı güven, diyalog ve sağduyuyla sorunları çözeceğine inanıyorum. Türkiye'ye ihtiyaç duyulması hâlinde Azerbaycan-Karabağ'da olduğu gibi Türkiye Cumhuriyeti her türlü desteğe hazırdır diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – İç Tüzük'ün 37'nci maddesine göre verilmiş doğrudan gündeme alınma önergesi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

B) ÖNERGELER (Devam)

2.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, (2/1251) esas numaralı Çiftçilerin Kamu Bankaları, Özel Bankalar ve Tarım Kredi Kooperatiflerine Olan Kredi Borçlarının Faizlerinin Silinmesi ve Borçlarının Yeniden Yapılandırılması Hakkında Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/153)

9/6/2020

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

TBMM Başkanlığına vermiş olduğum (2/1251) esas numaralı "Çiftçilerin Kamu Bankaları, Özel Bankalar ve Tarım Kredi Kooperatiflerine Olan Kredi Borçlarının Faizlerinin Silinmesi ve Borçlarının Yeniden Yapılandırılması Hakkında Kanun Teklifi"nin TBMM İçtüzüğü'nün 37'nci maddesine göre doğrudan gündeme alınmasını saygılarımla arz ederim.

Okan Gaytancıoğlu

Edirne

BAŞKAN – Önerge üzerinde teklif sahibi olarak Edirne Milletvekili Sayın Okan Gaytancıoğlu konuşacaktır.

Buyurun Sayın Gaytancıoğlu. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu kanun teklifini 2018'de vermiştim. O zaman çiftçinin borcu özel bankalar, Tarım Kredi Kooperatifleri, Ziraat Bankası, kamu bankaları hepsi 100 milyar liraydı. Sayenizde, uyguladığınız yüksek girdi fiyatları, düşük ürün fiyatları sayesinde çiftçinin borcu 210 milyar liraya çıktı; hâlâ da gidiyor. Artık bu görüntüler Türkiye'de ciddi anlamda yaşanıyor, ne yazıyor: "icraburada.com." Girin, dünya kadar icralık traktörle karşılaşabilirsiniz; işte, AK PARTİ iktidarının Türk tarımını yirmi yılda getirdiği durum bu.

Evet, bu da bundan sonra çiftçinin kullanacağı alet yani geriye dönüş; cumhuriyeti kurarken atalarımız, dedelerimiz kağnıyla, öküzle toprakları işliyorlardı, yine oraya gidiyoruz. Neden? Geçen hafta bu traktörü, bu icralık olan traktörü iki hafta önce tam bin liraya doldurabiliyorduk; son zamlardan sonra 2 bin liraya doluyor. Artık bununla mazot alıyor çiftçi. Neden? Parası yok, bin lira nereden bulsun, 2 bin lira nereden bulsun? Siz, çiftçiyi bu hâle getirdiniz ama hiç farkında değilsiniz.

Şimdi, Grup Başkan Vekili diyor ki: "Biz zaten bunu yapmıştık." Evet, yaptınız; tam 20 bin çiftçi borcunu ödeyemedi. Bugün Ankara'ya geldi onlar yine, 12'nciye geliyorlar, dertlerini anlatıyorlar; siz de gazlarını alıyorsunuz, geri gönderiyorsunuz, "Halledeceğiz." diyorsunuz, halletmiyorsunuz. Her taraf satılık tarla dolu, icralar dolu. Bakın, borçlar sizin yüzünüzden oldu. Neden sizin yüzünüzden oldu? Çünkü uyguladığınız politika, yüksek girdi fiyatları, düşük ürün fiyatları.

Peki, çiftçi nasıl borçlandı? Bu yüksek girdi fiyatlarına dayanamadı çiftçi ama başka bir işi yok, üretmeye devam etti. Baktı, gördü, girdi satın alamıyor, ürünü para etmiyor, dedi ki: "Ya, hanım, şu bileziklerini versene Tarım Kredinin borcunu ödeyelim, Ziraat Bankasının borcunu ödeyelim." Bu on sene önceydi, o zaman eşlerde bilezik vardı, bilezikler bozduruldu, borçlar ödendi. Ertesi yıl yine düşük ürün fiyatları çünkü ürünler nereden geliyor? Başka ülkelerden geliyor. Siz Türkiye'yi ithal ürünler cenneti hâline getirdiniz, her şeyi ithal ediyorsunuz. O sene ne oldu? O sene de dediler ki: "Ya, bari tarlayı ipotek edelim." ondan sonraki sene "Traktörü ipotek edelim." ondan sonra "5 dekar tarla satalım." ondan sonra "Başka bankaya gidelim, o bankadan çekelim, başka bankaya yatıralım." Sonra ne yapalım? "İnekleri satalım." Yani, çiftçi sizin yüzünüzden her türlü taklaları ata ata borcunu bir türlü bitiremedi. Bakın, 2018'de 100 milyar lira olarak vermişim bu kanun teklifini, şu an 210 milyar lira, bir de bunlar kayıtlı. Kayıtlı olmayan yani aracılardaki, tefecilerdeki borçlar hariç.

Peki, çiftçi ne yapıyor? Her şeye rağmen üretmeye çalışıyor ama siz, ona, gübre bile kullandıramıyorsunuz. Şu anda tarlalar gübre bekliyor, özellikle üre gübresi. Ya, 1 ton üre gübresi 13-14 bin lira; 1 dekar tarlada bu kadar. Yani sizin hiç fiyatlardan haberiniz yok mu? Çiftçiniz nereye gidiyor? Biz bas bas bağırıyoruz, "Gıda krizi geliyor." diyoruz, sizin bakanınız seralarda fotoğraf çektiriyor, "Gıda krizi yok." diyor. Arkadaşlar, seralarda domates, biber yetişiyor. Biz tarlalardaki krizden bahsediyoruz; çiftçi tarlaya nasıl gitsin, tarlasındaki kullanacağı traktör icralık. Siz bunların hiç farkında değilsiniz, sürekli her şeyi ithalatla çözmeye çalışıyorsunuz, bir de ithalat zamanlarınız o kadar yanlış ki çiftçi tarladayken siz ithalat düğmesine basıyorsunuz.

AYHAN BARUT (Adana) – Mazot, mazot.

OKAN GAYTANCIOĞLU (Devamla) – Ya, bırakın, çiftçi tarlasını sürsün, ürününü hasat etsin, ürününü satsın, birkaç ay sonra ithalat yapın en azından ama siz rakip oluşturuyorsunuz. Örneğin, buğdayı çiftçi 2.250 liradan sattı, siz daha on beş gün sonra Rusya'dan 3.343 liraya ithalat yaptınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Gaytancıoğlu.

OKAN GAYTANCIOĞLU (Devamla) – Her şeyi ithal ediyorsunuz. Şimdi, tabii ki ben sizden bu kanun teklifine "evet" demenizi isteyeceğim, siz "hayır" diyeceksiniz ama ben de bizi izleyen çiftçilere biraz daha bekleyin çiftçi kardeşim, Cumhuriyet Halk Partisi iktidarında zaten biz bir hafta içerisinde çiftçinin faizini sileceğiz, ana parayı da ne yapacağız arkadaşlar? Burada yazdığı gibi dört yıl -kırk sekiz ay- eşit faizle böleceğiz, çiftçi rahat bir nefes alacak. Her yıl 4 milyon dönüm alana su götüreceğiz, 35 yaşına kadar olan bütün köylü, çiftçi gençlerimizin sigorta primlerini ödeyeceğiz, ithalatı durduracağız. Neden? Çiftçiye destek vereceğiz, yasalardaki yazan destekleri uygulayacağız. Yasa ne diyorsa onu yapacağız yani şu an sizin verdiğiniz desteğin yaklaşık 3 katını biz çiftçiye vereceğiz üretsin diye. Başka bir şey istemiyoruz. Üreten bir Türkiye, hakça bölüşen bir ülke. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Gündemin "Seçim" kısmına geçiyoruz.

IX.- SEÇİMLER

A) KOMİSYONLARDA AÇIK BULUNAN ÜYELİKLERE SEÇİM

1.- Plan ve Bütçe Komisyonunda açık bulunan üyeliğe seçim

BAŞKAN – Plan ve Bütçe Komisyonunda boşalan ve İYİ Parti Grubuna düşen 1 üyelik için Erzurum Milletvekili Muhammet Naci Cinisli aday gösterilmiştir.

Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Özen'in bir söz talebi vardır.

Buyurun.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

37.- İstanbul Milletvekili Zeynel Özen'in, eğitimin dinselleştirilmesine ilişkin açıklaması

ZEYNEL ÖZEN (İstanbul) – Teşekkürler Başkan.

Millî Eğitim Şûra Toplantısı'nda okul öncesi eğitim dönemindeki bebeklere zorunlu din dersi eğitimi tavsiye kararı alındı. Bu karar, çoğulculuğa aykırı olduğu gibi, halkların ve inançların bir arada barış içerisinde yaşamasını güçleştirmektedir. Devletin görevi her türlü inanca, inananlara ve inanmayanlara karşı eşit mesafede durmaktır. Yıllardır Alevilerin temel talepleri içerisinde yer alan "zorunlu din dersleri kaldırılsın" isteği yerine getirilmediği gibi anasınıflarındaki bebeklere de dinî eğitimlerin dayatılması pedagojik açıdan büyük bir faciadır.

Cemaat yurduna hapsedildiği için intihar eden tıp öğrencisi Enes Kara, eğitimin dinselleştirilmesi ve yurtların tarikatlara bırakılmasıyla kindar nesil yetiştirme zulmünün kurbanı olan en acı örneklerden birisidir. Buradan iktidara sesleniyorum: Yeter artık…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kabukcuoğlu…

38.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, 11 Ocak Sağlıkçılar Günü'ne ve sağlık personelinin kadro sorununa ilişkin açıklaması

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Eskişehir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

11 Ocak Sağlıkçılar Günü'nde sağlık personeli dert küpüdür. Ülkemizde 39 sağlık branşından mezun olan gençlerimizin yaşadığı ortak sorun atanamamaktır. Plansızlık sonucunda oluşan arz talep dengesizliği neticesinde her branşta ihtiyaçtan fazla mezun verilmekte, yeterli kadro bulamayan gençlerimiz ne yazık ki işsizlik ordusuna katılmaktadır. Okuyup da karşılığını alamamak, bu gençlerimizi maddi ve manevi olarak yıpratmaktadır. 39 sağlık branşından biri olan ve bugün itibarıyla atama bekleyen en az 34 bin acil tıp teknisyeni vardır. Sağlık Bakanlığı sadece 66 acil tıp teknisyeni alınacağını belirtmiştir. 20 bin kişilik alımda 66 sayısı devede kulaktır. Sınavlarda almış oldukları yüksek puanlara rağmen atanamayan acil tıp teknisyeni kardeşlerimiz bu düşük oranın sonraki alımlarda telafi edileceğini beklemektedir.

BAŞKAN – Sayın Ataş…

39.- Kayseri Milletvekili Dursun Ataş'ın, araç muayene ücretlerine ilişkin açıklaması

DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Araç muayene ücretlerine 2022 yılında yüzde 36 zam geldi. Bu zamlarla beraber küçük araç muayenesi 507 TL'ye, büyük araç muayenesi 685 TL'ye, traktör ve motorlu bisiklet muayenesi 258 TL'ye, egzoz muayenesi ise 110 TL'ye yükseldi. Sadece on beş, yirmi dakika süren ve zorunlu tutulan bu işlem için bu fiyatlar çok yüksektir. Vatandaşa bakım, onarım, tamir, değişim gibi hiçbir hizmet sunulmadığı için yapılan bu işin maliyeti de oldukça düşüktür. Vatandaşın, zorunlu ihtiyaçlarını karşılayamadığı, akaryakıta gelen zamlar yüzünden aracına dahi binemediği bu dönemde vatandaşın beli bu zamlar yüzünden iyice bükülmüştür. Bu ücret ve zamlar gözden geçirilmeli ve tekrar düzenlenmelidir.

Vatandaşın cebinden elinizi çekin artık diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Arkaz…

40.- İstanbul Milletvekili Hayati Arkaz'ın, 8 Ocak 2022 Cumartesi günü Şanlıurfa'nın Akçakale sınırında Barış Pınarı Harekâtı bölgesinde şehit olan askerlere Allah'tan rahmet, yaralı askerlere şifalar dilediğine ilişkin açıklaması

HAYATİ ARKAZ (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

8 Ocak 2022 Cumartesi günü Şanlıurfa'nın Akçakale sınırında Barış Pınarı Harekâtı bölgesinde PKK'lı teröristler tarafından bir askerî aracımıza patlayıcıyla yapılan saldırıda Teğmen Murat Alyakut, Sözleşmeli Er Ertuğrul Ulupınar ve Onbaşı Enes Koç şehit olmuş, 1 Mehmetçik'imiz de yaralanmıştır. Şehitlerimize Cenab-ı Allah'tan rahmet, yaralı askerlerimize de şifalar diliyorum. Aziz milletimizin ve kederli şehit ailelerinin, kahraman silah arkadaşlarının başı sağ olsun diyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Çok teşekkür ederim.

BAŞKAN – Alınan karar gereğince denetim konularını görüşmüyor ve gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmına geçiyoruz.

1'inci sıraya alınan, Giresun Milletvekili Cemal Öztürk ve 77 milletvekilinin Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) KANUN TEKLİFLERİ

1.- Giresun Milletvekili Cemal Öztürk ve 77 Milletvekilinin Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4058) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 301) (x)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Komisyon Raporu 301 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Sayın milletvekilleri, alınan karar gereğince bu teklif İç Tüzük'ün 91'inci maddesi kapsamında temel kanun olarak görüşülecektir. Bu nedenle teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanıp maddelerine geçilmesi kabul edildikten sonra bölümler hâlinde görüşülecek ve bölümlerde yer alan maddeler ayrı ayrı oylanacaktır.

Teklifin tümü üzerinde söz isteyen Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın İsmail Faruk Aksu.

Buyurunuz Sayın Aksu. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; 301 sıra sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz aldım. Gazi Meclisi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Görüşmekte olduğumuz kanun teklifi kamu çalışanları ve emeklilerinin ek maaş artışlarının düzenlenmesi, en düşük emekli maaşının 2.500 Türk lirasına çıkarılması, Türk lirası finansal araçların özendirilmesi, doğal gaz fiyatlarının kademelendirilmesi, kamu ihalelerinde ek fiyat farkı uygulanması, bireysel emeklilik sisteminin teşvik edilmesi gibi toplumun birçok kesimine yönelik önemli düzenlemelerden oluşmaktadır. Öngörülenlerin çoğu Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından 20 Aralık 2021 tarihinde açıklanan ekonomik tedbirlerden yasal düzenleme gerektirenlere ilişkindir. Açıklanan tedbirlerle ekonomideki istikrar bozucu gelişmelerin önüne geçilmesi, vatandaşlarımızın tasarruflarının değerinin korunması, atıl tasarrufların ekonomiye kazandırılması, üretim ve ihracatın desteklenmesi ve ekonomide öngörülebilirliğin sağlanması amaçlanmıştır. Bu süreçte hemen devreye konulan 3 uygulamayla piyasaların rahatlatılması sağlanmıştır. Bunlardan birincisi, birikimlerini TL mevduat olarak değerlendirenlerin kurlardaki oynaklık karşısında mağdur olmaması için 21/12/2021 tarihinde uygulamaya geçen kur korumalı TL vadeli mevduat hesabıdır. İkincisi, ihracatçı ve ithalatçı firmalara TL uzlaşmalı vadeli döviz satımına ilişkin Merkez Bankası tarafından 21 Aralık 2021 tarihinde başlatılan uygulamadır. Üçüncüsü de 29 Aralık 2021 tarihinde yurt içi yerleşik kişilerin altın cinsinden mevduat ve katılım fonu hesaplarının Türk lirası vadeli mevduat ve katılma hesaplarına dönüşmesi hâlinde sağlanacak desteğe ilişkin düzenlemedir. Devamında ise alınan tedbirler ve kurlarda sağlanan görece istikrar sonucu fiyatlardaki yüksek artış aralık ayının sonuna doğru düşmeye başlamış ancak aralık enflasyonuna yansımamıştır.

Milliyetçi Hareket Partisi olarak enflasyonla mücadeleye katkı amacıyla, mal ve hizmet üreten, satan, pazarlayan firma, şirket ve kurumlarımızın temel ihtiyaçların fiyatlarında indirime gitmelerinin millî birlik ve dayanışmamızın harcı olacağı yönünde çağrı yapmış, bu doğrultuda bir kampanya başlatmıştık. Kampanyaya ilgi yoğun olmuş, tüm ülke sathında fiyatların indirilmesi suretiyle

(x) 301 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

enflasyonun düşürülmesine katkı sağlayacak önemli adımlar peş peşe atılmıştır. İnanıyoruz ki kur korumalı TL mevduat hesabına olan ilginin artması, ihracatın ivme kazanması ve kurlardaki istikrarla birlikte fahiş fiyat artışları da tamamen durdurulmuş olacaktır.

Değerli milletvekilleri, görüşmekte olduğumuz kanun teklifi ekonomik tedbirler kapsamında öngörülen amaçların gerçekleştirilmesine, aynı zamanda, vatandaşlarımızın hayat kalitesinin artırılmasına yönelik önemli muhtevaya sahiptir. Teklifin 1'inci maddesiyle merkez bankaları arasında kurulan ilişkilerin işin gerektirdiği diplomatik hassasiyet ve ekonomik güven temelinde yürütülebilmesini teminen diğer merkez bankalarının Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası nezdindeki para, alacak, mal, hak ve varlıklarının haczedilmemesi sağlanmaktadır. Gelişmiş çoğu ülke mevzuatında da bulunmakta olan düzenleme, ülkemizde rezerv tutma talebine ilişkin artışın ve Türkiye'ye güvenin de bir göstergesidir. Bu uygulamanın Türkiye'nin diğer ülkelerin güvendiği bir ekonomik merkez olma özelliğini öne çıkaracağı ve rezervlere katkı sağlayacağı açıktır.

Teklifte yapılan bir diğer düzenleme 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'na ilişkindir. 2'nci maddeyle vergi kanunları uyarınca iadesi talep edilen vergilere ilişkin açılan davalarda haksız iadelerin önüne geçilebilmesi amacıyla dava konusu tutarın yüzde 50'si oranında teminat alınmadan yürütmenin durdurulması kararının verilmemesi öngörülmektedir. Bu şekilde geri ödemeler konusunda ortaya çıkan sorunların bir ölçüde giderilmesi amaçlanmaktadır.

3 ve 8'inci maddeler mevzuatta yer alan atıfların Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumuyla uyumlu hâle getirilmesine yöneliktir.

Teklifin 4 ile 9'uncu maddelerini kapsayan 6 maddesi bireysel emeklilik sistemiyle ilgilidir. Bireysel emeklilik sistemine katılımı teşvik etmek ve fon birikimini arttırmak amacıyla 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu'nda önemli değişiklikler yapılmaktadır. Bireysel emeklilik, bir sosyal güvenlik sistemi olmasının yanında uzun dönemli bir tasarruf sistemidir. 2001 yılında kabul edilen bireysel emeklilik tasarruf ve yatırım sistemi 27 Ekim 2003 tarihinde ilk emeklilik planlarının onaylanmasıyla fiilen yürürlüğe girmiş, 1 Ocak 2013 tarihinde yüzde 25 oranında sağlanan devlet katkısıyla da sisteme katılım artmıştır. Teklifle yüzde 25 oranındaki devlet katkısı yüzde 30'a yükseltilerek vatandaşlarımızın Türk lirası kullanımıyla daha fazla tasarruf yapması hedeflenmektedir. Ayrıca, BES'te belirli süre kalmış kişilerin konut alımı, evlilik, eğitim ve benzeri için ihtiyaç duyulabilecek tasarruflarını sistemde kalarak kullanabilmesine imkân sağlanmaktadır.

Düzenlemeyle, ayrıca, talepleri hâlinde 45 yaş üstü çalışanların otomatik katılım sistemine dâhil edilmesi mümkün hâle getirilmekte, bireysel emeklilik sistemindeki sözleşmelerin temlik edilme standartlarının belirlenmesi için Sigortacılık ve Özel Emeklilik Kurumuna yetki verilmektedir.

Yapılan önemli düzenlemelerden biri de doğal gaz satışında kademeli fiyat uygulamasına geçilmesine ilişkindir. Ülkemizin doğal gaz tüketimi, nüfus, sanayileşme ve kentleşmeyle doğru orantılı hava sıcaklığıyla ters orantılı bir şekilde büyümektedir. Bilindiği gibi Avrupa'daki doğal gaz fiyatlarında son bir yılda 5 kata varan yükselişler yaşanırken dünya genelinde de doğal gaz fiyatları 2020 yılına göre dolar bazında yüzde 100'e yakın artış göstermiştir. Ülkemizde ise eşel mobil sistemi etkin şekilde kullanılarak doğal gaz, elektrik ve akaryakıtta uygulanan desteklerle küresel düzeyde yaşanan artışlar, vatandaşlarımıza aynı düzeyde yansıtılmamıştır.

Teklifin 10'uncu maddesiyle BOTAŞ'a fiyat belirlemede esneklik sağlanarak bölgesel ve iklimsel koşullara bağlı, il veya bölge bazında kademeli doğal gaz satış fiyatı belirleme yetkisi verilmektedir. Böylece, aynı abone grubunda yer alsa bile maliyet bazlı tarife metodunun yanında doğal gazın tasarruflu kullanılmasını teşvik edici, destekleyici ve fazla tüketim yapanların maliyetine katlanmasını öngören kademeli fiyatlandırmanın yapılması mümkün hâle gelmektedir.

Teklifin 11'inci maddesi kamu ihalelerine yönelik fiyat farkı getirilmesine yöneliktir. Son dönemde ülkemizde ve dünyada ham madde temininde ve tedarik zincirlerinde meydana gelen aksaklıklar ve girdi fiyatlarındaki artışlar nedeniyle kamu ihalelerine yönelik fiyat artışlarının belirli kural bütünlüğü içinde, fiyat farkı ödenmek suretiyle yerine getirilmesini temin etmek amacıyla 4734 sayılı Kanun'da değişiklik yapılmaktadır. Öngörülen düzenlemeyle, 1 Aralık 2021 tarihinden önce 4734 sayılı Kanun'a göre ihale edilen işlerde ek fiyat farkı verilerek işlerin zamanında tamamlanması, tamamlanan işlerin ise maliyet kayıplarının belirli ölçüde karşılanması amaçlanmaktadır. Ayrıca, bu sözleşmelerin herhangi bir kısıt olmadan devrine de imkân sağlanmaktadır.

Teklif kapsamındaki bir diğer düzenleme ise tasarruf kompozisyonunun makroekonomik politikalarla uyumlu olması amacıyla Türk lirası finansal araçların özendirilmesine ilişkindir. 12'nci maddede, Türk lirası araçlara olan talebin ve finansal piyasalarda derinliğin artırılması, ürün çeşitliliğinin teşvik edilmesi ve bu süreçte finansal sektörün ve millî ekonominin sağlıklı gelişmesine katkıda bulunulması amacıyla mevduat ve katılma hesaplarının getirilerinin kur artışlarına karşı desteklenmesi öngörülmektedir. Bu kapsamda, hazine kaynağının açılacak hesaplara hangi yöntemlerle aktarılacağına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkilendirilmekte; ödenecek destek tutarı ve hesaplama yöntemi, destekten yararlanacak kişi kapsamı, hesap türleri, vadeler, limitler ve kesintiler ile uygulamaya ve denetime ilişkin usul ve esasları belirlemeye Cumhurbaşkanı yetkili kılınmaktadır.

14'üncü maddeyle, tam mükellefiyete tabi girişim sermayesi yatırım fonlarının katılma payları ile girişim sermayesi yatırım ortaklıklarının hisse senetlerinden elde edilen kâr paylarına uygulanan kurumlar vergisi istisnası girişim sermayesi dışındaki diğer yatırım fonlarından elde edilen kâr paylarını da kapsayacak şekilde genişletilmektedir. Portföyünde yabancı para birimi cinsinden varlık ve altın ile diğer kıymetli madenler ve bunlara dayalı sermaye piyasası araçları bulunan yatırım fonlarından elde edilen kazançlar ise bu istisna kapsamının dışında bırakılmaktadır.

15'inci madde, sanayi sicil belgesini haiz, fiilen üretim faaliyetleriyle iştigal eden ve ihracat yapan kurumların söz konusu faaliyetlerinden elde ettikleri kazançlarına geçerli olan kurumlar vergisi oranının 1 puan indirimli uygulanmasını öngörmektedir.

Sayın milletvekilleri, teklifin 13'üncü maddesi en düşük emekli aylığının yeniden düzenlenmesine, 16'ncı maddesi ise kamu çalışanları ve emeklilerinin ek maaş artışlarına ilişkin hususları düzenlemektedir. 5510 sayılı Kanun ve ilgili mevzuat uyarınca gelir ve aylık ödemesi yapılanlara 1.500 Türk lirası olarak öngörülen aylık asgari ödeme tutarı 2.500 TL'ye yükseltilerek en düşük emekli maaşı da 2.500 TL'ye çıkarılmaktadır. Ayrıca, 2022 yılı için emeklilerimize enflasyon artışına bağlı fark ile toplu sözleşmeyle belirlenen artışlar yapılacak, temmuz ayında memur ve emeklilerine toplu sözleşmeyle belirlenen maaş artışları yanında yeni enflasyona bağlı oluşan fark da yansıtılacaktır. Devleti yaşatmanın yolunun insanı yaşatmaktan geçtiğine, ülkelerin değerinin insanlarına verdiği değerle artacağına ve istikbale güvenle bakabilmek için emekliler, yaşlılar ve çalışanların onurlu bir yaşam sürmesinin temin edilmesi gerektiğine inanıyoruz. Bu kapsamda, Milliyetçi Hareket Partisi olarak asgari ücretlimizin, çalışanlarımızın ve emeklilerimizin daima yanında olduk, olmaya da devam edeceğiz.

Diğer yandan, 16'ncı maddede kamu görevlileri ile emeklilerimize yapılacak ek zam tutarıyla ilgili düzenlemeler yer almaktadır. Buna göre, Kamu Görevlilerinin Geneline ve Hizmet Kollarına Yönelik Mali ve Sosyal Haklara İlişkin 2022 ve 2023 Yıllarını Kapsayan 6. Dönem Toplu Sözleşme'yle kamu görevlilerinin aylık ve ücretlerinde 1/1/2022 ile 30/6/2022 tarihleri arasındaki dönem için uygulanacak artış oranı yüzde 5'ten yüzde 7,5'a çıkarılmaktadır. Böylece, söz konusu toplu sözleşmeye göre 2021 yılı ikinci yarısından kaynaklı enflasyon farkı dâhil 1/1/2022 tarihinden geçerli olmak üzere yaklaşık yüzde 27,9 oranında yapılması gereken maaş zammı yüzde 30,95'e çıkarılmaktadır.

Ayrıca, aile yardımı ödeneği kapsamında eş ve çocuklar için yapılan ödemelerin artırılmasıyla tüm çalışanların asgari ücret kadar gelirinin vergi dışı bırakılması sonucu oluşan gelir artışı kadar net maaş artışı da çalışanlarımıza yansımış olmaktadır.

Bununla birlikte, memur ve emeklilerine yönelik 3600 ek gösterge düzenlemesiyle de maaşlarda ayrıca önemli artışlar meydana gelecektir. Asgari ücretlilere, emeklilerimize ve çalışanlarımıza yapılan maaş artışlarından, sosyal destek ödemelerinden yararlanan asgari ücrete bağlı maaş alan birçok vatandaşımız da olumlu yönde etkilenmektedir. Bu şekilde, dar gelirli büyük bir kesimin fiyat artışlarına karşı korunması da temin edilmektedir. Önümüzdeki süreçte çiftçimizin geçim şartlarını kolaylaştıracak, gübre, mazot ve elektrik gibi girdi maliyetlerine karşı onları etkin biçimde destekleyecek ilave adımların atılması da yerinde olacaktır. Ayrıca, esnaf ve sanatkârlarımızın faaliyetlerini olumsuz etkileyen gelişmelere karşı yapılan desteklerin faaliyetlerinin devamını sağlayacak ve rekabet gücünü artıracak şekilde sürdürülmesi de önem arz etmektedir.

Değerli milletvekilleri, Türkiye kısa vadeli dalgalanmalara rağmen giderek güçlenen bir ülkedir. Mali disiplini, güçlü bankacılık sistemi, ulaştırma, sanayi ve enerji altyapısı, nitelikli insan kaynağı, girişimcilik kültürü sayesinde Türkiye dünyanın pandemi karşısında bocaladığı bir ortamda pozitif yönlü ayrışmayı başarmış, güçlü bir ekonomiye sahip olduğunu kanıtlamıştır. Türkiye, 2020 yılında büyümeyi başarabilen az sayıda ekonomi arasında yer almış, büyüme eğilimini sürdürerek 2021 yılının birinci çeyreğinde yüzde 7,4, ikinci çeyreğinde yüzde 22, üçüncü çeyreğinde ise yüzde 7,4 oranında büyümüştür. Büyümedeki başarının arkasındaki itici güç, güçlü sanayi altyapımız olmuştur. Türkiye'nin 2021 yılı üçüncü çeyreği itibarıyla, dünya ihracatından aldığı pay ilk defa yüzde 1'in üzerine çıkmıştır. 2021 yılında toplam ihracatımız, geçen yıla göre yüzde 32,9 oranında artarak 225,4 milyar dolara ulaşmış, ihracatçılarımız tarihî bir rekora imza atmıştır. Dış ticaret açığımız yüzde 7,8 azalışla 45,9 milyar dolara gerilemiş, ihracatın ithalatı karşılama oranı da yüzde 83,1'e yükselmiştir. 2021 yılında bütçe performansı da oldukça olumlu seyretmiştir. Kasım ayında bütçe dengesi 32 milyar lira, faiz dışı bütçe dengesi ise 47,3 milyar lira fazla vermiştir.

Normalleşme süreciyle birlikte turizm ve hizmet sektörünün kazandırdığı katkıyla ekonomimiz daha da canlanmıştır. 2020 yılında 12 milyar dolar seviyesine düşen turizm gelirimiz 2021 yılında yüzde 100 artarak 24 milyar doların üzerinde gerçekleşmiştir. Avrupa Birliği ülkelerinde genel yönetim borç stokunun millî gelire oranı yüzde 90'ın üzerindeyken en az borçlu ülkeler arasında bulunan ülkemizde bu oranın 2021 yılı sonu itibarıyla yüzde 36,6 olarak gerçekleşmesi beklenmektedir.

Uluslararası düzlemde yaşanan gelişmeler, her geçen gün ortaya çıkan yeni krizler Türkiye'ye güçlü bir devlet ve bölgesinde lider ülke olma sorumluluğunu yüklemektedir. Ülke olarak bazı sıkıntılarımız olsa da alınan tedbirler sayesinde bunların üstesinden gelinmektedir. Hayat pahalılığı kaderimiz değildir ve enflasyonun da üstesinden hep birlikte gelinecektir.

Kanun teklifiyle dar ve orta gelirli insanımızın elinden tutularak onların enflasyona ezdirilmemesi için önemli adımlar atılmaktadır. Cumhur İttifakı birlikteliği ve kararlılığıyla aşılamayacak sorunumuz, çözülemeyecek problemimiz yoktur. Önemli olan, millî birlik ve beraberliğimizin korunması, güçlü demokrasimizin, siyasi istikrarımızın bozulmaması; Türkiye'yi kaosa sürüklemek isteyenlere, amaçları uğruna ülkemizi yangın yerine çevirmekten çekinmeyenlere fırsat verilmemesidir. Türkiye, Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemiyle güçlenmekte, millî menfaatlerimizi merkezine alan Cumhur İttifakı'yla da lider ülke Türkiye hedefine kararlılıkla yürümektedir.

Bu düşüncelerle kanun teklifinin ülkemize ve milletimize hayırlı olmasını diliyor, sizleri ve bizi izleyen muhterem vatandaşlarımızı saygıyla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Birleşime yirmi dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.23

BEŞİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 19.48

BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ

KÂTİP ÜYELER: Şeyhmus DİNÇEL (Mardin), Enez KAPLAN (Tekirdağ)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 44'üncü Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

301 sıra Sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon? Yerinde.

Teklifin tümü üzerinde ikinci söz İYİ Parti Grubu adına İzmir Milletvekili Sayın Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun.

Buyurun Sayın Dervişoğlu. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin geneli üzerinde İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

Her zaman ifade ettiğimiz gibi, biz siyasete ve Parlamentodaki çalışmalara siyah ve beyaz olarak bakmıyoruz. Biz önümüze gelen her teklif üzerinde parti grubu olarak ciddiyetle çalışıyoruz. Komisyondaki görüşmeler esnasında sorularımızı yöneltiyoruz, gördüğümüz eksiklikleri ve çekinceleri de ortaya koyuyoruz. Ön yargılara ve siyasi mülahazalara göre değil, yalnız ve ancak Türk milletinin menfaatlerini esas alarak bir kanaat oluşturmaya gayret sarf ediyoruz.

Bu teklif içerisinde de olumlu bulduğumuz bazı maddeler var. Örneğin, BOTAŞ tarafından il ve bölge bazında kademeli doğal gaz satış fiyatı uygulanabileceğine dair düzenlemeyi İYİ Parti olarak destekliyoruz. Bu konu hakkında önerilerimizi de her zeminde defaatle ifade ettiğimizi hatırlatmak istiyoruz. Öte yandan, teklifte yer alan ve en düşük emekli aylığının 2.500 liraya çıkarılmasına yönelik düzenlemeyi de yetersiz ve eksik buluyoruz. Uzun yıllar boyunca bu memlekete emek veren, alın teri döken ve külfetlere katlanan emekli vatandaşlarımızın hak ettiği nimetlerden mahrum bırakılmasını da kabul etmediğimizi her fırsatta tekrarlıyoruz. Açlık sınırının 4 bin lirayı aştığı Türkiye'de, emekli vatandaşlarımıza 2.500 lira emekli maaşını reva görmek, 10 milyon emekli vatandaşımızı bir anlamıyla açlığa mahkûm etmektir.

Şu an Genel Kurulda görüşmekte olduğumuz teklifin 1'inci maddesi, Merkez Bankamız nezdinde bulunan yabancı ülke merkez bankalarına ait para, alacak, mal, hak ve varlıkların haczedilemeyeceği, üzerlerine ihtiyati tedbir veya ihtiyati haciz konulamayacağı hususunu düzenlemektedir. Komisyondaki görüşmeler esnasında hem teklif sahiplerine hem de Merkez Bankamızın yetkililerine bu konuda birçok farklı soru sorduk fakat böyle bir düzenlemeye bugün neden ihtiyaç duyulduğuna dair sorduğumuz her soru maalesef karşılıksız kalmıştır. Hangi ülkenin, hangi sebeple Türkiye Cumhuriyeti'nden böyle bir kanun talep ettiğine dair sorduğumuz sorular da yanıtsız bırakılmıştır. Şeffaf ve hesap verebilir bir siyasi iktidarın yokluğunda Türkiye ekonomisinin başına gelebilecek gaileleri iktidarınız döneminde acı bir şekilde tecrübe ettik, etmeye de devam ediyoruz, tıpkı 128 milyar dolar hadisesinde olduğu gibi. O dönemde de ne iktidardan ne de Merkez Bankası yetkililerinden kamuoyunu tatmin edecek ya da aydınlatacak herhangi bir açıklama yapılmamıştır. Cumhurbaşkanı başka, bakanlar başka, milletvekilleri başka savunmalar yapmış, her biri birbiriyle çelişen siyasi demeçlerle toplum nezdindeki güven kaybı daha da derinleştirilmiştir.

Ekonominin temelinde güven ve istikrar vardır. Gözlerdeki ışıltı diğer ülke merkez bankalarına yetmiyor olacak ki Merkez Bankamızı itibarsızlaştıracak bu düzenlemeyi Genel Kurula getirebilme cüretine kapıldınız. Türk lirası milletimizin itibarı, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ise bu itibarın güvencesidir, savunucusudur. Eğer Merkez Bankasının olması gerektiği gibi bağımsız olmasını temin edebilseydiniz Türk lirasının itibarını muhafaza edebilirdiniz, iktidarınız boyunca da uluslararası piyasaların tahakkümüne boyun eğmek zorunda kalmazdınız. İktidarınızın istikrarsız ve güven telkin etmeyen ekonomi politikalarının yıkıcı etkileri maalesef ve maatteessüf artarak devam etmektedir. Merkez Bankası gibi itibarlı ve köklü bir kurumun kodlarıyla bu denli oynanırsa ve bağımsız olması gereken Merkez Bankası siyasetin tasallutu altında böyle ezilirse tecrübe ettiğimiz bu akıbet de kaçınılmaz hâle gelir.

Esasen, yapılan bu düzenleme de ne olduğu belli olmayan 128 milyar dolar meselesinin doğal bir sonucudur. Bizim, bugün bu hususu tartışıyor olmamızın sorumluları, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası rezervlerini eksi 57 milyar dolara düşürenlerdir.

Daha önce defalarca sorduk ama cevap vermediniz, milletin kürsüsünden yine soruyoruz: Türk milletinin alın teri olan Merkez Bankası rezervlerinin satışına kim ve nasıl karar verdi? Bu satışlar kimlere yapıldı? Bu satışlardan kimler ne kadar kâr etti?

Dün rezervlerimizin hiç edilmesine sebep olan AK PARTİ iktidarı, bugün Cumhur İttifakı milletvekillerinin dahi malumat sahibi olmadığı bir düzenlemeyle Merkez Bankamızın tabutuna son çiviyi de çakmak istemektedir. Siyasi ikballeri için Türkiye'nin istikbali üzerine kumar oynayanlar şunu iyi bilsinler ki İYİ Parti iktidarında Türk milletinin her bir kör kuruşunun hesabı mutlaka sorulacaktır. Gelecek siyasi planlarınızı bu hususu nazarıdikkate alarak yapmanızda da sizin açınızdan çok büyük fayda vardır.

Eskiden istisnai durumlarda kullanılan örtülü ödenek vardı, şimdi neredeyse bütün ödenekler örtülü. Kamu bankaları ve Merkez Bankası ilişkileri örtülü, Merkez Bankası ile hazine arasındaki ilişkiler de örtülü. 20 Aralık gecesi küçük yatırımcının üç kuruşuna yapılan operasyon da örtülü. Türkiye'deki her türlü işleyişin yeni normu hâline getirdiğiniz bu örtülü düzen önümüzdeki ilk genel seçimden itibaren son bulacaktır.

Değerli milletvekilleri, görüştüğümüz kanun teklifi bir başka maddesinde kur korumalı Türk lirası mevduatıyla ilgili düzenlemeyi kapsamaktadır. Bildiğiniz üzere, kur korumalı Türk lirası mevduat sözleşmeleri bankalar tarafından hayata geçirilmiş olmasına rağmen yasal çerçevesi şimdi düzenlenmektedir. Yürütmeyi temsil eden iktidar "Siz gerekeni yapın, mahkeme arkanızdan gelir." diyerek yargıyı, kur korumalı mevduatı önce hayata geçirip sonra da yasal düzenlemeyi getirerek yasamayı peşinden sürüklemeye gayret etmektedir. Hukuka ve kanunlara riayet etmesi icap eden yürütme, hukuku ve kanunları kendisine riayet etmeye mecbur bırakmaktadır. İcra makamı tarafından önce icra edilen, sonra Türk milletinin iradesinin tecelligâhı olan Türkiye Büyük Millet Meclisine dayatılan bu kanun teklifine yalnızca muhalefet partilerinin değil, esasen iktidar grubunun milletvekillerinin de karşı çıkması gerekmektedir çünkü bu, Gazi Meclisimizin egemenlik haklarına sahip çıkmanın ihmal edilemez bir mecburiyetidir.

Ucube sistemler ucube uygulamaları da beraberinde getirip hayata geçirir. Sizin "kur korumalı mevduat" dediğiniz bu ürün, gerçekte Türk lirasını dolara bağlayan, sınırsız faiz getirili hazine üzerinden kumar oynayan ucube bir uygulamadır. 20 Aralıktan 4 Ocağa kadar olan süre içinde gerçek kişilerin döviz mevduatı 400 milyon dolar daha artmıştır. Vatandaşlarımız, bugün söylediğini yarın inkâr eden iktidarınıza, verdiğiniz sınırsız faize ve ortaya koyduğunuz finansal enstrümanlara rağmen hâlâ güvenmemektedir.

Kur korumalı mevduat için öngördüğünüz katılım beklentilerinizin altında gerçekleşmiş olacak ki bu sabah itibarıyla şirketlerin de bu sistemde hesap açmalarına izin verdiniz. Hani siz yeni ekonomik modelinizle yatırım yapacaktınız? Hani istihdam ve üretim sağlayacaktınız? Döviz üzerinden faiz garantisi verilen şirketler mi yatırım yapacak? Döviz üzerinden sonsuz faiz vadettiğiniz şirketler mi üretim ve istihdam sağlayacak? Söylemleriniz ve eylemlerinizin arasında ortaya koyduğunuz çelişkiler, Türkiye'yi yönetme ehliyetinizi kaybettiğinizin göstergesidir. Her biri başka bir yöne koşan atlarla bu araba Türkiye'yi taşıyamaz, zaten taşıyamıyor. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Türkiye'yi yönetenlere düşen, ortadaki bu büyük başarısızlığın sorumluluğunu almak ve Türkiye'yi bir seçim sürecine derhâl taşımaktır; siyasi sorumluluğun gereği budur. Türkiye için tek ve gerçek çıkar yol erken genel seçimdir. Bunun dışında dayatılan hiçbir yol Türkiye'nin önünü açamaz, milletin güvenini tesis edemez. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Sayın milletvekilleri, AK PARTİ dönemi, Türk lirasının Türk ekonomisinden kovulmasının hüzünlü bir hikâyesidir. Kamu-özel iş birliği projelerinin tamamı, yerli ve millî olduğunu iddia eden AK PARTİ iktidarı tarafından, dolar üzerinden imzalanmıştır; bu sebeple, Osmangazi Köprüsü'ne 2 Ocak itibarıyla gelen zam yüzde 104 olmuştur.

Partili Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminin yürürlüğe girmesiyle başlayan döviz ve altınla iç borçlanma süreci kamunun borç stokuna ek 1 trilyon liralık bir yük daha eklemiştir. Şimdi de ekonomideki tüm mevduatların dövize bağlanmasıyla dolarizasyon son safhaya ulaşmıştır. Hükûmetin 300 bin kişinin bankadaki mevduatına döviz garantisi vermesi ve hazineye ilave yük getirmesi aslında kendi kabiliyetsizliğini örtme çabasıdır. Ay sonunu getiremeyen vatandaşlarımızdan topladığınız vergilerle mevduat sahiplerine hazine garantisi vermek, fakirin sofrasındaki aşı alıp zenginin lüksüne, şatafatına katmaktan başka bir anlam taşımamaktadır. Uyguladığınız yanlış ekonomi politikaları neticesinde Türkiye "dünyanın en yüksek enflasyonu" "dünyanın en yüksek faizi" "dünyanın en çok değer kaybeden para birimi" unvanlarıyla 2022 yılına girmiştir. Ekonominin her sahasında, her türlü mal ve hizmet alanında yeni zamlar gözlemlenmektedir. 2021'e girerken "Faiz, kur, enflasyon şer üçgenini kıracağız." diyen kadrolar şimdi de "Göreceksiniz, birkaç ay içinde enflasyon tek haneli rakamlara inecek." iddiasında bulunuyorlar. Bürokrasiyi yozlaştıran; adaleti, diplomasiyi, ekonomiyi tüketen bu tek adam rejiminin artık Türkiye'ye verecek hiçbir şeyi kalmamıştır. Bundan beş yıl önce bu sistemi milletin önüne getirenler vaatlerinin çok uzağına düşmüş, toplumun refahı ve gelişimi önünde birer engele dönüşmüşlerdir. Tüm bunların sonucu olarak 2021 yılında faiz yüzde 98, enflasyon yüzde 80, dolar kuru yüzde 79 artmıştır. Borsa İstanbul, 2021 yılında dünyanın en çok kaybettiren borsası hâline dönüşmüştür.

Bugün paramız pul olduysa sorumlusu bellidir. Mutfaklar yangın yerine döndüyse sorumlusu bellidir. Çiftçilerimiz toprağa düşürdükleri terin karşılığını alamıyorlarsa sorumlusu bellidir. Milletimiz hayat pahalılığı altında her geçen gün daha da fazla eziliyorsa bunun da sorumlusu bellidir. Sorumlusu dış güçler filan değil, yirmi yıldır bu ülkenin ekonomisini yöneten Recep Tayyip Erdoğan ve Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarıdır. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

Yüksek faiz, yüksek enflasyon, yüksek dolar kuru Türkiye'nin kaderi olmamalıdır. Türk milleti böyle bir iktidara mecbur, muhtaç ve mahkûm değildir. Elinize aldığınız sopa ve polisiye tedbirlerle ne fiyatları ne de döviz kurunu kontrol edemezsiniz. Ekonomiyi istikrara kavuşturmanın yolu akıl dışı heterodoks politikalarla değil, ortak aklın ve uzlaşının sağlandığı bilimsel argümanlarla mümkün olmaktadır.

Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarı tarafından ekonominin istikrara kavuşturulamayacağı artık anlaşılmıştır. Tehlikeli ve akıbeti malum ekonomi deneylerinizle milletimizin zamanını çalmayı artık bırakın. Sandığı milletin önüne bir an önce getirin el mi yaman, bey mi yaman görelim bakalım. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar) Son kez olsun, milletimizin bu beklentisine kulak verin ve Türk milletinin iradesiyle birlikte merhametine kendinizi teslim edin.

Değerli milletvekilleri, sözlerime son vermeden önce, İYİ Parti olarak kardeş Kazakistan'daki gelişmeleri dikkatle takip ettiğimizi belirtmek istiyorum. En büyük dileğimiz, yalnızca bölgenin değil, aynı zamanda Türk dünyasının da kurucu iradesi içinde bulunan Kazakistan'ın büyük emeklerle taçlandırdığı bağımsızlık ve istikrarını muhafaza etmesidir. Jeopolitik olarak her fırsatı değerlendiren Rusya tarafından bir dış müdahale penceresinin açılması ve oldubittiyle Rus askerî varlığının Kazakistan üzerinde kalıcı hâle getirilmesi Türk dünyası açısından büyük bir riski de beraberinde getirmektedir. Dış müdahalelerin önüne geçebilecek bir inisiyatif alanını Türk Devletleri Teşkilatı zaman kaybetmeden derhâl üstlenmelidir. Dolayısıyla, Türk Devletleri Teşkilatının böylesine önemli risk ve tehditleri içinde barındıran bir konuda kamuoyunu bilgilendirirken "Endişeyle takip ediyoruz." demekten daha önemli iş ve eylemlerde bulunması icap etmektedir. Çokça kıymet verdiğimiz Türk Devletleri Teşkilatının, temennilerin ötesine geçen bir uluslararası organizasyona dönüşmesine, iktisadi, akademik ve askerî gücünü eş güdümlü şekilde harekete geçirebilecek bir yapıya kavuşturulmasına acilen ihtiyaç vardır.

Bir kez daha, İYİ Parti olarak, kardeş Kazak halkının ve devletinin yanında olduğumuzu ifade ediyor, Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Diyarbakır Milletvekili Sayın Garo Paylan.

Buyurunuz Sayın Paylan. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sizleri saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, ben, altı yıldır Plan ve Bütçe Komisyonu üyesiyim; altı yıldır çok sayıda vicdansız ve adaletsiz torba yasayla ve yasalarla karşı karşıya kaldık ama ben, hiç bu kadar adaletsiz, bu kadar vicdansız ve bu kadar akılsız bir torba yasa görmemiştim. Gerçekten, Allah, insanın önce aklını alırmış; bunların da herhâlde vicdanını aldığı gibi aklını da aldı Allah, maalesef.

Değerli arkadaşlar, bakın "Faiz sebep, enflasyon sonuç." dediler. Hani bir teşhiste bulunursunuz ve "Bir tedavi uyguluyorum." dersiniz, bunun sonucunda hasta daha kötüye giderse "Galiba benim uyguladığım tedavi yanlış." deyip geri adım atarsınız. Ne yaptınız? Faizi 2 puan düşürdünüz; dolar 8,30'du, 10 liraya fırladı. Dedik ki: "Efendim, yanlış tedavi." Yok, geri adım atmak yok, devam. Faizi yine düşür suni olarak, dolar 12-13 oldu. "Efendim, hasta ölüyor." Yetmez, bir daha düşür; dolar 18 liraya fırladı "dış mihrak" falan filan demeye başladılar. Sarayda bir panik "Ne yapacağız?" diye. "Efendim, sermaye kontrolü koyamayız, daha beter batarız." birinci seçenek. İkinci seçenek, faiz yükseltmek. "Biz Tayyip Bey'e bunu söyleyemeyiz, mahveder bizi. Ne yapacağız? Şapkadan bir tavşan çıkaracağız. Tayyip Bey'e ne önerelim? Efendim 'Faiz yükselttik.' demeyelim ama 'Faizi dolar bazında yapalım.' diyebiliriz." diye şapkadan bir tavşan çıkardılar. Şimdi, tavşan sevimli bir hayvandır, öyle değil mi? Ama bu tavşan, arkadaşlar, yurttaşımızın ekmeğini, aşını, işini alabilecek bir canavar.

Bakın, değerli arkadaşlar, şimdi dolar geçici olarak 11,5 liraya düştü değil mi? Hani, ilk gün müdahaleyle filan 11,5 liraya düşürdüler. Bu sistem daha on beş gün önce başladı yasa dışı olarak. On beş gün önce 11,5 liraydı. Bugün kaç para? 13 lira 85 kuruş. Yani bu sisteme on beş gün önce para yatıranlar yalnızca on beş gün içinde kılçıksız, net, vergisiz yüzde 20 para kazandılar arkadaşlar. Ya, bu nas mıdır arkadaşlar? "Nas" dediğiniz böyle bir şey miydi? Ya "faizsiz sistem" dediğiniz böyle bir şey miydi? "Faiz düşecek." dediğiniz böyle bir şey miydi? On beş günde kılçıksız yüzde 20 para kazandıran bir sistem. Peki, ucu, sınırı var mı bu sistemin? Yok. Dolar ne kadar yükselirse para sahiplerine o kadar faiz ödenecek. Peki, bu ağalar ceplerinden mi ödeyecekler? Şimdi, Cemal Öztürk Bey getirmiş bu torba yasayı. Vallahi vebali büyük Sayın Cemal Bey, bilmem artık. Bu iş, ihale de sana kalmış, bunun vebali büyük, ne diyeyim?

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Ya, ağalık falan yok.

GARO PAYLAN (Devamla) – Ceplerinden mi ödeyecek bu ağalar? Yok, ceplerinden ödemeyecek. Nereden ödeyecekler? Ey, 84 milyon yurttaşım, sen ekmek alıyorsun ya, ekmekten vergi kesiliyor; süt alıyorsun ya, sütten vergi kesiliyor; sigara alıyorsun ya, sigaradan vergi kesiliyor; iğneden ipliğe ne alırsan senden vergi kesiliyor. Bir de maaşını alıyorsun, maaş daha cebe girmeden maaşın yüzde 30'unu, yüzde 40'ını bu vicdansızlar alıyorlar, hazineye koyuyorlar. Hazinede para birikti ya, hazinemizin altına bir hortum takıldı şu anda; bu hortumun bir başı hazinede, sizin ödediğiniz vergilerde; diğer başı dolar baronlarında, zenginlerde. İşte, dolar yükseldikçe bu vana açılacak arkadaşlar, yüz milyarlarca lira vergi, işçinin, emekçinin vergisi bir avuç dolar baronuna gidecek. Yani, 84 milyon çalışacak, vergi ödeyecek; 100 bin kişi, 200 bin kişi büyük para sahibi daha da zengin olacak.

Arkadaşlar, saraydakiler vicdanlarını kaybetmiş olabilirler ama biz halkın vekilleriyiz. Bakın, biz esnafa gidiyoruz, çiftçiye gidiyoruz; çiftçi "Tarlama gübre atamadım." diyor; esnaf "Dükkânı kapatacağım." diyor; işçi ay sonunu getiremiyor. Vicdanlı milletvekilleri böyle bir durumda ne yaparlar? "Ya, ben bu yoksulun yanında nasıl olurum, onun derdine nasıl derman olurum?" diye düşünür, öyle değil mi? "Şu zengini biraz daha çok vergilendireyim, yoksullara kaynak aktarayım." der, değil mi? Ama bu vicdansızlar ne yapıyorlar?

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Ya, Garo Bey…

GARO PAYLAN (Devamla) - Yoksul zaten bitmiş, aç, açıkta; yoksuldan alıp zengine veren bir sistem bulmuşlar akılları sıra.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Bir de gülüyorsunuz!

GARO PAYLAN (Devamla) - Değerli arkadaşlar, bakın, bu sistem ahlaksız, adaletsiz ve vicdansız bir sistem ve aynı zamanda hukuksuz da. Bakın, kanun dışı başlattılar ve Anayasa'mıza da aykırı arkadaşlar, Anayasa'ya aykırı.

Bakın, değerli arkadaşlar, bürokratlar, size de söylüyorum, bunlara imza atacak herkese söylüyorum, zaten Merkez Bankası kanun dışı başlattı, tamamen kanun dışı işliyor ama hazinemize bakarsak… Ne diyor Anayasa madde 73: "Herkes, kamu giderlerini karşılamak üzere, mali gücüne göre, vergi öder." Yani ne için vergi ödüyormuş yurttaş? Kamu giderlerini karşılamak üzere; yani işçinin, memurun, emeklinin maaşlarını ödemek üzere; yani yatırımları karşılamak için, okul yapmak için, hastane yapmak için vergi öder yurttaşımız diyor. Siz, Anayasa'ya aykırı bir şekilde ne yapıyorsunuz? Yoksulun ödediği vergiyi zengine aktarıyorsunuz değerli arkadaşlar.

Birinci olay, bu yasa Anayasa'mıza aykırı ve eğer vicdanlı hâkimler hâlâ kaldıysa Anayasa Mahkemesinden dönecektir. Ne yapacaksınız o zaman Cemal Bey? Ne yapmayı düşünüyorsunuz AK PARTİ'li vekiller?

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Cebinden ödeyecekler.

GARO PAYLAN (Devamla) - Ne olacak o zaman sisteme girecek yüz milyarlarca lira para? 2 risk olacak; bir: Anayasa Mahkemesi iptal ettiğinde, zaten sistemi bunun üzerine kurmuşsunuz, sistem çökecek, doların nereye gideceğini Allah bilir. İkincisi: Bu sisteme girmiş, yüz milyarlarca lira girmiş vatandaşa da tazminat ödemek zorunda kalacaksınız. Ama onlara kâğıt imzalatıyorsunuz herhâlde "Bu, Anayasa Mahkemesinden dönerse bunu ödeyemeyeceğiz." diye. Dediğim gibi, Anayasa'ya aykırı.

İkincisi: Bu iktidar yerli ve millî olduğunu iddia ediyordu, değil mi değerli arkadaşlar? "Yerliyiz, millîyiz." diyordu. Yerliliğin ve millîliğin en önemli göstergelerinden biri de paranın itibarıdır arkadaşlar. Paranız önemli bir bağımsızlık belgesidir ve onun itibarı ülkenin itibarlarından biridir. Bakın, Amerikan devleti, parasını bütün dünyaya hâkim kılmıştır -yalnızca ülkesinde değil, ülkemizde de- bankalardaki paranın üçte 2'si dolardadır. Maalesef diyorum. Şimdi, yerli ve millî olduğunu iddia eden bu iktidar ve

küçük ortağı diyor ki: "Biz geri kalan üçte 1 Türk lirasını da dolara bağladık." Ben açıkça söylüyorum arkadaşlar, bir kez daha tekrar ediyorum: Ben bundan daha büyük bir mandacı yasa düzenlemesi görmedim; bu, mandacılıktır arkadaşlar, bunu unutmayın. (HDP sıralarından alkışlar) Paranızı enflasyona bağlamıyorsunuz, paranızı Türk lirasına bağlamıyorsunuz; paranızı dolara bağlıyorsunuz.

Ya, arkadaşlar, bakın, bu aynı zamanda -bakın, uyarıyorum iktidar ve ortağını- ulusal güvenlik meselesine yol açacak bir yasal düzenlemedir arkadaşlar, ulusal güvenlik meselesine yol açabilir. Ya, hafızayı beşer nisyan ile maluldür, öyle değil mi? Ya, yalnızca üç yıl önce -hadi Trump haklı, haksız geçiyorum- rahibi burada rehin tutuyordunuz, "Rahibi bırakmazsanız ekonominizi mahvederim." dedi, değil mi? Zaten damat ekonomiyi kötü yönetiyordu, onunla beraber dolar fırladı, öyle değil mi? Ya -bugün Biden, yarın Trump, öbür gün başkası- Amerika, bütün paramızı dolara bağladığımızı görse -aramızda da sıkıntılar var, değil mi- "Ya, ben bunlara bir baskı yapayım." dese, o baskıya ezilmeyecek misiniz? Ezilmek zorunda kalacaksınız çünkü paranız dolara bağlı. Çünkü bilecek ki Amerikan Başkanı, Türkiye'nin parası dolara bağlı "Ben bunlarla istediğim gibi oynarım." diyecek; bu bir ulusal güvenlik meselesi değil midir arkadaşlar?

Bakın, arkadaşlar, üçüncü mesele de bu, sistemik bir risk yaratır arkadaşlar, sistemik bir risk. Düşünün ki, bakın, Hazine ve Maliye açıklıyor, diyor ki: "107 milyar lira on beş günde girdi." Bakın, on beş günde 107 milyar lira girdi. Bugün şirketlerin ve kurumların da girmesini onayladınız. Ne oldu? 300 milyar lira, 500 milyar lira -üst sınırı yok ki- ben diyeyim en az 600 milyar lira bu sisteme girdi; girebilecek 1,6 trilyon var, 600 milyar lira girdi bu sisteme. Ya, dolar yalnızca on beş gün önce gördüğü rakamı görse arkadaşlar, hazinemiz -Hazine ve Maliye Bakan Yardımcımız burada- 300 milyar lira para ödeyecek. Nereden ödeyecek arkadaşlar bu parayı, nasıl ödeyecek? Para basacak değil mi? Hani dolar basacak matbaası yok ki, Türk lirası ödeyecek. Ne yapacak? Para basacak. Ve ne yapacak? Bir avuç zengine bu parayı, Türk lirasını aktaracak. Onlar ne yapacaklar? Dolar almaya koşacaklar, dolar daha da yükselecek, enflasyon patlayacak. Arkadaşlar, bu, şu anda Türkiye'nin ekonomik temelleri zaten zayıf, bu zayıf olan ekonomik temellerimizi daha da sarsacak ve belki Türkiye'yi yerle bir edecek büyük bir ekonomik, sistemik bir risk yasasıdır. İşte, bu adımı atarsanız arkadaşlar, emin olun, üç vakte kadar -bakın, kayıtlar burada, üç hafta, üç ay ya da on üç ay- bu sistem patlayacak. Hiçbir yolu yok, kurtuluşu hep böyle olmuş. Rahmetli Özal da bu sistemi 70'li yıllarda yapanlara maalesef beddua etmiş çünkü sistem çökmüş. 2001 yılında bu sistem bir yıl içinde çöktü; bankaları batırdı, sistemi batırdı, dolar 3 katına çıktı "Doları sabitleriz." dediler, "Faizi kontrol altına alırız." dediler; üç ay, altı ay sürdü, dolar 600'den 1.600'e fırladı, bütün sistem çöktü. Tayyip Bey ne diyor? "Hâlâ 2001 yılının faturasını ödüyoruz." diyor. Ya, 2001 yılının faturasını ödüyorsan bir dönüp 2001 yılına bakmaz mısın? Hadi geçtim 2001 yılını, ya, damadın üç yıl önce bu sistemi uygulamaya kalktı, doları sabitlemeye kalktı 6,5'a, 128 milyar doları sattı. Sonra ne oldu arkadaşlar? Bakın, Merkez Bankası Başkan Yardımcımız burada. Arka kapıdan sattılar doları, mecbur kaldılar. Ne oldu 6,5'a sabitledin, ne oldu, sonra ne oldu? Hani diyor ya "Dolar 10 lira, 15 lira olacak ya…" diye, olmadı mı arkadaşlar ya, olmadı mı, sonucu ne oldu? Damat bey, neredesin? Damat bey sattı dolarları, tuttu mu? Tutmadı. Kayınbaba satsa da tutmayacak arkadaşlar. Şu anda arka kapıdan dolar satmaya devam ediyorlar. Tayyip Bey'e "10 liranın altına düşüreceğiz." diye taahhütte bulunmuş Sayın Nebati; olmadı. "11,5 lira" dediler, 10 milyar, 15 milyar dolar sattılar, olmadı, şimdi 13,80'de tutmaya çalışıyorlar. Hâlâ arka kapıdan Merkez Bankasının eksi rezervlerini daha da eksiye düşürüyorlar. Yine olmayacak arkadaşlar.

Değerli arkadaşlar, aklınızı başınıza devşirin, gerçekten diyorum, aklınızı başınıza devşirin. Bakın, bu sizin felaketiniz olacak, biliyorum -sizin felaketiniz olsun gerçekten- ama ülkenin de felaketi olacak, bunu unutmayın. Yoksullar daha da yoksul olacaklar, aklınızı başınıza devşirin.

Değerli arkadaşlar, bakın, iki türlü bir soygun düzeni var şu anda Türkiye'de, iki türlü.

Birincisini açıklıyorum, Merkez Bankamız ve Hazinemiz burada. Merkez Bankası Başkan Yardımcımız Merkez Bankasında ne yapıyor biliyor musunuz? Yüzde 14'le para satıyor. Bakın, Merkez Bankası Başkan Yardımcısı burada, yüzde 14'le para satıyor. Kime satıyor? Bankalara satıyor. Bankacılık sistemi kimin elinde? Yabancı sermayenin elinde. Orada Hazine ve Maliye Bakan Yardımcımız da var, o da diyor ki bankalara "Ben yüzde 26'yla borç alırım." Allah Allah! Bir kamu kuruluşu yüzde 14'le para satıyor, öbür kamu kuruluşumuz yüzde 26'yla para satın alıyor. Bankalar, kılçıksız, yüzde 12 para kazanıyor arkadaşlar, yüzde 12.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Yabancı bankalar.

GARO PAYLAN (Devamla) – Ya arkadaşlar, gerçekten Allah akıl fikir vermedi size, gerçekten aklınızı bu kadar kaybettiniz mi ya? Bak, bu birinci soygun düzeni.

HÜDA KAYA (İstanbul) – İhanet, ihanet!

GARO PAYLAN (Devamla) – İkinci soygun düzeni de şu, diyorlar ki: "Ey, yurttaşlar, bankalara yüzde 14'le parayı yatırın. Ben sana dolar garantisi veriyorum. Dolar ne kadar yükselirse hazineden vereceğim." Yurttaşlarımız da yüzde 14'le parayı bankaya yatırıyor. Sonra bu bankalar, özel bankalar bu yüzde 14'le yurttaştan topladığı parayı ne yapıyor? Yüzde 30'la, yüzde 35'le, yüzde 40'la yurttaşlarımıza satıyor, şirketlere satıyor, kurumlara satıyor. Ya arkadaşlar, mevduat yüzde 14; dolar garantisi hazineden, Merkez Bankasından. E, kârı kim alıyor? Yabancı sermayeli özel bankalar yüzde 30'la, yüzde 35'le, yüzde 40'la kredi satıyor. Arkadaşlar, soyuluyoruz, soyuluyoruz ve kamu eliyle soyuluyoruz, bu iktidar eliyle soyuluyoruz. (HDP ve CHP sıralarından alkışlar) Ya, böyle bir şey olabilir mi ya? Ya, aklınızı peynir ekmekle mi yediniz? Ya, bir kamu kuruluşu yüzde 14'le para satıp öbür kamu kuruluşu yüzde 26'yla para alır mı arkadaşlar?

Bakın, arkadaşlar, ulusal güvenlik meselesi dedim ya; varan 1. Şimdi, varan 2; Merkez Bankası Başkan Yardımcımız burada gelmiş diyor ki: "Ya, benim kasam tükendi." Ee… "Hatta yetmez, eksi 57 milyar dolardayım ben; damat bey sattı dolarları, şimdi de Tayyip Bey satıyor dolarları, eksi 57 milyar dolardayım." Ee… "Güvenilir ülkeden de sermaye gelmiyor buraya, vallahi ben batık durumdayım. Ne yapacağım?" Vallahi üçüncü dünya ülkeleri var; Libya gibi ülkeler var mesela. "Şimdi Libya bana para koymak istiyor, para yatırmak istiyor 3-5 milyar dolar, ona muhtacım." Ee… "Ama Türkiye'deki müteahhitlerin de Libya'dan alacağı var." diyor. Şimdi, Libya "Parayı buraya koyacağım." diyor ama "Ya senin müteahhitlerin haciz koyarsa… Sen bana bir yasa çıkar." diyor Libya. Yasa da şöyle çıksın diyor: "Meclisteki Cemal Öztürk imza versin, AKP'li 100 milletvekili imza versin, Mecliste bu yasaya el kaldırsınlar; Türkiye'nin müteahhidi Libya'dan alacaklı ama Libya buraya para yatırırsa o para haczedilemesin." Arkadaşlar, ben hiç bu kadar utandığımı hatırlamıyorum. Böyle bir yasa teklifi bu Meclise verilebildi ve eğer AKP ve MHP milletvekilleri el kaldırırlarsa bu yasa teklifi bu Meclisten geçecek. Bakın, arkadaşlar, iflas eden esnaf tefeciye düşer. Bunlar tefeciye düştüler, düne kadar "kabile devleti" dedikleri Libya'dan üç beş kuruş bulmak için, bizim müteahhitlerimizin alacakları karşısında haczetmemesi için yasa çıkarmayı bile göze alıyorlar; bu bir.

Bu yasa başka niye çıkıyor? Şimdi, Arap Emirlikleri buraya para verecek, değil mi? Tayyip Bey gidecek, diyecek ki: "Bana 3-5 milyar verin, muhtacım." Arap Emirlikleri diyor ki: "Senin Libya'da güçlerin var, şimdi o güçlerini çekersen ben sana para verebilirim. Bir de ben sana para verirsem benim param haczedilmesin." Bak, ulusal güvenlik meselesi dedim ya. Bir ülkenin kasası boşaldığında tefeciye düşer; borç alan da emir alır, bunu unutmayın. Düne kadar "hain" dediğiniz, "Darbenin arkasında var." dediğiniz Arap Emirlikleri ne yapacak? Şimdi diyecek ki arkadaşlar: "Size para vereceğim ama siz hele bir Libya'dan çekilin, hele bir de bana haczedilmeme güvencesi verin."

ÜMİT YILMAZ (Düzce) – Geçen sene "Çekilin." diyordunuz.

GARO PAYLAN (Devamla) – Başka… Maduro -eksik kalır mı- Venezuela'nın diktatörü diyecek ki: "Ben sana para koyacağım; bak, bana hacizler geliyor, bu parayı koyacağım ama bu paraya haciz gelme riski var, benim parayı sana kaçırmam için Meclisinden böyle bir yasa çıkar." Arkadaşlar, bunlar hepimiz için utançtır ve bu utanca yol verilmemesini bütün Meclisten hassaten rica ediyorum.

Değerli arkadaşlar, bireysel emeklilik sistemini getirmiş AKP, diyor ki: "Yüzde 25 devlet katkısı vardı, yüzde 30'a çıkaracağım." Arkadaşlar ya, bireysel emeklilik sisteminde kimler kalabiliyor? Parası olanlar kalabiliyor, değil mi? Yoksul yurttaşımız zaten karnını doyuramıyor, o sistemde kalamıyor; zorunlu olarak soktunuz, sokan parasını geri alıyor. "Yüzde 25 yetmez parası olana, ben yüzde 30 destek vereceğim." diyorsunuz. Bu kabul edilemez arkadaşlar, bu da vicdansız ve adaletsiz bir düzenlemedir.

Emeklilerle ilgili düzenleme getirmişler. 1.500 lirayı 2.500 lira yapıyoruz, değil mi? Çok olumlu bir düzenleme olarak gösteriyorsunuz. Arkadaşlar, buradan hepinize çağrı yapıyorum, "2.500 lira ne güzel oldu." deyip imza atan arkadaşların hepsine: Gelsinler, 2.500 lirayla bir ay geçinsinler bakalım diyorum. Hadi, buyurun, var mısınız? Ben varım. Hadi, deneyelim bir ay, 2.500 lirayla geçinin. Arkadaşlar, açlık sınırı 4 bin lirayken, yoksulluk sınırı 12 bin lirayken siz, 2.500 lira olan emekli maaşına nasıl "Güzel." dersiniz? Bakın, bunun maliyeti ne kadar? Cemal Bey getirdi; 3,5 milyar liracık. Dedim ki emekli maaşı 3 bin liraya yükselse maliyeti ne olur? 10 milyar lira olur maliyeti. Biz "En azından en düşük emekli maaşı 4.250 lira olsun." dedik ama ben, en azından 3 bin lira olsa ne olur maliyeti dedim? 10 milyar lira. Ne dediler? "Olmaz." dediler, "Hazinemiz bunu kaldıramaz." dediler.

Peki, bir sonraki maddede müteahhitler var; müteahhitler zordaymış, kabul, zorda ama bir milletin Meclisinin öncelikleri olmaz mı arkadaşlar? Önce ne yaparsınız? Aç, açıkta olanı, emeklinizi, işçinizi, fakir fukarayı gözetirsiniz değil mi? Önceliğiniz bu olur, önce onlara destek verirsiniz, sonra gerekirse müteahhittin de zararı niçin, bakarsınız. Müteahhitler zarar etmişler; vallahi, ben, hiç bu kadar AKP'li vekili Plan ve Bütçe Komisyonunda görmemiştim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Paylan.

GARO PAYLAN (Devamla) - Hepsi geldiler, lobi yapıyorlar müteahhitler için. "Aman, müteahhitlere para vermemiz lazım, 40 milyar vermemiz lazım, 50 milyar vermemiz lazım." En sonunda 10,5 milyar lira maliyetle kurtardık. Bakın, emekliye 3,5 milyar lira verdiler, müteahhide 10,5 milyar lira verdiler. İşte bunlar, emeklinin, işçinin, memurun, çiftçinin iktidarı değil, müteahhitlerin iktidarı maalesef. (HDP sıralarından alkışlar) Bakın, çiftçi tarlasına gübre atamıyor, emekli pazardan çöp topluyor, işçiler ay sonunu getiremiyor. En büyük kaynak torbadan kime gitti? Müteahhitlere gitti maalesef. Değerli arkadaşlar, gerçekten aklınızı başınıza devşirin.

Bakın, arkadaşlar, torbada doğal gazla ilgili bir düzenleme var. "Kademeli düzenleme" dediniz ya, vallahi elektrikte gördük kademeli düzenlemenizi, elektrikte de "kademeli" deyip vallahi merdivenli zammı millete iteliediniz; yüzde 50 minimum, yüzde 100 maksimum zam yaptınız. Doğal gazda da kademeli tarifeye geçeceklermiş, kademeli zam geliyor doğal gazda da değerli arkadaşlar.

Hepinize saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Boş ve temelsiz beyanları reddediyoruz.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Gerçekler çok ağır geldi değil mi?

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Sen gerçeğine bak, kendi gerçeğine!

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Gerçekler ağır geldi vallahi.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Boş ve temelsiz… Biz mücadele ede ede bu icraatları hayata geçirdik.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Gerçekler söylendi.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) - Boş ve temelsiz beyanlar…

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Sen kendi gerçeğine bak, rezil oldunuz be!

CAHİT ÖZKAN (Denizli) - Dün "Libya'ya gitmeyin." diyen siz değil miydiniz? Bugün Libya'dan geri gönderecekti… Nereye, kim gönderiyor kendi millî silahlarımızla? Ooo!

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Antalya Milletvekili Sayın Cavit Arı.

Buyurun Sayın Arı. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA CAVİT ARI (Antalya) - Değerli Başkanım, sevgili milletvekili arkadaşlarım; Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi hakkında Cumhuriyet Halk Partisi adına söz almış bulunmaktayım. Öncelikle hepinizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Bu torba yasayla getirilmeye çalışılan düzenlemelere şöyle bir baktığımızda, buradaki ihtiyaçların hepsinin, AKP'nin bugün ülkeyi getirmiş olduğu çıkmazdan dolayı getirildiğini açıkça görmekteyiz. Ekonomiyi çıkmaza soktuğunu, ekonomiyi gerçekten mahvettiğini ve böylelikle de ekonominin bu kötü gidişatı nedeniyle belirli sektörlere destek verme girişiminde olduklarını görmekteyiz. Yani kısacası, ortada AKP'nin ekonomideki başarısızlığı bulunmakta. Ekonomik anlamda ülkeyi getirdiğiniz çıkmaza bölüm bölüm çare aramaya çalışmaktasınız. Ancak ne yazıktır ki artık ülkede birden fazla delik var ve bu delikler her geçen gün artmakta. Yani gemi su aldı, siz ne yaparsınız yapın artık sizin yapmış olduklarınız, sizi içinde bulunduğunuz çıkmazdan kurtarmaya yetmeyecek. Birini kapatmaya çalışsanız bir başka yerden yeni bir delik ortaya çıkmakta. Artık tek çare kaldı, iktidardan gitmeniz; ülke başka türlü rahatlamayacak, ekonomi düzelmeyecek, huzur gelmeyecek çünkü siz ülkede güven bırakmadınız çünkü size bu ülkede güven kalmadı, ekonomiyi batırdınız.

Şimdi, değerli arkadaşlar, bakın, öyle bir düzenleme getirdiniz ki… Efendim, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına yabancı ülke merkez bankalarına ait para, alacak, mal, hak ve varlıklar gönderildiğinde, yatırıldığında bunların haczedilemeyeceğine, üzerine ihtiyati tedbir ve ihtiyati haciz konulamayacağına dair bir madde getirmektesiniz. Şimdi, değerli arkadaşlar, buradaki para nedir? Bu para kimin parası? Bu düzenleme ihtiyacı nereden çıkmıştır? Ben sizlere soruyorum: Para yatırmak isteyen merkez bankaları hangi ülkelerin merkez bankaları? Bugüne kadar hangi ülkenin merkez bankası para yatırmak istedi de böyle bir düzenleme olmadığı için vazgeçti? Buna ilişkin yaşanmış bir örnek var mı? Yani bu ihtiyaç nereden doğdu? Bu para kimin parası? Bu düzenlemeye neden ihtiyaç var? Ya, bu düzenleme Türkiye'nin güveninin zedelenmesi düzenlemesidir değerli arkadaşlar, Türkiye'nin itibarının yok edilmesi düzenlemesidir. Yani böyle bir düzenlemeyi nasıl kabul edersiniz anlaşılır gibi değil. Yani siz, bu ülkenin itibarını düşünmüyor musunuz?

Şimdi, bu düzenlemeyle gerçekten, Türkiye Cumhuriyeti devletinin itibarını ayaklar altına almaktasınız. Yani buraya bir ülkenin merkez bankası para yatıracaksa "Bizim koşullarımız belli; gelin, bu koşullarda para yatırın." diyebilirsiniz ama deniliyor ki: "Siz böyle bir düzenleme yapın, biz ancak o zaman yatırırız." İşte, o zaman, akıllara "Bu paralar kimin parasıdır?" sorusu gelmekte. İşte, bu konularda Plan ve Bütçe Komisyonunda defalarca sorduk, biraz önceki soruları orada sizlere sorduk; bir kelimelik dahi tatmin edici cevap veremediniz. Yani neymiş efendim, işte, para yatırmak isteyen ülkeler bizden böyle bir talepte bulunmuş.

Şimdi, ayrıca, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının her ne kadar bir anonim şirket de olsa kamu tüzel kişiliği yönü vardır ve sonuç itibarıyla, bizim kanunlarımızda zaten bir anlamda da haczedilemezlik hükümleri bulunmaktadır. Bu, İcra ve İflas Kanunu'nda da düzenlenmiştir; 82, 83

ve 89'uncu maddelerinde zaten yasal bir engel bulunmaktadır. Dolayısıyla, böyle bir düzenlemeye de ihtiyaç yoktur. Bu düzenlemeden, esas itibarıyla Türkiye Cumhuriyeti devletinin itibarını düşünerekten vazgeçin değerli arkadaşlarım.

Şimdi, yine bir başka düzenlemeyle karşı karşıyayız. "Vergi kanunları uyarınca iadesi talep edilen vergilere ilişkin olarak açılan davalarda, dava konusu tutarın yüzde 50'si oranında teminat alınmadan yürütmenin durdurulmasına karar verilemez." şeklinde bir öneri var. Şimdi bu öneri, pratik uygulamada belki idarenin karşılaştığı bazı sorunlardan ortaya çıkmış olabilir. Yani bazı kötü niyetli mükelleflerin yarattığı tablolardan dolayı böyle bir düzenleme ihtiyacı olabilir. Ancak bakın değerli arkadaşlar, biz bir hukuk devletiyiz ve bir hukuk devletinde hak arama özgürlüğü engellenemez. Yani birisi kötü niyetli olup da belki yanlış bir iş yaptı diye… İyi niyetli olup da hak arama mücadelesine girişmek isteyen ama sonuçta kendisinden yüzde 51 yürütmeyi durdurma amacıyla teminat istenen kişiyi de mağdur edebilirsiniz. İşte, hukuk düzeni, kötü niyetlinin kötü niyetli davranışıyla düzenlenmez, iyi niyetli kişinin hakkının ihlal edilmesini önleyecek bir sistemdir. O nedenle bakın, burada, eğer biz yargı bağımsızlığını savunuyorsak açılmış bir davada -ki bu düzenleme dava açılmaya engel değil, yanlış anlaşılmasın, dava açılacak- o davada yürütmeyi durdurma kararı verilebilmesi için yüzde 50 teminat şartı aranması o mükellef için ağır bir şart olabilir. Yargı bağımsızlığı içerisinde bu takdir hakkını biz mahkemeye bırakmak zorundayız ya da hakkaniyete uygun, daha makul bir teminatı mahkeme takdir etmeli ya da burada daha makul bir teminatı belirleyebiliriz.

Şimdi, değerli arkadaşlar, bakın, özellikle başta ilim Antalya olmak üzere "sıcak bölge" diye ifade edilen illeri yakından ilgilendiren bir düzenlemeyle karşı karşıyayız. Baştan söyleyeyim: Bu düzenleme eşitliğe aykırı, bu düzenleme Anayasa'nın en temel haklarından olan eşitlik prensibine aykırı. Şimdi, "BOTAŞ tarafından Bakanlık görüşü alınmak kaydıyla bölgesel ve iklimsel koşullar dikkate alınarak il veya bölge bazında kademeli doğal gaz satış fiyatı uygulanabilir." diye bir düzenleme getirilmekte. Yanlış anlaşılmasın, önce, şunun altını kalın bir çizgiyle çizmek istiyorum: Şimdi, "soğuk bölgeler" diye geçen illerimiz var. Biz bu illerimizde doğal gaz fiyatlarının ucuz olmasına, daha uygun bir tarife üzerinden uygulanmasına kesinlikle ve kesinlikle karşı değiliz ve bu anlamda soğuk illerimizde, sarfiyatın daha fazla olduğu illerimizde doğal gaz fiyatlarının daha uygun bir şekilde olmasını, bu anlamda da devlet imkânlarıyla teşvik edilmesini destekliyoruz. Bu konuda bir sorun yok ancak gelelim sıcak illere yani ılık olarak kabul edilen illere. Şimdi, zaten soyut bir tanımlama var yani burada -BOTAŞ'a- Bakanlık oluruyla -bölgesel bir takdir hakkı- bakın "İklimsel koşullar dikkate alınarak…" denilmekte. Şimdi, Antalya deyince, İzmir, Muğla, Aydın, Hatay, Mersin, Adana deyince, o bölgede yaşayan insanlara her şey güllük gülistanlık mı? O bölgede yaşayan insanların hiç ekonomik sorunu yok mu? Yani o bölgede yaşayan insanların hepsinin ekonomisi çok mu yerinde, hiç mi ekonomik anlamda sıkıntısı olan yok? Yani o bölgede olanların hepsi doğal gaz fiyatlarını katlamalı ödeyebilecek mi zannediyorsunuz? Bakın, bu yanlış bir uygulama değerli arkadaşlar. Tekrar söylüyorum, soğuk bölgelere destek verelim, hep beraber destekleyelim ama siz sıcak veya kış süreci daha kısa geçti diye o illerde yaşayan vatandaşlarımızı cezalandıramazsınız. Zaten neye göre tespit edileceği soyut, böyle muallak; işte sadece iklim koşulu üzerinden gidilen bir tespitle belirlenecek. Yarın bu işin içine siyaset girecek mi, girmeyecek mi; siyasi tercihlere göre, oradaki durumlara göre belirlenecek mi, bunları bir kenara koyarak konuşuyorum yani bunlar da yaşanabilir çünkü siz her şeyde bu tip ön yargılarla hareket eden bir anlayıştasınız. Şimdi, sonuçta bu bölgelerde yaşayan insanları cezalandırmaya hakkınız yok değerli arkadaşlar.

Ve ben buradan, başta Antalya olmak üzere, bu bahsettiğim ılıman iklimi olan illerdeki vatandaşlarımıza buradan söylüyorum: Yarından itibaren doğal gaz fiyatlarında yükselme meydana gelirse, o faturalar kabarmaya başlar, o faturalar şişmeye başlar ödenmez hâle gelirse bunun tek sorumlusu AKP iktidarıdır; buradan ilan ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Bu düzenlemeden geri adım atın, bakın, değerli arkadaşlar, geri adım atın yoksa bunun cezası, siyasi faturası ağır olur; bu iklimde yaşayan insanlar size bunun faturasını ağır keser. Bu insanları cezalandırmaya hakkınız yok.

Şimdi, tersinden bakalım. Şimdi, bu illerde kışın süre kısa ama yazın ne olacak? Yazın da yaz süreci uzun. Şimdi, örneğin, Antalya'da yaz sürecinde insanlar evlerinde yirmi dört saat klima çalıştırıyor, arabasında sonuna kadar klimasını açıyor yani o zaman o bölgede yaşayan insanlara elektrikle ilgili özel bir destek veriyor muyuz?

Kaldı ki değerli arkadaşlar, bakın, bölgeler arasında böyle ayrım yapmak kadar yanlış bir şey yok. Yani elektriği orada ucuza ver, doğal gazı burada ucuza ver, efendim, yarın başka bir ürünü öbür tarafta ucuza ver. Bu, kesinlikle doğru değil; bu, bir ayrıştırma yaratır; bu, bölgeler arasında gerçekten bir ayrıştırma yaratır; bu, doğru bir uygulama değil. Ha, bunu başka, teknik, bilimsel ve gerçekten gerçekçi veriler üzerinden yapalım ve ona göre bir fiyat belirlemesi yapalım değerli arkadaşlar. Yani bu düzenlemeden yol yakınken vazgeçin, aksi hâlde o bölgedeki insanlar mağdur olacaktır.

Şimdi, bakın kötü ekonomi yönetiminiz dedik; evet, bugün ülkede yaşayan herkesin sizin kötü ekonomi yönetiminizden kaynaklanan mağduriyetleri var; bu açık. Ve şimdi şöyle söyleyeyim: Bakın, bir madde daha getirmeye çalışmaktasınız. Şimdi, ülkemizde ve dünyada ham madde temininde ve tedarik zincirinde yaşanan aksaklıklarla girdi fiyatlarında beklenilmeyen artışlar nedeniyle mal ve hizmet alımları ile yapım işlerine ilişkin Türk lirası üzerinden yapılan sözleşmelerde, efendim, bir ek fiyat farkı verilmesi… Şimdi, tabii, burada bahsi geçen kesim, müteahhitler yani bunlar inşaatla ilgili olan müteahhitler veya mal ve hizmet alımlarıyla ilgili müteahhitler. Şimdi, değerli arkadaşlar, sadece bu açıdan baktığımızda tabii "Ya, müteahhittir kardeşim, sonucuna katlansın." diyebilirsiniz, denebilir ama şimdi, şu pencereden bakalım: Siz müteahhitleri dahi bu duruma düşürdünüz işte; müteahhitleri dahi, bugün "Bu ülkede bolca para kazanıyor." diye değerlendiren belli bir kesimi dahi bu şekilde desteklenmek zorunda bıraktınız. Yani sizin yarattığınız bu tablo nedeniyle müteahhitler de bir anlamda iflasın eşiğine gelmiş durumda.

Şimdi, müteahhitlerin, bu süreçte destek yanında ayrıca başka talepleri de var; bunların en başında da yine tasfiye konusunda da taleplerinin kabul edilmesi… Şimdi, daha önce, 2019 yılında yeniden bir düzenleme getirilmişti, bilindiği üzere bir düzenleme getirilmişti. Bu düzenlemede tasfiye imkânı da vardı, kaldı ki o tarihte pandemi dahi yoktu ve o günkü ekonomik koşullar içerisinde sizin kötü yönetiminiz nedeniyle yaşanan ekonomik sıkıntılar nedeniyle böyle bir dönem yaşanmıştı. O dönemde dahi siz, müteahhitlere bir tasfiye imkânı sağlamıştınız. Şimdi, müteahhitlerin de yine böyle bir beklentisi var değerli arkadaşlar.

Şimdi, vatandaş ekonomik olarak gerçekten can çekişiyor değerli arkadaşlar. Bakın, her şey pahalı; artık bugün benzin, mazot 14 TL'ye yaklaştı, vatandaş markete girmekten korkar hâle geldi. Daha yakın tarihe kadar 100 TL'lik benzin alsa araçların göstergesi hemen harekete geçerdi; şimdi, 100 TL'lik benzin alsa o aracın göstergesi 100 TL'lik benzini muhatap dahi kabul etmiyor değerli arkadaşlar, 100 TL'lik benzini o aracın göstergesi yok sayıyor. İşte, böyle bir dönemi yaşıyoruz.

Çiftçi zaten perişan durumda. Çiftçi, bakın, sayenizde tohum alamaz duruma geldi, tohum alsa ekim yapamaz duruma geldi, ekim yapsa gübre atamaz duruma geldi, atsa da tarlasını süremez duruma geldi. Kısacası çiftçiyi de perişan ettiniz. Bakın, bir emekli vatandaşımızın biraz önce gönderdiği bir mesajı sizlerle paylaşayım. "Devlet memuru iken ilçemdeki 2 armut bahçemde daha iyi üretim yaparım diye emekli oldum." diyor. Ancak hayatın gerçekleriyle orada karşılaşmış ve "Geçen yıl bahçenin birinin ağaçlarını söktüm. Eğer böyle giderse ikinci bahçeyi de sökmek zorunda kalacağım, bir müddet sonra da satmak zorunda kalacağım ve bugün ben 3,5 TL'ye mal ettiğim bir meyvemi 1 TL'ye -onu da alıcı bulabilirsem- ancak satabilirim, satabilecek durumdayım." diyor.

İşte, kısacası değerli arkadaşlar, bu ülkede herkesin durumu kötü, bu kötü duruma gelmesinin sebebi de sizlersiniz. Müteahhitler de herhâlde bu anlamda destek istemekteler.

Şimdi, değerli arkadaşlar, tabii, bu arada bir eli yağda bir eli balda olan müteahhitleriniz de var sizlerin; o kamu-özel iş birlikleriyle keyifleri yerinde olan, doların her gün artmasıyla kazancına kazanç katan müteahhitleriniz de var ama bakın, Anadolu'da hayat mücadelesi verenler de var yani şimdi, her müteahhidi de rantçı sayamayız. Onlar diyor ki, bakın, onlar diyor ki: "Yakın tarihe kadar inşaat demirinin tonu 3 bin TL'ydi." Bugünse aradan daha altı ay geçmeden 13 bin TL'ye çıkmış yani altı ay içerisinde 4 kattan fazla artırmışsınız arkadaşlar. Bakın, bu, sizin hüneriniz. Yani demir altı ay bile geçmeden 3 bin liradan 13 bin liraya çıkmış; çimento 120 TL'den, 5 kat artmış, 600 TL'ye çıkmış; bu da sizin hüneriniz. Diğer inşaat malzemeleri de yine yüzde 100'den yüzde 150'ye kadar çıkmış durumda. İşte, müteahhitlerin yaşadığı bu sıkıntının tek sebebi de sizsiniz yani AKP iktidarıdır.

Şimdi, değerli arkadaşlar, bakın, şunu söyleyeyim: Burada müteahhitler tekrar fesih hakkının getirilmesini beklemekte. Ancak şöyle bir hususu da buradan vicdanınıza sunmak istiyorum: Şimdi, kamu müteahhitlerine fiyat farkı uygularken belediyelerin durumunu da dikkate almak zorundayız. Şimdi, belediyelerin de bu kamu ihaleleri nedeniyle fark ödemek zorunda kalacaklarını unutmayalım değerli arkadaşlar. O nedenle, belediyeler normal bütçesinin dışında ani gelişen bu kararla birlikte eğer ek ücret ödemek zorunda kalacak ise belediyelere ve özel idarelere de bu anlamda bir destek vermek zorundayız çünkü aksi hâlde, belediyeler gerçekten büyük sıkıntı içerisine düşecektir.

Şimdi, değerli arkadaşlar, döviz garantili mevduatlar burada konuşuldu. Bugün, ülkemizin ekonomisine gerçekten en büyük darbeyi vurabilecek düzenlemelerden biri. Önce zaten 21 Aralık'ta bu düzenlemenin uygulanmasına geçildi, ortada kanun yok. Yani siz, ortada kanunu olmayan bir düzenlemeyi 21 Aralık'ta uygulamaya başladınız ve dediniz ki "Kardeşim, sizin hesabınız bundan sonra dolar garantili olacak; dolar korumalı, döviz korumalı olacak." Peki, buna geçmeden önce ben buradan size soruyorum: Bu ülkede 20 Aralık günü ne oldu? Doların 18 TL'den bir anda 11 TL'ye kadar inme aşamalarında, o dolar 18 TL aşamalarındayken kimler haksız kazanç elde etti?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CAVİT ARI (Devamla) – Bitiriyorum Başkanım.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

CAVİT ARI (Devamla) – Dolar düştüğünde kimler tekrar dolarları geriye cukkaladılar? Bunlar kim? Bunlar araştırılsın dedik, Cumhuriyet Halk Partisi olarak biz araştırılsın dedik ama siz bunların araştırılmasından korktunuz değerli arkadaşlar. Neden korkuyorsunuz yani Türkiye'de 20 Aralık günü dönen bu dolapların araştırılmasından neden korkuyorsunuz? Önce bunu açıklamanız gerekir. Çünkü o gün haksız kazançlar elde edildi. İşte, kimlerin haksız kazanç elde ettiğini, kimlerin o gün dolardan, dövizden yüksek paralar kazandığını sizler biliyorsunuzdur; o nedenle de bunların araştırılmasını istemediniz.

Şimdi, bakın, kur korumalı mevduat sistemine ilk karar verildiğinde dolar 11 liraydı, 12 liraydı, 13 liraydı; şimdi 13,85 TL'ye kadar çıktı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CAVİT ARI (Devamla) – Yani parasını bankada normal bir vadede tutmuş olsaydı alacak olduğu paranın kat kat üstünde bir rakam var.

Bitiriyorum Başkanım, selamlama yapayım.

BAŞKAN – Buyurun efendim.

CAVİT ARI (Devamla) – İstemeyiz ama önümüzdeki süreçte dövizde hızlı bir yükselme yaşandığı takdirde, inanın, Türkiye Cumhuriyeti hazinesine bu yanlış uygulamanız nedeniyle çok büyük bir maliyet binecektir. Bu maliyet de tamamen sizin yarattığınız bir tablo olacaktır. Bu düzenleme içerisinde Türkiye Cumhuriyeti devletinin itibarına zarar verecek düzenlemelerden geri adım atın diyorum.

Hepinizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şahıslar adına Konya Milletvekili Sayın Abdüllatif Şener.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkanım, efendim, Parlamentonun bir ritüeli var, muhalefet en son konuşur; usul de öyledir, İç Tüzük'te de buna yatkın hükümler var. Söz, istem sırasına göre verilir ancak epeydir Kanunlardan bir yetkili geliyor, grupların konuşmacılarını soruyor, burada bir istem sırası yaşanamıyor. Hâl böyle olunca takdir ederseniz ritüeller bozulmasın, önce lehteki arkadaşımız konuşsun, aleyhte konuşma son yapılır biliyorsunuz.

Arz ediyorum efendim.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Benim için mahzuru yok.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Hayır, ağabey, usul öyle; sizinle ilgili değil sakın yanlış anlamayın.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Öztürk. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 301 sıra sayılı Kanun Teklifi üzerinde söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Detayları Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan tarafından kamuoyuyla paylaşılan Türkiye Ekonomi Modeli, yatırım, üretim, istihdam ve ihracatın artırılmasına dayanıyor. Türkiye, küresel çapta üretim ve tedarik merkezi olma potansiyelini öne çıkarmayı; ülkemizin lojistik altyapısından, üretim kapasitesinden, ihracat ve doğrudan yabancı yatırım çekme kabiliyetinden yararlanmayı hedeflemektedir.

Amaçlanan bu hedeflere ulaşmak için öncelikli olarak makroekonomik istikrarı sağlayacak yüksek katma değerli yatırımların teşvik edilip üretimin, ihracatın ve istihdamın artırılması gerekiyor. Bu suretle, cari açık sorununun kalıcı olarak çözülmesi, orta gelir tuzağından uzaklaşılması, küresel değer zincirlerinde üst sıralara çıkarılması mümkün olabilecektir. Üretime dayalı ihracat öncelikli bu modelin orta ve uzun vadede başarı sağlayabilmesi için öncelikle makroekonomik istikrarın korunması bir zorunluluktur.

Hükûmet yetkilileri, piyasa ekonomisinden, finansal seferberlik ve serbest kambiyo rejimine tam bağlılıktan vazgeçilmeyeceğini, ekonomi politikalarının daha şeffaf ve öngörülebilir olacağını, dengeli ve sürdürülebilir bir maliye politikası uygulanacağını, piyasalardaki oynaklığın azaltılmasına yönelik olarak makroihtiyati tedbirler alınacağını, piyasa beklentilerinin iyileştirileceğini, reel sektörün önünü daha net görmesinin sağlanacağını ifade etmektedirler. Türkiye'nin demokrasi geleneği, piyasa tecrübesi, piyasa ekonomisi tecrübesi, dinamik iş gücü ve teşebbüs kapasitesi gibi kendine özgü özellikleri dikkate alındığında, uygulanmasına karar verilen programın başarılı olacağına inanıyorum.

Değerli milletvekilleri, bu kapsamda, bugün, bu yeni ekonomi modeliyle amaçlanan hedeflere ulaşabilmek için gerekli yasal düzenlemelerin bir kısmını içeren kanun teklifini görüşüyoruz. Yürürlük ve yürütme dâhil 18 maddeden oluşan teklifle, bireysel emeklilik sistemine katılımı teşvik etmek ve fon birikimini artırmak amacıyla 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu'nda önemli değişiklikler yapılmaktadır. Bu kapsamda, hâlihazırda sistemde yüzde 25 olan devlet katkısı oranı yüzde 30'a çıkarılmaktadır. Konut alımı, evlilik, eğitim ve benzeri konularda

ihtiyaç duyulabilecek nakdin bireysel emeklilik sistemi çatısı altındaki birikimden kullanılabilmesine imkân getirilmektedir. Yine, 45 yaş üstü çalışanların isteğe bağlı olarak otomatik katılım sistemine dâhil edilmesi sağlanmaktadır.

Teklifteki bir diğer düzenlemeyle, kişilerin mevduat ve katılma hesaplarının getirilerini kur artışlarına karşı desteklemek üzere yasal düzenlemeler yapılmaktadır. Burada, Türk lirası araçlara olan talebin artırılması, finansal piyasaların daha etkin bir şekilde işlemesi, finansal piyasalarda derinliğin artırılması, ürün çeşitliliğin teşvik edilmesi ve bu suretle finansal sektörün ve ulusal ekonominin sağlıklı gelişimine katkı yapılması amaçlanmaktadır.

Teklifle, ayrıca Kamu İhale Kanunu'na göre ihale edilen işlerde ek fiyat farkı verilebilmesi amacıyla düzenleme yapılmaktadır. Hâlihazırda Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu uyarınca Kamu İhale Kanunu kapsamındaki işlere fiyat farkı verilmesine ilişkin esas ve usuller Cumhurbaşkanı tarafından belirlenmekte ancak sözleşme imzalandıktan sonra bu hususta değişiklik yapılamamaktadır. Ayrıca, aynı kanunda sözleşmelerin devri belli şartlara bağlanmakta ve buna ilişkin bazı kısıtlamalar bulunmaktadır. Bilindiği gibi, son dönemlerde ülkemizde ve dünyada ham madde temininde ve tedarik zincirlerinde ortaya çıkan aksaklıklar ve girdi fiyatlarında beklenmeyen artışlar nedeniyle kamu ihale sözleşmelerinin maliyetlerinde de öngörülemeyen artışlar meydana gelmiştir. Bu çerçevede, teklifin 11'inci maddesindeki düzenlemeyle Kamu İhale Kanunu'na göre ihale edilen işlerde ek fiyat farkı verilerek işlerin daha sağlıklı yürütülmesi ve zamanında tamamlanması, tamamlanan işlerinse maliyet kayıplarının belli ölçülerde karşılanması amaçlanmaktadır. Fiyat farkı verilebilecek dönem Haziran-Aralık 2021 tarihleri arasında gerçekleştirilen kısımları kapsamakta, ayrıca bu sözleşmelerin herhangi bir kısıt olmadan devrine de imkân sağlanmaktadır.

Değerli milletvekilleri, teklifle, yatırımları, üretim ve ihracatı desteklemek amacıyla Kurumlar Vergisi Kanunu'nda da değişiklik yapılmaktadır. Mevcut durumda, mükelleflerin elde etmiş olduğu kazançlarına, ihracat veya imalat faaliyetleri sonucu elde edilip edilmemesine bakılmaksızın kurumlar vergisi oranı -bildiğiniz gibi- 2021 yılı için yüzde 25 oranında uygulanmış, 2022 yılı için yüzde 23, sonrası yıllar için de yüzde 20 olarak uygulanacaktır. Getirilen düzenlemeyle, ihracat yapan kurumların münhasıran ihracattan elde ettikleri kazançları ile sanayi sicil belgesini haiz ve fiilen üretim faaliyetiyle iştigal eden kurumların münhasıran üretim faaliyetlerinden elde ettikleri kazançlarına kurumlar vergisi 1 puan indirimli uygulanmak suretiyle bu kurumların söz konusu faaliyetleri teşvik edilmektedir. Ayrıca, değişiklikle, kurumların yatırım fonlarına iştirak etmeleri de teşvik edilmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; AK PARTİ hükûmetleri döneminde çalışanlarımızın, emeklilerimizin yanında olduk; onların refah düzeylerini artıran birçok düzenlemeyi hayata geçirdik. İçinde bulunduğumuz bu zorlu dönemde de yine çalışanlarımızı, emeklilerimizi enflasyona ezdirmedik. Bu kapsamda, teklifle, en düşük emekli maaşının 2.500 lira olmasını sağlayacak düzenlemeyi getiriyoruz. Yeter mi? Elbette yetmez. Ayrıca, yine, kanun teklifimizde kamu görevlilerine yönelik olarak 6. Dönem Toplu Sözleşme'de belirlenen aylık ve ücret artışına ilaveten 2,5 puanlık iyileştirme yapılmaktadır. Böylece, 2021 yılının ikinci yarısında ortaya çıkan enflasyon farkı da dâhil, Ocak 2022 döneminden itibaren yapılacak zam oranı yüzde 30,95'e yükseltilmektedir.

Teklifle, vergi kanunları uyarınca iadesi talep edilen vergilere ilişkin olarak açılan davalarda, dava konusu edilen tutarın yüzde 50'si oranında teminat alınmadan yürütmenin durdurulması kararı verilememesi temin edilmektedir; böylece, haksız iadelerin önüne geçilmesi amaçlanmaktadır.

Bir diğer düzenlemeyle de merkez bankaları arasında kurulan ilişkilerin işin gerektirdiği diplomatik hassasiyet ve ekonomik güven temelinde yürütülmesini teminen, diğer merkez bankalarının Banka nezdindeki para, alacak, hak ve varlıklarının haczedilememesi düzenlenmiştir. Muhalefet gruplarından

bazı arkadaşlarımız geldiler, dediler ki: "Bu vicdansız bir yasadır." Burada sadece bir iki maddeyi, açıkça özellikle Merkez Bankasıyla ilgili maddeyi öne çıkardılar. Hâlbuki düzenlemede yürürlük ve yürütme hariç 16 madde vardır. Bu 16 maddenin içinde, vatandaşımıza dokunan ve özellikle de emeklilerimizi, çalışanlarımızı yakından ilgilendiren kanun maddeleri mevcuttur.

Dolayısıyla, teklifimizin kabulü yönünde oy kullanacağımı belirtiyor, düzenlemenin milletimize hayırlı uğurlu, bereketli olması dileklerimle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şahıslar adına Konya Milletvekili Sayın Abdüllatif Şener.

Buyurunuz Sayın Şener. (CHP sıralarından alkışlar)

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; her şeyden önce, bugün hayatını kaybeden Konyaspor futbolcusu Ahmet Çalık Bey'e Allah'tan rahmet diliyorum; yakınlarına, Konyaspor camiasına, bütün sporseverlere de başsağlığı diliyorum.

Değerli arkadaşlar, yine bir torba yasa üzerinde görüşmelerimizi sürdürmekteyiz. Açıkçası, bu torba yasa vesilesiyle şunu belirtmek isterim ki bu iktidar ekonomide ne yapacağını bilmemektedir, herhangi bir ekonomik politika ortaya koymamakta, her gün birbirinden farklı demeçler vermekte, birbirinden farklı politikalar uygulamaktadır yani neyi niçin yaptığını, hangi hedefe ulaşmak istediğini bilmediği açık ve seçik bir şekilde gözükmektedir. Bir kere son bir aydır tartışılan modele bir isim bulmakta da zorluk çekmiştir çünkü ortada bir model yok, onun için önce "rekabetçi kur" demiştir, arkasından "Çin modeli" demiştir, daha sonra da "Türk ekonomi modeli politikası" diye bir cümle, bir ifade icat etmeye kalkmışlardır. Tüm bu farklılıklar, birbirinden farklı isimlendirmeler yol haritalarının ne olduğunu bilmemelerinden ve önlerini görememelerinden kaynaklanmaktadır. Nitekim, bakıyorsunu bir politika aracını kuru yükseltmek için kullanıyor, bir bakıyorsunuz bir başka politika aracını da kuru düşürmek için kullanıyor. Aynı dönemde, aynı periyotta iki politika aracını farklı doğrultuda kullanıyorsanız sizin bir ekonomik perspektifiniz yok demektir, ne yapacağınızı bilmiyorsunuz demektir. Buna karşılık, aniden ortaya çıkan hadiseleri kucaklarında buluyorlar ve bir çözüm yolu bulabilmek maksadıyla sağdan sola, soldan sağa doğru savruluyorlar.

Değerli arkadaşlar, bakın, biraz önce değerli arkadaşımızın bahsettiği şekilde eğer makroekonomik istikrarın kurulması ve cari dengenin sağlanması hedef olsaydı bunu sağlayacak politikaları uygulamaları gerekirdi. İşte, ekim ayı rakamları ortaya çıktı, biraz aylık cari fazla vardı; onun üzerine, cari fazla üzerine, dış ticaret açığının daraltılması üzerine destan yazdılar. Şimdi, kasım ayının cari açığı belli oldu, cari açığı demek ki kapatmamışsınız. Geçen ay ile bu ay farklı, 2,6 milyar dolar açık var, dış ticaret açığı artıyor. O zaman sizin uygulamaya çalıştığınız politika neyin nesidir? Bunun tartışılması lazım.

İkincisi, eğer yeni bir model geliştirdiyse bu iktidar, on dokuz yıllık hükûmet dönemleri sonrasında artık sona gelirken bir model icat ettiğini düşünüyorsa çok geç kalmış demektir, bu ülkenin on dokuz yılını heba etmiş demektir. O zaman, eğer bugün savunduklarınız doğruysa on dokuz yılın hesabını vermeniz lazım. Neden on dokuz yıldır yanlış yaptınız? Aslında makroekonomik bir model yoktur, ortada böyle bir şey yoktur; bireysel, günübirlik, ihtiyaca binaen ortaya çıkan politikalar vardır. Bakın, 2009 yılına kadar kur düşüşü vardır, bireysel anlamda bu dönem birikim dönemi olduğu için kur düşük gidiyordu; 2009-2010'dan sonra, özellikle de 2012'den sonra kurda sürekli yükselme oldu, döviz kurunda. Bu dönemde de biriktirilen paraların, dolarların veya dövizlerin değerlendirilmesine ihtiyaç vardı, bu da değerlendirme dönemidir demek lazım. Yani ikiye ayırırsak, birinci dönemi "biriktirme dönemi", ikinci dönemi de "değerlendirme dönemi" diye nitelemek lazım ve her şeyden önce de bir genel, Türkiye'nin ihtiyacına uygun politikanın ortada olmadığı açıktır. Eğer bugün savundukları şeyler bu konjonktüre uysaydı netice alırlardı. Netice alamayacakları, cari açığın tekrar patlamış olmasından, aylık bir iyileşmenin bir sonraki aya devredilemeyişinden tablo açık seçik gözükmektedir.

Değerli arkadaşlar, bu pakete baktığımız zaman, bu pakette de garip maddeler var. Gerçi ben Komisyon üyelerimizi pek eleştirmeye alışık değilim çünkü beraber mesai yapıyoruz, tekliflerinin yanlış olduğunu söylemek zor geliyor bana, ağır geliyor ama özellikle 1'inci maddede, herkesin gözünün içine batıracak gibi "Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası nezdinde bulunan, yabancı ülke merkez bankalarına ait para haczedilemez." diyor. Yani bunu kim yerleştirmiş buraya? Yıllardır Merkez Bankamızın aklına gelmemiş, yıllardır politikacıların, iktidarların aklına gelmemiş; Merkez Bankasında yabancı merkez bankalarının para ve varlıklarının haczedilemeyeceğiyle ilgili madde gelmiş, bugüne rastlamış ve bugün yerleştirmişsiniz. Merkez Bankasının merkez bankası olması durumunda hiçbir ülke bu Merkez Bankasına yatırılan paradan, varlıktan vesaireden dolayı endişeye kapılamaz, kapılmaz, emindir; "Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasında param var, alacağım var, malım var, hakkım var, varlıklarım var; burada emniyettedir." diye düşünür, bununla ilgili özel bir madde yazmaya ihtiyaç yok. Ama Hükûmet ekonomiyi yıllardır yanlış idare ediyor, sıkıntıya sokmuş, felaketin içerisine sürüklemiş, dışarıdan paraya ihtiyacı var ve yabancı ülkelerden para istediğinde, biraz finansman ve kaynak istediğinde bakıyorlar ki Türkiye ekonomisi güvenilmez bir durumda, "Siz bu ekonomik hâlinizle, Merkez Bankasını bu kadar tahrip ettikten sonra biz bu bankaya para yatırmayız ve biz bu bankaya alacak, mal, hak ve varlık koymayız. Bizim bunları getirebilmemiz için, sizin Merkez Bankasına koyabilmemiz için bir yasal düzenleme yapacaksınız. Bu yasal düzenlemeyle, bizim bu varlıklarımızın ve haklarımızın haczedilmeyeceğini, üzerine ihtiyati tedbir konulmayacağını veya ihtiyati haciz uygulanmayacağını madde olarak yerleştirmeniz lazım." diyorlar. E, Türkiye'nin paraya ihtiyacı var, Hükûmetin paraya ihtiyacı var. İşte, başta Körfez ülkeleri olmak üzere, oradan gelecek sermayeye ihtiyacı var. "Hayhay, peki, hemen bir madde çıkarıyoruz." diyor ve dış talimata uygun olarak, dış talebe uygun olarak bu maddeyi düzenliyor.

Değerli arkadaşlar, ben Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının ve Hükûmetinin bu duruma düştüğü hiçbir dönemi görmedim, hiçbir dönemi. Nasıl olur? Bir yabancı finans kuruluşu veya banka Türkiye'den talep etti diye Merkez Bankasıyla ilgili kanunda değişiklik yapan, ilave yapan bir düzenleme yaparsınız ve de bununla gelecek parayı garanti altına aldığınızı düşünürsünüz. Gerçekten, Türk ekonomisinin bu iktidarın elinde hangi duruma düştüğünü göstermesi için bu 1'inci madde ibretlik bir maddedir; bunu çerçeveletip hepiniz, bütün milletvekilleri odasına asabilir "Bunu çıkaran da bizdik." diye. Katar'a güvence verebilmek için, Birleşik Arap Emirlikleri'ne güvence verebilmek için bu maddeye ihtiyacımız vardı ve Türkiye Büyük Millet Meclisine getirdik. Bu maddeyi bu Meclisten umarım ki geçirmezsiniz. Herhâlde vazgeçecek gibisiniz.

Değerli arkadaşlar, diğer maddelerde de buna benzer problemler var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ABDÜLLATİF ŞENER (Devamla) – Ama bu torba yasadaki düzenlemelere baktığımızda Hükûmetin ekonomiyi içine düşürdüğü durumu görüyoruz, tespit ediyoruz. "Bu felaketten ülkenin çıkabilmesi için ne yapacağız?" diye uğraşırken sayın iktidar, böyle değişik, palyatif, Aspirin tedavisi niteliğinde ufak tefek kırıntıları maddeler hâlinde serpiştirmiş ve getirmiştir ama bu, bir politika değildir; bu, hedefi, misyonu, vizyonu olan bir politika değildir. Aslında, tekrar Türkiye'de ne yapmak gerektiğini diğer partilerin katkılarıyla birlikte bu iktidarın düşünmesi gerekir diyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum. (CHP, HDP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şimdi, yirmi dakika süreyle soru-cevap işlemine geçilecek.

Sayın Taşkın…

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Görevini, toplumsal değerlere saygılı, kişisel hak ve özgürlükleri temel alan, tarafsız bir anlayışla yerine getiren tüm basın çalışanlarının 10 Ocak Çalışan Gazeteciler Günü'nü kutluyorum.

Basın, milletimizin müşterek sesi, gözü kulağıdır. Çağımızın en dinamik mesleklerinden biri olan gazetecilik, insanlara haber, bilgi akışı sağlamak gibi çok yönlü bir misyonu içermektedir. Her şartta ve her koşulda görevleri peşinde olan gazeteciler doğal olarak her türlü tehdit ve yıpranmaya da açık olmaktadır.

Cumhurbaşkanımız, Genel Başkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın güçlü liderliğinde son yirmi yıllık AK PARTİ iktidarlarında ülkemiz genelinde hayata geçen reformlar Türk basınının zenginleşmesine, çeşitlenmesine, daha demokratik ve özgürlükçü bir yapıya kavuşmasına vesile olmuştur diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Köksal…

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) - Sayın Başkan, geçtiğimiz günlerde Afyonkarahisar Belediye Başkanı Mehmet Zeybek "Mısri Mahallesi'ndeki kentsel dönüşümü muhalefet engelledi." diyerek Fakıpaşa Mahallesi'nde kentsel dönüşüm yapabileceğini belirtti. Mısri Mahallesi'nde yaşayan hemşehrilerimiz "Ranta hayır!" dediler. Onların yaşayacağı büyük hak kayıpları ve mağduriyetleri önlemek adına Belediyeyi ve AKP iktidarını uyardık, hemşehrilerimin mücadelesine destek verdik ve vereceğiz de. Ayrıca, yargı da yürütmenin durdurulması kararı verdi. Şimdi, buradan ümidini kesenler rant için başka bir mahalleye gözlerine dikmesinler. Afyonkarahisar'da hemşehrilerimizin istemediği, karşı çıktığı, onların mağduriyetine yol açacak hiçbir şeye onay vermeyiz. Fakıpaşa Mahallesi'ndeki hak sahiplerinin istemediği hiçbir projeye destek vermeyeceğimi ve tıpkı Mısri Mahallesi'nde olduğu gibi onlara da destek olacağımı bir kez daha belirtiyorum. Hiçbir Afyonkarahisarlı hemşehrimi ranta kurban ettirmeyeceğim. (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Ataş…

DURSUN ATAŞ (Kayseri) - Teşekkürler Sayın Başkan.

İktidar "yeni ekonomi modeli" diye algı yaratıyor, can çekişen çiftçi can suyu bekliyor. Çiftçiler üretim yapmaktan çok, borçlarını nasıl ödeyeceğini kara kara düşünüyor. Artan döviz kurları yüzünden gübre, ilaç, tohum fiyatları sürekli artıyor; akaryakıt, elektrik ve sulamaya gelen zamlar üretim maliyetlerini yükseltiyor. Akaryakıta geçen sene tam 46 kez zam yapılmış, motorinin fiyatı bir yılda 2 kat, gübrenin fiyatı ise 5 kat artmış. Gelen zamlar çiftçiyi ezip geçiyor, zarar eden çiftçi taban gübresi dahi atamadı. Böyle giderse sofralarımız yemeksiz, toprağımız çiftçisiz kalacak. İktidar bir an önce çiftçi borçlarını yapılandırmalı, çiftçilere verilen desteklerin arttırılması yönünde çalışmalar yapmalı, üretime küsen çiftçiyi tekrar tarlaya döndürecek yolları bulmalıdır, yoksa ucuz ekmek kuyruklarına başka kuyruklar da eklenecektir diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Tutdere…

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – İktidara ve Komisyona soruyorum: Atama bekleyen 50 bin öğretmeni ne zaman atayacaksınız? Açlık sınırının 4 bin TL olduğu ülkemizde en düşük emekli maaşını 2.500 TL olarak teklif etmek vicdani midir? Bu durumu hangi adalet anlayışıyla açıklıyorsunuz? 20 Aralık akşamı kimler yüklü miktarda döviz aldı, kimler sattı? Çiftçinin traktörünün haczedildiği bir ülkede Merkez Bankası hesaplarının haczedilmeyeceğine ilişkin kanun teklifini neden getiriyorsunuz? Doların düştüğünü söylüyorsunuz, fiyatlar neden düşmüyor? Zenginin mevduat faizini fakir neden ödesin? (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Aydın…

ERKAN AYDIN (Bursa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Özel Okullar Derneği özel okullarla ilgili, bu seneki özel okul ücretlerini yüzde 62,9 oranında artırabilmekle ilgili bir açıklama yaptı. Her ne kadar bu açıklama daha sonra geri çekilse de bütün velilerde böyle bir kaygı oluştu ve bize onlarcası ulaşarak hiçbir velinin gelirinin yüzde 62,9 oranında atmadığı, bu durumda ne ücretli çalışanın ne serbest çalışanın ve birçok ailenin çocuğunu özel okula gönderemeyeceği kaygısını ilettiler.

Biz de buradan ifade ediyoruz: Bu oran -artış oranı- yeniden değerleme oranının neredeyse 2 katıdır, yapılan zamların neredeyse 1,5 katıdır; bunun daha dikkatli değerlendirilmesi ve bu oranda bir zammın birçok öğrencinin eğitimden uzak kalmasını sağlayacağını düşünerek bu konuda bir görüş daha belirtilmesini talep ediyoruz.

BAŞKAN – Sayın Durmuşoğlu…

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Zaman mefhumu tanımadan, büyük bir fedakârlıkla tüm enerjisini halkımızın doğru haber alması için harcayan basın emekçilerimizin 10 Ocak Çalışan Gazeteciler Günü'nü kutluyor; vefat eden gazetecilere Allah'tan rahmet, hayatta olanlara sağlıklı ve uzun ömürler diliyorum.

Ülkemizin sorunlarını kamuoyuna aktaran, etkin çözüm önerileriyle toplumsal yapının ve kamu kurum ve kuruluşlarının daha sağlıklı bir şekilde çalışmasına yardımcı olan basın mensuplarımızın yorum ve görüşleri siyasiler olarak bizlere de çalışmalarımızda önemli katkılar sağlamaktadır. Doğru, ilkeli ve objektif görev anlayışıyla, her türlü sıkıntı ve zorluğa karşı büyük bir özveriyle mesleklerini icra eden gazeteci arkadaşlarımızın, meslek etiğini her şeyin üstünde tutması ve kişilik haklarına saygılı habercilik anlayışını benimsemesiyle doğru bilgilendirme görevini yerine getireceklerine ve demokrasimizin gelişmesine katkı sağlayacaklarına yürekten inanıyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Özkan…

HACI ÖZKAN (Mersin) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Şanlıurfa'nın Akçakale ilçesinin karşısında bulunan Barış Pınarı bölgesinde askerî aracımızın geçişi esnasında meydana gelen patlamada 3 kahraman yiğidimiz şehadet mertebesine ulaştı. Bizleri derin bir acı ve üzüntüye boğan bu olayda şehit olan Sözleşmeli Er Ertuğrul Ulupınar kardeşimizi binlerce hemşehrimizin dualarıyla pazar günü Gülnar ilçesinde Hakk'a uğurladık. Aziz şehitlerimize Allah'tan rahmet, kederli ailelerine sabır, asil milletimize başsağlığı diliyorum.

"Ölürsem şehit, kalırsam gazi." diyen bir milletin kahraman evlatlarının karşısında hiçbir zalim güç duramayacaktır. Vatandaşlarımızın ve sınırlarımızın güvenliği, bölgemizin huzur ve emniyeti sağlanana kadar terörle mücadelemiz kararlılıkla devam edecektir diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Subaşı…

YAVUZ SUBAŞI (Balıkesir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Büyük ve güçlü Türkiye için, milletimize hizmet yolunda, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde çalışıyoruz. 2021 yılı nasıl geçti, neler yaptık, kısaca hatırlayalım. İstanbul'da, Taksim'de Atatürk Kültür Merkezi'ni "kültür merkezi" olarak yeniden hizmete açtık. Yani söylenildiği gibi otel veya AVM yapmadık. Merhum Başbakanlardan Adnan Menderes, Süleyman Demirel, Turgut Özal, Necmettin Erbakan'ın yapmak istediği, hayalleri Taksim Camisi'ni yapmak ve ibadete açmak bizlere nasip oldu. Amerika New York'ta Birleşmiş Milletlerin tam karşısında Türkiye'mize yakışan Türkevi'ni açtık. Tarihî mirasa sahip çıkarak tam 295 kültür varlığını onardık. İstanbul Taksim'de tarihî Atlas Sineması'nı hem sinema hem de müze olarak açtık, sinemaseverlerin hizmetine sunduk. Pandemiden olumsuz etkilenen tam 40 bin müzisyene 280 milyon TL destek sağladık.

Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Tığlı…

NECATİ TIĞLI (Giresun) - Teşekkür ederim Başkanım.

Ziraat mühendisleri, mühendislik ve biyoloji bilimiyle toprak ve suya can veren, tarımsal problemlere çözüm bulan kişilerdir. Dört yıl üniversite okuyan, dirsek çürüten ziraat mühendislerimiz yoksa ne tarımsal gelişme ne tarımsal dönüşüm ne de tarımsal büyüme olmaz. Giresun Çamoluk'ta üreticilerimiz 2 bin dekarlık alanda siyez buğdayı, bin dekarlık alanda coğrafi işaret tescilli Çamoluk şeker kuru fasulyesi üretilmesi için mücadele ederken, organik tarımda pazar payı ararken; ceviz, elma, armut, kiraz, kızılcık, karadut gibi meyvelerle meyve pazarına girmeye çalışırken, Çamoluk ilçemizde 1 ziraat mühendisi bile olmaması şaşırtıcı, düşündürücü ve çok acıdır.

Tarım Bakanına sesleniyorum: Ülkemizde 20 binden fazla ziraat mühendisi atama bekliyor. Çamoluk'a 1 ziraat mühendisi bile atayabilecek yetkiniz yoksa siz neden o koltukta oturuyorsunuz? 20 bin Ziraat mühendisimiz acil bir şekilde atama bekliyor.

Teşekkür ederim Başkanım.

BAŞKAN - Sayın Gaytancıoğlu…

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Çiftçimiz AKP'nin elektrik ve mazota yaptığı zamlarla âdeta ölümü bekler duruma getirilmiştir. Hititlerden bu yana, bu topraklar, AKP gibi tarıma ve çiftçiye düşman bir yönetim görmemiştir. "Çiftçi tarlasına gübre atamıyor." diyorduk ama bu elektrik fiyatlarıyla sulama da yapamayacak. Bu yaz iklim değişiminden çok tarlaları AKP susuz bırakacaktır. İklim değişikliğinden daha büyük bir felaketsiniz. "Susuz Yaz" filmindeki rahmetli Erol Taş iktidar olsa aynı AKP olurdu. "Tam organik tarıma geçiyoruz." diye konuşabilirsiniz. AKP'nin eğitimden kültüre, bilime, her alanda gerici politikalarını biliyor, görüyor, yaşıyorduk. Cilası dökülmüş AKP iktidarında, tarımda gericiliğin devrimini yaparak Cilalı Taş Devri'ne dönüyoruz. Çiftçimiz bu fiyatlarla tohum ve ilaç alamaz, tarlasına gübre atamaz, sulama yapamaz durumdadır. Hepsini ucuzlatın ama öncelikle tarımda kullanılan mazot ve elektriği ucuzlatın, bunlardan vergi almayın, gübreyi sübvanse edin. Çiftçi borçlarının faizini silin, anaparayı yapılandırın.

BAŞKAN – Sayın Aygun...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Teşekkür ederim Başkanım.

Çiftçimizin traktörüne haciz uygulayan ve Danıştay 10. Dairesinin almış olduğu karara rağmen haciz uygulaması devam eder iken başka merkez bankalarına verilen paralara haciz konulamaz... "Acaba bu kararı alırken vicdanlarınız sızlamadı mı?" diye soruyorum. Çiftçiye haciz var ama "Yabancı bankaların, merkez bankalarının bizim Merkez Bankasına vermiş olduğu paralara haciz konulamaz." ibaresi...

Yine, bakınız, taban gübresi kullanamayan çiftçimiz şimdi de kardeşlenme dönemi içerisinde kullanması gereken üre gübresi için sıkıntı yaşıyor. Çiftçi gübre alamaz hâlde ama biz ise çiftçimizi değil, yabancı çiftçileri destekliyoruz.

Yine, bakınız, desteklemeleri artırmamız gerektiğini söylüyoruz ama maalesef duyan yok. Çiftçi borç içerisinde, borçlarını yapılandırma yerine çiftçiyi borçlandırma yolunu seçiyoruz. Ve gidip "Yabancı merkez bankalarının vermiş olduğu paralara haciz uygulanamaz." ibaresini koymak çiftçimizi baltalamaktan ötedir diye söylüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Komisyon, buyurunuz efendim.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Burada kanun teklifi üzerindeki sorulara cevap verme imkânımız olacak tabii. Doğrusu, sorularda doğrudan maddelere ilişkin gelen hususlar kısıtlı oldu ama daha önce yapılan konuşmalar var, o konuşmalardan da bazı sorulara cevap vermeye çalışacağım.

Burada ifade edilen hususlarda ağırlıklı konu tarım ve çiftçilere dönük destekler oldu. Birkaç şey söyleyeyim, gerçi doğrudan konumuzla belki ilgili olmayabilir ama ağırlıklı sorulduğu için birkaç yorumda bulunmak isterim.

Öncelikle geçtiğimiz son iki yıl pandeminin etkileri, bütün alanları etkilediği gibi tarımı da etkiledi. Ama bunun üzerine bir de dünyada ve Türkiye'de kuraklık yaşandı, iklim değişikliğinin de etkileri oldu, böyle çifte bir etkiyle karşı karşıya kaldı tarım sektörü. Başından itibaren Hükûmetimiz, Sayın Cumhurbaşkanımız tarım konusuna çok özel bir önem verdi. Pandemide, geçmişte yaşanan küresel salgınlarda gıda konusunun ne kadar önemli olduğunun farkında olarak tarım konusuna başından itibaren çok büyük bir özen gösterildi ve her türlü destek verildi; gerek söylemlerle güvenceler verilerek gerekse politikalarla tarım sektörünün canlı kalması yönünde her türlü gayret sarf edildi.

Biz de Komisyon olarak geçtiğimiz dönemde bazı düzenlemeler yaptık. Bir taraftan, Tarım Kredi Kooperatiflerinin borçlarını yeniden yapılandırdık; diğer taraftan, köklü bir değişiklik yaptık, tarıma verilen destekler üzerindeki vergileri kaldırdık; bununla da kalmadık, son beş yıldaki ödenmiş desteklerden kesilmiş vergilerin iadesine ilişkin düzenleme yaptık. Sadece bu yapılan düzenlemenin etkisi -yanlış hatırlamıyorsam- 4 milyar TL civarında çiftçilerimize bir katkı ifade ediyor. Yeter mi? Daha fazlası tabii ki olsun. Ülkemizin imkânları geliştikçe, imkânlarımız arttıkça bütçeyle veya diğer kaynaklarla bu destekleri vermeye devam edeceğiz. Sadece bütçeden değil, sübvansiyonlu krediler yoluyla da tarım sektörümüze elimizden geldiğince destek oluyoruz. Ziraat Bankası kanalıyla, diğer kanallarla daha ucuza finansman kullanımına da destek oluyoruz.

Son dönemlerde gübre başta olmak üzere girdi fiyatlarındaki artışın da elbette farkındayız. Bu konuda da Tarım Bakanlığımız, Hükûmetimiz çalışmalar yapıyor. Ülkemizin ve Hükûmetimizin imkânları çerçevesinde her türlü desteği vermeye hazır olduğumuzu ifade etmek istiyorum.

Dünyada da gıda fiyatlarının arttığı bir dönemden geçiyoruz. Dünyada, hakikaten, gıda konusunun önümüzdeki yıllarda da stratejik bir konu olacağı çok açık görülüyor. Biz de tarıma stratejik bir sektör olarak yaklaşıyoruz, destekliyoruz, bundan sonra da destek vermeye devam edeceğiz. Tarım hiçbir zaman modası geçmeyecek bir sektördür, bunun da altını çizmek isterim.

Diğer taraftan, doğrudan ilgili sorulardan bir tanesi emekliliğe ilişkin soru oldu. Biliyorsunuz, şu anda alt limit 1.500 lira, bunu 2.500 liraya çıkarıyoruz bu yaptığımız düzenlemeyle. Yüzde artış oranına baktığınızda genel artışların oldukça üzerinde. Yine, yeterli mi? Elbette bunu tartışmıyoruz ama bu bir alt limit yani alt limiti 1.500'den 2.500'e çıkarmak takdir edersiniz ki olumlu bir adımdır, olumlu yönde atılmış önemli bir adımdır. Sadece bu düzenleme 1 milyon 265 bin insanımızı ilgilendiriyor, etkileyecek ve sadece bu düzenlemenin yıllık maliyeti 3,5 milyar Türk lirası civarında olacaktır. Bir taraftan artışlar gelecek, bir taraftan da artışlar sonucu oluşan ücret ile 2.500 arasındaki rakamı giderme, telafi etme mekanizması olacak. Dolayısıyla bu, bu anlamda önemli bir adımdır.

Yine, tarımda olduğu gibi, burada da şunu ifade etmek isterim, imkânlarımız geliştikçe, ülkemizin ekonomisi büyüdükçe bütün kesimler gibi emekli kesimimize de daha fazla imkânlar sağlama gayretimiz devam edecektir.

Değerli arkadaşlar, Merkez Bankasıyla ilgili bir iki yorum yaptı arkadaşlarımız. Merkez Bankamızın kendi varlıklarına ilişkin bir düzenleme yapmıyoruz, sadece başka ülkelerin merkez bankalarının bizim Merkez Bankamız nezdinde açtığı hesaplara ilişkin güvenceyi oluşturan bir düzenlemedir bu. Son

dönemlerde ülkemize yönelik artan taleplerin bir sonucudur bu. Türkiye, eskiden böyle düzenlemelerle karşı karşıya kalmıyordu çünkü böyle bir talep söz konusu değildi. Son dönemlerde daha fazla bir talebin oluşması böyle bir düzenlemeyi de tetiklemiştir. Bu, son günlerin de meselesi değildir, geçen yaz aylarında Meclisimize gelmiş bir taleptir. Bir süre bunu yapamadık, şimdi bu düzenleme çerçevesinde gerçekleştiriyoruz. Bunun ülkemizin bir finans merkezi olma amacı da var, "İstanbul Finans Merkezi" dediğimiz strateji ve proje aslında bunu öngörüyor. Bölgemiz başta olmak üzere uzun vadede de küresel düzeyde finans merkezi olmak Türkiye'nin hedeflerinden bir tanesidir; daha fazla finansın ülkemize gelmesi de ülkemizin lehinedir. Bunun da altını çizmek isterim.

Devletler arası bir ilişki söz konusudur, bunun kötüye kullanımı da söz konusu olmayacaktır. Ülkemize fayda sağlayacaktır, bunun da altını çizmek isterim. Merkez Bankamızın itibarı olmasa böyle taleplerle zaten karşı karşıya kalmazdık.

Değerli arkadaşlar, BES'e ilişkin de bazı yorumlar yapıldı. Aslında içeriğe baktığınızda bu teklifte, ağırlıklı olarak en fazla yaptığımız bireysel emekliliğe ilişkin düzenlemelerimiz var. Devlet katkısını yüzde 25'ten yüzde 30'a çıkarıyoruz. 45 yaşın üstünde olanlara da otomatik BES'e katılma hakkı getiriyoruz.

Diğer taraftan, bugünkü sistemde acil harcama ihtiyaçları bütün parasını çekmesine yol açıyordu tasarruf sahiplerinin; şimdi eğitim gibi, evlilik gibi, işte, bedelli askerlik gibi belli konularda kısmi harcama yapma imkânı getiriyoruz tasarruf sahiplerine. Bugünkü sisteme baktığımızda, 13,2 milyon katılımcının ortalama 22 bin TL tasarrufta bulunduğunu görüyoruz. Bunlara baktığınızda, bazı eleştiriler oldu "Üst gelir grupları mı faydalanıyor?" şeklinde. Gönüllü BES'te asgari ücretin 2 katına kadar aylık geliri olanların oranı yüzde 62. Yine, baktığınız zaman, otomatik katılım sisteminde de asgari ücretin 2 katına kadar geliri olanların oranı yüzde 93. Dolayısıyla, bu mekanizma sadece üst gelir gruplarıyla ilgili değil, tüm toplumu ilgilendiren bir düzenleme.

Şunun da altını çizmek isterim: BES gibi mekanizmalarla tasarrufları artırdığımız zaman bu, makro istikrarımıza da katkıda bulunacak. Cari açığın özünde şu var: Yaptığımız yatırımlardan daha az iç tasarrufumuz olunca, bu farkı dış tasarruflarla, dış borçlanmalarla karşılamak durumunda kalıyoruz. İşte, bu tür enstrümanları güçlendirdikçe, yurt içi tasarruflarımızı artırdıkça dış tasarruflara ihtiyacımız da azalacak, makro istikrarımız güçlenecek, cari açığımız da azalacaktır, bunun da altını çizmek isterim. BES'teki bu düzenlemeler gibi, önümüzdeki süreçte yeni ekonomi politikalarımızın da bir gereği olarak, yeni tasarruf imkânları, yeni tasarruf enstrümanlarını da geliştirme kararlığımız var. Önümüzdeki dönemlerde, bu anlamda, ülkemizin gündeminde tasarrufu artırıcı yeni finansal mekanizmalar geliştirme konusu yerini almaya devam edecektir, BES bunun güzel örneklerinden bir tanesi.

Diğer yandan, BOTAŞ'a ilişkin hususlar da dile getirildi, BOTAŞ'a yaptığımız bir yetkilendirme. Tabii ki ilgili kurumumuz teknik olarak detaylandıracak ve en uygun modeli geliştirecek. Değerli arkadaşlar, buradaki esas şu: Kademeli fiyat uygulamasında, öncelikle bölgesel veya il bazında, ısınma ihtiyacının olduğu aylarda, 100 metrekare büyüklüğündeki bir konutun iklimsel şartlara bağlı olarak ısıtılması için ihtiyaç duyulan asgari aylık doğal gaz miktarı üzerinden bir model geliştirilecek dolayısıyla bölgeler arası, kesimler arası bir denge kurulacak. Aynı ilin değişik bölgeleri arasında da bir denge kurulmuş olacak. Burada şeyle karıştırmayalım ama…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) –Çok affedersiniz… Son bir cümle…

Bir taraftan da Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığımızın bedelsiz bir şekilde -bu kömüre benzer- destek mekanizması geliştirmesi söz konusu, o da bunu tamamlayıcı olacak. Bir taraftan da -gelir düzeyi anlamında- ödeme gücü olmayanlara ayrı bir mekanizmayla, doğal gaz yoluyla ısınma desteği de verilecek. Hem bu mekanizma hem diğer mekanizma, birlikte düşündüğümüzde, bir taraftan yoksullukla mücadele politikalarımızı güçlendirecek, diğer taraftan enerjinin verimli kullanımını getirerek yeşil ekonomi hedeflerimiz çerçevesinde, Yeşil Mutabakat hedefleri çerçevesinde doğal gazda yüzde 15 civarında bir verimlilik getirecek, tasarruf getirecek. Sonuçta, fosil bir yakıt doğal gaz. Bizim çevresel politikalarımıza da bu yolla destek olmuş olacak. Burada noktalayayım.

Teşekkür ederim Başkanım.

BAŞKAN – Biz de teşekkür ediyoruz.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Şimdi, birinci bölümün görüşmelerine başlıyoruz.

Birinci bölüm 1 ila 9'uncu maddeleri kapsamaktadır.

Birinci bölüm üzerinde söz isteyen, İYİ Parti Grubu adına Ankara Milletvekili Sayın Durmuş Yılmaz.

Buyurunuz Sayın Yılmaz. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; (2/4058) esas numaralı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin birinci bölümü hakkında İYİ Parti adına söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, görüşmekte olduğumuz yasa 15 maddeden ibaret ama son derece önemli bir yasa, önümüzdeki on yılları belirleyici olacak hükümler ve maddeler ihtiva eden bir yasa, son derece önemli bir yasa.

(Uğultular)

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Sayın Başkanım, salonda sükûnet istirham ediyoruz efendim.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri…

DURMUŞ YILMAZ (Devamla) – Nasıl…

BAŞKAN – Sayın Başkanım, bir saniye efendim.

Sayın milletvekilleri, lütfen hatip kürsüdeyken daha riayetkâr olalım.

Buyurunuz Sayın Başkan.

DURMUŞ YILMAZ (Devamla) – Nasıl 1960'lı yılların sonlarında uygulamaya konulan dövize çevrilebilir mevduat hesapları takip eden 70'li ve 80'li yılların kaderini tespit ettiyse ve ekonomik gidişatımızı belirlediyse bu yasa teklifinin 12'nci maddesindeki düzenlemeler de bizim önümüzdeki on yılımızı belirleyecek olan düzenlemelerdir, bundan hiç kimsenin şüphesi olmasın ve buradaki düzenlemeler de ciddiye alınmalıdır ve üzerinde düşünülmelidir.

Bu düzenlemenin, buradaki düzenlemenin ne zaman, nasıl, neye evrileceğini bugün bilmiyoruz, birçok belirsizlik var, bu belirsizlikler zaman içerisinde peyderpey ortaya çıkacak, ya bu program başarılı olacak, başarılı olursa olumsuz etkileri var, başarılı olmazsa da olumsuz etkileri var; iki ucu

pis bir değnekle karşı karşıyayız. Onun için burada yaptığımız düzenleme önümüzdeki on yılın, belki de daha uzun bir sürenin sorunlarının tohumunu ekmeye adaydır. Aslında karşı karşıya olduğumuz sorunlar özet itibarıyla, kısaca şudur: "Ben ettim, ben buldum." sorunudur bu. "Ben ettim, ben buldum." evet, bu, sorunlar yumağıdır. Ne ettim? "Kanunda Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına verilen görevi yapmaması için kurumun elini bağladım, Türk lirasını itibarsızlaştırdım, yerle bir ettim, onun sonucunda da bugün böyle bir noktaya geldim ki artık Türk lirasının itibarını tekrar nasıl canlandırırım?" diye düşünüyorum.

Cemal Bey, size saygıda kusur etmeyeyim, bu kürsüde söylediklerinizin samimiyetine canıgönülden inanıyorum.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Teşekkür ederim.

DURMUŞ YILMAZ (Devamla) – Kendimden şüphe ederim, samimiyetinizden şüphe etmem ama ortada olmayan bir makro politika varmış gibi itibarınızı ortaya koyarak bu politikayı savunmanızı da gerçekten yadırgıyorum, cesaretinize hayranım. Ortada böyle bir program yok. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Ortada yanlış bir para politikası uygulaması var. O para politikasının ortaya çıkardığı sorun var, o sorunun üstüne giydirilmiş güya bir makro çerçeve var; yok böyle bir çerçeve. Bu yanlışlar silsilesi eylülden itibaren başladı, bir kar topu gibi büyüye, büyüye, büyüye günümüze geldi. Ve son zamanda yapılan yanlışlıklar… Yönetime yakın çevrelerce öyle şeyler ima edildi ki güvene en çok, en fazla ihtiyaç duyulduğu bir noktada bu güveni yerle bir etmek için ne yapılması gerekirse hepsi yapıldı. Yönetime yakın çevrelerce, ekonomik olağanüstü hâl iması yapıldı, kambiyo kısıtları anlamına gelebilecek sözler söylendi. Merkez Bankası Para Politikası Kurulu üyelerinin görevden alınması, Hazine ve Maliye Bakanının görevden alınması, değiştirilmesi, "Faiz sebep, enflasyon sonuç." iddiasının sürekli gündemde tutulması ve en sonunda, açık ve net olarak yetkililerin ağzından Merkez Bankasının enflasyonla mücadeleden vazgeçtiğini ifade eden açıklamaları… Ve buna da bir kılıf giydirildi, önce "yeni ekonomi modeli" denildi ki adı bunun "yapboz modeli" bence, arasına bir Çin konuldu, sonra "Türkiye ekonomi modeli" denildi ve tartışmalar böylece gidiyor. Tedirginlik arttırıldı, güvensizlik ekildi ve dolayısıyla güvensizlik derinleştirildi. Geldiğimiz noktada en çok duyduğumuz şey: Güvenin yeniden tesisidir. Fakat bu güvenin tesis edilmemesi için de elden gelen ne varsa yapılıyor. Bunun için de yapılan şey: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının organik kanununa bir madde eklenmesi. Arkadaşlar, siz dünyaya ne tür bir mesaj veriyorsunuz böyle bir düzenlemeyle? Rezervlerin eksiye düştüğü, risk priminin alıp başını gittiği, enflasyonun üç haneye doğru koştuğu bir ortamda dünyaya ne mesaj veriyorsunuz bu yaptığınız düzenlemeyle?

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasında Hukuk İşleri Genel Müdürlüğündeki arkadaşlarımın yaptığı bir çalışma var. Buradaki bütün milletvekili arkadaşların bu çalışmayı alıp okumalarını tavsiye ediyorum. Bunun önünde sizin Komisyonda okuduğunuz metin var; Komisyonda okuduğunuz bu metin aslında Merkez Bankasının kanununda yapılmak istenilen bu değişimin niçin yapılmaması gerektiğinin gerekçesi, bunu böyle okumalısınız. Bu son derece yanlış. Arkadaşlar şunu da göstermişler, demişler ki: "Eğer böyle bir şey yapılacaksa dünyada bunun örneği var." Nerede var? İngiltere'de var, Amerika Birleşik Devletleri'nde var, Birleşmiş Milletlerin henüz uygulamaya konulmamış bir çalışması var, Kanada'da var, Avustralya'da var, Hollanda'da var. Alın, buna göre bir şey yapın. Böyle bir düzenlemeye ihtiyaç var fakat bunu hükümran olan devlet yapacak. Burada örnek veriyor arkadaşlar, diyorlar ki: "Amerika Birleşik Devletleri'nde devletlerin ve malların yargısal bağımsızlığına dair, Birleşmiş Milletler Sözleşmesi…" Yine, Amerika Birleşik Devletleri'nde egemen devlet yargı bağışıklığı kanunu. Diğer ülkelerde de var, bizim ihtiyaç duyduğumuz bu. Bu arkadaşlarla temasa geçin, Adalet Bakanlığı çalışsın, sizin getirmeniz gereken kanun bu. Bu olduğu sürece Merkez Bankasının itibarını

zedelemeye hiç kimsenin hakkı yok. Arkadaşlar diyorlar ki: "Biz bu düzenlemeyi Merkez Bankasının itibarını korumak için getirdik." Tamamen yanlış. Bir ülkenin merkez bankasının itibarı ancak böyle zedelenebilir, böyle bir yanlış da ancak tahsille mümkündür, başka türlü mümkün değil. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar) Onun için, böyle bir düzenlemeye ihtiyaç var.

Sayın Komisyon Başkanı arkadaşım, biraz önce söylediğin sözler gerçekten, kanun teklifinin bu maddesinin niçin kabul edilmemesi gerektiğinin gerekçesi. "İstanbul finans merkezi olacak…" Londra Finans Merkezi, 7 trilyon dolarlık döviz piyasası orada; New York Finans Merkezi, Frankfurt Finans Merkezi; oralarda merkez bankalarında değil bu düzenleme, hükümran devletin düzenlediği kanun var, getirin o kanunu biz burada yapalım ve İstanbul finans merkezi olacaksa olsun, bu güvenceyi alsın. Yaptığınız iş yanlış, buradan dönün ve bu kanun teklifini lütfen geri çekin, lütfen geri çekin, lütfen geri çekin.

Teşekkür ediyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

Onun dışında, görüşmeler esnasında denildi ki: "Efendim, bu mesele daha önce Meclise geldi." Hayır efendim, bize Komisyon olarak veyahut da muhalefet partileri olarak bu mesele, bu yasa teklifiyle geldi. Ama daha önce Merkez Bankasıyla ilgili olarak yapılan bir düzenlemede demek ki AK PARTİ'nin mutfağında ilgililer tarafından oturulmuş, görüşülmüş, müzakere edilmiş, tartışılmış ama bizim ondan haberimiz yok, biz şimdi buna muttali oluyoruz ve dolayısıyla bu iş yanlış. Burada nasıl, dövizle ilgili, kurla ilgili Sayın Numan Kurtulmuş'a söylediysem, yine söylüyorum; Allah rızası için bunu geri çekin ve burada belirtilen bu kanunu getirin, Adalet Bakanlığı çalışsın, bunu geçirelim.

Teşekkür ediyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Kayseri Milletvekili Sayın Mustafa Baki Ersoy.

Buyurunuz Sayın Ersoy. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA MUSTAFA BAKİ ERSOY (Kayseri) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 301 sıra sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin birinci bölümü üzerine konuşma yapmak üzere Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Yüce heyetinizi ve ekran başında bizleri izleyen yüce Türk milletinin tüm fertlerini saygılarımla selamlıyorum.

Dünya genelinde yaklaşık iki senedir etkisini sürdüren Covid-19 salgınıyla birlikte küresel anlamda birçok denge bozulmuş, ekonomik politikalar değişmiştir. Salgın sonrası Cumhurbaşkanımız tarafından açıklanan Türkiye ekonomi modelinin temeli; yatırım, üretim, istihdam ve ihracatın artırılmasına dayanmaktadır. Türkiye, küresel çapta üretim ve tedarik merkezi olma potansiyelini öne çıkarmayı, ülkemizin lojistik altyapısından, üretim kapasitesinden, ihracat ve doğrudan yabancı yatırım çekme kabiliyetinden yararlanmayı hedeflemektedir. Amaçlanan bu temel hedeflere ulaşmak için öncelikli olarak makroekonomik istikrarı sağlayacak yüksek katma değerli yatırımların teşvik edilip üretiminin, ihracatının ve iş imkânlarının arttırılması gerekmektedir. Üretime dayalı ihracat öncelikli modelin orta ve uzun vadede başarı sağlayabilmesi için öncelikle makroekonomik istikrarın korunması bir zorunluluktur.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu kapsamda hazırlanan teklifle yeni ekonomi modeliyle amaçlanan hedeflere ulaşabilmek için gerekli yasal düzenlemeler Meclisimizin takdirlerine sunulmuştur. Söz konusu teklifin konuşmama konu birinci bölümünde, merkez bankaları arasında kurulan ilişkilerin işin gerektirdiği diplomatik hassasiyet ve ekonomik güven temelinde yürütülebilmesi amacıyla diğer merkez bankalarının Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası nezdindeki para, alacak, mal, hak ve

varlıklarının haczedilememesi sağlanacaktır. Vergi kanunları uyarınca iadesi talep edilen vergilere ilişkin olarak açılan davalarda haksız iadelerin önüne geçilebilmesi amacıyla dava konusu edilen tutarın yüzde 50'si oranında teminat alınmadan yürütmenin durdurulması kararının verilememesi amaçlanmaktadır.

Yeni kurulan Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumuna ilişkin olarak kanundaki tanımların güncellenmesi ve bireysel emeklilik sisteminden çıkmadan hesaptan kısmi ödeme yapılabilmesinin sağlanması öngörülmektedir. Böylece konut alımı, evlilik, eğitim ve benzeri özellik arz eden durumlarda ihtiyaç duyulabilecek tasarrufların bireysel emeklilik sistemi çatısı altında biriktirilerek kullanılabilmesi, bu itibarla, bireysel emeklilik sisteminde belirli bir süre bulunmuş katılımcılara kısmen ödeme alma imkânı sağlanmaktadır. Kısmen ödeme alan katılımcıların, kısmen ödeme alınmasını müteakip, belirli bir süre için sistemden ayrılmasının önlenmesi ve bu sayede katılımcıların sistemde kalmaları da sağlanacaktır. Bununla birlikte, bireysel emeklilik sistemindeki sözleşmelerin temlik edilebilmesi, bireysel emeklilik sisteminde devlet katkısının yüzde 25'ten yüzde 30'a çıkarılması amaçlanmaktadır.

Teklifle uygulamaya girecek bir başka değişiklikle 45 yaş üstü çalışanların otomatik emeklilik planına dâhil edilmesinin sağlanması öngörülmektedir. Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumunun kurulması sonrasında kanunda yapılan atıflarda uyum düzenlemesi yapılacaktır.

Son olarak da bireysel emeklilik sisteminde yapılan katkı payı artışının yürürlük tarihinden itibaren mevcut katılımcılara da uygulanması sağlanacaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; seçim bölgem olan Kayseri'mizde bulunan toplamda 714 muhtarımızla sorun ve taleplerine ilişkin yaptığımız istişare görüşmelerinde birçok muhtarımızın özlük haklarıyla ilgili endişeleri olduğunu öğrendik. Şüphesiz ki muhtarlık, kuruluşundan itibaren halk tarafından kendisinin bir temsilcisi olarak kabul edilen en müstesna kurumlarımızdan bir tanesidir. Kamu hizmetini vatandaşa götürme konusundaki verimin artması için muhtarlarımızın moral ve motivasyonlarının da yüksek olması gerekmektedir. Geçtiğimiz yıllarda muhtarlarımızın özlük haklarında yeni düzenlemeler yapılmıştır. Özellikle SGK prim ödemelerinin devletimiz tarafından karşılanacak olması, muhtarlarımız tarafından sevinçle karşılanmıştır fakat bu konuda bazı muhtarlarımız mağduriyet yaşamakla ilgili endişe duymaktadır. Kanuna göre, emeklilik öncesi son üç buçuk yıl süreyle sigorta priminin BAĞ-KUR olarak ödenmesi hâlinde işçi emekliliğinden esnaf emekliliğine geçilmesi söz konusudur. Böylece, muhtarlık görevinden önce işçi ya da memur statüsünde sigortası yatıp emeklilik için yaşlarının dolmasını bekleyen yahut emekliliğine üç buçuk yıldan az süre kalmış muhtarlarımız muhtarlık göreviyle birlikte sigortalarının BAĞ-KUR üzerinden işlemeye başlamasıyla bazı avantajlardan yararlanamama durumunda kalmaktadırlar. Bu durumda olan muhtarlarımız için yeni bir düzenleme yapılması, aynı mağduriyeti yaşayan binlerce muhtarımızın ortak beklentisidir.

Değinmek istediğim bir başka konu ise yine, seçim bölgem olan Kayseri'mizde bulunan vergi denetmenleri ve binlerce mükellefimizi ilgilendiren bir sorun. Türkiye genelinde yapılan bir uygulamayla, vergi denetim başkanlıklarının bir kısmı kapatılarak bölgelere ayrılmıştır. Bu kapsamda, Kayseri Vergi Denetim Başkanlığı da kapatılarak Konya Denetim Daire Başkanlığına bağlanmıştır. Kayseri ili İç Anadolu Bölgesi'nin en büyük organize sanayi bölgelerini ve önemli ticaret merkezlerini bünyesinde bulunduran bir şehirdir. Şehrimizde faal olarak toplamda 38.945 gelir vergisi mükellefi, 51.444 katma değer vergisi mükellefi ve 13.959 kurumlar vergisi mükellefi bulunmaktadır. Bu mükellefler tüm imza ve belge işleri için, hatta çok basit işlemler için bile 330 kilometre gidiş, 330 kilometre dönüş olmak üzere toplamda 660 kilometre yol katederek Konya Vergi Denetim Daire Başkanlığına gitmek

durumunda kalmaktadırlar. Bunun yanı sıra, Kayseri Vergi Denetim Başkanlığında görev yapmakta iken zorunlu olarak tayini çıkan birçok müfettişin, eşlerinin tayin hakkı olmayan işlerde çalışması sebebiyle aile birliği bozulmuş ve buna benzer sebeplerden dolayı birçok açıdan mağdur olmuşlardır. Kayseri-Konya illeri arası ulaşımda otoban, hızlı tren ve hava yolu ulaşımı imkânı bulunmadığından ve özellikle de kış aylarında hâkim olan karasal iklimin sert koşullarından dolayı sorun arz etmektedir. Kayseri ili bünyesinde hâlihazırda çalışan ve mükelleflerin taleplerini karşılayacak geniş imkânlı ve tam donanımlı vergi denetim binası bulunmaktadır. Bu kapsamda mükelleflerimizin, özelikle uzun süren inceleme dönemlerinde ve KDV iadeleri hususunda mağdur olmamaları ve kurum çalışanlarının da Kayseri gibi fiziki ve sosyal altyapısı bulunan bir şehirde huzurla, aile bütünlüğü bozulmadan çalışmaları için bir düzenleme yapılması herkesin ortak beklentisi hâline gelmiştir. Mağduriyetlerin giderilmesi adına en azından bölge sayısında artışa gidilerek Kayseri'miz gibi mükellef sayısı fazla olan illerde yeni bölgeler oluşturulması ilgili Bakanlığımızdan beklenti ve talebimizdir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Konyaspor futbolcumuz Ahmet Çalık kardeşimizin elim bir trafik kazası sonucu Hakk'ın rahmetine kavuştuğunu da büyük bir üzüntüyle öğrenmiş bulunmaktayım. Kardeşimize Cenab-ı Allah'tan rahmet; kederli ailesine, yakınlarına, Konyaspor camiamıza ve tüm Türk futbol camiamıza başsağlığı diliyorum, mekânı cennet olsun.

Bu duygu ve düşüncelerle Milliyetçi Hareket Partisi olarak söz konusu teklifi olumlu değerlendiriyor, destekliyor; vatanımıza ve milletimize hayırlara vesile olmasını Cenab-ı Allah'tan niyaz ediyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Muş Milletvekili Sayın Gülüstan Kılıç Koçyiğit.

Buyurunuz Sayın Kılıç Koçyiğit. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, sayın vekiller; herkese merhabalar.

Şimdi, tekrardan, yine bir torba yasa konuşuyoruz ve bu torba yasaya ilişkin olan, aslında şerhimizde de olan bütün eleştirilerimizi kayda geçirmek istiyoruz yani torba yasa yapma tekniğinden ne yazık ki AKP vazgeçmedi, bu anlamıyla da bir torba yasa Hükûmeti olarak AKP'yi herhâlde tanımlamamız da yanlış olmayacaktır.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi… Torba yasa hükûmeti olur mu?

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) – Birbirine benzemezleri aynı torbanın içine koymak ve birbirine benzemeyen bütün yasal düzenlemelere illaki bir şey söylemek zorunda kalmanın kendisinin sorunlu bir yaklaşım olduğunu bir kez daha ifade etmek istiyoruz.

İkincisi…

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Hükûmet yok ki Kabine var, Kabine.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Tabii, iktidar partisi var; pardon, birinci büyük parti var.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) – Sayın Cahit Özkan, duyamıyorum, yüksek söyleyin isterseniz, sürekli mırıldanıyorsunuz.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Birinci büyük parti yani anayasal yanlışlık olmasın diye.

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Hükûmet partisi yok, hükûmet partisi.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) – Şimdi, bütün bu yasal düzenlemenin içerisinde ne var? Bir defa AKP'nin rant düzenini, talan düzenini, sermayeyi destekleyen, bir avuç yandaşı destekleyen düzeninin devamı var ama o da yetmiyor, artık işi o kadar fütursuz bir hâle getirmişsiniz ki

5'li yandaşlarınızı, 5'li çeteyi korumakla yetinmiyorsunuz, bir de başka ülkelerin çetelerini korumak, başka ülkelerin sermayedarlarını korumak için de yasal düzenleme yapıyorsunuz. Bu anlamıyla gelen bu düzenlemenin gerçekten Meclis tarihindeki en kötü, en talihsiz düzenlemelerden biri olduğunu ifade etmemiz gerekiyor ki sayın hatibimiz de uzun uzun bunu ifade etti.

Şimdi, birinci bölümde ne var? Tam da söylediğimiz gibi Merkez Bankasının başka ülkelerden getirip ülkemizin Merkez Bankasına yatırdıkları paraya haciz konulamamasıyla ilgili bir şey var. O zaman söylüyoruz; bu düzenlemeyle hangi ülkeyi, kimi, neyi, niye koruyorsunuz? Niye böyle bir düzenleme yapma ihtiyacı duydunuz?

İkincisi, uluslararası hukuk önünde sorunlu olan bu ülkelere böyle bir koruma garantisi vermenizin kendisi etik bir problem yaratmıyor mu ve uluslararası hukuk alanında da Türkiye'yi zora sokmayacak mı? Ve bu uygulamanın Mali Eylem Görev Gücü tarafından gri listeye alınmamız gibi bir yaptırım süreciyle Türkiye'yi de karşı karşıya bırakma riskinin farkında mısınız?

2'nci maddede ne var değerli arkadaşlar? Bu maddeyle de aslında adil yargılanma hakkını ihlal ediyorsunuz. Anayasa'nın 36'ncı maddesi ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 6'ncı maddesi aslında adil yargılanmayı düzenliyor. Ama siz ne diyorsunuz? Bütün bu yürütmenin durdurulması kararını alabilmek için haksız alınan meblağın yarısı kadar para istenmesi vatandaşın hak arama özgürlüğünün önünde de büyük bir engel oluşturuyor ama bu da sizin için önemli değil. Yine 2'nci madde Anayasa madde 2'nin sosyal devlet ilkesine ve Anayasa madde 35'teki mülkiyet hakkını da ihlal ettiğini ifade edelim.

Madde 4'te BES sistemine yönelik bir düzenleme getiriyorsunuz. Tabii kasayı boşalttınız, kasa tamtakır, bu anlamda da şimdi BES'teki tasarruflara göz dikmiş durumdasınız ve bunun üzerinden bir banka mefhumu oluşturmaya çalışıyorsunuz.

Madde 5, BES'teki birikimlerin aslında teminat olarak verilerek BES'teki birikim sahiplerinin borçlandırılmasını düzenleyen bir madde. Yani diyorsunuz: Üç beş kuruşu zorla biriktirdiyseniz gelin onları da teminat verin, biz de size karşılığında kredi verelim. Yani "Borç üzerine borç yapın, biz battık, ülkeyi batırdık, varsa sizin üç kuruşunuz sizi de batıralım."ın yolunu açmış oluyorsunuz.

Yine, madde 10'a da -9'a kadar birinci bölüm ama- değinmek istiyorum. Orada doğal gazda tarifeli bir sisteme geçerek tasarruf yapacağınızı söylüyorsunuz. Sayın Komisyon Başkanı da bunun ne kadar ekolojik olduğunu çünkü kullanılanların fosil yakıt olduğunu, bu anlamda da tasarruf yapılarak iklime, ekolojik sisteme katkı sağlanacağını ifade etti ki bütün bunlar, yağmalanan Kaz Dağları gerçeği, yok edilen Salda Gölü gerçeği ve diğer bütün ekolojik kayıpları yan yana koyduğumuzda ne kadar gerçeklikten uzak olduğunu da ifade edebiliriz.

Şimdi bütün bunların dışında ne var? Bakın, TÜİK geçenlerde enflasyon oranını açıkladı ve ne dedi? İşte, "Türkiye'de enflasyon yüzde 36." Peki, gerçekten enflasyon yüzde 36 mı? Sokaktaki enflasyon yüzde 36 mı? Pazardaki enflasyon yüzde 36 mı? İnsanlar bu kadar yakıcı bir şekilde fiyatların altında ezilirken, enflasyondan evine ekmek, meyve alamazken, çocuğunun ihtiyaçlarını karşılayamazken gerçekten TÜİK'in çıkıp enflasyonu yüzde 36 diye açıklamasının bir ayıp olduğunu ifade etmemiz gerekiyor. Çarşıda, pazarda enflasyon yüzde 80 ama sadece çarşıda, pazarda hissedilen enflasyon değil, ENAG'ın verilerinde de yüzde 82,81 çıkıyor yani çarşıdaki enflasyon ile araştırma grubunun verileri örtüşüyor ve TÜİK'in rakamları manipüle ettiği gerçeği de bir kez daha açığa çıkmış oluyor değerli arkadaşlar. Tabii, TÜİK sadece enflasyon oranlarıyla oynamıyor, aynı zamanda işsizlik oranlarıyla, yoksulluk oranlarıyla, bütün verilerle oynuyor ve bütün verileri manipüle ediyor. Oysa gerçeği biliyoruz. Bakın, DİSK-AR'ın raporuna bakalım. Gerçek işsizlik yüzde 22 değerli arkadaşlar hatta yüzde 25'lere doğru gidiyor. İşsiz sayısı 8 milyon 45 bin; genç işsizliği yüzde 22,3; genç kadın işsizliği yüzde 30,7; geniş tanımlı kadın işsizliği ise yüzde 30'ların üzerinde ama bütün bu verileri görmeyen, bütün bu verilere hiçbir şekilde kulak asmayan bir AKP gerçeği var.

Şimdi, enflasyon nelere yol açıyor, bu yüzde 80'lere varan enflasyonun sonucu? Bakın, iyi bir şey yaptınız mı bilmiyorum ama siz, artık, benzinin neredeyse tablolara sığmayan artışı nedeniyle İstanbul'un trafik sorununu kısmen çözdünüz. Artık insanlar kontak çalıştıramaz hâle geldiler. 100 liralık benzin aldığında ibre yukarıya çıkmıyor ama daha önemlisi, normal koşullarda biri hastalandığında aracı olan aracı olmayandan rica ederdi: "Ya, Allah rızası için beni bir hastaneye atar mısın?" Şimdi, Allah rızası için kimse kimseyi hastaneye atamayacak. Niye? Çünkü Allah'ın rızası depoyu doldurmuyor, depoyu benzin dolduruyor, o benzini dolduracak da para yok insanlarda.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Allah'ın rızası her şeye kudretlidir.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) – Yani siz insanların hayır işlemesinin de önüne geçtiniz, küçücük bir sevap işlemesinin de önüne geçtiniz; bunu da söyleyelim.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Ya, Allah'ın kudretine niye sınır çiziyorsun? Kelam ilmi açısından sıkıntılı.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) – Diğer bir mesele, siz üretimi kısıtladınız, üretimi kapattınız. Bakın, çiftçiler sonbaharda tarlalarını ektiler, yükselen gübre fiyatları nedeniyle yüzde 20 oranında gübre attılar. Baharı beklediler, "Belki baharda gübre atarız." diye ama baharda da gübre atamadılar değerli arkadaşlar, neden? Çünkü gübre fiyatları aldı başını gidiyor. DAP gübre 14.750, üre gübresi 14.250, yüzde 26 azotlu can gübre 5.900 ve 50 kilogramlı üre gübrenin çuval fiyatı 820 TL; bakın, bu fiyatlar astronomik fiyatlar. Bu fiyatlarla hiçbir çiftçi tarlasına gübre atamaz. Peki, ne olur? Tarlaya gübre atamayınca rekolte düşer, ürün düşer. Ürün düşünce fiyat artar, fiyat artınca da insanlar bu fiyatların karşısında alım gücü düştüğü için alamazlar, tüketemezler. Bunu ifade edelim.

Şimdi, kış aylarındayız, kömür fiyatları ne durumda? Ben size söyleyeyim: Yüzde 137 artmış. 2020 aralık ayında 1 ton kömür fiyatı 1.190 TL'ymiş değerli arkadaşlar. Peki, bu, şu anda ne kadar? 1 ton kömür 2.823 TL. Bakın, yani aradaki farkı görüyor musunuz? Yüzde 137. Peki, size soruyorum: Muş'ta, Kars'ta, Ardahan'da, Erzurum'da, Van'da, Hakkâri'de bir evin ısınması için kaç ton kömür lazım? Peki, hiçbir geliri olmayan, hiçbir üretimin olmadığı, hiçbir fabrikanın olmadığı Muş'ta insanlar bu kömürü nasıl alacaklar, evlerini nasıl ısıtacaklar, çocuklarına sıcak bir aşı nasıl pişirecekler? Tabii, bunlar sizin umurunuzda değil çünkü sizin daha önemli işleriniz var; 5'li çeteyi ihya edeceksiniz.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Beraber açılışlara gidelim, fabrika açılışlarına.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) – Bakın, Türkiye'nin batısında doğal gazın olduğu yerlerde ne oldu biliyor musunuz? Doğal gaz fiyatları nedeniyle insanlar doğal gaz düğmesini açamıyorlar, kombilerini açamıyorlar, sobaya döndüler. Soba fiyatları ne hâlde? Soba fiyatları da geçen yıl 443,2 TL olan soba fiyatı bu yıl 818,2 TL olmuş. Orada da neredeyse yüzde 100'ün üzerinde bir artış var. Peki, sobayı kurdular ama bu sefer de içerisinde yakacak bir şey yok. Şimdi, siz yeni bir düzenleme yapacaksınız. Dediniz ki: "Emekli maaşlarını 2.500 liraya çıkardık." Şimdi, Allah aşkına, ya, insan bunu söylemekten gerçekten utanır ya! Bu ülkede enflasyon yüzde 80, kira oranları almış başını gidiyor. Siz, doğal gaza, elektriğe ve diğer bütün her şeye mütemadiyen her gün ve her gün zam yapıyorsunuz ama çıkmışsınız, en dar gelirli sınıfa, bütün yaşamı boyunca çalışmış artık yaşlılığında rahat edecek, ayağını uzatıp torun sevecek insanlara, gelmişsiniz, 2.500 lira maaş verdiniz diye bunu bir müjde olarak söyleyebiliyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bu nedir biliyor musunuz? Bu, gerçeklikten kopuştur. Sizin, artık, bu toplumla bağınızın kalmadığının, bu toplumun gerçekliğini bilmediğinizin en önemli göstergelerinden biridir.

Tabii, şöyle bir düzenleme yapan ne anlasın yoksulun hâlinden: Ne diyorsunuz? "Paranızı mevduata yatırın, zarar ederseniz döviz üzerinden biz karşılarız."

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Etmeyecekler ki!

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) – Kimin kesesinden karşılıyorsunuz? Yoksulun kesesinden.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – "Dolar 20,30,40 lira olacak." deyip de gaz vermeye gerek yok.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) – Eskiden hazine garantili olan her şeyin zararını toplumsallaştırıyordunuz, şimdi artık bireylerin kişisel zararlarını da toplumsallaştırıyorsunuz, maliyetini halka, topluma çıkarıyorsunuz.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Biraz çocukluktan çık be!

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) – Neye kızıyorsunuz Sayın Özkan? Bunlar gerçekleriniz. Siz yandaşlarınızı ihya ededurun, biz geldiğimizde bu halkın kurtuluşunu sağlayacağız.

Saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Gözlük tak!

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Siz nereye geliyorsunuz?

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – İktidara.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Allah Allah!

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Emine Gülizar Emecan.

Buyurunuz Sayın Emecan. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli Genel Kurul, öncelikle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin birinci bölümü üzerine söz almış bulunuyorum.

Evet değerli arkadaşlar, yine bir torba kanunla karşı karşıyayız. 18 maddeden oluşan bu kanun teklifini doğru değerlendirebilmek için öncelikle Türkiye'nin genel ekonomik durumunu da bir değerlendirmemiz gerekir çünkü bugün gelinen sonuç AKP iktidarının yirmi yıldır izlediği ekonomi politikalarının ve siyasi anlayışının bir ürünüdür. Son dönemlerde Merkez Bankasının bağımsızlığını kaybetmesiyle beraber rotayı şaşırdınız ve artık siz savruluyorsunuz. Cumhurbaşkanı Çin modeline geçti, faizler indi, paramız pul olmuş durumda şu anda. Döviz uçuşa geçti ve kur krizi yaşanmaya başlandı, beraberinde enflasyon sorunu geldi. TÜİK'in açıkladığı 2021 yılı enflasyon oranı yüzde 36,08; üretici enflasyonu ÜFE artışı ise yüzde 79,89 seviyesine ulaşmış bulunmaktadır. En son modelinizde bir nevi örtülü faiz artışı niteliğinde olan kur garantili tasarruf mevduatı uygulamasına tabii ki başlamak oldu. Verdiğiniz asgari ücretle tüm maaşlar enflasyon karşısında eridi, alım gücü giderek düşmeye devam ediyor. Elektrik ve doğal gaz fiyatlarında son iki yılda Avrupa'nın zam şampiyonu olduk, 2022 de zamlarla geldi. Hâlâ aldığınız bu yanlış kararları siz yine yanlış kararlarla çözmeye çalışıyorsunuz; stratejik planlama sizin kitabınızda yok, yerini taktik hareketlere bırakmış durumda. Mesele, vatandaşın sorununu çözmek, onların derdine merhem olmak değil; sizin meseleniz, Merkez Bankası bilançosunu,

bankaların ekonomik göstergelerini düzgün göstermek. İşiniz sizin ne biliyor musunuz? İşiniz gücünüz pasta cila, başka bir şey değil. İçinde birkaç olumlu düzenleme olsa da görüştüğümüz kanuni düzenleme de işte, günü kurtarmaya yönelik, her zaman olduğu gibi yine Anayasa'ya da aykırılıklar içeriyor.

Şimdi, değerli arkadaşlar, şöyle bir maddelere bakacak olursak, teklifin 1'inci maddesi Merkez Bankasının bütün itibarını yerle bir eden bir düzenleme getiriyor. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasında bulunan yabancı ülke merkez bankalarına ait para, alacak, mal, hak ve varlıkların haczedilmemesi, üzerlerine ihtiyati tedbir veya ihtiyati haciz konulmaması için bir düzenleme yapılıyor. Şimdiye kadar hiç düşünülmemiş böyle bir düzenlemeye neden şimdi gerek duydunuz diye Komisyonda da sorduk. Hangi ülkelerin merkez bankalarından böyle bir talep geldi? Tabii, bu sorularımıza cevap yok. Sadece Türkiye'nin artan önemi ve Türkiye'ye yönelik teveccühün sürekliliğinin sağlanması, Türkiye'nin bir finans merkezi olması gibi gerekçeler öne sürüldü. Yani bugüne kadar bu gerekçeler yok muydu değerli arkadaşlar? Yani sormak istiyorum: Siz kimi kandırıyorsunuz? Kendinizi mi kandırıyorsunuz, bizi mi kandırmaya çalışıyorsunuz?

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Hiç kimseyi kandırmıyoruz, kandırma yok.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (Devamla) – Şimdi 31/12/2021 tarihi itibarıyla Merkez Bankasının net döviz rezervleri, swaplar hariç eksi 56,4 milyar dolara indi. Merkez Bankasının brüt döviz rezervini yüksek gösterme ihtiyacınız var.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Kanun maddeleri açık. Emine Hanım, kandırma diye bir şey yok, maddeler açık.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (Devamla) – Bu çok açık ve görünüyor ama hem içeride hem dışarıda güven kaybettiğiniz için zorlanıyorsunuz. Ben şimdi bir iki örnek vereceğim. Ağustos 2021'de Güney Kore'yle 2 milyar dolar yani 17,3 milyar TL tutarında bir swap anlaşması imzalanmıştı ancak beş aydır bu anlaşmanın yürürlüğe girmediği de biliniyor. Merkez Bankasının brüt rezervlerinin, 128 milyar doların arka kapıdan satışından bu yana sürekli eridiğini de biliyoruz. Erimeyi gizlemek için Azerbaycan, Birleşik Arap Emirlikleri ve benzeri ülkelerin merkez bankalarıyla swap anlaşmaları yapmaya çalıştığınız da biliniyor. İşte, bu ve benzeri yapılacak olan anlaşmaları kolaylaştırmak için böyle itibar sarsıcı, Anayasa'nın eşitlik ilkesine aykırı bir düzenleme getirmek zorunda kalmış olduğunuzu da herkes görüyor; maalesef çok yazık.

Teklifin 2'nci maddesiyle, vergi kanunları uyarınca iadesi talep edilen vergilere ilişkin olarak açılan davalarda, dava konusu edilen tutarın yüzde 50'si oranında teminat alınmadan yürütmenin durdurulması kararı verilemeyeceği hususunda bir düzenleme yapılmakta. 2021 yılında Gelir İdaresi Başkanlığına karşı açılan 2.247 KDV iadesi ve istisnalara ilişkin davanın 359'unda yani yüzde 16'sında yürütmeyi durdurma kararı verilmiş. Yani çok sınırlı sayıda verilen karar için böyle bir düzenleme yapılıyor. Bu sınırlı düzenleme, hak arama özgürlüğünün en görünür biçimlerinden biri olan yürütmenin durdurulması kararı verilmesi olanağını, maddi durumu uygun olmayan davacılar için ölçüsüz şekilde sınırlayarak Anayasa'nın 36'ncı maddesiyle de çelişmekte. Yani yeni mağduriyetler doğma riski de vardır.

Değerli arkadaşlar, teklifin 3, 4, 5, 6, 7, 8 ve 9'uncu maddeleri 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu'nda yapılan değişikliklerle ilgilidir. Bu kanunda 2007 yılından itibaren 42 kez değişiklik yaptınız değerli arkadaşlar; hâlâ bir model oluşturmaya çalışıyorsunuz iktidar olarak ama oluşmadığı, oluşturamadığınız da görülüyor, sürekli yeni düzenlemeler getiriyorsunuz. Komisyonda, şu ana kadar ödenen devlet katkısı tutarının 29,3 milyar TL olduğu, yeni düzenlemelerle yaklaşık 138 milyar TL'lik ek fon oluşturulmasının beklendiği, yeni düzenlemelerin bütçeye yıllık ortalama maliyetinin 2,7 milyar TL olacağı söylenmişti. Oluşacak olan 138 milyarlık bu fon beklentisi

aslında bu düzenlemelerin neden bugün getirildiğini de bizlere gayet iyi açıklıyor. Yani iyi bir fon girdisi oluşuyor aslında bu yapılan düzenlemeyle, bu da çok açık belli; paraya, kaynağa ihtiyaç var. Bu düzenlemelerle, burada oluşacak…

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – E herhâlde, paraya herkesin ihtiyacı var Emine Hanım yani.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (Devamla) – Bireysel emeklilikle ilgili düzenlemelere, evet, eleştirilerimiz var ama vatandaşlarımız açısından biz yine de olumlu bakıyoruz.

Şimdi, sırasıyla, örneğin 3'üncü maddede, 47 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'yle kurulan Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumuna ilişkin mevzuattaki atıflar değiştirilerek geçmişte yapılan hukuksuzlukların giderilmesi amaçlanmakta. Ancak bu Kurumun bağımsız, düzenleyici ve denetleyici bir kurum olması sebebiyle kanunla kurulması ve görev ve yetkilerinin kanunla düzenlenmesi gerekmekte. Yani olumlu bir şeyi getirirken bu olumluyu bile yanlış yoldan yapıyorsunuz, yanlış düzenlemelerle getiriyorsunuz.

4'üncü madde BES katılımcılarının devlet katkısı haricinde birikim tutarının yüzde 50'sini ve bu aldığı kısmen ödeme tutarının da yüzde 25'ine kadar olan devlet katkısı tutarını da sistemden ayrılmadan alabileceğini düzenliyor. Çünkü şu andaki mevcut durumda eğer sistemden ayrılıp paranızı alırsanız devlet katkısını hiçbir şekilde alamıyorsunuz.

5'inci maddede bireysel emeklilik sisteminde katılımcıların hesaplarının Borçlar Kanunu çerçevesinde temlike konu edilebileceği, bunun usul ve esaslarının da Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu tarafından belirleneceği düzenleniyor ancak bu hususta da kuruma verilen yetki, yetki devrinin sınırlarını aşan bir düzenleme; yine, doğru işleri yanlış yoldan yapmanın bir örneği.

6'ncı maddede, bireysel emeklilikte devlet katkısı oranı yüzde 25'ten yüzde 30'a çıkarılıyor. 7'nci maddede, zorunlu bireysel emeklilik sistemine istekleri hâlinde 45 yaş üzerindeki çalışanların da katılmalarına ilişkin düzenlemeler ekleniyor. Madde 9, yüzde 30'a çıkarılan devlet katkı oranının hâlen sistemde yer alan katılımcılara kadar uygulanmasını düzenliyor.

Değerli arkadaşlar, söylediğim gibi, bu düzenlemelere genel olarak katılıyoruz yani teklifin belki de uygun bulduğumuz tek düzenlemeleri diyebiliriz. Kanun Teklifi'nin ikinci bölümünde çok önemli maddeler var; örneğin, madde 11'e de bir değinmek istiyorum -sürem yettiğince- Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nda bir değişiklik yapılıyor. 1 Aralık 2021 tarihinden önce ihalesi yapılmış, yapımı hâlen devam eden işlerle ilgili, kamu müteahhitlerine, inşaat sektöründeki girdilerde yaşanan yüksek fiyat artışlarından dolayı bir fiyat farkının ödenmesiyle, fesih ve devir işlemleriyle ilgili, burada…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (Devamla) – Teşekkür ederim.

…ilgili sivil toplum temsilcileri tarafından, Komisyonda verdikleri bilgilere göre, Mayıs 2020 ile Aralık 2021 tarihleri arasında sektörde ortalama girdi maliyetlerinin yüzde 277 arttığı, sözleşmelere dayalı ÜFE'yle genel endekslerde ödenen fiyat farkı oranının ise yüzde 20 olduğu ifade edilmiş. Ancak şunu da belirtmem gerekiyor ki: YİD modeliyle ihale edilen ve gelir garantisi verilmiş olan büyük çaplı altyapı yatırımlarının müteahhitleri bu sıkıntılardan hiç etkilenmiyor, olan yine daha orta ve küçük ölçekli müteahhitlere oluyor. Aslında şunu söylemek istiyorum: Bu ülkede, iktidara geldikten sonra, ekonomiyi, üretime dayalı bir ekonomi olmak yerine, inşaata ve betona dayalı bir üretim modeliyle yürüttünüz; müteahhitleri zengin ettiniz, betona yığdınız ama inanın, bugün geldiğimiz noktada, bunu bile batırdınız; sizi tebrik ediyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (Devamla) – O yüzden de en son sözüm şudur: Bundan sonra artık en önemli şey, derhâl seçime gitmektir, derhâl seçim, hemen seçim diyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şahıslar adına Samsun Milletvekili Sayın Bedri Yaşar.

Buyurunuz Sayın Yaşar. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime başlamadan önce, bugün sabah trafik kazasında kaybettiğimiz milli oyuncumuz, değerli hemşehrim Ahmet Çalık'a Allah'tan rahmet, kederli ailesine de başsağlığı diliyorum.

Tabii, bu kanunla beraber gelen maddeler üzerinde… Özellikle bu mevduatlarla ilgili, dolar endeksli mevduat dâhil, altına endeksli mevduat dâhil, bu piyasaya yaptığınız müdahalelerle, gerçekten bankacılık sisteminde, şu an özellikle iş insanları, iş adamları çok ciddi sorunlarla karşı karşıya. Yani kredi kullanmakta -sistem, her şey birbirine girdi- çok ciddi problemleri var. Bankaya müracaat ediyorlar "Limitlerimiz var, her şeyimiz var, kredi kullanabilir miyiz?" "Bizim bankada çekin varsa kullanabilirsin, bizim bankada kredin varsa kullanabilirsin, buradan aldığın TL'yle başka yerde mevduat faizine, mevduata koyamazsın, dolar alamazsın, döviz alamazsın, kapıdan geçemezsin, bacadan geçemezsin." Hasılıkelam "Kredi talep etmeyin de ne yaparsanız yapın." gibi bir sonuçla şu an karşı karşıyayız.

Tabii, bu değişiklikler bir gece yarısında yapılınca hemen arkasından gelen zamlar otomatikman piyasadaki dengeleri bir kez daha bozdu. İşte, 1/1/2022'den itibaren elektriğe gelen yüzde 53 ile yüzde 130'luk zam, doğal gaza gelen yüzde 25'lik zam, tüpe gelen yüzde 40, ulaşıma gelen yüzde 36, köprülere gelen yüzde 36, yollara gelen yüzde 36; vergilere, harçlara gelen zamlarla zaten piyasa altüst oldu. Maalesef, dolar 13,30'ken benzinin fiyatı 9,16 liraydı 2 Aralıkta; 2 Ocakta dolar 13,30 ama benzin de 13 lira. Yani "Tamam, enerjiye çok ciddi döviz harcıyoruz." dedik ama dövizlerdeki rakamlar düşmesine rağmen maalesef bunun piyasaya yansımadığını hepimiz görüyoruz. Bugün insanlar neredeyse emtiaya ulaşmada bile belli zorluklar yaşıyor.

Yılbaşından önce bu kürsüde yaptığım konuşmada, özellikle doğal gaz tarifelerinin kademelendirilmesine yönelik teklif bu maddede yer aldı. Bundan dolayı duyduğum mutluluğu ifade etmek istiyorum ama bunda da dikkat etmemiz lazım gelen temel husus var: Buradaki minimum rakamları tespit ederken soğuk bölgelerde, mesela Ağrı bölgesinde asgari ücretli birinin tükettiği doğal gaz miktarı ile Ege'deki asgari ücretli bir tüketicinin tükettiği doğal gaz miktarı arasında fark var; bunları hem gelir grubuna göre hem de bulunduğu coğrafi konuma göre yapılandırmakta fayda var, en azından dar gelirlilere belli bir katkı sağlamış oluruz. Bundan önce Türkiye'nin neresinde olursa olsun belli rakama kadar herkese aynı ücret uygulanıyordu, bu kademeli ücretle beraber dar gelirlilerin bu zor şartlar altında durumunun düzelmesine yönelik en azından biraz daha ciddi bir adım atılmış olur.

Yine, buna paralel, fiyat farkı uygulaması yılbaşından önce, 11'inci maddeyle beraber geldi ama maalesef bu yeterli değil. 11'inci maddede bununla ilgili bizim teklifimiz var, şöyle söyleyeyim: Yedinci ayın 1 ile 30'u arasında bir iş almış olsun, bunun da yüzde 5'ini, yüzde 10'unu yapmış olsun; verdiğiniz fiyat farkıyla bu işin bitmesi mümkün değil. Belki burada bir kademe oluşturabilirdik, derdik ki mesela "Yüzde 15'i, yüzde 20'si tamamlandıysa buna tasfiye hakkı verelim." çünkü bu vereceğiniz fiyat farkıyla bunların yapılması kesinlikle mümkün değil.

İkincisi, fiyat farkı verirken süre uzatımı vermiyoruz yani süre uzatımının da bunun paralelinde muhakkak verilmesi lazım yoksa "Bunlar müteahhitler, nasıl olsa yaparlar ederler…" Müteahhitleri

birbirinden ayırt etmek lazım. Bugün Sayın Cumhurbaşkanımız diyor ya "Dünya 5"ten büyüktür." Şu sizin mahşerin 5 atlısından da bugün bu piyasada iş yapan 40 bin müteahhit, 40 bin işveren daha büyüktür. İnanın, onların bugünkü çalışanlara katkısı yüzde 6'nın, yüzde 7'nin altında değil, istihdam açısından söylüyorum bunu. Etkileşim alanı açısından baktığınız zaman da yaklaşık 300-400 kaleme hitap ediyor; elektrikçisi, mekanikçisi, duvarcısı, sıvacısı, boyacısı; bunlar 300-400 kalem. Birinin mağdur edilmesi demek zincirleme, otomatikman buna yansır. Bunu vermediğiniz takdirde ne olur? Açar bakarlar, alacakları fiyat farkına bakarlar, hatta onun da bir miktarını alıyormuş gibi gösterirler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BEDRİ YAŞAR (Devamla) – Toparlıyorum Başkanım.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

BEDRİ YAŞAR (Devamla) – Ondan sonra, alacağı farklar işi kurtarmıyorsa teminat mektubunu yakarlar. Bunun yanması devlet açısından inanılmaz zararlı bir iştir. Tekrar ihaleye çıktığınız zaman bunları en az 4-5 katından aşağıya…

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Maliyeyi ikna edemedik…

BEDRİ YAŞAR (Devamla) – Ama edemediğimiz takdirde bunun ceremesini millet çekiyor. İnanın, en az 4-5 katına mal olacaktır. Geçmiş dönemden bunlarla ilgili deneyimlerimiz var yani bir yolu iki sefer çiğnemenin hiç kimseye bir faydası yok. Göreceksiniz bu konuyla ilgili olumsuz sonuçları olduğu zaman bu, piyasaya da ciddi oranda yansıyacaktır. Geçmişte bununla ilgili bir sürü hadiseler yaşandı. 11'inci maddede, bununla ilgili -benim önergemde- bunların düzeltilmesine yönelik teklifim var, hâlâ zaman da var. Tahmin ediyorum yarın 11'inci maddeye gelene kadar bunları bir daha düşünme fırsatı olsun diye ben sizleri şimdiden, erkenden uyarıyorum. En azından o konuyla ilgili bir adım atalım diyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şahısları adına Gaziantep Milletvekili Sayın Abdullah Nejat Koçer.

Buyurunuz Sayın Koçer. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Plan ve Bütçe Komisyonumuzda görüşülerek kabul edilen ve bugün Genel Kurulda görüştüğümüz Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanun Teklifi, her kesimden milyonlarca vatandaşımızı yakından ilgilendirmektedir. Bu kanun teklifi, memur ve emekli aylıklarına yapılacak ek zamdan Türk lirası finansal araçlara, kademeli doğal gaz satışından bireysel emeklilik sistemine varıncaya kadar pek çok düzenlemeyi içermektedir. Bireysel Emeklilik Kanunu'nda yapılacak değişiklikle vatandaşlarımız sistemden ayrılmadan kısmen ödeme alabileceklerdir. Hâlen yüzde 25 olan devlet katkısı oranı yüzde 30'a yükselirken 45 yaş üstü katılımcılar da talep etmeleri hâlinde otomatik katılım sistemine dâhil olacaklardır. Yapacağımız yasal düzenlemeyle, vatandaşlarımızın mevduat hesaplarının getirileri kur artışlarına karşı desteklenirken emeklilerimizin aylık asgari ödeme tutarı 2.500 liraya yükseltilerek bu rakam altında aylık alan emeklilerimiz olmayacaktır. 2022'nin altı ayı için kamu çalışanlarımıza yapılacak olan zam bu kanun teklifindeki düzenlemeyle yüzde 30,95'e çıkmış olacaktır. Kurumlar vergisinde gerçekleşecek 1 puanlık indirimle ihracatçılarımız üretim maliyetleri için teşvik edilirken Kurumlar Vergisi Kanunu'ndaki bir başka değişiklikle kurumların yatırım fonlarına iştirak etmelerinin teşvik edilmesi sağlanacaktır.

Sayın milletvekilleri, pandemi nedeniyle küresel çapta meydana gelen sorunlara rağmen Türkiye ekonomisi alınan tedbirlerle kendini korumayı başarmış, üretim aralıksız sürmüş, ihracat artmış, istihdam korunmuştur. Devletimiz, KOBİ'lere, esnafa ve çalışanlara sunduğu destek ve teşviklerle

onların yanında olmuştur. Türkiye, dünyada 2020 yılını büyümeyle kapatan iki ülkeden biri olurken küresel ekonominin yüzde 3,4 küçüldüğü bir dönemde yüzde 1,8 oranında büyüme kaydetmiş, 2021'in ilk çeyreğinde yüzde 7,4; ikinci çeyreğinde yüzde 22, üçüncü çeyreğinde yüzde 7,4 büyümüştür. Türkiye, küresel ihracattan yüzde 1'in üzerinde pay alan bir ülke konumuna gelmiştir. 2021 yılı ihracatımız, önceki yıla göre yüzde 32,9 artışla rekor seviyede 225 milyar 368 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Ekonomimiz, yatırım, istihdam, üretim ve ihracatla büyürken enerji başta olmak üzere dünyada yaşanan büyük fiyat artışları ve mal tedarikinde yaşanan sorunlara karşın ekonomik süreçten en az etkilenen ülkelerden biri olmuştur. Tüm dünya coronavirüs salgınıyla hız kazanan sorunlar karşısında gerek siyasi gerekse ekonomik bakımdan tarihî bir değişim yaşamaktadır.

Türkiye, salgın döneminde, G20 içerisinde en hızlı toparlanan ve büyüyen ülkelerin başında gelmektedir. Küresel ticaret kurallarının yeniden belirlendiği, birçok ülkede tedarik zincirlerinin kırıldığı, ekonomik sıkıntıların yaşandığı bu süreci, aldığımız tedbirlerle ülke olarak en hızlı şekilde atlatacağımıza yürekten inanıyorum.

Bu duygu ve düşüncelerle kanun teklifimizin hayırlı uğurlu olmasını temenni ediyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şimdi, on beş dakika süreyle soru-cevap işlemi yapılacaktır.

Sayın Ataş…

DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Teşekkürler Sayın Başkan.

TÜİK'e göre, ülke genelinde 15 ve daha yukarı yaştaki kişilerde işsiz sayısı 2021 yılı Kasım ayında bir önceki aya göre 39 bin kişi artarak 3 milyon 777 bin kişi oldu, işsizlik oranı ise değişmeyerek yüzde 11,2 seviyelerinde gerçekleşti. Ancak TÜİK verilerinin milletimiz nezdinde hiçbir inandırıcılığı kalmamıştır. İŞKUR verileri bile TÜİK verilerini yalanlamaktadır. İŞKUR verileri, TÜİK'in açıkladığı aylık işsiz sayısından 3,2 kat daha fazladır. İktidar, rakam oyunları yapadursun gerçek işsizlik 8 milyonu geçmiş durumda, her evde en az 1 işsiz bulunmakta. Genç nüfusun yaklaşık dörtte 1'i işsizdir. İş bulan üniversite mezunlarının birçoğu da meslekleriyle alakasız işlerde asgari ücretle çalışmaktadır. İktidar, gerçek rakamları saklayacağına işsizliğe kalıcı çözümler bulmalı, üretimi ve istihdamı desteklemelidir diyor… (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Ceylan…

ÖZGÜR CEYLAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, şoför esnafımızın çok ciddi sorunları var ve kontak kapatma noktasına geldiler. Döviz yükselirken de akaryakıta zam yapılıyor düşerken de. Bu nasıl bir düzendir, kimse anlamış değil. Bugün birçok okul servisi artık bu fiyatlara öğrenci taşıyamayacağını söyleyerek anlaşmalarını fesih yoluna gitmeye başladı. Taşımalı eğitimde haziran ayında sözleşmeler yapılırken motorin ortalama 7 lira 43 kuruştu, 10 Ocak itibarıyla 13 lira 78 kuruşa çıkmış durumda. Artış, yüzde 85,4. Dövizdeki düşüşün; akaryakıt, lastik, zincir, motor yağı, ürün ve hizmet fiyatlarına yansıması bekleniyor. Halk otobüsleri 65 yaş üzeri ücretsiz taşıdığı yolcular için devletten, İstanbul, Ankara, İzmir'de otobüs başı 1.330 lira, diğer büyükşehirlerde bin TL, Çanakkale'de 800 lira alıyor. 2018 Haziranından beri bu güncellenmedi. Şoför esnafının çığlığı ne zaman duyulacak?

BAŞKAN – Sayın Bülbül…

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

AKP iktidarında yandaşlar dolarlı ihaleler ile Katarlılar ihalesiz peşkeş çekilen limanlarla ihya olurken vatandaşın sofrası gittikçe daralıyor, tencere kaynamıyor. Türkiye'de işsizlik ve enflasyon verileriyle hazırlanan Sefalet Endeksi 2020'de 25,8 iken 2021'de TÜİK rakamlarına göre 47,28.

Bağımsız bilimsel verilere göre ise 64,7'ye çıktı. Derin yoksulluk çiftçiyi, esnafı, asgari ücretliyi ve emekliyi vuruyor. Anneler bebeklerine mama yerine şekerli su ve pirinç lapası yedirmek zorunda kalıyor. Emekliler de sefalet içerisinde. En düşük emekli maaşının 2.500 TL olmasını isteyen bu teklifi Meclise getirmek TÜİK verilerine göre 4.652 TL olan açlık sınırını, 11 bin TL olan yoksulluk sınırını ve her gün yapılan zamları görmezden gelmek demektir, emekliyi kuru ekmeğe layık görmek demektir. Küresel Emeklilik Endeksi'ne…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Taşkın…

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ülkemizin geleceği için meslek liseleri büyük önem arz ediyor. Okullarımız proje okulu ve bu tarz üretimlerle Türkiye'nin ihracatına destek veriyorlar. Mesleki ve teknik anadolu liseleri makine teknolojisi alanında öğretmen ve öğrencilerin ürettiği parçalar yurt dışına satılarak ülke ekonomisi ve ihracatına katkı sağlamaktadır. Öğrencilerimiz ürettikleri parçalarla hem giderlerini karşılıyorlar hem de öğrencilerimiz kazanıyor. Bölümlerimizde çalışan öğretmenlerin tecrübesiyle bu işin yapılabileceğini tüm dünyaya da kanıtlamış olduk. Meslek lisesi öğrencilerimiz ülkemiz için var güçleriyle çalışıyorken ürettikleri millî ve yerli ürünler devletimizin gurur tablosu olarak göğsümüzü kabartmaktadır.

Bu vesileyle öğrencilerimizi ve öğretmenlerimizi tebrik ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Tutdere…

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Sayın Başkan, zamlar, hayat pahalılığı, ekonomik kriz, ara eleman yetersizliği, işsizlik nedeniyle zor günler geçiren Adıyaman Küçük Sanayi Sitesi esnafımız bir de yer darlığı nedeniyle mağduriyet yaşamaktadır. Şehrin merkezinde kalan, fiziki olarak talebi karşılayamayan Küçük Sanayi Sitemize ivedilikle yeni bir yer tahsisi gerekmektedir, esnaflarımızın talebi de bu yöndedir.

Buradan iktidara, ilgili bakanlığa ve Adıyaman Belediye Başkanlığına açıkça çağrıda bulunuyorum: Esnafımızın mağduriyetini giderecek çalışmaları bir an evvel başlatın. Adıyaman sizden yeni küçük sanayi sitesini bekliyor.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Aycan…

SEFER AYCAN (Kahramanmaraş) - Sayın Başkan, 301 sıra sayılı Kanun Teklifi'ni destekliyoruz. Memur aylıklarında, emekli aylıklarında yapılan iyileştirmeleri önemli buluyor ve destekliyoruz.

Kanun teklifinde bir diğer önemli düzenleme, bireysel emeklilik sisteminde devlet katkısının yüzde 25'ten yüzde 30'a çıkarılmasıdır. Böylece bireylere bir taraftan tasarruf kültürü yerleştirilirken diğer taraftan bireylerin emekliliklerinde ek gelir elde etmeleri sağlanmış olacaktır. Bu sistemde devlet katkısının yüzde 30'a çıkarılması çok yerinde ve anlamlıdır ve bu uygulamayı da destekliyoruz. Bu kapsamda, sorum: Şu an sisteme dahil olan kişi sayısı nedir? Bu kişilerin meslekleri nedir? Şartları yerine getirerek sistemden emekli aylığı alan kişi sayısı nedir?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Köksal…

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) - Sayın Başkan, benzine, mazota, LPG'ye, çiftçinin gübresine, yeme zam yağmuru yağdıranlar, doğal gaza yüzde 25, elektriğe yüzde 127, kömüre yüzde 180 zam yapanlar, 5 kiloluk bir ayçiçeği yağını bile 120-130 liraya yükseltenler zam konusunda emekliye, dul ve yetime gelince olması gereken zammı vermiyorlar.

Görüşülmekte olan kanun teklifinin 13'üncü maddesinde en düşük emekli maaşının 2.500 lira değil, net asgari ücrete çıkarılması ve yine aynı maddede dul ve yetim maaşlarının da en az 1.500 liraya çıkarılması için Cumhuriyet Halk Partisi olarak önerge verdik, niçin reddettiniz? Niçin emeklinin, dul ve yetimin daha çok maaş almasını istemiyorsunuz? Açlık sınırının 3.835 lira olduğu ülkemde açlık sınırının altında emekliyi, dul ve yetimi niçin yaşatıyorsunuz? Onlara bu yaşam hak mı, reva mı? Emekliyi, dul ve yetim maaşı alanları sefalete sürükleyenlere yazıklar olsun.

BAŞKAN – Sayın Aygun…

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Muharip gazilerin yüce Meclisten talepler şöyledir: 2007 yılında 1005 sayılı Kanun'la şeref aylığı alan gazilerden hiçbir sosyal güvencesi olmayanlar ile gelir getirici bir işte çalışmayanlara 16 yaşından büyük işçiler için uygulanan 30 günlük net asgari ücret kadar maaş bağlanması kararı alınmıştır ancak devletine vergi ödeyip emeklilik hakkı elde eden diğer gaziler âdeta vergi ödediği için cezalandırılmıştır; bu aradaki şeref aylığı farkının giderilmesi gerekmektedir. Çeşitli kanunlarla gazi aylığı alanlarla muharip gazilerin aldığı maaşlar arasındaki makas farkı iyice artmıştır, gazi maaşlarının eşitlenmesi gerekmektedir. Kıbrıs gazi çocuklarına da diğer gazi çocuklarına tanınan iş imkânı haklarının verilmesi gerekmektedir. Muharip gazilere de diğer gazilere ödenen faizsiz konut kredisi verilmelidir. Çeşitli kanunlarla gazilik unvanı almış, yine gazilere tanınan yeşil pasaport hakkının muharip gazilere de verilmesi gerekmektedir.

Saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Gülüm…

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Avukat meslektaşımız Dilara Yıldız dün gece katil erkek Oktay Dönmez tarafından zorla alıkonulduğu restoranda katledildi. Dilara Yıldız, kendisine şiddet uygulayan ve sürekli tehdit mesajları atan, zorla senet imzalatmaya çalışan katil Oktay Dönmez'i defalarca şikâyet etmiş, uzaklaştırma kararı almıştı. Ancak iktidar, can güvenliği için endişe duyan ve destek isteyen bir kadını daha korumadı. İstanbul Sözleşmesi ve 6284 sayılı Yasa etkin bir şekilde uygulansaydı Dilara bugün yaşıyor olacaktı. Buradan bir kez daha yineliyoruz: Bu katliamın sorumlusu tek bir erkek değil. Sorumlular, aynı zamanda, kadınların da haklarını gasbedenlerdir, İstanbul Sözleşmesi'nden çıkarak erkeklere cesaret verenlerdir, "kadınları koruma" yükümlülüğünü bilerek yerine getirmeyenlerdir. Kadın cinayetleri politiktir.

BAŞKAN – Sayın Komisyon, buyurunuz efendim.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Kanun teklifine yönelik sorulan soruları cevaplandırmak istiyorum.

Değerli milletvekilleri, ülkemizde 2002 yılında emekli sayımız 6,5 milyon iken bugün, 2022 yılı itibarıyla bu sayı 13 milyon 600 bine ulaşmıştır.

Emekliler her zaman önceliklerimiz arasında olmuştur; onlara, bütçe imkânları zorlanarak önemli iyileştirmeler yapılmıştır ve yapılmaya da devam edilecektir. Öncelikle, emeklilere 75-100 TL seyyanen zam yaparak başladık işe; daha sonra, emekliler için eziyet olan fiş toplama zorunluluğu kaldırıldı; vergi iadesi yerine emekli aylıklarına yüzde 4 ila 5 zam yapıldı. 2012 yılında, yıllardır beklenen İntibak Kanunu çıkarıldı; bu kapsamda, 1 milyon 800 bin emeklinin aylığında artış yapılmıştır. Emekli olduktan sonra ticari faaliyetlerini sürdüren kişilerin aylıklarından kesilen sosyal güvenlik destek primi uygulamasını önce yüzde 15'ten yüzde 10'a indirdik ve daha sonra da bunu kaldırdık; bu şekilde, emekli aylıklarında yüzde 15 iyileştirme yaptık. 2018 yılında, Ramazan ve Kurban Bayramlarında, iki bayram için yılda 2 bin Türk lirası bayram ikramiyesi vermeye başlanıldı.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Cumhuriyet Halk Parti projesiydi. Sayemizde, sayemizde!

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) - 2021 yılında bu tutar 2.200 liraya yükseltildi ve 2021 yılında da toplam 25 milyar Türk lirası emeklilerimize ödendi.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, niye asgari ücret tutarında maaş vermiyorsunuz emekliye? 2.500 lira yeterli mi? Bunu soruyoruz.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) - En düşük emekli aylığı önce 1.000 Türk lirasına, sonra da 2020 yılında yaptığımız düzenlemeyle 1.500 liraya çıkarıldı.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Dul ve yetim maaşlarını 1.500 liraya bile getirmediniz.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) - Bugün gündemimizde olan kanun teklifiyle beraber de bu tutar 2022 yılı itibarıyla 2.500 liraya çıkarılacak. Her zaman söylediğim gibi yetmez.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Yeterli mi 2.500 lira? Emekli nasıl geçinecek 2.500 lirayla? Niye asgari ücret tutarına getirmiyorsunuz?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) - Evet ama aylıklara seyyanen ve oransal yapılan artışlarla, emeklilerimize verilen bayram ikramiyeleriyle 2002 ve 2022 yılları arasında yani yirmi yıllık dönemde emekli aylıklarında reel olarak, reel anlamda yüzde 48 ile yüzde 388 arasında artış oldu.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – 2.500 lira yeterli mi emekliler için?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) - Mesela 2002 yılında 257 lira alan SSK işçisi emekli şu anda 3.292 lira almakta ki reel artış yüzde 60'tır.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Enflasyon kaçtı o zaman? Ekmek kaç paraydı o zaman, yağ kaç paraydı o zaman?

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – O zamanki zamlar neydi? O zaman ayçiçeği yağı kaç paraydı, kömür kaç paraydı?

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Ya, bırakın eskiyle karşılaştırmayı.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) - Mesela BAĞ-KUR'lu esnafımız 148,7 lira alırken bugün 2.948 lira almaktadır; reel artış yüzde 148.

Yine, tarımda çalışan BAĞ-KUR'lu emeklimiz sadece 65 lira alırken bugün 2.343 lira almaktadır ki reel artış yüzde 345'tir. Dolayısıyla, emeklilerimize her dönemde reel anlamda artışlar sağlanmıştır. Bugün tüm sigortalılar için ortalama emekli aylığı, bayram ikramiyesi dâhil, 3.863 liradır. Bununla birlikte, emekli aylığı ücret ilişkisini ifade eden ikame oranları karşılaştırıldığında, 2021 OECD verilerine göre, Türkiye'de brüt ikame oranı yüzde 73,3 iken; bu oran Fransa'da yüzde 60,2; Almanya'da yüzde 41,5; Birleşik Krallık'ta yüzde 49'dur. Ülkemizdeki ikame oranının diğer ülkelere kıyasla yüksek oluşu, emekli aylıklarının kişinin çalışma hayatındaki kazancını önemli derecede ikame ettiğini göstermektedir. Ayrıca, emekli aylığı ödemelerinin gayrisafi yurt içi hasılaya oranı 2002 yılında yüzde 4,6 iken 2021 yılı sonu itibarıyla yüzde 6,3 olması beklenmektedir.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Yani 2.500 lirayı yeterli görüyorsunuz, öyle mi?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Sonraki süreçte de çalışarak ülkemizin kalkınmasına katkı sunan, alın teri döken, ülkemizin her bir karışında emeği ve hizmeti olan emeklilerimizin hayat standartlarını yükseltmeye yönelik çalışmalarımıza devam edeceğiz.

Bir diğer soru BES'le ilgiliydi, Sayın Aycan sordu. Değerli milletvekilleri, kamu sosyal güvenlik sistemimizin tamamlayıcısı olması amacıyla 2003 yılında kurulan bireysel emeklilik sistemimiz, 2021 yılı sonu itibarıyla toplamda 13 milyon 200 bin katılımcıya ulaşmıştır. Sistemdeki toplam fon tutarı, yaklaşık 23 milyar Türk lirası devlet katkısı olmak üzere, 250 milyar lirayı aşmış bulunmaktadır. Şu ana kadar sistemden 166.814 vatandaşımız emekli olmuştur Sayın Aycan.

2021 yılında emeklilik tasarruflarının tabana yayılması amacıyla önemli icraatlar gerçekleştirilmiştir. 2021 yılı içinde kanunlaşan 18 yaş altı BES uygulamasıyla çocuklarımızın da bireysel emeklilik sistemine katılabilmesine imkân verilmiştir. Bu sayede sisteme katılan 18 yaş altı yaklaşık 200 bin yeni katılımcı, yaklaşık 255 milyon TL fon büyüklüğüne ulaşmıştır. Vakıf ve sandıklardan BES'e aktarıma ilişkin düzenleme yürürlüğe girmiş olup 2022 yılı içerisinde aktarımların başlaması beklenilmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Ayrıca, 2021 yılı için "BEFAS" adı verilen Bireysel Emeklilik Fon Alım Satım Platformu sayesinde, vatandaşlarımız sistemde sunulan tüm emeklilik fonlarına yatırım yapabilme imkânına erişmiştir. Ekonomiye uzun vadeli finansman sağlayan BES sistemini daha ileri seviyelere çıkarmak amacıyla bugün görüşeceğimiz kanun maddemizin içeriğini biraz önce açıkladık, bunun ayrıntılarına girmeyeyim ama bireysel emeklilik sisteminin önümüzdeki yıllarda daha da gelişerek ülke ekonomisinin tasarruf alışkanlığını geliştireceğini ve ülke ekonomisine büyük katkı sağlayacağını düşünüyoruz.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Birinci bölüm üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Sayın Sürücü…

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

41.- Şanlıurfa Milletvekili Ayşe Sürücü'nün, Şanlıurfa'nın Karaköprü ilçesinde kadın doğum ve çocuk hastanesine ayrılan sağlık alanının Cumhurbaşkanı kararnamesiyle iptal edilip imara açılmak istendiğine ilişkin açıklaması

AYŞE SÜRÜCÜ (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, Urfa'da sağlık alanında ciddi eksiklikler ve sorunlar yaşanırken Karaköprü ilçemizde kadın doğum ve çocuk hastanesine ayrılan sağlık alanı, Cumhurbaşkanı kararnamesiyle iptal edilip imara açılmak isteniyor. Pek çok branşta doktorların bulunmadığı, hastanelerde cihazların olmadığı, kısacası sağlık sisteminin çökmüş vaziyette olduğu Urfa'da, sağlık alanı için kullanılması gereken mevcut alanları da yok etmenize izin vermeyeceğiz. Buradan bir kez daha söylüyoruz: Sağlık alanına ayrılan arazileri ranta, imara açmanızı Urfa halkı hiçbir şekilde kabul etmiyor. Bizler de sonuna kadar bu sürecin takipçisi olmaya devam edeceğiz. İmara, ranta ve betona karşı sağlık alanlarını ve halk sağlığını savunmaya devam edeceğiz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Birleşime iki dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 22.46

ALTINCI OTURUM

Açılma Saati: 22.46

BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ

KÂTİP ÜYELER: Şeyhmus DİNÇEL (Mardin), Enez KAPLAN (Tekirdağ)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 44’üncü Birleşiminin Altıncı Oturumunu açıyorum.

301 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Giresun Milletvekili Cemal Öztürk ve 77 Milletvekilinin Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4058) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 301) (Devam)

BAŞKAN – Komisyon yok.

Ertelenmiştir.

Gündemimizde başka bir iş bulunmadığından, alınan karar gereğince kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 12 Ocak 2022 Çarşamba günü saat 14.00’te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 22.47

XI.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Şırnak Milletvekili Hasan Özgüneş'in, Şırnak ilindeki okulların ısınma sorununa,

- Muğla Milletvekili Suat Özcan'ın, anadolu öğretmen liselerinin yeniden açılıp öğretmen yetiştirme görevinin Bakanlığa verilmesine,

Meslek dersi öğretmenlerinin özlük haklarının iyileştirilmesi talebine,

Okullarda yürütülen projelerin denetlenmesi ve vakıflarla imzalanan protokollerin iptal edilmesi önerisine,

Ülkemizde uygulanan sınav sisteminin yeniden düzenlenmesine yönelik çalışmalara,

İlişkin soruları ve Millî Eğitim Bakanı Mahmut Özer'in cevabı (7/55495), (7/55500), (7/55501), (7/55506), (7/55510)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, ***Milli Eğitim Bakanı Mahmut Özer*** tarafından Anayasanın 98 ve İç Tüzüğün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Hasan ÖZGÜNEŞ

Şırnak Milletvekili

Şırnak merkez ve ilçelerinde yaşanan eğitim sorunları hala çözüme kavuşturulmamışken, içine girdiğimiz kış aylarında bu defa da öğrenciler ısınma problemi ile karşı karşıya kalmış durumdadırlar. Başta kış aylarının daha soğuk geçtiği Beytüşşebap olmak üzere Şırnak merkez, ilçe ve köylerinde personel eksikliği sebebiyle kalorifer kazanlarının yakılmamasından ve bazı okulların ise kalorifer tesisatlarının çalışmıyor olmasından kaynaklı öğrenciler soğuktan ders işleyemez duruma gelmişlerdir. Birçok okulda ise bu görevin bu alanda tecrübesiz ve eğitimsiz korucuların görevlendirilmesi ile yapıldığı ve bu durumunda olası farklı kazalara davetiye çıkardığı tarafımıza iletilmiştir.

Bu bağlamda;

1- Şırnak genelinde birçok okulda yaşanan ısınma sorunundan haberdar mısınız?
2- Şırnak genelinde kaç okulda ısınma sorunu yaşanmaktadır? Yaşanan bu sorunların gerekçesi nedir? Bu konuda bakanlığınıza ve/veya ilgili müdürlüklere kaç şikâyet dilekçesi iletilmiştir?
3- Milli Eğitim Bakanlığı bünyesinde İŞKUR üzerinden kalorifer işlerinde çalıştırılmak üzere kaç personel alınmıştır? Alınan bu elemanların kaçının kalorifer ateşleme belgesi bulunmaktadır? Bu personeller hangi alanlarda görevlendirilmiştir?

4- Söz konusu soruna ilişkin bazı okullarda korucuların görevlendirildiği bazı okullara ise korucuların görevlendirileceği iddiaları doğru mu?
5- Söz konusu soruna ilişkin tecrübesiz ve kalorifer ateşleme belgesi bulunmayan kişilerin görevlendirilmesi ile başta öğrenciler olmak üzere okul binası içinde bulunan kişilerin yaşamlarının tehlike altında olduğunun farkında mısınız?
6- Şırnak genelinde bulunan okullarda kalorifer tesisatlarının kontrolü hangi aralıklarla denetlenmektedir.
7- Yine kaloriferleri yanan bazı okullarda hafta sonu kurslarının yapıldığı sırada kaloriferlerin yakılmadığı doğru mu? Doğru ise bu durumun sebebi nedir?
8- Şırnak genelinde ısınma sorunu yaşanan okullarda öğrencilerin daha sağlıklı eğitim-öğretim görebilmeleri için yaşanan tüm sorunların giderilmesine yönelik bir çalışmanız var mı? Var ise bu çalışmalar nelerdir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorumun T.C. Milli Eğitim Bakanı Mahmut ÖZER tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. Saygılarımla. 13/12/2021

Suat ÖZCAN
Muğla Milletvekili

1. Kapatılan Anadolu Öğretmen Liseleri'nin yeniden açılarak öğretmen eğitiminin liseden itibaren başlaması, Öğretmen yetiştirme görevinin MEB tarafından yürütülmesi Bakanlığınız tarafından düşünülmekte midir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorumun T.C. Milli Eğitim Bakanı Mahmut ÖZER tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. Saygılarımla. 13/12/2021

Suat ÖZCAN
Muğla Milletvekili

1. Meslek dersi öğretmenlerinin özlük hakları diğer öğretmenlerle eşit hale getirilerek öğretmenlerin mesleki uzmanlıklarının hizmet öncesi ve hizmet içi eğitimlerle geliştirilmesi Bakanlığınız gündeminde midir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın T.C. Milli Eğitim Bakanı Mahmut ÖZER tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. Saygılarımla. 13/12/2021

Suat ÖZCAN
Muğla Milletvekili

1.Eğitimi ticarileştiren uygulamalara son verilerek okullarda yürütülen projelerin denetime tabi olması Bakanlığınız gündeminde midir?

2.Bakanlığınız tarafından vakıflarla imzalanan protokollerin iptal edilmesi söz konusu mudur?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın T.C. Milli Eğitim Bakanı Mahmut ÖZER tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. Saygılarımla. 14/12/2021

Suat ÖZCAN
Muğla Milletvekili

1. Mevcut sınav sistemi gözden geçirilerek tamamen kaldırılması dahil öğrencilerin yararına bir sistemin geliştirilmesi Bakanlığınız programı dahilinde midir?

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : E-99074258-610-06
Konu : Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : a) 09.12.2021 tarihli ve E-43452547-120.07-924685 sayılı yazınız.
b) 24.12.2021 tarihli ve E-43452547-120.07-933906 sayılı yazınız.

İlgi (a) yazınız ekinde alınan İstanbul Milletvekili Erkan BAŞ'ın 7/55049, ilgi (b) yazınız ekinde alınan Şırnak Milletvekili Hasan ÖZGÜNEŞ'in 7/55495, Muğla Milletvekili Suat ÖZCAN'ın 7/55500, 7/55501, 7/55506, 7/55510 esas numaralı yazılı soru önergeleri incelenmiş olup konuya ilişkin bilgiler ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mahmut ÖZER
Millî Eğitim Bakanı

Ek: Bilgi

ŞIRNAK MİLLETVEKİLİ HASAN ÖZGÜNEŞ'İN 7/55495 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

2021-2022 eğitim öğretim yılında Şırnak ilinde herhangi bir ısınma sorunu tarafımıza bildirilmemiş olup, il genelinde ortalama 5.900-6.400 kaloriye sahip toplam 6.810 ton kömür dağıtımı gerçekleştirilmiştir.

Şırnak Valiliğince konuya ilişkin olarak;

İl genelinde hâlihazırda okullarda ısınma sorunu olmadığı, okulların ısınmasıyla ilgili 2021-2022 eğitim öğretim yılında İl Millî Eğitim Müdürlüğüne intikal eden 12 müracaatın taleplerinin anında karşılandığı,

İŞKUR üzerinden kalorifer işlerinde çalıştırılmak üzere personelin görevlendirilmediği, okullarda 2021-2022 eğitim öğretim yılında kalorifer ateşleyicisi olarak belgesi bulunmayan korucu veya tecrübesiz personelin görevlendirilmediği, öğrenci ve okul binalarının güvenliği için gerekli tedbirlerin alındığı, okullardaki kalorifer tesisat bakımlarının "*Kalorifer Kazanı Talimatnamesine*" uygun olarak yapıldığı ve denetimlerinin yöneticiler tarafından yapıldığı,

Hafta sonu kursları yapan okulların tümünde kaloriferlerin yandığı, ısınma sorunu olan okulun bulunmadığı ve ani gelişen durumlara karşı tüm tedbirlerin alındığı

belirtilmiştir.

MUĞLA MİLLETVEKİLİ SUAT ÖZCAN'IN 7/55500 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Öğretmen adayları ilgili lisans programlarını tamamlamalarının ardından adaylık süreci ve hizmet içi eğitim yöntemleriyle yetiştirilerek mesleğe kazandırılmaktadır.

MUĞLA MİLLETVEKİLİ SUAT ÖZCAN'IN 7/55501 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Hizmet içi eğitim faaliyetleri, öğretmen ihtiyaç analizleriyle belirlenen mesleki gelişim alanları yanında Millî Eğitim Bakanlığının politika ve öncelikleri ile üst politika belgelerinin işaret ettiği alanlar doğrultusunda planlanmakta ve yürütülmektedir.

Öğretmenlerin mesleki gelişimleri kapsamında, eğitim ve öğretimde kullanılan yeni yaklaşım, yöntem ve teknikler konusunda bilgilendirilmesi, mesleki bilgi ve becerilerine yönelik yeterliklerinin artırılması, yeni teknolojilerin ve teknolojik ortamların kullanımına yönelik becerilerinin geliştirilmesi öncelikli konular arasında yer almıştır.

2021 yılında Covid-19 salgını sebebiyle öğretmenlerimizin mesleki ve bireysel gelişimlerine yönelik hizmet içi eğitimler, daha çok uzaktan eğitim programları ile gerçekleştirilmiştir. Ayrıca fırsat ve imkânlar ölçüsünde yüz yüze eğitimlere de yer verilmiştir.

Bakanlığımız tarafından 2021 yılı içerisinde öğretmenlerimizin kişisel ve mesleki gelişimlerini desteklemek amacıyla düzenlenen eğitimlere katılan öğretmen sayısında bir önceki yıla göre yüzde 134'lük bir artış yaşanmıştır. Bu artış ile öğretmen başına düşen 93,4 saatlik eğitim oranına ulaşılmıştır.

Bu çerçevede, 2021 yılında meslek dersleri öğretmenlerine yönelik düzenlenen merkezi ve mahalli hizmet içi eğitim faaliyetleri sonucunda, mükerrer katılımlarla birlikte 238.036 kişiye eğitim verilmiştir.

Düzenlenen hizmet içi eğitimlerde, Kişisel Gelişim Eğitimleri kategorisinde, *"Teknoloji Kullanım Becerileri"*, *"Yaşam Becerileri"*, Öğretmen Eğitimleri kategorisinde, *"Genel Alan Eğitimleri"*, *"Özel Alan Eğitimleri"*, Özel Nitelikli Eğitimler kategorisinde, *"Eğitici Eğitimi"* ve Yönetim ve Kurumsal Eğitimler kategorisinde ise *"Genel Alan Eğitimleri"* ve *"Özel Alan Eğitimleri"* konularına yer verilmiş olup ayrıca bu konularla ilgili seminerler de düzenlenmiştir.

MUĞLA MİLLETVEKİLİ SUAT ÖZCAN'IN 7/55506 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Okullarda yürütülen projeler ile ilgili tüm süreçler Hazine ve Maliye Bakanlığının denetimi altında gerçekleştirilmekte ve belgelendirilmesi de buna göre yapılmaktadır.

Tüm projelerde öğrenci kazanımı esas alınarak ilgili taraf ile anlaşma yapılmadan önce projenin temel üst politika belgelerinde yer alan hangi amaçlara hizmet ettiği, öğretim programlarında yer alan kazanımlardan hangilerini karşıladığına ilişkin proje tasarımının yapılması istenmektedir. Yapılan tasarımın Bakanlığımız stratejik planına hangi alanda hizmet ettiği belirlenerek çalışmalar yürütülmektedir. Bununla birlikte projeler sonuç değil, süreç odaklı olarak izlenmekte ve değerlendirilmektedir. Eğitim öğretim yılı sonunda ise gerek nicelik gerekse nitelik olarak proje değerlendirme raporu hazırlanmaktadır. Tüm projelerde herhangi bir markanın tanıtımı ya da ürünlerin kullanımının yapılmasına izin verilmemektedir. Projelerin basın bültenleri ve sosyal medyaları takip edilmektedir.

Bakanlığımıza bağlı her tür ve derecedeki okul/kurumlarda; öğretim programlarının yanında öğrenci ve kursiyerlerde öz güven ve sorumluluk duygusu geliştirmeye, yeni ilgi alanları oluşturmaya, millî, manevi, ahlaki, insani ve kültürel değerleri kazandırmaya yönelik bilimsel, sosyal, kültürel, sanatsal ve sportif alanlarda öğrenci kulübü ve toplum hizmeti kapsamındaki sosyal etkinlikler ile kamu kurum ve kuruluşları, uluslararası kuruluşlar ve sivil toplum kuruluşları tarafından eğitim kurumlarında yapılacak sosyal etkinliklerin usul ve esasları Millî Eğitim Bakanlığı Eğitim Kurumları Sosyal Etkinlikler Yönetmeliği ve Millî Eğitim Bakanlığı Sosyal Etkinlik İzinleri Yönergesi ile düzenlenmiştir.

Bahsi geçen faaliyetlere katılım ve düzenlemeye ilişkin izin işlemleri söz konusu Yönetmelik ve Yönergeye uygun olarak yapılmaktadır. İzni verilen tüm araştırma ve sosyal etkinlik faaliyetlerine katılım gönüllülük esasına dayalı olarak gerçekleştirilmektedir.

Bu nedenle; imzalanan tüm protokoller, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası, Millî Eğitim Temel Kanunu, Türk Millî Eğitiminin genel amaçları ile diğer yasal düzenlemelerde belirtilen hüküm, esas ve amaçlara aykırılık teşkil etmeyecek şekilde değerlendirilerek sonuçlandırılmaktadır.

MUĞLA MİLLETVEKİLİ SUAT ÖZCAN'IN 7/55510 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Bakanlığımızca yapılan sınavlar, Kalite Yönetim Sistemi (İSO 9001) ve Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi (İSO 27001) kapsamında yapılmakla birlikte, 11. Kalkınma Planı, Millî Eğitim Bakanlığı 2019-2023 Stratejik Planı gibi üst politika belgeleri kapsamında öğrenci yararına olabilecek her türlü tedbirin alınmasına yönelik çalışmalar yürütülmektedir.

2.- Muğla Milletvekili Suat Özcan'ın, yoksul aile çocuklarının eğitime erişiminin sağlanması ve okuldan ayrılan öğrencilerin okula döndürülmesine yönelik bakanlık çalışmalarına,

Okulların daha güvenlikli ve özel gereksinimli çocuklar için destekleyici hale getirilmesine yönelik çalışmalara,

Okullarda çocukların güvenliğine,

Okul aile birliklerinin karar alma süreçlerine aktif katılımlarının sağlanmasına,

Okul öncesi öğretmenlerinin atamalarına,

İlişkin soruları ve Millî Eğitim Bakanı Mahmut Özer'in cevabı (7/55511), (7/55513), (7/55514), (7/55516), (7/55526)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın T.C. Milli Eğitim Bakanı Mahmut ÖZER tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. Saygılarımla. 14/12/2021

Suat ÖZCAN

Muğla Milletvekili

1. Her çocuğun okula gitme ve nitelikli eğitim alma hakkı gözetilerek yoksul aile çocuklarının eğitime erişiminin sağlanması; her ne koşulda olursa olsun devamlılıklarının kontrol edilmesi Bakanlık programında mıdır?

2. Okuldan ayrılan öğrencilerin okula döndürülmesi hakkında hangi çalışmalar yürütüyorsunuz?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın T.C. Milli Eğitim Bakanı Mahmut ÖZER tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. Saygılarımla. 14/12/2021

Suat ÖZCAN
Muğla Milletvekili

1. Okullar çocukların her türlü istismardan, şiddetten ve kazalardan korunabilecekleri güvenli yerler haline getirilerek çocuk haklarının okul içerisinde güvence altına alınacağı yerler olarak yeniden düzenlenecek midir? Bu konuda herhangi bir çalışmanız var mıdır?

2. Okulların özel gereksinimli çocuklar için destekleyici ve sıcak ortamlar haline getirilmesi planlanmakta mıdır? Bu durumu bir politika haline getirmeyi düşünüyor musunuz?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorumun T.C. Milli Eğitim Bakanı Mahmut ÖZER tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. Saygılarımla. 14/12/2021

Suat ÖZCAN
Muğla Milletvekili

1. Okullar çocukların her türlü istismardan, şiddetten ve kazalardan korunabilecekleri güvenli yerler haline getirilerek çocuk haklarının okul içerisinde güvence altına alınacağı yerler olarak yeniden düzenlenecek midir? Bu konuda herhangi bir çalışmanız var mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorumun T.C. Milli Eğitim Bakanı Mahmut ÖZER tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. Saygılarımla. 14/12/2021

Suat ÖZCAN
Muğla Milletvekili

1. Okul-aile birliklerinin karar alma süreçlerine aktif katılımı sağlanarak birlik yapılarının güçlendirilmesi için yasal düzenlemeler yapılacak mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın T.C. Milli Eğitim Bakanı Mahmut ÖZER tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. Saygılarımla. 13/12/2021

Suat ÖZCAN
Muğla Milletvekili

12.12.2021 tarihinde TBMM Bütçe Görüşmeleri sırasında, "2021-2022 Eğitim-Öğretim Yılının 2'nci Dönemi'ne kadar, 5 bin yeni ana sınıfı açacağımızı söylemiştik. 2021 yılı henüz bitmeden 4 bin 3 yeni ana sınıfı açtık. Bu sınıflarda 79 bin çocuğumuz eğitim almaya başladı. Böylece 5 yaş grubundaki okullaşma oranı, 78'den 84'e çıktı" açıklamasında bulundunuz. Son bir ayda öğretmen ataması olmadığı göz önüne alındığında, bu bağlamda:

1. Bu sınıflarda hangi öğretmenler görev almaktadır?
2. Şubat ayında 10 bin anasınıfı açılacağını belirttiniz. Bu durumda 20 bin okul öncesi öğretmen ihtiyacı doğacaktır. Yeni açılacak sınıflara kimler, nasıl ve ne zaman atanacaktır?

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : E-99074258-610-07
Konu : Soru Önergesi

11/01/2022

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : a) 09.12.2021 tarihli ve E-43452547-120.07-924976 sayılı yazınız.
b) 24.12.2021 tarihli ve E-43452547-120.07-933906 sayılı yazınız.

İlgi (a) yazınız ekinde alınan Adana Milletvekili Tulay HATIMOĞULLARI ORUÇ'un 7/54857, ilgi (b) yazınız ekinde alınan Muğla Milletvekili Suat ÖZCAN'ın 7/55511, 7/55513, 7/55514, 7/55516, 7/55526 esas numaralı yazılı soru önergeleri incelenmiş olup konuya ilişkin bilgiler ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mahmut ÖZER
Millî Eğitim Bakanı

Ek: Bilgi

MUĞLA MİLLETVEKİLİ SUAT ÖZCAN'IN 7/55511 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Her çocuğun okula gitme ve nitelikli eğitim alma hakkı gözetilerek yoksul aile çocuklarının eğitime erişiminin sağlanması amacıyla Bakanlığımızca çeşitli projeler yürütülmektedir. Bunlara örnek olarak "Erken Çocukluk Eğitiminde Kalite ve Erişimin Arttırılması Projesi" gösterilebilir. Bu proje ile;

• Dezavantajlı çocuklar başta olmak üzere çocukların kırtasiye ihtiyaçlarının karşılanması,

• Şartlı eğitim yardımlarının okul öncesi eğitime devam eden çocuklara da verilmeye başlanması,

• Ders yılı içerisinde okula gidemeyen çocuklar için yaz okullarının yaygınlaştırılması,

• Dezavantajlı çocuklar için eğitime erişimde geliştirilen farklı modellerin pilot uygulamalarının tamamlanması,

• Şartları elverişsiz hanelerde yaşayan ve okul öncesi eğitime erişimi olmayan çocukları ev ortamında desteklemek amacıyla içinde 52 farklı materyal bulunan *"Benim Oyun Sandığım"* seti hazırlanarak 2021-2022 eğitim öğretim yılında 9476 sandık çocukların evine ulaştırılarak bu çocukların eğitimlerinin desteklenmesi,

• Şartları elverişsiz hanelerdeki çocukların aileleri ile verimli zaman geçirebilmeleri için ilkokula daha hazır başlamalarını sağlamak amacıyla Erken Çocukluk Eğitim Takvimi hazırlanarak *"Benim Oyun Sandığım"* seti ile birlikte ailelere ulaştırılması,

• Şartları elverişsiz hanelerde yaşayan ailelerin çocuklarıyla evde verimli vakit geçirebilmeleri için ulaşılabilir ve maliyeti düşük materyaller ile bir ana malzemeden çeşitli ürünler ortaya koymayı teşvik eden *"Bir Şeyden Çok Şey"* etkinlik kitabı ve çocukların düşünme, hayal etme, merak, yaratıcılık, problem çözme becerilerini geliştirmeye yönelik *"İlk Arkadaşım"* etkinlik kitabının geliştirilerek 11.000 aileye dağıtılması,

• İlk Arkadaşım ve Bir Şeyden Çok Şey etkinlik kitaplarının kullanımını desteklemek amacıyla kalem, silgi, boya kalemleri vb. materyallerden oluşan bir boya setinin şartları elverişsiz hanelerde yaşayan ailelere bu kitaplarla birlikte ulaştırılması,

• Erken çocukluk eğitimine yönelik bir eğitim öğretim yılını kapsayan EBA TV çekimlerinin yapılarak erken çocukluk eğitiminde tüm gelişim alanlarını destekleyecek şekilde uzaktan eğitim içeriklerinin hazırlanması,

• Erken çocukluk döneminden başlanarak çocuklara okuma alışkanlığı kazandırmak, onların kelime hazinesini artırmak, dinleme ve konuşma yeteneklerinin gelişimlerini desteklemek amacıyla 2021-2022 eğitim öğretim yılında dezavantajlı okul öncesi eğitim kurumlarına 365 gün öykü seti (53 öykü kitabından oluşan) ile sınıf kitaplığının kurulması,

• Özellikle Suriyeli çocukların yoğun olduğu yerleşim yerlerindeki derslik ihtiyacının karşılanması için 356 konteyner derslik yapımının gerçekleştirilerek, her türlü donatım ve eğitim materyali ihtiyaçlarının karşılanarak 17.000 çocukluk kapasite oluşturulması

hedeflenmektedir.

Ortaöğretim kurumlarımızda da 11. Kalkınma Planı, Millî Eğitim Bakanlığı 2019–2023 Stratejik Planı gibi üst politika belgeleri kapsamında;

1- Okullar arası başarı farkının analizi ve politika önerilerinin geliştirilmesi,

2- Öğrencilerin devamsızlık yapmasında etkili olan faktörlerin belirlenmesi ve politika geliştirilmesi,

3- Sosyal etkinliklerin etkililiği,

4-Açık öğretim liselerine yönelme sebeplerinin belirlenmesi ve politika önerilerinin geliştirilmesi,

5- Ortaöğretimi tamamlama

ile ilgili çalışmalar gerçekleştirilmektedir. Bu kapsamda önleme, müdahale ve telafi modelinin geliştirilmesi ve uygulanması yoluyla ortaöğretime devam ve okullaşma oranlarını artırma çabalarını desteklemek amacıyla hazırlanan "Ortaöğretimde Devam ve Okullaşma Oranlarının Artırılması için Teknik Yardım Projesi" çalışmaları 13 Aralık 2021 tarihi itibariyle başlatılmıştır. Proje ile oluşturulan özel çalışma gruplarında dezavantajlı bölgelerdeki okulların çok boyutlu desteklenmesi çalışması yürütülmektedir.

Özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerin eğitime erişimlerinin arttırılması amacıyla; özel eğitim okullarına ve özel eğitim sınıflarına devam eden öğrencilere ücretsiz taşıma, özel eğitim okullarına devam eden öğrencilere ücretsiz öğle yemeği hizmeti sunulmaktadır. Görme, bedensel ve işitme yetersizliği olan öğrenciler için Türkiye'nin farklı illerinde pansiyonlu özel eğitim okulları açılmakta, söz konusu okullarda öğrenciler ücretsiz olarak eğitimlerini sürdürebilmektedir.

Ayrıca özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerin sunulan eğitim hizmetlerinden daha uzun süreli yararlanması amacıyla özel eğitim programı uygulayan ortaöğretim kurumları ile bu programların uygulandığı özel eğitim sınıflarına 27 yaşından gün almamış özel eğitim ihtiyacı olan bireylerin kaydı yapılabilmektedir.

Konu ile ilgili bir başka projede "Ortaöğretimde Eğitimi ve Eğitime Erişimi Güçlendirme Projesi"dir. Proje ile okullarda sürekli devamsız ve devamsızlık oranı yüksek öğrencilerin tekrar eğitim ve öğretim faaliyetlerine katılmalarını sağlamak, okullaşma oranlarının arttırılması adına devamsızlık konusunda erken uyarı sistemi geliştirmek, öğrencilerin eğitime erişim ve gelişim ihtiyaçlarının zaman ve mekân sınırlaması olmaksızın karşılanması için dijital içerikler oluşturmak, dijital içeriklere ulaşımı kısıtlı olan öğrencilerin içeriklere erişimini sağlamak, dezavantajlı bölgelerde bulunan okullara kütüphane inşa ederek kitap temini sağlamak, böylelikle öğrencilere kitap okuma ve eleştirel bakış kültürünü kazandırmak, öğrencilerin yapay zekâ alanında gelişimini sağlamak adına yapay zekâ alanında ilgili kuruluşlar ile iş birliği kurmak, öğrencilerin yabancı dil becerilerini geliştirmek adına konuşma, dinleme, okuma ve yazma becerilerinin yükseltilmesi amacıyla yeni materyallerin hazırlanması ve dijital içeriklerin geliştirilmesi, eğitim ortamlarında hijyen şartlarını en üst seviyeye taşımak, salgın ve benzeri durumlara karşı tedbirlerini almış güvenli eğitim-öğretim ortamları oluşturmak amaçlanmaktadır. Bununla birlikte proje kapsamında "Ortaöğretimde Devam ve Okullaşma Oranlarının Artırılması Operasyonu" yürütülmektedir.

Avrupa Birliği Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı (IPA II) kapsamında desteklenmek üzere kabul edilen proje ile ortaöğretimde öğrencilerin okula aidiyet duygularının geliştirilmesi, okul ortamlarının cazip hale getirilmesi, okuldaki motivasyonlarının iyileştirilmesi ve öğretmen-öğrenci etkileşiminin artırılmasına yönelik çalışmalar yapılarak okula devam ve okullaşma oranlarının artırılması hedeflenmektedir.

AB Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı (IPA II) İnsan Kaynağının Geliştirilmesi Programı kapsamında *"Türkiye'de Okula Katılımın Artırılması İçin Şartlı Nakit Transferinin Etkisinin Güçlendirilmesi Projesi (ŞNT-II)"*, Bakanlığımız ile Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının iştirakiyle yürütülmektedir. Eğitime Yönelik Şartlı Nakit Transferi (ŞNT) programı, yoksulluk riski altındaki ailelerin çocuklarını düzenli okula göndermelerini hedefleyen düzenli ve nakdi bir sosyal yardım programıdır. ŞNT eğitim bileşeni *Türkiye'de Şartlı Eğitim Yardımı* programı adı ile uygulanmaktadır.

5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu'nun 13'üncü maddesindeki *"Kurumlar, öğrenim gören öğrenci sayısının yüzde üçünden az olmamak üzere ücretsiz öğrenci okutmakla yükümlüdür. Bakanlıkça bu oran yüzde ona kadar artırılabilir. (Ek cümle: 06.02.2014-6518/84 md.) Ücretsiz okutmada; 12.04.1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu, 03.11.1980 tarihli ve 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun veya 2330 sayılı Kanun hükümleri uygulanarak aylık bağlanmasını gerektiren kanunlar, 08.06.1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu'nun 56'ncı, mülga 45'inci ve 64'üncü maddeleri ile 31.05.2006 tarihli ve 5510 sayılı Kanunun 47'nci maddesi kapsamında harp veya vazife malulü sayılanların ilk ve orta öğretim çağındaki çocukları ile haklarında korunma, bakım veya barınma kararı verilen çocuklara öncelik verilir. Ücretsiz okutulacak öğrencilerin yüzdesi, seçimi ve kurumlara kabul şartlarına ilişkin usûl ve esaslar yönetmelikle belirlenir. Kurumlar ayrıca, öğrenim bursu verebilirler. Öğrenim bursu verilmesine ilişkin usûl ve esaslar yönetmelikle belirlenir."* hükmü doğrultusunda belirlenen kontenjan dâhilinde yoksul, dezavantajlı aile çocuklarının özel okullarda ücretsiz eğitim alması imkanı sağlanmaktadır.

Yürütülen projeler ile birlikte öğrenci taşıma uygulaması ile de dezavantajlı öğrencilerin eğitime erişimi desteklenmeye çalışılmaktadır. Öğrenci taşıma uygulaması *"Taşıma Yoluyla Eğitime Erişim Yönetmeliği"* hükümleri çerçevesinde yürütülmektedir. Bu kapsamda, Yönetmeliğin amaç başlıklı 1'inci maddesinde *"Bu Yönetmeliğin amacı, Millî Eğitim Temel Kanunu ile tanınan eğitim hakkından yoksun kalması muhtemel ilköğretim, ortaöğretim ve özel eğitim okul/kurumlarına devam eden öğrenciler ile yaygın eğitim hizmetinden yararlanan özel eğitim kursiyerlerinin resmî okul/kurumlarda taşıma yoluyla eğitime erişimlerini sağlamak için gerekli usul ve esasları belirlemektir."* hükmü yer almaktadır.

Aynı Yönetmelik'te yer alan öğrencisi taşınacak okul ve yerleşim biriminde aranacak şartlar başlıklı 8'inci maddesinde;

"(1) Toplu taşıma hizmeti bulunmayan, öğrencisi taşıma kapsamına alınacak okul ve yerleşim biriminin seçiminde;

a) Nüfusun az veya dağınık olması, öğrenci sayısındaki yetersizlik, yerleşim yerinin coğrafi özellikleri, yol şartları,

b) Eğitime erişim ihtiyacı olan öğrencinin sürekli veya geçici ikamet ettiği yerleşim yerinde bu ihtiyacını karşılayacağı türde eğitim kurumu bulunmaması veya bu kurumların kapalı olması,

c) Doğal afetler, salgın hastalıklar, can ve mal kaybı tehlikesi gibi ani ve beklenmedik olayların ortaya çıkması ve/veya bu olaylar sonucunda; tamir, güçlendirme, bertaraf veya tedavi çalışmaları yapılıyor olması,

ç) Göçler ve mevsimlik işçi hareketleri olması,

gibi özellikler aranır.

(2) Öğrencisi taşınacak yerleşim yerinin taşıma merkezine uzaklığının en az 2 kilometre olması esas olup 50 kilometreden daha fazla mesafeden taşıma yapılmaz. Birinci fıkrada sayılan özellikler sebebiyle bu mesafelerin artırılıp azaltılmasına gerekçe belirtmek suretiyle Planlama Komisyonu karar verebilir.

(3) En az bir ders yılı parasız yatılı öğrenim gören ortaöğretim öğrencileri taşıma kapsamında değerlendirilebilir. Parasız yatılılıktan öğrenci taşıma uygulamasına geçişler için başvurular, öğrenci velisi tarafından parasız yatılı olarak öğrenim gördüğü okul müdürlüğüne, ders bitiminden haziran ayının sonuna kadar yapılır. Okul müdürlüklerinden gelen bu başvurular, parasız yatılılık ve bursluluk komisyonunun görüşleri de alınarak Planlama Komisyonunca değerlendirilir." hükümleri yer almaktadır. Bahsi geçen hükümler ile öğrencilerin eğitime erişimlerinin desteklenmesi ve okula devamlılıklarının sağlanması hedeflenmektedir.

MUĞLA MİLLETVEKİLİ SUAT ÖZCAN'IN 7/55513 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Okulların, çocukların her türlü istismardan, şiddetten ve kazalardan korunabilecekleri güvenli yerler olması Bakanlığımızın öncelikli sorumluluklarından biri olup hem bu alanda hem de okulların özel gereksinimli çocuklar için destekleyici ve uygun yerler olması için gerekli denetim ve rehberlik faaliyetleri yürütülmektedir.

Bakanlığımıza bağlı tüm okullarımız için istismarın önlenmesine yönelik olarak psikososyal destek programları kapsamında öğrencilerimize cinsel istismar psikoeğitim programları, bilgilendirici veli ve öğretmen sunumları ile broşürler hazırlanmıştır.

Okul rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri kapsamında öğrencilerimizin istismardan korunması amacıyla öğrenci, veli, öğretmen eğitimleri düzenlenmektedir. İhmal ve istismarın önlenmesine yönelik yürütülen çalışmalar çerçevesinde 2020-2021 eğitim öğretim yılında okullarda 1.960.476 öğrenciye, 45.314 öğretmene, 345.549 veliye eğitim düzenlenmiştir.

Ayrıca öğrencilerimize okul öncesinden itibaren *"hayır diyebilme"*, *"iyi dokunuş-kötü dokunuş"*, *"kişisel sınırlarım"* konularında farkındalık kazanmaları amacıyla sınıf rehberlik etkinlikleri uygulanmaktadır.

2020-2021 eğitim öğretim yılında okullarımızda şiddetin önlenmesi amacıyla 38.693 öğretmen ve 417.127 veliye eğitim verilmiştir. Sınıf rehberlik programlarında okul öncesi süreçten başlayarak öğrencilerimizin sosyal duygusal gelişimlerine yönelik olarak yer alan etkinliklerde duyguları anlama ve yönetme, kişisel güvenliğini sağlama, ihmal ve istismardan korunma, çatışma çözme, öfke kontrolü, bireysel farklılıklara saygı duyma, hak ve sorumluluklarını bilme, iletişim becerilerini geliştirmeleri vb. konulara yönelik kazanımlar yer almaktadır.

2006/17 sayılı Başbakanlık Genelgesinin *"İlköğretimden başlayarak eğitimin her aşamasında (örgün ve yaygın eğitim de dâhil olmak üzere) şiddet ve toplumsal cinsiyet duyarlılığı konularını içeren ve çocuklara kendi bedenlerini tanımayı öğreten eğitim programlan hazırlanarak uygulamaya konulmalıdır."* ve *"Eğitim materyallerinde kadın ve erkek eşitliğini yok sayan, görmezden gelen ya da zedeleyen anlayışları ortadan kaldıran öğelerinden ayıklanması gerekmektedir."* hükümleri doğrultusunda Bakanlığımız öğretim kademelerinde okul öncesi eğitimden ortaöğretim düzeyine kadar birçok dersin öğretim programında da, söz konusu farkındalıkların geliştirilmesine yönelik kazanım ve açıklamalar yer almaktadır.

Aynı Genelgenin *"Okul yönetimleri, sınıf öğretmenlerinin ve rehber öğretmenlerin çocuğa yönelik şiddetin tanınması ve yetkili makamlara bildirilmesi konusunda duyarlılıkları artırılmalıdır."* hükmü doğrultusunda ise, Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından şiddetin önlenmesine yönelik çalışmalar eğitim kurumları ile 263 rehberlik ve araştırma merkezinde (RAM) görev yapan 34.176 rehberlik öğretmeni/psikolojik

danışman tarafından yürütülmektedir. 2019-2020 eğitim öğretim yılında, *"şiddetle mücadele"* genel hedef olarak belirlenmiş ve buna yönelik rehberlik çalışmalarının yapılması sağlanmıştır. Bu kapsamda her eğitim öğretim yılı başında risk altındaki öğrencilere ait bilgilerin yer aldığı sınıf risk haritaları doldurulmakta ve rehberlik ve psikolojik danışma servisince okul risk haritaları oluşturulmaktadır. Okul risk haritalarından yararlanılarak risk altında olan öğrenciler ile önleyici grup çalışmaları veya bireysel çalışmalar yürütülmektedir.

Bakanlığımıza bağlı okullarda görev yapan özel eğitim ve branş öğretmenlerine kaynaştırma/bütünleştirme uygulamaları ile özel eğitim alanına ilişkin sürekli olarak hizmet içi eğitimler verilmekte, özel eğitim alanına ilişkin yazılı, görsel vb. içerikler hazırlanmaktadır. Ayrıca okul servis araçlarında görevli personellere de özel eğitim alanına ilişkin kurslar düzenlenmektedir.

Türkiye'nin farklı bölgelerinde eğitim gören öğrencilerin benzer eğitim olanaklarından yararlanması için Bakanlıkça belirlenen standartlar doğrultusunda sürekli olarak Türkiye genelinde özel eğitim sınıfları, destek eğitim odaları, meslek edinme atölyeleri ve uygulama evleri yapılmaktadır. Ayrıca Türkiye genelindeki 345 özel eğitim okulunda aktif öğrenme ortamlarının oluşturulması amacıyla 788 standart beceri uygulama alanlarının kurulması amacıyla çalışma başlatılmış olup söz konusu çalışmanın 2022 yılının ilk altı ayında tamamlanması hedeflenmektedir.

Özel gereksinimli öğrencilerin eğitime erişimlerinin arttırılması amacıyla özel eğitim okullarına ve özel eğitim sınıflarına devam eden öğrencilere ücretsiz taşıma, özel eğitim okullarına devam eden öğrencilere ücretsiz öğle yemeği hizmeti sunulmaktadır. Ayrıca görme, bedensel ve işitme yetersizliği olan öğrenciler için Türkiye'nin farklı illerinde pansiyonlu özel eğitim okulları açılmakta, söz konusu okullarda öğrenciler ücretsiz olarak eğitimlerini sürdürebilmektedir.

Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliğinin 103/1 maddesinde *"Tam zamanlı kaynaştırma/ bütünleştirme uygulamaları yoluyla eğitimlerine devam eden öğrencilerle özel yetenekli öğrencilere ihtiyaç duydukları alanlarda destek eğitim hizmetleri verilmesi için okulun bünyesinde destek eğitim odası açılır. Destek eğitim odasındaki eğitim hizmetleri, ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda yürütülür."* denilmektedir. Bu doğrultuda özel eğitim ihtiyacı olan öğrenciler eğitimin her tür ve kademesinde eğitimlerini kaynaştırma/bütünleştirme yoluyla sürdürebilmektedir. Bu öğrenciler için bireyselleştirilmiş eğitim programı hazırlanması esastır. Eğitimlerini tam zamanlı kaynaştırma/bütünleştirme yoluyla sürdüren öğrencilerin eğitim gördükleri okullarda öğrencilerin ihtiyaç duydukları alanlarda destek eğitim hizmetleri verilmesi amacıyla destek eğitim odaları açılmaktadır. Söz konusu odalarda öğrenciler ihtiyaç duydukları alanlarda birebir eğitim alma imkânına sahip olmaktadır.

Özel eğitim ihtiyacı bulunan bireylere yönelik hazırlanarak yayımlanmış ve uygulamada olan 502 yaygın eğitim kurs programı bulunmaktadır. Bu kurslardan özel eğitim ihtiyacı olan vatandaşlarımız yararlanabilmektedir. Ayrıca, Hayat Boyu Öğrenme Kurumları Yönetmeliğinin 45'inci maddesine göre özel eğitime ihtiyacı olan bireylere yönelik açılan yaygın eğitim kurs programlarında kursiyer sayısı şartı aranmamaktadır.

MUĞLA MİLLETVEKİLİ SUAT ÖZCAN'IN 7/55514 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Okulların, çocukların her türlü istismardan, şiddetten ve kazalardan korunabilecekleri güvenli yerler olması Bakanlığımızın öncelikli sorumluluklarından biri olup bu koşulların sağlanması için Bakanlığımızca gerekli denetim ve rehberlik faaliyetleri yürütülmektedir.

Bakanlığımıza bağlı tüm okullarımız için istismarın önlenmesine yönelik olarak psikososyal destek programları kapsamında öğrencilerimize cinsel istismar psikoeğitim programları, bilgilendirici veli ve öğretmen sunumları ile broşürler hazırlanmıştır.

Okul rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri kapsamında öğrencilerimizin istismardan korunması amacıyla öğrenci, veli, öğretmen eğitimleri düzenlenmektedir. İhmal ve istismarın önlenmesine yönelik yürütülen çalışmalar çerçevesinde 2020-2021 eğitim öğretim yılında okullarda 1.960.476 öğrenciye, 45.314 öğretmene, 345.549 veliye eğitim düzenlenmiştir.

Ayrıca öğrencilerimize okul öncesinden itibaren *"hayır diyebilme"*, *"iyi dokunuş-kötü dokunuş"*, *"kişisel sınırlarım"* konularında farkındalık kazanmaları amacıyla sınıf rehberlik etkinlikleri uygulanmaktadır.

2020-2021 eğitim öğretim yılında okullarımızda şiddetin önlenmesi amacıyla 38.693 öğretmen ve 417.127 veliye eğitim verilmiştir. Sınıf rehberlik programlarında okul öncesi süreçten başlayarak öğrencilerimizin sosyal duygusal gelişimlerine yönelik olarak yer alan etkinliklerde; duyguları anlama ve yönetme, kişisel güvenliğini sağlama, ihmal ve istismardan korunma, çatışma çözme, öfke kontrolü, bireysel farklılıklara saygı duyma, hak ve sorumluluklarını bilme, iletişim becerilerini geliştirmeleri vb. konulara yönelik kazanımlar yer almaktadır.

2006/17 sayılı Başbakanlık Genelgesinin "*İlköğretimden başlayarak eğitimin her aşamasında (örgün ve yaygın eğitim de dâhil olmak üzere) şiddet ve toplumsal cinsiyet duyarlılığı konularını içeren ve çocuklara kendi bedenlerini tanımayı öğreten eğitim programlan hazırlanarak uygulamaya konulmalıdır.*" ve "*Eğitim materyallerinde kadın ve erkek eşitliğini yok sayan, görmezden gelen ya da zedeleyen anlayışları ortadan kaldıran öğelerinden ayıklanması gerekmektedir.*" hükümleri doğrultusunda Bakanlığımız öğretim kademelerinde okul öncesi eğitimden ortaöğretim düzeyine kadar birçok dersin öğretim programında da, söz konusu farkındalıkların geliştirilmesine yönelik kazanım ve açıklamalar yer almaktadır.

Aynı Genelgenin *"Okul yönetimleri, sınıf öğretmenlerinin ve rehber öğretmenlerin çocuğa yönelik şiddetin tanınması ve yetkili makamlara bildirilmesi konusunda duyarlılıkları artırılmalıdır."* hükmü doğrultusunda ise, Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından şiddetin önlenmesine yönelik çalışmalar eğitim kurumları ile 263 rehberlik ve araştırma merkezinde (RAM) görev yapan 34.176 rehberlik öğretmeni/psikolojik danışman tarafından yürütülmektedir. 2019-2020 eğitim öğretim yılında, *"şiddetle mücadele"* genel hedef olarak belirlenmiş ve buna yönelik rehberlik çalışmalarının yapılması sağlanmıştır. Bu kapsamda her eğitim öğretim yılı başında risk altındaki öğrencilere ait bilgilerin yer aldığı sınıf risk haritaları doldurulmakta ve rehberlik ve psikolojik danışma servisince okul risk haritaları oluşturulmaktadır. Okul risk haritalarından yararlanılarak risk altında olan öğrenciler ile önleyici grup çalışmaları veya bireysel çalışmalar yürütülmektedir.

Çocuklarımızın eğitim süreçlerinin güvenliğini sağlamak üzere onların her türlü suç ve zararlı alışkanlıktan uzak tutulması ve korunması için Bakanlıklar (Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Millî Eğitim Bakanlığı) arasında imzalanan *"Okullar ve Çevresinin Daha Güvenli Hale Getirilmesine Yönelik İş Birliği Protokolü"* kapsamında ilgili tüm kurum ve kuruluşlarla iş birliği yapılarak çalışmalar yürütülmektedir.

İlgili Bakanlıklar arasında çalışmalar devam etmekte ve güvenli okul kapsamında süreçlerin daha etkin ve verimli yürütülebilmesi için yeni bir protokol hazırlama çalışmaları devam etmektedir. Hazırlık çalışmaları devam eden ve sonuçlanmak üzere olan *"Çocukların Eğitim Süreçlerinin Güvenliğine İlişkin Koruyucu Önleyici Hizmet ve Tedbirlerin Artırılmasına Yönelik İş Birliği Protokolü"* imzalanarak yürürlüğe girecektir.

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Aile ve Toplum Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından düzenlenen "Mahremiyet Eğitimi Çalıştayı"na Bakanlığımız yetkilileri de katılım sağlanmış, eylem planlarının hazırlanmasında katkı sunulmuştur.

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının düzenlemiş olduğu "Ailelerin Güçlendirilmesine Yönelik Ulusal Strateji ve Eylem Planı Hazırlık Çalıştayı"na uzman düzeyinde katılım sağlanarak, hazırlık çalışmalarına katkı sunulmuştur.

Ayrıca illerde ailelerin bilinçlendirilmesi kapsamında çeşitli projeler ve faaliyetler (Aile Eğitimi Projesi, Anne Baba eğitimleri) yürütülmektedir.

Ayrıca Ortaöğretim kurumlarına bağlı pansiyonlu okullarda görev yapan personele yönelik "Siber Zorbalık" konusunda eğitimler düzenlenmiştir.

6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu 20.06.2012 tarihinde yayımlandıktan sonra Bakanlığımız 2014/16 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Genelgesini yayımlamış, bu Genelge ile okul ve kurumlarda her derece, kademe ve türdeki çalışanlar ile öğrenci, stajyer ve çırak öğrencilerin iş sağlığı ve güvenliğinin tesis edilmesi amaçlanmıştır. Bu amaçla Bakanlığımızın tüm okul ve kurumlarında;

a) Okul ve kurumların Risk Değerlendirmesi ve Acil Durum Plânlarının kayıtlarının elektronik ortamda tutulması,

b) İş Ekipmanları ve Periyodik Kontrol Laboratuvarı hizmetleri,

c) İlkyardım eğitimleri için İlkyardımcı Eğitim Merkezlerinin oluşturulması,

d) İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi belgelendirme hizmetleri,

e) İş Hijyeni, Ölçüm, Test ve Analiz laboratuvar hizmetleri,

f) İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimleri (Arama ve Kurtarma, Tahliye ve Haberleşme Eğitim Kursu, İş Ekipmanları Periyodik Kontrol Uzmanı Kursu, İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi (ISO 45001) Hazırlayıcı Eğitimi Kursu, Çevre Yönetim Sistemi (ISO 14001) Hazırlayıcı Eğitimi Kursu, Risk Analizi ve Acil Durum Planı Hazırlama Eğitimi Semineri, Yangın Uzmanı Eğitim Kursu, Çalışanların İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimi, Sağlık Hizmetleri Uygulama Semineri, İlkyardımcı Eğitimi, Asbest Söküm Uzmanlığı, Afet ve Acil Yönetim Merkezi Eylem Planları Uygulama Kursu, Sağlık Hizmetleri Sorumlusu Eğitimi gibi)

g) İş Güvenliği Denetimi, Sağlık Gözetimi/Sağlık Muayenesi gibi hizmetler verilmeye devam etmektedir.

MUĞLA MİLLETVEKİLİ SUAT ÖZCAN'IN 7/55516 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'nun 16'ncı maddesi uyarınca eğitim kurumlarının amaçlarının gerçekleştirilmesine katkıda bulunmak amacıyla okul ile aile arasında iş birliğini sağlamak üzere okullarda okul aile birlikleri kurulmaktadır. Okul aile birlikleri okulların eğitim ve öğretim hizmetlerine etkinlik ve verimlilik kazandırmak, okulların ve maddi imkânlardan yoksun öğrencilerin zorunlu ihtiyaçlarını karşılamak üzere görev ve yetki alanları kapsamında iş ve işlemlerini gerçekleştirmektedir.

Birliklerin kuruluş, işleyiş, görev, yetki ve sorumluluklarına ilişkin usul ve esaslar 09.02.2012 tarihli ve 28199 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Millî Eğitim Bakanlığı Okul Aile Birliği Yönetmeliğinde düzenlenmiştir.

Söz konusu Yönetmeliğin 6'ncı maddesinde okul aile birliklerine eğitim ve öğretim hizmetlerine etkinlik ve verimlilik kazandırmak amacıyla geniş bir yetki alanı tanınmıştır. Birlikler kendilerine verilen görev ve yetkileri genel kurul, yönetim kurulu ve denetleme kurulundan oluşan birlik organları tarafından yürüterek karar alma sürecinde aktif katılım gerçekleştirmektedir.

MUĞLA MİLLETVEKİLİ SUAT ÖZCAN'IN 7/55526 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Eğitim kurumlarının öğretmen ihtiyacı aşağıda yer verilen mevzuat hükümleri çerçevesinde karşılanmaktadır.

Öğretmenlik mesleğine ilişkin ilgili mevzuatında yapılan düzenlemelerde 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nun ruhuna uygun olarak; Millî Eğitim Bakanlığınca seçilecek öğretmenlerin, öğretmen yetiştiren yüksek öğretim kurumlarından mezun olanlar veya yüksek öğrenimleri sırasında pedagojik formasyon kazanmış olanlar arasından seçilmesi gerektiği belirtilmiştir.

Sözleşmeli öğretmen atamaları 652 sayılı Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin Ek 4 üncü maddesine göre yapılmaktadır.

Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Eğitim Kurumları Yönetici ve Öğretmenlerinin Norm Kadrolarına ilişkin Yönetmelik ile Milli Eğitim Bakanlığı bağlı her derece ve türdeki örgün ve yaygın eğitim kurumlarının yönetici ve öğretmen norm kadroları sayılarının belirlenmesine ilişkin usul ve esaslar düzenlenmiştir.

Bakanlığımıza bağlı eğitim kurumlarında görevli kadrolu öğretmenlerin il içi ve iller arasında aile birliği, sağlık, can güvenliği mazeretleri veya engellilik durumu ile diğer nedenlere bağlı yer değişiklikleri, Milli Eğitim Bakanlığı Öğretmen Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği ile Devlet Memurlarının Yer Değiştirme Suretiyle Atanmalarına İlişkin Yönetmelik hükümleri doğrultusunda boş öğretmen norm kadrosu ve hizmet puanı üstünlüğü dikkate alınarak dengeli bir şekilde yapılmaktadır. Mazerete bağlı yer değiştirmelerde, öğretmenlerin mazeretlerinin karşılanabilmesi bakımından öğretmen ihtiyacı bulunan eğitim kurumlarının tamamına il millî eğitim müdürlüklerince elektronik başvuru sayfasında yer verilmektedir.

3.- Muğla Milletvekili Suat Özcan'ın, okullarda çalışan yardımcı personel sayısının artırılması ve özlük haklarının iyileştirilmesine,

- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir kişinin hakkında takipsizlik kararı verilmesine rağmen ihraç edildiği iddiasına,

Sendika üyesi olduğu gerekçesiyle ihraç edildiğini iddia eden bir kişiye,

KHK'yle kamu görevinden ihraç edilen bir kişinin özel eğitim kurumlarında çalışma talebine,

- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, halk eğitim merkezlerinde görev yapan usta öğreticilere kadro verilmesi ve özlük haklarının iyileştirilmesi talebine,

- Nevşehir Milletvekili Faruk Sarıaslan'ın, Nevşehir'in Avanos ilçesine bağlı Ayhanlar köyünde yer alan Ayhanlar İlkokulunun bakım ve onarımına,

İlişkin soruları ve Millî Eğitim Bakanı Mahmut Özer'in cevabı (7/55525), (7/55623), (7/55624), (7/55625), (7/55627), (7/55630)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın T.C. Milli Eğitim Bakanı Mahmut ÖZER tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. Saygılarımla. 14/12/2021

Suat ÖZCAN

Muğla Milletvekili

1. Okullarda çalışan yardımcı personel sayısı arttırılarak her okulun ihtiyacına göre kadrolu personellerin atanması Bakanlığınız gündeminde midir?

2. Tüm yardımcı personellerin özlük haklarının iyileştirilerek personeller arası ayrıma son verilmesi Bakanlığınız gündeminde midir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Milli Eğitim Bakanı Sayın Mahmut Özer** tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğünün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Ömer Faruk GERGERLİOĞLU

Kocaeli Milletvekili

Tarafıma iletilen mektupta: "Ben Mehmet Arda (28256267176), 29 Aralık 2015 tarihinde üye olduğum sendikanın düzenlediği basın açıklamasına katılmak, sendikanın valilik izinli mitinginde sunuculuk yapmak, (sendikanın; İstanbul, İzmir, Mersin ve Diyarbakır'da yaptığı mitingler, savcılık tarafından yasadışı olarak görülmüş ve benim valilik izinli mitinge katılmamı 'yasadışı mitinge katılma suçu işlemiştir' diye yazılmış. 29 Aralık 2015 tarihli mitingde ben Kürtçe, bir arkadaşım Türkçe olarak tertip komitesinin hazırladığı işleyişi işlettik. Sunuculuğu Türkçe yapan arkadaşımıza herhangi bir soruşturma açılmamıştır. Sendika tarafından, tüm üyelere gönderilen bir basın açıklamasını, telefonuma çağrı mesajı olarak almış olmak. Üniversiteden sınıf ve ev arkadaşımla yaptığım telefon konuşmasında Kafka Kitabevi'nin yerinin değişip değişmediğini, değiştiyse nereye taşındığını sorma nedenleri ile 6 Kasım 2020'de yapılan ev ve okul aramalarında, birçok sendika üyesiyle beraber gözaltına alındım. 4 günlük gözaltı sonrası bir arkadaşımız dışında hepimiz imza şartıyla serbest bırakıldık. Daha sonra savcılık, üç arkadaşımız dışında hepimize takipsizlik verdi. Birisi tutuklu yargılan üç arkadaşımız ise ilk mahkemelerinde beraat ettiler. Ev ve okul aramasında; evimde bulunan, hakkında toplatma kararı çıkartılmış olan bir kitap ve bir kadın derneğinin dağıtmış olduğu 8 Mart ajandası suç delili sayılmış. Telefon hafıza kartında 21 Mart ile ilgili internetten izlenmiş bir video suç unsuru sayılmış. Suç unsuru sayılan video ile ilgili müfettişler bana, sadece ateş alevlerinin olduğu resimler gösterdiler. Bu adli süreçte önce 2, 3 ay açığa alındım. Ardından göreve başladım. İdari bir süreçle birlikte ifadelerimizi verdik.Bu süreçte adli soruşturma takipsizlikle sonuçlandı. Bu takipsizlik kararlarını da müfettişlere aktardık. En nihayetinde KHK geçici 35.madde ile 30 Kasım'da ihraç edildiğim tebliğ edildi." ifadeleri yer almıştır.

Bu bağlamda;

1. Yukarıda bahsi geçen iddialar doğru mudur?
2. Eğer bu iddialar doğruysa Mehmet Arda isimli yurttaşın ihraç edilmesinin nedeni nedir?

3. Mehmet Arda isimli yurttaşın sendikal faaliyetlerden dolayı ve katıldığı eylemden dolayı ihraç edildiği iddiası doğru mudur? Eğer bu iddia doğruysa Anayasal bir hak olan bu hakkı kullandığı için ihraç edildiği iddiası doğru mudur?

4. Son 5 yılda sendikal haklarını kullandıkları için ihraç edilen yurttaş sayısı kaçtır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Milli Eğitim Bakanı Sayın Mahmut Özer** tarafından Anayasanın 98 ' inci ve TBMM İçtüzüğünün 96' ncı ve 99' uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Ömer Faruk GERGERLİOĞLU

Kocaeli Milletvekili

Tarafıma iletilen mesajda; ''6 Kasım 2020'de gözaltına alınmamla ilgili adli dosyam takipsizlikle sonuçlandı. Bu gözaltı işlemi gerekçe gösterilerek hakkımda idari soruşturma açıldı. 29 Kasım 2021 tarihinde 35/g komisyonu tarafından Eğitim Sen sendikasına üye olduğum gerekçesiyle öğretmenlik mesleğinden ihraç edildim. Tahir Çetin (17227897924)'' ifadeleri yer almaktadır.

Bu bağlamda;

1) Tahir Çetin'in adli takipsizlikle sonuçlanan gözaltı işlemi gerekçe gösterilerek hakkında idari soruşturma açıldığı iddiası doğru mudur? İddia doğru ise bu durumun izahı nedir?
2) Tahir Çetin'in, Eğitim Sen sendikasına üye olduğu gerekçesiyle öğretmenlik mesleğinden ihraç edildiği iddiası doğru mudur? İddia doğru ise bu durumun izahı nedir?
3) Son beş yılda sendika üyesi olduğu gerekçesiyle ihraç edilen kamu personeli sayısı kaçtır?
4) Son beş yılda adli takipsizlik aldığı halde hakkında idari soruşturma açılan kişi sayısı kaçtır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Milli Eğitim Bakanı Sayın Mahmut Özer** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğünün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Ömer Faruk GERGERLİOĞLU

Kocaeli Milletvekili

Tarafıma iletilen mektupta: "Ben Fatih Mehmet Erkoç (T.C. Kimlik No:15287656178) KHK ile ihraç edilen bir öğretmenim. Devlet bizi KHK ile ihraç edince diplomama özelde de çalışamaz diye şerh düşmüş. 2020 Kasım ayında çıkan kanun değişikliği ile özelde çalışabilmemiz için bir MEB'e bir dilekçe yazmamız istenmişti. O zaman belirlenen süre içerisinde başvurumuzu yaptık.. Şimdi öğrendiğim kadarıyla MEB bünyesinde kurulan bir komisyon tarafından ret cevabı almışım. Çevremde benim gibi başvuru yapan arkadaşlardan hiçbirine olumlu bir cevap verilmemiş hepsi reddedilmiş gerekçesiz olarak. Başvuru cevabı: " 7075 sayılı Olağanüstü Hal İşlemleri İnceleme Komisyonu Kurulması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirelerek Kabul Edilmesine Dair Kanunun geçici 4 üncü maddesi kapsamında Bakanlığımız bünyesinde kurulan Komisyonun kararıyla Başvurunuz REDDEDİLMİŞTİR." denildi." iddiaları yer almıştır.

Bu bağlamda;

1. Yukarıda bahsi geçen iddialar doğru mudur?
2. KHK ile kamu görevinden ihraç edilmiş öğretmenlerin özel okul ve dershanelerde çalışmaları için Bakanlığınız tarafından ne gibi işlemler yapılmaktadır?
3. KHK ile ihraç edilen öğretmenlerin diplomalarına özelde çalışamaz diye şerh düşüldüğü iddiası doğru mudur?
4. Fatih Mehmet Erkoç isimli yurttaşın başvurusunun gerekçesiz olarak reddedildiği iddiası doğru mudur? Eğer bu iddia doğruysa yurttaşın başvurusunun gerekçesiz reddedilmesinin nedeni nedir?

5. Fatih Mehmet Erkoç isimli yurttaşın başvurusunun gerekçesiz olarak reddedildiği iddiası doğru mudur? Eğer bu iddia doğruysa yurttaşın başvurusu neden reddedilmiştir?
6. KHK ile ihraç edilen bir yurttaşın özel okullarda öğretmenlik yapamadığı iddiası doğru mudur?
7. Bu konu ile ilgili bir komisyon kurulduğu iddiası doğru mudur? Eğer bu iddia doğruysa komisyon ne şekilde işlemektedir?
8. Son 4 yılda Bakanlığınıza özel okul ve dershanelerde çalışmak için kaç öğretmen başvuru yapmıştır? Kaç öğretmenin başvurusu kabul edilmiştir? Çalışma izni olmayan öğretmen sayısı kaçtır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Millî Eğitim Bakanı Sayın Mahmut ÖZER tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını Anayasanın 98. ve TBMM İçtüzüğünün 96.maddeleri gereğince arz ederim.14.12.2021

Av. Burcu KÖKSAL
CHP Afyonkarahisar Milletvekili

Millî Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğüne bağlı Halk Eğitim Merkezlerinde çalışmakta olan 100 bine yakın kadrosuz usta öğreticiler, kısmı zamanlı olarak ek ders ücreti karşılığında çalışan ücretli öğreticilerin çalışma şartları ve özlük hakları gibi birçok sıkıntıları vardır. Haftalık 30 saat ders okutan bir usta öğreticinin aylık SGK prim günü 24 veya 25 gün olmakla birlikte, kadrosuz usta öğreticilerin sigorta priminden işsizlik sigortası kesilmediği için kursları bittiğinde işsizlik maaşından yararlanamamaktadır. Usta öğreticiler 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu'nda belirtilen kendi alanları ile ilgili bütün sorumlulukları yerine getirmesine rağmen Devlet Memurlarına verilen haklardan yararlanamamaktadırlar.

Bu bağlamda;

1- Türkiye genelinde usta öğretici sayısı ne kadardır?
2- Halk Eğitim Merkezlerinde çalışan usta öğreticiler neden kadroya alınmamıştır? Bakanlığınızca usta öğreticilerin kadroya alınmasıyla ilgili bir çalışmanız var mıdır?
3- Usta öğreticilerin kıdem tazminat haklarının tam olarak uygulanması için bakanlığınızca bir çalışmanız var mıdır?
4- Kadrosuz usta öğreticilerin çalışma şartları ve özlük haklarının düzeltilmesiyle ilgili çalışmanız var mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen sorularımın T.C. Millî Eğitim Bakanı Sayın Mahmut ÖZER tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını, Anayasanın 98'inci ve TBMM İç Tüzüğün 96'ncı maddeleri uyarınca arz ederim. Saygılarımla. 17/12/2021

Av. Faruk SARIASLAN
Nevşehir Milletvekili

Nevşehir ilimizin **Avanos** ilçesine bağlı **Ayhanlar** köyünde, "Ayhanlar İlkokulu" binası 2013 yılında hizmete girmiş, ilk tadilatı ise 2015 yılı içerisinde yapılmıştır. 12/05/2021 tarihinde esen şiddetli rüzgârla birlikte okulun çatısı yıkılmış ve hasara uğramıştır. 2021 Ağustos ayının sonunda çatı tadilatı tekrar yapılmış ama çatı üç ay geçmeden 30/11/2021 tarihinde esen şiddetli rüzgârla birlikte bu sefer tamamen yıkılmış ve tekrar ihaleye çıkmıştır. 30/11/2021'den bugüne kadar Ayhanlar İlkokulu'nda uzaktan eğitim yapılmaktadır. Öğrencilerimiz yüz yüze eğitime ulaşamamaktadır. Önümüzdeki kış günlerinde yağacak olan yağmur ve kar okul binasına daha ciddi zararlar verecektir.

Bu bağlamda,

1- Ayhanlar İlkokulu'nun tadilat, bakım ve onarımı hangi şirket/kurum ve kişiler tarafından yapılmakta dır?
2- Ayhanlar İlkokulu'nun tadilat, bakım ve onarımı ne zaman bitirilecektir? Yüz yüze eğitim alamayan öğrencilerimiz ve öğretmenlerimiz okullarına ne zaman döneceklerdir?
3- Her şiddetli rüzgârla çatısı zarar gören ve her seferinde ihale edilen Ayhanlar İlkokulu binasının tadilat, bakım ve onarımında kusuru ve sorumluluğu olan kurum/firma ve kişiler tespit edilmiş midir? Tespit edilmiş ise bu kişiler hakkında herhangi bir idari yaptırım uygulanacak mıdır?

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : E-99074258-610-08
Konu : Soru Önergesi

11/01/2022

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : a) 30.11.2021 tarihli ve E-43452547-120.07-919693 sayılı yazınız.
b) 24.12.2021 tarihli ve E-43452547-120.07-933906 sayılı yazınız.
c) 27.12.2021 tarihli ve E-43452547-120.07-933919 sayılı yazınız.

İlgi (a) yazınız ekinde alınan Konya Milletvekili Abdulkadir KARADUMAN'ın 7/54734, ilgi (b) yazınız ekinde alınan Muğla Milletvekili Suat ÖZCAN'ın 7/55525, ilgi (c) yazınız ekinde alınan Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk GERGERLİOĞLU'nun 7/55623, 7/55624, 7/55625, Afyonkarahisar Milletvekili Burcu KÖKSAL'ın 7/55627, Nevşehir Milletvekili Faruk SARIASLAN'ın 7/55630 esas numaralı yazılı soru önergeleri incelenmiş olup konuya ilişkin bilgiler ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mahmut ÖZER
Millî Eğitim Bakanı

Ek: Bilgi

MUĞLA MİLLETVEKİLİ SUAT ÖZCAN'IN 7/55525 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Toplum Yararına Program Genelgesi'nin 2013/1, TYP'nin Hedefi başlıklı 3 üncü maddesinin birinci fıkrasında; "*TYP'nin hedefi Yönetmeliğin 62 nci maddesi ile; işsizliğin yoğun olduğu dönemlerde veya yerlerde doğrudan veya yüklenici eli ile toplum yararına bir iş ya da hizmetin gerçekleştirilmesi yoluyla özellikle istihdamında zorluk çekilen işsizlerin çalışma alışkanlık ve disiplininden uzaklaşmalarını engelleyerek işgücü piyasasına uyumlarını gerçekleştirmek ve bunlara geçici gelir desteği sağlamak olarak belirlenmiştir.*" denilmektedir.

Aktif İşgücü Hizmetleri Yönetmeliğinin 66 ncı maddesinin ikinci fıkrasında "*TYP uygulama süresi her bir program için 9 aydan fazla olamaz. İl Müdürlüğü (İŞKUR) TYP'nin niteliğine göre toplam süreyi aşmamak şartıyla süreyi belirleme yetkisine sahiptir.*" dördüncü fıkrasında ise "*bir katılımcı TYP'den en fazla 24 ay yararlanabilir.*" hükmü yer almaktadır.

Bakanlığımıza bağlı ilköğretim ve ortaöğretim okullarında; 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na tabi yardımcı hizmetler sınıfında 27.250 personel, 13.663 sürekli işçi, 696 sayılı Kanun Hükmünde Kararname (KHK) kapsamında 31.005 işçi, Toplum Yararına Program (TYP) kapsamında 42.000 işçi olmak üzere toplam 113.918 temizlik görevlisi bulunmaktadır. Ayrıca 2021-2022 eğitim öğretim yılı ikinci döneminde TYP kapsamında 10 bin temizlik personelinin daha alımı yapılacaktır.

25.06.2001 tarihli ve 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanunu'nun 11.04.2012 tarihli ve 28261 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 04.04.2012 tarihli ve 6289 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 18 inci maddesiyle değişik 28 inci maddesinde; "*Toplu sözleşme; kamu görevlilerinin mali ve sosyal haklarını düzenleyen mevcut mevzuat hükümleri dikkate alınarak kamu görevlilerine uygulanacak katsayı ve göstergeler, aylık ve ücretler, her türlü zam ve tazminatlar, ek ödeme, toplu sözleşme ikramiyesi, fazla çalışma ücreti, harcırah, ikramiye, doğum, ölüm ve aile yardımı ödenekleri, cenaze giderleri, yiyecek ve giyecek yardımları ve diğer mali ve sosyal hakları kapsar.*

Toplu sözleşme ikramiyesi hariç olmak üzere toplu sözleşme hükümlerinin uygulanmasında sendika üyesi olan ve sendika üyesi olmayan kamu görevlileri arasında ayrım yapılamaz.

Toplu sözleşme hükümleri, sözleşmenin yapıldığı tarihi takip eden iki mali yıl için geçerlidir..." hükmüne yer verilmiştir.

Bu kapsamda aralarında yardımcı hizmetler sınıfına dâhil personelin de bulunduğu tüm devlet memurlarının aylık ve diğer özlük haklarına ilişkin düzenlemeler, söz konusu Kanun hükmü çerçevesinde toplu sözleşme sürecinde değerlendirilmektedir.

KOCAELİ MİLLETVEKİLİ ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU'NUN 7/55623 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Kamu görevlileri, kamu hizmetlerinin gereği gibi yürütülmesini sağlamak amacı ile kanunlar, Cumhurbaşkanlığı kararnameleri ve yönetmeliklerle belirlenen esaslar çerçevesinde verilen görevleri yerine getirmekle yükümlüdürler. Devlet memurlarının mevzuatla belirlenen ödev ve sorumluluklarını ihlal ettiği, kanunla belirlenen yasaklara aykırı hareket ettiği yönündeki ihbar ve şikâyetlerle ilgili inceleme-soruşturma işlemi başlatılmakta iddiaların doğrulanması halinde durumun niteliğine ve ağırlık derecesine göre ilgili mevzuat maddelerinde belirlenen yaptırımlar uygulanmaktadır. Sendikal haklarını kullandıkları için hakkında inceleme-soruşturma başlatılan veya kamu görevinden/Devlet memurluğundan çıkarılan Bakanlığımız personeli bulunmamaktadır.

Soru önergesinde adı geçen şahıs ile ilgili olarak Bakanlık müfettişlerince yürütülen inceleme soruşturma çalışmaları sonucunda düzenlenen rapora istinaden 375 sayılı KHK'nın 35 inci Geçici Maddesinin B fıkrası doğrultusunda kamu görevinden çıkarılmıştır.

KOCAELİ MİLLETVEKİLİ ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU'NUN 7/55624 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Kamu görevlileri, kamu hizmetlerinin gereği gibi yürütülmesini sağlamak amacı ile kanunlar, Cumhurbaşkanlığı kararnameleri ve yönetmeliklerle belirlenen esaslar çerçevesinde verilen görevleri yerine getirmekle yükümlüdürler. Devlet memurlarının mevzuatla belirlenen ödev ve sorumluluklarını ihlal ettiği, kanunla belirlenen yasaklara aykırı hareket ettiği yönündeki ihbar ve şikâyetlerle ilgili inceleme-soruşturma işlemi başlatılmakta iddiaların doğrulanması halinde durumun niteliğine ve ağırlık derecesine göre ilgili mevzuat maddelerinde belirlenen yaptırımlar uygulanmaktadır. Sendikal haklarını kullandıkları için hakkında inceleme-soruşturma başlatılan veya kamu görevinden/Devlet memurluğundan çıkarılan Bakanlığımız personeli bulunmamaktadır.

Soru önergesinde adı geçen şahıs ile ilgili olarak Bakanlık müfettişlerince yürütülen inceleme soruşturma çalışmaları sonucunda düzenlenen rapora istinaden 375 sayılı KHK'nın 35 inci Geçici Maddesinin B fıkrası doğrultusunda kamu görevinden çıkarılmıştır.

KOCAELİ MİLLETVEKİLİ ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU'NUN 7/55625 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Özel öğretim kurumlarında çalışacak personele ilişkin görevlendirme işlemleri; 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu'nun, Kurucu/Kurucu Temsilcisinin Nitelikleri ve Kurum Binaları başlıklı 4 üncü maddesinde yer alan *"Özel öğretim kurumlarının gerçek kişi kurucularında, tüzel kişi kurucularının yönetim organlarında, kurucu temsilcilerinde ve personelinde; ... terör örgütlerine ya da Millî Güvenlik Kurulunca Devletin millî güvenliğine karşı faaliyette bulunduğuna karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği, mensubiyeti ya da iltisakı yahut bunlarla irtibatı olmaması şartı aranır."* hükmü, Kurumlarda Çalıştırılacak Personel Başlıklı 8 inci maddesinde yer alan *"Kurumların yöneticilik ve eğitim-öğretim hizmetlerinde, en az dengi resmî öğretim kurumlarına atanabilmek için gerekli nitelik ve şartları taşıyanlar, resmî dengi bulunmayan kurumların yöneticilik ve eğitim-öğretim hizmetlerinde ise yönetmelikle belirtilen nitelik ve şartları taşıyanlar görevlendirilir... Kurumların müdürleri, kurucu/kurucu temsilcisi tarafından; diğer yönetici ve öğretmen, uzman öğretici ve usta öğreticileri ise müdürlerince seçilir ve çalışma izinleri valiliğin iznine sunulur. Valiliğin izni alınmadan müdür ile diğer yönetici, öğretmen, uzman öğretici ve usta öğreticiler işe başlatılamaz. Gerekli şartları taşıyan yönetici, öğretmen, uzman öğretici ve usta öğreticiler için valilikçe çalışma izni düzenlenir. Çalışma izninin iptali yine valilikçe yapılır."* hükmü, Olağanüstü Hal kapsamında çıkarılan 697 sayılı KHK'nin 1. fıkrasında yer alan *"Terör örgütlerine veya Milli Güvenlik Kurulunca Devletin milli güvenliğine karşı faaliyette bulunduğuna karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği, mensubiyeti veya iltisakı yahut bunlarla irtibatı olan kişiler kamu görevinden başka hiçbir işleme gerek kalmaksızın çıkarılmıştır."* hükmü ile 2. fıkrasında yer alan *"Birinci fıkra gereğince kamu görevinden çıkarılan kişilerin, mahkûmiyet kararı aranmaksızın, rütbe ve/veya memuriyetleri alınır ve bu kişiler görev yaptıkları teşkilata yeniden kabul edilmezler; bir daha kamu hizmetinde istihdam edilemezler, doğrudan veya dolaylı olarak görevlendirilemezler; ..."* hükümlerine uygun olarak gerçekleştirilmektedir.

7075 sayılı Olağanüstü Hal İşlemleri İnceleme Komisyonu Kurulması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabul Edilmesine Dair Kanunun Geçici 4 üncü maddesi kapsamında Bakanlığımız bünyesinde Komisyon kurulmuş ve komisyon kararları *"ookgm.meb.gov.tr"* adresinde yayımlanmıştır.

Bununla birlikte özel öğretim kurumlarında görev alacak personele çalışma izni verme ve bu izni iptal etme yetkisi yukarıda açıklanan mevzuatlar çerçevesinde valiliklerde bulunmaktadır.

AFYONKARAHİSAR MİLLETVEKİLİ BURCU KÖKSAL'IN 7/55627 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Bakanlığımıza bağlı hayat boyu öğrenme kurumları, halkın eğitim ihtiyacı, yerleşim biriminin gelişmişlik düzeyi, iş gücü ve istihdam durumu kriterleri göz önüne alınarak il ve ilçelerde açılmaktadır. Bu kapsamda halk eğitimi merkezlerinde belli bir süre ve program doğrultusunda katılımcılara bilgi, beceri ve yetkinlik kazandıran, doğrudan veya diğer kurum ve kuruluşlarla iş birliği hâlinde halka açık ve ücretsiz kurslar düzenlenmektedir.

Kurslarda öncelikle kurs açılacak alanda, kurumda ve kurumun bulunduğu eğitim bölgesindeki kadrolu öğretmen ve kadrolu usta öğreticiler görevlendirilmektedir. Bunların yeterli sayıda olmaması durumunda ihtiyaç, ders ücreti karşılığı görev yapacak istekliler arasından karşılanmaktadır.

Ders ücreti karşılığı görevlendirmeler, aşağıda belirtilen öncelik sırasına göre yapılmaktadır:

a) Örgün eğitim ve hayat boyu öğrenme kurumlarındaki öğretmenler ve kadrolu usta öğreticiler,

b) Yükseköğretim kurumlarında görevli öğretim üyesi ile öğretim görevlileri,

c) Resmî kurumlarda çalışanlardan ihtiyaç duyulan alanda lisans mezunu kişiler,

ç) İlan yoluyla ücretli usta öğreticiler.

Usta öğreticilerin statüleri işçi düzeyinde olmadığı için Millî Eğitim Bakanlığı Yönetici ve Öğretmenlerinin Ders ve Ek Ders Saatlerine İlişkin Karar kapsamında ders ücreti karşılığı görev yapmakta ve kıdem tazminatı ödemesi gibi bir durumu bulunmamaktadır.

Görevlendirilen usta öğreticiler ücretlerini, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 89 ve 176 ncı maddeleri kapsamında, Millî Eğitim Bakanlığı Yönetici ve Öğretmenlerinin Ders ve Ek Ders Saatlerine İlişkin Karar'ın 25 inci maddesinde belirtildiği üzere *"ek ders görevinin fiilen yapılmış olması halinde"* ek ders ücreti olarak alabilmektedirler.

Halk eğitimi merkezi müdürlüklerinde ders ücreti karşılığı görevlendirilen kişilerin ders saati ücretleri 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 176 ncı maddesine göre belirlenmektedir. Usta öğreticilerin ek ders ücretleri ve sigorta işlemleri, görevlendirildiği kurs süresince yapılmakta olup kurs süresinin dışında herhangi bir ücret ödenmesi ve sigorta primi yatırılması yasal olarak mümkün olmamaktadır.

01 Ocak–31 Aralık 2021 tarihi itibariyle Bakanlığımıza bağlı resmi eğitim kurumlarında 71.347 kadrolu ve ücretli usta öğretici görev yapmaktadır.

NEVŞEHİR MİLLETVEKİLİ FARUK SARIASLAN'IN 7/55630 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Nevşehir Valiliğince konuya ilişkin olarak;

Ayhanlar İlkokulu çatı yapım işinin; yapım işleri genel şartnamesinin 25 inci maddesi 3 üncü fıkrası gereğince yüklenici adına işi yaptırmak üzere 08.12.2021 tarihinde İl Özel İdaresince ihalenin yapıldığı, hâlihazırda öğrencilerin ortaokul binasında ikili öğretim şeklinde yüz yüze eğitime devam ettiği,

Okul binasının çatı onarımlarında kusur oranları ve İl Özel İdaresince yapılan harcamaların tanzimi amacıyla 08.12.2021 tarihinde İl Özel İdaresince hukuki sürecin başlatıldığı ve davanın Avanos Asliye Hukuk Mahkemesinde devam ettiği

belirtilmiştir.

4.- Ankara Milletvekili Şenol Sunat'ın, öğretmenlere yönelik düzenlenen bir konferanstaki konuşmacıya,

- İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm'ün, Kadıköy Anadolu Lisesi yönetimiyle ilgili iddialara,

- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, KHK ile kamu görevinden ihraç edilen bir kişiye,

- Hatay Milletvekili Suzan Şahin'in, özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerine,

İlişkin soruları ve Millî Eğitim Bakanı Mahmut Özer'in cevabı (7/55621), (7/55622), (7/55626), (7/55631)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Milli Eğitim Bakanı Sayın Mahmut Özer** tarafından, Anayasanın 98 inci ve TBMM İçtüzüğünün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim. Aralık 2021

Şenol SUNAT
Ankara Milletvekili

Kamuoyuna yansıyan bilgilere göre, Türkiye Cumhuriyeti'nin Kurucusu Ulu Önder Gazi Mustafa Kemal Atatürk'e karşı düşmanlığıyla bilinen Yusuf Kaplan'ın, İstanbul Sancaktepe İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'nün ve dolayısıyla bakanlığınızın organize ettiği "Medeniyet Fikri ve Maarif Tasavvuru" konulu konferansta konuşmacı olmuştur.

Bu bilgilere istinaden;

1- Yusuf Kaplan, hangi liyakate istinaden öğretmenlere konferans vermiştir? Sancaktepe İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü bu konferansın konuşmacılarını önceden MEB'e bildirmiş midir?
2- 1 Kasım 2019 tarihinde Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk için "Harf Devrimi toplumun kültürel hafızasını sıfırladı. Millî kütüphanesini, klasiklerini okuyamayan köksüz kuşaklar icat etti. Batılıların fiilen işgal edemediği Türkiye, içerden zihnen ele geçirildi. Genç kuşaklar celladına âşık edildi, köleleştirildi" ifadelerini kullanan Yusuf Kaplan'ın bu görüşüne katılıyor musunuz?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen soruların **Milli Eğitim Bakanı Sayın Mahmut ÖZER** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğünün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Züleyha GÜLÜM
İstanbul Milletvekili

Kadıköy Maarif Kolejinin devamı olan ve Türkiye'nin en köklü okulları arasında yer alan Kadıköy Anadolu Lisesi, kendine özgü geleneğiyle uzun yıllardır başarılı öğrenciler yetiştirmektedir. Ancak bunun yanında öğrencilere yönelik hukuksuz soruşturmalarla, öğrencilerinin sanatsal faaliyetlerinin engellendiği ve ifade özgürlüklerinin ihlal edildiği iddialarıyla sık sık gündeme gelmektedir.

İstanbul Valiliği'nin Dünya Bankası'yla yaptığı proje kapsamında okulun depreme dayanıksız olduğu gerekçesiyle aldığı yıkım kararına, söz konusu projenin okul arazinin ranta açılmak için hayata geçirildiğini iddia eden öğrenciler eğitimlerine yaklaşık 2 sene boyunca başka okullarda devam edecek olmaları nedeniyle de itiraz etmişlerdir.

Tüm bunların yanında geçmişten bu yana devam eden muhalif tutumları nedeniyle hedefe alındıklarını iddia eden Kadıköy Anadolu Lisesi Öğrenci Dayanışması, son zamanlarda idarecilerin baskıcı, tacize varan uygulamalarını ifşa eden bir bildiri yayınlamıştır. Bildiride yer alan açıklamaya göre; okulda 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü kapsamında yapılacak kadın yürüyüşle ilgili okulda stickerların bulunması baskın ve arama gerekçesi yapılmıştır. Yatakhanelerde gece yarılarına kadar baskın niteliğinde görüntü kaydı alarak arama yapan idarecilere itiraz eden öğrenciler, *"kamu personeline görevini*

yaptırmamak" suçuyla tutanak tutulmakla tehdit edilmiştir. 25 Kasım sabahında ise üç kadın öğrenci, "yırtık" çorap giydikleri gerekçesiyle derslerinden alıkonularak müdür yardımcısı Nurgül Lüleli'nin odasına çağrılmış zorla çantaları aranmış ve perdesi bulunmayan odada çoraplarını değiştirmeleri için baskı yapılmıştır. Söz konusu baskıya maruz kalıp çoraplarını değiştirmek zorunda bırakılan kadın öğrenciler giyinirken Müdür Yardımcısı Nurgül Lüleli'nin odadan çıkmasını talep etmiş ancak Lüleli odadan çıkmadığı gibi öğrenciler giyinirken onlara hakaret etmiştir.

Söz konusu olayın devamında ise öğrenciler çeşitli bahanelerle müdür yardımcısının odasında sorguya çekilmişlerdir. Okul Müdürü Ali Fuat Güney'in talimatıyla üçerli gruplar halinde uzun süre sorguya çekilen öğrencilerden birinin fenalık geçirip bayılmasına rağmen revire gitmesine izin verilmemiş arkadaşlarının yoğun itirazı üzerine hastaneye kaldırılmıştır. Sorguya çekilen beş öğrencinin telefonu izinsiz bir şekilde incelenmiş, yaptıkları konuşmaların ekran görüntüleri alınmıştır. KAL Kadın Dayanışması ve KAL Öğrenci Dayanışması kriminalize edilmiş, whatsapp grubunda yer alan öğrencilerin listesi alınmıştır. Saatlerce sorguda bekletilen öğrencilere yaşananları kimseye anlatmamaları yönünde telkinlerde bulunulmuş aksi halde okuldan atılmakla tehdit edilmişlerdir. Bildiride, idarecilerin söz konusu yaklaşımlarını meşrulaştırmak için sorguya çektikleri öğrencilerin ailelerini aradığı, usulsüz ve temelsiz söylemlerle aileleri korkuya sevk ettikleri belirtilmiştir.

Öğrencileri sık sık hedef gösteren okul Müdürü Ali Fuat Güney'in adı daha önce de "Hadis Halkası" adını verdikleri bir oluşumla, öğrencileri zorla dini sohbetlere götürmeye çalışması ve 18 yaş altı gençlerin yurt odalarında kendi aralarındaki mahrem konuşmalarını velilere göndermesiyle basına yansımıştır.

Bu kapsamda;

1. Kadıköy Anadolu Lisesi öğrencilerin yayınladıkları, ağır hak ihlallerini içeren bildiriden haberdar mısınız? Millî Eğitim Bakanlığı olarak söz konusu baskı, taciz ve tehditlere ilişkin görüşleriniz nelerdir?
2. Öğrencilerin sürekli disiplin soruşturması adı altında idareye çağılmaları, yanlarında velileri, avukatları, psikolog veya rehberlik danışmanı olmaksızın saatlerce sorgulanmaları, sorgu esnasında öğrencilerin izni ve iradesi olmadan telefonlarının incelenerek kişilik haklarına saldırılması, ağlayarak çıktıkları odadan bir öğrencinin

bayılarak revire kaldırılması, giydikleri çorabı gerekçe yaparak kadın öğrencilerin mahremiyetlerinin ihlal edilmesi, bütün bu aşağılayıcı ve onur kırıcı uygulamalar ile psikolojik işkencenin sonucunda okul idaresi hakkında yasal işlem yapmayı düşünüyor musunuz?

3. Okul müdürü Ali Fuat Güney'i görevden alacak mısınız?
4. Okul yatakhanesinde aramaların baskın şeklinde yapılmasının gerekçesi nedir? Arama sırasında görüntülerin kayıt altına alınmasının idari ve yasal gerekçesi nedir?
5. 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü kapsamında okulda bulunan stickerların baskın ve arama gerekçesi yapılması hukuki midir?
6. Özgürlükçü ve demokrat geleneği ile tanınan Kadıköy Anadolu Lisesi'nin muhalif kimliği ve kültürünün yok edilmek istendiği doğru mudur?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Milli Eğitim Bakanı Sayın Mahmut Özer** tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğünün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Ömer Faruk GERGERLİOĞLU

Kocaeli Milletvekili

Tarafıma iletilen mektupta: "Ben Hacer Özer Alp (T.C. Kimlik No:26968579822) Diyarbakır Kayapınar ilçesinde Şehit Abdulvahap Çoktur MTA'da özel eğitim öğretmeni olarak görev yaparken, tamamen yasal olan bir basın açıklamasına (sendikal faaliyet) katılmam gerekçe gösterilerek ihraç oldum. 29.11.2021 tarihinde KHK nin 35. Maddesi ile ihraç edildim. Gerekçeleri ise sendikanın "10 Ekim Patlamasını protesto etme ve sorumluların bulunmasını talep etme ile yaşamını yitiren 103 vatandaşımızı anma" basın açıklaması etkinliğine 12 Ekim 2015 yılında katılmış olmam. Sırf bu sebeple 6 kasım 2020 tarihinde 5,5 aylık hamileyken evime baskın yapılarak gözaltına alındım. Adli soruşturmadan takipsizlik aldım ancak idari soruşturma açıldı hakkımda. 3 Kasım 2021 tarihinde MEB teftiş kuruluna sözlü ifademi vermek üzere çağrıldım. 29 Kasım 2021 tarihinde ise kamu görevinden çıkarıldığım haberini aldım." ifadeleri yer almıştır.

Bu bağlamda;

1. Yukarıda bahsi geçen iddialar doğru mudur?
2. Eğer bu iddialar doğruysa Hacer Özer Alp isimli yurttaşın ihraç edilmesinin nedeni nedir?
3. Hacer Özer Alp isimli yurttaşın sendikal faaliyetlerden dolayı ve katıldığı eylemden dolayı ihraç edildiği iddiası doğru mudur? Eğer bu iddia doğruysa Anayasal bir hak olan bu hakkı kullandığı için ihraç edildiği iddiası doğru mudur?
4. Hacer Özer Alp isimli yurttaşın adli soruşturmadan takipsizlik almasına rağmen idari soruşturmanın açıldığı iddiası doğru mudur?
5. Son 5 yılda sendikal haklarını kullandıkları için ihraç edilen yurttaş sayısı kaçtır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Milli Eğitim Bakanı Sayın Mahmut Özer tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 15.12.2021

Saygılarımla,

Suzan ŞAHİN
Hatay Milletvekili

Özel Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezleri 5580 sayılı Özel Eğitim Kurumları Kanunu kapsamında açılabilen ve engelli çocuklarımıza hizmet veren kurumlardır. Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yapılan kamu katkısı ile 2006 yılında 35 bin engelli birey faydalandığı bir hizmet alanı iken bugün 425 bin engelli bireyin eğitim aldığı, 47 bin personelin istihdam edildiği ve 800 bin engelli bireyin rehabilitasyon sürecini başarıyla tamamlayarak topluma kazandırıldığı örnek bir hizmet alanı haline gelmiştir.

Ancak son yıllarda özel eğitim ve rehabilitasyon hizmetlerine ödenen kamu katkısı ülkemizdeki ekonomik göstergelerin altında kalmış, kurumların hizmet sunum maliyetleri dikkate alınmadan belirlenen yıllık ücret artışları hizmet sunumunun sürdürülebilirliğini neredeyse imkansız hale getirmiştir. 2004 yılında bir öğrenci için yapılan aylık özel eğitim ödememesi bir asgari ücret ödemesi kadar iken, 2021 yılında bu rakam asgari ücretin 2/7'si gibi düşük bir orana karşılık gelmektedir. Bu durum özel eğitim ve rehabilitasyon kurumlarını ağır ve neredeyse sürdürmesi zor bir ekonomik tablo ile karşı karşıya bırakmaktadır. Ayrıca engelli çocukların rehabilitasyon merkezlerine taşınmasını sağlamak için mutlak bir gereklilik olan servis hizmetlerinin kurumlar tarafından ücretsiz olarak gerçekleştiriliyor olması sektöre mali açıdan büyük bir yük getirirken, bunun yanı sıra salgın sürecinde öğrencilerin kuruma devamlılıklarında yaşanan problemler sektörün sorunlarını daha da arttırmaktadır.

Bu bilgiler ışığında;

1. 2004-2021 yılları arasında Özel Eğitim ve Rehabilitasyon hizmetleri veren kurum sayısı nedir? Bunların kaçı, hangi gerekçeyle kapanmıştır?
2. Özel Eğitim ve Rehabilitasyon hizmetleri için ödenecek olan kamu katkısı miktarında ne kadar artış yapılması öngörülmektedir?
3. Yapılacak artış miktarının en azından asgari ücret artış oranı düzeyine çekilmesi düşünülmekte midir?
4. Özel eğitim ve rehabilitasyon kurumlarının geçmiş yıllardaki artış oranından dolayı yaşadıkları kayıpların telafi edilmesi düşünülmekte midir?
5. Özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerinin ücretsiz olarak sağladıkları servis hizmetlerinin desteklenmesi konusunda bir çalışmanız var mıdır?

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : E-99074258-610-05
Konu : Soru Önergesi

11 / 01 /2022

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 27.12.2021 tarihli ve E-43452547-120.07-933919 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde alınan Ankara Milletvekili Şenol SUNAT'ın 7/55621, İstanbul Milletvekili Züleyha GÜLÜM'ün 7/55622, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk GERGERLİOĞLU'nun 7/55626, Hatay Milletvekili Suzan ŞAHİN'in 7/55631 esas numaralı yazılı soru önergeleri incelenmiş olup konuya ilişkin bilgiler ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mahmut ÖZER
Millî Eğitim Bakanı

Ek: Bilgi

ANKARA MİLLETVEKİLİ ŞENOL SUNAT'IN 7/55621 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

İl millî eğitim müdürlüklerine yapılan sosyal etkinlik izin başvuruları, Millî Eğitim Bakanlığı Sosyal Etkinlik İzinleri Yönergesi'nde belirtilen esaslar çerçevesinde değerlendirilerek, uygun görülmesi hâlinde valilikçe onaylanmaktadır. Onaylanan izin başvurularının duyurusu, il millî eğitim müdürlüklerince yapılarak e-Okul Sosyal Etkinlik Modülüne işlenmektedir.

İstanbul Valiliğince konuya ilişkin olarak;

29.11.2021 tarihli Kaymakamlık Makam Onayı ile Sancaktepe Yazar-Öğretmen Buluşmaları kapsamında düzenlenen, Yazar Yusuf KAPLAN'ın konuşmacı olarak katıldığı Medeniyet Fikri ve Maarif Tasavvuru konulu konferansın, Sancaktepe Kaymakamı ve öğretmenlerin katılımıyla 02.12.2021 tarihinde gerçekleştiği, konferans boyunca Eğitimin Felsefi Temelleri, İslam Medeniyetinde Eğitime Bakış ve Medeniyet Tasavvuru temalarının işlendiği belirtilmiştir.

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ ZÜLEYHA GÜLÜM'ÜN 7/55622 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Okul pansiyonları Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Resmi Okullarda Yatılılık, Bursluluk, Sosyal Yardımlar ve Okul Pansiyonları Yönetmeliği hükümleri ve bu Yönetmeliğe dayanılarak hazırlanan Pansiyon Uygulama Kılavuzunda yer alan esaslara göre açılıp işletilmektedir.

İstanbul Valiliğince konuya ilişkin olarak;

Soru önergesinde bahsi geçen konu ile ilgili olarak inceleme başlatıldığı ve sürecin devam ettiği, Kadıköy Anadolu Lisesinin sosyal, sanatsal, sportif, bilim, bilişim, sosyal duyarlılık ve dil alanlarında 55 kulübü bulunan bu alanda en zengin okullardan biri olduğu belirtilmiştir.

KOCAELİ MİLLETVEKİLİ ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU'NUN 7/55626 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Kamu görevlileri, kamu hizmetlerinin gereği gibi yürütülmesini sağlamak amacı ile kanunlar, Cumhurbaşkanlığı kararnameleri ve yönetmeliklerle belirlenen esaslar çerçevesinde verilen görevleri yerine getirmekle yükümlüdürler. Devlet memurlarının mevzuatla belirlenen ödev ve sorumluluklarını ihlal ettiği, kanunla belirlenen yasaklara aykırı hareket ettiği yönündeki ihbar ve şikâyetlerle ilgili inceleme-soruşturma işlemi başlatılmakta iddiaların doğrulanması halinde durumun niteliğine ve ağırlık derecesine göre ilgili mevzuat maddelerinde belirlenen yaptırımlar uygulanmaktadır. Sendikal haklarını kullandıkları için hakkında inceleme soruşturma başlatılan veya kamu görevinden/devlet memurluğundan çıkarılan Bakanlığımız personeli bulunmamaktadır.

Soru önergesinde adı geçen şahıs hakkında Bakanlık müfettişlerince yürütülen inceleme soruşturma çalışmaları sonucunda düzenlenen rapora istinaden 375 sayılı KHK'nın 35'inci Geçici Maddesinin B fıkrası doğrultusunda kamu görevinden çıkartılmıştır.

HATAY MİLLETVEKİLİ SUZAN ŞAHİN'İN 7/55631 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

2004 yılından önce Bakanlığımıza bağlı olarak 116 adet özel eğitim ve rehabilitasyon hizmeti veren kurum faaliyet göstermekteyken 2004-2021 yılları arasında özel eğitim ve rehabilitasyon hizmeti veren kurum sayısı 4.327'dir. Bu kurumlardan 892'si kurucu isteğiyle, 241'i inceleme ve soruşturma sonucu, 61'i dönüşüm sonucu, 67'si de diğer sebeplerle kapanmıştır.

Özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerine yapılan ödemelerin artırılması hususu; 652 sayılı Özel Barınma Hizmeti Veren Kurumlar ve Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 43'üncü maddesinin birinci fıkrasında *"Engelliler için sağlık kurulu raporu düzenlemeye yetkili sağlık kurum veya kuruluşlarınca verilen Erişkinler İçin Engellilik Sağlık Kurulu Raporuyla asgari %20 oranında engelli olduğu, 18 yaş altı çocukların Çocuklar İçin Özel Gereksinim Raporu ile özel gereksinimi olduğu tespit edilen ve özel eğitim değerlendirme kurulları tarafından da eğitsel değerlendirme ve tanılamaları yapılarak 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu kapsamında açılan özel eğitim okulları ile özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerinde verilen destek eğitimini almaları uygun görülen görme, işitme, zihinsel, bedensel yetersizliği olan bireyler ile dil ve konuşma, özel öğrenme güçlüğü, otizm spektrum bozukluğu olan bireylerden ilgili destek eğitim programında belirtilen yaşlardaki Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı bireylerin eğitim giderlerinin her yıl Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenen tutarı, Bakanlık bütçesine bu amaçla konulan ödenekten karşılanır. Bu engelli bireylerin engel grupları ve dereceleri ile engelinin niteliğine göre eğitim programlarının kapsamı ve eğitim süreleri, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının görüşü alınmak suretiyle yönetmelikle belirlenir."* hükmü yer almaktadır.

5.- İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir'in, otizmli çocukların eğitimine yönelik yapılan çalışmalara,

- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir öğretmenin hakkında takipsizlik kararı verilmesine rağmen ihraç edildiği iddiasına,

Bir öğretmenin hakkında kesinleşmiş bir ceza olmamasına rağmen çalışma izninin iptal edildiği iddiasına,

KHK'yle ihraç edilen bir kişinin direksiyon usta öğreticiliğine yaptığı başvurunun reddedildiği iddiasına,

- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, 2002-2022 yılları arasında AB programları kapsamında İstanbul iline yapılan yatırımlara,

- Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, Bakanlık tarafından akredite edilen medya kuruluşları ve basın mensuplarına,

İlişkin soruları ve Millî Eğitim Bakanı Mahmut Özer'in cevabı (7/55629), (7/55770), (7/55771), (7/55772), (7/55775), (7/55938)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Milli Eğitim Bakanı Sayın Mahmut Özer tarafından Anayasanın 98. ve İçtüzüğün 99. maddeleri gereğince yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim.16/12/2021

Dr. Sibel ÖZDEMİR
İstanbul Milletvekili

İstanbul Otizm Gönüllüleri Derneği, hazırladığı bir rapor ile otizmli öğrencilere yönelik Millî Eğitim Bakanlığı'nın bütçeden kaynak ayırması taleplerini ve yeni sınıfların açılması ihtiyacını ortaya koymuştur. Rapora göre otizmli öğrenciler, tanı aldıkları ilk günden itibaren ihtiyaç duydukları nicelikte ve nitelikte özel eğitimden mahrum kalmaktadır. Özellikle 3-6 yaş arası otizmli çocukların bütünleştirme eğitimleri dahilinde, akranları ile bir arada olmaları ve kesintisiz eğitime kavuşmalarının sonraki yaşamları için çok kritik olduğu kaydedilmektedir. Dolayısıyla otizmli çocukların ekonomik ve toplumsal yaşama katılmaları ancak küçük yaşlardan itibaren akranları ile aynı ortamlarda verilecek eğitim yoluyla mümkün olacağı belirtilmektedir. Hazırlanan rapor ile ortaya konulan tespit ve taleplerin Millî Eğitim Bakanlığı tarafından dikkate alınması, görev ve sorumluluklarını yerine getirmesi beklenmektedir.

Bu bağlamda;

1) Otizmli çocukların, Anayasal hakları olan ve ihtiyaç duydukları haftada en az otuz saatlik özel eğitim için 2022 yılı bütçesinde bir kaynak ayrılmış mıdır? Ayrıldıysa bu bütçenin miktarı nedir?

2) Kaynaştırma sınıflarında öğrenciye ve dolaylı yoldan öğretmene yardımcı olmak üzere sınıfa alınan kolaylaştırıcı kişilerin yerleştirilmesi ve okullarda istihdam edilmesi için bir bütçe ayrılmış mıdır? Bu yönde hazırlık yapılmış mıdır? Yapılan hazırlık varsa detayları nedir?

3) Okullarda özel eğitim sınıflarının tüm donanım ihtiyaçlarının karşılanması ve talep edilen okullarda bu sınıfların açılması amacıyla bakanlık bütçesinden bir kaynak ayrılmış mıdır? Ayrıldıysa harcama detayları nedir?

4) Eğitim çağındaki otizmli bireylerin sayısı, bunlar için gerekli sınıf, özel eğitimci sayısı ve tüm bunlara ayrılan bütçe miktarları kalem kalem belirlenmiş midir? Belirlendiyse detayları nedir?

5) Otizmdeki artış oranları ve buna bağlı eğitimci ihtiyaçlarının belirlenmesi ve karşılanması için bir araştırma ve planlama bütçesi ayrılmış mıdır? Ayrıldıysa detayları nedir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Milli Eğitim Bakanı Sayın Mahmut Özer** tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğünün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Ömer Faruk GERGERLİOĞLU

Kocaeli Milletvekili

Tarafıma iletilen mektupta: "Ben Ezgi Çelik (T.C. Kimlik No:9883782772 Diyarbakır in Yenişehir ilçesinde öğretmen olarak çalışmaktayım. 2020 yılı 6 Kasım'da evime baskın yapılarak gözaltına alındım. Katıldığım sendikal faaliyetler dolayısıyla hakkımda açılan dosya takipsizlikle sonuçlandı ancak savcı takipsizlik ibaresine herhangi bir delil olmamasına rağmen, tamamen keyfi bir şekilde "irtibat-iltisak" ibaresini ekledi. Bundan dolayı, milli eğitim bakanlığı yüksek disiplin üst kurulu kararı ile 375 sayılı KHK'nın 35/g maddesi gereğince kamu görevimden ihraç edildim." iddiaları yer almıştır.

Bu bağlamda;

1. Yukarıda bahsi geçen iddialar doğru mudur?
2. Eğer bu iddialar doğruysa Ezgi Çelik isimli yurttaşın adli dosyası takipsizlikle sonuçlandığı halde niçin kamu görevinden ihraç edilmiştir?
3. 31/07/2018 tarihinde yürürlüğe giren OHAL Ek 35. Madde kapsamında Bakanlığınız tarafından ihraç edilen yurttaş sayısı kaçtır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Milli Eğitim Bakanı Sayın Mahmut Özer** tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğünün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Ömer Faruk GERGERLİOĞLU

Kocaeli Milletvekili

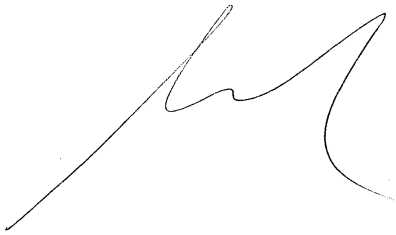
Tarafıma iletilen mektupta: "Ben Kadir Karaca (T.C. Kimlik No:48595169412) 12.11.2021 tarihinde Rehber Öğretmen olarak çalıştığım Adapazarı İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'ne bağlı Özel Adabilim Okulları'ndan İlçe Milli Eğitim tarafından çalışma iznimin iptal edilmesi gerekçesiyle işten çıkarıldım. Çalışma iznimin iptal gerekçesi ise atanma şartlarını taşımıyor oluşummuş. Tüm bunlar hakkımda devam eden İstinaf'ta bulunan dava sürecim nedeniyle yapıldı. Hakkımda Yargıtay tarafından onaylanmış, kesinleşmiş ceza bulunmamasına rağmen lisans düzeyinde diplomamın olduğu mesleğimi yapmama engel konulmaktadır." ifadeleri yer almıştır.

Bu bağlamda;

1. Yukarıda bahsi geçen iddialar doğruysa Kadir Karaca isimli yurttaşın hakkında kesinleşmiş ceza olmamasına rağmen Adapazarı İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından çalışma izninin iptal edilmesinin nedeni nedir?
2. Son 4 yılda çalışma izni iptal edilen öğretmen sayısı kaçtır?
3. Son 4 yılda çalışma izni verilen öğretmen sayısı kaçtır?
4. Son 4 yılda çalışma izni verilmeyen öğretmen sayısı kaçtır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Milli Eğitim Bakanı Sayın Mahmut Özer** tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğünün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Ömer Faruk GERGERLİOĞLU

Kocaeli Milletvekili

Tarafıma ulaştırılan mektupta:" Ben Kezban Selcan Meyveci (T.C. Kimlik No:13741535380) 675 sayılı KHK ile görevimden ihraç edildim. Eşim de ihraç ve 5.5 yıldır cezaevinde. 2 çocuğumla hayat mücadelesi veriyorum ve çalışmıyorum. Bulunduğum ilçede bir sürücü kursuna direksiyon usta öğreticisi olmak için başvurdum. Güvenlik soruşturması istendi ve ihraç olmam ve dosya durumumdan dolayı sonuç olumsuz geldi. Alt tarafı araç kullanmayı öğreteceğim bir işte güvenlik soruşturması sebebini ve çalışma hakkımın engellenmesini kaldıramıyorum." ifadeleri yer almıştır.

Bu bağlamda;

1. Kezban Selcan Meyveci isimli yurttaşın direksiyon usta öğreticisi olmak için güvenlik soruşturmasından olumsuz cevap geldiği iddiası doğru mudur? Eğer bu iddia doğruysa direksiyon usta öğreticisi olmak için güvenlik soruşturmasından geçirilmesi hangi kanun ve yönetmelik çerçevesinde istenmektedir?
2. Son 5 yıl içerisinde güvenlik soruşturması nedeniyle direksiyon usta öğreticisi olamayan yurttaş sayısı kaçtır?
3. Son 5 yıl içerisinde kaç yurttaşa güvenlik soruşturması yapılmıştır? Kaç yurttaşa güvenlik soruşturmasından olumsuz cevap gelmiştir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Milli Eğitim Bakanı Mahmut ÖZER** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını Anayasanın 98. ve TBMM İç Tüzüğünün 96. Maddeleri gereğince talep ederim.21.12.2021

Mehmet Ali ÇELEBİ
İzmir Milletvekili

1-Bakanlığınızın kendi bütçesi veya doğrudan faydalanıcı olduğu AB programları çerçevesinde 2002 yılından 2022 yılına dek her yıl için ayrı ayrı belirtilerek İstanbul iline kaç proje hazırlanmış, ne kadar yatırım yapılmıştır? Bakanlığınız yatırımlar sıralamasında İstanbul ili kaçıncı sıradadır?

2-Ödenek yetersizliğinden bekleyen projeleriniz var mıdır? Var ise hangileridir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Milli Eğitim Bakanı Sayın Mahmut ÖZER** tarafından Anayasanın 98'inci ve İçtüzüğün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 22.12.2021

Abdulkadir KARADUMAN

Konya Milletvekili

Devlet, gazetecilik mesleğini icra etme hakkını güvence altına almalı, mesleğin icrası için gerekli koşulları hazırlamalıdır. Ancak kimi dönemlerde bazı televizyonlara, gazetelere veya gazetecilere akreditasyon uygulanmayarak gazetecilik mesleğinin icrası zorlaştırılmaktadır. Mesleğini yapan gazeteler/gazeteciler arasında ayrım yapılması ve çeşitli yollarla bu mesleğin engellenmesi en başta vatandaşın bilgi edinme hakkının ihlalidir. Bu anlamda akreditasyon edilmeme uygulamasının genişlediği ve bir sansür aracı haline getirildiği görülmektedir.

Bu bağlamda;

1. Bakanlığınız döneminde başta şahsınızın programları olmak üzere Bakanlığınızın programlarına davet edilmeyen veya bu programlara katılması engellenen medya kuruluşu var mıdır, varsa hangileridir, akreditasyonu iptal edilen gazeteci sayısı kaçtır, iptal edilme nedenleri nelerdir?

2. Başta şahsınızın programları olmak üzere Bakanlığınızın merkez teşkilatı ve bağlı kurum ve kuruluşlarının programlarına katılabilmeleri için basın mensuplarından daimî akreditasyonu için aranılan özel şartlar var mıdır, varsa nelerdir?

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : E-99074258-610-09 11/01/2022
Konu : Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : a) 27.12.2021 tarihli ve E-43452547-120.07-933919 sayılı yazınız.
b) 28.12.2021 tarihli ve E-43452547-120.07-935015 sayılı yazınız.
c) 30.12.2021 tarihli ve E-43452547-120.07-935643 sayılı yazınız.

İlgi (a) yazınız ekinde alınan İstanbul Milletvekili Sibel ÖZDEMİR'in 7/55629, ilgi (b) yazınız ekinde alınan Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk GERGERLİOĞLU'nun 7/55770, 7/55771, 7/55772, İzmir Milletvekili Mehmet Ali ÇELEBİ'nin 7/55775, ilgi (c) yazınız ekinde alınan Konya Milletvekili Abdulkadir KARADUMAN'ın 7/55938 esas numaralı yazılı soru önergeleri incelenmiş olup konuya ilişkin bilgiler ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mahmut ÖZER
Millî Eğitim Bakanı

Ek: Bilgi

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SİBEL ÖZDEMİR'İN 7/55629 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Türkiye'nin farklı bölgelerinde eğitim gören öğrencilerin benzer eğitim olanaklarından yararlanması için Bakanlığımızca belirlenen standartlar doğrultusunda sürekli olarak Türkiye genelinde özel eğitim sınıfları yapılmakta olup söz konusu çalışmalar devam etmektedir.

Bakanlığımız E-okul yönetim bilgi sisteminde kayıtlı 41.854 otizm tanılı öğrenci bulunmaktadır. Bu öğrencilere 1.521 özel eğitim okulunda 19.357 öğretmenimiz ile özel eğitim hizmeti sunulmaktadır.

Kaynaştırma/bütünleştirme uygulamalarının niteliğini geliştirmeye yönelik çeşitli çalışmalar yürütülmektedir. Tam zamanlı kaynaştırma/bütünleştirme yoluyla akranları ile birlikte aynı sınıfta eğitimlerini sürdüren özel eğitim ihtiyacı olan öğrenciler için eğitim kurumlarında destek eğitim odaları açılmakta ve bu öğrencilerin eğitim hizmetlerinden en üst düzeyde yararlanmaları amaçlanmaktadır. Söz konusu dersliklerde eğitimin daha nitelikli ve verimli olarak sunulabilmesi için destek eğitim odalarının fiziki ortamları ile materyal ve donatım malzemelerine ilişkin standartlarının oluşturulması amacıyla yürütülen çalışmalar tamamlanmış olup 37'si 2021 yılında olmak üzere toplam 638 destek eğitim odasının belirlenen standartlar doğrultusunda donatımı sağlanmıştır. Ayrıca yarı zamanlı kaynaştırma uygulamaları kapsamında hizmet sunulan özel eğitim sınıflarının fiziki ortamları ile materyal ve donatım malzemelerine ilişkin standartlar da oluşturulmuş olup 41'i 2021 yılında olmak üzere toplam 174 özel eğitim sınıfı standartlara uygun hale getirilmiştir.

Otizm spektrum bozukluğu tanısı almış tam zamanlı kaynaştırma/bütünleştirme yoluyla eğitim almakta olan öğrencilerimiz için alan yazındaki son gelişmeler takip edilmekte olup bilimsel dayanaklı uygulamalara dayalı yeni model uyarlamasına ilişkin *"DATA OSB Modeli"* konulu çalıştay düzenlenmiştir. Bu doğrultuda okul öncesi dönemdeki otizm spektrum bozukluğu tanılı ve risk altındaki öğrenciler için tam zamanlı kaynaştırma/bütünleştirme yoluyla eğitim hizmetlerinin niteliğinin ve kalitesinin artırılmasına yönelik yeni model uyarlama çalışmaları devam etmekte olup uygulamaya geçirilmesi planlanmaktadır.

Ülkemizdeki kaynaştırma/bütünleştirme uygulamalarının kalitesini arttırarak tüm öğrencilerin topluma entegrasyonunu sağlamak amacıyla Türkiye Cumhuriyeti ve Avrupa Birliği tarafından fonlanan ve T.C. Millî Eğitim Bakanlığı Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğünün Operasyon Faydalanıcısı olduğu Bütünleştirici Eğitimin Geliştirilmesi Projesi (BEGEP) kapsamında yürütülmekte olan faaliyetler;

- Kaynaştırma/bütünleştirme yoluyla eğitim uygulamalarında eğitim hizmeti sunan öğretmenlerin mesleki gelişimlerini artırmak amacıyla 10 hizmet içi eğitim programı hazırlanmış olup bu kapsamda 5.000 öğretmene hizmet içi eğitim verilmiştir.
- Kaynaştırma/bütünleştirme yoluyla eğitim uygulamalarında terim birliğinin sağlanması amacıyla Kavram Dizini içeriği oluşturulmuştur.

"*Rehberlik ve Araştırma Merkezlerindeki (RAM) Tanılama ve Yerleştirme Süreçlerine İlişkin Etki Değerlendirmesi Araştırması*" yapılmış ve raporu hazırlanmıştır.

- Müdahaleye Tepki Modeli kapsamında öğretmenler için *"Öğretimsel Yöntem ve Stratejiler El Kitabı ve Kılavuz"* hazırlanmıştır. Özel Eğitim Destek Sistemi (ÖZEDES) pilot uygulaması 5 ilde 10 okulda başlamıştır.

- Aileler ve STK'lara yönelik Farkındalık Oluşturma Faaliyeti kapsamında 12 pilot ilde gerçekleşecek etkinlik kampanyaları hazırlık çalışmaları devam etmektedir.
- 21-22 Haziran 2022 tarihinde düzenlenecek Eğitimde Bütünleştirme Zirvesi hazırlıkları yapılmaktadır.

Kaynaştırma/bütünleştirme yoluyla eğitim gören öğrencilerimizin akademik derslerine yardımcı kaynak teşkil etmesi amacıyla Fen Bilgisi, Matematik, Hayat Bilgisi, Türkçe, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi ile Sosyal Bilgiler dersleri kapsamında uyarlanmış etkinlikleri içeren yardımcı ders kitapları hazırlanmıştır.

Kaynaştırma/bütünleştirme yoluyla ve özel eğitim sınıfında eğitim gören okul öncesi dönemdeki özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilere yönelik toplamda 5 ciltten oluşan Bilişsel Gelişim, Dil Gelişimi, Sosyal-Duygusal Gelişim, Uyumsal Beceriler ve Motor Beceriler alanlarında toplam 160 etkinlik hazırlanmıştır. Etkinliklerin tamamında zihinsel yetersizliği olan, görme yetersizliği olan, işitme yetersizliği olan, bedensel yetersizliği olan, otizm spektrum bozukluğu olan, dil ve konuşma bozukluğu olan, dikkat eksikliği ve hiperaktivite bozukluğu bulunan, az gören ve az işiten öğrencilere yönelik uyarlamalar yer almaktadır.

Bunlarla birlikte yaygın eğitim kurumlarında özel eğitim ihtiyacı bulunan bireylere yönelik hazırlanarak yayımlanmış ve uygulamada olan 502 yaygın eğitim kurs programı bulunmaktadır. Bu kurslardan özel eğitim ihtiyacı olan vatandaşlarımız yararlanabilmektedir. Ayrıca, Hayat Boyu Öğrenme Kurumları Yönetmeliği'nin 45 inci maddesine göre özel eğitime ihtiyacı olan bireylere yönelik açılan yaygın eğitim kurs programlarında kursiyer sayısı şartı (12) aranmamaktadır.

Türkiye'nin farklı bölgelerinde eğitim gören öğrencilerin benzer eğitim olanaklarından yararlanması için Bakanlıkça belirlenen standartlar doğrultusunda sürekli olarak Türkiye genelinde özel eğitim sınıfları yapılmakta olup söz konusu çalışmalara devam edilmektedir.

KOCAELİ MİLLETVEKİLİ ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU'NUN 7/55770 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Kamu görevlileri, kamu hizmetlerinin gereği gibi yürütülmesini sağlamak amacı ile kanunlar, Cumhurbaşkanlığı kararnameleri ve yönetmeliklerle belirlenen esaslar çerçevesinde verilen görevleri yerine getirmekle yükümlüdürler. Devlet memurlarının mevzuatla belirlenen ödev ve sorumluluklarını ihlal ettiği, kanunla belirlenen yasaklara aykırı hareket ettiği yönündeki ihbar ve şikâyetlerle ilgili inceleme-soruşturma işlemi başlatılmakta, iddiaların doğrulanması halinde durumun niteliğine ve ağırlık derecesine göre ilgili mevzuat maddelerinde belirlenen hususlar dikkate alınarak gerekli yaptırımlar uygulanmaktadır.

Soru önergesinde adı geçen şahıs hakkında Bakanlık müfettişlerince yürütülen inceleme soruşturma çalışmaları sonucunda düzenlenen rapor doğrultusunda şahıs hakkında 375 sayılı KHK'nın 35'inci Geçici Maddesinin B fıkrası doğrultusunda *"Kamu Görevinden Çıkarılması"* yönünde teklif getirilmiştir.

KOCAELİ MİLLETVEKİLİ ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU'NUN 7/55771 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Sakarya Valiliğince konuya ilişkin olarak;

Adapazarı İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne bağlı olarak faaliyette bulunan Özel Adabilim Anadolu Lisesi Müdürlüğü tarafından rehber öğretmeni olarak çalıştırılmak üzere 15.04.2021 tarihinde Adapazarı İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne çalışma izin dosyası sunulan adı geçen kişinin Adapazarı Kaymakamlığının 19.04.2021 tarihli Oluru ile *"Arşiv ve güvenlik soruşturmasına göre yeniden işlem tesis edilebilir."* açıklamasını içerecek şekilde çalışma izin onayı alınarak göreve başlatıldığı,

Ancak Sakarya Cumhuriyet Başsavcılığına yazılan 25.08.2021 tarihli yazıya istinaden Sakarya Cumhuriyet Başsavcılığının 21.09.2021 tarihli ve 2021/1139 Muh. sayılı cevabi yazısında *"Sakarya CBS 2018/140 Sor. Numarası ile FETÖ/PYD kapsamında adli işlem kaydına ve Bylock kullanıcı kaydına rastlanmıştır."* denilmektedir. Yine 05.10.2021 tarihli yazıya istinaden Sakarya Cumhuriyet Başsavcılığının 22.10.2021 tarihli 2021/1436 Muh. sayılı cevabi yazısında *"FETÖ/PDY silahlı terör örgütüne üye olma suçundan soruşturma yürütülmüş olup, yürütülen soruşturma neticesinde Sakarya 2. Ağır Ceza Mahkemesinin 2018/131 esas sayılı dosyasında yargılamasının olduğu"* bildirildiği,

Bu kapsamda Özel Öğretim Kurumları Kanununun 4'üncü maddesi, Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliğinin 26'ncı maddesinin 3. fıkrası kapsamında; FETÖ/PDY silahlı terör örgütüne üye olma suçundan hakkında kovuşturma bulunan şahsa ait çalışma izin Oluru Adapazarı Kaymakamlığının (Adapazarı İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü) 10.11.2021 tarihli Oluru ile iptal edildiği

belirtilmiştir.

KOCAELİ MİLLETVEKİLİ ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU'NUN 7/55772 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Özel öğretim kurumlarında çalışacak personele ilişkin görevlendirme işlemleri; 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanununun, Kurucu/Kurucu Temsilcisinin Nitelikleri ve Kurum Binaları başlıklı 4 üncü maddesinde yer alan *"Özel öğretim kurumlarının gerçek kişi kurucularında, tüzel kişi kurucularının yönetim organlarında, kurucu temsilcilerinde ve personelinde; ... terör örgütlerine ya da Millî Güvenlik Kurulunca Devletin millî güvenliğine karşı faaliyette bulunduğuna karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği, mensubiyeti ya da iltisakı yahut bunlarla irtibatı olmaması şartı aranır."* hükmü, Kurumlarda Çalıştırılacak Personel Başlıklı 8 inci maddesinde yer alan *"Kurumların yöneticilik ve eğitim-öğretim hizmetlerinde, en az dengi resmî öğretim kurumlarına atanabilmek için gerekli nitelik ve şartları taşıyanlar, resmî dengi bulunmayan kurumların yöneticilik ve eğitim-öğretim hizmetlerinde ise yönetmelikle belirtilen nitelik ve şartları taşıyanlar görevlendirilir... Kurumların müdürleri, kurucu/kurucu temsilcisi tarafından; diğer yönetici ve öğretmen, uzman öğretici ve usta öğreticileri ise müdürlerince seçilir ve çalışma izinleri valiliğin iznine sunulur. Valiliğin izni alınmadan müdür ile diğer yönetici, öğretmen, uzman öğretici ve usta öğreticiler işe başlatılamaz. Gerekli şartları taşıyan yönetici, öğretmen, uzman öğretici ve usta öğreticiler için valilikçe çalışma izni düzenlenir. Çalışma izninin iptali yine valilikçe yapılır."* hükmü, Olağanüstü Hal kapsamında çıkarılan 697 sayılı KHK'nin 1. fıkrasında yer alan *"Terör örgütlerine veya Milli Güvenlik Kurulunca Devletin milli güvenliğine karşı faaliyette bulunduğuna karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği, mensubiyeti veya iltisakı yahut bunlarla irtibatı olan kişiler kamu görevinden başka hiçbir işleme gerek kalmaksızın çıkarılmıştır."* hükmü ile 2. fıkrasında yer alan *"Birinci fıkra gereğince kamu görevinden çıkarılan kişilerin, mahkûmiyet kararı aranmaksızın, rütbe ve/veya memuriyetleri alınır ve bu kişiler görev yaptıkları teşkilata yeniden kabul edilmezler; bir daha kamu hizmetinde istihdam edilemezler, doğrudan veya dolaylı olarak görevlendirilemezler;..."* hükümleriyle, Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliğinin 5 inci maddesinin 2. fıkrasının (b) bendindeki *"(Değişik:RG-19/2/2020-31044) Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan kişilerin aynı fıkrada belirtilen şartları haiz olduğuna ilişkin yazılı beyanı."* hükmü ve 26 ncı maddesinin 3. fıkrasındaki *"Kurum müdürlüğünce, çalışma izni verilmesi istenen eğitim personelinin ve diğer personelin bu izne esas olan belgelerini eksiksiz olarak tamamlamak suretiyle evrakı kurumun doğrudan bağlı bulunduğu millî eğitim müdürlüğüne teslim edilir. Kanunun 4'üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan şartları sağladığı yapılan güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması sonucuna ilişkin yetkili makamlardan alınmış belge ile tespit edilen ve diğer nitelik ve şartları uygun bulunanlara müracaattan itibaren 10 gün içinde çalışma izni valilikçe düzenlenir. Valilikten çalışma izni alınmadan personel işe başlatılamaz."* hükümlerine uygun olarak gerçekleştirilmektedir.

Bununla birlikte özel öğretim kurumlarında görev alacak personele çalışma izni verme ve bu izni iptal etme yetkisi yukarıda açıklanan mevzuatlar çerçevesinde valiliklerde bulunmaktadır.

İZMİR MİLLETVEKİLİ MEHMET ALİ ÇELEBİ'NİN 7/55775 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

İstanbul Valiliğince konuya ilişkin olarak;

2002-2012 yılları arasındaki AB (Comenius, Leonardo Da Vinci) program verilerinin Türkiye Ulusal Ajansı tarafından tutulduğu, İstanbul İl Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından AB (Erasmus) programı kapsamında 2013 yılında 50 proje, 2014 yılında 64 proje, 2015 yılında 80 proje, 2016 yılında 98 proje, 2017 yılında 120 proje, 2018 yılında 140 proje ve 2019 yılında da 245 proje yürütüldüğü,

Projelerin uygulanması ve yaygınlaştırılması anlamında ödenek yetersizliğinden bekleyen herhangi bir projenin bulunmadığı

belirtilmiştir.

KONYA MİLLETVEKİLİ ABDULKADİR KARADUMAN'IN 7/55938 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Bakanlığımız bünyesinde gerçekleştirilen basına açık programlara davet edilmeyen veya katılması engellenen hiçbir medya kuruluşu ve akreditasyonu iptal edilen gazeteci bulunmamaktadır.

Ayrıca programlarımıza katılabilmeleri amacıyla basın mensuplarından istenen daimi akreditasyon için ayrılan özel şartlar bulunmamaktadır.

6.- Mardin Milletvekili Ebrü Günay'ın, Mardin'deki bir lise müdürünün öğretmenlere mobbing uyguladığı iddiasına,

- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Mardin'deki Elif Ana Mehmet Konuş İlkokulunun ısınma sorununa,

- İstanbul Milletvekili Ali Şeker'in, özel okullarda çalışan öğretmenlerin çeşitli sorunlarına ve maaşlarının iyileştirilmesi talebine,

- Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel'in, Diyarbakır'da bulunan Silvan Atatürk İlkokulu ile Silvan Anaokulunda yaşanan ısınma problemine,

İlişkin soruları ve Millî Eğitim Bakanı Mahmut Özer'in cevabı (7/55769), (7/55927), (7/55937), (7/56063)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın ***Milli Eğitim Bakanı Mahmut ÖZER*** tarafından Anayasa'nın 98 inci ve TBMM İçtüzüğünün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Ebrü GÜNAY

Mardin Milletvekili

Mardin'in Kızıltepe İlçesinde bulunan Furkan Doğan Kız Anadolu İmam Hatip Lisesi müdürünün, öğretmenlere mobbing uyguladığı, hakarete varan söylemlerde bulunduğu kamuoyuna yansımıştır. Bu gerekçelerle okul müdüründen defalarca şikayetçi olan ancak hiçbir sonuç elde edemeyen 8 öğretmen, son olarak yapılan soruşturma neticesinde birinci dönemin bitimine bir aydan az bir süre kala başka okullara görevlendirilmişlerdir.

Öğretmenlerinin görevden alındıklarını duyan öğrenciler okulda eylem yaparak okul yönetimini protesto etmişlerdir. Öğretmenlerinin haksızlığa uğradığını düşünen öğrencilerden bazıları fenalık geçirirken yüzlerce öğrenci ise okul bahçesinde "adalet istiyoruz" sloganı atarak yürüyüş gerçekleştirmişlerdir.

Soruşturmanın yanlı yürütülüp okul yöneticilerinin aklandığını ve korunduğunu iddia eden veliler, birinci dönemin bitimine yakın bir zamanda öğretmenlerin başka okullara gönderilmelerine tepki göstermişlerdir.

Ayrıca Mardin İl Milli Eğitim Müdürlüğü Maarif Müfettişleri Koordinatörü olarak görev yapan Süleyman Akın'ın, başka soruşturmalarda da aynı şekilde taraflı davrandığı ve mobbig tarzı uygulamalarda yandaş sendika üyesi yöneticileri akladığı iddia edilmektedir.

Bu bağlamda;

1- Kızıltepe Furkan Doğan Kız Anadolu İmam Hatip Lisesi müdürünün, öğretmenlere mobbing uyguladığı, hakarete varan söylemlerde bulunduğu bilginiz dahilinde midir?

2- Okul yöneticilerinin aklandığı ve korunduğu, öğretmenlerin ise cezalandırıldığı soruşturmanın yanlı yürütüldüğü iddiası doğru mudur? Soruşturma ne şekilde ve kimler tarafından yürütülmüştür?

3- Furkan Doğan Kız Anadolu İmam Hatip Lisesi'nde görev yapan 8 öğretmen hangi gerekçe ile başka okullara gönderilmişlerdir?

4- Mardin İl Milli Eğitim Müdürlüğü gerçekleşen bu olaya dair neden sessiz kalmaktadır?

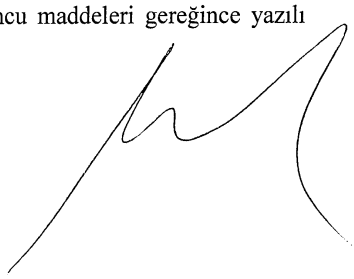
5- Birinci dönemin bitimine bir aydan az bir süre kala başka okullara görevlendirilen 8 öğretmenin okula geri dönmeleri ve okul müdürü hakkında soruşturmanın açılması için gereken çalışmaları yapacak mısınız?

6- Eğitim-öğretimi aksatan bu tür uygulamalardan Bakanlığınızın sorumluluğu olduğunu düşünüyor musunuz?

7- Mardin İl Milli Eğitim Müdürlüğü İl Teftiş Kurulu'nun ve Maarif Müfettişleri Koordinatörü Süleyman Akın'ın yandaş sendika üyelerini koruyup akladığı, taraflı davranıp görevi kötüye kullandığı iddiasına dair herhangi bir soruşturma açacak mısınız?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Milli Eğitim Bakanı Sayın Mahmut Özer** tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğünün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Ömer Faruk GERGERLİOĞLU

Kocaeli Milletvekili

Tarafıma ulaşan bir yurttaş: "Mardin Artuklu Elif Ana Mehmet Konuş İlkokulu'nda petekler yanmıyor. Çocuklar Aralık ayında soğukta oturuyorlar. Kendi çocuğum bana dedi ki: "Anne sınıflar buz gibi klima ısıtmıyor." Bu gece hastaneden geldim çocuğum ağır tonsilit olmuş. Penisilin iğne yapmak zorunda kaldık.'' ifadelerinde bulunmuştur.

Bu bağlamda;

1. Yukarıda bahsi geçen iddialar doğru mudur?
2. Eğer bu iddialar doğruysa bahsi geçen ilkokulda petekler neden yanmamaktadır?
3. Konu ile ilgili Bakanlığınızın bilgisi var mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Milli Eğitim Bakanı Mahmut ÖZER tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ve talep ederim. **21.12.2021**

Dr. Ali ŞEKER

CHP İstanbul Milletvekili

Ülkemizde ilköğretim, lise ve mesleki eğitim veren 67.125 örgün eğitim kurumunun 53.620'si resmi, 13.501'i özel eğitim kurumlarıdır. Özel eğitim kurumlarının tüm okullar içerisindeki payı AKP iktidarının başında yaklaşık yüzde 2 iken, bugün her 5 okuldan biri özel okuldur. Uygulanan neoliberal politikaların eğitime yansıması olarak, devlet kendini eğitimden çekmiş, özel okul sayısı %20'ye ulaşmıştır. Ülkemizde kamu ve özelde toplam 1.112.305 öğretmen görev yaparken, özel eğitim kurumlarında toplam 162.215 öğretmen görev yapmaktadır. Örgün eğitim gören 18.085.943 öğrencinin 1.310.605'i özel eğitim kurumlarında eğitim görmektedir. Ancak özel eğitim kurumlarda görev yapan öğretmenler maddi ve manevi çok çeşitli sıkıntılarla karşı karşıya kalarak görevlerini yerine getirmeye çabalamaktadırlar. Özel okul çalışanı eğitimcilerin büyük çoğunluğu asgari ücret ile çalışırken, sigorta primlerinin gerçeği yansıtmayacak biçimde düzenlenmesi, güvencesiz çalıştırılmaları, sözleşmelerin belirli süreli düzenlenişinin bir tehdit ve baskı unsuru olarak kullanılması, mesai saatlerinin belirsizliği, eksik ücret ödenmesi, ücretlerin geç ödenmesi sıklıkla dile getirilen şikayetlerdir. Ayrıca, pandemi döneminde yaşanan esnek çalışma süreçlerini özel okullarda performans baskısı yaratmakta, bu da eğitimciler üzerinde ayrı bir psikolojik baskı oluşturmaktadır. Oysa gelecek neslin sağlıklı inşasında eğitimciler büyük rol oynamaktadır. Bir eğitimcinin kendisini bilimsel ve kültürel anlamda donanımlı hale getirmesi ve bu donanımının devamlılığının sağlanabilmesi, eğitimcilerin zihinsel anlamda kendilerini tümüyle mesleklerine verebilmeleri için ekonomik kaygı ve endişelerden uzak bir ücret politikası ve çalışma şartları ile güvenceli iş olanağının sağlanması şarttır. Bu çerçevede;

1. Özel okullarda çalışan öğretmenlerin ortalama maaşı ne kadardır?
2. Kamuda çalışan öğretmenlerden düşük maaş alan özel okul öğretmeni sayısı kaçtır?
3. Özel okullarda asgari ücret seviyesinde maaş alan öğretmen sayısı kaçtır?
4. Özel okullarda, esnek çalışma sistemi ile çalışan öğretmen sayısı kaçtır? Esnek çalışma sistemi ile çalışan öğretmenlere ödenen ortalama maaş ne kadardır?
5. Özel okullarda öğretmen maaşlarının zamanında yatırılmaması nedeniyle, özellikle de %50'lerin üzerinde bir reel enflasyon mevcutken öğretmenlerin haklarının korunması için ne gibi tedbirler alınmaktadır?
6. Sene başında ödenen eğitim öğretim ödeneğinin kimi özel okullarda öğretmenlerden kayıt dışı bir şekilde sözleşmelerinin yenilenmeyeceği tehdidi ile geri alındığı iddiaları doğru mudur? Bu konuda bakanlığınıza gelen şikayet sayısı kaçtır?
7. Eğitim Öğretim ödeneğinin tehdit ile öğretmenlerden geri alınması nedeniyle soruşturma/denetleme yapılan eğitim kurumu sayısı kaçtır? Bugüne dek bu gerekçe ile yaptırıma uğrayan herhangi bir özel eğitim kurumu mevcut mudur?

8. Özel okullarda öğretmenlerin özlük haklardan yararlanamamaları için büro elemanı adı altında istihdam edildikleri doğru mudur?
9. Özel okullarda çalışan öğretmenlerin maaşlarının iyileştirilmesi için ne gibi tedbirler alınması düşünülmektedir?
10. Milli Eğitim Bakanlığı bütçesinden, özel okullarda görev yapan öğretmenlere yönelik bir destek düşünülmekte midir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Milli Eğitim Bakanı Mahmut ÖZER** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Semra Güzel
Diyarbakır Milletvekili

Diyarbakır'ın Silvan ilçesinde yaşayan yurttaşların tarafıma ilettiği bilgilere göre Silvan Atatürk İlkokulu için yaklaşık beş yıl önce yıkım kararı alınmıştır. Tarafıma ulaşan veliler, okulda kazan dairesinin uzun süredir bozuk olduğunu, öğrencilerin soğuk hava koşullarında titreyerek ders gördüklerini belirtmişlerdir. Veliler, yıkım kararı ile okulun taşınması gerekçe gösterilerek kazan dairesinin onarılmadığını, soğukta derslere katılmak zorunda kalan öğrencilerin sık sık hastalandıklarını ifade etmişlerdir. Ayrıca okulda idari personel eksikliğinin olduğunu, velilerden toplanan paralarla dönem dönem personel alındığını, kazan dairesinde çalışan bir personelin bulunmadığını hatta kazan dairesinin bakım onarım işlerinin bundan dolayı uzun süredir aksadığını belirtmişlerdir. Tarafıma ulaşan kimi aileler ise benzer bir sorunun Silvan Anaokulunda yaşandığını belirtmektedirler. Silvan Anaokulu binasının Silvan Meslek Yüksek Okuluna ait olması nedeniyle doğalgaz verilmediğini bu nedenle yaşları oldukça küçük olan anaokulu öğrencilerinin de aynı şekilde soğukta titreyerek eğitime katılmak zorunda olduklarını belirtmişlerdir. Soğuk nedeniyle çocuğunu okula göndermek istemeyen aileler acilen yaşanan bu soruna çözüm beklediklerini ifade etmektedirler.

Bu kapsamda

1- Salgın koşullarında Silvan Atatürk İlkokulu ve Silvan Anaokulunda yaşanan ısınma probleminden ve öğrencilerin soğuktan titreyerek derslere katıldığından haberdar mısınız?

2- Silvan Atatürk İlkokulu için yıkım kararı alındığı doğru mudur? Doğruysa söz konusu yıkım kararının gerekçesi nedir? Olası bir taşınma durumunda süreç nasıl işletilecek, çocukların eğitim yaşamının aksamaması için ne gibi tedbirler alınacaktır?

3- Silvan Atatürk İlkokulunun taşınma veya bakım onarım işleri neden yüz yüze eğitime ara verildiği dönemde yapılmamıştır?

4- Atatürk İlkokulunda, yıkım kararı ve okulun taşınacak olması nedeniyle kazan dairesinin onarılmadığı doğru mudur? Okulun taşınacak olması kazan dairesinin onarılmamasının, çocukların soğuktan titreyerek derse girmek zorunda kalmalarının gerekçesi olabilir mi?

5- Atatürk İlkokulunda teknik, bakım onarım işleriyle ilgilenmek üzere hangi yıllarda kaç çalışan istihdam edilmiştir? Okulun kalorifer kazan dairesinin bakım onarım işleriyle ilgilenen kimsenin olmadığı doğru mudur?

6- Atatürk İlkokulu'nda idari personel eksikliği nedeniyle ailelerden para toplandığı doğru mudur? Okullardaki idari personel istihdamı, Bakanlığınızın sorumluluğunda olan bir husus değil midir?

7- Silvan Anaokulu binasının Silvan Meslek Yüksek Okulu'na ait olması nedeniyle doğalgaz verilmediği doğru mudur?

8- Silvan Anaokulu ve Silvan Atatürk İlkokulu'nda yaşanan ısınma sorununu acilen gidermek üzere gerekli adımlar atılacak mıdır?

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : E-99074258-610- 04
Konu : Soru Önergesi

07 / 01 /2022

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : a) 28.12.2021 tarihli ve E-43452547-120.07-935015 sayılı yazınız.
b) 30.12.2021 tarihli ve E-43452547-120.07-935643 sayılı yazınız.
c) 31.12.2021 E-tarihli ve 43452547-120.07-936800 sayılı yazınız.

İlgi (a) yazınız ekinde alınan Mardin Milletvekili Ebrü GÜNAY'ın 7/55769, ilgi (b) yazınız ekinde alınan Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk GERGERLİOĞLU'nun 7/55927, İstanbul Milletvekili Ali ŞEKER'in 7/55937, ilgi (c) yazınız ekinde alınan Diyarbakır Milletvekili Semra GÜZEL'in 7/56063 esas numaralı yazılı soru önergeleri incelenmiş olup konuya ilişkin bilgiler ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mahmut ÖZER
Millî Eğitim Bakanı

Ek: Bilgi

MARDİN MİLLETVEKİLİ EBRÜ GÜNAY'IN 7/55769 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Mardin Valiliğince konuya ilişkin olarak;

Kızıltepe ilçesi Furkan Doğan Kız Anadolu İmam Hatip Lisesi okul müdürü ile aynı okulda görev yapan öğretmenlerle ilgili şikâyetler üzerine incelemenin başlatıldığı ve inceleme sonucunda kurumdaki çalışma barışının, huzur ve sükûnetin bozulduğu gerekçesiyle Valilik makamı tarafından soruşturmanın açıldığı,

Soruşturmanın Valilik Makamının görevlendirmesi doğrultusunda iki (2) Maarif Müfettişi tarafından yürütüldüğü, soruşturma sonucunda düzenlenen raporda; okul müdürü hakkında, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 125/B-g maddesi uyarınca *"KINAMA"* cezası teklifinin getirildiği, bununla birlikte okul müdürünün görev yerinin il sınırları içerisinde değiştirildiği,

Okulda görev yapan öğretmenleri okul yönetimine karşı örgütlemeye çalışan, kurumdaki çalışma barışını ve iş birliğini bozmaya teşebbüs eden 8 öğretmenin kurumdaki hizmetin devamlılığı, kaybolmaya başlayan iş birliği ve çalışma barışının yeniden sağlanmasının tesis edilmesi açısından, kamu yararı gözetilerek herhangi bir hak veya menfaat ihlali oluşmadan Kızıltepe ilçe sınırları içerisinde durumlarına uygun okullara öğretmen olarak atamalarının gerçekleştirildiği,

Başka okula görevlendirilen 8 öğretmenin kendi okullarına geri dönmelerinin mümkün olmadığı, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununa göre yargı yoluna başvuru yapılabileceği, diğer taraftan okulda öğrenim gören öğrencilerin herhangi bir mağduriyet yaşamamaları adına gerekli tüm tedbirlerin alındığı, aynı soruşturma dosyası kapsamında okul müdürü hakkında da soruşturmanın yapıldığı,

Soruşturmada adı geçen yönetici ve öğretmenlerden herhangi bir sendikaya üyeliği bulunmayanların olduğu gibi farklı sendikalara üyeliği bulunanların da olduğunun tespit edildiği, bu itibarla herhangi bir sendika üyesine taraflı davranmanın söz konusu olmadığı, soruşturmanın bilgi ve belgeler ışığında tarafsız bir şekilde yürütüldüğü

belirtilmiştir.

KOCAELİ MİLLETVEKİLİ ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU'NUN 7/55927 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Mardin Valiliği'nce konuya ilişkin olarak;

Artuklu ilçesinde bulunan Elif Ana Mehmet Konuş İlkokulunun ısınma probleminin giderildiği belirtilmiştir.

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ ALİ ŞEKER'İN 7/55937 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Özel okullarda görev yapan öğretmenlerin mali ve sosyal hakları; 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu'nun 9 uncu maddesinde geçen *"Kurumlarda görev yapan yönetici, öğretmen, uzman öğretici ve usta öğreticiler, bu Kanun hükümleri saklı kalmak üzere; a) Sosyal güvenlik ve özlük hakları yönünden; 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu ile 4857 sayılı İş Kanunu,"* hükmü ve Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliğinin 42 nci maddesindeki *"Kurumlarda görev yapan eğitim personeli ile diğer personel, Kanun hükümleri saklı kalmak üzere, sosyal güvenlik ve özlük hakları yönünden, 31.05.2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile 4857 sayılı İş Kanununun hükümlerine tabidir."* hükmü ve aynı Yönetmeliğin 43 üncü maddesinin yedinci fıkrasındaki *"Kurumlarda görevlendirilecek diğer personelle yapılacak iş sözleşmeleri, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile 4857 sayılı İş Kanununun hükümlerine göre yapılır."* hükümlerine uygun olarak kurumlarla öğretmenler arasında imzalanan iş sözleşmesiyle belirlenerek ödenmekte ve mezkur hükümlere aykırı davranan kurumlar hakkında Valiliklerce gerekli cezai müeyyideler uygulanmaktadır.

Özel okullarda esnek çalışma adı altında bir uygulama bulunmamakta olup eğitim personeli, asıl görevli aylık ücretli veya ders saati ücretli olarak görev yapmaktadır. Bu çalışma türlerine ilişkin mali ve sosyal haklar yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri doğrultusunda ve kurumlarla öğretmenler arasında imzalanan iş sözleşmesiyle belirlenmektedir.

Yine Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliğinin "Sözleşme" başlıklı 43 üncü maddesinin dördüncü fıkrasındaki *"Sosyal yardım kapsamındaki ek ödemeler, bütçe kanunlarıyla resmî okul öğretmen ve personeline sağlanan haklara denk olarak okul öğretmenlerine ve personeline de ödenir. Sosyal yardım kapsamındaki ek ödemelerden gelir vergisi kesilmez..."* hükmü doğrultusunda özel okulların öğretmenlere sosyal yardım kapsamındaki ek ödemelere, bütçe kanunlarıyla resmî okul öğretmen ve personeline sağlanan haklara denk olarak ödeme yapması gerekmekte olup aksi davranan kurumlara Valiliklerce gerekli cezai müeyyideler uygulanmaktadır.

DİYARBAKIR MİLLETVEKİLİ SEMRA GÜZEL'İN 7/56063 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Diyarbakır Valiliği'nce konuya ilişkin olarak;

Silvan ilçesinde bulunan Silvan Atatürk İlkokulu ile Silvan Anaokulunda yaşanan ısınma problemi 23.12.2021 tarihinde İl Millî Eğitim Müdürlüğüne intikal etmiş olup 26.12.2021 tarihi itibariyle de sorunun çözüldüğü,

Söz konusu okullar hakkında yıkım kararının bulunmadığı, Silvan Atatürk İlkokulu bahçesine 32 derslikli (ilkokul + ortaokul) bina yapımının planlandığı, 2021 yılında ihale sürecinin tamamlandığı ve sözleşme aşamasına gelindiği

belirtilmiştir.

DÖNEM: 27 **YASAMA YILI: 5**

44'ÜNCÜ BİRLEŞİM
11 OCAK 2022 SALI
SAAT: 15.00

GRUP ÖNERİSİ

1.- Genel Kurulun,

11, 12, 13, 18, 19, 20, 25, 26 ve 27 Ocak 2022 Salı, Çarşamba ve Perşembe günkü birleşimlerinde denetim konularının görüşülmeyerek Gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında yer alan işlerin görüşülmesi,

300 Sıra Sayılı Meclis Araştırması Komisyonu Raporunun Gündemin "Özel Gündemde Yer Alacak İşler" kısmına alınarak görüşmelerinde siyasi parti grupları adına yapılacak konuşmaların süresinin 30'ar dakika olması (bu süre en fazla 3 konuşmacı tarafından kullanılabilir),

önerilmiştir.

(Genel Kurulun 04.01.2022 tarihli 42'nci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

KOMİSYON TOPLANTISI

***Dijital Mecralar Komisyonu**

13.01.2022 Perşembe - Saat: 11.00

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

44'ÜNCÜ BİRLEŞİM 11 OCAK 2022 SALI SAAT: 15.00

1 – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

1.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun Çiftçilerin Kamu Bankaları, Özel Bankalar ve Tarım Kredi Kooperatiflerine Olan Kredi Borçlarının Faizlerinin Silinmesi ve Borçlarının Yeniden Yapılandırılması Hakkında Kanun Teklifinin (2/1251) İçtüzük'ün 37'nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önerge

2 – ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

1.- **(S. Sayısı: 300)** Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 23 Milletvekilinin, Kayseri Milletvekili İsmail Özdemir ve 20 Milletvekilinin, İzmir Milletvekili Murat Bakan ve 22 Milletvekilinin, İzmir Milletvekili Hasan Kalyoncu ve 19 Milletvekilinin, İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ve 19 Milletvekilinin, Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca ve 20 Milletvekilinin, Ankara Milletvekili Levent Gök ve 21 Milletvekilinin, Mersin Milletvekili Cengiz Gökçel ve 19 Milletvekilinin, İzmir Milletvekili Ednan Arslan ve 20 Milletvekilinin, Burdur Milletvekili Yasin Uğur ve 20 Milletvekilinin , İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi ve 22 Milletvekilinin, İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç ve 19 Milletvekilinin, Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan ve 19 Milletvekilinin, İzmir Milletvekili Murat Bakan ve 25 Milletvekilinin, Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın ve 23 Milletvekilinin, İzmir Milletvekili Murat Bakan ve 20 Milletvekilinin, İzmir Milletvekili Murat Bakan ve 21 Milletvekilinin, Denizli Milletvekili Yasin Öztürk ve 22 Milletvekilinin, Sivas Milletvekili Ulaş Karasu ve 21 Milletvekilinin, İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil Sütlü ve 30 Milletvekilinin, İstanbul Milletvekili Oya Ersoy ve 20 Milletvekilinin, Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu ve 19 Milletvekilinin, Denizli Milletvekili Haşim Teoman Sancar ve 21 Milletvekilinin, Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 22 Milletvekilinin, İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya ve 20 Milletvekilinin, Ankara Milletvekili Nevzat Ceylan ve 22 Milletvekilinin, Gümüşhane Milletvekili Cihan Pektaş ve 161 Milletvekilinin, İzmir Milletvekili Murat Bakan ve 19 Milletvekilinin, Antalya Milletvekili Çetin Osman Budak ve 26 Milletvekilinin, İzmir Milletvekili Mahir Polat ve 19 Milletvekilinin, Trabzon Milletvekili Hüseyin Örs ve 20 Milletvekilinin, Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu ve 19 Milletvekilinin, Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül ve 22 Milletvekilinin, Mersin Milletvekili Rıdvan Turan ve 19 Milletvekilinin, Ankara Milletvekili Nevzat Ceylan ve 165 Milletvekilinin, Samsun Milletvekili Bedri Yaşar ve 20 Milletvekilinin, İzmir Milletvekili Murat Bakan ve 30 Milletvekilinin, Şanlıurfa Milletvekili Ayşe Sürücü ve 19 Milletvekilinin, Aksaray Milletvekili Ayhan Erel ve 19 Milletvekilinin, Eskişehir Milletvekili Jale Nur Süllü ve 20 Milletvekilinin, İYİ Parti Grubu adına Grup Başkanvekili İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, İzmir Milletvekili Hasan Kalyoncu ve 19 Milletvekilinin, İzmir Milletvekili Murat Çepni ve 19 Milletvekilinin; Küresel İklim Değişikliğinin Etkilerinin En Aza İndirilmesi, Kuraklıkla Mücadele ve Su Kaynaklarının Verimli Kullanılması İçin Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Anayasa'nın 98'inci, İçtüzük'ün 104 ve 105'inci Maddeleri Uyarınca Bir Meclis Araştırması Açılmasına İlişkin Önergeleri ve Meclis Araştırması Komisyonu Raporu (10/77, 372, 491, 534, 693, 817, 868, 992, 1004, 1018, 1150, 1170, 1221, 1305, 1434, 1518, 1806, 1815, 1943, 2009, 2139, 2206, 2391, 2909, 2929, 3031, 3032, 3382, 3558, 3575, 3581, 3583, 3647, 3677, 3682, 3690, 3708, 3740, 3769, 3798, 3817, 3831, 3840) (Dağıtılma tarihi: 31.12.2021)

3 – Seçim

❊ ❊ ❊

4 – Oylaması Yapılacak İşler

❊ ❊ ❊

5 – Meclis Soruşturması Raporları

❊ ❊ ❊

6 – Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler

❊ ❊ ❊

1.- **(S. Sayısı: 109)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1534) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) **(X)**

2.- **(S. Sayısı: 110)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1535) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) **(X)**

3.- **(S. Sayısı: 259)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Cıvaya İlişkin Minamata Sözleşmesinin Beyan ile Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2226) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2021) **(X)**

4.- **(S. Sayısı: 172)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İş Birliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2498) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) **(X)**

5.- **(S. Sayısı: 98)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Cezaî Konularda Adlî Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1794) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) **(X)**

6.- **(S. Sayısı: 203)** İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sao Tome ve Prinsipe Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1591) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) **(X)**

7.- **(S. Sayısı: 205)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zimbabve Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1455) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) **(X)**

8.- **(S. Sayısı: 25)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Brezilya Federatif Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1197) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) **(X)**

9.- **(S. Sayısı: 31)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1363) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2018) **(X)**

10.- **(S. Sayısı: 245)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3053) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.12.2020) **(X)**

11.- **(S. Sayısı: 21)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında Eğitim ve Öğretime İlişkin İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1191) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) **(X)**

(X) Açık oylamaya tâbi işleri gösterir.

12.- **(S. Sayısı: 26)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1194) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) **(X)**

13.- **(S. Sayısı: 72)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1773) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) **(X)**

14.- **(S. Sayısı: 136)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşgücü Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2023) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) **(X)**

15.- **(S. Sayısı: 123)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Altyapı Projeleri Alanında İş Birliği Konulu Anlaşma Ek-1'in Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2217) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) **(X)**

16.- **(S. Sayısı: 191)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ortak Devriye Polis Hizmetlerinin Uygulanması Hususunda Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2600) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) **(X)**

17.- **(S. Sayısı: 95)** İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1593) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) **(X)**

18.- **(S. Sayısı: 153)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2025) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) **(X)**

19.-**(S. Sayısı: 47)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1411) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.03.2019) **(X)**

20.- **(S. Sayısı: 76)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Kongaz Süleyman Demirel Moldova Türk Lisesi Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1797) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) **(X)**

21.- **(S. Sayısı: 55)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1543) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.03.2019) **(X)**

22.- **(S. Sayısı: 70)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Savunma Sanayinde Gizlilik Dereceli Bilgilerin Karşılıklı Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1548) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) **(X)**

23.- **(S. Sayısı: 73)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmaları Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1774) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) **(X)**

24.- **(S. Sayısı: 74)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Estonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1777) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) **(X)**

25.- **(S. Sayısı: 75)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Nükleer Enerjinin Barışçıl Amaçlı Kullanımı İçin İşbirliği Anlaşması ile Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1778) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) **(X)**

26.- **(S. Sayısı: 86)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hindistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon veya Konsolosluk Mensuplarının Aile Üyelerinin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Teklifi (2/1772) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) **(X)**

27.- **(S. Sayısı: 108)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Askerî İş Birliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1454) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) **(X)**

28.- **(S. Sayısı: 114)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ile Moldova Cumhuriyeti Savunma Bakanlığı Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Tamamlayıcı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2021) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) **(X)**

29.- **(S. Sayısı: 119)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gine Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1539) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) **(X)**

30.- **(S. Sayısı: 125)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve İsviçre Federal Konseyi Arasında Diplomatik Misyon, Konsolosluk ve Daimi Temsilcilik Mensuplarının Refakatçilerine İlişkin Kazanç Getirici Faaliyetler Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2223) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) **(X)**

31.- **(S. Sayısı: 127)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un İslam İşbirliği Teşkilatı Polis İşbirliği ve Koordinasyon Merkezi Tüzüğünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2034) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) **(X)**

32.- **(S. Sayısı: 147)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Güney Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1536) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) **(X)**

33.- **(S. Sayısı: 148)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1545) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) **(X)**

34.- **(S. Sayısı: 150)** İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamboçya Krallığı Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1596) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) **(X)**

35.- **(S. Sayısı: 152)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tayland Krallığı Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1949) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) **(X)**

36.- **(S. Sayısı: 154)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ve Sudan Cumhuriyeti Arasında Ticaret ve Ekonomik Ortaklık Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/2278) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) **(X)**

37.- **(S. Sayısı: 169)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2370) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) **(X)**

38.- **(S. Sayısı: 178)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1458) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) **(X)**

39.- **(S. Sayısı: 179)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1532) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) **(X)**

40.- **(S. Sayısı: 181)** İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji ve Madencilik Alanında İşbirliğine Dair Mutabakat Zaptı ile Mutabakat Zaptında Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1588) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) **(X)**

41.- **(S. Sayısı: 182)** İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1594) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) **(X)**

42.- **(S. Sayısı: 183)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Svaziland Krallığı Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1781) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) **(X)**

43.- **(S. Sayısı: 184)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı ile Ekvator Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2026) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) **(X)**

44.- **(S. Sayısı: 186)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1898) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) **(X)**

45.- **(S. Sayısı:187)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1947) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) **(X)**

46.- **(S. Sayısı: 189)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2219) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) **(X)**

47.- **(S. Sayısı: 190)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2599) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) **(X)**

48.- **(S. Sayısı: 194)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2371) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 02.03.2020) **(X)**

49.- **(S. Sayısı: 202)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumu Kurucu Anlaşmanın 26 ncı ve 31 inci Maddelerinin Tadiline İlişkin Olarak Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumunun 17 nci Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 18/5/2017 Tarihli ve GA17/7/438 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1912) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) **(X)**

50.- **(S. Sayısı: 206)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumu Kurucu Anlaşmasının 25. Maddesinin Tadiline İlişkin Olarak Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumunun 12. Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 18/5/2017 Tarihli ve GA12/6-438 Sayılı Kararın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1897) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) **(X)**

51.- **(S. Sayısı: 208)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Myanmar Birliği Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2033) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) **(X)**

52.- **(S. Sayısı: 209)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2225) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) **(X)**

53.- **(S. Sayısı: 211)** İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Elektrik Alanında İşbirliğine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1586) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) **(X)**

54.- **(S. Sayısı: 241)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Yolcu ve Eşyanın Karayolu ile Uluslararası Taşınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2704) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.12.2020) **(X)**

55.- **(S. Sayısı: 165)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile TANAP Doğalgaz İletim Anonim Şirketi Arasında "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile TANAP Doğalgaz İletim Anonim Şirketi Arasında Trans Anadolu Doğal Gaz Boru Hattı Sistemi Hakkında Ev Sahibi Hükümet Anlaşması" Hakkında Değişikliğin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1246) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 30.01.2020) **(X)**

56.- **(S. Sayısı: 243)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2848) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.12.2020) **(X)**

57.- **(S. Sayısı: 257)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansının Özbekistan Cumhuriyeti'ndeki Faaliyeti Hakkında Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3057) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2021) **(X)**

58.- **(S. Sayısı: 258)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Karşılıklı Kültür Merkezlerinin Kuruluşu ve Faaliyetlerine İlişkin Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3056) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2021) **(X)**

59.- **(S. Sayısı: 261)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ile Fas Krallığı Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşmasını Tadil Eden Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3323) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.05.2021) **(X)**

60.- **(S. Sayısı: 270)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Eğitim Enstitüsü (EİTEE) Arasında EİTEE'nin Hak, Ayrıcalık ve Bağışıklıklarına Dair Ev Sahibi Ülke Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3168) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.06.2021) **(X)**

61.- **(S. Sayısı: 273)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Karayolları İşaretleri ve Sinyalleri Sözleşmesi, Karayolu İşaretleri ve Sinyalleri Sözleşmesine Ek Avrupa Anlaşması ve Karayolu İşaretleri ve Sinyalleri Sözleşmesine Ek Avrupa Anlaşmasına Ek Karayolu Yatay İşaretleme Protokolüne Katılmamızın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3178) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.06.2021) **(X)**

62.- **(S. Sayısı: 288)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un A400M Uçağı'nın İş Birliği İçinde Geliştirilmesi, Üretimi Evresi ve Başlangıç Desteğine İlişkin A400M Program Üst Kurulu Kararına Dair 1, 2 ve 3 Sayılı Değişiklik Metinlerinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Teklifi (2/2220) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2021) **(X)**

63.- **(S. Sayısı: 289)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un A400M Uçağı'nın İş Birliği İçinde Geliştirilmesi, Üretimi Evresi ve Başlangıç Desteğine İlişkin A400M Program Üst Kurulu Kararına Dair 4 Sayılı Değişikliğin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Teklifi (2/3670) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2021) **(X)**

64.- **(S. Sayısı: 290)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Göçmen İşçilerin ve Aile Fertlerinin Haklarının Korunmasına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/2058) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2021) **(X)**

65.- **(S. Sayısı: 291)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2663) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2021) **(X)**

66.- **(S. Sayısı: 292)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültürel İş Birliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2756) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2021) **(X)**

67.- **(S. Sayısı: 293)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Olarak Tanınması ve Değiştirilmesine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2820) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2021) **(X)**

68.- **(S. Sayısı: 294)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kurulu Arasında Ulusal Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Tanınması ve Değişimine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3142) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2021) **(X)**

69.- **(S. Sayısı: 295)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ile Birleşmiş Milletler Arasında İstanbul'da OCHA Ofisi Kurulmasına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3497) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2021) **(X)**

70.- **(S. Sayısı: 296)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesinin KKTC'de Eğitim-Araştırma Yerleşkeleri (ASBÜ-KKTC) Kurmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3668) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2021) **(X)**

71.- **(S. Sayısı: 297)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Katar Devleti Hükûmeti Arasında Katar Askeri Hava Aracı ve Destek Personelinin Türkiye Cumhuriyeti Topraklarında Geçici Konuşlanması Konusunda Teknik Düzenlemenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3669) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2021) **(X)**

TBMM Basımevi / 2022

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ	YASAMA YILI
27	5

SIRA SAYISI: 301

Giresun Milletvekili Cemal Öztürk ve 77 Milletvekilinin Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4058) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda
“http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/sirasayi_sd.sorgu_baslangic”
internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

İÇİNDEKİLER

Sayfa

- **2/4058 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı **4**

- Katılma Yazıları **5**

- Genel Gerekçesi **7**

- Madde Gerekçeleri **8**

- **Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu** **13**

- **Muhalefet Şerhleri** **21**

- **Teklif Metni** **115**

- **Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin** **115**

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifimiz ve gerekçesi ekte sunulmaktadır.

Gereğini arz ederiz.

Cemal Öztürk Giresun	*Uğur Aydemir* Manisa	*Ali Cumhur Taşkın* Mersin
Hüseyin Şanverdi Hatay	*Ahmet Akay* Şanlıurfa	*Orhan Kırcalı* Samsun
İbrahim Yurdunuseven Afyonkarahisar	*Mustafa Arslan* Tokat	*Ahmet Berat Çonkar* İstanbul
Selim Yağcı Bilecik	*Yavuz Ergun* Niğde	*Zafer Işık* Bursa
Yasin Uğur Burdur	*Osman Aşkın Bak* Rize	*Ali Şahin* Gaziantep
Mehmet Erdoğan Gaziantep	*İlyas Şeker* Kocaeli	*Pakize Mutlu Aydemir* Balıkesir
Yusuf Başer Yozgat	*İffet Polat* İstanbul	*Murat Baybatur* Manisa
Cemil Yaman Kocaeli	*Mehmet Yavuz Demir* Muğla	*Osman Mesten* Bursa
Serkan Bayram İstanbul	*Bekir Kuvvet Erim* Aydın	*Ramazan Can* Kırıkkale
Sabahat Özgürsoy Çelik Hatay	*Hacı Ahmet Özdemir* Konya	*Semiha Ekinci* Sivas
Mücahit Durmuşoğlu Osmaniye	*Derya Bakbak* Gaziantep	*Emrullah İşler* Ankara
Orhan Yegin Ankara	*Hacı Osman Akgül* Gümüşhane	*Cihan Pektaş* Gümüşhane
Şirin Ünal İstanbul	*Bahar Ayvazoğlu* Trabzon	*Harun Karacan* Eskişehir
Recep Uncuoğlu Sakarya	*Selahattin Minsolmaz* Kırklareli	*Lütfiye Selva Çam* Ankara

Şamil Ayrım İstanbul	*Jülide İskenderoğlu* Çanakkale	*İrfan Kartal* Van
Çiğdem Koncagül Tekirdağ	*Ahmet Sorgun* Konya	*Tülay Kaynarca* İstanbul
Tahir Akyürek Konya	*Refik Özen* Bursa	*Recep Özel* Isparta
Radiye Sezer Katırcıoğlu Kocaeli	*İsmail Bilen* Manisa	*Orhan Erdem* Konya
İbrahim Halil Fırat Adıyaman	*Şahin Tin* Denizli	*Fatma Betül Sayan Kaya* İstanbul
Ahmet Çolakoğlu Zonguldak	*Nilgün Ök* Denizli	*Yaşar Kırkpınar* İzmir
Emine Zeybek Kocaeli	*Arife Polat Düzgün* Ankara	*Sabri Öztürk* Giresun
Fehmi Alpay Özalan İzmir	*Ali Özkaya* Afyonkarahisar	*Recep Şeker* Karaman
Ahmet Uzer Gaziantep	*Meliha Akyol* Yalova	*Ravza Kavakcı Kan* İstanbul
Ziver Özdemir Batman	*Ahmet Salih Dal* Kilis	*Emine Sare Aydın* İstanbul
Atilla Ödünç Bursa	*Nevzat Ceylan* Ankara	*Semra Kaplan Kıvırcık* Manisa
Zehra Taşkesenlioğlu Ban Erzurum	*Mehmet Sait Kirazoğlu* Gaziantep	*Oya Eronat* Diyarbakır

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına 04.01.2022 tarihinde sunulan 2 / 4058 Esas Numaralı "Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi" ne imza sahibi olarak katılmak ister, bilginize arz ederim.

05.01.2022

Sena Nur Çelik

Antalya

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine imzamı koyuyorum.

Gereğinin yapılmasını arz ederim.

05.01.2022
Ekrem Çelebi
Ağrı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine imzamı koyuyorum.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

05.01.2022
Burhan Çakır
Erzincan

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

04.01.2022 tarih ve 2/4058 esas numaralı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik yapılmasına dair Kanunu Teklifine imzamı koyuyorum.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

04.01.2022
Süleyman Karaman
Erzincan

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/4058 Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine imzamı koyuyorum.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

05.01.2022
Abdullah Nejat Koçer
Gaziantep

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'ne imzamı koyuyorum.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

05.01.2022
Ahmet Mücahit Arınç
İstanbul

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine imzamı koyuyorum.

Gereğini arz ederim.

05.01.2022

Fatih Süleyman Denizolgun

İstanbul

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

"Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" teklifine imzamı koyuyorum.

Gereğini saygılarımla arz ederim

05.01.2022

Öznur Çalık

Malatya

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/4058)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Adalet Komisyonu Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GENEL GEREKÇE

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 27 nci maddesinin (4) numaralı fıkrasına eklenen hüküm ile vergi kanunları uyarınca iadesi talep edilen vergilere ilişkin olarak açılan davalarda, dava konusu edilen tutarın %50'si oranında teminat alınmadan yürütmenin durdurulması kararı verilememesi temin edilmektedir. Böylece, haksız iadelerin önüne geçilebilmesi amaçlanmaktadır.

Diğer yandan, Kurumlar Vergisi Kanununda yapılan değişikliklerle üreticinin ve ihracatın desteklenmesi amaçları doğrultusunda, bu faaliyetlerden elde edilen kazançlara kurumlar vergisi oranının indirimli uygulanması ve yatırım fonlarından elde edilen kâr paylarının kurumlar tarafından iştirak kazançları istisnasına konu edilmesi sağlanmaktadır.

Ayrıca Teklif ile;

Merkez Bankaları arasında kurulan ilişkilerin işin gerektirdiği diplomatik hassasiyet ve ekonomik güven temelinde yürütülmesini temin amacıyla düzenleme yapılmaktadır.

Enerji verimliliğini artırmak, fazla tüketim yapanların fazla tüketimin maliyetine katlanması ve doğal gaz enerjisinin tasarruflu kullanılmasını teşvik etmek maksadıyla yapılan düzenleme ile

BOTAŞ'a; bölgesel ve iklimsel koşullar dikkate alınarak il veya bölge bazında kademeli doğal gaz satış fiyatı belirleme yetkisi verilmektedir.

Son dönemde ülkemizde ve dünyada hammadde temininde ve tedarik zincirlerinde meydana gelen aksaklıklar ve girdi fiyatlarında beklenmeyen artışlar nedeniyle kamu ihalelerine yönelik talep edilen fiyat artışlarının belirli bir kural bütünlüğü içinde fiyat farkı ödenmek suretiyle yerine getirilebilmesini temin etmek amacıyla 4735 sayılı Kanunda düzenleme yapılmaktadır.

Türk Lirası finansal araçlara olan talebin artırılması, finansal piyasaların daha etkin bir şekilde işlemesi, finansal piyasalarda derinliğin artırılması, ürün çeşitliliğinin teşvik edilmesi ve bu suretle finansal sektörün ve ulusal ekonominin sağlıklı gelişimine katkıda bulunulması amaçlanmaktadır.

Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanununda katılımcıların hak ve menfaatlerinin korunması adına %25 oranında Devlet katkısı hesaplamasına tabi olan sözleşmelere Kanunun yürürlük tarihi itibarıyla Devlet katkısının %30 olarak uygulanmasına imkân sağlanmakta ve Teklif ile bireysel emeklilik sistemine ilişkin muhtelif düzenlemeler önerilmektedir.

5510 sayılı Kanun ve ilgili mevzuat uyarınca gelir ve aylık ödemesi yapılanlara 1.500 TL olarak öngörülen aylık asgari ödeme tutarı 2.500 TL'ye yükseltilmektedir.

Diğer taraftan Kamu Görevlilerinin Geneline ve Hizmet Kollarına Yönelik Mali ve Sosyal Haklara İlişkin 2022 ve 2023 Yıllarını Kapsayan 6. Dönem Toplu Sözleşme ile kamu görevlilerinin aylık ve ücretlerinde 1/1/2022 - 30/6/2022 tarihleri arasındaki dönem için uygulanacak olan artış oranı %5 yerine %7,5 yapılmakta ve bu oranın aynı döneme ilişkin enflasyon farkı ödemesinde de dikkate alınması sağlanmaktadır. Böylece söz konusu toplu sözleşmeye göre 2021 yılı ikinci yarısından kaynaklı enflasyon farkı dahil 1/1/2022 tarihinden geçerli olmak üzere %27,9 oranında yapılması gereken zam %30,95'e çıkarılmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Madde ile Merkez Bankaları arasında kurulan ilişkilerin işin gerektirdiği diplomatik hassasiyet ve ekonomik güven temelinde yürütülmesini teminen diğer merkez bankalarının Banka nezdindeki para, alacak, mal, hak ve varlıklarının haczedilememesi amaçlanmaktadır.

Madde 2- 2577 sayılı Kanunun 27 nci maddesi uyarınca Danıştay veya idari mahkemeler, idari işlemin uygulanması halinde telafisi güç veya imkânsız zararların doğması ve idari işlemin açıkça hukuka aykırı olması şartlarının birlikte gerçekleşmesi durumunda, yürütmenin durdurulmasına karar verebilmekte olup, bu kararların esasen teminat karşılığında verilmesi gerekmekle birlikte; durumun gereklerine göre teminat aranmayabilmektedir.

Vergi kanunları uyarınca iade talep eden mükelleflerin taleplerinin gerekli şartları taşımaması nedeniyle kabul edilmemesi veya vergi incelemesi sonucu yerine getirileceğinin bildirilmesi nedeniyle meydana gelen uyuşmazlıklarda verilen yürütmeyi durdurma kararları üzerine iade yapılmakta ve yapılan incelemeler sonucunda bu iadelerin haksız yere alındığı yönünde tespit yapıldığında iade edilmiş tutarların büyük çoğunluğunun geri alımı sağlanamamaktadır.

Vergi kanunları iade hakkı doğuran konuları ayrıntılı düzenlemekte ve iade işlemlerinde aranılacak şartları belirleme noktasında Hazine ve Maliye Bakanlığına yetki vermektedir.

Örneğin, alım yaptığı mükelleflerin önemli bir kısmı hakkında sahte belge düzenleme ya da kullanma yönünden tespit bulunan bir mükellefin katma değer vergisi iade talebinin yerine getirilmesi için mevzuat gereği aranılan şartlar yerine getirilmediği takdirde iade işlemi vergi incelemesi sonucu

yapılmaktadır. Böyle bir durumda idarenin mükellefin iade talebini inceleme sonucu yerine getireceğini bildirmesi işlemi dava konusu yapılabilmektedir. Mahkemeler tarafından verilen bazı kararlarda işin esasına girilmeden yürütmenin durdurulmasına hükmedilebilmektedir.

Oysa yürütmenin durdurulması kararı verilebilmesi için işlemin açıkça hukuka aykırı olması ve telafisi güç veya imkânsız zararların doğması şartlarının bir arada gerçekleşmesi gerekmektedir. Bu tür uyuşmazlıklarda idarenin mükellef hakkında yaptığı bir vergi tarhiyatı, ceza kesilmesi veya takip işlemi söz konusu olmayıp mükellefin idareden talep ettiği bir meblağın Hazineden çıkışı söz konusudur.

Karar uyarınca iade işlemi yapıldıktan sonra idarenin iadeyi yapmaması yönündeki işlemin konu ile ilgili düzenlenen inceleme raporları da dikkate alınarak esastan onaylanması durumunda bir başka anlatımla iade yapılmaması işleminin doğru olduğu yönünde karar verildiğinde iade edilen tutarların mükellefin mal varlığını yok etmesi vb. nedenlerle geri alımında sorun yaşanmaktadır.

Esasen tahsil edilen vergi gelirlerinden her yıl yapılan iadelerin büyüklüğü dikkate alındığında bu tür ret işlemlerinin sınırlı olduğu, büyük risk barındıran mükelleflerin taleplerinin reddedildiği göz önüne alındığında sınırlı sayıdaki işlem nedeniyle Hazine kaybının önlenmesi gereği ortaya çıkmaktadır.

Önerilen düzenlemede 2577 sayılı Kanunun 27 nci maddesinin (4) numaralı fıkrasına eklenen hüküm ile vergi kanunları uyarınca iadesi talep edilen vergilere ilişkin olarak açılan davalarda, dava konusu edilen tutarın %50'si oranında teminat alınmadan yürütmenin durdurulması kararı verilememesi temin edilmektedir. Böylece, haksız iadelerin önüne geçilebilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 3- 1 nolu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Hazine Müsteşarlığı mülga olup Hazine ve Maliye Bakanlığı kurulmuş, 47 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile de Hazine ve Maliye Bakanlığı bünyesindeki Sigortacılık Genel Müdürlüğü ve Sigorta Denetleme Kurulu mülga edilerek Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu kurulmuştur. İlgili mevzuatta her ne kadar genel atıf maddeleri yer alıyor olsa da bazı işlerin mahiyeti gereği söz konusu atıf maddeleri her zaman yeterli gelememektedir. Bu sebeple, 4632 sayılı Kanuna eklenen Hazine ve Maliye Bakanlığı, Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu, Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurulu tanımları ile açık ve net şekilde görev ve yetki ayrımı yapılarak mevzuattaki tereddüdün giderilmesi ve mevzuatta birlik sağlamak adına "Kurul" tanımının "Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurulu" nu ifade edecek şekilde değiştirilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 4- Madde ile konut alımı, evlilik, eğitim ve benzeri özellik arz eden durumlarda ihtiyaç duyulabilecek tasarrufların bireysel emeklilik sistemi çatısı altında biriktirilerek kullanılabilmesine imkân verilmesi amaçlanmaktadır.

Bu itibarla, BES'te belirli bir süre bulunmuş katılımcılara kısmen ödeme alma imkânı sağlanmaktadır.

Ayrıca, kısmen ödeme alan katılımcıların, kısmen ödeme alınmasını müteakip belirli bir süre için sistemden ayrılmasının önlenmesi ve bu sayede katılımcıların sistemde tutundurulmasının sağlanması da amaçlanmaktadır. Yukarıda belirtilen amaçlar çerçevesinde, söz konusu uygulamaya ilişkin tüm koşullar ile esas ve usuller Kurum tarafından belirlenecektir.

Madde 5- 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu çerçevesinde, katılımcının talebi halinde bireysel emeklilik sistemindeki sözleşmelerin temlik edilmesi imkânı bulunmaktadır. Bununla birlikte, halihazırda konuyla ilgili bir uygulama standardı yoktur. Bu çerçevede, ilgili uygulama standartlarının ortaya konulmasını teminen Kuruma yetki tanınmaktadır.

Madde 6- Halihazırda yüzde yirmibeş olarak belirlenmiş olan Devlet katkısı oranının yüzde otuza yükseltilmesi suretiyle vatandaşlarımızın Türk Lirası kullanımı ile daha fazla tasarruf yapmasının sağlanması hedeflenmektedir.

Ayrıca 47 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinde yapılan düzenlemeler dikkate alınarak 4632 sayılı Kanunda geçen "Müsteşarlık, Bakanlık" ibareleri "Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu" olarak değiştirilmiştir. Ancak, Devlet katkısı ödemeleri mahiyeti nedeniyle Hazine ve Maliye Bakanlığı bütçesinden yapılmaya devam etmektedir. Bu nedenle, söz konusu ödeme işleminin Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yapılmaya devam etmesini teminen bahse konu ödemelere ilişkin ilgili ibarelerin Bakanlık olarak değiştirilmesi amaçlanmaktadır.

Devlet katkısının üst sınırı sebebiyle toptan bireysel emeklilik sistemine ödeme yapmak yerine, yapacağı ödemeleri yıllara bölerek sisteme yatıran katılımcıların, peşin halde toplu katkı payı ödemesini teşvik etmek ve bu tutar için alınabilecek devlet katkısı tutarını ise yıllara sari şekilde hesaplamanın sisteme girişi motive etmesi beklenmektedir.

Madde 7- Madde ile talepleri halinde 45 yaş üstü katılımcıların da otomatik katılım sistemine dahil edilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 8- 4632 sayılı Kanunun "Tanımlar" başlıklı maddesinde yapılan düzenlemeye uyum ve Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumunun kurulması nedeniyle ortaya çıkan ihtiyacı karşılamak amacıyla Müsteşarlık, Kurum ve Kurul ibarelerine yapılan atıflarda değişiklik yapılmaktadır.

Madde 9- Bireysel emeklilik sistemine ödenen katkı paylarına yönelik yapılan düzenlemenin halihazırda sistemde yer alan katılımcılara da uygulanmasına imkân sağlanmaktadır.

Madde 10- Maddeyle, enerji verimliliğini artırmak amacıyla aynı abone grubunda yer alsa bile maliyet bazlı tarife metodunun yanında doğal gaz enerjisinin tasarruflu kullanılmasını teşvik edici, benzer abone gruplarında fazla tüketim yapanların fazla tüketimin maliyetine katlanması amaçlanmaktadır. Bu düzenleme ile maliyetler için bir çalışma yapılması, gerekli olan abone grubu için il bazında iklim şartları ve tüketim miktarına uygun olacak bir kademe belirlenmesi ve oluşan tüketimin artışından kaynaklanan ilave maliyetlerin bu kademe üstünde tüketim yapan abonelere yansıtılması amaçlanmaktadır.

Madde 11- Son dönemde ülkemizde ve dünyada hammadde temininde ve tedarik zincirlerinde aksaklıklar ve girdi fiyatlarında beklenmeyen artışlar meydana gelmiştir. Bu çerçevede, 1/12/2021 tarihinden önce 4734 sayılı Kanuna göre ihalesi yapılan ve bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla devam eden veya bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce fesih veya tasfiye edilmeksizin kabulü/geçici kabulü yapılan mal ve hizmet alımları ile yapım işlerine ilişkin Türk Lirası üzerinden yapılan sözleşmelerde, 1/7/2021 ile 31/12/2021 tarihleri arasında (bu tarihler dâhil) gerçekleştirilen kısımlar için, ihale dokümanında fiyat farkı verilmesine ilişkin hüküm bulunup bulunmadığına bakılmaksızın, 1/7/2021 ile 30/11/2021 tarihleri arasında (bu tarihler dâhil) ihalesi yapılan işlerde ihale tarihinin (son teklif verme tarihi) içinde bulunduğu aya ait endeks, 1/7/2021 tarihinden önce ihale edilen işlerde ise 2021 yılı Haziran ayına ait endeks temel endeks olarak kabul edilerek ve sözleşme fiyatları esas alınarak yüklenicinin başvurusu üzerine sözleşmesine göre hesaplanan fiyat farkına ilave olarak idarece ek fiyat farkı verilebilmesi öngörülmektedir. Ayrıca bu sözleşmelerin yüklenicinin başvurusu ve idarenin onayı ile devredilebilmesi imkânı getirilerek uygulanacak kurallar belirlenmektedir.

Alım türleri, konuları, ürün ve girdiler, işin niteliği, sözleşmesine göre fiyat farkı verilip verilmediği veya uygulanan fiyat farkı formülü gibi kriterlere göre farklı ek fiyat farkı hesaplama yöntemleri

belirlenmesine ve sözleşmelerin devrine ilişkin esas ve usullerin tespiti konusunda Cumhurbaşkanına yetki verilmektedir.

4734 sayılı Kanunun 3 üncü maddesi ve diğer maddelerinde yer alan istisnalar ile diğer kanunlarla 4734 sayılı Kanundan istisna edilen mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinden Türk Lirası üzerinden yapılan sözleşmeler için idareler tarafından bu maddeye uygun olmak kaydıyla ilgili mevzuatında ek fiyat farkı verilmesine ve/veya bu sözleşmelerin devredilmesine yönelik düzenleme yapılmasına imkân tanınmaktadır.

Madde 12- Ülkemizde tasarruf kompozisyonunun makroekonomik politikalarla uyumlu olması için Türk Lirası finansal araçların özendirilmesi önem arz etmektedir. Yapılan düzenleme ile Türk Lirası araçlara olan talebin artırılması, finansal piyasaların daha etkin bir şekilde işlemesi, finansal piyasalarda derinliğin artırılması, ürün çeşitliliğinin teşvik edilmesi ve bu suretle finansal sektörün ve ulusal ekonominin sağlıklı gelişimine katkıda bulunulması amaçlanmaktadır.

Ayrıca, finansal istikrara katkı sağlamak ve gerçek kişilerin mevduat ve katılma hesaplarının getirilerini kur artışlarına karşı desteklemek amacıyla madde kapsamında Hazine kaynağının hangi tarihler arasında açılacak hesaplara hangi yöntemlerle aktarılacağına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkilendirilmektedir.

Hazine kaynağının aktarılması kapsamında ödenecek destek tutarını ve hesaplama yöntemini, destekten yararlanacak gerçek kişi kapsamını, hesap türlerini, vadeleri, limitleri, hesapların vadeden önce kapatılması durumunda yapılabilecek kesintiler ile bu kesintilerin Hazine ve Maliye Bakanlığına aktarılmasını, madde kapsamında destek olarak aktarılacak kaynağın kullandırılması ile uygulamaya ve denetime ilişkin usul ve esasların Cumhurbaşkanı tarafından belirleneceği hüküm altına alınmaktadır.

Maddenin birinci fıkrasında yer alan nihai hesap açma tarihini öne çekmeye veya tarihin uzatılmasına ilişkin Cumhurbaşkanı yetkilendirilmektedir.

Madde uygulanması kapsamında Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası veya bankalardan veri ve bilgi talebine yönelik Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkilendirilmektedir.

Madde kapsamında verilecek desteğin haksız ödenmesi durumunda izlenecek usule yönelik düzenleme yapılmaktadır.

Madde 13- 5510 sayılı Kanun ve ilgili mevzuat uyarınca gelir ve aylık ödemesi yapılanlara 1.500 TL olarak öngörülen aylık asgari ödeme tutarının 2.500 TL'ye yükseltilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 14- Maddenin mevcut halinde tam mükellefiyete tabi girişim sermayesi yatırım fonlarının katılma payları ile girişim sermayesi yatırım ortaklıklarının hisse senetlerinden elde edilen kâr paylarına kurumlar vergisi istisnası uygulanmaktadır. Bu istisna diğer fon ve ortaklıklarını kapsamamaktadır. Yapılan düzenlemeyle girişim sermayesi dışındaki diğer yatırım fonlarından elde edilen kâr paylarına da istisnanın uygulanması sağlanmaktadır. Girişim sermayesi dışındaki diğer yatırım ortaklıklarından elde edilen kâr paylarına ise istisna uygulanmayacaktır. Ayrıca söz konusu istisna, portföyünde yabancı para birimi cinsinden varlık ve altın ile diğer kıymetli madenler ve bunlara dayalı sermaye piyasası araçları bulunan yatırım fonlarından elde edilen iştirak kazançlarına uygulanmayacaktır.

Madde 15- Geçici düzenlemeyle 2022 yılı için %23 oranı uygulanmakla birlikte Kurumlar Vergisi Kanununa göre kurumlar vergisi oranı %20 dir. Ayrıca anılan Kanunun 32 nci maddesinin beşinci ve altıncı fıkralarında kurumlar vergisi oranının borsaya açılma ve KOBİ birleşmeleri gibi hallerde de indirimli uygulanacağına ilişkin düzenlemelere yer verilmiştir. Yapılan düzenlemeyle

sanayi sicil belgesini haiz ve fiilen üretim faaliyetiyle iştigal eden ve ihracat yapan kurumların söz konusu faaliyetlerinden elde ettikleri kazançlarına kurumlar vergisi oranının geçerli olan kurumlar vergisi oranına göre bir puan indirimli uygulanması sağlanmaktadır. Böylece %20 oranına göre bu mükelleflerin söz konusu kazançlarına oran %19 olarak uygulanacaktır.

Madde 16- Kamu Görevlilerinin Geneline ve Hizmet Kollarına Yönelik Mali ve Sosyal Haklara İlişkin 2022 ve 2023 Yıllarını Kapsayan 6. Dönem Toplu Sözleşme ile kamu görevlilerinin aylık ve ücretlerinde 1/1/2022 - 30/6/2022 tarihleri arasındaki dönem için uygulanacak olan artış oranı %5 yerine %7,5 yapılmakta ve bu oranın aynı döneme ilişkin enflasyon farkı ödemesinde de dikkate alınması sağlanmaktadır. Böylece söz konusu toplu sözleşmeye göre 2021 yılı ikinci yarısından kaynaklı enflasyon farkı dahil 1/1/2022 tarihinden geçerli olmak üzere %27,9 oranında yapılması gereken zammın %30,95'e çıkarılması amaçlanmaktadır.

Madde 17- Yürürlük maddesidir.

Madde 18- Yürütme maddesidir.

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu *10/01/2022*

Esas No: 2/4058

Karar No: 5

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/4058 esas numaralı, *"Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi"* Komisyonumuzun 07/01/2022 tarihinde yaptığı 27 nci birleşiminde görüşülmüş ve kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere saygıyla arz olunur.

1. GİRİŞ

Giresun Milletvekili Cemal ÖZTÜRK ve 77 Milletvekili tarafından 04/01/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan 2/4058 esas numaralı *'Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'* Başkanlıkça aynı tarihte esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak Adalet Komisyonu ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonuna havale edilmiştir.

Komisyonumuzun 07/01/2022 tarihinde yaptığı 27 nci birleşiminde 2/4058 esas numaralı Kanun Teklifi, Teklifin ilk imza sahibi Giresun Milletvekili Cemal ÖZTÜRK ile Hazine ve Maliye Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı, Strateji ve Bütçe Başkanlığı, Gelir İdaresi Başkanlığı, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, Sayıştay Başkanlığı, Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu, Kamu İhale Kurumu, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu, Sosyal Güvenlik Kurumu, Boru Hatları ile Petrol Taşıma A.Ş. (BOTAŞ), Memur Sendikaları Konfederasyonu (MEMUR-SEN), Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonu (KESK), Emeklilik Gözetim Merkezi, Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odaları Birliği (TÜRMOB), Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu (TİSK), Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB), Müstakil Sanayici ve İş İnsanları Derneği (MÜSİAD), Türk Sanayicileri ve İş İnsanları Derneği (TÜSİAD), Türkiye İnşaat Sanayicileri İşveren Sendikası (İNTES), Türkiye Müteahhitler Birliği ve Türkiye Emekliler Derneği (TÜED) temsilcilerinin katılımıyla görüşülmüştür.

2. 2/4058 ESAS NUMARALI KANUN TEKLİFİNDE ÖNGÖRÜLEN DÜZENLEMELER

2/4058 esas numaralı Teklifin gerekçesi ve metni incelendiğinde, Teklifte;

- Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası nezdindeki yabancı ülke merkez bankalarına ait para, alacak, mal, hak ve varlıkların haczedilememesine ve üzerlerine ihtiyati tedbir veya ihtiyati haciz konulamamasına,

- Vergi kanunları uyarınca iadesi talep edilen vergilere ilişkin olarak açılan davalarda, haksız iadelerin önüne geçilebilmesi amacıyla dava konusu edilen tutarın %50'si oranında teminat alınmadan yürütmenin durdurulması kararının verilememesine,

- 47 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Hazine ve Maliye Bakanlığı bünyesindeki Sigortacılık Genel Müdürlüğü ve Sigorta Denetleme Kurulunun ilga edilerek yerine Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumunun ihdas edilmiş olması nedeniyle 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanununda geçen tanımların güncellenmesine,

- Konut alımı, evlilik, eğitim ve benzeri özellik arz eden durumlarda ihtiyaç duyulabilecek tasarrufların bireysel emeklilik sistemi çatısı altında biriktirilerek kullanılabilmesine, bu itibarla, bireysel emeklilik sisteminde belirli bir süre bulunmuş katılımcılara kısmen ödeme alma imkânı sağlanmasına ve kısmen ödeme alan katılımcıların, kısmen ödeme alınmasını müteakip belirli bir süre için sistemden ayrılmasının önlenmesi ve bu sayede katılımcıların sistemde tutundurulmasının sağlanmasına,

- 6098 sayılı Türk Borçlar Kanununa göre, katılımcının talebi halinde bireysel emeklilik sistemindeki sözleşmelerin temlik edilebilmesi mümkünken uygulamada farklı durumların söz konusu olabilmesi nedeniyle konuyla ilgili bir uygulama standardının oluşturulmasına yönelik olarak Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumuna yetki verilmesine,

- Halihazırda bireysel emeklilik sisteminde %25 olarak belirlenmiş olan Devlet katkısı oranının %30'a yükseltilmesine,

- 45 yaş üstü çalışanların da talep etmeleri halinde otomatik olarak bir emeklilik planına dâhil edilmesine,

- 4632 sayılı Kanunun "Tanımlar" başlıklı maddesinde yapılan düzenleme çerçevesinde Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumunun kurulması sonucu ortaya çıkan yeni duruma uyum mahiyetinde; Müsteşarlık, Kurum ve Kurul ibarelerine yönelik atıflarda gerekli değişikliklerin yapılmasına,

- Bireysel emeklilik sistemine ödenen katkı paylarına yönelik yapılan düzenlemenin, mevcut durumda sistemde yer alan katılımcılara da düzenlemenin yürürlüğe gireceği tarihten sonraki devlet katkısı için uygulanmasına,

- Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının görüşü alınmak kaydıyla, BOTAŞ tarafından bölgesel ve iklimsel koşullar dikkate alınarak il veya bölge bazında kademeli doğal gaz satış fiyatı uygulanabilmesine,

- Ülkemizde ve dünyada hammadde temininde ve tedarik zincirinde yaşanan aksaklıklar ve girdi fiyatlarındaki beklenmeyen artışlar nedeniyle 1/12/2021 tarihinden önce 4734 sayılı Kanuna göre ihalesi yapılan ve Teklifin ilgili maddesinin yürürlüğe gireceği tarih itibarıyla devam eden veya düzenlemenin yürürlüğe gireceği tarihten önce fesih veya tasfiye edilmeksizin kabulü/geçici kabulü yapılan mal ve hizmet alımları ile yapım işlerine ilişkin Türk lirası üzerinden yapılan sözleşmelerde, yüklenicinin başvurusu üzerine sözleşmesine göre hesaplanan fiyat farkına ilave olarak idarece ek fiyat farkı verilebilmesine ve ayrıca bu sözleşmelerin yüklenicinin başvurusu ve idarenin onayı ile devredilebilmesine,

- Finansal sektörün ve ulusal ekonominin sağlıklı gelişimine katkıda bulunulması, finansal istikrara katkı sağlanması ve gerçek kişilerin mevduat ve katılma hesaplarının getirilerinin kur artışlarına karşı desteklenmesi amacıyla bankalar nezdinde 21/12/2021 ve 31/12/2022 tarihleri arasında açılan vadeli mevduat ve katılma hesaplarına aktarılmak üzere Hazine kaynağının kullanılmasının sağlanması ile uygulamaya ve denetime ilişkin usul ve esasların belirlenmesine yönelik Cumhurbaşkanının yetkili kılınmasına,

- Malullük ve yaşlılık sigortasından ödenen aylıklar ve aylıklar ile yapılan ödemeler toplamının aylık asgari tutarının ek ödeme dâhil 1.500 Türk lirasından 2.500 Türk lirasına yükseltilmesine,

- Girişim sermayesi dışındaki diğer yatırım fonlarından elde edilen kâr paylarının kurumlar vergisinden istisna kapsamına dâhil edilmesine; portföyünde yabancı para birimi cinsinden varlık ve altın ile diğer kıymetli madenler ve bunlara dayalı sermaye piyasası araçları bulunan yatırım fonlarından elde edilen kazançların bu istisna kapsamının dışında bırakılmasına,

- Sanayi sicil belgesini haiz ve fiilen üretim faaliyetiyle iştigal eden ve ihracat yapan kurumların söz konusu faaliyetlerinden elde ettikleri kazançlarına kurumlar vergisi oranının yüzde 20 yerine yüzde 19 olarak uygulanmasına,

- Kamu Görevlilerinin Geneline ve Hizmet Kollarına Yönelik Mali ve Sosyal Haklara İlişkin 2022 ve 2023 Yıllarını Kapsayan 6. Dönem Toplu Sözleşme ile kamu görevlilerinin aylık ve ücretlerinde 1 Ocak 2022-30 Haziran 2022 tarihlerindeki dönem için uygulanacak olan artış oranının yüzde 5'ten yüzde 7,5'e yükseltilmesine,

yönelik düzenlemelerin yer aldığı görülmektedir.

3. KOMİSYONDA KANUN TEKLİFİ ÜZERİNDE YAPILAN GÖRÜŞMELER

Kanun Teklifi üzerinde yapılan görüşmelerde milletvekilleri tarafından;

- Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına (TCMB) yönelik yapılan düzenlemeyle kamuoyunda ve uluslararası çevrelerde TCMB nezdinde bulunan varlıklara sanki bir haciz ve ihtiyati tedbir konulması ihtimalinin söz konusu olduğu ve buna karşı tedbir alınarak diğer ülkelere yasal bir güvence sunulmasına gerek duyulduğu şeklinde bir algının oluşabileceği, bu durumun Türkiye'nin özellikle uluslararası düzeyde hem siyasi hem de ekonomik itibarına zarar verebileceği, düzenlemenin amacının ve içeriğinin tam olarak açıklanması gerektiği, bu uygulamanın ülkeler arası mütekabiliyet, ülkemizin kredibilite, iç hukuk mevzuatı ve ekonomik göstergeleri açısından yeniden değerlendirilmesinin yerinde olacağı,

- İadesi talep edilen vergilere ilişkin olarak açılan davalarda, teminat miktarının dava konusu edilen tutarın %50'si gibi bir oranda belirlenmesinin mükelleflere ilave bir yük getireceği, uygulamanın mükelleflerin yasal haklarını kullanmalarını zorlaştıracağı, haksız kazancın engellenmesi niyetiyle yapılmak istenen bu düzenlemenin davasında haklı olan mükellefleri de olumsuz etkileyebileceği, daha işlevsel ve uygulamada karşılaşılan sorunların doğrudan çözümü için mükellefleri de mağdur etmeyecek şekilde daha farklı bir düzenleme önerisinin ele alınması gerektiği,

- Bireysel emeklilik sistemine (BES) çalışanların katılımı için birçok defa kanuni düzenlemenin yapıldığı ancak sistemin henüz tam olarak arzu edilen seviyeye ulaşamadığı, bu nedenle mevzuatta değişiklikler yapılmaya devam edildiği, sistemin etkinliğinin sağlanması ve vatandaşlar tarafından benimsenmesinin önündeki engellerin ortaya konulmasına yönelik nedenlerinin detaylı olarak araştırılarak yeni çözüm yollarının bulunması gerektiği,

- BES uygulamasının tasarruf oranının artırılması anlamında önemli bir etkiye sahip olduğu, ancak söz konusu sisteme düşük gelirli vatandaşların tasarruf yapabilecek yeterli ekonomik gücü olmadığından katılamadığı, öngörülen düzenlemeyle artırılan devlet katkısı miktarından daha çok maddi imkânı olan orta ve yüksek gelirli vatandaşların yararlanacak olması nedeniyle toplumdaki refah ve gelir farkının uygulama sonucunda artabileceğinin değerlendirildiği,

- BOTAŞ'ın bölgesel ve iklimsel koşullarının da dikkate alınarak il veya bölge bazında kademeli doğal gaz satış fiyatı uygulayabilmesine ilişkin düzenlemenin yerinde bir düzenleme olduğu, düzenlemenin kış aylarının zor koşullarda geçen merkezlerin diğer yerlerle arasında adalet sağlanması noktasında faydalı olacağı, ancak BOTAŞ'a verilen yetki düzenlemesinin genel ifadelerden oluştuğu, yetki çerçevesinin net olarak çizilerek uygulamada muğlak hususların bırakılmamasının yerinde olacağı,

- Döviz kurunda yaşanan artışlar sonucunda ekonomide oluşan durum ile hammadde temini ve tedarik zincirlerinde yaşanan aksaklıklar nedeniyle kamunun mal ve hizmet alımları ile yapım işleri kapsamındaki sözleşmeleri için fiyat farkı uygulaması getirilmesinin yerinde olduğu, ancak düzenlemenin sınırları ve detaylarının daha belirgin hale getirilmesine ihtiyaç duyulduğu,

- Kur korumalı mevduat hesabı uygulamasının kısa vadede kurun düşürülmesinde önemli bir etkiye sahip olduğu, ancak kur ve faizde istikrarın ekonomide güven ve öngörülebilirliğin sağlanarak tesis edilebileceği, muhtemel kur dalgalanmaları sonrası hesap sahiplerine aktarılması öngörülen kaynağın esasında vatandaşın vergilerinden karşılanacağı, bu durumun gelir dağılımında adalete zarar vereceği, diğer taraftan kur korumalı mevduat hesabı uygulamasının ilk etapta yasal altyapı olmadan hayata geçirildiği, getirilen düzenlemeyle uygulamanın yasal bir çerçeveye kavuşacağı, uygulama sonrası düzenleme yapılmasının hukuk devleti ilkesini zedelediği,

- Özellikle 2021 yılında yaşanan kurdaki artışın ihracatçıların iş kapasitesini ve gelirlerini artırdığı, yapılması öngörülen düzenlemeyle ihracatçılara sağlanan 1 puanlık kurumlar vergisi indiriminin ihracatı daha da teşvik ederken diğer taraftan bu durumun iç piyasaya yönelik üretim yapılmaması sonucunu doğurduğu, üretimin ihracata kayması nedeniyle pek çok üründe fiyat artışlarının görüldüğü ve ürüne erişimde çeşitli sorunların yaşandığı, bu nedenle iç piyasaya üretim yapılmasına yönelik farklı kolaylık ve teşvikler sağlanmasının yerinde olacağı,

- Emekli aylıklarında yapılan iyileştirmenin olumlu karşılandığı, ancak geçen yıldan bu yana özellikle döviz kurunda ve enflasyondaki ciddi artışların alım gücünü önemli ölçüde düşürdüğü, alt sınırı 2.500 Türk lirası olarak düzenlenen emekli aylıklarının Türkiye şartlarında yeterli olmadığı, bu aylıkların en az asgari ücret seviyesine çıkarılması gerektiği,

- Kamu görevlilerinin aylıklarına yönelik Toplu Sözleşmenin 2022 yılının birinci altı aylık dönemi için belirlenmiş olan ortalama ücret toplamı üst sınırının 2,5 puan artırılarak %7,5 oranına yükseltilmesinin yerinde olduğu ancak çalışanların ve emeklilerin gelirlerinin son yirmi yılda ülkedeki büyümeden yeterince pay alamadığı ve bu yönüyle yetersiz görüldüğü,

şeklindeki görüş, eleştiri ve önerilerin ardından Teklifin ilk imza sahibi Giresun Milletvekili Cemal ÖZTÜRK ve ilgili kamu idarelerinin temsilcileri tarafından yapılan açıklamalarda;

- Merkez Bankası nezdinde bulunan diğer ülke merkez bankalarına ait para, alacak, mal, hak ve varlıklarının haczedilememesine ilişkin düzenlemenin merkez bankaları arasında kurulan ilişkilerin işin gerektirdiği diplomatik hassasiyet ve ekonomik güven temelinde yürütülmesini temin amacıyla yapıldığı, ABD, Avusturya, Kanada ve İngiltere gibi ülkelerde de bu uygulamanın bulunduğu ve TCMB'ye gelen hesap açma talepleri sonucunda bu teminat düzenlemesinin hayata geçirilmesinin amaçlandığı, söz konusu taleplerin TCMB'nin teknolojik altyapısı güçlü, ödemeler ve bankacılık alanlarında gelişmiş ve tecrübesi yüksek bir merkez bankası olması özelliğinden kaynaklandığı, düzenlemeyle böyle bir güvence verilmesinin Türkiye'nin finans merkezi olma yolunda diğer ülkelerin güvendiği bir ekonomi olma özelliğini öne çıkaracağı,

- Vergi kanunları uyarınca iadesi talep edilen vergilere ilişkin olarak açılan davalarda, dava konusu edilen tutarın %50'si oranında teminat alınmadan yürütmenin durdurulması kararı verilememesinin temin edileceği, böylece haksız iadelerin önüne geçilmesinin amaçlandığı, düzenlemenin esasen yüksek riskli mükellefleri kapsadığı, bu nedenle mükelleflerin genelinde bir hak kaybına neden olacak durumun söz konusu olmadığı, 2021 yılında 91.890 mükellefin 152 milyar Türk lirası tutarında iade talep ettiği ve bunun sadece 3,9 milyar Türk liralık kısmının reddedildiği, öte yandan, benzer düzenlemelerin Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu, İcra ve İflas Kanunu, Türk Ticaret Kanunu ve İdari Yargılama Usulü Kanununda davalarla ilgili teminat müesseselerinde de yer aldığı,

- BES'e ilişkin yapılan düzenlemelerin temelde sisteme girişi teşvik etmek ve özendirmek amacıyla yapıldığı, düzenlemenin konut alımı, evlilik, eğitim ve benzeri özellik arz eden durumlarda ihtiyaç duyulabilecek tasarrufların bireysel emeklilik sistemi çatısı altında biriktirilerek kullanılabilmesine imkân verileceği, kısmen ödeme alınmasını müteakip belirli bir süre için sistemden ayrılmasının önlenmesi ve bu sayede katılımcıların sistemde tutundurulmasının amaçlandığı,

- BES'te sadece yüksek gelirli vatandaşların değil düşük ve orta gelirli vatandaşların da yer aldığı ve mevcut durumda sistemde yaklaşık 13,2 milyon katılımcının bulunduğu, sistemde 2021 yılı Aralık ayı itibarıyla Devlet katkısı dahil 250 milyar Türk lirasını bulan bir fonun oluştuğu, bunların sistemin vatandaşlar tarafından benimsendiğine ilişkin önemli bir gösterge olduğu, BES'te mevcut durumda %25 olan Devlet katkısının %30'a yükseltilmesinin tasarruf alışkanlığının tabana yayılması ve Türk

lirası ile daha fazla tasarruf yapılmasını mümkün kılacağı, ayrıca BES'e ödenen katkı paylarına yönelik yapılan düzenlemenin halihazırda sistemde yer alan katılımcılara da düzenlemenin yürürlük tarihinden itibaren uygulanmasına imkân sağlanacağı,

- BOTAŞ'ın bölgesel ve iklimsel koşulları da dikkate alarak kademeli doğal gaz satış fiyatı uygulayabilmesine ilişkin düzenlemenin temel amacının karbon salınımını azaltarak ve enerji verimliliğini artırarak küresel iklim değişikliğinin şiddetinin azaltılmasına katkı sağlamak olduğu, doğal gaz enerjisinin tasarruflu kullanılmasını teşvik edici, düzenlemenin bir yönüyle de düşük gelirli hane halkına destek sağlayacağı, diğer yandan Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından da düşük gelir gruplarındaki vatandaşlara yönelik doğal gaz desteği çalışmasının yürütüldüğü,

- Son yıllarda ülkemizde ve dünyada hammadde temininde ve tedarik zincirlerinde aksaklıklar ile girdi fiyatlarında önemli ve öngörülemeyen artışların meydana geldiği, bu nedenle kamunun mal ve hizmet alımları ile yapım işleri kapsamındaki sözleşmeleri için fiyat farkı uygulaması getirilmesinin gerek idare gerekse firmalar için faydalı olacağı, 1/12/2021 tarihinden önce 4734 sayılı Kanuna göre ihalesi yapılan ve düzenlemenin yürürlüğe gireceği tarih itibarıyla devam eden veya yürürlüğe gireceği tarihten önce fesih veya tasfiye edilmeksizin kabulü yapılan mal ve hizmet alımları ile yapım işlerine ilişkin Türk lirası üzerinden yapılan sözleşmelerin düzenleme kapsamına gireceği, ayrıca düzenleme ile bu sözleşmelerin yüklenicinin başvurusu ve idarenin onayı ile devredilebilmesine imkân sağlandığı,

- Mevduat hesaplarının döviz kuru karşısında desteklenmesine yönelik uygulamayı öngören düzenleme ile Türk lirası cinsinden finansal araçlara olan talebin artırılması, finansal piyasaların daha etkin bir şekilde işlemesi, ürün çeşitliliğinin teşvik edilmesi ve bu suretle finansal sektörün ve ulusal ekonominin sağlıklı gelişimine katkıda bulunulmasının amaçlandığı,

- Emekli aylıklarının alt sınırının 2.500 Türk lirası olmasına yönelik düzenlemeyle emekli maaşları alt sınırında % 67 oranında önemli bir iyileştirme yapılacağı, yapılan bu artıştan yaklaşık 1 milyon 265 bin emeklinin faydalanacağı ve uygulamanın yaklaşık maliyetinin 3,5 milyar Türk lirası olduğu,

- Kurumlar vergisi indirimine yönelik düzenleme kapsamına sanayi sicil belgesini haiz ve fiilen üretim faaliyetiyle iştigal eden kurumların da dâhil olması nedeniyle düzenlemenin sadece ihracatı değil iç piyasaya üretim yapanları da 1 puanlık kurumlar vergisi indiriminden faydalanabilmeleri nedeniyle teşvik ettiği,

- Kamu görevlilerine yönelik olarak 6. Dönem Toplu Sözleşmede belirlenen aylık ve ücret artış oranına ilaveten 2,5 puanlık iyileştirme yapılmasıyla 2021 yılının ikinci yarısında ortaya çıkan enflasyon farkı da dâhil, Ocak 2022 döneminden itibaren yapılacak zam oranının yüzde 30,95'e yükseleceği, uygulamadan yaklaşık 5 milyon 88 bin kişinin faydalanacağı ve kapsama işçi hariç kamu görevlilerinin tamamıyla memur emeklilerin de girdiği, ayrıca, memur aylık katsayısına bağlı olarak hane halkına yapılan bazı sosyal yardımlarda da aynı oranda artış olacağı,

ifade edilmiştir.

4. KOMİSYONUN MADDELER HAKKINDA KARARI

Teklifin geneli üzerindeki görüşmelerin ardından Teklifin maddelerinin görüşülmesine geçilmesi kararlaştırılmıştır.

Teklif metni aşağıdaki değişiklikler yapılmak suretiyle Komisyonumuzca kabul edilmiştir.

Madde 1, 2, 3, 4, 5, 6 ve 7

Teklifin çerçeve 1, 2, 3, 4, 5, 6 ve 7 nci maddeleri; aynen kabul edilmiştir.

Madde 8

Teklifin çerçeve 8 inci maddesi; maddede yapılan atıflarda tam uyumun sağlanmasını ve uygulamada herhangi bir tereddüte sebep olunmamasını teminen "4632 sayılı Kanunun, bu maddeyi ihdas eden Kanunla değiştirilen maddeleri dışında kalan diğer maddelerinde" ibaresinin " 4632 sayılı Kanunun, bu maddeyi ihdas eden Kanunla yapılan değişiklikleri saklı kalmak kaydıyla, anılan Kanunda" şeklinde redaksiyon uygulanmak suretiyle kabul edilmiştir.

Madde 9, 10 ve 11

Teklifin çerçeve 9, 10 ve 11 inci maddeleri; aynen kabul edilmiştir.

Madde 12

Teklifin çerçeve 12 nci maddesi; özel tertip Devlet iç borçlanma senedi ihraçlarının ödemelerde operasyonel zorluklar oluşturabileceği değerlendirildiğinden, sadece nakit kaynak yoluyla yapılmasını teminen değiştirilmek suretiyle kabul edilmiştir.

Madde 13, 14, 15 ve 16

Teklifin çerçeve 13, 14, 15 ve 16 ncı maddeleri; aynen kabul edilmiştir.

Madde 17 ve 18

Teklifin yürürlüğe ilişkin 17 nci ve yürütmeye ilişkin 18 inci maddeleri; aynen kabul edilmiştir.

Teklifin maddelerinin kabul edilmesinin ardından Teklifin tümü oylanmış ve kabul edilmiştir.

Ayrıca; Komisyondan alınan yetki çerçevesinde Teklif metni; kanun dili ve tekniği, anlatıma açıklık kazandırılması ile kanunların hazırlanmasında uygulanan usul ve esaslar doğrultusunda gözden geçirilmiş, bu çerçevede metinde redaksiyon mahiyetinde değişiklikler yapılmıştır.

5. ÖZEL SÖZCÜLER

İçtüzüğün 45 inci maddesi uyarınca Teklifin Genel Kuruldaki görüşmelerinde Komisyonumuzu temsil etmek üzere;

- Ağrı Milletvekili Ekrem ÇELEBİ,
- Ankara Milletvekili Orhan YEGİN,
- Antalya Milletvekili İbrahim AYDIN,
- Aydın Milletvekili Bekir Kuvvet ERİM,
- Bursa Milletvekili Ahmet KILIÇ,
- Denizli Milletvekili Nilgün ÖK,
- Erzurum Milletvekili İbrahim AYDEMİR,
- Gaziantep Milletvekili Abdullah Nejat KOÇER,
- Giresun Milletvekili Cemal ÖZTÜRK,
- İstanbul Milletvekili Şirin ÜNAL,
- İzmir Milletvekili Yaşar KIRKPINAR,
- Manisa Milletvekili Uğur AYDEMİR,
- Uşak Milletvekili İsmail GÜNEŞ

özel sözcüler olarak seçilmiştir.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
Cevdet Yılmaz	*İsmail Faruk Aksu*	*Abdullah Nejat Koçer*
Bingöl	İstanbul	Gaziantep
		(Bu raporun özel sözcüsü)
Kâtip	Üye	Üye
Şirin Ünal	*Ekrem Çelebi*	*Bülent Kuşoğlu*
İstanbul	Ağrı	Ankara
(Bu raporun özel sözcüsü)	(Bu raporun özel sözcüsü)	(Muhalefet şerhimiz vardır)
Üye	Üye	Üye
Durmuş Yılmaz	*Orhan Yegin*	*Cavit Arı*
Ankara	Ankara	Antalya
(Muhalefet şerhimiz vardır)	(Bu raporun özel sözcüsü)	(Muhalefet şerhimiz vardır)
Üye	Üye	Üye
Bekir Kuvvet Erim	*Necdet İpekyüz*	*İbrahim Aydın*
Aydın	Batman	Antalya
(Bu raporun özel sözcüsü)	(Muhalefet şerhimiz vardır)	(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
Nilgün Ök	*Garo Paylan*	*Ahmet Kılıç*
Denizli	Diyarbakır	Bursa
(Bu raporun özel sözcüsü)	(Muhalefet şerhimiz vardır)	(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
İbrahim Aydemir	*Cemal Öztürk*	*Mehmet Bekaroğlu*
Erzurum	Giresun	İstanbul
(Bu raporun özel sözcüsü)	(Bu raporun özel sözcüsü)	(Muhalefet şerhimiz vardır)
Üye	Üye	Üye
Emine Gülizar Emecan	*Yaşar Kırkpınar*	*Abdüllatif Şener*
İstanbul	İzmir	Konya
(Muhalefet şerhimiz vardır)	(Bu raporun özel sözcüsü)	(Muhalefet şerhimiz vardır)
Üye	Üye	Üye
Uğur Aydemir	*Süleyman Girgin*	*İsmail Güneş*
Manisa	Muğla	Uşak
(Bu raporun özel sözcüsü)	(Muhalefet şerhimiz vardır)	(Bu raporun özel sözcüsü)

MUHALEFET ŞERHİ

(2/4058) esas numaralı "Bireysel Emeklilik Tasarruf Ve Yatırım Sistemi Kanunu İle Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi" ne karşı olmamızın nedenleri aşağıda belirtilmiştir.

Genel değerlendirme

Söz konusu kanun teklifi üzerinde irdelemelere geçmeden Türkiye'de mevcut siyasal, sosyal ve ekonomik durum hakkında güncel bir değerlendirme yapmak gerekli bulunmaktadır.

Türkiye'de mevcut durum

Formel anlamda Anayasa'nın lağvı, güçler birliği ilkesinin yok olması söz konusudur.

Gazi/Kurucu TBMM yetkileri elinden alındığı için bir nevi halkla ilişkiler birimine dönüşmüştür.

TBMM'nin yasama fonksiyonu işlevsizleştirilmiştir. Yasa tekliflerinin hazırlanma ve sunumundaki tam bir garabet hali söz konusudur.

Tarafsız/nesnel hiçbir devlet kurumunun kalmamıştır.

Devlette kurumsal çöküş vardır. Devlet yönetiminde kolektif sorumluluk ortadan kalkmıştır. Cumhurbaşkanlığı kabinesi diye bir kavram yoktur. Cumhurbaşkanlığında sorumsuz ve yetkili kurul ve ofisler-devlette paralel örgütlenme vardır.

TBMM'nin bütçe hakkının engellenmesi söz konusudur.

Bürokraside nitelik aşınması liyakat ve kariyere önem verilmemektedir.

TCMB'nin bağımsızlığı ortadan kaldırılmıştır.

Ekonomik buhran ihtimali mevcuttur. Türkiye bugün hem devlet krizini, hem de ekonomik krizi iç içe yaşamaktadır. Parası pul olmuş bir vaziyettedir. Kur krizi yaşamaktadır. Bir nevi örtülü faiz artışı niteliğinde olan kur garantili tasarruf mevduatı uygulamasına başlanmıştır.

TÜİK tarafından ilan edilen 2021 yılı enflasyon oranı (TÜFE artışı) % 36.08, üretici enflasyonu (ÜFE artışı) 79.89 seviyesine ulaşmış bulunmaktadır.

Mayıs 2003'ten beri ilk kez yıllık enflasyon yüzde 30'u, Nisan 2001'den beri ilk kez aylık enflasyon yüzde 10'u aşmıştır.

MHP destekli Ak Parti iktidarı izlemekte olduğu ekonomik politikalarda tamamen şaşkın bir vaziyette zikzaklar çizmeye devam etmektedir.

Ak Partinin 20 yıldır izlediği ekonomik politikalar bugünkü sonucu hazırlamıştır.

20 yıldır kesintisiz olarak ülke yönetiminde bulunan iktidar tarafından izlenen kısa vadeli, vizyonsuz ve hatalı politikalarının sonucunda sürekli cari açık-döviz-faiz kıskacına sıkıştırılmış Türkiye ekonomisi bir birikim rejimi krizi yani yapısal bir kriz yaşamaktadır.

Ekonomik krizin sebepleri hem 20 yıllık iktidarın yanlışlıklarından hem de küresel gelişmelerden, ayrıca bu gelişmelerin iktidar tarafından yanlış değerlendirilip gerekli tedbirlerin zamanında alınmamasından kaynaklanmaktadır.

Ancak kriz sadece *"iktisadi"* göstergeler ile sınırlı değildir.

Türkiye aynı zamanda küresel arenada uluslararası hukuk normlarının zedelendiği; yargı–yasama–yürütme üçgeninin ciddi biçimde yara aldığı ve başta Merkez Bankası olmak üzere, birçok düzenleyici ve denetleyici kurumlarının işlevsizleştiği bir ülke olarak değerlendirilir konumdadır.

İktisadi kriz sadece *"iktisadi"* göstergelerin bozulmasıyla sınırlı kalmamış, hukuk ve yönetim krizleriyle perçinleşmiş durumdadır.

Bu krizi, küresel kapitalizmin yapısal koşullarından bağımsız olarak değerlendirmemeliyiz. Aslında bu kriz son kırk yıldır ülkeye dayatılan ve Ak Parti tarafından da kesintisiz uygulanan neoliberal politikaların sonucudur.

Bu kriz serbest piyasanın dengeli ve istikrarlı bir ekonomi yaratacağı ve her türlü devlet müdahalesinin kaynak israfına yol açacağını savlayan neoliberal iktisat dogmalarının geçersizliğini de açıkça göstermiştir.

Neoliberal popülizm, düşük faize dayanan bir birikim rejimidir. Türkiye gibi üretim yapısı ithalata, ekonomik büyümesi sermaye akımlarına bağlı olan ülkeler için faizlerin düşük tutulması, büyük ölçüde küresel konjonktürdeki gelişmelere bağlıdır. 2013 sonrası konjonktür, Türkiye'de 2002-2013 arasında uygulanan neoliberal popülizm

modelinin sürdürülmesi için gerekli olan maddi zemini yavaş yavaş ortadan kaldırmıştır.

Yapısal nedenleri olan ekonomik kriz bazen dalgalanma olarak adlandırılmış, bazen sadece birkaç finansal düzenlemeyle geçiştirilmeye çalışılmıştır. Hatta krizin çözümü konusunda çok önemli bir yol haritası oluşturması gerekirken krizin gerekçeleri arasına gezi olayları gibi siyasi ve krizle ilgisiz konulara yer verilerek hem güven kaybedilmiş hem de çözüme yönelik büyük bir fırsat heba edilmiştir.

Yurtiçi tasarruf oranlarının yetersizliği, reel kesimde yaşanan ciddi sıkıntılar, ekonominin ağırlıklı olarak düşük ve orta düşük teknolojili sektörlerin ağırlıkta olduğu bir üretim ve ihracat yapısı, imalat sanayisindeki teknoloji yoğunluğunun çok düşük olması, döviz cinsinden borçlanmış firmaların borçluluğunun döviz kurlarındaki artış nedeniyle yükselmesi, cari açık, bütçe açığı, ülkedeki üretim ve ihracat yapısının ara malı ithalatına olan yüksek oranlı bağımlılığı, dolaylı vergilere dayalı bir vergi yapısı, ekonomide yüksek kayıt dışılık oranları, işgücüne katılım oranlarının düşüklüğü, gibi yapısal problemler ile ilgili tutarlı parametre öngörülerini de kapsayan çözüm önerilerinden kaçınılmıştır.

Türk ekonomisinde dış ve iç dengeler uzunca bir süredir alarm vermektedir. Özellikle tek adam parti devleti projesini hayata geçirme kararıyla birlikte ortaya çıkan, hukuk devleti alanındaki yıpranma ülkenin yatırımcılar için cazibesini azaltmıştır. 20 yıldır uygulanan, ekonomiyi sıcak para bağımlısı haline getiren yanlış politikalar, ülkenin küresel piyasalarda yarışma gücünü azaltmış, gelir ve servet dağılımını bozmuştur. Bu sorunların üstü, değişik söylemler ön plana çıkarılıp değerlendirilerek örtülmek istenmiştir.

Aslında Türkiye ekonomisi ile ilgili sorun ekonomik olduğu kadar başkanlık hırsıyla gözü dönen ve her şeyi ikinci plana iten siyaset anlayışındadır.

Türkiye'deki ekonomik krizin kaynağına doğru teşhis konulmadan doğru tedavinin bulunması mümkün olamayacağına göre öncelikle ekonomimizin dış şoklara neden bu kadar dayanıksız olduğunun sorgulanması gerekmektedir.

Türkiye, bu iktidar tarafından özellikle 2007'den sonra uygulanan ekonomiyi sıcak parayla şişirme stratejisiyle dolarkolik hale gelmiştir. Ekonomi, dış borca batırılmış, bu da vatandaşa "büyüme" olarak sunulmuştur.

2013-2018 arası dönem de iktidar tarafından yanlış değerlendirilip alınması gerekli tedbirlerin zamanında alınmamış, yanlış politikalar da ısrarcı olunmuş, inşaat ve ranta dayalı büyüme politikasında ısrar edilmiş, biri birini izleyen seçim ve referandum kampanyaları nedeniyle kamu bankalarının kaynakları zorlanmış, Kredi Garanti Fonu müessesesi de kullanılarak yanıltıcı genişleme politikaları izlenmiştir.

TL'nin yabancı para birimlerine "serbest düşüş" olarak tanımlanabilecek değer kaybı, iktidar tarafından önceleri dolar savaşı, ekonomik savaş, ekonomik darbe veya dış güçlerin oyunu gibi ifadelerle açıklanmıştır.

Önceleri rekabetçi kurun faziletlerinden bahsedilirken bilahare 2019 ve 2020 yıllarında döviz kurunu baskılayacak politikalar izlenerek Merkez Bankası, hazine ve kamu bankaları kullanılmak suretiyle 128 Milyar Dolarlık Merkez Bankası rezervi eritilmiştir. Merkez Bankası bilançosunda bulunan geçmiş dönemde biriken yedek akçeler de hazineye gelir olarak aktarılmıştır. Satılabilecek rezerv kalmayınca sistem çöktüğünden ekonomi yönetiminde 8-9 Kasım 2020 değişiklikleri yapılmış, gösterge faiz yükseltim politikasına dönüş yapılmış, ekonomide reformları eylem planı ve insan hakları eylem planı hazırlanmış, ancak bu eylem planlarında öngörülen adımların çok azı gerçekleştirilmiştir. Merkez Bankasında yapılan yönetim değişikliği ile tersine faiz politikaları izlenmeye başlanmıştır. Bugün TCMB faizleri %14 iken mevduat faizleri %22'ye, kredi faizleri %30'a, eylül başında %18,5 olan tahvil faizleri yıl sonunda %25'e yükselmiştir. Faizi ve döviz kurunu aynı anda birlikte kontrol etme politikaları iflasla sonuçlanmıştır.

Bugün ise ihracata dayalı büyümenin Türkiye'nin yeni ekonomi politikası olduğu resmi kaynaklardan deklare edilmektedir.

İktidar tarafından düşük faiz-yüksek üretim olarak formüle edilen Türkiye'nin yeni ekonomi politikalarında yüksek istihdam, yüksek ihracat, düşük cari açık ve düşük borç hedeflendiği ifade edilmektedir. Faizin sebep, enflasyonun sonuç olduğu anlayışına dayanan bu ekonomik modelde ihracat artışından gelen gelirin Türkiye'nin önemli ithalat kalemleri olan enerji, hammadde ve ara malı yatırımlarına yönlendirileceği, böylelikle bu kalemlerde ithalata bağımlılığın azalacağı öngörülmektedir.

Bu ekonomik modele göre, faiz oranları aşağı çekilerek yurt içindeki para yatırım ve üretime kanalize edilecek, ülkedeki üretim hacminin genişlemesiyle istihdam ihtiyacı artacak, buna ek olarak, yerel para biriminde yaşanan değer kaybı ile yurt içinde

üretilen ürünler daha az maliyetle üretildiği için uluslararası rekabette güç kazanacak ve bu ürünlere olan dış talep artacak, sonuç olarak, ithalat azalacak, cari denge pozitife dönecek ve devamında ülkenin dış borcu azalacaktır.

Türkiye'nin son 20 yılına baktığımızda,

Artan özelleştirmeler ile Türkiye'nin kamusal varlıkları önceki yıllara göre azalmıştır.

Yurt dışı menşeili sıcak paraya dayalı ekonomi tasavvuruyla uzun soluklu sanayileşme ve kalkınma planları hayata geçirilememiştir.

Sıcak para giriş ve çıkışını sağlayan sermaye akımları üzerinde sıkı denetim oluşturabilecek araçların gerekli altyapısını kurulamamıştır.

Katma değeri yüksek ürünleri üretilebilmek adına bilim ve teknolojiye bütçeden yeterli oranda pay ayırılmamıştır.

Gerekli insan kaynağını oluşturacak eğitim sistemi kurgulanmamıştır. Türkiye'nin bu model ile sanayileşmede, kalkınmada, refahta ve gelir dağılımının adaletinde kısa vadede gelişme yaşaması teorik açıdan oldukça zor görünmektedir.

İzlenen zikzaklı faiz politikaları neticesinde TL'nin aşırı değer kaybı ile fiili devalüasyon yaşanmaktadır. Ayrıca TL'nin aşırı değer kaybına bağlı olarak artan yoksulluk şiddeti kamuoyunda daha fazla hissedilmektedir. Bu kez örtülü faiz artışları ile Türk parasının dolara endekslenerek değerinin korunmasına çalışılmaktadır.

Ak Parti iktidarının 'Dövize Endeksli Mevduat' hamlesinin tüm yükü üzerinde yeterince borç yükü olan ve bu yükü günbegün artan Hazine'ye olacaktır. Bu hamlenin, faize ve fiyatlara olumlu hiçbir etki yapmazken, aksine enflasyonun ve kurun tetiklenmesini de beraberinde getirmesi büyük bir olasılıktır..

Yukarıda özetlenen bir ortamda; Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülen (2/4058) esas numaralı "Bireysel Emeklilik Tasarruf Ve Yatırım Sistemi Kanunu İle Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi" genel kabul görmüş yasama ilkelerine ve kanun yapma teamüllerine aykırı bir biçimde birbiri ile ilişkisiz 8 ayrı kanun ve 1 Kanun Hükmünde Kararnamenin birçok maddesinde değişiklik veya ekleme yapan 18 maddeden oluşan bir torba kanun teklifidir.

Söz konusu kanun teklifi güncel ekonomik problemlerin çözümüne yönelik esaslı düzenlemeler içermemektedir.

Kanun teklifinde; Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu'na ilişkin mevzuattaki bazı atıfların değiştirilmesi, bireysel emeklilik sisteminde kısmen ödeme yapılma koşullarında, katılımcıların hesaplarının borçlar kanunu çerçevesinde temliğe konu edilebilmesi, devlet katkısı oranının yüzde 25'ten yüzde 30'a çıkarılması, emeklilik sitemine istekleri halinde 45 yaş üzerindeki çalışanların da katılmalarının sağlanması gibi konularda değişiklikler, BOTAŞ'ın il/bölge bazında farklı kademede doğal gaz satış fiyatını belirleyebilmesi, Türk Lirası ile yapılan kamu ihalelerinde fiyat farkı verilmesi ve devir, kur korumalı TL mevduata ilişkin yasal alt yapısının oluşturulması, en düşük emekli maaşının 2.500 TL'ye çıkarılması, Kurumlar vergisi mükelleflerinin, yatırım fonlarından elde ettikleri gelirlerde uygulanan istisnanın kapsamının genişletilmesi, ihracatçıların Kurumlar Vergisi oranının 1 puan indirilmesi, kamu görevlilerinin aylık ve ücretlerinde 1/1/2022-30/6/2022 tarihleri arasındaki dönem için uygulanacak olan artış oranlarının değiştirilmesi vb.gibi birbiriyle ilgisiz ve ilintisiz konularda çok geniş bir alanı ilgilendiren düzenlemeler yer almıştır.

Söz konusu kanun teklifi; geçmiş dönemde benzerlerinde rastlanan özellikleri taşıyan, yaklaşık kırk iki aylık süre boyunca uygulanmaya çalışılan Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi (?) olarak adlandırılan sistemin de sakıncalarına ilave olarak, olağan yasa yapma sürecinin de dışına çıkılarak, TBMM'de ilgili komisyonlarda yeteri kadar tartışılmayan kanun teklifleriyle sadece Plan ve Bütçe Komisyonundan geçirilmek suretiyle yasa yapma alışkanlığı tablosunun mahzurlarını ortaya konulmasına örnek teşkil edebilecek yeni bir mini torba kanun teklifi hüviyetinde bulunmaktadır.

Yukarıda bahsedilen konularla ilgili olarak kod yasalarda gerçekleştirilmeyen, T.B.M.M'nde ilgili komisyonlarda yeteri kadar tartışılmayan kanun teklifleriyle ve sadece Plan ve Bütçe Komisyonundan geçirilen torba yasalarla getirilen hükümlerle bütüncül olmayan yasa yapma alışkanlığı ilave problemlere neden olmakta, kod yasalardaki bazı hükümlerin sık sık değişimine sebebiyet vermektedir.

24 Haziran 2018 seçimlerinden sonra uygulanmaya çalışılan Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi(?) ile kamu yönetim organizasyonunda yapılan kalıcı değişikler ve "atanmış bakan" müessesesi kamu yönetiminin çalışma tarzını olumsuz yönde etkilemekte, bu durum ayrıca kanun tekliflerinin

hazırlanma ve T.B.M.M.'ne, komisyonlara sunum aşamalarında düşük profilli ve belirsiz bir yapının ortaya çıkmasına neden olmaktadır. Yasa önerisi aşamasında başlayan yasama zaafı, TBMM'yi nitelikli yasa yapma hak ve yükümlülüğünden alıkoymaktadır.

24 Haziran 2018 seçimlerinden sonra yürürlüğe giren Anayasa'nın "Kanunların teklif edilmesi ve görüşülmesi" başlıklı 88. maddesine göre, kanun teklif etmeye milletvekilleri yetkili kılınmıştır. Ancak T.B.M.M.'nin yasama faaliyetlerinin nasıl gerçekleştirileceği konusunda yaklaşık 42 aydan beri yaşanan problemler güncelliğini korumaktadır.

Temmuz 2018 ortalarından bu yana 89 adet Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile kamu yönetim organizasyonunda yapılan kalıcı değişiklerinin, "atanmış bakan" müessesesinin kamu yönetiminin çalışma tarzını olumsuz yönde etkilediği, ayrıca kanun tekliflerinin hazırlanma ve T.B.M.M.'ne, komisyonlara sunum aşamalarında düşük profilli ve belirsiz bir yapının ortaya çıkmasına neden olduğu gözlemlenmektedir.

"İstismarcı anayasa değişikliğinin istismarcı uygulanması", Türkiye devletini, Anayasal devlet özelliğinden uzaklaştırmış bulunmaktadır.

2018 seçimlerinden sonra geçen kırk iki aylık süreç sonunda yasama sürecinde, kanun tekliflerinin, erkler ayrılığı ilkesine aykırı olarak yürütme tarafından TBMM'de en fazla üyeye sahip bulunan parti grubu üyeleri aracılığıyla "torba yasa" biçimiyle muvazaalı bir biçimde parlamentoya sunulduğu, kanun tekliflerinin komisyonlarda ve genel kurulda görüşülmesi aşamasında tam bir belirsizlik ve kargaşa yaşandığı, kanun teklifini hazırlayıp (!) komisyona sunan milletvekili veya milletvekillerinin teklif metninin içeriğinden dahi habersiz olduğu, teklif metninde yer alan hükümlerin komisyonlara anlatım ve sunumunda çoğu kez güç duruma düştükleri, konuya ilişkin olarak bürokrasiden ve yürütmenin diğer kademelerinden kendilerine sağlıklı bir bilgi akımının sağlanamadığı müşahade edilmektedir.

Örneğin, söz konusu kanun teklifinin Plan ve Bütçe görüşmesi sırasında, özellikle teklif metninde yer alan 1. maddedeki "Merkez Bankası nezdinde bulunan yabancı ülke merkez bankalarına ait para, alacak, mal, hak ve varlıkların haczedilmemesi, üzerlerine ihtiyati tedbir veya ihtiyati haciz konulmaması" ilgili düzenlemenin teklifi komisyonda sunan Ak Parti Milletvekillerini dahi tam anlamıyla tatmin etmediği, söz konusu düzenleme ile ilgili bazı tereddütleri taşıdıkları gözlemlenmiştir.

24 haziran 2018 seçiminden sonra Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülen tekliflerin tümü nerdeyse torba yasa teklifi niteliğinde bulunmaktadır.

Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi diye bir sistem yoktur, böyle bir realite, yasama-yürütme ilişkisi tarzına da uygun düşmemektedir. Yasama sürecinde tekliflerin yürütme tarafından torba kanun adı verilen yöntem ile çoğunluk partisi milletvekilleri aracılığıyla veriliyor olmasına rağmen, bu tekliflerde yer alan bazı düzenlemelerin kendi içerisinde ve daha yeni sayılacak Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri ile de çeliştiği açıktır.

9 Temmuz 2018'de yürürlüğe giren 6771 sayılı Kanunla yapılan Anayasa değişikliğinin kırk iki aylık uygulaması, "tek adam yönetiminin" sürdürülemez özelliğini teyit etmiş bulunmaktadır.

Söz konusu Anayasa değişikliği ile hükümet ve bakanlar kurulu kaldırılmış, "Cumhurbaşkanı'nın yürütme ile özdeşleşmiş olması", nedeniyle yürütme "tek kişi" yönetimine indirgenmiştir.

Yasama bakımından da; parti başkanı olması nedeniyle TBMM'de Cumhurbaşkanı'nın ön onay vermediği yasa önerisi kabul görmemektedir. Bu tutum yasa tekliflerinin yasalaşma sürecini de olumsuz yönde etkilemektedir.

6771 sayılı Kanun ile Anayasa'da yapılan değişiklikle bütçe kanunu dışında bütün yasa önerilerini hazırlama yetkisi, TBMM' üyelerine aittir. Ne var ki, yaklaşık kırk iki aylık uygulama, değinilen anayasal düzenlemeye rağmen, TBMM'nin yasama yetkisini özerk bir biçimde kullanamadığını teyit etmiş bulunmaktadır. Öncelikle, genellikle TBMM'de birinci parti konumunda olan AK Partili vekillerin imzasını taşıyan yasa önerileri, aslında Saray ve/veya bakanlık bürokratları tarafından hazırlanmakta; bu durum, yasama sürecini inisiyatif aşamasında muvazaalı kılmaktadır. Yasama çalışmalarının mutfağı niteliğindeki komisyonlar, bir tür yasak savma süreci olarak görülmekte; Genel Kurul'da ise, müzakere süreci işletilememekte; genellikle AKP-MHP (Cumhur ittifakı) üyesi vekillerin oyu belirleyici olmaktadır.

Çoğunluk dayatması nedeniyle müzakere sürecinin işletilemediği TBMM'de oylanan kanunların çoğunluğu, Anayasa'ya aykırı bir biçimde hazırlanan "torba yasa" tarzına göre çıkarılmaktadır. Bunun sonucunda da yasanın ulaşılabilirlik, anlaşılabilirlik ve öngörülebilirlik özellikleri zedelenmekte veya ortadan kalkmaktadır. Özet olarak,

yasa önerisi aşamasında başlayan yasama zaafı, TBMM'yi nitelikli yasa yapma hak ve yükümlülüğünden alıkoymaktadır.

Bütün demokratik ülkelerde temel kuraldır, parlamentolar yasama yetkisi konusunda ortaksızdır ve yasama yetkisi sadece parlamentolar tarafından kullanılır.

Yeni sistemde bir nevi Meclisin yasama yetkisi elinden alınmıştır. Cumhurbaşkanı, Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri[1] vasıtasıyla Meclisin yasama yetkisinin bir kısmını kullanmaktadır.

Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri ile düzenlenemeyecek hususlarda dahi yetki aşımına gidilerek Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri yürürlüğe konulduğu görülmektedir.

Örneğin kanun teklifinde Bireysel Emeklilik Yatırım Sistemi Kanununda değişiklik öngören 3, 6, 7 ve 8. maddelerde önerilen bazı düzenlemeler; Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında 47 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Anayasa'ya aykırı olarak yapılan ancak Cumhuriyet Halk Partisinin söz konusu kararnamenin iptali için Anayasa Mahkemesine yaptığı yaptığı başvuru nedeniyle bilahare fark edilen, Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile düzenlenemeyecek olan bazı hususların ve diğer bazı kanunlara yapılan atıfların bu kez yasa ile düzenlenmesinin sağlanması ile ilgilidir.

24 Haziran 2018 tarihinden itibaren T.B.M.M.'nde yasama faaliyeti açısından gözlemlenen gelişmeler bu sistemin sürdürülemez olduğunu ortaya koymaktadır.

Giresun Milletvekili Cemal Öztürk ve 78 Milletvekili tarafından verilen (2/4058) esas numaralı "Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi"nin T.B.M.M.'ne sunulması ve Plan ve Bütçe komisyonunda görüşmesi sırasında gözlemlenen tablo da maalesef yukarıdaki tespitlerimizi bir kez daha doğrular niteliktedir.

1. Anayasa'ya aykırılık savlarımız değerlendirilmemiştir.

1.1 Kanun Teklifinin bütününün Anayasa'ya uygunluk açısından değerlendirilmesi yapılmamıştır.

[1] Kanun teklifinin komisyonda görüşüldüğü 07.01.20222 tarihine kadar Cumhurbaşkanı tarafından 2541 maddeden oluşan 89 adet Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi çıkarılmıştır.

Kanun Teklifinin tümünün Plan ve Bütçe Komisyonu görüşmelerinde İçtüzük madde 38 uyarınca Anayasa'ya uygunluk incelemesi yapılmamıştır. Komisyon, muhalefet şerhinin devamında açıklanacağı üzere birden çok Anayasaya aykırı madde barındıran teklifin görüşmelerinde İçtüzük kapsamında üzerine düşen yükümlülüğü tam anlamıyla yerine getirmemiştir.

Anayasaya uygunluk incelemesi yapılmayan ve üstelik torba öneri tarzında hazırlanan ve kabul edilen yasalar, Anayasaya aykırıdır.

- İçtüzük madde 38 gerekleri yerine getirilmemiştir:

"*Komisyonlar, kendilerine havale edilen tekliflerin ilk önce Anayasanın metin ve ruhuna aykırı olup olmadığını tetkik etmekle yükümlüdürler.*

Bir komisyon, bir teklifin Anayasaya aykırı olduğunu gördüğü takdirde gerekçesini belirterek maddelerin müzakeresine geçmeden reddeder." (İçtüzük, md.38).

İçtüzüğün 38. maddesinin ilk fıkrasının komisyon için öngördüğü inceleme yükümlülüğü, teklif maddelerinin görüşülmesine geçilmeden ele alınması gereken bir önkoşul olarak düzenlenmiştir. Bu ön sorun çözülmeden komisyon, görüşmelere başlayamaz. Bu yükümlülük, komisyona ait münhasır yetki olup, komisyon dışından kişi ve uzmanlar bu yetkiyi kullanamazlar. Komisyon, teklif metnini, Anayasa'nın sözüne ve özüne uygunluk açısından inceledikten sonra devam veya red kararını verir. Bu ise, teklif maddelerini görüşmeden önce bir ön karar şeklinde verilmelidir. Önkoşul ve ön karar, komisyon için çifte yükümlülük ve gerekliliktir.

Komisyonun bir diğer yükümlülüğü ise, inceleme alanına ilişkindir: Anayasa'ya uygunluk, hem sözü hem de özü açısından yapılmalıdır. Özellikle öze uygunluk, anayasal yorum yöntemlerini beraberinde getirir. Gerekçe, sadece red hali için değil, uygunluk durumu için de yazılması ölçüsünde, anılan yükümlülük ve gereklilik anlam ifade eder. Komisyondaki mevcut uygulama ise, tam tersi yöndedir: Komisyonlar, İçtüzük md.38'de öngörülen ve dört aşamadan oluşan yükümlülüğü yerine getirmek bir yana, Anayasa'ya uygunluk, gündem maddesi yapılmadan teklif metni bütünü ve madde görüşmelerine geçmiş bulunmaktadır.

Plan ve Bütçe Komisyonu, bu gerekliliği yerine getirmeden yasayı, değerlendirmeye başlamış ve tartışmalar, esas itibariyle maddelere ilişkin olarak yapılmıştır. Hatırlatmak gerekir ki, Anayasa'nın üstünlüğünü düzenleyen Anayasa'nın

madde 11/2'deki "Kanunlar Anayasaya aykırı olamaz" kuralı, İçtüzük madde 38 gereklerine saygı gösterilmesi ölçüsünde anlam ifade etmektedir. Bu nedenle, Anayasa'ya uygunluk incelemesi bakımından İçtüzük madde 38 gerekleri yerine getirilmeden Komisyon tarafından kabul edilen teklif metni, yasa yapım usulüne aykırıdır.

1.2 Torba yasa uygulamasının anayasaya uygunluğunun da sorgulanması gerekir.

Söz konusu 18 maddelik mini torba kanun teklifi toplam biri birinden farklı 8 ayrı Kanunda ve 1 Kanun Hükmünde Kararnamede değişiklik yapmaktadır. Bu kanun teklifi 27.Yasama döneminde görüşülen 55. torba kanun teklifidir.

2017 Anayasa değişikliği ile kurulan ve siyasal-anayasal tarihimize yabancı olan tek kişi yönetimi, Cumhurbaşkanlığı kararnameleri (CBK) yoluyla bir tür "paralel yasama"ya dönüşmüştür. Bu bağlamda, yürürlükte bulunan çok sayıdaki Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerine ilişkin Anayasa Mahkemesinin denetimindeki belirgin yavaşlık, yasama yetkisinin devredilmezliği ilkesini askıya almak anlamına gelmektedir.

Aslen, sistematik şekilde Anayasa'ya aykırı hükümler içeren Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri ve Cumhur İttifakı dayatması ile kabul edilen antidemokratik yasalar üzerindeki Anayasa Mahkemesinin denetimi, hukuk devletinin olmazsa olmaz koşuludur.

OHAL düzenlemelerini denetlemekten kaçınan Anayasa Mahkemesinin artan iş yükünün de etkisiyle çok gecikmeli olarak verdiği kararlar içinde, özgürlükler lehine olanların sayısı sınırlı kalmaktadır. Anayasa Mahkemesi buna rağmen, son yıllarda, özelikle yürütme çevrelerinin hedefi haline gelmiştir.

Torba yasa uygulaması, yasama yetkisinin asli ve genel olma özelliğine aykırı olduğu gibi, yasaların ulaşılabilir, öngörülebilir ve anlaşılabilir olma özelliklerini de zedelemektedir.

2017 Anayasa değişikliği ile yasama insiyatifi TBMM tekelinde bir yetki olarak öngörüldüğünden, milletvekilleri bu yetkiyi bizzat kullanmak durumunda bulunmaktadırlar.

Kuşkusuz, bakanlıklar ve kamu kuruluşlarının, öneri metninin ham malzemesini oluşturacak olan ihtiyaçları milletvekillerine ve TBMM'ye iletmeleri yerinde ve yararlıdır. Ancak, tekliflerin TBMM dışında yazılması veya yürütmenin yönlendirmesi doğrultusunda kaleme alınması, yasama inisyatifinin münhasır yetki olma özelliği ile bağdaşmamaktadır.

Öte yandan, 2017 Anayasa değişikliği ile öngörülen Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri de, bizatihi Anayasaya aykırılıklar ötesinde- torba yasa uygulamasını yerindesiz kılmaktadır.

Dahası, torba yasa esasen Anayasa Mahkemesi'nin de denetimini çok zorlaştırdığı için, bu yönüyle de Anayasa'ya aykırılık sorunu öne çıkmaktadır.

Anayasa'nın 7. maddesine göre; "*Yasama yetkisi Türk Milleti adına Türkiye Büyük Millet Meclisinindir. Bu yetki devredilemez*"

"Anayasa hükümleri, yasama, yürütme ve yargı organlarını, idare kuruluş ve kişileri bağlayan temel hukuk kurallarıdır.

Kanunlar Anayasaya aykırı olamaz" (md.11).

Bu saptama, bu Kanun Teklifi için de geçerlidir.

Ne var ki, normatif düzenleme yapma faaliyeti, genellikle özensiz olduğu gibi, çoğu Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri vasıtasıyla tamamen TBMM dışında cereyan etmektedir

Kanun teklifinin geneli üzerindeki görüşmelere başlarken 8 ayrı Kanunda ve 1 Kanun Hükmünde Kararnamede değişiklik yapmakta olan 18 maddeden oluşan "mini torba kanun teklifi" nin bu haliyle anayasaya aykırı olduğu yönündeki değerlendirmemiz kabul görmemiştir.[2]

Ayrıca teklif maddelerinin görüşülmesi sırasında; **teklifin 5 maddesinin** Anayasa'ya aykırı olduğu görüşü ileri sürülmüş, ancak bu itirazımız Komisyon Başkanlık Divanınca dikkate alınmamıştır.

---

[2] Bu konudaki geniş değerlendirmeler 196 sıra sayılı Denizli Milletvekili Nilgün Ök ile 46 Milletvekilinin" Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin (2/2633)" ile ilgili Plan ve Bütçe Komisyonu Raporunun 30 ila 35. Sahifeleri ile İzmir Milletvekili Yaşar Kırkpınar ve Düzce Milletvekili Ayşe Keşir ile 2 Milletvekilinin İşsizlik Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/3037) ile ilgili Plan ve Bütçe Komisyonu Raporunun 22 ila 28. Sahifelerinde yer almaktadır.

1.3 Kanun teklifinin 1. maddesinin Anayasa'ya aykırılığı

Teklifin 1. maddesi ile, 14/1/1970 tarihli ve 1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanunu'nun "Para ve kredi konusunda bankanın görev ve yetkileri" başlıklı 40'ıncı maddesinin (III) numaralı fıkrasına bent eklenmek suretiyle,

"Merkez Bankası nezdinde bulunan yabancı ülke merkez bankalarına ait para, alacak, mal, hak ve varlıkların haczedilmemesi, üzerlerine ihtiyati tedbir veya ihtiyati haciz konulmaması esası getirilmektedir."

Maddenin gerekçesinde;

"Madde ile Merkez Bankaları arasında kurulan ilişkilerin işin gerektirdiği diplomatik hassasiyet ve ekonomik güven temelinde yürütülmesini teminen diğer merkez bankalarının Banka nezdindeki para, alacak, mal, hak ve varlıklarının haczedilememesi amaçlanmaktadır."

denilmektedir

1211 sayılı Merkez Bankası Kanunun 1. Maddesi;

"Türkiye'de banknot ihracı imtiyazına münhasıran sahip ve bu Kanunda yazılı görev ve yetkileri haiz olmak üzere "Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası" unvanı altında anonim şirket olarak bir banka kurulmuştur."

hükmünü taşımaktadır.

Söz konusu hükme göre Anonim Şirket statüsünde olan Merkez Bankası için bu şekilde ayrıcalıklı bir düzenlemenin yapılması kanun önünde eşitlik ilkesi açısından da tartışmalıdır.

Madde gerekçesinde yer alan "*Merkez Bankaları arasında kurulan ilişkilerin işin gerektirdiği diplomatik hassasiyet ve ekonomik güven temelinde yürütülmesi*" ibaresinden neyin kastedildiğinin açıklanması gerekmektedir.

Söz konusu düzenleme, böylece, yabancı ülke merkez bankaları kategorisiyle, Merkez Bankası nezdinde para, alacak, mal, hak ve varlıkları bulunan diğer kişilere ilişkin kategori arasında mülkiyet hakkının sınırlanması bakımından haklı nedene dayanmayan bir ayrım ve muamele farklılığı yapmaktadır.

Madde gerekçesinde işaret edilen "*diplomatik hassasiyet ve ekonomik güven*", anayasal ilkelerden sapılmasını meşru ve haklı kılan bir neden olamaz. Teklifin 1.

maddesi, bu açıdan Anayasa'nın kanun önünde eşitlik ilkesini öngören 10. maddesine aykırı bulunmaktadır.

1.4 Kanun teklifinin 2. maddesinin Anayasa'ya aykırılığı

Teklifin 2. maddesi ile, 6/1/1982 tarihli ve 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 27'nci maddesinin (4) numaralı fıkrasına cümle eklenmek suretiyle,

Vergi kanunları uyarınca iadesi talep edilen vergilere ilişkin olarak açılan davalarda, dava konusu edilen tutarın %50'si oranında teminat alınmadan yürütmenin durdurulması kararı verilemeyeceği hususunda düzenleme yapılmaktadır.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 27'nci maddesinin (6) numaralı fıkrasında yer alan genel hükümle; Yürütmenin durdurulması kararları teminat karşılığında verilir; ancak, durumun gereklerine göre teminat aranmayabilir." denilmektedir.

Teklif ile bu genel kurala bir istisna getirilerek "vergi kanunları uyarınca iadesi talep edilen vergilere ilişkin olarak açılan davalarda" dava konusu edilen tutarın %50'si oranında teminat alınması şart koşulmaktadır.

Bu değişiklikle, yürütmenin durdurulması rejiminde, vergi kanunları uyarınca iadesi talep edilen vergilere ilişkin olarak açılan davalar bakımından özel bir hüküm ihdas edilmektedir. Gerçekten de; İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 27. maddesinin 6. fıkrasına göre: "Yürütmenin durdurulması kararları teminat karşılığında verilir; ancak, durumun gereklerine göre teminat aranmayabilir. Taraflar arasında teminata ilişkin olarak çıkan anlaşmazlıklar, yürütmenin durdurulması hakkında karar veren daire, mahkeme veya hakim tarafından çözümlenir. İdareden ve adli yardımdan faydalanan kimselerden teminat alınmaz". Şu halde, kanun teklifinin 2. maddesi, vergi kanunları uyarınca iadesi talep edilen vergilere ilişkin olarak açılan davalarda yürütmenin durdurulması kararının verilmesi bakımından;

1) Durumun gereklerine göre teminat aranmaması,

2) %50'den düşük oranda teminat öngörülmesi,

ihtimallerini ortadan kaldırmaktadır.

İdari Yargılama Usulü Kanunu (m.27) ve Anayasa (m.125) uyarınca, Danıştay veya idari mahkemeler, kural olarak, "idari işlemin uygulanması halinde telafisi güç veya imkânsız zararların doğması ve idari işlemin açıkça hukuka aykırı olması

şartlarının birlikte gerçekleşmesi durumunda", yürütmenin durdurulması kararı verebilmektedirler.

Oysa kanun teklifinin 2. maddesi, vergi kanunları uyarınca iadesi talep edilen vergilere ilişkin olarak açılan davalar bakımından, idari işlemin uygulanması halinde telafisi güç veya imkânsız zararların doğması ve idari işlemin açıkça hukuka aykırı olması şartlarının birlikte gerçekleşmesi durumunda, başka konulu davalara göre (durumun gereklerine göre) teminat aranmaması ve %50'den düşük oranda teminat öngörülmesi olanaklarını ortadan kaldırmaktadır.

Bu kategorik kural, böylece, hak arama özgürlüğünün bir tezahür biçimi olan yürütmenin durdurulması kararı verilmesi olanağını (maddi durumu uygun olmayan) ilgili davacı kategorisi bakımından ölçüsüz şekilde sınırlayarak Anayasa'nın 36. maddesiyle çelişmektedir.

Bunun yanında; teklifin söz konusu 2. maddesi, Türkiye hukukunda hak arama özgürlüğünün bir tezahür biçimi olan yürütmenin durdurulması kararı verilmesine ulaşma olanağını, vergi kanunları uyarınca iadesi talep edilen vergilere ilişkin olarak açılan davaların davacıları bakımından, idari yargı önüne gelen başka konulu davaların davacılarına göre belirgin şekilde zorlaştırmaktadır. Oysa, yürütmenin durdurulması kararının verilebilmesi için gerekli koşullar bakımından söz konusu iki kategori davacı arasında ayrım yapmayı haklı kılan makul bir sebep bulunmamaktadır. Anayasa Mahkemesi'nin ifade ettiği üzere; "[Eşitlik ilkesi] ile güdülen amaç, benzer koşullar içinde olan, özdeş nitelikte bulunan durumların yasalarca aynı işleme uyruk tutulmasını sağlamaktır." (AYM, 13.04.1976 tarih ve 1976/3 E.; 1976/3 K. sayılı Karar). Haklı bir sebep olmadan aynı durumdaki kişi kategorileri arasında muamele farklılığı yaratan teklifin 2. maddesi, bu itibarla Anayasa'nın 10. maddesine aykırıdır.

Teklif maddesi gerekçesinde öne sürülen pratik sebepler ve bu arada "sınırlı sayıdaki işlem nedeniyle Hazine kaybının önlenmesi gereği", Anayasa'ya aykırı bir düzenlemeye meşruiyet sağlayamamaktadır.

Yürütmenin durdurulması kararlarına ilişkin olarak madde 2'de öngörülen sınırlama, Anayasa madde 125'e de açıkça aykırı bulunmaktadır.

1.5 Kanun teklifinin 11. maddesinin Anayasa'ya aykırılığı

Teklifin 11. maddesi ile 5/1/2002 tarihli ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'na geçici madde eklenerek, 1 Aralık 2021 tarihinden önce ihalesi yapılmış,

yapımı halen devam eden, fesih veya tasfiye edilmeden kabulü/geçici kabulü yapılmış mal ve hizmet alımıyla yapım işlerine ilişkin TL üzerinden yapılmış sözleşmelere fiyat farkı verilmesine olanak sağlanmakta,

Fiyat farkı, ihale sözleşmesinde fiyat farkı verileceğine ilişkin hüküm bulunup bulunmadığına bakılmaksızın, 1 Temmuz 2021 ile 31 Aralık 2021 tarihleri arasında gerçekleştirilen kısımlar için sözleşmelerine göre hesaplanacak fiyat farkına ek olarak ek fiyat farkı verilmekte,

Ayrıca, bu sözleşmelerin yüklenicilerin başvurusu ve ilgili kamu kuruluşunun onayıyla başkalarına devredilmesine de olanak sağlanmakta,

Cumhurbaşkanına da alım türleri, konuları, ürün ve girdiler, işin niteliği, sözleşmesine göre fiyat farkı verilip verilmediği veya uygulanan fiyat farkı formülü gibi kriterlere göre ek fiyat farkı hesaplama yöntemleri belirleme, sözleşmelerin devrine ilişkin esas ve usulleri tespit etme konusunda yetki verilmektedir.

Anayasa'nın 2. maddesindeki hukuk devleti ilkesi gereğince, yasama işlemlerinin kişisel yararları değil kamu yararını gerçekleştirmek amacıyla yapılması zorunludur.

Yine, Anayasa'nın 2. maddesinde belirtilen hukuk devletinin temel unsurlarından biri belirliliktir. Bir hukuk devletinde yasaların belirli, erişilebilir ve öngörülebilir olması zorunludur. Öngörülebilirlik, aynı zamanda keyfi uygulamalara ve müdahalelere karşı yasanın yeterli güvenceler içermesini de gerektirir.

Kanun teklifinin 11. maddesi; söz konusu alanda, hiçbir kaide, genel çerçeve, ölçüt ve denetime tabi olmayacak şekilde, yürütmeye sınırsız takdir yetkisi tanımaktadır. Cumhurbaşkanı'nın bu alanda alacağı kararların dayanacağı ve Anayasa'yla bağdaşır olması gereken esasların kanun düzeyinde belirlenmemesi ve böylece tamamen keyfî işlemlere açık olması, hukuki belirlilik ilkesine aykırıdır.

Özellikle; ek fiyat farkı verilebilecek alım türlerini, ürün ve girdiler ile ek fiyat farkı hesaplamalarına ilişkin esas ve usulleri belirleme yetkisini hiçbir nesnel ve somut ölçüt olmadan Cumhurbaşkanı'nın haiz olduğu hükmü, Cumhurbaşkanı'nın kanunca çerçevelenmemiş keyfî kararlar almasını mümkün kılması itibariyle de açıkça kamu yararına aykırıdır. İhtilaflı düzenleme, bu sebeple Anayasa'nın 2. maddesini de ihlal etmektedir.

Kanun teklifinin 11. maddesi; ek fiyat farkı verilebilecek alım türlerini, ürün ve girdileri belirleme yetkisini hiçbir objektif ve somut ölçütle çerçevelenmeden ve sınırlanmadan Cumhurbaşkanı'na tanıyarak, son tahlilde 4734 sayılı Kanun bağlamındaki yükleniciler arasında, Cumhurbaşkanı'nın keyfî iradesine tabi şekilde muamele farklılığı doğurulmasını mümkün kılmaktadır.

Teklifin 11. maddesi; kanun düzeyinde belirlenmiş herhangi bir haklı nedenin yokluğunda, yürütmenin mutlak iradesine tabi şekilde, maruz kalınan ekonomik koşullar bakımından aynı durumda olan ilgili yükleniciler arasında ayrım yapmaktadır. Böylece, benzer durumdaki yüklenicilerden bazıları ek fiyat farkı alabilirken, bazıları alamayacaktır. Kanun önünde eşitlik ilkesinin aşikar bir ihlali olan söz konusu durumu mümkün kılan ve kaçınılmaz olarak bu duruma yol açacak olan 11. maddede Cumhurbaşkanı'na tanınan söz konusu yetki, bu itibarla Anayasa'nın 10. maddesine aykırı bulunmaktadır.

Kanun teklifinin 11. maddesi; 4734 sayılı Kanun bağlamındaki yükleniciler bakımından, bir tür ek fiyat farkı hakkı öngörmektedir. Kişinin mal varlığının artmasına yol açacak söz konusu hak, Anayasa'nın 35. maddesinde öngörülen mülkiyet hakkının uygulanma alanına girmektedir. Buna karşın, Cumhurbaşkanı'nın, hiçbir objektif ölçütle çerçevelenmemiş ek fiyat farkı verilebilecek alım türlerini, ürün ve girdileri belirleme yetkisi sonucunda, 4734 sayılı Kanun bağlamındaki bazı yükleniciler söz konusu ek fiyat farkı hakkından yararlanamayacaktır. Bu haktan yararlanamamak, mülkiyet hakkının sınırlanması anlamına gelir. Cumhurbaşkanı'na tanınan bu belirsiz ve öngörülemez kapsamlı mülkiyet hakkını sınırlama yetkisi; maddi ve şekli anlamlardaki kanunilik ilkesine aykırıdır. Söz konusu 11. madde, bu itibarla Anayasa'nın 35. ve 13. maddelerini de ihlal etmektedir.

Anayasa'nın 104. maddesinin 17. fıkrasının ikinci cümlesi uyarınca, "*Anayasanın ikinci kısmının birinci ve ikinci bölümlerinde yer alan temel haklar, kişi hakları ve ödevleriyle dördüncü bölümde yer alan siyasi haklar ve ödevler Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenlenemez*". Ek fiyat farkı verilebilecek alım türlerini, ürünleri ve girdileri ve yine sözleşme devrine ilişkin esas ve usulleri belirleme yetkisi mülkiyet hakkı üzerinde sonuçlar doğuracağından ve böylece temel bir hak olan mülkiyet hakkının düzenlenmesi söz konusu olacağından, ihtilaflı teklif maddesi Anayasa'nın 104. maddesine de aykırıdır.

Söz konusu düzenleme yukarıda izah edilen nedenlerle; Anayasanın 2, 10, 13, 35 ve 104. maddelerine aykırı bulunmaktadır.

1.6 Kanun teklifinin 12. maddesinin Anayasa'ya aykırılığı

Teklifin 12. maddesi ile, 28/3/2002 tarihli ve 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'a geçici madde eklenmek suretiyle 20 aralık 2021'de açıklanan ve uygulanmaya başlanan kur korumalı TL mevduatın yasal alt yapısı oluşturulmaktadır.

Yapılan düzenleme ile ayrıca bu madde kapsamında ödenecek destek tutarını ve hesaplama yöntemini, kur desteğinden yaralanacak gerçek kişi kapsamını, hesap türlerini, vadeleri, limitleri, hesapların vadeden önce kapatılması halinde yapılacak kesintiler ile bu kesintilerin Hazine ve Maliye Bakanlığına aktarılması,, bu madde kapsamında destek olarak , aktarılacak kaynağın kullandırılması, uygulama ve denetimine ilişkin usul ve esasları belirleme konusunda Cumhurbaşkanına yetki verilmektedir. Ayrıca Cumhurbaşkanına, hesap açma tarihini öne çekme (31 Aralık 2022'den önce uygulamayı bitirme yetkisi) ve süreyi 31 Aralık 2023 tarihine kadar uzatma yetkisi de verilmektedir.

Anayasa'nın Cumhurbaşkanının görev ve yetkilerini düzenleyen 104. maddesinde; Cumhurbaşkanına, kur desteğinden yaralanacak gerçek kişi kapsamını, hesap türlerini, vadeleri, limitleri, hesapların vadeden önce kapatılması halinde yapılacak kesintileri, ödenecek destek tutarını, aktarılacak kaynağın kullandırılması ve denetimine ilişkin usul ve esasları belirleme konusunda Cumhurbaşkanına yetki verilmesini sağlayacak herhangi bir düzenleme bulunmamaktadır.

Anayasanın "Vergi ödevi" başlıklı 73. maddesi;

"Madde 73 – Herkes, kamu giderlerini karşılamak üzere, mali gücüne göre, vergi ödemekle yükümlüdür.

Vergi yükünün adaletli ve dengeli dağılımı, maliye politikasının sosyal amacıdır.

Vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümlülükler kanunla konulur, değiştirilir veya kaldırılır.

Vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümlülüklerin muaflık, istisnalar ve indirimleriyle oranlarına ilişkin hükümlerinde kanunun belirttiği yukarı ve aşağı sınırlar içinde değişiklik yapmak yetkisi Cumhurbaşkanına verilebilir."

hükmünü taşımaktadır.

Mevduat ve katılma hesaplarının getirilerini kur artışlarına karşı desteklemek amacıyla Devlet bütçesinden ödenek ayrılması, vergi yükümlülerinin haklarını ihlal etmesi itibariyle Anayasa madde 73'e aykırılık teşkil etmektedir.

Söz konusu aykırılık üç açıdan öne sürülebilir:

-Bütçeden ayrılacak ödenek, kamu giderlerini karşılamaya yönelik olduğuna göre, TL üzerinden belirlenen faiz ile kur artışı arasında fark doğması durumunda, bu kur farkının kamu gideri olduğunu öne sürmek zordur.

-Herkes, mali gücüne göre vergi yükümlüsü olmakla birlikte, vergi yükümlüsü olan herkes, bankalarda mevduat ve katılım hesaplarına sahip olmayıp, ancak belli gelir düzeyine sahip olan kişiler mevduat sahibi olabilir veya dövize yatırım yapabilir. Bu bakımdan, gelir düzeyi yüksek olan vergi yükümlülerinin TL mevduatlarının döviz karşısında korunması için, mali gücü sınırlı olan vergi yükümlüsünün katkı vermesi, madde 73 ilkelerine aykırı olduğu gibi, kamu nimetlerinden yararlanmada ve kamusal külfetlere katlanmada eşitlik ilkesine aykırıdır.

-Dahası, vergi yükünün adaletli ve dengeli dağılımı, maliye politikasının sosyal amacı olduğu dikkate alındığında, bu dengenin kamu giderleri dışında harcama hedefinde bozulması, haydi haydi madde 73/2'ye aykırılık oluşturmaktadır.

Kanun teklifinin 12. maddesinin Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'a eklediği geçici madde 35 bağlamında, Hazine ve Maliye Bakanlığı, maddenin uygulanması kapsamında Merkez Bankası ve bankalardan gerekli veri ve bilgiyi talep edebilecektir. Merkez Bankası ve bankalar, talep edilen veri ve bilgiyi Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın belirleyeceği şekil ve süreler içinde vermekle yükümlü olup, veri ve bilginin maddenin birinci fıkrasında belirtilen amaçlar çerçevesinde Hazine ve Maliye Bakanlığı'na verilmesinde, özel kanunlardaki yasaklayıcı ve sınırlayıcı hükümler uygulanmayacaktır.

Kanun teklifinin 12. maddesinin, bankalardan Hazine ve Maliye Bakanlığı'na aktarılacağını belirttiği verilerin bir kısmının kişisel veri niteliğinde olacağında şüphe yoktur.

Kanun teklifinin 12. maddesinin Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'a eklediği geçici madde 35 bağlamında, Hazine ve Maliye Bakanlığı, maddenin uygulanması kapsamında Merkez Bankası ve bankalardan gerekli veri ve bilgiyi talep edebilecektir. Merkez Bankası ve bankalar, talep edilen veri ve bilgiyi Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın belirleyeceği şekil ve süreler içinde vermekle yükümlü olup, veri ve bilginin maddenin birinci fıkrasında belirtilen amaçlar çerçevesinde Hazine ve Maliye Bakanlığı'na verilmesinde, özel kanunlardaki yasaklayıcı ve sınırlayıcı hükümler uygulanmayacaktır.

Kişisel verilerin kişinin açık rızası olmadan aktarılmasını öngören teklif maddesi;

a) Talebi üzerine Hazine ve Maliye Bakanlığı'na aktarılacak verilerin türü ve kapsamını,

b) Suistimalleri engelleyecek somut güvencelerin neler olduğunu,

c) Kişisel verilerin düzeltilmesi ve/veya silinmesi bakımından izlenecek başvuru usulünü ve yetkili merci, süre gibi ilgili hususları,

açık şekilde düzenlememiştir.

Hiçbir açık ve somut sınırlandırmaya tabi olmayan söz konusu yetki, kişisel verilerin korunması hakkını tamamen savunmasız bırakmakta ve keyfiliğe açık hale getirmektedir. Kanunilik ilkesinin gereğini yerine getirmeyen ve keyfî sınırlamalara yol açacak teklif maddesi, bu sebeple Anayasa'nın 20. maddesine aykırıdır.

Hukuk devletinin temel ilkelerinden biri "*hukuk güvenliği*" ilkesidir. Hukuk güvenliği, normların öngörülebilir olmasını, bireylerin tüm eylem ve işlemlerinde devlete güven duyabilmesini, devletin de yasal düzenlemelerde bu güven duygusunu zedeleyici yöntemlerden kaçınmasını gerekli kılar.

Hukuk devletinde kanun metinlerinin ilgili kişilerin mevcut şartlar altında belirli bir işlemin ne tür sonuçlar doğurabileceğini makul bir düzeyde öngörmelerini mümkün kılacak şekilde düzenlenmesi gerekmektedir. "*Belirlilik'* ilkesine göre ise yasal düzenlemelerin hem kişiler hem de idare yönünden herhangi bir tereddüde ve kuşkuya yer vermeyecek şekilde açık, net, anlaşılır, uygulanabilir ve nesnel olması, ayrıca kamu

otoritelerinin keyfi uygulamalarına karşı koruyucu önlem içermesi de gereklidir (*Anayasa Mahkemesi'nin 18.06.2013 tarihli ve 2012/157 E.; 2013/79 K. sayılı Kararı*). Ancak Bakanlığa tanınan ve hiçbir açık ve somut koşulla sınırlandırılmayan söz konusu aşırı takdir yetkisi, Bakanlığın keyfi uygulamalarına sebep olabilecektir.

Söz konusu düzenleme, bu itibarla Anayasa'nın 2. maddesine de aykırı bulunmaktadır.

1.7 Kanun teklifinin 16. maddesinin Anayasa'ya aykırılığı

Teklifin 16. maddesi ile 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'ye geçici madde eklenmek suretiyle, toplu iş sözleşmesinde kanunla değişiklik yapılmakta, kamu çalışanlarına, toplu sözleşmeye ek olarak yüzde 2,5 ek zam yapılmaktadır.

Kanun teklifinin gerekçesinde de belirtildiği üzere "... toplu sözleşmeye göre 2021 yılı ikinci yarısından kaynaklı enflasyon farkı dahil 1/1/2022 tarihinden geçerli olmak üzere %27,9 oranında yapılması gereken zammın %30,95'e çıkarılması amaçlanmaktadır." Şeklindeki ifade ile 4688 sayılı Kanuna göre 1 Ocak 2022 tarihinde yürürlüğe giren toplu iş sözleşmesinin kamu görevlilerinin maaş zammını düzenleyen 6. maddesi bir kanun ile değiştirilmektedir.

İş hukuku açısından imzalanmış bir Toplu iş sözleşmesinin emredici etkisinin bir istisnası iş sözleşmelerinin toplu iş sözleşmesine aykırı olan hükümlerinin işçinin yararına olmasıdır. Yararlılık ilkesi olarak adlandırılan bu kurala göre, toplu iş sözleşmesine aykırı olmasına rağmen işçi yararına olan hükümler geçerliliğini korur. Bu bağlamda söz konusu kanun teklifi bu açıdan yasalaştığı takdirde geçerliliğini koruyacaktır.

Söz konusu kanuni düzenleme kamu görevlilerinin lehine olan bir düzenleme olmasına rağmen, hukuki açıdan Anayasa'nın 53. maddesinde tanımlanan toplu sözleşme hakkına ve 48. maddesinde tanımlanan sözleşme hürriyeti hakkına müdahale niteliğindedir.

İmzalanmış bir toplu sözleşmenin bir kanun ile çalışan aleyhine de değiştirilebilmesini, yasa koyucunun Anayasa'da tanımlanan toplu pazarlık hakkına müdahale etmesinin yolunu açarak sözleşme hürriyetini zedelemesi söz konusudur.

Yine söz konusu müdahale imzalanmış olan bir toplu sözleşmenin tek taraflı olarak değiştirilmesi nedeniyle 98 sayılı Sözleşme'nin güvence altına aldığı "özgür ve gönüllü toplu pazarlık ilkesi"nin de zedelenmesi anlamına gelmektedir.

Toplu sözleşmeler, uluslararası ve ulusal hukukta dayanağı olan hukuk metinleridir. Hukuk devletinin genel gereklerinden birisi de yargı mercilerinin de diğer Devlet organları gibi hukuka bağlı olmasıdır. Bu Kanun teklifi ile ILO Sözleşmeleri, AİHM içtihatları, Anayasal hüküm ve 4688 sayılı Kanun hükümleri hiç dikkate alınmamıştır. Kaldı ki, Anayasa (m.90) gereğince uluslararası sözleşmeler, kanunlarla çatışmaları durumunda bile, öncelikle uygulaması Anayasal zorunluluktur.

Teklifin yukarıda belirtilen 5. maddesi ile getirilen düzenlemeler hakkında Anayasanın yukarıda belirtilen ilgili maddelerine aykırılık yönündeki iddiamız komisyon görüşmeleri sırasında ileri sürülmüş, ancak bu durum dikkate alınmayarak iç tüzük gereği gereken işlem yapılmamıştır.

Oysa Meclis İç Tüzüğünün 38. maddesi " Komisyonlar, kendilerine havale edilen tasarı veya tekliflerin ilk önce Anayasanın metin ve ruhuna aykırı olup olmadığını tetkik etmekle yükümlüdürler. Bir komisyon, bir tasarı veya teklifin Anayasaya aykırı olduğunu gördüğü takdirde gerekçesini belirterek maddelerin müzakeresine geçmeden reddeder" hükmünü taşımakta olup bu sorun bu madde uyarınca çözüme bağlanmadan tasarı görüşmelerine geçilemez.

Buna karşın Anayasa'ya aykırılık iddiası karara bağlanmadan maddeler üzerinde görüşmelere geçilmesi İçtüzüğe aykırıdır.

2. Yaklaşık kırk iki aylık süre boyunca uygulanmaya çalışılan Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi olarak adlandırılan sistemin de sakıncalarına ilave olarak, olağan yasa yapma sürecinin de dışına çıkılarak, TBMM'de ilgili komisyonlarda yeteri kadar tartışılmayan kanun teklifleriyle sadece Plan ve Bütçe Komisyonundan geçirilmek suretiyle yasa yapma alışkanlığı genel demokratik ilkelere ve TBMM geleneklerine aykırıdır.

T.B.M.M.'nin geçmiş yasama dönemlerinde kanun tasarıları ve tekliflerinin acele ile gündeme getirilerek kamuoyunda ve ilgili komisyonlarda yeterince tartışılmadan aceleyle yasalaştırılması yöntemi bir alışkanlık haline getirilmiş bulunmaktadır.

Bu alışkanlık Türkiye Büyük Millet Meclisinin 27. Dönemin 5.Yasama döneminde de ısrarla sürdürülmektedir. Daha önce de Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülerek yasalaştırılan 26.07.2018 tarih ve 7146 sayılı "Askerlik Kanunu ile Diğer Bazı Kanunlarda ve 663 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun", "11.10.2018 tarih ve 7147 sayılı "Türkiye Kalkınma ve Yatırım Bankası Anonim Şirketi Hakkında Kanun", 27.12.2018 tarih ve 7159 sayılı "Karayolları Trafik Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun", 17.01.2019 tarih ve 7161 sayılı "Vergi Kanunları ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun", 18.01.2019 tarih ve 7162 sayılı "Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun 21.02.2019 tarih ve 7166 sayılı Sosyal Hizmetler Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, 30.05.2019 tarih ve 7176 sayılı "Bazı Kanunlar ile 635 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun", 17.07.2019 tarih ve 7186 sayılı "Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun" , 05.12.2019 tarih ve 7194 sayılı Digital Hizmet Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun", 21.12.2019 tarih ve 7201 sayılı "Kamulaştırma Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun", 20.02.2020 tarih ve 7222 sayılı Bankacılık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, 25.03.2020 tarih ve 7226 sayılı "Bazı Kanunlarda Değişiklik yapılması Hakkında Kanun", 16.04.2020 tarih ve 7244 sayılı "Yeni Koronavirüs (Covid-19) Salgınının Ekonomik Ve Sosyal Hayata Etkilerinin Azaltılması Hakkında Kanun İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, 18.06.2020 tarih ve 7247 sayılı "Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun", 23.07.2020 tarih ve 7252 sayılı "Digital Mecralar Komisyonu Kurulması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun", 16.10.2020 tarih ve 7254 sayılı "Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun" 11.11.2021 tarih ve 7256 sayılı "Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun", 15.04.2021 tarih ve 7316 sayılı numaralı "Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında

Kanun İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun", 29.04.2021 tarih ve 7318 sayılı "Vergi Usul Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun", 20.05.2021 tarih ve 7319 sayılı "Sigortacılık ile Diğer Bazı Alanlara İlişkin Kanunlarda ve Bir Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun", 03.06.2021 tarih ve 7326 sayılı "Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun" , 18.07.2021 tarih ve 7333 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, 22.12.2021 tarih ve 7349 sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun gibi Giresun Milletvekili Cemal Öztürk ve 78 Milletvekili tarafından verilen (2/4058) esas numaralı "Bireysel Emeklilik Tasarruf Ve Yatırım Sistemi Kanunu İle Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi" de geçmiş dönemde benzerlerinde rastlanan özellikleri taşıyan 18 maddelik bir mini torba yasa hüviyetinde bulunmaktadır.

Söz konusu kanun teklifinin sivil toplum kuruluşlarının, sektör temsilcilerinin ve ilgili kamu kuruluşlarının geniş ölçüde görüşüne başvurulmadan acele ile hazırlandığı anlaşılmaktadır.

Söz konusu torba kanun teklifi 4.01.2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş, aynı tarihte esas komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonuna tali komisyon olarak da Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Adalet Komisyonlarına sevk edilmiştir.

Kanun teklifi diğer bazı ihtisas komisyonlarının ilgi ve çalışma alanlarına giren bazı düzenlemeleri içermesine rağmen başkaca herhangi bir tali komisyona sevk edilmemiştir.

Söz konusu kanun teklifinin Komisyonun 07.01.2022 günü saat 10.00'da Plan ve Bütçe Komisyonunun yapacağı toplantının gündemine alındığı Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığının yine 04.01.2022 tarih ve Z-13922241-130.02-939991 sayılı yazıları ile komisyon üyelerine bildirilmiştir.

Söz konusu kanun teklifinin Adalet ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler, Komisyonlarında gündeme alınıp görüşülmediği öğrenilmiştir.

Kanun teklif metninin Komisyonda görüşülmesine başlanılmadan önce tarafımızca yapılan mutlaka yasalaşması gereken ivedi düzenlemelerle, detaylı teknik çalışmayı gerektirmeyen maddelerle ilgili çalışmanın teklifin diğer maddelerinden

ayrılarak süratle yasalaştırılması, diğer maddeler ile ilgili olarak daha detaylı bir çalışmanın yapılması yönündeki önerimiz kabul görmemiştir.

Kanun teklifi Plan ve Bütçe Komisyonunun 07.01.2022 günü saat 10.00'de başlayan toplantısında yaklaşık 14 saatlik aralıksız bir çalışma süreci sonunda kabul edilmiştir.

Geçmiş dönemlerde kötü bir alışkanlık olarak değerlendirdiğimiz bu türden kanun hazırlama ve yapma tekniği, hem torba kanun teklif ve tasarılarında ele alınan konuların yürürlükteki mevzuatla uyumu açısından ciddi sorunlar yaratmış, hem de bu kanunların uygulanması aşamasında daha önceden öngörülemeyen sıkıntıların ortaya çıkmasına neden olmuştur. Bunun sonucunda, TBMM'den ilgili ihtisas komisyonlarında yeterince tartışılıp görüşülmeden acele bir şekilde geçen çok sayıda düzenlemeden ülkemiz ve vatandaşlarımız doğrudan veya dolaylı olarak olumsuz etkilenerek mağdur olmakta ve aynı kanun maddesinin kısa süre içinde defalarca değiştirilmesi gereği doğmaktadır. Hatta bu düzenlemelerden bazıları bilahare Anayasa Mahkemesi tarafından Anayasa'ya aykırı bulunularak iptal edilmektedir.

Devlet yönetimini ve toplumun geniş kesimlerini yakından ilgilendiren, bazı sektörlerde iş ve işleyiş kurallarını, piyasa oluşumunu, ekonomideki kaynak dağılımını ve ekonomik tercihleri etkileyen bu nitelikteki düzenlemelerin, acele ile kamuoyunda ve komisyonlarda yeterince tartışılmadan torba kanun yöntemiyle yasalaştırılmak istenmesi demokrasimizin yerleşik teamüllerine de uygun değildir.

Bu yöntemle, ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının ve ilgili sivil toplum örgütlerinin kanunların hazırlık ve görüşülme aşamasında görüşlerinin alınamamasına, getirilen düzenlemelerin ekonomik ve mali etkilerinin yeteri kadar anlaşılamamasına ve tartışılamamasına sebebiyet verilmektedir.

Bu durumda aynı zamanda kanun teklifleri, düzenleyici etki analizleri yapılmadan TBMM'ye sunulmuş olmakta, dolayısıyla söz konusu kanun değişikliklerinin yasal bir gereklilik olan bütçeye ve ekonomiye getireceği mali yükü hesaplanamamaktadır. Bu çerçevede bütçe dengesinin bozulması ve dolayısıyla da ülke ekonomisinin olumsuz yönde etkilenmesine neden olunmaktadır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 02.07.2018 tarih ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile değişik "Gelir ve giderleri etkileyecek kanun teklifleri" başlıklı 14'üncü maddesi, Kamu gelirlerinin azalmasına veya kamu

giderlerinin artmasına neden olacak ve kamu idarelerini yükümlülük altına sokacak kanun tekliflerinin getireceği malî yükün, orta vadeli program ve malî plan çerçevesinde, en az üç yıllık dönem için hesaplanıp tekliflere eklenmesi ve sosyal güvenliğe yönelik kanun tekliflerinde ise en az yirmi yıllık aktüeryal hesaplara yer verilmesi zorunluluğunu hüküm altına almıştır.

Söz konusu teklifin görüşülmesi esnasında bazı maddelerle ilgili bir mali yük tablosu komisyon üyelerinin dikkatine sunulmuştur. Ancak söz konusu kanun teklifinin 12. Maddesinde yer alan 28/3/2002 tarihli ve 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'a geçici madde eklenmesi .ile ilgili düzenlemenin bütçeye ne kadar yük getirdiği ile ilgili olarak herhangi bir rakama mali yük tablosunda yer verilmemiştir. Komisyon çalışmaları sırasında bu konuda yöneltilen sorulara da tatminkar yanıtlar verilmemiştir.

5018 sayılı Kanunun 14. maddesinde açıklanan hesaplamalar kanun tekliflerinin ve komisyonlarda görüşülmesine başlanılması yasa yapma sürecinin etkin çalışması ve daha sağlıklı ve uzun ömürlü yasal düzenlemelerin yapılması açısından önemlidir.

Erkler ayrılığı ilkesini zedeleyen TBMM'nin denge ve denetleme mekanizmasını tamamen ortadan kaldıran Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi olarak adlandırılan yeni durumda; kanun tekliflerinin bizzat milletvekilleri tarafından hazırlanmış olduğu varsayımıyla (?) kanun teklifleri ve etki analizleri ile ilgili mekanizmanın nasıl kurulacağı, etki analizi için gereken sayısal verilerin yürütme organından ne tür bir yöntemle edinilip komisyon üyelerine sunulacağı konusunda belirsizlikler mevcut bulunmaktadır. Bu sorunun ivedilikle ele alınarak çözüme kavuşturulması gerekmektedir.

Diğer taraftan, farklı komisyonların görev alanlarına giren düzenlemeleri içeren torba kanun tekliflerinin ilgili komisyonlarda görüşülmesi yerine esas komisyon sıfatıyla sadece Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülmesi ve esastan ilgili oldukları halde tali komisyon olarak belirlenen diğer komisyonlarda görüşülmemesi ve görüş bildirilmemesi, yasama faaliyetlerinin etkisizleştirilmesine yol açmaktadır.

Teklifte yer alan madde metinlerinden her biri ayrı ihtisas komisyonunun çalışma alanına giren, detaylarıyla uzun uzun görüşülüp tartışılması gereken düzenleme konularıdır.

18 maddelik söz konusu mini torba kanun teklifinin;

-2. maddesinin Adalet Komisyonunda,

-3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, ve 13. maddelerinin Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunda,

-10. maddesinin Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunda,

ayrıca esas veya tali komisyon sıfatıyla görüşülmesi gerekmekte idi.

TBMM İçtüzüğünün 23'üncü maddesinde "Tali komisyonların hangi yönden veya hangi maddeler hakkında görüş bildirecekleri havale sırasında belirtilmemiş ise, bu komisyonlar görüşlerini kendileriyle ilgili gördükleri hususlar üzerinde bildirirler" denilirken, yine İçtüzüğün 34'üncü maddesinde "Bir komisyon, kendisine havale edilen teklifi, başka bir komisyonun ihtisası dahilinde görürse, gerekçeli olarak teklifin o komisyona havale edilmesini isteyebilir. Bir komisyon, kendisine havale edilen teklif yahut herhangi bir mesele için, bir başka komisyonun düşüncesini öğrenmeyi gerekli görürse, teklifin o komisyonda görüşüldükten sonra iadesini isteyebilir" denilmektedir. Yine, aynı maddenin bir başka paragrafında "Bir komisyon, başka bir komisyona havale edilmiş bir teklif yahut herhangi bir mesele için düşüncesini belirtmekte yarar görürse, o teklifin kendisine havale edilmesini isteyebilir" hükmüne yer verilmiştir

Komisyonlara üye seçilirken milletvekillerinin uzmanlık ve ilgili alanları göz önüne alınmaktadır. Plan ve Bütçe Komisyonu üyelerinin her konuda yetkin birer uzman olduğunu söylemek mümkün değildir. Bu nedenle özel uzmanlık alanı ve değerlendirme, tartışma gerektiren konuların öncelikle ilgili komisyonlarda görüşülmesi gerekmektedir. Plan ve Bütçe Komisyonunun asıl komisyon olduğu durumlarda da tekliflerin ilgili tali komisyonlarca düzenlenecek komisyon raporları dikkate alınarak Plan ve Bütçe Komisyonunda karara bağlanması hem doğru hem de İçtüzükle uygun olacaktır.

Söz konusu 18 maddelik mini torba kanun teklifi toplam 8 ayrı Kanunda ve 1 Kanun Hükmünde Kararnamede değişiklik yapmaktadır. Bu durumu belirtir tablo aşağıda yer almaktadır.

Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4058)

Teklif Maddesi	Kanun No.	Düzenleme Yaptığı Kanun
1	1	14/1/1970 tarihli ve **1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanunu**'nun 40'ıncı maddesinin (III) numaralı fıkrasına bent eklenmesi.
2	2	6/1/1982 tarihli ve **2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu**'nun 27'nci maddesinin (4) numaralı fıkrasına cümle eklenmesi.
3	3	28/3/2001 tarihli ve **4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu**'nun 2'nci maddesinin birinci fıkrasının (a), (b), (c), (d), (h) ve (ı) bentlerinin değiştirilmesi.
4		4632 sayılı Kanunun 6'ncı maddesinin üçüncü fıkrasının üçüncü ve dördüncü cümlelerinin değiştirilmesi ve fıkraya cümle eklenmesi.
5		4632 sayılı Kanunun 17'nci maddesinin ikinci fıkrasına cümle eklenmesi.
6		4632 sayılı Kanunun ek 1 inci maddesinin birinci fıkrasının değiştirilmesi, dördüncü fıkrasında yer alan "veya katılımcılara yapılacak Devlet katkısı ödemesine mahsup edilebilir. Hak kazanılmayan tutarlarla ilgili mahsuplaşma işlemleri ile bu işlemlerin gerçekleştirilme sürelerine ilişkin esas ve usuller Maliye Bakanlığının görüşü alınarak Müsteşarlıkça belirlenir" ibaresinin madde metninden çıkarılması, fıkrada yer alan "Müsteşarlığa" ibaresinin "Bakanlığa" şeklinde, "Müsteşarlıkça" ibaresinin "Bakanlığın uygun görüşüyle, Kurumca" şeklinde, altıncı fıkrasında yer alan "Müsteşarlığa" ibaresinin "Bakanlığa" şeklinde, sekizinci fıkrasında yer alan "Müsteşarlıkça emeklilik" ibaresinin "Bakanlıkça emeklilik", "Müsteşarlıkça tanımlanan" ibaresinin "Kurumca tanımlanan" şeklinde, "için Müsteşarlıkça emeklilik" ibaresinin "için Bakanlıkça veya Kurumca emeklilik" şeklinde, dokuzuncu fıkrasında yer alan "Müsteşarlıkça" ibarelerinin "Bakanlıkça" şeklinde değiştirilmesi ve maddeye fıkra eklenmesi.
7		4632 sayılı Kanunun ek 2'nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "Müsteşarlıkça" ibaresinin "Kurumca" şeklinde değiştirilmesi ve fıkraya birinci cümlesinden sonra gelmek üzere cümle eklenmesi, beşinci fıkrasında yer alan "Müsteşarlık" ibaresinin "Bakanlığın uygun görüşüyle,

		Kurum" şeklinde, "Müsteşarlıkça" ibaresinin "Bakanlığın uygun görüşüyle, Kurumca" şeklinde, yedinci fıkrasında yer alan "Bakan" ibaresinin "Bakanlığın uygun görüşüyle, Kurul" şeklinde, "Müsteşarlığın" ibaresinin "Bakanlığın uygun görüşüyle, Kurumun" şeklinde değiştirilmesi, fıkrada yer alan "güvenli" ibaresinin metinden çıkarılması ve sekizinci fıkrada yer alan "Müsteşarlık" ibaresinin "Bakanlığın uygun görüşüyle, Kurum" şeklinde değiştirilmesi.
8		4632 sayılı Kanunun, bu maddeyi ihdas eden Kanunla değiştirilen maddeleri dışında kalan diğer maddelerinde yer alan "Müsteşarlık" ibarelerinin "Kurum" şeklinde, "Müsteşarlıkça" ibarelerinin "Kurumca" şeklinde, "Müsteşarlığın" ibarelerinin "Kurumun" şeklinde, "Müsteşarlığa" ibarelerinin "Kuruma" şeklinde, "Bakan" ibarelerinin "Kurul" şeklinde, "Bakanlığın" ibarelerinin "Kurulun" şeklinde, "Kurulca" ibarelerinin "Sermaye Piyasası Kurulunca" şeklinde, "Kurul" ibarelerinin "Sermaye Piyasası Kurulu" şeklinde, "Kurulun" ibarelerinin "Sermaye Piyasası Kurulunun" şeklinde, "Kurula" ibarelerinin "Sermaye Piyasası Kuruluna" şeklinde, "Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumunca" ibaresinin "Kurumca" şeklinde ve "Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu" ibaresinin "Kurum" şeklinde değiştirilmesi.
9		4632 sayılı Kanuna geçici madde eklenmesi.
10	4	18/4/2001 tarihli ve **4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanunu**'nun 11 inci maddesine fıkra eklenmesi.
11	5	5/1/2002 tarihli ve **4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu**'na geçici madde eklenmesi.
12	6	28/3/2002 tarihli ve **4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun**'a geçici madde eklenmesi.
13	7	31/5/2006 tarihli ve **5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu**'nun ek 19 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan "1.500" ibaresinin "2.500" şeklinde değiştirilmesi.
14	8	13/6/2006 tarihli ve **5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu**'nun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine alt bent eklenmesi, bendin son cümlesinin değiştirilmesi.
15		5520 sayılı Kanunun 32'nci maddesine fıkralar eklenmesi.

16	1	27/6/1989 tarihli ve **375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname**'ye geçici madde eklenmesi.
17	Yürürlük maddesi.	
18	Yürütme maddesi.	

18 maddeden (yürürlük ve yürütme dahil) oluşan söz konusu mini torba kanun teklifinin, 2 maddesi Merkez Bankasını, 1 maddesi tüm idari yargı kurumlarını, 7 maddesi Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumunu, 1 maddesi Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ve BOTAŞ'ı, 1 maddesi mevduat toplama yetkisine haiz tüm kamu ve özek sektör bankalarını ve katılım bankalarını ve 1 maddesi Sosyal Güvenlik Kurumunu,1 maddesi mal ve hizmet alımında bulunan tüm kamu idare ve kurumlarını, diğer maddeleri ise Hazine ve Maliye Bakanlığını (Gelir İdaresi Başkanlığını) ilgilendiren hususlardan oluşmaktadır.

18 maddelik Kanun Teklifinde;

-Merkez Bankası nezdinde bulunan yabancı ülke merkez bankalarına ait para, alacak, mal, hak ve varlıkların haczedilmemesi, üzerlerine ihtiyati tedbir veya ihtiyati haciz konulmaması esasının getirilmesi,

-Vergi kanunları uyarınca iadesi talep edilen vergilere ilişkin olarak açılan davalarda, dava konusu edilen tutarın %50'si oranında teminat alınmadan yürütmenin durdurulması kararı verilememesi,

-47 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile kurulan Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu'na ilişkin mevzuattaki bazı atıfların değiştirilmesi,

-Bireysel emeklilik sisteminde kısmen ödeme yapılma halleri ile kısmen ödeme yapılabilecek birikim oranlarında Hazine Müsteşarlığına verilen belirleme yetkisine ilişkin düzenlemenin değiştirilmesi, iştirakçinin devlet katkısı haricinde birikim tutarının yüzde 50'sini sistemden ayrılmadan alabileceğine, bu halde de katılımcının aldığı kısmen ödeme tutarının % 25'ine kadar olan devlet katkısı tutarının da alınabileceğinin sağlanması,

-Bireysel emeklilik sisteminde katılımcıların hesaplarının borçlar kanunu çerçevesinde temliğe konu edilebilmesi,

-Bireysel emeklilikte sisteminde devlet katkısı oranı yüzde 25'ten yüzde 30'a çıkarılması ve bu durumun sistemde hali hazırda bulunan katılımcılara da uygulanması,

-Zorunlu bireysel emeklilik sitemine istekleri halinde 45 yaş üzerindeki çalışanların da katılmalarının sağlanması,

- BOTAŞ'ın Bakanlığın da görüşlerini alarak bölgesel, iklimsel koşulları göz önünde bulundurarak ve il/bölge bazında farklı kademede doğal gaz satış fiyatını belirleyebilmesi,

-Türk Lirası ile yapılan kamu ihalelerinde fiyat farkı verilmesi ve ayrıca isteyen üstlenicilere üstlendikleri işleri devretme yolu açılması,

-20 Aralık 2021'de açıklanan ve uygulanmaya başlanan kur korumalı TL mevduata ilişkin yasal alt yapısının oluşturulması, Hazine ve Maliye Bakanına bu amaçla yapılacak ödemeler için bakanlık bütçesine ödenek ekleme yetkisinin verilmesi,

-En düşük emekli maaşının 2.500 TL.'ye çıkarılması,

-Kurumlar vergisi mükelleflerinin, yatırım fonlarından elde ettikleri gelirlerde uygulanan istisnanın kapsamının genişletilmesi,

-İhracat yapan kurumların münhasıran ihracattan elde ettikleri kazançlarına ve sanayi sicil belgesini haiz ve fiilen üretim faaliyetiyle iştigal eden kurumların münhasıran üretim faaliyetinden elde ettiği kazançlarına uygulanan Kurumlar Vergisi oranının 1 puan indirilmesi,

-Kamu görevlilerinin geneline ve hizmet kollarına yönelik mali ve sosyal haklara ilişkin 2022 ve 2023 yıllarını kapsayan 6. Dönem Toplu Sözleşmesinde kamu görevlilerinin aylık ve ücretlerinde 1/1/2022 — 30/6/2022 tarihleri arasındaki dönem için uygulanacak olan artış oranı oranlarının değiştirilmesi,

gibi yaklaşık biri birinden farklı 16 ayrı konuda, toplam 8 ayrı Kanunda ve 1 Kanun Hükmünde Kararnamede ayrıntılı değişikliklerin de yer aldığı düzenlemeler bulunmaktadır.

Plan ve Bütçe Komisyonunun kendi ihtisas alanı ile ilgili olmayan konularda da bazı kanunlarda değişiklik veya ekleme yaparak mevcut sistemi değiştiren söz konusu diğer maddelerin tali ihtisas komisyonlarında değerlendirme yapılmadan hatta en

azından Plan Bütçe alt komisyonda ayrıntılı bir şekilde görüşmeye tabi tutulmadan acele ile yasalaştırılma gayretini uygun bulmuyoruz.

Birbiriyle ilgili bulunmayan toplam 8 ayrı Kanunda ve 1 Kanun Hükmünde Kararnamede değişiklik yapan 18 maddelik söz konusu teklif, aynı zamanda mini torba yasa teklifi hüviyetindedir.

Hukuk literatüründe gerçek bir yasa türüne karşılık gelmeyen son dönemde Türk siyaset ve hukuk dünyasında tartışılan ve "yasama kurnazlığı" suçlamalarıyla tepki toplayan bu yasa türü hukuk literatürümüz ve hukuk kalitesi açısından ciddi sıkıntılar doğurmaktadır.

Çok sayıda Kanunda ve Kanun Hükmünde Kararnamede aynı anda torba yasa mantığıyla ilgili komisyonlarda detaylı olarak tartışma ve inceleme yapılmaksızın değişiklik yapılması veya yeni hükümler ihdası hem mevzuatta hem de uygulamada ciddi sorunlara neden olmaktadır.

Hızlandırılmış, vizyoner olmayan tepki temeline dayalı yasa yapma mantığı, hukuk literatürümüz ve hukuk kalitesi açısından ciddi sıkıntılar doğurmakta, yetersiz, yeni sorun doğurucu kanunların çıkmasına neden olmakta, bir sonraki "yasa"daki bazı hükümler bir önceki "yasa" ile getirilen bazı hükümlerdeki yanlışlıkların düzeltilmesi veya bazı hükümlerin uygulanmasının ertelenmesini öngören hükümlerle ilintili olmaktadır.

Örneğin söz konusu kanun teklifinde Bireysel Emeklilik Yatırım Sistemi Kanununda değişiklik öngören 3 ila 9'uncu maddelerde yer alan düzenlemeler bu nitelikte bulunmaktadır.

7.10.2001 tarihinde yürürlüğe girmiş bulunan 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu Ak Parti iktidarı döneminde sık sık değişikliğe uğrayan kanunlardan birisidir. Anılan Kanunun birçok maddesinde 2007 yılından itibaren 12 değişik kanunla 42 kez değişiklik yapılmıştır.

Torba yasalar içeriklerinin ilk bakışta ve kolayca anlaşılamaması, meclis komisyonlarında ve genel kurulda yapılan İçtüzüğe aykırı eklemelerle metinlerinin her aşamada kalabalıklaşması ve bu eklemelerin yarattığı karmaşanın da Anayasa Mahkemesinin şekil denetimi kapsamı dışında kalması gibi nedenlerle hukuk tekniği açısında eleştirilmekte, TBMM'nin yasama etkinliğinde önemli bir sınırlama ve anayasal denetimsizlik hali yarattıkları savunulmaktadır.

Bu mini torba kanun teklifi de birbirinden farklı Komisyonların görev alanına giren hükümleri içermektedir. Öte yandan, bu kanun teklifinin komisyona apar topar getirilmesi, hazırlanışı ve birbiriyle ilgisiz yapıların bir araya getirilmiş olması gayriciddi bir yaklaşıma işaret etmektedir.

İktidarın torba yasa teklifi hususundaki ısrarı ve aceleciliğinin nedeni tarafımızca anlaşılamamaktadır. Konu ve kapsam itibarıyla biri biriyle ilgisi bulunmayan bazı kanunların mevcut hükümlerde ve sistemde büyük boyutlu değişiklikler yapan söz konusu maddelerin adına "torba yasa" adı verilen bir yöntemle acele ile yasalaştırılmasını doğru bulmuyoruz.

Meri mevzuatta yapılacak değişikliklerin bir torba yasa mantığıyla değil, sorunların ve yapılan düzenlemelerin tüm ayrıntısıyla değerlendirildiği, konu ile ilgili tüm ihtisas komisyonlarının devrede olduğu bir yasama çalışmasının gerekliliğine inanıyoruz.

Ayrıca bu yasama döneminde de daha önceki yasama dönemlerinde diğer torba yasa görüşmelerinde gerçekleştiği üzere, torba yasaların Meclis İçtüzüğünün 91'nci maddesine aykırı bir biçimde "temel yasa" olarak genel kurul gündemine getirilerek görüşülmesinin yukarıda özetlenen sakıncaları daha da artıracağı kanaatindeyiz.

-Yeni bir sisteme geçilmesine rağmen Plan ve Bütçe Komisyonunun çalışma usul ve esasları ile ilgili içtüzük değişikliklerinin yapılmaması dolayısıyla, kanun teklifinin komisyona sunulması ve komisyonda görüşülmesi sırasında, kanun tekliflerinin içeriğinin komisyonda teklif sahipleri tarafından sunulması ve savunulması, yürütmenin ve bürokratik görevlilerin söz konusu komisyon görüşmelerine katılım ve katkı düzeyinin belirsizliği nedeniyle, söz konusu kanun teklifi maddelerinin komisyonda iyice irdelenip değerlendirilmesi mümkün olmamıştır.

-Teklif Plan ve Bütçe Komisyonunun ihtisas konusu ile ilgisi bulunmayan bazı kanunlarda yapılan değişiklikleri ihtiva ettiği halde ilgili tali komisyonların görüşleri alınmamıştır.

-Teklifteki kanun maddelerinin tümü ile ilgili olarak ilgili tüm meslek kuruluşlarının ve sektör temsilcilerinin görüşleri alınmamış veya alınan görüşler Komisyon üyelerinin tamamına dağıtılmamıştır. Görüşlerini belirten sivil toplum kuruluşlarının görüşlerine itibar edilmemiştir.

-Teklifteki kanun maddeleri ile ilgili olarak diğer alakalı kamu kuruluşlarının görüşleri alınmamış veya alınan görüşler Komisyon üyelerinin tamamına dağıtılmamıştır.

-Teklifteki kanun maddelerinin bazıları ile ilgili olarak herhangi bir etki analizi çalışması yapılmamıştır.

Yukarıda açıklanan nedenlerle Anayasada öngörülen olağan yasa yapma sürecinin dışına çıkılarak, TBMM'de ilgili komisyonlarda yeteri kadar tartışılmayan kanun teklifleriyle sadece Plan ve Bütçe Komisyonundan geçirilmek suretiyle acele yasa yapma alışkanlığının genel demokratik ilkelere ve TBMM geleneklerine aykırı olduğu kanaatiyle "Kanun Teklifinin" bütününe karşıyız.

3. Kanun teklifinin maddeleri üzerindeki görüşlerimiz.

8 ayrı Kanunda ve 1 Kanun Hükmünde Kararnamede ayrıntılı değişiklik yapan 10 maddelik yasa teklifinin maddeleri üzerindeki görüş ve eleştirilerimize aşağıda yer verilmiştir.

3.1 Teklifin 1. maddesinin değerlendirilmesi:

Teklifin 1. maddesi ile, 14/1/1970 tarihli ve **1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanunu'**nun "Para ve kredi konusunda bankanın görev ve yetkileri" başlıklı 40'ıncı maddesinin (III) numaralı fıkrasına bent eklenmek suretiyle,

"Merkez Bankası nezdinde bulunan yabancı ülke merkez bankalarına ait para, alacak, mal, hak ve varlıkların haczedilmemesi, üzerlerine ihtiyati tedbir veya ihtiyati haciz konulmaması esası getirilmektedir."

Söz konusu maddenin tedvin tekniğine de aykırı olarak Merkez Bankası Kanununda bu konuyla hiç bir ilgisi olmayan "Para ve kredi konusunda bankanın görev ve yetkileri" başlıklı 40'ıncı maddesinin, yine düzenlenen konuyla uzaktan - yakından hiçbir ilgisi bulunmayan üçüncü fıkrasına eklenecek bir bentle yapılmak istenilmesinin nedeni anlaşılamamıştır. Maddenin gerekçesinde;

"Madde ile Merkez Bankaları arasında kurulan ilişkilerin işin gerektirdiği diplomatik hassasiyet ve ekonomik güven temelinde yürütülmesini teminen diğer

merkez bankalarının Banka nezdindeki para, alacak, mal, hak ve varlıklarının haczedilememesi amaçlanmaktadır."

denilmektedir.

Maddenin komisyondaki görüşmeleri sırasında söz konusu ihtiyacın bu tip bir hukuki alt yapının Türkiye'nin artan önemi ve Türkiye'ye yönelik teveccühün sürekliliğinin sağlanması, Türkiye'nin bir finans merkezi olması açısından gerekli olduğu, bazı ülkelerde de benzeri hükümlerin varlığından bahsedilmiş, ancak detayda bir bilgi tarafımıza sunulmamıştır. Ayrıca uluslararası mahkeme kararlarının olması durumunda ne tür bir işlem tesis edileceği, bu kararlara karşı iç hukukun kurallarının mı geçerli olacağı yönündeki sorularımıza da tam anlamıyla tatminkar yanıtlar alınmamıştır. Burada ayrıca Türkiye Mahkemelerince verilmesi gereken bir tenfiz kararının olması gerektiği söylenmiştir.

Bu düzenlemenin, Merkez Bankasının, brüt döviz rezervini yüksek göstermek için diğer ülkelerin Merkez Bankaları ile yaptığı swap anlaşmalarını kolaylaştırmak amacıyla getirildiği tahmin edilmektedir.

Merkez Bankası, başka ülkelerin Merkez bankalarıyla swap yapmaya, 128 milyar dolarlık döviz rezervinin 2019-2020 yıllarında arka kapıdan satılmasıyla rezervde yaşanan azalmayı gizlemek amacıyla sıklıkla başvurmaya başlamıştır.

Halen Katar Merkez Bankasıyla 15 milyar dolarlık, Çin Merkez Bankasıyla 5,5 milyar dolarlık swap anlaşması (En son Haziran 2021'de 46 milyar TL ve 35 milyar Çin yuanı olarak) yürürlükte bulunmaktadır.

Banka ayrıca Ağustos 2021'de Güney Kore ile 2 milyar dolarlık (17,3 milyar TL – 2,3 trilyon Kore Vonu) tutarında bir swap anlaşması imzalamıştı. Ancak beş aydır bu anlaşmanın yürürlüğe girmediği bilinmektedir.

Merkez Bankasının bu günlerde yine brüt rezervlerindeki erimeyi gizlemek için Azerbaycan, Birleşik Arap Emirlikleri ve benzeri ülkelerin Merkez Bankalarıyla swap anlaşmaları yapmaya çalıştığı bilinmektedir.

Ayrıca Venezüela hükümeti ve Merkez Bankası ile ilişkiler de son dönemde sorgulanmaya başlamış bulunmaktadır.

Düzenlemenin, Merkez Bankasına swap nedeniyle yatıracağı paranın haczedilmesinden ya da tedbir konulmasından endişe eden bu ülkelerden birinin talebi üzerine getirilmiş olabileceğine dikkat çekilmektedir.

31.12.2021 tarihi itibarıyla Merkez Bankasının net döviz rezervlerinin 8.3 Milyar Dolara gerilediği, swapler hariç söz konusu miktarın -56.4 Milyar Dolara indiği anlaşılmaktadır.

1211 sayılı Merkez Bankası Kanunun 1. Maddesi;

"Türkiye'de banknot ihracı imtiyazına münhasıran sahip ve bu Kanunda yazılı görev ve yetkileri haiz olmak üzere "Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası" unvanı altında anonim şirket olarak bir banka kurulmuştur."

hükmünü taşımaktadır.

Söz konusu hükme göre Anonim Şirket statüsünde olan Merkez Bankası için bu şekilde ayrıcalıklı bir düzenlemenin yapılması kanun önünde eşitlik ilkesi açısından da tartışmalıdır.

Ayrıca bugüne kadar Merkez Bankası Kanununda böylesi bir düzenlemeye yer verilmemiş olmasına karşın döviz sıkıntısının çekildiği, yabancı ülkelerle swap anlaşmalarına ihtiyaç duyulduğu bir dönemde bu tür düzenlemenin gündeme getirilmesi tarafımızca manidar bulunmaktadır.

Madde gerekçesinde yer alan "*Merkez Bankaları arasında kurulan ilişkilerin işin gerektirdiği diplomatik hassasiyet ve ekonomik güven temelinde yürütülmesi*" ibaresinden neyin kastedildiğinin açıklanması gerekmektedir.

Söz konusu düzenleme, böylece, yabancı ülke merkez bankaları kategorisiyle, Merkez Bankası nezdinde para, alacak, mal, hak ve varlıkları bulunan diğer kişilere ilişkin kategori arasında mülkiyet hakkının sınırlanması bakımından haklı nedene dayanmayan bir ayrım ve muamele farklılığı yapmaktadır.

Madde gerekçesinde işaret edilen "*diplomatik hassasiyet ve ekonomik güven*", anayasal ilkelerden sapılmasını meşru ve haklı kılan bir neden olamaz. Teklifin 1. maddesi, bu açıdan Anayasa'nın kanun önünde eşitlik ilkesini öngören 10. maddesine aykırı bulunmaktadır.

Söz konusu maddenin gerekçesi konusunda kamuoyuna doğru ve tutarlı bilgi verilmelidir.

Ayrıca Merkez Bankası bilançosunda 30 ve 31 Aralık günü yapılan operasyonların(komisyondaki görüşmeler sırasında ilgili merkez Bankası temsilcisi tarafından bu durumun swap işlemlerinin muhasebe yönetiminde yapılan bir muhasebe politikası değişikliğinden kaynaklandığı yönünde açıklamalarda bulunmuş ancak detay bilgi vermemiştir)) nedeninin ve gerekçesinin de tüm boyutlarıyla kamuoyu ile paylaşılması gerekmektedir.

Söz konusu düzenlemenin hukuki boyutunun Adalet Komisyonu tarafından değerlendirilmeden acele ile yasalaştırılması gayretini de uygun bulmamaktayız.

3.2 Teklifin 2. maddesinin değerlendirilmesi:

Teklifin 2. maddesi ile, 6/1/1982 tarihli ve 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 27'nci maddesinin (4) numaralı fıkrasına cümle eklenmek suretiyle,

Vergi kanunları uyarınca iadesi talep edilen vergilere ilişkin olarak açılan davalarda, dava konusu edilen tutarın %50'si oranında teminat alınmadan yürütmenin durdurulması kararı verilemeyeceği hususunda düzenleme yapılmaktadır.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 27'nci maddesinin (6) numaralı fıkrasında yer alan genel hükümle; Yürütmenin durdurulması kararları teminat karşılığında verilir; ancak, durumun gereklerine göre teminat aranmayabilir." denilmektedir.

Teklif ile bu genel kurala bir istisna getirilerek "vergi kanunları uyarınca iadesi talep edilen vergilere ilişkin olarak açılan davalarda" dava konusu edilen tutarın %50'si oranında teminat alınması şart koşulmaktadır.

Gerekçe olarak, sınırlı sayıda durumla ilgili olmakla birlikte, bazı durumlarda mükelleflerin vergi iadesi taleplerinin vergi incelemesi sonucuna göre sonuçlandırılması kararının yürütmesinin mahkemelerce durdurulması nedeniyle vergi iadelerinin yapılmak zorunda kalındığı ve daha sonra da iadenin haksız yere yapıldığı ortaya çıktığında ise malvarlığının kaçırılması nedeniyle iadenin tahsil edilememesi gösterilmiştir.

Maddenin komisyondaki görüşmeleri sırasında vergilemede sahte belge ile mücadele açısından bu düzenlemenin gerekli olduğu yönünde ilave açıklamalarda bulunulmuştur.

Kanun teklifinin 2. maddesi, İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 27. maddesinin 4. fıkrasına, "Vergi kanunları uyarınca iadesi talep edilen vergilere ilişkin olarak açılan davalarda, dava konusu tutarın %50'si oranında teminat alınmadan yürütmenin durdurulması kararı verilemez" cümlesinin eklenmesini öngörmektedir.

Bu değişiklikle, yürütmenin durdurulması rejiminde, vergi kanunları uyarınca iadesi talep edilen vergilere ilişkin olarak açılan davalar bakımından özel bir hüküm ihdas edilmektedir. Gerçekten de; İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 27. maddesinin 6. fıkrasına göre: "Yürütmenin durdurulması kararları teminat karşılığında verilir; ancak, durumun gereklerine göre teminat aranmayabilir. Taraflar arasında teminata ilişkin olarak çıkan anlaşmazlıklar, yürütmenin durdurulması hakkında karar veren daire, mahkeme veya hakim tarafından çözümlenir. İdareden ve adli yardımdan faydalanan kimselerden teminat alınmaz". Şu halde, kanun teklifinin 2. maddesi, vergi kanunları uyarınca iadesi talep edilen vergilere ilişkin olarak açılan davalarda yürütmenin durdurulması kararının verilmesi bakımından;

1) Durumun gereklerine göre teminat aranmaması,

2) %50'den düşük oranda teminat öngörülmesi,

ihtimallerini ortadan kaldırmaktadır.

İdari Yargılama Usulü Kanunu (m.27) ve Anayasa (m.125) uyarınca, Danıştay veya idari mahkemeler, kural olarak, "idari işlemin uygulanması halinde telafisi güç veya imkânsız zararların doğması ve idari işlemin açıkça hukuka aykırı olması şartlarının birlikte gerçekleşmesi durumunda", yürütmenin durdurulması kararı verebilmektedirler.

Oysa kanun teklifinin 2. maddesi, vergi kanunları uyarınca iadesi talep edilen vergilere ilişkin olarak açılan davalar bakımından, idari işlemin uygulanması halinde telafisi güç veya imkânsız zararların doğması ve idari işlemin açıkça hukuka aykırı olması şartlarının birlikte gerçekleşmesi durumunda, başka konulu davalara göre (durumun gereklerine göre) teminat aranmaması ve %50'den düşük oranda teminat öngörülmesi olanaklarını ortadan kaldırmaktadır.

Bu kategorik kural, böylece, hak arama özgürlüğünün bir tezahür biçimi olan yürütmenin durdurulması kararı verilmesi olanağını (maddi durumu uygun olmayan) ilgili davacı kategorisi bakımından ölçüsüz şekilde sınırlayarak Anayasa'nın 36. maddesiyle çelişmektedir.

Bunun yanında; teklifin söz konusu 2. maddesi, Türkiye hukukunda hak arama özgürlüğünün bir tezahür biçimi olan yürütmenin durdurulması kararı verilmesine ulaşma olanağını, vergi kanunları uyarınca iadesi talep edilen vergilere ilişkin olarak açılan davaların davacıları bakımından, idari yargı önüne gelen başka konulu davaların davacılarına göre belirgin şekilde zorlaştırmaktadır. Oysa, yürütmenin durdurulması kararının verilebilmesi için gerekli koşullar bakımından söz konusu iki kategori davacı arasında ayrım yapmayı haklı kılan makul bir sebep bulunmamaktadır. Anayasa Mahkemesi'nin ifade ettiği üzere; "[Eşitlik ilkesi] ile güdülen amaç, benzer koşullar içinde olan, özdeş nitelikte bulunan durumların yasalarca aynı işleme uyruk tutulmasını sağlamaktır." (AYM, 13.04.1976 tarih ve 1976/3 E.; 1976/3 K. sayılı Karar). Yine Anayasa Mahkemesine göre; "Eşitlik ilkesinin amacı, aynı durumda bulunan kişilerin yasalar karşısında aynı işleme bağlı tutulmalarını sağlamak, ayırım yapılmasını ve ayrıcalık tanınmasını önlemektir" (AYM, E.S.:2006/11, K.S.:2006/17, K.T.: 7.2.2006). Eşitlik ilkesinin ihlal edilip edilmediği hususunun tespitinde, somut olayda yapılan ayrımın haklı bir nedene dayanıp dayanmadığı noktası dikkate alınır: "Anayasa'nın 10. maddesinde öngörülen eşitlik, mutlak anlamda bir eşitlik olmayıp, ortada haklı nedenlerin bulunması halinde, farklı uygulamalara imkan veren bir ilkedir" (E.S.:1985/11, K.S.:1986/29, KT:11.12.1986). Haklı bir sebep olmadan aynı durumdaki kişi kategorileri arasında muamele farklılığı yaratan teklifin 2. maddesi, bu itibarla Anayasa'nın 10. maddesine aykırıdır.

Teklif maddesi gerekçesinde öne sürülen pratik sebepler ve bu arada "sınırlı sayıdaki işlem nedeniyle Hazine kaybının önlenmesi gereği", Anayasa'ya aykırı bir düzenlemeye meşruiyet sağlayamamaktadır.

Yürütmenin durdurulması kararlarına ilişkin olarak madde 2'de öngörülen sınırlama, Anayasa madde 125'e de açıkça aykırı bulunmaktadır.

3.3 Teklifin 3, 4, 5 ,6, 7, 8 ve 9. maddelerinin değerlendirilmesi:

Teklifte yer alan 3- 9'uncu maddeler 28/3/2001 tarihli ve 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu'nda yapılan değişikliklerle ilgilidir.

7.10.2001 tarihinde yürürlüğe girmiş bulunan 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu Ak Parti iktidarı döneminde sık sık değişikliğe uğrayan kanunlardan birisidir.

Anılan Kanunun birçok maddesinde 2007yılından itibaren 12 değişik kanunla 42 kez değişiklik yapılmıştır. Bu durum Ak Parti iktidarının Bireysel Emeklilik Sistemi ile ilgili olarak bir model oluşturamadığını, bu sistemle ilgili temel tercihlerini yapmakta zorlandığını ortaya koymaktadır. Bu durum Ak parti iktidarının torba yasalar yöntemiyle, konuyu ilgili taraflarla derinlemesine tartışmadan acele ile yasa yapma alışkanlığına örnek teşkil etmektedir. Bu durum sisteme olan güveni sarsmakta sistemde tercih problemlerine neden olmaktadır.

BES Sistemine İlişkin 24.12.2021 tarihi itibarıyla veriler aşağıdaki gibidir:

Toplam Fon Tutarı..... 213.100.0 Milyon TL.
Katılımcıların Fon Tutarı.....190.552.1 Milyon TL
Devlet Katkısı Fon Tutarı..... 22.553.9 Milyon TL.
Şirketlerin Katılımcı Toplamı..... 7.080.839 Kişi
Otomatik Katılım Sistemi..... 6.208.826 Kişi
Toplam Fon Büyüklüğü..... 16.100.0 Milyon TL...

Teklifin 3. maddesi ile 28/3/2001 tarihli ve 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu'nun 2'nci maddesinin birinci fıkrasının (a), (b), (c), (d), (h) ve (ı) bentlerinin değiştirilmektedir.

Bilindiği üzere 703 sayılı KHK ve 1 nolu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi(CBK) ile Hazine Müsteşarlığı mülga olup Hazine ve Maliye Bakanlığı kurulmuştur.

Bilahare 47 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile de Hazine ve Maliye Bakanlığı bünyesindeki Sigortacılık Genel Müdürlüğü ve Sigorta Denetleme Kurulu mülga edilerek Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu kurulmuştur.

47 sayılı CBK ile kurulan Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu, Sigortacılık Genel Müdürlüğü ve Sigorta Denetleme Kurulunun görevlerini üstlenmiş ve ilgili CBK'nın 4. Maddesi ile bazı kanunlarda tanımlanan görevleri yürütme görevi verilmiştir.

Aynı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 19. maddesi ile

"1) *Bu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinde yer alan görev ve yetkiler kapsamında diğer mevzuatta sigortacılık ve özel emekliliğe ilişkin olarak Bakanlığa,*

kapatılan Sigortacılık Genel Müdürlüğüne ve Sigorta Denetleme Kurulu Başkanlığına yapılan atıflar Kuruma, Bakana yapılan atıflar Kurula yapılmış sayılır.

(2) Bu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi hükümleri uyarınca kadro unvanları değişen veya kaldırılanların önceki kadro unvanlarına ilişkin olarak görev ve yetkileri kapsamında mevzuatta yapılmış olan atıflar yeni kadro unvanlarına yapılmış sayılır." şeklinde düzenleme yapılmıştır.

Söz konusu düzenleme ile, Anayasa'nın 104. maddesinin 17. fıkrasında tanımlanan CBK ile kanun ile düzenleme yapılmış konularda düzenleme yapılamayacağına ilişkin sınır aşılmıştır.

Bu konuda CHP tarafından ilgili CBK için 16 Aralık 2019 tarihinde Anayasa Mahkemesine başvuruda bulunulmuştur.

Özetle, sigortacılık ve özel emeklilik sektörlerinin denetimlerinin ilgili kurum tarafından yapılabilmesine ilişkin 19. Madde ile getirilen düzenleme bu sektörlere ilişkin denetim yetkileri kanun ile düzenlenmiş olduğundan kanun ile düzenlenmiş konularda bir CBK ile değişiklik yapılamayacağından Anayasaya aykırı olması nedeniyle iptal isteminde bulunulmuştur.

Şimdi teklifte önerilen bu değişiklikle söz konusu aykırılıklar giderilmeye çalışılmakta, bir diğer deyişle Anayasa Mahkemesinde yerilen iptal başvurusu ile ilgili taleple ilgili olarak bu şekilde önlem alınmaya çalışılmaktadır.

Kanun teklifi ile yapılan tanımlardaki düzenlemeler ve bu bağlamda aşağıda ele alınacak madde tekliflerindeki düzenlemeler, CBK ile yapılan yanlışlığın hukuksuzluğun giderilmesi ve ortaya çıkan mevzuat sorunlarını çözmeyi amaçlamaktadır.

Ancak, söz konusu düzenlemeler bağımsız bir düzenleyici ve denetleyici Kurum olan Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu'nun kanun ile kurulması ve görev ve yetkilerinin kanun ile düzenlenmesi zorunluluğunu ortadan kaldırmamaktadır. Söz konusu Kurumun kuruluşu, çalışma usul esasları ve görev ve yetkilerinin Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri yerine kanunla düzenlenmesi gerekir.

Teklifin 4. maddesi ile 28/3/2001 tarihli ve 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu'nun 6'ncı maddesinin üçüncü fıkrasının üçüncü ve dördüncü cümlelerinin değiştirilmekte ve fıkraya bir cümle eklenmektedir.

Maddenin gerekçesinde;

“Madde ile konut alımı, evlilik, eğitim ve benzeri özellik arz eden durumlarda ihtiyaç duyulabilecek tasarrufların bireysel emeklilik sistemi çatısı altında biriktirilerek kullanılabilmesine imkân verilmesi amaçlanmaktadır.

Bu itibarla, BES’te belirli bir süre bulunmuş katılımcılara kısmen ödeme alma imkânı sağlanmaktadır.

Ayrıca, kısmen ödeme alan katılımcıların, kısmen ödeme alınmasını müteakip belirli bir süre için sistemden ayrılmasının önlenmesi ve bu sayede katılımcıların sistemde tutundurulmasının sağlanması da amaçlanmaktadır. Yukarıda belirtilen amaçlar çerçevesinde, söz konusu uygulamaya ilişkin tüm koşullar ile esas ve usuller Kurum tarafından belirlenecektir.”

açıklaması yer almaktadır.

Bu düzenlemelerle bireysel emeklilik sisteminde belirlenen asgari şartları tamamlamadan kısmen ödeme yapılma hallerine ilişkin düzenleme değiştirilmektedir

Kısmen ödeme yapılma halleri ile kısmen ödeme yapılabilecek birikim oranlarında Hazine Müsteşarlığına verilen belirleme yetkisi, bir diğer deyişle bu hususların yönetmelik ile düzenlenmesine ilişkin düzenleme değiştirilmekte ve iştirakçinin devlet katkısı haricinde birikim tutarının yüzde 50’sini sistemden ayrılmadan alabileceğine, bu halde de katılımcının aldığı kısmen ödeme tutarının % 25’ine kadar olan devlet katkısı tutarının da katılımcı tarafından alınabileceğine yönelik düzenleme yapılmaktadır.

Bu düzenlemeye yönelik gerekçede “konut alımı, evlilik, eğitim ve benzeri özellik arz eden durumlarda ihtiyaç duyulabilecek tasarrufların bireysel emeklilik sistemi çatısı altında biriktirilerek kullanılabilmesine imkân verilmesi amaçlanmaktadır” denilmesine rağmen madde metninde;

”Bu fıkra kapsamında yapılacak işlemlere ilişkin, Devlet katkısına dair uygulamalar dahil olmak üzere, esas ve usuller Bakanlığın uygun görüşü alınarak Kurum tarafından belirlenir.”

şeklinde bir düzenleme yer almaktadır.

Sistemden ayrılmadan bu kısmen ödemeden yararlanma hallerinin kanun ile düzenlenmesi gerekmektedir. Aksi halde idarenin takdir yetkisine bırakılan bu haller ve devlet katkısından alınabilecek tutarın belirlenmesi objektif olmaktan çıkacaktır.

Teklifin 5. maddesi ile 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu'nun 17'nci maddesinin ikinci fıkrasına cümle eklenmek suretiyle; bireysel emeklilik sisteminde katılımcıların hesaplarının Borçlar kanunu çerçevesinde temliğe konu edilebileceği ve bunun usul ve esaslarının da Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu tarafından belirleneceği hususu düzenlenmektedir.

Söz konusu düzenleme ile Kuruma verilen yetki 6098 sayılı Borçlar Kanunu'nun 184 ila 189. Maddeleri arasında düzenlenen alacağın devrine ilişkin usul ve esasların düzenlenmesi ile ilgili olduğundan bu hususların kanun ile açıkça düzenlenmesi gerekmektedir. Bu hususta Kuruma verilen yetki, yetki devrinin sınırlarını aşan bir düzenlemedir.

Ayrıca gönüllü ve zorunlu bireysel emeklilik sisteminin kuruluş amacı bireylerin ve çalışanların sosyal güvenlik hakları doğrultusunda ek bir emeklilik aylığı veya geliri almaya yönelik tasarruf yapmalarını sağlamaya yönelik bir primli sistem kurmaktır.

Yapılan bu düzenleme ile katılımcıların birikimleri veya aylıkları alacak devri yöntemiyle bir ticari değiş tokuş amacına dönüşmektedir ve bu sistemin kuruluş amaçlarıyla uyuşmadığı gibi alacak devrinin esaslarının ve usullerinin Kurumun yetkisine bırakılmasının da ortaya hukuki bir belirsizlik çıkaracağı düşünülmektedir.

Teklifin 6. maddesi ile 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu'nun Ek 1. Maddesi değiştirilmekte bu maddeye bazı ilave ve çıkarmalarda bulunulmakta, bazı terim ve ibarelerde de değişikliğe gidilmektedir.

Halen yüzde 25 olan bireysel emeklilikteki Devlet katkısı oranının yüzde 30'a yükseltilmektedir.

Burada yapılan değişiklikle Türk vatandaşı katılımcılara ilave olarak 5901 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanununun 28 inci maddesi kapsamındaki, doğumla Türk vatandaşı olup da çıkma izni almak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybedenler ve üçüncü dereceye kadar olan altsoylarının da sistemde yer almaları halinde bu devlet katkısından yararlanabilecekleri de yönünde yeni bir düzenlemeye yer verilmektedir.

Diğer yandan, maddenin birinci fıkrasına eklenen bir düzenleme ile de devlet katkısına esas olacak katkı paylarının üst sınırı olan asgari ücret tutarına ilişkin üst sınırının üzerindeki katkı payları için de devlet katkısı ödemesinin düzenlenmesi de sisteme eklenmektedir.

Anılan sınırı aşan katkı payları için *Bakanlığın uygun görüşüyle Kurumca belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde, ilgili katkı payının ödendiği yılı takip eden takvim yıllarında da Devlet katkısı hesaplaması ve ödemesi yapılabilir*" şeklinde bir düzenleme madde metnine eklenmektedir.

Ayrıca teklifin 3. maddesinde yer verilen değerlendirmede belirtildiği üzere 47 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinde yapılan düzenlemeler ile Kanunda belirlenen yetkili kurumlar, bakanlık ve mevzuatta yapılan atıflar 47 sayılı CBK'ya uyum sağlamak üzere değiştirilmekte ve 4632 sayılı Kanunda geçen "Müsteşarlık, Bakanlık" ibareleri "Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu" olarak değiştirilmektedir.

Bu değişikliklerde devlet katkısına yönelik düzenlemelerde devlet katkısı ödemeleri mahiyeti nedeniyle Hazine ve Maliye Bakanlığı bütçesinden yapılmaya devam edildiğinden, söz konusu ödeme işleminin Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yapılmaya devam etmesini teminen bahse konu ödemelere ilişkin ilgili ibareler, Bakanlık olarak değiştirilmektedir.

Son olarak, emeklilik şirketleri tarafından Bakanlık hesabına yapılan yersiz ve fazla ödemelerin emeklilik şirketlerine aktarılmak üzere Bakanlık tarafından faizsiz olarak ödenmesine ilişkin ek bir fıkra düzenlemesi yapılmaktadır.

Teklifin 7. maddesi ile 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu'nun Ek 2. maddesi değiştirilmekte bu maddeye bazı ilave ve çıkarmalarda bulunulmakta, bazı terim ve ibarelerde de değişikliğe gidilmektedir.

Madde ile yapılan düzenlemede zorunlu bireysel emeklilik sitemine istekleri halinde 45 yaş üzerindeki çalışanların da katılmalarına ilişkin hüküm eklenmiştir.

Maddede Hazine Müsteşarlığına ilişkin atıflar Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu şeklinde değiştirilmektedir.

Maddenin 7. fıkrasında yapılan değişiklikle Kurum tarafından yapılacak bildirimlerin güvenli elektronik iletişim araçları ile yapılması zorunluluğu kaldırılmış ve

normal elektronik iletişim araçları ile de bu bildirimlerin yapılabilmesi düzenlenmiştir. Bu değişikliğin nedeni tarafımızca anlaşılamamıştır.

Katılımcılar ile emeklilik şirketlerine yönelik bildirimlerin hukuki niteliği ve tebligat niteliğinde olması göz önüne alındığında bunların güvenli elektronik iletişim araçları ile yapılması uygulamasına devam edilmesi gerekmektedir.

Teklifin 8. maddesi ile 4632 sayılı Kanunun, bu maddeyi ihdas eden Kanunla değiştirilen maddeleri dışında kalan diğer maddelerinde de yer alan bazı terim ve ibarelerde de değişikliğe gidilmektedir.

Bu maddedeki düzenlemelerle 4632 sayılı Kanunun "Tanımlar" başlıklı maddesinde yapılan düzenlemeye uyum ve Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumunun kurulması nedeniyle ortaya çıkan ihtiyacı karşılamak amacıyla Müsteşarlık, Kurum ve Kurul ibarelerine yapılan atıflarda değişiklik yapılmaktadır.

Teklifin 9. maddesi ile 4632 sayılı Kanuna geçici bir madde eklenerek bireysel emeklilik sistemine ödenen katkı paylarına yönelik yapılan düzenlemenin (Bireysel emeklilik sistemine ödenen katkı paylarına yönelik 6. madde ile yapılan düzenleme ile %30'a çıkarılan devlet katkı payının) halihazırda sistemde yer alan katılımcılara da uygulanmasına imkân sağlamaya yönelik bir düzenleme yapılmaktadır.

Bireysel Emeklilik Sisteminin Ak Parti iktidarları tarafından bir emeklilik programı olarak değil, uzun vadeli bir bireysel tasarruf programı olarak tasarlandığını, yetersiz bulunan yurt içi tasarrufları artırmada önemli görülen bir politika aracı olarak kabul edildiğini görmekteyiz.

Aslında zorunlu BES uygulaması, Anayasa'nın sosyal devlet ilkesiyle, sosyal güvenlik ve sözleşme hürriyeti ve mülkiyet hakkına ilişkin düzenlemelerine de aykırı bulunmaktadır. Zorunlu kamusal sosyal güvenlik primleri dışında hiç kimseden kesinti yapılmaması gerekmektedir.

BES'in yaklaşık 20 yıllık uygulama sonuçları ve ilgili yasada sık sık yapılan değişiklikler sistemin tam anlamıyla iyi yürümediğini de göstermektedir. Kamusal emeklilik ve sosyal güvenlik sisteminin güçlendirilmesi, sosyal devletin öncelikleri arasında olmalıdır.

Söz konusu maddelerin komisyonda tartışılması sırasında şu ana kadar ödenen devlet katkısı tutarının 29.3 Milyar TL. olduğu, yeni düzenlemelerle yaklaşık 138 Milyar TL.lik ek fon oluşturulmasının beklendiği, yeni düzenlemelerin bütçeye yıllık ortala maliyetinin 2.7 milyar TL. olacağı, uygulamalarla önümüzdeki beş yılda sisteme 3 Milyon yeni katılımcının dahil olmasının beklendiği, BES'te faaliyet gösteren şirketlerde tutar olarak yerli sermaye oranının %52, yabancı sermayenin oranını % 48 olduğu, yönetilen fon büyüklüğü açısından bu rakamların farklı olduğu yönünde açıklamalarda bulunulmuş, söz konusu değişiklerin sistemi daha işler hale getirmek amacıyla önerildiği ifade olunmuştur.

Ancak söz konusu düzenlemelerin Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunda tüm boyutlarıyla ve ilgili tarafların katılımıyla görüşülmeden acele ile yasalaştırılması gayretini uygun bulmamaktayız.

3.4 Teklifin 10. maddesinin değerlendirilmesi:

Teklifin 10. maddesi ile 18/4/2001 tarihli ve 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanunu'nun 11 inci maddesine bir fıkra eklenmek suretiyle; BOTAŞ'ın bakanlık görüşlerini de almak suretiyle bölgesel, iklimsel koşulları da göz önünde bulundurarak il/bölge bazında farklı kademede doğal gaz satış fiyatı belirleyebilmesine olanak sağlanmaktadır.

Maddenin gerekçesinde;

"Maddeyle, enerji verimliliğini artırmak amacıyla aynı abone grubunda yer alsa bile maliyet bazlı tarife metodunun yanında doğal gaz enerjisinin tasarruflu kullanılmasını teşvik edici, benzer abone gruplarında fazla tüketim yapanların fazla tüketimin maliyetine katlanması amaçlanmaktadır. Bu düzenleme ile maliyetler için bir çalışma yapılması, gerekli olan abone grubu için il bazında iklim şartları ve tüketim miktarına uygun olacak bir kademe belirlenmesi ve oluşan tüketimin artışından kaynaklanan ilave maliyetlerin bu kademe üstünde tüketim yapan abonelere yansıtılması amaçlanmaktadır."

açıklaması bulunmaktadır.

Enerji Piyasası Düzenleme ve Denetleme Kurumuna söz konusu düzenlemede herhangi bir görev verilmemesinin nedeni anlaşılamamıştır.

Bilindiği üzere; 1 Ocak sabahı elektrik üretimi için kullanılan doğal gaza yüzde 15, konutlarda yüzde 25, sanayide yüzde 50 doğalgaz zammı uygulanmıştır

Madde, 21 Aralık 2021'de kanunlaşan elektrikte kademeli tarife düzenlemesi gibi, "sosyal tarife" ölçütünü tam anlamıyla gözetmemektedir.

Belli metreküpe kadarki kullanımlara yani ilk kademede bedelsiz ya da indirimli kullanımı veya vergi indirimini öngörmemektedir.

Maddedeki düzenleme BOTAŞ'a farklı il ya da bölgeler bazında farklı fiyat tarifesi belirlemenin yolunu açmaktadır.

Ancak konutlarda ailelerin fert sayısı da dikkate alınarak, düşük gelir grupları için belli bir ihtiyaç sınırına kadar ücretsiz kullanım için sosyal tarife ölçütünün en azından kanun metninde yer almasını önemsemekteyiz. Hedef, doğal gaz maliyetlerini hem sanayi için hem de hane halkı tüketimi için düşürmek olmalıdır.

TBMM'de Aralık ayında en son kabul edilen 7349 sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 6. Maddesiyle BOTAŞ'ın Ticaret Bakanlığına bağlı tahsil dairelerine (gümrük müdürlüklerine); ithalattan kaynaklanan 7256 sayılı Kanun hükümlerine göre yapılandırılmış olan borçları dahil olmak üzere ödenmemiş olan her türlü vergi, fon ve paylar ile idari para cezaları, bunlara bağlı gecikme zammı ve gecikme faizlerinden oluşan borçlarının, Hazineden görevlendirme bedeli alacaklarına karşılık mahsup edilerek silinmesi sağlanma amaçlı bir düzenleme yapılmış, bu operasyonla BOTAŞ'ın yaklaşık 32 Milyar TL.yi bulan vergi borcunun, yine yaklaşık 60 Milyar TL.yi bulan görev zararı alacağından mahsubu gerçekleştirilmiştir.

Medyada yer alan haberlerden, TL'nin geçtiğimiz yıl dolar karşısında yüzde 44 değer kaybetmesi ve Asya ile Avrupa piyasalarda doğalgaz fiyatlarının son 6 ayda 3 katına çıkmasının Boru Hatları İle Petrol Taşıma Anonim Şirketi'ni (BOTAŞ) zor durumda bıraktığı, BOTAŞ'ın 2022 başlarında gerçekleştirmesi gereken bir ödeme için piyasadan para bulmaya çalıştığı, dolar üzerinden yapılan doğalgaz alışverişinde BOTAŞ'ın bazı borçlarını ödemekte zorlandığı, BOTAŞ'ın yaklaşan geri ödemeleri karşılamak için yaklaşık 2 milyar dolarlık bir kredi aradığı, BOTAŞ'ın finansmanını desteklemek için hükümetin 2020'de şirketin sermayesini üç kattan fazla artırarak 18,6 milyar liraya çıkarmasına rağmen BOTAŞ'ın hızla büyüyen borç yükünün 2020'de beşte birden fazla artarak 54,8 milyar liraya yükseldiği yönünde iddialar bulunmaktadır.

Milli ve yerli bir kuruluş olan BOTAŞ'ın stratejik konumu da dikkate alınarak son dönemdeki durumunun gözden geçirilerek, herhangi bir özelleştirme organizasyonuna konu olmadan, BOTAŞ'a gerekli müdahalelerin bir an önce yapılması gerektiği düşünülmektedir.

3.5 Teklifin 11. maddesinin değerlendirilmesi:

Teklifin 11. maddesi ile 5/1/2002 tarihli ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'na geçici madde eklenerek, 1 Aralık 2021 tarihinden önce ihalesi yapılmış, yapımı halen devam eden, fesih veya tasfiye edilmeden kabulü/geçici kabulü yapılmış mal ve hizmet alımıyla yapım işlerine ilişkin TL üzerinden yapılmış sözleşmelere fiyat farkı verilmesine olanak sağlanmaktadır.

Benzeri sayılabilecek düzenlemeler 4735 sayılı Kanuna geçici madde eklenmesi suretiyle 30.07.2008 tarih ve 5794 sayılı yasanın 1. maddesi ve 17.01.2019 tarih ve 7161 sayılı Kanunun 32. maddesi ile de yapılmıştır.

30.07.2008 tarih ve 5794 sayılı yasanın 1. maddesi ile 4735 sayılı Kanuna eklenen Geçici 2. Madde;

"31/5/2008 tarihinden önce 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa göre ihalesi yapılmış yapım işlerinde, iş kalemleri veya iş gruplarının imalatında kullanılan malzemelerin fiyatlarında beklenmeyen artışlar meydana gelmesi nedeniyle ihale dokümanında fiyat farkı verilmesine ilişkin hüküm bulunup bulunmadığına veya ihalenin yabancı para üzerinden sözleşmeye bağlanıp bağlanmadığına bakılmaksızın 1/1/2008 tarihinden sonra yapılan ve yapılacak olan imalatlar için fiyat farkı verilebilmesine ilişkin esas ve usulleri tespite Kurumun teklifi üzerine Bakanlar Kurulu yetkilidir"

17.01.2019 tarih ve 7161 sayılı Kanunun 32. Maddesi ile 4735 sayılı Kanuna eklenen Geçici 4. Madde;

"31/8/2018 tarihinden önce 4734 sayılı Kanuna göre ihalesi yapılan (3 üncü *maddesindeki istisnalar dâhil) ve bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla devam eden sözleşmeler, imalat girdilerinin fiyatlarında beklenmeyen artışlar meydana gelmesi nedeniyle, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonraki 60 gün içinde yüklenicinin idareye yazılı olarak başvurması kaydıyla, Hazine ve Maliye Bakanlığının görüşü alınarak idarenin onayına bağlı olarak feshedilip tasfiye edilebilir veya devredilebilir. Bu*

durumda devir alacaklarda ilk ihaledeki şartlar, devir tarihi itibarıyla aranacak olup devirden veya fesihten kaynaklanan kısıtlama ve yaptırımlar uygulanmaz. Yüklenimi ortak girişim tarafından yürütülen sözleşmelerde ortaklar arasında devir veya hisse devirlerinde ilk ihaledeki yeterlik şartları aranmaz. Sözleşmesi feshedilen veya sözleşmeyi devreden yüklenicinin teminatı iade edilir. Bu fıkra kapsamında devredilen sözleşmeler ile bu fıkra kapsamına girmekle birlikte devredilmeyen sözleşmelerde, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonraki 60 gün içinde yüklenicinin idareye yazılı olarak başvurması kaydıyla süre uzatımına ilişkin kısıtlama ve şartlara tabi olunmaksızın Hazine ve Maliye Bakanlığının görüşü alınarak idare tarafından süre uzatılabilir.

Sözleşmenin bu madde kapsamında feshedilerek tasfiye edilmesi veya devredilmesi durumunda yüklenici, fesih veya devir tarihine kadar gerçekleştirdiği imalatlar dışında idareden herhangi bir hak talebinde bulunamaz. Yüklenici tarafından, işin idarece uygun görülecek can ve mal güvenliği ile yapı güvenliğine yönelik tedbirlerin alınması şarttır. Bu kapsamda düzenlenecek fesihnamelerden ve devredilecek sözleşmelerden damga vergisi alınmaz."

hükmünü taşımaktadır.

Kanun teklifinde yer alan düzenleme geçmiş düzenlemelerine göre daha ayrıntılı bir şekilde hazırlanmıştır. Söz konusu madde hükmü aşağıdaki gibidir.

"MADDE 11- 5 /1/2002 tarihli ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununa geçici madde eklenmiştir.

Ek fiyat farkı ve/veya sözleşmelerin devri

GEÇİCİ MADDE 5- Ülkemizde ve dünyada hammadde temininde ve tedarik zincirlerinde yaşanan aksaklıklar ile girdi fiyatlarındaki beklenmeyen artışlar nedeniyle 1/12/2021 tarihinden önce 4734 sayılı Kanuna göre ihalesi yapılan ve bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla devam eden veya bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce fesih veya tasfiye edilmeksizin kabulü/geçici kabulü yapılan mal ve hizmet alımları ile yapım işlerine ilişkin Türk Lirası üzerinden yapılan sözleşmelerde, 1/7/2021 ile 31/12/2021 tarihleri arasında (bu tarihler dâhil) gerçekleştirilen kısımlar için, ihale dokümanında fiyat farkı verilmesine ilişkin hüküm bulunup bulunmadığına bakılmaksızın, 1/7/2021 ile 30/11/2021 tarihleri arasında (bu tarihler dâhil) ihalesi yapılan işlerde ihale tarihinin (son teklif verme tarihi) içinde bulunduğu aya ait endeks, 1/7/2021 tarihinden önce ihale edilen işlerde ise 2021 yılı Haziran ayına ait endeks

temel endeks olarak kabul edilerek ve sözleşme fiyatları kullanılarak yüklenicinin başvurusu üzerine sözleşmesine göre hesaplanan fiyat farkına ilave olarak ek fiyat farkı verilebilir.

Ayrıca bu kapsamdaki sözleşmeler, yüklenicinin başvurusu ve idarenin onayı ile devredilebilir. Devredilen sözleşmelerde devir alacaklarda ilk ihaledeki şartlar, devir tarihi itibarıyla aranacak olup devirden kaynaklanan kısıtlama ve yaptırımlar uygulanmaz. Yüklenimi ortak girişim tarafından yürütülen sözleşmelerde ortaklar arasında devir veya hisse devirlerinde ilk ihaledeki yeterlik şartları aranmaz.

Sözleşmeyi devreden yüklenicinin teminatı iade edilir. Bu kapsamda devredilecek sözleşmelerden damga vergisi alınmaz.

Sözleşmenin bu madde kapsamında devredilmesi durumunda birinci fıkra hükmü saklı kalmak üzere yüklenici devir tarihine kadar gerçekleştirdiği işler ya da imalatlar dışında idareden herhangi bir mali hak talebinde bulunamaz. Yüklenici tarafından idarece uygun görülecek can ve mal güvenliği ile yapı güvenliğine yönelik tedbirlerin alınması şarttır.

Bu madde kapsamında ek fiyat farkı verilebilecek alım türlerini, ürün ve girdileri, ek fiyat farkı verilmesi veya sözleşmenin devri için idareye başvuru süreleri ile devir işlemlerinin tamamlanacağı süre dâhil ek fiyat farkı hesaplamalarına ve sözleşmelerin devrine ilişkin esas ve usulleri tespite Cumhurbaşkanı yetkilidir.

4734 sayılı Kanundan istisna edilen mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinden Türk Lirası üzerinden yapılan sözleşmeler için idareler tarafından bu maddeye uygun olarak ilgili mevzuatında düzenleme yapılabilir."

Maddenin komisyondaki görüşmeleri sırasında Elektronik Kamu Alımları Platformu'ndan elde edilen verilere göre düzenlemede yer verilen dönemde yürütülen sözleşmelerin adedinin 26.789, toplam bedelinin ise 213 milyar lira olduğu ve bu dönemde gerçekleşen hak ediş tutarının yaklaşık 70 milyar lira olduğu, düzenlemede öngörülen k rallar ve sınırlamalar dahilinde ek fiyat farkı tutarının yaklaşık 10 ,5 milyar lira olarak tahmin edildiği ifade edilmiştir. Ancak söz konusu düzenlemenin belediyelere getireceği yükün Merkezi Yönetim Bütçesinden karşılanması yönündeki önerilerimiz kabul görmemiştir.

İlgili sivil toplum temsilcileri, komisyon çalışmaları sırasında verdiği bilgilerden, Mayıs 2020 ila Aralık 2021 tarihleri arasında sektörde ortalama girdi maliyetlerinin %

277 artmış olduğu, sözleşmelere day lı ÜFE ile genel endekslerle ödenen fiyat f arkının oranının yüzde 120 olduğu ifade edilmiş,, bu yıl başından yıl sonuna kadar malzemelerin artış oranının % 146 olduğu, fiyat farkı uygulamasının Ocak 2021 tarihinden itibaren başlaması, fiyat farkı uygulamasının enflasyon düşene kadar uygulanmasını gerektiği, sözleşmelerine daha yeni başlamış ve işin % 50'sinden azı gerçekleşen işlerin tümünün tasfiye kapsamına alınması önerilmiştir. Ancak bu öneriler de kabul görmemiştir.

Bu madde ile; 1 Aralık 2021 tarihinden önce ihalesi yapılmış, yapımı halen devam eden, fesih veya tasfiye edilmeden kabulü/geçici kabulü yapılmış mal ve hizmet alımıyla yapım işlerine ilişkin TL üzerinden yapılmış sözleşmelere fiyat farkı verilmesine olanak sağlanmakta,

Fiyat farkı, ihale sözleşmesinde fiyat farkı verileceğine ilişkin hüküm bulunup bulunmadığına bakılmaksızın, 1 Temmuz 2021 ile 31 Aralık 2021 tarihleri arasında gerçekleştirilen kısımlar için sözleşmelerine göre hesaplanacak fiyat farkına ek olarak ek fiyat farkı verilmekte,

Ayrıca, bu sözleşmelerin yüklenicilerin başvurusu ve ilgili kamu kuruluşunun onayıyla başkalarına devredilmesine de olanak sağlanmakta,

Cumhurbaşkanına da alım türleri, konuları, ürün ve girdiler, işin niteliği, sözleşmesine göre fiyat farkı verilip verilmediği veya uygulanan fiyat farkı formülü gibi kriterlere göre ek fiyat farkı hesaplama yöntemleri belirleme, sözleşmelerin devrine ilişkin esas ve usulleri tespit etme konusunda yetki verilmektedir.

Anayasa'nın 2. maddesindeki hukuk devleti ilkesi gereğince, yasama işlemlerinin kişisel yararları değil kamu yararını gerçekleştirmek amacıyla yapılması zorunludur.

Yine, Anayasa'nın 2. maddesinde belirtilen hukuk devletinin temel unsurlarından biri belirliliktir. Bir hukuk devletinde yasaların belirli, erişilebilir ve öngörülebilir olması zorunludur. Öngörülebilirlik, aynı zamanda keyfi uygulamalara ve müdahalelere karşı yasanın yeterli güvenceler içermesini de gerektirir.

Kanun teklifinin 11. maddesi; söz konusu alanda, hiçbir kaide, genel çerçeve, ölçüt ve denetime tabi olmayacak şekilde, yürütmeye sınırsız takdir yetkisi tanımaktadır. Cumhurbaşkanı'nın bu alanda alacağı kararların dayanacağı ve Anayasa'yla bağdaşır olması gereken esasların kanun düzeyinde belirlenmemesi ve böylece tamamen keyfî işlemlere açık olması, hukuki belirlilik ilkesine aykırıdır.,

Özellikle; ek fiyat farkı verilebilecek alım türlerini, ürün ve girdiler ile ek fiyat farkı hesaplamalarına ilişkin esas ve usulleri belirleme yetkisini hiçbir nesnel ve somut ölçüt olmadan Cumhurbaşkanı'nın haiz olduğu hükmü, Cumhurbaşkanı'nın kanunca çerçevelenmemiş keyfî kararlar almasını mümkün kılması itibariyle de açıkça kamu yararına aykırıdır. İhtilaflı düzenleme, bu sebeple Anayasa'nın 2. maddesini de ihlal etmektedir.

Kanun teklifinin 11. maddesi; ek fiyat farkı verilebilecek alım türlerini, ürün ve girdileri belirleme yetkisini hiçbir objektif ve somut ölçütle çerçevelenmeden ve sınırlanmadan Cumhurbaşkanı'na tanıyarak, son tahlilde 4734 sayılı Kanun bağlamındaki yükleniciler arasında, Cumhurbaşkanı'nın keyfî iradesine tabi şekilde muamele farklılığı doğurulmasını mümkün kılmaktadır.

Teklifin 11. maddesi; kanun düzeyinde belirlenmiş herhangi bir haklı nedenin yokluğunda, yürütmenin mutlak iradesine tabi şekilde, maruz kalınan ekonomik koşullar bakımından aynı durumda olan ilgili yükleniciler arasında ayrım yapmaktadır. Böylece, benzer durumdaki yüklenicilerden bazıları ek fiyat farkı alabilirken, bazıları alamayacaktır. Kanun önünde eşitlik ilkesinin aşikar bir ihlali olan söz konusu durumu mümkün kılan ve kaçınılmaz olarak bu duruma yol açacak olan 11. maddede Cumhurbaşkanı'na tanınan söz konusu yetki, bu itibarla Anayasa'nın 10. maddesine aykırıdır.

Kanun teklifinin 11. maddesi; 4734 sayılı Kanun bağlamındaki yükleniciler bakımından, bir tür ek fiyat farkı hakkı öngörmektedir. Kişinin mal varlığının artmasına yol açacak söz konusu hak, Anayasa'nın 35. maddesinde öngörülen mülkiyet hakkının uygulanma alanına girmektedir. Buna karşın, Cumhurbaşkanı'nın, hiçbir objektif ölçütle çerçevelenmemiş ek fiyat farkı verilebilecek alım türlerini, ürün ve girdileri belirleme yetkisi sonucunda, 4734 sayılı Kanun bağlamındaki bazı yükleniciler söz konusu ek fiyat farkı hakkından yararlanamayacaktır. Bu haktan yararlanamamak, mülkiyet hakkının sınırlanması anlamına gelir. Cumhurbaşkanı'na tanınan bu belirsiz ve öngörülemez kapsamlı mülkiyet hakkını sınırlama yetkisi; maddi ve şekli anlamlardaki kanunilik ilkesine aykırıdır. Söz konusu 11. madde, bu itibarla Anayasa'nın 35. ve 13. maddelerini ihlal etmektedir.

Anayasa'nın 104. maddesinin 17. fıkrasının ikinci cümlesi uyarınca, "*Anayasanın ikinci kısmının birinci ve ikinci bölümlerinde yer alan temel haklar, kişi hakları ve ödevleriyle dördüncü bölümde yer alan siyasi haklar ve ödevler Cumhurbaşkanlığı*

kararnamesiyle düzenlenemez". Ek fiyat farkı verilebilecek alım türlerini, ürünleri ve girdileri ve yine sözleşme devrine ilişkin esas ve usulleri belirleme yetkisi mülkiyet hakkı üzerinde sonuçlar doğuracağından ve böylece temel bir hak olan mülkiyet hakkının düzenlenmesi söz konusu olacağından, ihtilaflı teklif maddesi Anayasa'nın 104. maddesine de aykırıdır.

Söz konusu düzenleme yukarıda izah edilen nedenlerle; Anayasanın 2, 10, 13, 35 ve 104. maddelerine aykırı bulunmaktadır.

Maddede yer alan 5. fıkradaki düzenlemenin;

"Bu madde kapsamında ek fiyat farkı verilebilecek alım türlerini, ürün ve girdileri, ek fiyat farkı verilmesi veya sözleşmenin devri için idareye başvuru süreleri ile devir işlemlerinin tamamlanacağı süre dâhil ek fiyat farkı hesaplamalarına ve sözleşmelerin devrine ilişkin esas ve usuller Hazine ve ve Maliye Bakanlığı ile Ulaştırma ve Alt Yapı Bakanlığı ve Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından müştereken çıkarılacak Yönetmelikle tespit edilir."

şeklinde değiştirilmesi yönündeki önergemiz de kabul görmemiştir.

Ayrıca teklif metninde yer alan maddenin son fıkrasında ;

"*4734 sayılı Kanundan istisna edilen mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinden Türk Lirası üzerinden yapılan sözleşmeler için idareler tarafından bu maddeye uygun olarak ilgili mevzuatında düzenleme yapılabilir."*

şeklindeki hükmün nedeni anlaşılamamaktadır. Bu hükümle bazı idarelere ilgili mevzuatta düzenleme yapma yetkisi verilmektedir

Söz konusu fıkradaki düzenlemenin gerekçesi teklif metninde yer alan madde gerekçesinde;

"4734 sayılı Kanunun 3 üncü maddesi ve diğer maddelerinde yer alan istisnalar ile diğer kanunlarla 4734 sayılı Kanundan istisna edilen mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinden Türk Lirası üzerinden yapılan sözleşmeler için idareler tarafından bu maddeye uygun olmak kaydıyla ilgili mevzuatında ek fiyat farkı verilmesine ve/veya bu sözleşmelerin devredilmesine yönelik düzenleme yapılmasına imkân tanınmaktadır."

şeklinde yer almaktadır.

Söz konusu gerekçe metninde yer alan açıklamalar fıkra metninde yer alan düzenlemenin çok ötesinde hüküm getirmektedir. Zira teklif metnindeki fıkra kapsam olarak "*4734 sayılı Kanundan istisna edilen mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinden Türk Lirası üzerinden yapılan sözleşmeler"i* kapsadığı halde, gerekçede yer alan ifade ise "*4734 sayılı Kanunun 3 üncü maddesi ve diğer maddelerinde yer alan istisnalar ile diğer kanunlarla 4734 sayılı Kanundan istisna edilen mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinden Türk Lirası üzerinden yapılan sözleşmeler"* i kapsamaktadır. Ayrıca herhangi bir sınırlamaya tabi olmaksızın idarelere ilgili mevzuatında düzenleme yapma yetkisinin verilmesinin nedeni de anlaşılamamıştır.

Girdi fiyatlarındaki aşırı yükseliş karşısında ekonomik faaliyetin yavaşlaması ve hatta durma noktasında gelmesi şeklinde yaşanan bu çöküşün en net hissedildiği sektör inşaat sektörü olmuştur. Özellikle bir sözleşmeye bağlı olarak üstlendikleri işleri tamamlama yükümlülüğü bulunan kamudan iş almış müteahhitler, yükselen döviz kurlarına bağlı olarak aşırı derecede artan girdi fiyatları karşısında taahhüt ettikleri işleri sürdüremez duruma gelmişlerdir.

Sorun, fiyatı döviz kurlarına göre belirlenen ithal-yerli girdi kullanan, ancak TL üzerinden sözleşme imzalamış bulunan yüklenicilerin yürüttükleri işleri durdurmuş olmalarıdır.

Diğer yandan da, şantiyelerde çalışmaların durdurulması nedeniyle tamamlanmamış imalatların yıpranması ve kamunun son kertede daha büyük zararlarla karşılaşması söz konusudur.

Ancak, şunu belirtmek gerekir ki, yükselen döviz kurları, YİD modeli ile ihale edilen ve gelir garantisi verilmiş olan büyük çaplı altyapı yatırımlarının yüklenicilerini olumsuz etkilememiştir. Daha doğrusu, bu yüklenicilerin girdi maliyetlerinde kura bağlı yükseliş olsa bile, hem uygulayacakları tarifeler hem de verilen gelir garantileri döviz cinsinden olduğu için, bu "büyük" yüklenicilerin herhangi bir sıkıntı yaşaması söz konusu değildir.

Bu konuda da TBMM üzerine düşen görevi yapmalı; KÖİ projeleri olarak bilinen yabancı para birimi ve diğer ülkelerin TÜFE endekslerindeki artışa bağlı bulunan garantili yol ve köprü geçiş ücretleri, mal ve hizmet alım garantisi verilen demiryolları ve havalimanı işletimi, şehir hastaneleri ile ilgili sözleşmelerde yer alan tutarların TL.'ye dönüştürülmesi konusunda bir an önce yasa çıkarılmalıdır.

Ayrıca müteahhitlere fiyat farkı ödemeleri, Ak Parti ve MHP ortaklığındaki hükümetin uygulamış bulunduğu yanlış ekonomik politikaların, ekonomiyi faiz-döviz-cari açık denklemine sıkıştıran uygulamalarının sonucunda oluşmuştur.

Müteahhitlere yapılacak olan fiyat farkı ödemelerinin vatandaşın ödediği vergilerden karşılanması hususunun Anayasa'nın "Vergi ödevi" başlıklı maddesindeki düzenlemelere aykırı olup olmadığının da tartışılması gerekir.

3.6 Teklifin 12. maddesinin değerlendirilmesi:

Teklifin 12. maddesi ile, 28/3/2002 tarihli ve 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'a geçici madde eklenmek suretiyle 20 aralık 2021'de açıklanan ve uygulanmaya başlanan kur korumalı TL mevduatın yasal alt yapısı oluşturulmaktadır.

"Finansal istikrara katkı sağlamak ve gerçek kişilerin mevduat ve katılma hesaplarının getirilerini kur artışlarına karşı desteklemek" gibi bir gerekçeyle getirilen bu maddeyle; bankalar nezdinde 21/12/2021 ve 31/12/2022 tarihleri arasında açılan Türk lirası vadeli mevduat ve katılma hesaplarına aktarılmak üzere Hazine ve Maliye Bakanına, bu amaçla Merkez Bankasına (elbette bankalara, bankalar tarafından da mevduat sahiplerine aktarılmak üzere) nakit para aktarma, ve bu amaçla Bakanlık bütçesine mevcut ya da yeni açılacak tertiplere **ödenek ekleme yetkisi** verilmektedir.

Yapılan düzenleme ile ayrıca bu madde kapsamında ödenecek destek tutarını ve hesaplama yöntemini, kur desteğinden yaralanacak gerçek kişi kapsamını, hesap türlerini, vadeleri, limitleri, hesapların vadeden önce kapatılması halinde yapılacak kesintiler ile bu kesintilerin Hazine ve Maliye Bakanlığına aktarılması,, bu madde kapsamında destek olarak , aktarılacak kaynağın kullandırılması, uygulama ve denetimine ilişkin usul ve esasları belirleme konusunda Cumhurbaşkanına yetki verilmektedir. (Diğer bir ifadeyle Hazine ve Maliye Bakanlığının şimdiye kadar basın açıklamasıyla duyurduğu esasların yasa çıktıktan sonra bir Cumhurbaşkanlığı kararıyla belirlenmesi öngörülmektedir.)

Ayrıca Cumhurbaşkanına, hesap açma tarihini öne çekme (31 Aralık 2022'den önce uygulamayı bitirme yetkisi) ve süreyi 31 Aralık 2023 tarihine kadar uzatma yetkisi de verilmektedir.

Döviz kurlarındaki aşırı dalgalanmaya karşı vatandaşın yatırımlarını korumak için devreye alınan kur korumalı TL mevduatı değişik kaynaklardan kamuoyuna açıklanan bilgilere göre 96.5 milyar liraya ulaşmıştır.

Bankacılık kaynaklarına göre kur korumalı TL mevduatına daha çok vatandaşların mevcut TL mevduatlarını dönüştürmeyi tercih ettiğini, bireysel döviz tevdiat hesaplarında dönüştürülebilir miktarın ancak yüzde 1-2'sinin kur korumalı TL mevduatına çevrildiği görünmektedir.

BDDK verileri gerçek kişilerin döviz tevdiat hesaplarında ise yükseliş olduğunu ortaya koymaktadır. 22 Aralık 2021 itibariyle gerçek kişilerin 163 milyar 694 milyon dolar olan döviz mevduatları 30 Aralık itibariyle 164 milyar 404 milyon dolara yükselmiştir.

Yine BDDK verilerine göre Türk bankacılık sisteminde 31 Aralık itibarıyla toplam 5.3 trilyon TL mevduat bulunmaktadır. Bunun yaklaşık yüzde 65'i yabancı para mevduatta, geri kalanı ise TL mevduatta tutulmaktadır.

Verilere göre 17 Aralık ile biten haftada gerçek kişilerin yüzde 71'i mevduatını yabancı para cinsinde tutarken, TL'yi destekleyecek önlemlerin açıklandığı 20 Aralık sonrasında 24 Aralık ile biten haftada bu oran yüzde 64'e düşmüştür. Ancak 31 Aralık itibarıyla gerçek kişilerin yabancı para mevduatının toplam mevduatlara oranı tekrar yükselişe geçmiş ve yüzde 67'ye çıkmıştır.

Maddenin görüşülmesi sırasında söz konusu maddenin hazineye olası yükü konusunda rakam verilmekten özellikle kaçınılmış ve herhangi bir öngörüde de bulunulmamıştır.

Madde metninde yer alan özel tertip Devlet iç borçlanma kâğıdı verme, çıkarılacak iç borçlanma kağıdını ve bunların verileceği bankaları belirleme yetkisi uyarı ve eleştiriler üzerine iktidar partisi milletvekillerince verilen önerge ile madde metninden çıkarılmıştır.

Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi(?) sonrası Merkezi Yönetim Bütçesinin hazırlanması ve uygulanması ile ilgili tüm yetkilerin Cumhurbaşkanlığına ve Cumhurbaşkanlığına bağlı Strateji Bütçe Başkanlığına geçmesine karşın madde metninde yer alan "nakit kaynak aktarımı için Bakanlık bütçesinde mevcut ya da yeni açılacak tertiplere ödenek eklemeye Hazine ve Maliye Bakanı yetkilidir." şeklindeki düzenlemenin yasal olarak mümkün olamayacağı yönündeki eleştirilerimize tatminkar

yanıtlar verilmemiş, konunun Genel Kurul aşamasına kadar değerlendirileceği tarafımıza ifade olunmuştur.

Söz konusu madde düzenlemesi değişik açılardan Anayasada yer alan bazı maddelere de aykırılıklar taşımaktadır.

Anayasa'nın Cumhurbaşkanının görev ve yetkilerini düzenleyen 104. maddesinde; Cumhurbaşkanına, kur desteğinden yaralanacak gerçek kişi kapsamını, hesap türlerini, vadeleri, limitleri, hesapların vadeden önce kapatılması halinde yapılacak kesintileri, ödenecek destek tutarını, aktarılacak kaynağın kullandırılması ve denetimine ilişkin usul ve esasları belirleme konusunda Cumhurbaşkanına yetki verilmesini sağlayacak herhangi bir düzenleme bulunmamaktadır.

Anayasanın "Vergi ödevi" başlıklı 73. maddesi;

"Madde 73 – Herkes, kamu giderlerini karşılamak üzere, mali gücüne göre, vergi ödemekle yükümlüdür.

Vergi yükünün adaletli ve dengeli dağılımı, maliye politikasının sosyal amacıdır.

Vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümlülükler kanunla konulur, değiştirilir veya kaldırılır.

Vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümlülüklerin muaflık, istisnalar ve indirimleriyle oranlarına ilişkin hükümlerinde kanunun belirttiği yukarı ve aşağı sınırlar içinde değişiklik yapmak yetkisi Cumhurbaşkanına verilebilir."

hükmünü taşımaktadır.

Mevduat ve katılma hesaplarının getirilerini kur artışlarına karşı desteklemek amacıyla Devlet bütçesinden ödenek ayrılması, vergi yükümlülerinin haklarını ihlal etmesi itibariyle Anayasa madde 73'e aykırılık teşkil etmektedir.

Söz konusu aykırılık üç açıdan öne sürülebilir:

-Bütçeden ayrılacak ödenek, kamu giderlerini karşılamaya yönelik olduğuna göre, TL üzerinden belirlenen faiz ile kur artışı arasında fark doğması durumunda, bu kur farkının kamu gideri olduğunu öne sürmek zordur.

-Herkes, mali gücüne göre vergi yükümlüsü olmakla birlikte, vergi yükümlüsü olan herkes, bankalarda mevduat ve katılım hesaplarına sahip olmayıp, ancak belli gelir düzeyine sahip olan kişiler mevduat sahibi olabilir veya dövize yatırım yapabilir.

Bu bakımdan, gelir düzeyi yüksek olan vergi yükümlülerinin TL mevduatlarının döviz karşısında korunması için, mali gücü sınırlı olan vergi yükümlüsünün katkı vermesi, madde 73 ilkelerine aykırı olduğu gibi, kamu nimetlerinden yararlanmada ve kamusal külfetlere katlanmada eşitlik ilkesine aykırıdır.

-Dahası, vergi yükünün adaletli ve dengeli dağılımı, maliye politikasının sosyal amacı olduğu dikkate alındığında, bu dengenin kamu giderleri dışında harcama hedefinde bozulması, haydi haydi madde 73/2'ye aykırılık oluşturmaktadır.

Kanun teklifinin 12. maddesinin Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'a eklediği geçici madde 35 bağlamında, Hazine ve Maliye Bakanlığı, maddenin uygulanması kapsamında Merkez Bankası ve bankalardan gerekli veri ve bilgiyi talep edebilecektir. Merkez Bankası ve bankalar, talep edilen veri ve bilgiyi Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın belirleyeceği şekil ve süreler içinde vermekle yükümlü olup, veri ve bilginin maddenin birinci fıkrasında belirtilen amaçlar çerçevesinde Hazine ve Maliye Bakanlığı'na verilmesinde, özel kanunlardaki yasaklayıcı ve sınırlayıcı hükümler uygulanmayacaktır.

Kanun teklifinin 12. maddesinin, bankalardan Hazine ve Maliye Bakanlığı'na aktarılacağını belirttiği verilerin bir kısmının kişisel veri niteliğinde olacağında şüphe yoktur. Nitekim Anayasa Mahkemesi'ne göre "*... Bu bağlamda adı, soyadı, doğum tarihi ve doğum yeri gibi bireyin sadece kimliğini ortaya koyan bilgiler değil; telefon numarası, motorlu taşıt plakası, sosyal güvenlik numarası, pasaport numarası, özgeçmiş, resim, görüntü ve ses kayıtları, parmak izleri, IP adresi, e-posta adresi, hobiler, tercihler, etkileşimde bulunulan kişiler, grup üyelikleri, aile bilgileri, sağlık bilgileri gibi kişiyi doğrudan veya dolaylı olarak belirlenebilir kılan tüm veriler*" kişisel veri olarak kabul edilmektedir (*E. 2013/122, K. 2014/74, 9.4.2014; E. 2014/149, K. 2014/151, 2.10.2014; E. 2013/84, K. 2014/183, 4.12.2014; E. 2014/74, K. 2014/201, 25.12.2014; E. 2014/180, K. 2015/30, 19.3.2015; E. 2015/32, K. 2015/102, 12.11.2015*).

Anayasa'nın 21. maddesinin 3. fıkrasına göre;

"*Herkes, kendisiyle ilgili kişisel verilerin korunmasını isteme hakkına sahiptir. Bu hak; kişinin kendisiyle ilgili kişisel veriler hakkında bilgilendirilme, bu verilere erişme, bunların düzeltilmesini veya silinmesini talep etme ve amaçları doğrultusunda kullanılıp kullanılmadığını öğrenmeyi de kapsar. Kişisel veriler, ancak kanunda öngörülen*

hallerde veya kişinin açık rızasıyla işlenebilir. Kişisel verilerin korunmasına ilişkin esas ve usuller kanunla düzenlenir".

Anayasa Mahkemesi'ne göre özel hayatın gizliliği ve kişisel verilerin korunması hakkı, temel hak ve özgürlükler arasında önemli bir yer tutar. Özel hayatın gizliliğinin korunması, bu hayatın başkalarının gözleri önüne serilmemesi demektir. Kişinin özel hayatının, yalnız kendisi veya kendisinin bilmesini istediği kimseler tarafından bilinmesini isteme hakkı, kişinin temel haklarından biridir ve bu niteliği nedeniyle insan haklarına ilişkin beyanname ve sözleşmelerde de yer almış; demokratik ülkelerin mevzuatında açıkça belirlenen istisnalar dışında devlete, topluma ve diğer kişilere karşı korunmuştur. Kişisel verilerin korunması hakkı ise özel hayatın gizliliği hakkının özel bir biçimi olarak bireyin hak ve özgürlüklerini kişisel verilerin işlenmesi sırasında korumayı amaçlamaktadır. Öte yandan kişisel verilerin korunması hakkı sınırsız olmayıp bu hakkın Anayasa'da güvence altına alınan diğer temel hak ve özgürlüklerin korunması veya Anayasa'nın devlete bir görev olarak yüklediği millî güvenliğin, kamu düzeninin ve kamu güvenliğinin korunması gibi nedenlerle sınırlandırılması mümkündür. Ancak bu sınırlama yapılırken temel hak ve özgürlüklerin sınırlandırılması rejimini belirleyen Anayasa'nın 13. maddesine de uyulması gerekmektedir (*Anayasa Mahkemesi'nin 24.07.2019 tarihli ve 2017/16 E.; 2019/64 K. No'lu Kararı,§ 48, 49, 50*).

Kişisel verilerin kişinin açık rızası olmadan aktarılmasını öngören teklif maddesi;

a) Talebi üzerine Hazine ve Maliye Bakanlığı'na aktarılacak verilerin türü ve kapsamını,

b) Suistimalleri engelleyecek somut güvencelerin neler olduğunu,

c) Kişisel verilerin düzeltilmesi ve/veya silinmesi bakımından izlenecek başvuru usulünü ve yetkili merci, süre gibi ilgili hususları,

açık şekilde düzenlememiştir.

Hiçbir açık ve somut sınırlandırmaya tabi olmayan söz konusu yetki, kişisel verilerin korunması hakkını tamamen savunmasız bırakmakta ve keyfiliğe açık hale getirmektedir. Kanunilik ilkesinin gereğini yerine getirmeyen ve keyfî sınırlamalara yol açacak teklif maddesi, bu sebeple Anayasa'nın 20. maddesine aykırıdır.

Eklemek gerekir ki, hukuk devletinin temel ilkelerinden biri "*hukuk güvenliği*" ilkesidir. Hukuk güvenliği, normların öngörülebilir olmasını, bireylerin tüm

eylem ve işlemlerinde devlete güven duyabilmesini, devletin de yasal düzenlemelerde bu güven duygusunu zedeleyici yöntemlerden kaçınmasını gerekli kılar.

Hukuk devletinde kanun metinlerinin ilgili kişilerin mevcut şartlar altında belirli bir işlemin ne tür sonuçlar doğurabileceğini makul bir düzeyde öngörmelerini mümkün kılacak şekilde düzenlenmesi gerekmektedir. ''*Belirlilik*' ilkesine göre ise yasal düzenlemelerin hem kişiler hem de idare yönünden herhangi bir tereddüde ve kuşkuya yer vermeyecek şekilde açık, net, anlaşılır, uygulanabilir ve nesnel olması, ayrıca kamu otoritelerinin keyfi uygulamalarına karşı koruyucu önlem içermesi de gereklidir (*Anayasa Mahkemesi'nin 18.06.2013 tarihli ve 2012/157 E.; 2013/79 K. sayılı Kararı*). Ancak Bakanlığa tanınan ve hiçbir açık ve somut koşulla sınırlandırılmayan söz konusu aşırı takdir yetkisi, Bakanlığın keyfi uygulamalarına sebep olabilecektir.

Söz konusu düzenleme, bu itibarla Anayasa'nın 2. maddesine de aykırıdır.

Yukarıda belirtilen hususlar bakımından mevcut Anayasa'daki çok sayıda düzenlemeye aykırı olan, aynı zamanda mali portresi dahi ortaya konulmayan, kuru dizginlemek için mevduata örtülü faiz artışı uygulaması niteliğinde bulunan kur korumalı TL. mevduat düzenlemesinin teklif metninden çıkartılmasını öneren teklifimiz komisyon çalışmaları sırasında kabul görmemiştir.

3.7 Teklifin 13. maddesinin değerlendirilmesi:

Teklifin 13. maddesi ile 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun ek 19 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan "1.500" ibaresi "2.500" şeklinde değiştirilerek, halen 1.500 lira olan en düşük emekli aylığının Ocak 2022 ödeme döneminden itibaren 2.500 TL'ye çıkarılmaktadır.

Maddenin komisyonda görüşülmesi sırasında söz konusu düzenlemeden yaklaşık 1 milyon 265 bin emeklinin yararlanacağı, düzenlemenin yıllık maliyetinin 3.5 Milyar TL. olacağı ifade olunmuştur.

TÜİK'in bile enflasyon oranının bile % 36.2'ye ÜFE endeksindeki artışın yıllık olarak % 80'e ulaştığını kabul ettiği, açlık sınırının 4.013 TL, yoksulluk sınırının 13.000 TL'ye dayandığı kur krizinin tüm fiyatları tetiklediği bir ortamda söz konusu tutarlar anlamsız kalmaktadır.

Söz konusu tutarın yürürlükte bulunan net asgari ücretten az olmamak kaydıyla yeniden düzenlenmesini öngören önergemiz ile kamuoyunda dul ve yetim aylığı olarak bilinen ölüm sigortasından hak sahiplerine hisseleri oranında ödenen aylıklar ile iş kazası sonucu ölen işçilerin hak sahiplerine ödenen sürekli işgöremezlik ölüm gelirinin en düşük miktarının da en azından yaşamlarını idame ettirmelerinde bir katkı olabilmesi amacıyla "ölüm sigortasından ve iş kazası ve meslek hastalığı sigortasından ölüm aylığı veya sürekli iş göremezlik ölüm geliri alan hak sahiplerinin hisseleri oranı esas alınarak yapılan ödemeler tutarının 1500 TL'den az olması durumunda 1500 TL'ye iblağ edilmesini" öngören önergemiz komisyondaki görüşmeler sırasında red edilmiştir.

3.8 Teklifin 14. maddesinin değerlendirilmesi:

Teklifin 14. maddesi ile 13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun "istisnalar" başlıklı 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine alt bent eklenmesi ve bendin son cümlesinin değiştirilmesi suretiyle kurumlar vergisi mükelleflerinin, yatırım fonlarından elde ettikleri gelirlerde uygulanan istisnanın kapsamı genişletilmektedir.

Kurumlar vergisi mükelleflerinin, tam mükellefiyete tabi girişim sermayesi yatırım fonlarının katılma payları ile girişim sermayesi yatırım ortaklıklarının hisse senetlerinden elde ettikleri kâr payları halen kurumlar vergisinden istisnadır.

Madde ile bu istisnanın kapsamına girişim sermayesi dışındaki diğer yatırım fonlarından elde edilen kâr payları da eklenmektedir. Girişim sermayesi dışındaki diğer yatırım ortaklıklarından elde edilen kâr paylarına ise istisna uygulanmayacaktır

Ancak söz konusu istisna, portföyünde yabancı para birimi cinsinden varlık ve altın ile diğer kıymetli madenler ve bunlara dayalı sermaye piyasası araçları bulunan yatırım fonlarından elde edilen iştirak kazançlarına uygulanmayacaktır.

Maddenin görüşülmesi sırasında halihazırda 2020 itibarıyla 1076 adet fon olduğu, bunlara sağlanan istisnanın tutarının 56.7 Milyar TL. olduğu, vergisel maliyetinin ise 12.4 Milyar TL. girişim sermayesi adedinin ise 23 olduğu, getirilmek istenen düzenlemenin amacının yatırım fonlarında ki birikimin arttırılması, bununla genellikle bireysel katılımcıların dışında , kurumların da bu tür yatırım fonlarına ortak olmalarının teşvik edilmesi olduğu ifade edilmiştir.

3.9 Teklifin 15. maddesinin değerlendirilmesi:

Teklifin 15. maddesi ile 5520 sayılı Kanunun 32'nci maddesine fıkralar eklenmesi suretiyle ihracatçılara ve sanayi sicil belgesini haiz kurumların kurumlar vergisi oranı 1 puan indirilmektedir.

Yapılan düzenlemeyle;

- İhracat yapan kurumların münhasıran ihracattan elde ettikleri kazançlarına ve

- Sanayi sicil belgesini haiz ve fiilen üretim faaliyetiyle iştigal eden kurumların münhasıran üretim faaliyetinden elde ettiği kazançlarına

kurumlar vergisi oranı bir puan indirimli uygulanacaktır.

Geçici düzenlemeyle 2022 yılı için %23 oranı uygulanmakla birlikte Kurumlar Vergisi Kanununa göre kurumlar vergisi oranı %20 dir. Ayrıca anılan Kanunun 32 nci maddesinin beşinci ve altıncı fıkralarında kurumlar vergisi oranının borsaya açılma ve KOBİ birleşmeleri gibi hallerde de indirimli uygulanacağına ilişkin düzenlemelere yer verilmiştir.

Yapılan düzenlemeyle sanayi sicil belgesini haiz ve fiilen üretim faaliyetiyle iştigal eden ve ihracat yapan kurumların söz konusu faaliyetlerinden elde ettikleri kazançlarına kurumlar vergisi oranının geçerli olan kurumlar vergisi oranına göre bir puan indirimli uygulanması sağlanmaktadır. Böylece %20 oranına göre bu mükelleflerin söz konusu kazançlarına oran %19 olarak uygulanacaktır.

Bu düzenleme 1/1/2022 tarihinden, özel hesap dönemine tabi olan mükelleflerde 2022 takvim yılında başlayan özel hesap döneminin başından itibaren elde edilen kazançlara uygulanmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girecektir.

Komisyon çalışmaları sırasında verilen bilgilerden 31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla 986.318 kurumlar vergisi mükellefi olduğu, sanayi sicil belgesine haiz imalat yapan mükellef sayısının 155.049, ihracat yapan mükellef sayısının ise 86.269 olduğu ifade olunmuştur.

Kurumlar vergisi kanunundaki söz konusu değişiklikleri olumlu bulmakla beraber, vergi kanunlarındaki bu tür değişikliklerin daha sistematik olarak gerçekleştirilmesi gerekliliğine inanıyoruz.

3.10 Teklifin 16. maddesinin değerlendirilmesi:

Teklifin 16. maddesi ile 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'ye geçici madde eklenmek suretiyle, toplu iş sözleşmesinde kanunla değişiklik yapılmakta, kamu çalışanlarına, toplu sözleşmeye ek olarak yüzde 2,5 ek zam yapılmaktadır.

Maddenin gerekçesinde;

"Kamu Görevlilerinin Geneline ve Hizmet Kollarına Yönelik Mali ve Sosyal Haklara İlişkin 2022 ve 2023 Yıllarını Kapsayan 6. Dönem Toplu Sözleşme ile kamu görevlilerinin aylık ve ücretlerinde 1/1/2022 – 30/6/2022 tarihleri arasındaki dönem için uygulanacak olan artış oranı %5 yerine %7,5 yapılmakta ve bu oranın aynı döneme ilişkin enflasyon farkı ödemesinde de dikkate alınması sağlanmaktadır. Böylece söz konusu toplu sözleşmeye göre 2021 yılı ikinci yarısından kaynaklı enflasyon farkı dahil 1/1/2022 tarihinden geçerli olmak üzere %27,9 oranında yapılması gereken zammın %30,95'e çıkarılması amaçlanmaktadır."

şeklinde bir açıklama yer almaktadır.

Kanun teklifinin gerekçesinde de belirtildiği üzere "... toplu sözleşmeye göre 2021 yılı ikinci yarısından kaynaklı enflasyon farkı dahil 1/1/2022 tarihinden geçerli olmak üzere %27,9 oranında yapılması gereken zammın %30,95'e çıkarılması amaçlanmaktadır." Şeklindeki ifade ile 4688 sayılı Kanuna göre 1 Ocak 2022 tarihinde yürürlüğe giren toplu iş sözleşmesinin kamu görevlilerinin maaş zammını düzenleyen 6. maddesi bir kanun ile değiştirilmektedir.

Maddenin komisyonda görüşülmesi sırasında söz alan sivil toplum temsilcileri, söz konusu düzenlemenin yasa ile sözleşme maddesi değiştirilmesi yerine ilgili toplu sözleşmenin içeriğinin yeniden ele alınarak mevcut fiyat artışları dikkate alınarak güncellenmesi yoluyla gerçekleştirilmesini arzu ettiklerini belirtmişlerdir. Komisyondaki çalışmalar sırasında söz konusu madde düzenlenmesi henüz TBMM'den geçmemiş olmasına karşın Hazine ve Maliye Bakanlığınca konu ile ilgili bir tebliğ yayımlandığı da öğrenilmiştir.

İş hukuku açısından imzalanmış bir Toplu iş sözleşmesinin emredici etkisinin bir istisnası iş sözleşmelerinin toplu iş sözleşmesine aykırı olan hükümlerinin işçinin

yararına olmasıdır. Yararlılık ilkesi olarak adlandırılan bu kurala göre, toplu iş sözleşmesine aykırı olmasına rağmen işçi yararına olan hükümler geçerliliğini korur. Bu bağlamda söz konusu kanun teklifi bu açıdan yasalaştığı takdirde geçerliliğini koruyacaktır.

Söz konusu kanuni düzenleme kamu görevlilerinin lehine olan bir düzenleme olmasına rağmen, hukuki açıdan Anayasa'nın 53. maddesinde tanımlanan toplu sözleşme hakkına ve 48. maddesinde tanımlanan sözleşme hürriyeti hakkına müdahale niteliğindedir.

Söz konusu maddenin görüşülmesi sırasında artış oranının hükümet tarafından açıklanmış bulunan yeniden değerleme oranı %36.20'ya yükseltilmesi yönünde verdiğimiz önerge de red edilmiştir.

İmzalanmış bir toplu sözleşmenin bir kanun ile çalışan aleyhine de değiştirilebilmesini, yasa koyucunun Anayasa'da tanımlanan toplu pazarlık hakkına müdahale etmesinin yolunu açarak sözleşme hürriyetini zedelemesi söz konusudur.

Yine söz konusu müdahale imzalanmış olan bir toplu sözleşmenin tek taraflı olarak değiştirilmesi nedeniyle 98 sayılı Sözleşme'nin güvence altına aldığı "özgür ve gönüllü toplu pazarlık ilkesi"nin de zedelenmesi anlamına gelmektedir.

Toplu sözleşmeler, uluslararası ve ulusal hukukta dayanağı olan hukuk metinleridir. Hukuk devletinin genel gereklerinden birisi de yargı mercilerinin de diğer Devlet organları gibi hukuka bağlı olmasıdır. Bu Kanun teklifi ile ILO Sözleşmeleri, AİHM içtihatları, Anayasal hüküm ve 4688 sayılı Kanun hükümleri hiç dikkate alınmamıştır. Kaldı ki, Anayasa (m.90) gereğince uluslararası sözleşmeler, kanunlarla çatışmaları durumunda bile, öncelikle uygulaması Anayasal zorunluluktur.

Bu hüküm nedeniyle, başta 98 sayılı ILO Sözleşmesi olmak üzere, konuya ilişkin Türkiye'nin kabul ettiği uluslararası sözleşmeler, iç hukukta doğrudan uygulanabilir nitelikte olup, kanunlardan önceliklidir.

Mevcut hukukî düzenlemelere uygun olarak, Kamu Görevlileri Sendikaları Heyeti ile Kamu İşveren Heyeti arasında imzalanan toplu sözleşmelerin uygulanmasına ilişkin yaşanan hukukî uyuşmazlıklarda, yargı mercilerinin sözleşme hükümlerini gözeterek karar vermesi zorunludur. Aksi bir uygulama, yani yargı mercilerinin, iç hukuk kapsamında imzalanan toplu sözleşmeleri dikkate almaması, uluslararası hukuk kurallarına aykırılık yaratır.

Bu nedenle, bu kanun teklifi her ne kadar kamu görevlilerinin lehine olsa dahi, uluslararası sözleşmelerde de düzenlenmiş ve 2010 yılından beri de anayasal bir hak olan toplu sözleşme hakkının yasama organı tarafından ilgası anlamına gelmektedir. Konunun bu şekilde yorumlanması, Anayasa ile getirilen toplu sözleşme hakkının kullanılmasına engel bir içtihat yaratılmış olacaktır.

Toplu sözleşmeler, kamu görevlilerinin mali ve sosyal haklarının korunması ve geliştirilmesi amacıyla yapıldığı için, kamu görevlilerine hak ve menfaat sağlarken, bağlayıcılık özelliği nedeniyle, uygulanacağı süre içinde, özel olarak idareye, genel olarak da uygulamanın denetlenmesi konusunda yargı organlarına pozitif yükümlülükler getirmektedir. Dolayısıyla, ne yürütme organının, ne de yargı organının, ne de yasama organının toplu sözleşme hükümlerini yok sayması, hukuk devleti ve demokrasi anlayışıyla bağdaşmamaktadır.

Bu nedenle ortadaki hukuki garabetin giderilmesi için Kamu Görevlileri Sendikaları Heyeti ile Kamu İşveren Heyeti arasında yeni bir görüşme yapılarak ek bir protokol ile imzalanmış olan 6. Dönem toplu iş sözleşmesinin ilgili maddesinin değiştirilmesinin daha uygun olacağı düşünülmektedir.

3.11 Teklif metninin görüşülmesi sırasında Cumhuriyet Halk Partisi Milletvekillerince Ek madde ihdasını isteyen 1 adet reddedilen önergenin değerlendirilmesi

Söz konusu teklif metninin görüşülmesi sırasında Plan ve Bütçe Komisyonunun CHP'li üyeleri tarafından teklif metnine, 213 sayılı Vergi Usul Kanununa geçici bir madde eklenmesi suretiyle, 2021 hesap döneminde ve 2022 hesap dönemi geçici vergi dönemlerinde Vergi Usul Kanununun Mükerrer 298. Maddesinin A fıkrası kapsamında enflasyon düzeltmesine ilişkin şartların oluşup oluşmadığına bakılmaksızın mali tabloların enflasyon düzeltmesine tabi tutulmaması yönünde düzenlemeyi içeren önerge verilmiştir.

Önerge komisyonda görev yapan çoğunluk partisi milletvekilleri ve çoğunluk partisini destekleyen 4. partinin milletvekillerinin oylarıyla reddedilmiştir.

Sonuç olarak; genel değerlendirme bölümünde açıklanan sakıncaları ve eksiklikleri içermesi, 1'nci bölümde açıklanan nedenlerle torba yasa teklifi kimliği ve bazı maddelerinin Anayasaya aykırılık taşıması, 2'nci bölümünde açıklanan nedenlerle olağan yasa yapma sürecinin dışına çıkılarak, TBMM'de ilgili komisyonlarında yeteri kadar tartışılmadan kanun teklifleriyle sadece Plan ve Bütçe Komisyonundan geçirilmek suretiyle yasa yapma alışkanlığını, genel demokratik ilkelere ve TBMM geleneklerine aykırı bulduğumuzdan teklifin bütününe; 3'üncü bölümde ayrı ayrı açıklanan nedenlerle de (2/4058) esas numaralı "Bireysel Emeklilik Tasarruf Ve Yatırım Sistemi Kanunu İle Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi" nin bu şekilde kanunlaşmasına karşı olduğumuzu bildiririz.

Bülent Kuşoğlu	*Abdüllatif Şener*	*Mehmet Bekaroğlu*
Ankara	Konya	İstanbul
Süleyman Girgin	*Emine Gülizar Emecan*	*Cavit Arı*
Muğla	İstanbul	Antalya

MUHALEFET ŞERHİ

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANLIĞI'NA

2/4058 Sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'ne ilişkin muhalefet şerhimiz ektedir.

GENEL DEĞERLENDİRME

Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu ile bazı kanunlarda ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'de değişiklik öngören 18 maddelik bu yasa teklifi yine bir torba yasadır. Uzunca bir süredir Türkiye torba yasalarla yönetilmektedir. AKP-MHP Koalisyonu yasama faaliyetini torba yasa tekniğiyle eşitlemiş durumdadır. Tüm şiddetli karşı çıkışlarımıza rağmen artık TBMM'nin gündemine torba yasa biçiminde hazırlanmamış neredeyse hiç bir kanun teklifi getirilmemektedir. Dolayısıyla Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi, bir "torba yasa hükümet sistemi"dir.

Torba Yasa Tekniği Sistemin Otoriterliğinin Kanıtı

Oysa her fırsatta ısrarla altını çizdiğimiz gibi, torba yasalar evrensel hukuk ilkelerinin ağır bir ihlalidir. Birbiriyle alakasız hususlara ilişkin düzenlemelerin aynı yasa teklifi içerisinde yer alması, bir kimsenin farklı alanlarda hazırlanmış düzenlemeler hakkında tek bir görüş bildirmeye zorlanamayacağını ifade eden ve Roma Hukuku'ndan gelen *Lex Caecilia Didia*'nın ağır bir biçimde ihlal edilmesi demektir. Toplumsal mücadeleler tarihinde insanlığın büyük bedeller ödeyerek kazandığı evrensel ilkeler

AKP-MHP Koalisyonu tarafından M.S. 2022 yılında hala çiğnenmeye devam etmektedir.

Torba yasaların varlığı o ülkenin otoriter bir yapıda olduğunun yasama boyutundaki bir göstergesidir. Tarih boyunca, otoriter iktidarların her zaman yaptığı gibi AKP-MHP Koalisyonu da yasama faaliyetini hızlı olma obsesyonuna, muhalefeti de "düşman" paranoyasına sıkıştırmakta ve bunun doğal sonucu olarak da geri dönülmez büyük yanlışlar yapmaya devam etmektedir. Bir kurnazlıkla çok farklı konularda bir sonuca varılmaya zorlanması anlamına gelen torba yasa tekniği yasama etiğini de ayaklar altına almaktadır. Torba yasa tekniği yasama etiğini ayaklar altına alırken yasama kalitesini de düşürmektedir. Çünkü torba yasalar, esasen getirilmek istenen düzenlemelerin hızlıca geçirilmesi amacını taşımaktadır. Bir diğer deyişle torba yasa tekniğiyle toplumu ilgilendiren düzenlemelerin itirazsız ve muhalefetsiz bir biçimde kamuoyu ve ilgili toplumsal kesimler tarafından yeterince tartışılmadan hayata geçirilmesi hedeflenmektedir. Bu da yanlışlara davetiye çıkarmakta, yasama kalitesini ortadan kaldırmakta bizzat yasama sürecinin kendisine kast etmektedir.

"Kur Korumalı TL Vadeli Mevduat" Uygulaması, Yasası Çıkarılmaksızın Hayata Geçirilmeye Başlanmıştır!

Yasama sürecinin bizzat kendisine kast eden AKP-MHP Koalisyonu, bu torba yasayla işi daha da ileriye götürmüş ülkeyi yasalara ihtiyaç duymaksızın da yönettiğini gözler önüne sermiştir. "-mış" gibi yaparak ülkeyi uzunca bir süredir yöneten akıl, artık yasal dayanağa ihtiyaç duymadan da uygulamalara girişebilmektedir. Bu torba yasanın 12. Maddesi, AKP Genel Başkanı ve Cumhurbaşkanı Erdoğan tarafından 20 Aralık 2021 akşamı büyük bir tantanayla, muhteşem bir finansal ürün olarak parlatılarak sunulan "kur korumalı TL vadeli mevduat" uygulamasının yasal dayanağıdır. Aradan yaklaşık 3 hafta geçtikten sonra ancak bu finansal ürünün yasal düzenlemesi TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu'nun gündemine gelmiştir. Yasa teklifinin TBMM Genel Kurulu ve onaylanması süreci de düşünüldüğünde "kur korumalı TL vadeli mevduat" uygulamasının yasası, böyle bir uygulamaya geçileceği açıklamasından yaklaşık 1 ay kadar sonra çıkarılmış olacaktır. Ancak henüz daha yasası çıkmadan bankalar "kur korumalı TL vadeli mevduat" uygulamasını başlatmışlardır. Bu durum, yasa olmadan

bir finansal-ekonomik uygulamanın hayata geçirildiğini göstermekte, ciddi bir yasadışılığa işaret etmektedir.

Henüz daha yasası çıkmadan, "kur korumalı TL vadeli mevduat" uygulamasına başlanmış olması yasadışılık gibi çok önemli bir yönetsel durumu ifade etmesinin yanı sıra beraberinde bazı soruları da getirmektedir. Örneğin "kur korumalı TL vadeli mevduat" uygulamasına geçilmesine ilişkin yasal düzenlemenin teorik olarak pekala TBMM Genel Kurulu'nda kabul edilmemesi bir ihtimaldir. Şayet TBMM Genel Kurulu'nda bu yasa geçmezse başlanmış olan uygulamanın akıbeti ne olacaktır? Bu sorunun yanıtı belli değildir. Henüz yasal süreç tamamlanmadan yasadışı bir biçimde bir finansal ürünün uygulanmasına başlanması kabul edilemez.

"Kur Korumalı TL Vadeli Mevduat" Uygulaması Anayasa'ya Aykırıdır

Öte yandan bu düzenlemenin tartışmaya yer vermeyecek bir biçimde Anayasa'ya aykırı olduğu da ortadadır. Yasası çıkmadan uygulamalarına başlanan "kur korumalı TL vadeli mevduat" düzenlemesi Anayasa'nın eşitlik ilkesine yani 10. maddesine ve "vergi ödevi"ni düzenleyen 73. maddesine tamamen aykırıdır.

1982 Anayasası'nın 10. maddesi herkesin kanun önünde eşit olduğunu söylemekte ve hiçbir sınıfa, zümreye imtiyaz tanınamayacağını güvence altına almaktadır. Ancak bu düzenleme bankalarda parası olup bunu vadeli mevduata yatıranların yararına yani onlara imtiyaz tanıyan bir düzenlemedir. Bankalarda parası olmayan yurttaşlar bu düzenlemeden hiçbir yarar elde edemeyecektir. Yani bankalarda parası olanları kayıran bir düzenlemeyle karşı karşıyayız.

1982 Anayasası'nın 73. maddesi ise herkesin "kamu giderlerini karşılamak üzere, mali gücüne göre, vergi ödemekle yükümlü" olduğunu söylemektedir. Yani ödenen vergilerin kamu giderlerini karşılamak üzere harcanacağı ifade edilmektedir. Yurttaşların ödedikleri vergilerin "kamu yararı" için harcanan kamusal giderlere ayrılacağı belirtilmektedir. Ancak "kur korumalı TL vadeli mevduat" hesabı uygulamasında yurttaşların ödedikleri vergiler kamu giderlerini karşılamak üzere değil, özel şahısların mevduat getirileri için kullanılacaktır. Çünkü "kur korumalı TL vadeli

mevduat" hesabı açanlar mevduat getirileri şayet dolar getirisinin altında kalırsa aradaki farkı kamusal kaynakların aktarılmasıyla alacaklardır. Yani en basit ifadesiyle bir kişinin bir bankadaki TL mevduat getirisi, aynı süredeki dolar getirisinden daha az olursa aradaki fark hesaplanarak devlet tarafından o kişiye aktarılacaktır. Yurttaşların ödedikleri vergilerin bu şekilde özel şahıs çıkarları için kullanılması yoksuldan alıp zengine vermekle eşdeğerdir. Aksine kamu giderleri öncelikle ve esasen yoksullar, güvencesizler ve dezavantajlı gruplar için kullanılmalıdır. Ancak "kur korumalı TL vadeli mevduat" adlı finansal ürünle birkaç yüz bin kişi için on milyonlarca yurttaşın, emekçinin ödediği vergiler kanalize edilmiş olacaktır. Dolayısıyla, açıkça Anayasa'ya aykırı olan bu uygulama, vicdansız bir kayırmacılık uygulamasıdır.

"Türkiye Ekonomi Modeli" Safsatadan Başka Bir Şey Değil

Zenginin getirisini yurttaşların emeğiyle finanse ederek güvence altına alacak olan bu uygulamanın Hazine'ye ne kadar bir yük getireceği de bilinmemektedir. Bu uygulamanın ülkeye yıllar içerisinde nasıl bir maliyete mal olacağı öngörülememektedir. Bu da oldukça riskli bir duruma işaret etmektedir. Hazine ve Maliye Bakanı'nın açıklamalarına göre sisteme şimdiye değin yaklaşık 100 milyar TL girmiş durumdadır. Bu meblağın 300 milyar TL'ye ulaşması ve doların da örneğin FED'in faiz artırımı kararı söz konusu olursa yine ciddi biçimde yükseleceği varsayıldığında, bu gelişmelerin Hazine'ye on milyarlarca lira yük getirmesi işten bile değildir. Ortaya çıkan farkın Hazine'yi ciddi anlamda zorlayacağı, Hazine'nin de bu parayı Merkez Bankası'na para bastırarak ödeyeceği ortadadır. Bu paralar basıldığında da enflasyon daha da yükselecek, zamlar daha da artacaktır. Bunun bedelini de emeğiyle geçinenler, yoksullar ödeyecektir. Bunun sonucunda da yoksul daha yoksul, zengin daha zengin hale gelecektir. "Kur korumalı TL vadeli mevduat" uygulaması ve arkasındaki "iktisadi akıl" bankada parası olan zenginlerden yanadır.

Ülkeyi yönetenlerin iktisadi aklı, şimdi de uydurma bir modelden söz etmektedir. Adına "Türkiye Ekonomi Modeli" denen modelin, öncelikle "klasik ekonomi anlayışının" yüksek faizle enflasyonu kontrol altında tutma yaklaşımını kabullenmediği, bunun yerine yatırım, istihdam, üretim, ihracat ve cari fazla yoluyla ülkeyi büyütme

temelli bir ekonomi politikasına dayandığı iddia ediliyor. Ancak bu modele dayanılarak getirilen "kur korumalı TL vadeli mevduat" ürünü, esasen "dolar garantili faiz"den başka bir şey değildir. AKP'nin yıllardır uyguladığı yanlış politikalara neticesinde dolar yaklaşık 8 liradan 18 liraya fırlayınca faizlerin yükseltilmesi seçeneği pas geçilerek bu kez adına faiz denmeyen bir faize başvurulmuştur. Bir anlamda nasın etrafından dolanılarak bir başka türden faiz artırımına gidilmiştir. 20 Aralık 2021 akşamı yapılan açıklamadan sonra Merkez Bankası tarafından 11,5 lira olarak ilan edilen dolar, şimdilerde yine 14 liraya yaklaşmış yani yaklaşık 20 günde %20 artış göstermiş, bir diğer ifadeyle kur korumalı TL vadeli mevduat uygulaması için %20 oranında bir faiz artışı gerçekleşmiştir. Dolayısıyla son tahlilde yine bir faiz artırımı söz konusu olmuştur. "Türkiye Ekonomi Modeli"nin iddiasının aksine bu şekilde enflasyonun kontrol altına alınması imkansızdır.

Yerli ve milli olduğu iddia edilen yeni ekonomi modeli, ülkenin yerli parasını yani Türk Lirası'nı adeta tedavülden kaldırmıştır. Türk Lirası'nın mevduat getirisi dahi dolara bağlanmıştır. Zaten ülke ekonomisi kamu özel işbirliği projelerinin garanti ödemeleri başta olmak üzere pek çok uygulamayla uzun zamandan beri bilinçli bir biçimde dolarize edilmiştir. Dolarizasyonu bu kadar yaygınlaştırmak açık bir şekilde mandacılıktır. Hatırlanacağı üzere AKP, dolarizasyonda öyle gaza basmıştı ki döviz kazancı olmayanların dahi döviz cinsinden borçlanabilmesine imkan tanıyan yasal düzenlemelere gitmişti. Türkiye ekonomisi dolara bu kadar bağımlı hale getirilmişken "düşük faiz" takıntısı dışında pek bir somut iddiası olmayan bir modele, "Türkiye Ekonomi Modeli" demek safsatadan öteye geçmemektedir. Karambol uygulamaların hayata geçirilmesi, "ya tutarsa", "dua edin de tutsun" gibi söylemlerin dolaşıma sokulması, kavramlara takla attırılarak "ortodoksinin karşısında yer alan heterodoks politikalar" uygulandığının savunulması rotasızlığın ve dolayısıyla savrulmanın göstergesidir. AKP-MHP Koalisyonunun ekonomi politik aklı ve teorik birikimi, kendilerinin sebep olduğu ülkenin devasa sorunları anlamaya ve çözmeye yetmemektedir.

Ancak AKP-MHP Koalisyonu'nun safı bellidir. Adına Türkiye Ekonomi Modeli denen bu model, para sermayesinin karına kar katacak bir modeldir. Merkez bankası Para Politikası Kurulu, son toplantısıyla politika faizlerini %14'e düşürmüştü. Mevcut

durumda bankalar %14 faizle mevduat toplayacak, %14'ten topladığı bu paraları bu kez ya %24'le Hazine'ye satacak, ya da %30'la, %40'la yurttaşlara kredi verecektir. Böylelikle AKP Genel Başkanı ve Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın düşük faiz inadı sayesinde bankalar hem Hazine'ye para satarken %10, hem de yurttaşlara kredi verirken %15-20 seviyelerinde kar elde edeceklerdir. Erdoğan'ın düşük faiz inadı para sermayesinin karına kar katmasından başka bir işe yaramamıştır, yaramayacaktır.

Merkez Bankası'na İlişkin Düzenlemeden Kötü Kokular Geliyor

Torba yasa teklifinin 1. maddesiyle getirilmek istenen düzenleme oldukça önemlidir. Getirilmek istenen bu düzenlemeyle Merkez Bankası'nın nezdinde bulunan yabancı ülke merkez bankalarına ait para, alacak, mal, hak ve varlıkların haczedilemeyeceği, üzerlerine ihtiyati tedbir veya ihtiyati haciz konulamayacağı yasal hükme bağlanarak güvence altına alınıyor. Ancak böylesi bir düzenlemeye kimlerin, niçin ihtiyaç duyduğu ve bu ihtiyacın neden şimdi hasıl olduğu soruları yanıtsızdır. Yasa teklifinin gerekçesinde yer alan "merkez bankaları arasında kurulan ilişkilerin işin gerektirdiği diplomatik hassasiyet ve ekonomik güven temelinde yürütülmesini teminen" ifadesi de akıllardaki soru işaretlerini çoğaltmaktadır. Ne madde gerekçesinden, ne de maddenin görüşüldüğü Plan ve Bütçe Komisyonu toplantısında hem teklif sahibinin hem de Merkez Bankası yetkilisinin yaptığı açıklamalardan bu düzenlemeye neden gereksinim duyulduğu anlaşılamamıştır. Yeterince açıklama getirilmemiş ya da getirilememiş olması hayra alamet değildir.

Ancak anlaşılan bir şey var ki Merkez Bankası'nın nezdinde bulunan yabancı ülke merkez bankalarına ait para, alacak, mal, hak ve varlıkların haczedilmesi riski bulunmaktadır. Torba yasaya sonradan ve ısrarla konulduğu anlaşılan bu düzenleme, esasen ülke için utanç verici ve itibarsızlaştırıcı bir düzenlemedir. Çünkü böylelikle Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası nezdindeki para, alacak, mal, hak ve varlıklara haciz getirilebileceği olasılığı itiraf edilmiş olmaktadır. Bu da hem Merkez Bankası'na hem de ülke ekonomisine olan güvensizliği çok daha güçlendirerek farklı bir boyuta taşımış olacaktır. Örneğin iş hayatında bırakalım bir bankaya ya da şirkete, herhangi küçük bir işletmeye dahi haciz gelme ihtimalinin açıklanması o işletmeye duyulan

güveni ortadan kaldıracak ve söz konusu küçük işletmenin iktisadi faaliyetleri zora girecek, yolunda gitmeyecektir. Bu düzenlemeyle söz konusu olan ise bir ülkenin Merkez Bankası'dır. Durumun önemi ve vahameti ortadadır. Kamuoyunun ve bu ülkede yaşayan her yurttaşın ülkenin Merkez Bankası için niçin böyle bir düzenlemeye ihtiyaç duyulduğunu bilmeye hakkı vardır.

AKP-MHP Koalisyonu Toplumun Değil Belirli Grupların Çıkarlarını Savunuyor

AKP-MHP Koalisyonu, getirdiği torba yasalarla bilinçli bir tercihler demetini de hayata geçirmektedir. "Müjde ekonomi paketi" iddiasıyla getirilen her düzenleme toplumun ve emeğiyle geçinen yurttaşların değil sermayenin ve zenginlerin yani bir avuç ayrıcalıklı kesimin çıkarları için hazırlanmaktadır. AKP-MHP Koalisyonu, sermayeyi destekleyince ekonominin "düzeleceğini" savunan sınıfsal bir tercihe sahiptir. Çünkü ekonomiye sermayenin gözüyle bakmaktadır. Kamu yararı temelinde toplumun değil, belirli dar grupların isteklerini karşılamak temel öncelik olarak belirlenmiştir.

Bu sınıfsal tercihi, bu torba yasadan da görmek mümkündür. Artan döviz kurundan, yükselen enflasyondan, düşen alım gücünden herkes muzdaripken toplumun dezavantajlı kesimleri öncelenmek yerine, başta emeğiyle geçinen yurttaşların uğradığı kayıplar telafi edilmek yerine belirli grupların zararının giderilmesi tercih edilmektedir. Bu torba yasada sadece müteahhitlerin zararının karşılanmasını sağlayacak bir düzenleme getirilmektedir. Oysa mevcut derin ekonomik krizden başta işsizler ve emeğiyle geçinenler olmak üzere toplumun ekseriyeti çok daha fazla zarar görmektedir. Dolar arttığı için maliyetleri de artan ve zarar gören yandaş müteahhitlerin zararını karşılamak yerine, dolar arttığı için hayat pahalılığıyla boğuşan sefalete ve açlığa mahkum edilen on milyonlarca yurttaşın, emekçinin, işsizin, gencin, işçinin, köylünün, kamu emekçisinin, kadınların zararları karşılanmalıdır. Tüm yurttaşların alın teriyle ortaya çıkan kaynaklar yandaş müteahhitlere değil halka aktarılmalıdır. Emeklilere gelince 2.500 lirayı reva gören ve bunu müjde olarak sunan AKP-MHP Koalisyonu, yandaş müteahhitlere gelince devletin kesesini sonuna kadar açmaktadır. HDP olarak en düşük emekli maaşının 4.250 TL olmasını ve tüm emeklilere asgari ücrete yapılan kadar

yani %50 zam oranında zam yapılması gerektiğini savunuyoruz. Yine HDP olarak kamu yararı ve toplumun çıkarları için bu torba yasada yer alan "doğalgaz tüketiminde sosyal tarife" getirdiği iddia edilen düzenleme yerine doğalgaz, elektrik ve suda "ihtiyaç sınırı kriteri"nin belirlenmesini tüm hanelerde o ilin iklim koşullarına göre, ihtiyaç sınırı ne ise o kadar doğalgaz, elektrik ve suyun bir insan hakkı olarak ücretsiz sağlanmasını öneriyoruz. Bu haliyle doğalgazda "sosyal tarife" olarak ifade edilen düzenleme de toplumsal ihtiyaçları gidermekten uzaktır.

Kamusal Emeklilik Sistemi Tüm Yurttaşları Kapsayarak Güçlendirilmelidir

Benzer şekilde bu torba yasa içerisinde yer alan Bireysel Emeklilik Sistemi'ne (BES) ilişkin düzenlemeler toplumun genel çıkarlarını ifade etmemektedir. Bilindiği gibi BES, kamusal olması gereken emeklilik sisteminin özelleştirilmesinin ön adımlarından biridir. Kamusal emeklilik sistemi geliştirilip güçlendirileceği yerde BES'in daha cazip hale getirilmesi doğru değildir. Uzunca bir süredir krizde olan ülke ekonomisi, yurttaşları perişan etmiştir. Hayat pahalılığı yurttaşların en temel ihtiyaçlarını bile karşılayamaz duruma düşmelerine neden olmuştur. Ekonomi, emeğiyle geçinen yurttaşların üzerine çökmüştür. Bu ağır koşullarda emeğiyle geçinen yurttaşlar harcamak için dahi kaynak bulamazken tasarruf etmeleri mümkün değildir. Bugün dar gelirliler tasarruf edememektedir. BES'te getirilmek istenen düzenlemeyle tasarruf edebilene, geliri daha fazla olana daha fazla devlet katkısının verilmesi öngörülmektedir. Yani yine daha fazla gelire sahip olanları gözeten bir düzenleme getirilmek istenmektedir. Oysa yapılması gereken başta güvencesizler ve dezavantajlılar olmak üzere tüm yurttaşları kapsayan güçlü bir kamusal emeklilik sisteminin inşa edilmesidir.

Bir başka deyişle; Kamusal Emeklilik Sistemine aktarılması gereken kaynakların Bireysel Emeklilik Sistemi'ne aktarılması ve bu sisteme yönelik düzenlemeler yapılması yurttaşlar arasındaki gelir eşitsizliği uçurumunu arttırmaktadır. Esasen yapılması gereken Kamusal Emeklilik Sistemini güçlendirmek ve tasarruf ve teşvik getirilerinin bütün yurttaşları kapsayacak şekilde düzenlemektir.

Çöküş olarak tanımlayabileceğimiz bir ekonomik kriz girdabına sokulan Türkiye'de bugün açlık ve yoksulluk sınırı altında yaşayan yurttaşların sayısı nüfusun yarısından fazlasını oluşturmaktadır. Bu durumda 4253 TL maaş alan 10 milyonu aşkın asgari ücretli mi tasarruf edecek, yoksa büyük çoğunluğu 2500 TL ile geçinmeye çalışan 9 milyonu aşkın emekli mi tasarruf edecek? Bu açıdan Bireysel Emeklilik Sistemi ve onun sağladığı teşviklerin daha önce de belirttiğimiz üzere Türkiye yurttaşlarının yüzde 80'inin zorunlu bir şekilde ilgi alanlarına girmediği görülmektedir. Bu noktada yapılması gereken öncelikle yurttaşların insan onuruna yaraşır bir maaş ve ücreti kazanabilmelerini sağlamaktır. Bu sağlandıktan sonra ise tasarruflarını da Bireysel Emeklilik Sistemi ile değil Kamusal Emeklilik Sistemi ile değerlendirmeleri sağlanmalıdır.

Bireysel Emeklilik Sistemi'ni aktif olarak kullanabilecek yurttaşların yukarıda belirtilen büyük çoğunluktan oluşmadığı açıktır. Bu sebeple düzenleme belirli toplumsal sınıflara yönelik fayda sağlarken, AKP iktidarının da yeterli maddi güce sahip azınlığın hem zenginliğini arttırma hem bu zenginlikten yararlanma hem de kamuyu teşviklerle zarara uğratma gayesi ortaya çıkmaktadır. Bütün yurttaşların emeklilik sistemlerini kullanabileceği bir ekonomik düzeni kurmak öncelikle gelir adaletini sağlamakla mümkündür.

2017 yılından bu yana hayatımızda olan Bireysel Emeklilik Sistemi sözleşmesinden çıkmak isteyen yurttaşların sayısı yıllar itibariyle artış göstermiştir. Bu artışın sebebi Türkiye'nin 3 yılı aşkın bir süredir somut olarak yaşadığı ekonomik krizdir. AKP iktidarı özellikle geçim sıkıntısı sorununa bir çözüm bulmak yerine kamu kaynaklarını kendi siyasi çıkarları gereği bol makyajlı kanun teklifleri aracılığıyla çarçur etmeye devam etmektedir. Sistemden çıkmak zorunda kalan yurttaşların geçim sıkıntılarını gerekçe gösterdikleri açıkken, sisteme dahi giremeyen milyonlarca yurttaş var iken, bu kanun teklifi ile devlet katkısını yüzde 25'ten yüzde 30'a çıkarıyoruz demek halkın vergileri ile karşılanacak bu yüzde 30'un üst gelir sınıfına hibe edilmesi anlamını taşımaktadır.

AKP-MHP ittifakının yoksulun vergisi ve alın teriyle zengini finanse eden bu sistemin düzenlenmesi teklifi Türkiye emekçilerine yapılan bir hakarettir. Yapılması

gereken açlık ve yoksulluk sınırı altında yaşayan milyonlarca yurttaşımızı güvence altına almaktır. Aksi her düzenleme sermaye aparatı haline gelmiş AKP iktidarının Türkiye halklarının geleceklerinden çalma tezgahı ve girişimidir.

Tüm bu nedenlerle Halkların Demokratik Partisi olarak bu torba yasaya onay vermiyoruz. Bu torba yasa zengini daha zengin, yoksulu daha yoksul hale getirecek bir torba yasadır.

MADDE DEĞERLENDİRMELERİ

MADDE 1:

Olağan şartlarda, başka bir ülkenin Merkez Bankasına konulan paranın uluslararası tahkim yoluyla haczedilebilmesi mümkündür. Teklif edilen kanun maddesi ise, Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankasına konulan paraların haczedilebilme riski nedeniyle başka ülkelerin böyle bir düzenlemeye ihtiyaç duyduklarını düşündürmektedir. Nitekim; örneğin, TCMB'nin son dönemde swap anlaşması yaptığı ülkelerden Güney Kore ile ilgili süreçte gecikme yaşanması üzerine; anlaşmanın, öngörülen para takası finansmanlı ticaret mutabakatı mekanizması ile ilgili düzenlemelere takıldığı basına yansımıştır.

Sonuç olarak, bu düzenlemenin bir yabancı ülkenin veya ülkelerin baskısıyla yapılmış olmasına ilişkin endişelerimiz bulunmaktadır. Teklif yasalaştığı takdirde, kanun maddesinin gelecek için de riskler yaratacağı açıktır. Örneğin, iç çatışma ve karışıklığın yaşandığı, diktatörlüklerce yönetilen ülkelerin Merkez Bankaları TCMB'de hesap açtıkları takdirde, uluslararası tahkim yoluyla haczine karar verilen varlıklar için TCMB bir "muhafaza" aygıtı işlevi görecek, maddeyi gerekçe göstererek haczi engelleyebilecektir. Bu durum, genel hukuk ilkelerine aykırı olmakla birlikte, TCMB için de itibar kaybı anlamına gelir. Daha önce de terörün finansmanını engelleme yolunda eksiklikleri bulunduğu gerekçesiyle Mali Eylem Görev Gücü (FATF) tarafından Gri Liste'ye alınan Türkiye, bu maddenin yasalaşmasıyla bir kez daha kara para aklama cenneti olma riskiyle karşı karşıya kalacaktır.

Diğer bir deyişle, böyle bir düzenlemeye duyulan ihtiyaç, ilgili varlıkların haczedilmesi riskinin bulunduğunu ilan etmekle kalmayıp, madde gerekçesinde amaçlandığı iddia edildiği gibi "diplomatik hassasiyet ve ekonomik güven" sağlamak bir yana, TCMB ve Türkiye ekonomisine halihazırda duyulan güvensizliğin bir itirafı niteliğindedir.

MADDE 2:

2577 sayılı Kanunun 27. maddesine göre Danıştay veya idari mahkemeler, idari işlemin uygulanması halinde telafisi güç veya imkansız zararların doğması ve idari işlemin açıkça hukuka aykırı olması şartlarının birlikte gerçekleşmesi durumunda, yürütmenin durdurulmasına karar vermektedir. Mahkemenin yürütmenin durdurulması kararı vermesi ağır şartlara bağlanmıştır. Oysa, yürütmenin durdurulması kararı, vatandaşın devletin hukuka aykırı fiillerine karşı telafisi imkansız olduğu mahkemece açıkça görülebilen durumlar için verilebilmektedir. Yürütmenin durdurulması kararının koşulları vatandaşlar aleyhine bu denli zor koşullara bağlanmışken bir de devletin haksız olarak vatandaştan tahsil ettiği meblağın iadesi için açtığı davada ödediği meblağın yarısını yürütmenin durdurulması kararını alabilmek için mahkemeye yatırması, parası haksızca tahsil edilen vatandaşı bir kez daha cezalandırmak anlamına gelir.

Anayasa'nın 36. maddesi ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi 6. maddesi adil yargılanmaya ilişkin hükümler içermektedir. Yürütmenin durdurulması kararı alabilmek için haksız alınan meblağın yarısı kadar para istenmesi vatandaşın hak arama özgürlüğünü kullanmasına da aykırıdır. Teklif edilen düzenleme yasalaştığı takdirde, yeterli parası olmayan vatandaşlar bir yasal hak olan yürütmeyi durdurma kararı mekanizmasından yararlanamayacaklardır. Bu nedenle, bu düzenleme Anayasa'nın 2. maddesi olan sosyal devlet ilkesine de aykırıdır.

Devlet tarafından vatandaştan hukuka aykırı şekilde tahsil edilen meblağın yürütmesinin durdurulması ile iadesi için ayrıca para talep edilmesi, mülkiyet hakkına bir müdahale olarak da yorumlanabilir. Anayasanın mülkiyet hakkını güvenceye alan 35. maddesine göre, herkes mülkiyet hakkına sahiptir. Kişiyi, hukuka açıkça aykırı olduğu mahkemece tespit edilmesine rağmen tahsil edilen meblağın yarısı kadar daha mahkemeye ödeme

yükümlülüğü altında bırakmak Anayasanın mülkiyet hakkının korunması ilkesine de aykırıdır.

Kanun gerekçesinde belirtildiği gibi bu düzenleme ile amaç, hazine zararının engellenmesi ise, yapılması gereken, vergi otoritesinin işleyişini daha sağlıklı hale getirme yolunda çalışmalar yapmak ve vergi ihtilafını azaltmaktır.

MADDE 4:

Madde ile konut alımı, evlilik, eğitim ve benzeri özellik arz eden durumlarda ihtiyaç duyulabilecek tasarrufların bireysel emeklilik sistemi çatısı altında biriktirilerek kullanılabilmesine imkân verilmesi amaçlanmaktadır. Bu itibarla, BES'te belirli bir süre bulunmuş katılımcılara kısmen ödeme alma imkânı sağlanmaktadır.

Ayrıca, kısmen ödeme alan katılımcıların, kısmen ödeme alınmasını müteakip belirli bir süre için sistemden ayrılmasının önlenmesi ve bu sayede katılımcıların sistemde tutundurulmasının sağlanması da amaçlanmaktadır.

Açıkça görülmektedir ki AKP iktidarı Hazine ve Merkez Bankası kasalarını tam takır hale getirmiş, ihtiyat akçesini hiç etmiş, işsizlik fonunu siyasi çıkarlarına yönelik hibe etmiş şimdi de bireysel emeklilik sistemi aracılığıyla bir banka mefhumu yaratma uğraşı içerisine girmiştir. Sürekli olarak yurttaşların daha fazla birikimlerini kendi sistemlerine aktarmanın yollarını arayan torba kanunlarla siyasi ömrünü uzatma gayreti görülmektedir.

MADDE 5:

Madde ile 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu çerçevesinde, katılımcının talebi halinde bireysel emeklilik sistemindeki sözleşmelerin temlik edilmesi imkânı sağlanmaktadır. Açıkça ifade etmek gerekirse;

BES sözleşmelerinin temliki sözleşmeleri hiç bozmadan, hatta içinden para bile çekmeden, BES'teki paranın teminat gösterilerek uygun şartlarda kredi kullanmanın sağlanması amaçlanmaktadır. BES'teki birikimin asgari brüt ücret (sistem içerisinde

kalınan yılla çarpılarak) kadarlık kısmi rehin edilemez olduğu için kredi teminatı olarak kullanılamamaktaydı. Bu teklif ile temlik mekanizması tutar sınırı olmaksızın müşterinin bireysel emeklilik sözleşmesi teminat gösterilerek kredi alabilmesine imkan tanımaktadır. Bir yandan yurttaşların tasarruf etmesine yönelik bir sistem kurulduğunu ve bu sistemin sürekli yurttaş lehine geliştirildiğini savunan AKP, diğer yandan tasarrufun dahi teminat olarak gösterilebilmesinin önünü açıyor. Yurttaşın geleceğine ipotek koyan zihniyet açıkça kendi yarattığı Türkiye gibi borç batağına batmasının kanuni yollarını döşemektedir.

MADDE 10:

Maddeyle, enerji verimliliğini artırmak amacıyla aynı abone grubunda yer alsa bile maliyet bazlı tarife metodunun yanında doğal gaz enerjisinin tasarruflu kullanılmasını teşvik edici, benzer abone gruplarında fazla tüketim yapanların fazla tüketimin maliyetine katlanması amaçlandığı iddia edilmektedir.

Ayrıca il bazında iklim şartları ve tüketim miktarına uygun olacak bir kademe belirlenmesi ve oluşan tüketimin artışından kaynaklanan ilave maliyetlerin bu kademe üstünde tüketim yapan abonelere yansıtılması amaçlansa da farklı tarifeler uygulamadaki temel amacın tasarruf olmadığı herkesin malumudur. Zira daha önce çıkarılan bir yönetmelikle 'serbest piyasa' koşullarında peşin, ön ödemeli sayaçlarda, alınan gaza piyasa mantığına aykırı olarak sonradan fark faturası gönderildiği herkesin malumudur. Burada iddia edildiği temel amacın aboneler arasında adaleti sağlamak olmadığı şirketlere kar sağlamak olduğu bilinen gerçektir. Bu yöntemle iktidar tasarruf adı altında, yeni tarife yöntemiyle, doğalgazı yüksek fiyattan vatandaşa satacaktır.

MADDE 11:

Teklifle, Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'na geçici madde eklenecektir. Bu maddeyle Cumhurbaşkanına kamuyla iş yapan müteahhitlere döviz hareketlerinden kaynaklanan maliyet artışları nedeniyle fiyat farkı ödenmesine ilişkin kararname

çıkarma yetkisi verilecek. Fiyat farkı verilecek ihalelerin, TL cinsinden ve 1 Temmuz-31 Aralık 2021 tarihleri arasında yapılması şartı aranacak.

Maliyet artışlarından tüm sektörler etkilendiği halde sadece müteahhitler için düzenlemeye gidilmesi tepki çekerken sektör temsilcileri ise, müteahhitler, kendileri için sunular teklifin yetersizliğinden yakınarak işlerin durma noktasına gelme ihtimalinin yüksek olduğu ifade etmektedirler. Madde, bu yönüyle etki analizi yetersiz bir düzenleme olarak karşımıza çıkmaktadır.

MADDE 12:

Teklifle, Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'da değişikliğe gidilerek Hazine ve Maliye Bakanlığı'na yeni yetkiler verilmektedir. Buna göre, finansal istikrara katkı sağlamak ve gerçek kişilerin mevduat ve katılma hesaplarının getirilerini kur artışlarına karşı desteklemek amacıyla bankalar nezdinde 21 Aralık 2021 ve 31 Aralık 2022 tarihleri arasında açılan TL vadeli mevduat hesaplarına aktarılmak üzere Merkez Bankası'na nakit kaynak aktarmaya ve/veya bu amaçla bankalara özel tertip devlet iç borçlanma senedi ihraç etmeye ve ihraç edilecek senet tutarıyla ihraç yapılacak bankaları belirlemeye, özel tertip devlet iç borçlanma senedi ve nakit kaynak aktarımı için bakanlık bütçesinde mevcut veya yeni açılacak tertiplere ödenek eklemeye Hazine ve Maliye bakanı yetkili olacaktır.

Ödenecek destek tutarını ve hesaplama yöntemini, destekten yararlanacak gerçek kişi kapsamını, hesap türlerini, vadeleri, limitleri, hesapların vadeden önce kapatılması durumunda yapılabilecek kesintiler ile bu kesintilerin Bakanlığa aktarılmasını, bu kapsamda destek olarak aktarılacak kaynağın kullandırılması ile uygulamaya ve denetime ilişkin usul ve esaslar ile nihai hesap açma tarihini öne çekmeye veya 31 Aralık 2023 tarihine kadar uzatmaya Cumhurbaşkanı yetkili olacaktır.

Hazine ve Maliye Bakanlığı, bu maddenin uygulanması kapsamında Merkez Bankası ve bankalardan gerekli veri ve bilgiyi talep edebilecek. Merkez Bankası veya bankalar talep edilen veri ve bilgiyi Bakanlığın belirleyeceği şekil ve süreler içerisinde vermekle yükümlü olacak. Veri ve bilginin bu amaç çerçevesinde Bakanlığa verilmesinde özel

kanunlardaki yasaklayıcı ve sınırlayıcı hükümler uygulanmayacaktır. Bu kapsamda Merkez Bankası tarafından aktarılacak desteğin hak sahipliğinin tespitiyle desteğin doğru ve tam hesaplanmasından, Türk lirası vadeli mevduat ve katılma hesaplarının açıldığı banka sorumlu olacaktır. Haksız olarak verildiği tespit edilen destek tutarı, bankaya ödendiği tarihten tahsil edildiği tarihe kadar Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'a göre hesaplanacak gecikme zammıyla birlikte söz konusu kanun hükümlerine göre tahsil edilecektir.

Enflasyonu kontrol altına almadan faizi ve kuru kontrol altına alma şansı yoktur. Teorik olarak bu imkânsız ikilidir. Daha önce, 2018 yılında, dolar kurunu 6.5 TL'de sabitlemek için Merkez Bankasının 128 milyar dolarlık rezervi eritilmiştir. Fakat buna rağmen kur kontrol altına alınamamış, kriz derinleşmiştir. Hazinenin verdiği faiz yüzde 14 olmasına rağmen piyasadaki faiz resmi faizin çok çok üstündedir. TL hesaplarının dolara endekslenmesi hem itibari anlamda hem de güvenlik açısından büyük riskler barındırmaktadır. Çünkü şu an itibariyle bankalardaki mevduatın dörtte üçü döviz dörtte biri TL mevduatlarından oluşmaktadır. Bu uygulama hem kalan dörtte birlik TL mevduat hesabını dolarize etmek hem de TL'yi daha da itibarsızlaştırmak anlamına gelecektir.

Ayrıca bu uygulama Anayasa'ya da aykırıdır. Çünkü vergi gelirleri sadece kamu giderlerini karşılamak üzere harcanmalıdır. Ayrıca bu yolla özel bankalara da para aktarılmış olmaktadır. Çünkü bankalar yüzde 14'le mevduatı toplarlarken yüzde 35'le bu parayı, kredi, satmaktadırlar. Karı bankalar alırken riski Hazineye kalmaktadır. Vatandaşın vergisiyle büyük karlar elde etmektedirler. Bu tarz değişken kararlar ve tutarsız ekonomi politikaları dövizde ani artışları Hazineye ise ek yükleri getirmektedir.

'Kur Garantili Mevduat Sistemi' kararının alınması sonrasında hem kurda meydana gelen ani düşüş küçük tasarruf sahiplerinin büyük mağduriyetler yaşamasına sebep olmuş hem de vadettiği ödeme garantisiyle, halkın vergilerinden finanse edilen, Hazine'ye büyük yükler getirmiştir. Türkiye Ekonomi Modeliyle ihracat odaklı bir ekonomi politikası yürüteceğini dile getiren iktidar, ihracat için yüksek kur politikası benimserken, 20 Aralık 2021'de Kur Garantili Mevduat Sistemini getirerek döviz kurunu kısmen de olsa 'düşürmüş' bu da ilan edilen amaca aykırı bir durum

oluşturmuştur. Ayrıca son zamanlarda sıklıkla faize karşı olduğunu beyan eden ve hiçbir şart altında faiz artışı yapmayacağını iddia eden ekonomi yönetimi kurdaki düşüşünün sebebini garantili mevduatın TL'ye olan güveni arttırması olarak açıklasa da yapılan araştırmalar ve BDDK mevduat verileri gerçekliğin böyle olmadığını, yabancı para mevduatlarında artış gerçekleştiğini ve kurdaki düşüşün Merkez Bankası rezervlerindeki yaklaşık 8 milyar dolarlık eksilmeyle/satışla gerçekleştiğini göstermiştir. Kaldı ki bütün bu tercihler hem kuru artışını engelleyememiş hem de enflasyonu tetiklemiştir. Bu sebeplerle bu teklif hem iktidarın açıkladığı ekonomik modelle çelişmekte hem örtülü faiz artırımı anlamına gelmekte hem de halkın sırtındaki vergi yükünü büyütmektedir. Zira son günlerde temel tüketim maddelerine gelen büyük zamlar emekçileri ve yoksulları geçinemez noktaya getirmiş, yüksek vergiler yaşamı yoksullar sınıf için daha da zorlu kılmıştır. 'Hiçbir şekilde kaybettirmeyen' ve sadece tasarruf yapabilme lüksüne sahip kesimlere fayda getiren bu teklif yoksul çoğunluğun sırtındaki vergi yükünü daha da arttıracağı için kabul edilebilir bir düzenleme değildir.

MADDE 13:

Emeklilik; çalışmaya bağlı bir hak ve çalışma hakkının devamı niteliğindedir. Tam da bu sebeple emeklilerin sorunları çalışma hayatının sorunlarının önemli bir parçası olamaya devam etmektedir. Ömürlerinin en güzel yıllarını çalışarak tüketmiş olan işçilerin, emekçilerin yaşlılıklarını mutlu, huzurlu refah içinde geçirmesi, sosyal devletin ve toplumun onlara en temel borcudur.

Emekliler 2000'li yılların başından itibaren hak kayıpları yaşamış ve yaşamaya devam etmektedirler. Bu mağduriyetlerin temel kaynağı ise 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'dur. 2008 yılında yürürlüğe giren 5510 sayılı yasa ile emekliliğe erişim hakkı zorlaştırılmış, emeklilik yaşı yükseltilmiş, emekli aylığı elde etme koşulları değiştirilmiş ve emekli aylıkları düşmeye başlamıştır. Bu konuda yapılan çalışmalara göre, ülkedeki emeklilerin %71'i 56 ve daha yukarı yaştadır. Emeklilik yaşının yükseltilmiş olmasıyla emeklilerin yaş ortalaması önümüzdeki yıllarda daha da yükselecektir.

Öte yandan salgın hastalık koşullarında emeklilerin yaşam hakları büyük risk altındadır. Çoğu emekli yurttaş, yaşları itibariyle hastalık bakımından riskli gruplar içerisinde yer almaktadırlar. Fakat buna karşın onlar için ek önlemler almak yerine iktidar, yasaklayıcı tedbirlerle meseleyi ötelemektedir. Evlerinde Covid-19'dan ötürü ölüme terkedilen emeklilerin varlığı, devletin tedbir almak yerine yurttaşını gözden çıkaran yaklaşımını ortaya koymaktadır.

Diğer bir husus da, bunca sorunun öznesi ve mağduru olan emeklilerin hak arama mücadelelerinin engellenmesidir. Emeklilerin kurduğu sendikalara karşı valilikler tarafından açılan kapatma davaları, mevcut sorunların çözümüne değil, hasıraltı edilmesine dönük yaklaşımlardır.

Düşük ücretlerle geçinmeye çalışan emeklilerden ilaç ve muayene katkı payı adı altında yüklü maaş kesintileri de yapılmaktadır. Bu ise zorlu yaşam koşullarında bir de sağlıklı yaşam haklarından ödün vermeleri anlamına gelmektedir. Salgın koşullarında ileri yaş gruplarına, kronik rahatsızlığı olanlara destek verilmeli, ilaç katkı payları kaldırılmalı, maaşları insanca yaşayabilecek düzeye yükseltilmeli ve temel ihtiyaç maddelerine zam yapılmamalıdır. Aksi halde emekliler yaşarlarken ihtiyaçları yok sayılarak adeta ölüme terk edilmiş olacaktır.

Enflasyonun çok yüksek seviyelerde seyrettiği, ekonomik krizin hergün büyüdüğü, açlık sınırının 4000TL'nin üzerinde olduğu bir ortamda emekli aylığında yapılan bu düzenleme kabul edilemez. En az 8 milyon emekli açlık sınırının altında yaşamaktadır.

Emeklilere yapılan bu zam yoksulluk ve açlık çeken 13,5 milyon emeklinin geçim sıkıntısını çözmekten çok uzaktır. Emekliler için ödenecek miktarın sağlıkta katkı payına mı, gıda ihtiyaçlarına mı, son zamlarla birlikte doğalgaz veya elektrik faturalarına mı yeteceği konusunda hiçbir hesaplama yapılmamıştır. Bu zamlar emeklileri iktidarın sırtında bir kambur olarak gören bir anlayışla planlanmıştır. Ayrıca kanun teklifi metninde emeklilik sisteminin özelleştirilmesi teşvik edilmekte ve emekliler "bireysel emeklilik sistemine" yönlendirilmeye çalışılmaktadır.

- Emeklilikte insan onuruna yaraşır ücret verilmelidir. Emekli aylıklarının alt sınırı asgari ücretle eşitlenerek asgari ücrete uyumlu bir biçimde zam oranları belirlenmelidir.

- Emekli ücretleri enflasyona değil milli gelire endeksli olmalıdır.
- Emekli ücretleri arasındaki farklılıkların giderilmelidir.
- Emeklilikte yaşa takılanların sorunları çözüme kavuşturulmalıdır.
- Sağlık hizmetlerinde katkı payı kaldırılmalı ve sağlık hizmetleri kamulaştırılmalıdır.
- Emekli aylıklarının belirlenmesine hükümet emekli sendikalarıyla müzakere etmeli, emeklilere toplu pazarlık hakkı tanınmalıdır.
- Emekli sendikalarına açılan kapatma davaları geri çekilmeli ve sendikalaşmalarının önü açılmalıdır.

MADDE 14:

Kurumlar Vergisi Kanunu'na göre, tam mükellefiyete tabi girişim sermayesi yatırım fonlarının katılma paylarıyla girişim sermayesi yatırım ortaklıklarının hisse senetlerinden elde edilen kar paylarına kurumlar vergisi istisnası uygulanırken, bu istisna diğer fon ve ortaklıklarını kapsamıyor. Teklifle, girişim sermayesi dışındaki diğer yatırım fonlarından elde edilen kâr paylarına da istisnanın uygulanması sağlanmaktadır.

Girişim sermayesi dışındaki diğer yatırım ortaklıklarından elde edilen kar paylarına ise istisna uygulanmayacaktır. Söz konusu istisna, portföyünde yabancı para birimi cinsinden varlık ve altın ile diğer kıymetli madenler ve bunlara dayalı sermaye piyasası araçları bulunan yatırım fonlarından elde edilen iştirak kazançlarına da uygulanmayacaktır.

Yatırım fonları, sermaye birikimlerinin yapıldığı varlıklar ve bu fonlar üzerinden de özellikle girişim sermayesi yatırım fonlarında, biriken tutarları, girişimi desteklemek amaçlı kullanılmaktadır. Getirilmek istenen düzenleme de yatırım fonlarındaki birikimin arttırılması, bununla genellikle bireysel katılımcıların dışında, kurumların da bu tür yatırım fonlarına ortak olmalarının teşvik edilmesi amaçlanmaktadır. Hâlihazırda 2020 yılı itibarıyla 1.076 adet fon vardır. Bunlara sağlanan istisna tutarı 56,7 milyar TL,

vergisel maliyeti ise 12,4 milyar TL'dir. Toplam bu fonlar içerisinde altın ve kıymetli madenlere dayalı yatırım fon adedi 9, girişim sermayesi fonları 23 tanedir.

Gelir ve vergi dağılımı adaletinin bozuk olduğu Türkiye'de verginin yaklaşık %70'i dolaylı vergilerden meydana gelmektedir. Kurumlar vergisinin toplam vergi gelirleri içerisindeki payı ise sadece %10 civarındadır. Kaldı ki 2022 yılı bütçesinde toplamda 336 milyar TL vergi istisnası sağlanmıştır, ki bunun önemli bir kısmından şirketler faydalanmaktadır. Emekçiyi ve memuru kaynağında (stopaj usulü) vergilendiren, verginin büyük bir kısmını yoksullardan toplayan iktidarın şirketlere yeni istisnalar tanıması, vergilendirilmemesi kabul edilebilir değildir.

MADDE 15:

Teklifle, sanayi sicil belgesini haiz ve fiilen üretim faaliyetiyle iştigal eden ve ihracat yapan kurumların söz konusu faaliyetlerinden elde ettikleri kazançlarına kurumlar vergisi oranı, 1 puanlık indirimle yüzde 20 yerine yüzde 19 olarak uygulanacaktır.

Yapılan etki analizi çalışmasına göre; ihracatçı firmaların kurumlar vergisinde 1 puanlık indirimin 470 milyon lira, imalat sektöründe faaliyet gösteren firmalara getirilen 1 puanlık indirimin maliyetinin ise 1,3 milyar lira, toplam maliyetin ise 1,77 milyar lira olması beklenmektedir.

31 Aralık itibarıyla toplam kurumlar vergisi mükellef sayısı; 986.318, sanayi sicil belgesine haiz imalat yapan mükellef sayısı 155.049, ihracat yapan mükellef sayısı ise 86.269'dir. Ne var ki bu uygulamadan esnaflar faydalanmamaktadır. Bu sebeple doğru bir uygulama değildir. Zira iç piyasaya çalışan ve ticaret yapan, esnaf olan, şirketlerde vardır. Bu, esnafı ve dar gelirliyi ticaretin dışında bırakan sadece büyük servet sahiplerine avantaj sağlayan bir düzenleme olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu durumda düzenlemeden imalat sanayisinde bulunan yalnızca 155 bin firmanın matrahının yüzde 60'lık kısmı faydalanabilecektir. Yani yüzde 60'lık kısmı cirosunu faydalandırabilecekken ve yüzde 40'lık kısmın cirosu dışarıda kalacaktır. Ticarete tabi olan firmaların cirosu dışarıda kalacakken yalnızca imalata tabi cirosu

faydalanabilecektir. Bu da mükelleflerin toplam yüzde 20-25'i yapar ki bu da mükelleflerin yüzde 75-80'inin bu uygulamanın dışında kalması demektir.

Ayrıca ihracata dayalı bir ekonomi/büyüme modelini benimseyen ve bunu içerde tüketimi kısarak tüketilmeyen mal ve hizmeti ihraç etme yoluyla başarmaya çalışan iktidar, büyümeyi milyonların yoksulluğu derinleştirme pahasına başarmaya çalışmaktadır. Bu politika belli kesimlere, sadece ihracat yapan kişi ve firmalara, fayda sağlarken toplumun önemli bir kesimini ise zorlu yaşam koşullarına itmektedir. Kaldı ki ihracat yapan kesimlere hali hazırda birçok ayrıcalıklar da sağlamaktadır. Kurum kazancının %20'den %19'a çekilmesi şirketlerin vergi yükünün azaltılarak bu yükün yoksul halkın sırtına yüklenmesi anlamına gelecektir. Bu sebeple bu düzenleme uygun değildir.

MADDE 16:

Bilindiği üzere Türkiye'de kamu emekçilerinin ve kamu emekçileri gibi sabit ücretle çalışanların, enflasyon artışı ve kur şokları nedeniyle satın alma gücü yıllar itibariyle azalış göstermiştir. 2021 yılında TL'de yaşanan aşırı değersizleşmenin etkisi bir yandan devam ede gelen ekonomik buhran bir yandan kamu emekçilerinin reel satın alma gücüne darbe vurmuştur.

Ülke genelinde enflasyon, faiz, işsizlik oranları ve döviz kurları "çift haneli" iken kamu emekçilerine verilen zamlar enflasyon oranının altında ezilmiştir. 2010 yılından bu yana "enflasyon farkı" adı altında kamu emekçilerinin emekleri sömürülmektedir.

Ekonomik krizin sürekli hale gelmesi, enflasyon ve döviz şokları nedeniyle satın alma gücünün düşmesi ve bunlara karşı maaşların reel olarak artmaması nedeniyle kamu emekçileri yoksullaşmıştır.

Neo-liberal siyasetin kamu emekçilerine yönelik diğer bir yoksullaştırma aracı ise borçlandırma şeklindedir. Kamu emekçilerinin çok önemli bir kesimi tüketim ihtiyaçlarını karşılamak, ev veya araba alabilmek ve diğer harcamalarını yapabilmek amacıyla çok uzun vadelerle borç yükü altına sokulmuştur.

Reel zam alamayan ve ücretinin çok önemli bir kesimini kredi-borç yüküne veren kamu emekçileri karın tokluğuna çalışır duruma düşürülmüştür.

Özellikle büyükşehirlerde yaşayan, tek maaşı olan, kiracı olan, öğrenci okutmaya çalışan ve ev içinde işsizleri, bakıma muhtaç hasta, engelli, yaşlı veya çocukları olan kamu çalışanlarının ağır bir yoksulluk içinde olduğu ve geçim sıkıntısı yaşadığı bilinmektedir.

Öte yandan kamuda güvencesiz çalışma biçimlerinin yaygınlaşması birçok meslekte eşit işe eşit ücret ilkesinin ihlal edilmesine yol açmaktadır. Aynı işi, aynı işyerlerinde, aynı şekilde ve aynı sürede yapan kişiler arasında adaletsiz bir şekilde ücret ayrımı yapılmaktadır.

AKP iktidarının en temel politikalarından biri olan "Kamu emekçilerinin itibarsızlaştırma ve güvencesizleştirme" politikası yıllardır uygulanmaktadır. Güvencesizleştirmenin en tipik örneklerinden olan "ücretli-sözleşmeli-kadrolu-idareci öğretmen" ayrımının benzeri ayrımlar tüm kamuda yaygınlaşmıştır. Kadrosuz çalışmanın yaygın olduğu kurumlarda eşit işe eşit ücret ilkesi gittikçe artan oranda ihlal edilmektedir.

İşsizlik fonundan finanse edilen "Toplum Yararına Program" adı altında yüz binlerce kişi güvencesiz şekillerde ve siyasi istismara maruz kalarak (kamuda işe alınma vaadiyle) asgari ücretle kamu kurumlarında çalıştırılmaktadır. MEB bünyesindeki usta öğreticiler, PTT bünyesindeki taşeron "dağıtıcılar" gibi birçok kurumda güvencesiz çalışan oranı her geçen dönem artmaktadır. Güvencesiz çalışma reel ücretlerin düşüş eğilimini hızlandırmaktadır.

Temel gıda maddelerinde sadece son bir ay içinde yaşanan artış 25'i aşmıştır. Son bir yılda yaşanan artış ise %80'i bulmuştur. Son bir yılda elektrik %155, doğalgaz %43 zamlanmıştır.

Dört kişilik bir ailenin hem açlık hem de yoksulluk sınırı son bir yılda yüzde 55 artmıştır. Açlık sınırı 4 bin TL'yi, yoksulluk sınırı 13 bin TL'yi aşmıştır.

Bağımsız iktisatçılardan oluşan Enflasyon Araştırma Grubu (ENAG) verilerine göre ise 2021 yılında tüketici enflasyonu yüzde 82,81 artmıştır.

Bekar bir çalışanın aylık yaşam maliyeti aralık ayı itibari ile 5 bin TL'ye dayanmıştır. Sürekli övünülen asgari ücret zammı daha 20 gün geçmeden bekar bir çalışanın aylık yaşam maliyetinin altında kalmıştır.

Yasa teklifindeki diğer bir sorun ise %2,5 olduğu söylenen "refah payı"dır. Söz konusu teklif bu hali ile yasalaşacak olursa; Ocak ayındaki %5 oranlı "toplu sözleşme" maaş artışı %7,5'a çıkarılacaktır. Ancak 2022'in ilk altı aylık diliminde (2021 Aralık -2022 Haziran) ortaya çıkacak enflasyon farkı hesabında geçerli olan %5 oranı da %7,5'a çıkarılacaktır.

Oysa %2,5 da olsa bir refah payından bahsedebilmek için Ocak'ta toplu sözleşme artışının %7,5'a çıkarılması buna karşın 2022'in ilk altı aylık dilimi enflasyon farkı hesabının ise %5'te kalması gerektiği ortadadır.

İşin özeti, 2022'nin ilk saatlerinden itibaren elektriğe, doğalgaza, akaryakıt ürünlerine yapılan fahiş zamlar son bir hafta içinde başta ulaşım olmak üzere tüm alanlara, tüketim maddelerini de kapsar hale gelmiştir.

Bu koşullarda Ocak ayı TÜİK enflasyonunun bile en az %10 – %15 civarında olması beklenmektedir. Bu durumda kamu emekçileri ve emeklikleri açısından yılın daha ilk ayından itibaren enflasyon farkı ortaya çıkacaktır. Oysa hükümet Ocak ayında %5 olan toplu sözleşme artışını %7,5'a çıkarmakla, üstelik temmuzda maaşlara yapılacak enflasyon farkı hesabında da aynı oranı temel almakla yetinmektedir. Üstelik bunu %2,5 veya %3 refah payı olarak anlatmaya çalışmaktadır.

Öneriler-Talepler:

- İlk adımda kamu emekçilerinin ve emeklilerin maaşları 2022 yılı Ocak ayından itibaren en az asgari ücrete yapılan artış oranında, yani %50,4 oranında artırılmalıdır.
- İkinci adımda mevcut "toplu sözleşme sistemi" derhal değiştirilmeli, grev hakkı ile tamamlanan evrensel gerçek toplu sözleşme sistemine geçilmelidir.
- Bunun devamı olarak en geç üç ay sonra toplu sözleşme masası kurulmalıdır. Tüm tarafların ve bağımsız iktisatçıların katılımı ile dört kişilik bir ailenin yoksulluk sınırı tespit edilmelidir.

- En düşük maaşı alan, eşi çalışmayan, iki çocuklu kamu emekçisinin geliri maaş zammı, kira yardımı, ulaştırma yardımı, yemek yardımı gibi kalemlerde yapılan artışla tarafların birlikte belirlediği dört kişilik ailenin yoksulluk sınırı rakamının üzerine çıkarılmalıdır.
- Tüm kamu emekçilerinin maaşları en düşük maaşı yoksulluk sınırı üzerine taşımak üzere yapılan artış oranında artırılmalıdır.

Garo Paylan
Diyarbakır

Necdet İpekyüz
Batman

MUHALEFET ŞERHİ

4.1.2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan, 2 / 4058 esas numaralı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi, esas komisyonu Plan ve Bütçe Komisyonu, tali komisyonları Adalet Komisyonu ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu olmak üzere 3 farklı komisyona havale edilmiştir.

Teklif 8 farklı kanun ve 1 kanun hükmünde kararnamede düzenleme öngörmektedir ve nitekim bu haliyle iktidar milletvekillerinin vazgeçilmez kanun hazırlama usulü olan "torba kanun" yöntemiyle hazırlanmıştır.

Birbiriyle alakasız maddelerin adeta bir "torba" içine atılarak bir komisyonca görüşülmeye çalışıldığı, teklife ilişkin müzakerelerin etkin ve etkili işletilmediği bir teknik olan ve AK Parti hükümetleri döneminde hakim kanun yapma yöntemi olarak parlamentomuzun yasa yapma sorumluluğunu gayriciddi ve etkisiz kılmaktadır. Birbirinden farklı kanunlarda, birbirinden farklı hükümleri düzenleyen bir teklifi tek bir çerçevede birleştirmeye ve milletvekillerinin analiz etmesini sağlamaya çalışmak iddiasından vazgeçilmelidir. Bu usul bütüncül bir anlayışla kanun yapmamıza engel olmaktadır. Bu özensiz teklif hazırlama yöntemiyle durmadan değişikliğe uğrayan, günü geçiren ve ana odaklanan bir mevzuat sistemi yaratılmıştır.

Başka bir boyutuyla 3 farklı komisyona havale edilen teklif yalnızca esas komisyonu olan Plan ve Bütçe Komisyonu'nda görüşülmüştür. Kendi ihtisas alanlarına giren düzenlemeleri içeren kanun tekliflerini tali komisyonların incelememesi tekliflerin etkin ve verimli bir müzakere ortamında görüşülememesi sorununu ortaya çıkarmaktadır. Melis'e ulaşan kanun tekliflerinin konusu ve kapsamına göre esas ve tali komisyonlara havalesi TBMM İçtüzüğünün 23 üncü maddesi uyarınca gerçekleştirilmektedir. İçtüzüğün ilgili maddesi; "Tali komisyonlar, işin kendilerini ilgilendiren yönü veya maddeleri üzerine görüş bildiren komisyonlardır." Hükmünü açıkça emreder. Ancak iktidarın uygulamada acele kanunlaştırma iradesi nedeniyle tali komisyonlarda görüşme yolunun devre dışı bırakıldığı ve bu komisyonlardan kendilerine tali olarak havale edilen teklifi görüşmeyeceklerine dair bir yazı alınarak sadece esas komisyonlarda görüşülmek suretiyle kanunlaştırma sürecinin tamamlandığı görülmektedir. Bu durum önemli pek çok konunun ilgili ihtisas komisyonlarında görüşülmesinin önüne geçerek parlamentomuzun yasama faaliyetinin kalitesini olumsuz etkilemektedir.

Diğer taraftan, kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılmasını sağlamak üzere muhalefet partilerinin ve muhatap sivil toplum kuruluşu temsilcilerinin müzakere taleplerine kapalı olmak parlamentoların asli sorumluluğuna ve demokrasilerin varlık sebebine aykırılık içermektedir.

Teklif 7.1.2022 tarihinde, yürürlük ve yürütme maddeleri ile birlikte, havale edildiği Adalet Komisyonu ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu'nda görüşülmeyerek; yalnızca Plan ve Bütçe Komisyonu'nda görüşülerek 18 madde olarak kabul edilmiştir.

Teklifin Maddeleri Üzerine Değerlendirme

Madde 1

1211 sayılı Merkez Bankası Kanunu'nun 40 ıncı maddesine ekleme yapılmaktadır. Maddede; Merkez Bankaları arasında kurulan ilişkilerin işin gerektirdiği diplomatik hassasiyet ve ekonomik güven temelinde yürütülmesini temin amacıyla Merkez Bankası nezdinde bulunan yabancı ülke merkez bankalarına ait para, alacak, mal, hak ve varlıklar haczedilemez, üzerlerine ihtiyati tedbir veya ihtiyati haciz konulamayacağı düzenlenmektedir.

Madde yargı bağışıklığı, ikili hukuki anlaşmalar, mütekabiliyet ilkesi açısından değerlendirilmelidir. Öncelikle bu konuda hassasiyet gösterilerek Devletimizin itibarının Milletlerarası Hukuka aykırı şekilde zedelenmesi önlenmelidir.

Komisyon görüşmelerinde hükümet tarafınca; ülkemizin bölgenin yıldızı, İstanbul'un Finans Merkezi olacağı ve dolayısıyla; Afrika'dan, Orta Doğu 'dan, Kuzey Afrika'dan, diğer Uzak Doğu ülkelerinden talepler geldiği ve bu doğrultuda bu maddenin gereklilik arz ettiği dile getirilmiştir. Öncelikle finansal pozisyonunun bu derece yüksek ve cazip olduğu, güçlü bir güven tesis ettiği vurgulanan ülkemizin; başka bir ülke merkez bankasının getirdiği kendi parasına hukuki teminat arama zorunluluğu; ekonomik güveni, Devlet olarak sağlayamadığımızı ve Kanun yolu ile ifade etmeye çalışmamızı ortaya çıkaracaktır. Dolayısıyla Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankamızın itibarsızlaştırılmış bir pozisyona sürüklenmesine neden olacaktır.

Diğer taraftan, teklif sahibi milletvekili ve kurum bürokratlarınca ilgili düzenlemeye neden ihtiyaç duyulduğu açık bir şekilde gerekçelendirilmemiştir. İlgili düzenlemenin içerdiği hükme benzer bir hükmün doğrudan Fransa Merkez Bankası Kanunu'nda bulunduğu iddialarına yönelik bilgi talebi açıklamasız bırakılmıştır. Amerika Birleşik Devletleri, Avustralya, Kanada ve İngiltere'de benzer hukuki güvencelerin var olduğu iddialarına ilişkin belgeler ise komisyon görüşmelerinin sonuçlanmak üzere olduğu aşamada komisyon üyesi milletvekilleriyle paylaşılmıştır.

Uluslararası hukuk örneklerine de uygun olarak; Merkez Bankamız nezdinde hesap açmak isteyen başka ülkelerin merkez bankalarına, hesaplarının haczedilemeyeceğine, ihtiyati tedbire ve hacze konu olamayacağına dair somut ve hukuki bir güvence sunmak, bu konudaki cazibeyi ve öngörülebilirliği artırmak amacıyla böyle bir düzenlemeyi gerekli görmek, ülkemizin yüksek ekonomik menfaatlerine hangi açılardan yarar sağlamaktadır?

Merkez Bankası hangi ülkelerin para, alacak, mal, hak ve varlıklarını güvence altına almak istemektedir?

Bu düzenlemeye hangi ülke ya da ülkelerin kendi varlıkları üzerinde gerçekleşmesi ihtimali olan tehdit endişesiyle ihtiyaç duyulmaktadır? Soruları komisyon görüşmeleri sırasında cevap bulamamıştır.

Madde somut nedenlere dayandırılamadığı gerekçelerimizle güven tesis edememiştir. Düzenlemenin gizli ancak milli menfaatlere hizmet edeceği söz konusu ise farklı boyutlarıyla komisyon milletvekillerine bilgilendirme yapılmaması maddeyi kamuoyu nezdinde tartışmalı hale getirmiştir.

Teklif edilen bu yargı bağışıklığı sürecinde Adalet Bakanlığı dâhil edilmemiş ve hukuki etki analizini yapılmamıştır. Başka bir açıdan hem iç hukukumuzu hem uluslararası hukuku ilgilendiren bir kanuni düzenlemenin ihtisas alanı milletvekillerinin görüşlerine imkân verilebilmesi boyutuyla Adalet Komisyonu'nda görüşülmemesi maddenin etkin ve verimli tartışılmasına imkân yaratmamıştır. Bu gerekçelerle ilgili maddenin tüm boyutlarıyla şeffaf bir şekilde gerekçelendirilmesi kanaatiyle teklif metninden çıkarılarak yeniden düzenlenmesine yönelik verilen önergemiz Cumhur İttifakı tarafından reddedilmiştir.

Madde 2

Teklifin bu maddesi ile 2577 sayılı Kanunda vergi davalarında yürütmenin durdurulması ile ilgili düzenleme yapılmaktadır.

Anayasa'nın 125 inci maddesinin beşinci fıkrası aşağıdaki hükmü düzenlemektedir:

"İdari işlemin uygulanması halinde telafisi güç veya imkânsız zararların doğması ve idari işlemin açıkça hukuka aykırı olması şartlarının birlikte gerçekleşmesi durumunda gerekçe gösterilerek yürütmenin durdurulmasına karar verilebilir."

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununa göre Danıştay veya idari mahkemeler, idari işlemin uygulanması halinde telafisi güç veya imkânsız zararların doğması ve idari işlemin açıkça hukuka aykırı olması şartlarının birlikte gerçekleşmesi durumunda yürütmenin durdurulmasına karar verebilirler.

Yürütmenin durdurulmasından amaç, "kamu düzeni"nin ve "hukuk düzeni"nin korunmasıdır. Yürütmenin durdurulması kararları ile ileride giderilebilmesi veya düzeltilmesi zor durumların önlenmesi amaçlanmıştır. Yürütmeyi durdurma kararı verilebilmesi için Kanunun aradığı her iki şartın birlikte gerçekleşmesi gerekmektedir. Aranılan şartlardan yalnızca birinin varlığı da yeterli değildir. Kişilerin karşılaştıkları zorlukları "giderilmesi güç zarar" niteliğinde görmeleri mümkündür. Ancak yürütmeyi durdurma kararı verilirken, bulunması gerekli olan zararın ağır, giderilmesi güç veya imkânsız ve objektif olması gereklidir. Söz konusu kanun maddelerinin yorumundan da kanun koyucunun amacının bu yönde olduğu sonucu ortaya çıkmaktadır.

Maddenin ilk halinde bu kararın teminat karşılığı verilmesi öngörülürken değişikliğe gidilmiş, böylece yürütmeyi durdurma kararı verilmesi konusundaki koşullar biraz daha sıkı şartlara bağlanmıştır ki bunun temelinde, kanun koyucunun yürütmeyi durdurma kararı verilmesinin istisnai olması gerektiği düşüncesi yatmaktadır. Hal böyle iken böylesi yüksek teminat aranması hak arama hürriyetinin önünde engel teşkil edecek, Anayasaya aykırılık oluşturacaktır. Teminatı veren herkes yürütmeyi talep edebilirken parası olmayan bu haktan yoksun olacaktır. Anayasa ile güvence altına alınan bir hakka ulaşma ziyadesiyle zorlaşacaktır. Bu alanda sıkıntı yaşanıyorsa yargı bağımsızlığı, adil yargılanma, hak arama hürriyeti ve eşitlik ilkesi çerçevesinde çözüm üretilmesi Anayasa ve hakkaniyete uygun olacaktır. Bunun yanı sıra yüzde elli teminat verilmesi halinde her zaman yürütmeyi durdurma kararı verilip verilmeyeceği de açık değildir. Bu durum eşitlik ilkesinin ihlali anlamına gelecektir.

Madde 3-4-5-6-7-8-9

Bireysel Emeklilik Sistemi'ne (BES) devlet katkısı 1 Ocak 2013 tarihi itibarıyla başlamış olup üst sınırı aşmamak kaydıyla katılımcıların katkı paylarının %25'i kadar tutar her ödeme döneminde katılımcıların sözleşme hesaplarına aktarılmaktadır. Türkiye'de kamu aracılığı ile yürütülen sosyal güvenlik sistemi emekli aylıkları açısından değerlendirildiğinde yetersiz kaldığı bu teklifte yer alan ve en düşük aylığın 1500 TL'den 2500 TL'ye çıkarıldığı madde ile açıkça ortaya konmuştur.

Sosyal Güvenlik Sistemimiz etkin bir şekilde işletilemediğinden, olması gerekenin çok altında emekli aylıkları almak zorunda kalan vatandaşlarımız mevcuttur. Dolayısıyla öncelikli olarak kamu eliyle yürütülen sosyal güvenlik sisteminin güçlendirilmesi önem arz etmektedir.

Devlet eliyle yürütülen emeklilik sisteminin eksikliğini gidermek amacıyla çalışanlara zorunlu olarak yapılmaya başlanan BES sözleşmelerinin tutarları düşük bir oran ile belirlendiğinden devlet katkısı sunulması sosyal devlet gereği görülebilir. Bu sebeple söz konusu sözleşmelere devlet katkısı sunulması tarafımızca desteklenmekte, bunun dışında kalan ve ihtiyaç sahibi olmayan kişilerin birikim amacıyla kullandıkları bu araca devlet katkısı sunulması kamu kaynaklarıyla haksız şekilde gelir aktarımı yapılmasına sebep olmaktadır. Katkı oranının %25'den %30'a çıkarılması bu adaletsizliği kuvvetlendirmektedir. Yılda 1,5 milyar TL'yi bulan ilave katkı oranının maliyeti hem istenilen tasarruf oranının yakalanmasına fayda sağlamayacak hem de gelir grupları arasındaki adaletsizliği arttıracaktır.

BES gününüz itibarıyla özel emeklilik sistemi olmaktan uzaklaşmıştır. Her geçen gün emeklilik amacı yerine birikim amacı haline dönüşmüştür. Birikim farklı enstrümanlarla da yapılabilecek olup devlet tarafından yılda yaklaşık 9 milyar TL'nin bu alana kullanılması etkin bir yöntem değildir.

Madde 10

Madde ile; BOTAŞ tarafından il ve bölge bazında kademeli doğal gaz satış fiyatı uygulanabileceği ve bu uygulama sürecinde Bakanlık görüşleri alınmak şartı düzenlenmiştir. Bu düzenlemeyi desteklemekle birlikte; madde hükmünün tek bir cümle ile dayanak oluşturuyor olması yasama faaliyetinin temel taşı kanun yapım süreci bağlamında eksik ve izaha muhtaçtır. İktidar madde özelinde bir yönetmelik çıkarılacağını ve detayların yönetmelikle belirleneceğini dile getirmiş olsada, teklif maddesine ilişkin düzenlemenin genel hatlarıyla teklif içinde yer almasının ve eksik olduğu belirgin olan bu düzenlemenin uygulamada bazı sıkıntılar ortaya çıkarmaması adına temel çerçevesinin madde metninde açıkça dile getirilmesinin doğru olacağı kanaatindeyiz.

Madde 11

İlgili düzenlemeye ilişkin madde gerekçesinde teklif sahibi tarafından; ülkemizde ve dünyada ham madde temininde ve tedarik zincirlerinde yaşanan aksaklıklarla girdi fiyatlarında yaşanan artışların maddeyi zorunlu kıldığı dile getirilmiştir. Teklifin bu gerekçesi sorunun tespiti ve sürecin doğru analiz edilebilmesine imkân tanımamaktadır. Şu açıkça ortadadır ki; enflasyonla mücadele etmeyi öncelik görmeyen, doğru ve ayakları yere basan bir ekonomi politikası hayata geçiremeyen iktidarın kontrolsüz ve rayından çıkmış ekonomi yönetimi sektörün ayakta kalamaması ve sözleşmelerin tasfiye riskini ortaya çıkarmıştır.

Maddeyi olumlu bulmakla birlikte kamu giderlerinin artacak olması uzun vadede hazineye yük oluşturacaktır. İktidar günü kurtarmaya yönelik kanuni değişiklikler yapma alışkanlığı yerine yanlış ekonomi yönetimi anlayışını terk ederek ekonomik hayatın risklere karşı direncini yükseltmelidir.

Madde 12

AK Parti iktidarı özellikle geçtiğimiz Eylül ayından itibaren döviz kurundaki hareketliliği serbest bırakan, bunun enflasyon üzerindeki etkisini görmezden gelen bir politika içerisine girmiştir. Bu politika tercihi bilerek ve istenerek hükümet tarafından uygulanmıştır.

Sonuçlarını önceden görüp uyarılarımızı defalarca dile getirmemize rağmen bu yanlıştan geri dönülmemiş ve sonucunda 18 TL'yi gören döviz kuru ve yıllık %36'ya çıkan enflasyon ile karşı karşıya kalınmıştır. 20 Aralık gecesi henüz kimin tarafından ne zaman yapıldığı bilinmeyen yüklü döviz satışlarıyla döviz kuru aşağı çekilmiştir. BDDK verilerine göre bu satışlara rağmen döviz tevdiat hesaplarındaki bakiye artmaya devam etmiştir. Bu adım ne dolarizasyonu ne de enflasyonu dizginleyememiştir.

Siyasi irade ise beyanlarının tersi yönde ani bir karar alarak döviz kurunu düşürmek amacıyla "kur korumalı TL mevduat" adıyla yeni bir enstrüman geliştirmiştir. Ülkemizdeki mevduat hesaplarında 3 ay ve üzeri vadede parası bulunan mudi sayısı oldukça azdır. Geliştirdiği bu entrüman ile yüksek gelirli olan bir kesimin finanse edileceği ve bu maliyetin hazineye dolayısıyla vatandaşlarımıza yükleneceği aşikardır. Bu düzenleme gelir dağılımında bozulmalara neden olacak bir süreç ortaya çıkaracaktır.

Şu an görüşülen torba teklifin 12 nci maddesi de fiilen uygulamaya girmiş bu enstrümanın yasal çerçevesini belirlemektedir. Henüz kanun teklifi yasalaşmadan piyasada bu ürünlerin kullanılmaya başlanılması dahi Türkiye'nin hukuk devleti ilkesinden ne kadar uzaklaştığını göstermektedir. Öte yandan söz konusu enstrümanın hesap sahiplerine döviz kurunun faiz oranından yüksek olması şartıyla ödeyeceği tutarın Hazineye ilave yük getireceği bilinmektedir. Bu durum Anayasa'nın 2 inci maddesinde düzenlenen hukuk devleti ilkesine aykırıdır. Yine Anayasa'nın 73 üncü maddesine de aykırılık görünmektedir. Söz konusu madde; her vatandaşın kamu giderlerine kendi gücü oranında ortak olacağını işaret etmektedir. Burada Hazineye yüklenecek ilave yükün bir kamu gideri olup olmadığı tartışmaya açıktır. Bu endişeye rağmen teklifin yasalaşması sonucu uygulama devam eder ve ileri tarihte Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilecek olursa ekonomimiz açısından daha büyük bir kriz ortaya çıkabilir.

Uygulama ile birlikte iki paralı bir ekonomiden tek paralı bir ekonomiye geçiş yapılmıştır. Uygulamadan önce bir tarafta TL diğer tarafta Dolar varken uygulama ile birlikte dövizle hiç ilişkisi bulunmayanlar bile dövizle ilişkilendirilmiştir.

Kur korumalı TL mevduat sisteminin maliyeti bilinmemektedir. Konu ile ilgili detaylı bir etki analizi şu ana kadar yapılmamış olup; döviz kurunun vade sonunda nerede olacağı kestirilemediğinden doğru bir hesaplama yapmak mümkün görünmemektedir. İki ihtimal mümkün olmakla birlikte her ikisinin de farklı maliyetleri olacaktır. Birinci ihtimalde piyasanın bu ürünü kabul ederek sisteme giriş yapması ve bununla birlikte döviz kuru yükselirse ödenecek fark ile oluşacak maliyettir. Bu noktada özel tertip iç borçlanma senetlerinin ihracından Komisyon görüşmeleri esnasında vazgeçilmiş olması bankacılık sektörü açısından olumlu olmakla birlikte, söz konusu finansmanı için karşılaşılacak borç hazineye yük ortaya çıkaracaktır.

%17'den %25'e çıkan 10 yıllık devlet tahvillerinin olduğu ortamda Hazineye çıkacak yük endişe duyulması gereken bir noktadır. İkincisi ise piyasanın bu ürünü satın almaması sonucu yani mevcut durumun devam etmesi ile ortaya çıkan maliyettir. Her iki durumda da yürütülen yanlış politikalar sonucu; gerek Merkez Bankası tarafından yüklenilecek maliyet gerekse Hazine tarafından karşılanacak maliyet ekonomideki likiditeyi artıracak ve enflasyon üzerinde baskı oluşturacaktır.

Ayrıca söz konusu uygulamanın eninde sonunda yeni bir enflasyonist etki yaratacağı kuvvetle muhtemel görünmektedir. Ekonomide kaybedilen güveni yeniden tesis etmeye yarayacak daha etkin ve doğru çözümler sunmak gerekmektedir. Aksi takdirde içinde bulunduğumuz bu kısır döngü devam edecektir.

Madde 13

Teklif maddesi ile önerilen düzenleme en düşük gelir ve aylık ödemesinin 2500 TL olmasını düzenlemektedir. Emekli vatandaşlarımız yıllarca çalışarak elde ettikleri bu hakkın karşılığında zar zor, kıt kanaat geçinmek gibi bir durumla karşı karşıyadırlar. Emeklilerin sorunları ekonomik hayatın sorunlarının önemli bir parçasıdır. Yaşamlarının büyük bir bölümünü çalışarak geçiren ve sonrasında emekli olma hakkını elde eden emekli vatandaşlarımızın yaşlılıklarında mutlu, huzurlu ve ekonomik açıdan refah bir standardı yakalamalarını sağlamak sosyal devletin en temel gereği olmalıdır. İçinde bulunduğumuz ekonomik koşullar en düşük emekli maaşının 2500 TL çıkarılmasını anlamsız kılacaktır.

Komisyonda en düşük emekli maaşının asgari ücrete yani 4250 TL'ye tekabül eden ücret olması yönünde vermiş olduğumuz önerge Cumhur İttifakı partileri AK Parti ve MHP tarafından reddedilerek kabul edilmemiştir.

Yeni Madde İhdasına İlişkin Önerge

Kanun Teklifine 4/7/1956 tarih 6772 sayılı Devlet ve Ona Bağlı Müesseselerde Çalışan İşçilere Tediye Yapılması ve 6452 sayılı Kanunla 6212 sayılı Kanunun 2 nci Maddesinin Kaldırılması Hakkında Kanun'a ek madde eklenmesine yönelik bir madde teklifinde bulunulmuştur.

Teklif ile kamu kurum ve kuruluşlarında istihdam edilen işçilere (taşerondan kadroya geçenler dâhil) yılda iki kez yayımlanan Cumhurbaşkanlığı Kararı ile kamu işçilerine 13 günlük ücretleri tutarında 4 adet ilave tediye ödenmektedir. Ayrıca kamu işçilerine toplu sözleşme ile sağlanan ikramiye hakkı ödenmektedir. Bu durum kamuda istihdam edilen personeller arasında ayrımcılığa neden olmaktadır. Bu hakkın kamuda istihdam edilen memur, sözleşmeli personel dâhil tüm işçiler için tanınması gerekmektedir. Bu gerekçelerle; teklife ihdas edilmesi önerilen bu madde önergesi AK Parti ve MHP milletvekilleri tarafından reddedilerek kabul edilmemiştir.

İçerdiği birçok maddeye olumlu görüşümüz olmakla birlikte, teklife, yukarıda belirttiğimiz hususlar doğrultusunda ve 1 inci, 2 nci, 12 nci ve 13 üncü maddelere ilişkin ortaya koymuş olduğumuz şerh neticesinde İYİ Parti olarak karşı oy kullanmaktayız.

Durmuş Yılmaz
Ankara

GİRESUN MİLLETVEKİLİ CEMAL ÖZTÜRK VE 77 MİLLETVEKİLİNİN TEKLİFİ	PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN
BİREYSEL EMEKLİLİK TASARRUF VE YATIRIM SİSTEMİ KANUNU İLE BAZI KANUNLARDA VE 375 SAYILI KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMEDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ	**BİREYSEL EMEKLİLİK TASARRUF VE YATIRIM SİSTEMİ KANUNU İLE BAZI KANUNLARDA VE 375 SAYILI KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMEDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**
MADDE 1- 14/1/1970 tarihli ve 1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanununun 40 ıncı maddesinin (III) numaralı fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.	**MADDE 1-** 14/1/1970 tarihli ve 1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanununun 40 ıncı maddesinin (III) numaralı fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.
“c) Banka nezdinde bulunan yabancı ülke merkez bankalarına ait para, alacak, mal, hak ve varlıklar haczedilemez, üzerlerine ihtiyati tedbir veya ihtiyati haciz konulamaz.”	“c) Banka nezdinde bulunan yabancı ülke merkez bankalarına ait para, alacak, mal, hak ve varlıklar haczedilemez, üzerlerine ihtiyati tedbir veya ihtiyati haciz konulamaz.”
MADDE 2- 6/1/1982 tarihli ve 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 27 nci maddesinin (4) numaralı fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.	**MADDE 2-** 6/1/1982 tarihli ve 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 27 nci maddesinin (4) numaralı fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.
“Vergi kanunları uyarınca iadesi talep edilen vergilere ilişkin olarak açılan davalarda, dava konusu tutarın %50’si oranında teminat alınmadan yürütmenin durdurulması kararı verilemez.”	“Vergi kanunları uyarınca iadesi talep edilen vergilere ilişkin olarak açılan davalarda, dava konusu tutarın yüzde ellisi oranında teminat alınmadan yürütmenin durdurulması kararı verilemez.”
MADDE 3- 28/3/2001 tarihli ve 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanununun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (a), (b), (c), (d), (h) ve (ı) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.	**MADDE 3-** 28/3/2001 tarihli ve 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanununun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (a), (b), (c), (d), (h) ve (ı) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.
“a) Bakanlık: Kurumun ilişkili olduğu Bakanlığı,”	“a) Bakanlık: Kurumun ilişkili olduğu Bakanlığı,
“b) Kurum: Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumunu,”	b) Kurum: Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumunu,
“c) Kurul: Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurulunu,”	c) Kurul: Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurulunu,
“d) Katılımcı: Emeklilik sözleşmesine göre ad ve hesabına şirket nezdinde bireysel emeklilik hesabı açılan gerçek kişiyi,”	d) Katılımcı: Emeklilik sözleşmesine göre ad ve hesabına şirket nezdinde bireysel emeklilik hesabı açılan gerçek kişiyi,”
“h) Portföy yöneticisi: Sermaye Piyasası Kurulundan portföy yöneticiliği yetki belgesi almış ve Sermaye Piyasası Kurulunca uygun görülen portföy yönetim şirketini,”	“h) Portföy yöneticisi: Sermaye Piyasası Kurulundan portföy yöneticiliği yetki belgesi almış ve Sermaye Piyasası Kurulunca uygun görülen portföy yönetim şirketini,
“ı) Saklayıcı: Emeklilik yatırım fonu portföyündeki varlıkların saklandığı ve Sermaye Piyasası Kurulunca uygun görülen saklama kuruluşunu,”	ı) Saklayıcı: Emeklilik yatırım fonu portföyündeki varlıkların saklandığı ve Sermaye Piyasası Kurulunca uygun görülen saklama kuruluşunu,”

(Giresun Milletvekili Cemal Öztürk ve 77 Milletvekilinin Teklifi)	(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)
MADDE 4- 4632 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin üçüncü fıkrasının üçüncü ve dördüncü cümleleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve fıkraya aşağıdaki cümle eklenmiştir. "Ancak Kurumca belirlenen hallerde ve koşullarda katılımcıya sistemden ayrılmadan, Devlet katkısı hesabındaki tutarlar hariç hesabındaki birikim tutarının yüzde ellisine kadar kısmen ödeme yapılabilir. Bu durumda kısmen yapılan ödeme tutarının yüzde yirmibeşini aşmamak üzere Devlet katkısı hesabındaki tutardan da ödeme yapılabilir."	**MADDE 4-** 4632 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin üçüncü fıkrasının üçüncü ve dördüncü cümleleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve fıkraya aşağıdaki cümle eklenmiştir. "Ancak Kurumca belirlenen hallerde ve koşullarda katılımcıya sistemden ayrılmadan, Devlet katkısı hesabındaki tutarlar hariç hesabındaki birikim tutarının yüzde ellisine kadar kısmen ödeme yapılabilir. Bu durumda kısmen yapılan ödeme tutarının yüzde yirmibeşini aşmamak üzere Devlet katkısı hesabındaki tutardan da ödeme yapılabilir."
"Bu fıkra kapsamında yapılacak işlemlere ilişkin, Devlet katkısına dair uygulamalar dahil olmak üzere, esas ve usuller Bakanlığın uygun görüşü alınarak Kurum tarafından belirlenir."	"Bu fıkra kapsamında yapılacak işlemlere ilişkin, Devlet katkısına dair uygulamalar dahil olmak üzere, esas ve usuller Bakanlığın uygun görüşü alınarak Kurum tarafından belirlenir."
MADDE 5 - 4632 sayılı Kanunun 17 nci maddesinin ikinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.	**MADDE 5-** 4632 sayılı Kanunun 17 nci maddesinin ikinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.
"6098 sayılı Türk Borçlar Kanununun ilgili hükümlerine göre bireysel emeklilik sözleşmelerinin temlik edilmesi durumunda, 5 inci ve 6 ncı maddelerde belirtilen hakların kullanımı ile söz konusu uygulamaya ilişkin diğer esas ve usuller Kurum tarafından belirlenir."	"11/1/2011 tarihli ve 6098 sayılı Türk Borçlar Kanununun ilgili hükümlerine göre bireysel emeklilik sözleşmelerinin temlik edilmesi durumunda, 5 inci ve 6 ncı maddelerde belirtilen hakların kullanımı ile söz konusu uygulamaya ilişkin diğer esas ve usuller Kurum tarafından belirlenir."
MADDE 6 - 4632 sayılı Kanunun ek 1 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, dördüncü fıkrasında yer alan "veya katılımcılara yapılacak Devlet katkısı ödemesine mahsup edilebilir. Hak kazanılmayan tutarlarla ilgili mahsuplaşma işlemleri ile bu işlemlerin gerçekleştirilme sürelerine ilişkin esas ve usuller Maliye Bakanlığının görüşü alınarak Müsteşarlıkça belirlenir" ibaresi madde metninden çıkarılmış, fıkrada yer alan "Müsteşarlığa" ibaresi "Bakanlığa" şeklinde, "Müsteşarlıkça" ibaresi "Bakanlığın uygun görüşüyle, Kurumca" şeklinde, altıncı fıkrasında yer alan "Müsteşarlığa" ibaresi "Bakanlığa" şeklinde, sekizinci fıkrasında yer alan "Müsteşarlıkça emeklilik" ibaresi "Bakanlıkça emeklilik", "Müsteşarlıkça tanımlanan" ibaresi "Kurumca tanımlanan" şeklinde, "için Müsteşarlıkça emeklilik" ibaresi "için Bakanlıkça veya Kurumca emeklilik" şeklinde, dokuzuncu	**MADDE 6-** 4632 sayılı Kanunun ek 1 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, dördüncü fıkrasında yer alan "veya katılımcılara yapılacak Devlet katkısı ödemesine mahsup edilebilir. Hak kazanılmayan tutarlarla ilgili mahsuplaşma işlemleri ile bu işlemlerin gerçekleştirilme sürelerine ilişkin esas ve usuller Maliye Bakanlığının görüşü alınarak Müsteşarlıkça belirlenir" ibaresi madde metninden çıkarılmış, fıkrada yer alan "Müsteşarlığa" ibaresi "Bakanlığa" şeklinde, "Müsteşarlıkça" ibaresi "Bakanlığın uygun görüşüyle, Kurumca" şeklinde, altıncı fıkrasında yer alan "Müsteşarlığa" ibaresi "Bakanlığa" şeklinde, sekizinci fıkrasında yer alan "Müsteşarlıkça emeklilik" ibaresi "Bakanlıkça emeklilik" şeklinde, "Müsteşarlıkça tanımlanan" ibaresi "Kurumca tanımlanan" şeklinde, "için Müsteşarlıkça emeklilik" ibaresi "için Bakanlıkça veya Kurumca emeklilik" şeklinde, dokuzuncu

(Giresun Milletvekili Cemal Öztürk ve 77 Milletvekilinin Teklifi)	(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)
fıkrasında yer alan "Müsteşarlıkça" ibareleri "Bakanlıkça" şeklinde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.	fıkrasında yer alan "Müsteşarlıkça" ibareleri "Bakanlıkça" şeklinde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.
"İşveren tarafından ödenenler hariç Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı katılımcılar ile 29/5/2009 tarihli ve 5901 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanununun 28 inci maddesi kapsamındaki katılımcılar adına bireysel emeklilik hesabına ödenen katkı paylarının yüzde otuzuna karşılık gelen tutar, şirketler tarafından emeklilik gözetim merkezine iletilen bilgiler esas alınarak Devlet katkısı olarak emeklilik gözetim merkezince hesaplanır. Cumhurbaşkanı, yabancı para cinsinden yapılan katkı payı ödemeleri için bu oranı yüzde ona kadar indirmeye yetkilidir. Devlet katkısı, Bakanlık bütçesine konulan ödenekten katılımcıların ilgili hesaplarına şirketler aracılığıyla aktarılmak üzere emeklilik gözetim merkezine ödenir. Bir katılımcı için bir takvim yılında ödenen ve Devlet katkısı tutarının hesaplanmasına esas teşkil eden katkı paylarının toplamı ilgili takvim yılına ait hesaplamaya ilişkin dönemin sona erdiği tarihte geçerli brüt asgari ücretin hesaplama dönemine isabet eden toplam tutarını aşamaz. Şu kadar ki, anılan sınırı aşan katkı payları için, Bakanlığın uygun görüşüyle, Kurumca belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde, ilgili katkı payının ödendiği yılı takip eden takvim yıllarında da Devlet katkısı hesaplaması ve ödemesi yapılabilir. Bu ödenekten bütçenin diğer kalemlerine hiçbir şekilde aktarma yapılamaz. Devlet katkısı, katkı payı ödemelerinden ayrı olarak takip edilir."	"İşveren tarafından ödenenler hariç Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı katılımcılar ile 5901 sayılı Kanunun 28 inci maddesi kapsamındaki katılımcılar adına bireysel emeklilik hesabına ödenen katkı paylarının yüzde otuzuna karşılık gelen tutar, şirketler tarafından emeklilik gözetim merkezine iletilen bilgiler esas alınarak Devlet katkısı olarak emeklilik gözetim merkezince hesaplanır. Cumhurbaşkanı, yabancı para cinsinden yapılan katkı payı ödemeleri için bu oranı yüzde ona kadar indirmeye yetkilidir. Devlet katkısı, Bakanlık bütçesine konulan ödenekten katılımcıların ilgili hesaplarına şirketler aracılığıyla aktarılmak üzere emeklilik gözetim merkezine ödenir. Bir katılımcı için bir takvim yılında ödenen ve Devlet katkısı tutarının hesaplanmasına esas teşkil eden katkı paylarının toplamı ilgili takvim yılına ait hesaplamaya ilişkin dönemin sona erdiği tarihte geçerli brüt asgari ücretin hesaplama dönemine isabet eden toplam tutarını aşamaz. Şu kadar ki, anılan sınırı aşan katkı payları için, Bakanlığın uygun görüşüyle, Kurumca belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde, ilgili katkı payının ödendiği yılı takip eden takvim yıllarında da Devlet katkısı hesaplaması ve ödemesi yapılabilir. Bu ödenekten bütçenin diğer kalemlerine hiçbir şekilde aktarma yapılamaz. Devlet katkısı, katkı payı ödemelerinden ayrı olarak takip edilir."
"Bu madde çerçevesinde, Bakanlık hesabına emeklilik şirketlerince yapılan ödemelerden, ilgili mevzuatında belirlenen usul ve esaslar dahilinde fazla veya yersiz ödendiği tespit edilenler, Bakanlık bütçesine konulan ödenekten emeklilik şirketlerinin ilgili hesaplarına aktarılmak üzere emeklilik gözetim merkezine ödenir. Fazladan ödenen tutarlar için ayrıca faiz ödenmez."	"Bu madde çerçevesinde, Bakanlık hesabına emeklilik şirketlerince yapılan ödemelerden, ilgili mevzuatında belirlenen usul ve esaslar dahilinde fazla veya yersiz ödendiği tespit edilenler, Bakanlık bütçesine konulan ödenekten emeklilik şirketlerinin ilgili hesaplarına aktarılmak üzere emeklilik gözetim merkezine ödenir. Fazladan ödenen tutarlar için ayrıca faiz ödenmez."
MADDE 7 - 4632 sayılı Kanunun ek 2 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "Müsteşarlıkça" ibaresi "Kurumca" şeklinde değiştirilmiş ve fıkraya birinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiş, beşinci fıkrasında yer alan "Müsteşarlık" ibaresi	**MADDE 7-** 4632 sayılı Kanunun ek 2 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "Müsteşarlıkça" ibaresi "Kurumca" şeklinde değiştirilmiş ve fıkraya birinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiş, beşinci fıkrasında yer alan "Müsteşarlık" ibaresi

(Giresun Milletvekili Cemal Öztürk ve 77 Milletvekilinin Teklifi)	(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)
"Bakanlığın uygun görüşüyle, Kurum" şeklinde, "Müsteşarlıkça" ibaresi "Bakanlığın uygun görüşüyle, Kurumca" şeklinde, yedinci fıkrasında yer alan "Bakan" ibaresi "Bakanlığın uygun görüşüyle, Kurul" şeklinde, "Müsteşarlığın" ibaresi "Bakanlığın uygun görüşüyle, Kurumun" şeklinde değiştirilmiş, fıkrada yer alan "güvenli" ibaresi metinden çıkarılmış ve sekizinci fıkrada yer alan "Müsteşarlık" ibaresi "Bakanlığın uygun görüşüyle, Kurum" şeklinde değiştirilmiştir.	"Bakanlığın uygun görüşüyle, Kurum" şeklinde, "Müsteşarlıkça" ibaresi "Bakanlığın uygun görüşüyle, Kurumca" şeklinde, yedinci fıkrasında yer alan "Bakan" ibaresi "Bakanlığın uygun görüşüyle, Kurul" şeklinde, "Müsteşarlığın" ibaresi "Bakanlığın uygun görüşüyle, Kurumun" şeklinde değiştirilmiş, fıkrada yer alan "güvenli" ibaresi madde metninden çıkarılmış ve sekizinci fıkrasında yer alan "Müsteşarlık" ibaresi "Bakanlığın uygun görüşüyle, Kurum" şeklinde değiştirilmiştir.
"Kırk beş yaşını doldurmuş çalışanlar, talep etmeleri halinde anılan planlara dahil edilebilir."	"Kırk beş yaşını doldurmuş çalışanlar, talep etmeleri halinde anılan planlara dahil edilebilir."
MADDE 8- 4632 sayılı Kanunun, bu maddeyi ihdas eden Kanunla değiştirilen maddeleri dışında kalan diğer maddelerinde yer alan "Müsteşarlık" ibareleri "Kurum" şeklinde, "Müsteşarlıkça" ibareleri "Kurumca" şeklinde, "Müsteşarlığın" ibareleri "Kurumun" şeklinde, "Müsteşarlığa" ibareleri "Kuruma" şeklinde, "Bakan" ibareleri "Kurul" şeklinde, "Bakanlığın" ibareleri "Kurulun" şeklinde, "Kurulca" ibareleri "Sermaye Piyasası Kurulunca" şeklinde, "Kurul" ibareleri "Sermaye Piyasası Kurulu" şeklinde, "Kurulun" ibareleri "Sermaye Piyasası Kurulunun" şeklinde, "Kurula" ibareleri "Sermaye Piyasası Kuruluna" şeklinde, "Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumunca" ibaresi "Kurumca" şeklinde ve "Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu" ibaresi "Kurum" şeklinde değiştirilmiştir.	**MADDE 8-** 4632 sayılı Kanunun, bu maddeyi ihdas eden Kanunla yapılan değişiklikleri saklı kalmak kaydıyla, anılan Kanunda yer alan "Müsteşarlık" ibareleri "Kurum" şeklinde, "Müsteşarlıkça" ibareleri "Kurumca" şeklinde, "Müsteşarlığın" ibareleri "Kurumun" şeklinde, "Müsteşarlığa" ibareleri "Kuruma" şeklinde, "Bakan" ibareleri "Kurul" şeklinde, "Bakanlığın" ibareleri "Kurulun" şeklinde, "Kurulca" ibareleri "Sermaye Piyasası Kurulunca" şeklinde, "Kurul" ibareleri "Sermaye Piyasası Kurulu" şeklinde, "Kurulun" ibareleri "Sermaye Piyasası Kurulunun" şeklinde, "Kurula" ibareleri "Sermaye Piyasası Kuruluna" şeklinde, "Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumunca" ibaresi "Kurumca" şeklinde ve "Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu" ibaresi "Kurum" şeklinde değiştirilmiştir.
MADDE 9 - 4632 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.	**MADDE 9-** 4632 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.
"GEÇİCİ MADDE 5 - Ek 1 inci madde kapsamında, yabancı para cinsinden yapılan katkı payı ödemeleri hariç olmak üzere, Devlet katkısına konu katkı paylarının; bu maddenin yürürlük tarihinden önce şirket hesaplarına intikal edenler için yüzde yirmibeşine ve yürürlük tarihinden sonra şirket hesaplarına intikal edenler için ise yüzde otuzuna karşılık gelen tutar, bireysel emeklilik sözleşmelerinde herhangi bir tadil işlemine gerek kalmaksızın, Devlet katkısı olarak hesaplanmaya devam eder."	"GEÇİCİ MADDE 5- Ek 1 inci madde kapsamında, yabancı para cinsinden yapılan katkı payı ödemeleri hariç olmak üzere, Devlet katkısına konu katkı paylarının; bu maddenin yürürlük tarihinden önce şirket hesaplarına intikal edenler için yüzde yirmibeşine ve yürürlük tarihinden sonra şirket hesaplarına intikal edenler için ise yüzde otuzuna karşılık gelen tutar, bireysel emeklilik sözleşmelerinde herhangi bir tadil işlemine gerek kalmaksızın, Devlet katkısı olarak hesaplanmaya devam eder."

(Giresun Milletvekili Cemal Öztürk ve 77 Milletvekilinin Teklifi)	(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)
MADDE 10 - 18/4/2001 tarihli ve 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanununun 11 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.	**MADDE 10-** 18/4/2001 tarihli ve 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanununun 11 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.
"BOTAŞ tarafından Bakanlık görüşleri alınmak kaydı ile bölgesel ve iklimsel koşullar dikkate alınarak il veya bölge bazında kademeli doğal gaz satış fiyatı uygulanabilir."	"BOTAŞ tarafından Bakanlık görüşü alınmak kaydı ile bölgesel ve iklimsel koşullar dikkate alınarak il veya bölge bazında kademeli doğal gaz satış fiyatı uygulanabilir."
MADDE 11- 5/1/2002 tarihli ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.	**MADDE 11-** 5/1/2002 tarihli ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.
"Ek fiyat farkı ve/veya sözleşmelerin devri	"Ek fiyat farkı ve/veya sözleşmelerin devri
GEÇİCİ MADDE 5- Ülkemizde ve dünyada hammadde temininde ve tedarik zincirlerinde yaşanan aksaklıklar ile girdi fiyatlarındaki beklenmeyen artışlar nedeniyle 1/12/2021 tarihinden önce 4734 sayılı Kanuna göre ihalesi yapılan ve bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla devam eden veya bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce fesih veya tasfiye edilmeksizin kabulü/geçici kabulü yapılan mal ve hizmet alımları ile yapım işlerine ilişkin Türk Lirası üzerinden yapılan sözleşmelerde, 1/7/2021 ile 31/12/2021 tarihleri arasında (bu tarihler dâhil) gerçekleştirilen kısımlar için, ihale dokümanında fiyat farkı verilmesine ilişkin hüküm bulunup bulunmadığına bakılmaksızın, 1/7/2021 ile 30/11/2021 tarihleri arasında (bu tarihler dâhil) ihalesi yapılan işlerde ihale tarihinin (son teklif verme tarihi) içinde bulunduğu aya ait endeks, 1/7/2021 tarihinden önce ihale edilen işlerde ise 2021 yılı Haziran ayına ait endeks temel endeks olarak kabul edilerek ve sözleşme fiyatları kullanılarak yüklenicinin başvurusu üzerine sözleşmesine göre hesaplanan fiyat farkına ilave olarak ek fiyat farkı verilebilir.	GEÇİCİ MADDE 5- Ülkemizde ve dünyada hammadde temininde ve tedarik zincirlerinde yaşanan aksaklıklar ile girdi fiyatlarındaki beklenmeyen artışlar nedeniyle 1/12/2021 tarihinden önce 4734 sayılı Kanuna göre ihalesi yapılan ve bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla devam eden veya bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce fesih veya tasfiye edilmeksizin kabulü/geçici kabulü yapılan mal ve hizmet alımları ile yapım işlerine ilişkin Türk lirası üzerinden yapılan sözleşmelerde, 1/7/2021 ile 31/12/2021 tarihleri arasında (bu tarihler dâhil) gerçekleştirilen kısımlar için, ihale dokümanında fiyat farkı verilmesine ilişkin hüküm bulunup bulunmadığına bakılmaksızın, 1/7/2021 ile 30/11/2021 tarihleri arasında (bu tarihler dâhil) ihalesi yapılan işlerde ihale tarihinin (son teklif verme tarihi) içinde bulunduğu aya ait endeks, 1/7/2021 tarihinden önce ihale edilen işlerde ise 2021 yılı Haziran ayına ait endeks temel endeks olarak kabul edilerek ve sözleşme fiyatları kullanılarak yüklenicinin başvurusu üzerine sözleşmesine göre hesaplanan fiyat farkına ilave olarak ek fiyat farkı verilebilir.
Ayrıca bu kapsamdaki sözleşmeler, yüklenicinin başvurusu ve idarenin onayı ile devredilebilir. Devredilen sözleşmelerde devir alacaklarda ilk ihaledeki şartlar, devir tarihi itibarıyla aranacak olup devirden kaynaklanan kısıtlama ve yaptırımlar uygulanmaz. Yüklenimi ortak girişim tarafından yürütülen sözleşmelerde ortaklar arasında devir veya hisse devirlerinde ilk ihaledeki yeterlik şartları aranmaz. Sözleşmeyi devreden yüklenicinin teminatı iade edilir. Bu kapsamda devredilecek sözleşmelerden damga vergisi alınmaz.	Ayrıca bu kapsamdaki sözleşmeler, yüklenicinin başvurusu ve idarenin onayı ile devredilebilir. Devredilen sözleşmelerde devir alacaklarda ilk ihaledeki şartlar, devir tarihi itibarıyla aranacak olup devirden kaynaklanan kısıtlama ve yaptırımlar uygulanmaz. Yüklenimi ortak girişim tarafından yürütülen sözleşmelerde ortaklar arasında devir veya hisse devirlerinde ilk ihaledeki yeterlik şartları aranmaz. Sözleşmeyi devreden yüklenicinin teminatı iade edilir. Bu kapsamda devredilecek sözleşmelerden damga vergisi alınmaz.

(Giresun Milletvekili Cemal Öztürk ve 77 Milletvekilinin Teklifi)	(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)
Sözleşmenin bu madde kapsamında devredilmesi durumunda birinci fıkra hükmü saklı kalmak üzere yüklenici devir tarihine kadar gerçekleştirdiği işler ya da imalatlar dışında idareden herhangi bir mali hak talebinde bulunamaz. Yüklenici tarafından idarece uygun görülecek can ve mal güvenliği ile yapı güvenliğine yönelik tedbirlerin alınması şarttır.	Sözleşmenin bu madde kapsamında devredilmesi durumunda birinci fıkra hükmü saklı kalmak üzere yüklenici devir tarihine kadar gerçekleştirdiği işler ya da imalatlar dışında idareden herhangi bir mali hak talebinde bulunamaz. Yüklenici tarafından idarece uygun görülecek can ve mal güvenliği ile yapı güvenliğine yönelik tedbirlerin alınması şarttır.
Bu madde kapsamında ek fiyat farkı verilebilecek alım türlerini, ürün ve girdileri, ek fiyat farkı verilmesi veya sözleşmenin devri için idareye başvuru süreleri ile devir işlemlerinin tamamlanacağı süre dâhil ek fiyat farkı hesaplamalarına ve sözleşmelerin devrine ilişkin esas ve usulleri tespite Cumhurbaşkanı yetkilidir.	Bu madde kapsamında ek fiyat farkı verilebilecek alım türlerini, ürün ve girdileri, ek fiyat farkı verilmesi veya sözleşmenin devri için idareye başvuru süreleri ile devir işlemlerinin tamamlanacağı süre dâhil ek fiyat farkı hesaplamalarına ve sözleşmelerin devrine ilişkin esas ve usulleri tespite Cumhurbaşkanı yetkilidir.
4734 sayılı Kanundan istisna edilen mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinden Türk Lirası üzerinden yapılan sözleşmeler için idareler tarafından bu maddeye uygun olarak ilgili mevzuatında düzenleme yapılabilir.”	4734 sayılı Kanundan istisna edilen mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinden Türk lirası üzerinden yapılan sözleşmeler için idareler tarafından bu maddeye uygun olarak ilgili mevzuatında düzenleme yapılabilir.”
MADDE 12- 28/3/2002 tarihli ve 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.	**MADDE 12-** 28/3/2002 tarihli ve 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.
“GEÇİCİ MADDE 35- Finansal istikrara katkı sağlamak ve gerçek kişilerin mevduat ve katılma hesaplarının getirilerini kur artışlarına karşı desteklemek amacıyla bankalar nezdinde 21/12/2021 ve 31/12/2022 tarihleri arasında açılan Türk Lirası vadeli mevduat ve katılma hesaplarına aktarılmak üzere Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına nakit kaynak aktarmaya ve/veya bu amaçla bankalara özel tertip Devlet iç borçlanma senedi ihraç etmeye ve ihraç edilecek senet tutarı ile ihraç yapılacak bankaları belirlemeye, özel tertip Devlet iç borçlanma senedi ve nakit kaynak aktarımı için Bakanlık bütçesinde mevcut ya da yeni açılacak tertiplere ödenek eklemeye Hazine ve Maliye Bakanı yetkilidir.	“GEÇİCİ MADDE 35- Finansal istikrara katkı sağlamak ve gerçek kişilerin mevduat ve katılma hesaplarının getirilerini kur artışlarına karşı desteklemek amacıyla bankalar nezdinde 21/12/2021 ve 31/12/2022 tarihleri arasında açılan Türk lirası vadeli mevduat ve katılma hesaplarına aktarılmak üzere Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına nakit kaynak aktarmaya ve nakit kaynak aktarımı için Bakanlık bütçesinde mevcut ya da yeni açılacak tertiplere ödenek eklemeye Hazine ve Maliye Bakanı yetkilidir.
Bu madde kapsamında ödenecek destek tutarını ve hesaplama yöntemini, destekten yararlanacak gerçek kişi kapsamını, hesap türlerini, vadeleri, limitleri, hesapların vadeden önce kapatılması durumunda yapılabilecek kesintiler ile bu kesintilerin Hazine ve Maliye	Bu madde kapsamında ödenecek destek tutarını ve hesaplama yöntemini, destekten yararlanacak gerçek kişi kapsamını, hesap türlerini, vadeleri, limitleri, hesapların vadeden önce kapatılması durumunda yapılabilecek kesintiler ile bu kesintilerin Hazine ve Maliye Bakanlığına aktarılmasını, bu madde kapsamında destek olarak aktarılacak kaynağın kullandırılması ile uygulamaya ve denetime ilişkin usul ve esasları belirlemeye Cumhurbaşkanı yetkilidir.

(Giresun Milletvekili Cemal Öztürk ve 77 Milletvekilinin Teklifi)	(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)
Bakanlığına aktarılmasını, bu madde kapsamında destek olarak aktarılacak kaynağın kullandırılması ile uygulamaya ve denetime ilişkin usul ve esasları belirlemeye Cumhurbaşkanı yetkilidir. Bu maddenin birinci fıkrasında yer alan nihai hesap açma tarihini öne çekmeye veya 31/12/2023 tarihine kadar uzatmaya Cumhurbaşkanı yetkilidir. Hazine ve Maliye Bakanlığı, bu maddenin uygulanması kapsamında Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ve bankalardan gerekli veri ve bilgiyi talep edebilir. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası veya bankalar talep edilen veri ve bilgiyi Hazine ve Maliye Bakanlığının belirleyeceği şekil ve süreler içerisinde vermekle yükümlü olup, veri ve bilginin birinci fıkrada belirtilen amaç çerçevesinde Hazine ve Maliye Bakanlığına verilmesinde özel kanunlardaki yasaklayıcı ve sınırlayıcı hükümler uygulanmaz. Bu madde kapsamında Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından aktarılacak desteğin hak sahipliğinin tespiti ile desteğin doğru ve tam hesaplanmasından, Türk Lirası vadeli mevduat ve katılma hesaplarının açıldığı banka sorumludur. Haksız olarak verildiği tespit edilen destek tutarı, bankaya ödendiği tarihten tahsil edildiği tarihe kadar 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre hesaplanacak gecikme zammıyla birlikte anılan Kanun hükümlerine göre tahsil edilir.”	Birinci fıkrada yer alan nihai hesap açma tarihini öne çekmeye veya 31/12/2023 tarihine kadar uzatmaya Cumhurbaşkanı yetkilidir. Hazine ve Maliye Bakanlığı, bu maddenin uygulanması kapsamında Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ve bankalardan gerekli veri ve bilgiyi talep edebilir. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası veya bankalar talep edilen veri ve bilgiyi Hazine ve Maliye Bakanlığının belirleyeceği şekil ve süreler içerisinde vermekle yükümlü olup, veri ve bilginin birinci fıkrada belirtilen amaç çerçevesinde Hazine ve Maliye Bakanlığına verilmesinde diğer kanunlardaki yasaklayıcı ve sınırlayıcı hükümler uygulanmaz. Bu madde kapsamında Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından aktarılacak desteğin hak sahipliğinin tespiti ile desteğin doğru ve tam hesaplanmasından, Türk lirası vadeli mevduat ve katılma hesaplarının açıldığı banka sorumludur. Haksız olarak verildiği tespit edilen destek tutarı, bankaya ödendiği tarihten tahsil edildiği tarihe kadar 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre hesaplanacak gecikme zammıyla birlikte anılan Kanun hükümlerine göre tahsil edilir.”
MADDE 13- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun ek 19 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan “1.500” ibaresi “2.500” şeklinde değiştirilmiştir.	**MADDE 13-** 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun ek 19 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan “1.500” ibaresi “2.500” şeklinde değiştirilmiştir.
MADDE 14- 13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine aşağıdaki alt bent eklenmiş, bendin son cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir. “4) Tam mükellefiyete tabi diğer yatırım fonu katılma paylarından elde ettikleri kâr payları (portföyünde yabancı para birimi cinsinden varlık ve altın ile diğer kıymetli madenler ve bunlara dayalı sermaye piyasası araçları bulunan yatırım fonlarından elde edilen kazançlar hariç).”	**MADDE 14-** 13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine aşağıdaki alt bent eklenmiş ve bendin son cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir. “4) Tam mükellefiyete tabi diğer yatırım fonu katılma paylarından elde ettikleri kâr payları (portföyünde yabancı para birimi cinsinden varlık ve altın ile diğer kıymetli madenler ve bunlara dayalı sermaye piyasası araçları bulunan yatırım fonlarından elde edilen kazançlar hariç).”

(Giresun Milletvekili Cemal Öztürk ve 77 Milletvekilinin Teklifi)	(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)
"Diğer yatırım ortaklıklarının hisse senetlerinden elde edilen kâr payları bu istisnadan yararlanamaz."	"Diğer yatırım ortaklıklarının hisse senetlerinden elde edilen kâr payları bu istisnadan yararlanamaz."
MADDE 15- 5520 sayılı Kanunun 32 nci maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.	**MADDE 15-** 5520 sayılı Kanunun 32 nci maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.
"(7) İhracat yapan kurumların münhasıran ihracattan elde ettikleri kazançlarına kurumlar vergisi oranı 1 puan indirimli uygulanır.	"(7) İhracat yapan kurumların münhasıran ihracattan elde ettikleri kazançlarına kurumlar vergisi oranı 1 puan indirimli uygulanır.
(8) Sanayi sicil belgesini haiz ve fiilen üretim faaliyetiyle iştigal eden kurumların münhasıran üretim faaliyetinden elde ettiği kazançlarına kurumlar vergisi oranı 1 puan indirimli uygulanır. Bu kazançların ihracata isabet eden kısmı için yedinci fıkra hükmüne göre ayrıca indirim uygulanmaz.	(8) Sanayi sicil belgesini haiz ve fiilen üretim faaliyetiyle iştigal eden kurumların münhasıran üretim faaliyetinden elde ettikleri kazançlarına kurumlar vergisi oranı 1 puan indirimli uygulanır. Bu kazançların ihracata isabet eden kısmı için yedinci fıkra hükmüne göre ayrıca indirim uygulanmaz.
(9) Yedinci ve sekizinci fıkralardaki indirimli oranlar, madde kapsamındaki diğer indirimler uygulandıktan sonraki kurumlar vergisi oranı üzerine uygulanır."	(9) Yedinci ve sekizinci fıkralardaki indirimli oranlar, bu madde kapsamındaki diğer indirimler uygulandıktan sonraki kurumlar vergisi oranı üzerine uygulanır."
MADDE 16 - 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.	**MADDE 16-** 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.
"GEÇİCİ MADDE 38- 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanununa göre düzenlenen Kamu Görevlilerinin Geneline ve Hizmet Kollarına Yönelik Mali ve Sosyal Haklara İlişkin 2022 ve 2023 Yıllarını Kapsayan 6. Dönem Toplu Sözleşmenin İkinci Kısım Birinci Bölümünün 5 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca %5 artış oranı üzerinden belirlenmiş olan katsayılar, sözleşme ücreti artış oranları ve ücret tavanları ile 7 nci madde uyarınca 2022 yılının birinci altı aylık dönemi için belirlenmiş olan ortalama ücret toplamı üst sınırı %7,5 oranına göre yeniden belirlenerek uygulanır. Aynı Bölümün 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde yer alan %5 oranı %7,5 olarak uygulanır."	"GEÇİCİ MADDE 38- 4688 sayılı Kanuna göre düzenlenen Kamu Görevlilerinin Geneline ve Hizmet Kollarına Yönelik Mali ve Sosyal Haklara İlişkin 2022 ve 2023 Yıllarını Kapsayan 6. Dönem Toplu Sözleşmenin İkinci Kısım Birinci Bölümünün 5 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca %5 artış oranı üzerinden belirlenmiş olan katsayılar, sözleşme ücreti artış oranları ve ücret tavanları ile 7 nci maddesi uyarınca 2022 yılının birinci altı aylık dönemi için belirlenmiş olan ortalama ücret toplamı üst sınırı %7,5 oranına göre yeniden belirlenerek uygulanır. Aynı Bölümün 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde yer alan %5 oranı %7,5 olarak uygulanır."
MADDE 17- Bu Kanunun;	**MADDE 17-** Bu Kanunun;
a) 12 nci maddesi 21/12/2021 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,	a) 12 nci maddesi 21/12/2021 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,
b) 13 üncü maddesi 2022 yılı Ocak ayı ödeme döneminden itibaren uygulanmak üzere yayımı tarihinde,	b) 13 üncü maddesi 2022 yılı Ocak ayı ödeme döneminden itibaren uygulanmak üzere yayımı tarihinde,

(Giresun Milletvekili Cemal Öztürk ve 77 Milletvekilinin Teklifi)	(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)
c) 14 ve 15 inci maddeleri 1/1/2022 tarihinden, özel hesap dönemine tabi olan mükelleflerde 2022 takvim yılında başlayan özel hesap döneminin başından itibaren elde edilen kazançlara uygulanmak üzere yayımı tarihinde,	c) 14 üncü ve 15 inci maddeleri 1/1/2022 tarihinden, özel hesap dönemine tabi olan mükelleflerde 2022 takvim yılında başlayan özel hesap döneminin başından itibaren elde edilen kazançlara uygulanmak üzere yayımı tarihinde,
ç) 16 ncı maddesi 1/1/2022 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,	ç) 16 ncı maddesi 1/1/2022 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,
d) Diğer maddeleri yayımı tarihinde yürürlüğe girer.	d) Diğer maddeleri yayımı tarihinde yürürlüğe girer.
MADDE 18- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.	**MADDE 18-** Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

TBMM Basımevi - 2022